

De cerimoniis aulae Byzantinae, lib1.-192

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ τοῦ φιλοχρίστου καὶ ἐν αὐτῷ τῷ Χριστῷ τῷ αἰωνίῳ βασιλεῖ βασιλέως υἱοῦ Λέοντος τοῦ σοφωτάτου καὶ ἀειμνήστου βασιλέως σύνταγμά τι καὶ βασιλείου σπουδῆς ὄντως ἄξιον ποίημα.

Ἄλλοις μὲν τισιν ἴσως ἔδοξεν ἂν τουτὶ τὸ ἐγχείρημα περιττόν, οἷς οὐ τοσαύτη τῶν ἀναγκαίων φροντίς, ἡμῖν δὲ καὶ λίαν φίλον καὶ περισπούδαστον καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων οἰκειότερον, ἅτε διὰ τῆς ἐπαινετῆς τάξεως τῆς βασιλείου ἀρχῆς δεικνυμένης κοσμιωτέρας καὶ πρὸς τὸ εὐσχημονέστερον ἀνατρεχούσης καὶ διὰ τοῦτο θαυμαστῆς οὔσης ἔθνεσί τε καὶ ἡμετέροις. Πολλὰ γὰρ οἶδε τῷ μακρῷ χρόνῳ συναπολήγειν, ὡς ἐν αὐτῷ πραχθέντα καὶ ὑπ' αὐτοῦ δαπανώμενα, μεθ' ὧν καὶ τὸ μέγα χρῆμα καὶ τίμιον, ἢ τῆς βασιλείου τάξεως ἔκθεσίς τε καὶ ὑποτύπωσις, ἢ παροραθείσης καί, οἷον εἰπεῖν, ἀπονεκρωθείσης, ἀκαλλώπιστον τῷ ὄντι καὶ δυσειδή τὴν βασιλείαν ἦν καθορᾶν. Ὡσπερ γὰρ σώματος μὴ εὐσχημόνως διαπεπλασμένου, ἀλλὰ φύρδην καὶ οὐκ εὐαρμόστως τῶν μελῶν αὐτῷ συγκειμένων ἀταξίαν ἂν τις τὸ τοιοῦτον προσείποι· οὕτω καὶ τοῦ βασιλικῆς πολιτεύματος μὴ τάξει ἀγομένου καὶ κυβερνωμένου, κατ' οὐδὲν διοίσει τῆς ἰδιωτικῆς καὶ 1.2 ἀνελευθέρου διαγωγῆς. Ἴν' οὖν μὴ τοῦτο γένηται καὶ δόξωμεν ἀτάκτως φερόμενοι τὴν βασιλικὴν καθυβρίζειν μεγαλειότητα, δεῖν ὠθήμεν, ὅσα τε παρὰ τῶν παλαιότερων ἐφευρέθη καὶ παρὰ τῶν ἑωρακότεων διηγγέλθη καὶ παρ' ἡμῶν αὐτῶν ἐθεάθη καὶ ἐν ἡμῖν ἐνηργήθη, ταῦτα φιλοπόνῳ μελέτῃ ἐκ πολλῶν ἐρανίσασθαι καὶ πρὸς εὐσύνοπτον κατάληψιν τῷ παρόντι ἐκθέσθαι φιλοτεχνήματι, καὶ πατρίων ἐθῶν παρεωραμένων παράδοσιν τοῖς μεθ' ἡμᾶς ἐνσημῆσθαι, καὶ ὡσπερ τινὰ ἄνθη ἐκ λειμῶνων δρεψαμένους εἰς ἀσύγκριτον εὐπρέπειαν τῇ βασιλικῇ παραθέσθαι λαμπρότητι, καὶ οἷόν τι κάτοπτρον διανυγῆς καὶ νεόσηκτον ἐν μέσοις τοῖς ἀνακτόροις ἰδρύσασθαι, ἐν ᾧ καὶ τὰ τῇ βασιλείῳ ἀρχῇ πρέποντα καὶ τὰ τῷ συγκλητικῷ συστήματι ἄξια κατοπτεύμενα, ἐν τάξει καὶ κόσμῳ αἰ τοῦ κράτους ἡνία διεξάγουντο. Ὡς ἂν δὲ σαφῆ καὶ εὐδιάγνωστα εἶεν τὰ γεγραμμένα, καὶ καθωμιλημένη καὶ ἀπλουτέρα φράσει κεχρήμεθα καὶ λέξοις ταῖς αὐταῖς καὶ ὀνόμασι τοῖς ἐφ' ἑκάστῳ πράγματι πάλαι προσαρμοσθεῖσι καὶ λεγομένοις, ὑπ' ὧν τοῦ βασιλείου κράτους ῥυθμῷ καὶ τάξει φερομένου, εἰκονίζοι μὲν τοῦ δημιουργοῦ τὴν περὶ τὸδε τὸ πᾶν ἁρμονίαν καὶ κίνησιν, καθορῶτο δὲ καὶ τοῖς ὑπὸ χεῖρα σεμνοπρεπέστερον, καὶ διὰ τοῦτο ἡδύτερόν τε καὶ θαυμαστότερον, λεκτέον περὶ ἐκάστης τάξεως, ὅπως τε καὶ καθ' ὃν ὀφείλει τρόπον ἐκτελεῖσθαι καὶ συμπεραίνεσθαι.

1.3 Α΄ Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν, προκένσου γινομένου ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, ἧτοι τάξις καὶ ἀκολουθία τῶν εὐσήμων καὶ περιφανῶν προελεύσεων, ἐν αἷς οἱ βασιλεῖς ἀπίαςιν ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ.

Πρὸ μιᾶς ἡμέρας τῆς οἴας οὖν ἐνισταμένης περιφανεστάτης ἑορτῆς εἰσέρχονται οἱ πραιπόσιτοι ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ, τῆς καθημερινῆς δηλονότι ἰσταμένης προελεύσεως, καὶ ὑπομινῆσκουσι τοὺς δεσπότας περὶ τῆς ἑορτῆς, εἶτα κελεύουσιν τούτους οἱ δεσπότες ἄγεσθαι ἐπὶ τὴν αὐριον πρόκενσον ἧτοι προέλευσιν. Οἱ δὲ ἐξερχόμενοι ὀρίζουσι πᾶσιν τοῖς τοῦ κουβουκλείου, ὁμοίως καὶ τῷ κατεπάνῳ καὶ τῷ δομεστικῷ τῶν βασιλικῶν, σὺν τούτοις δὲ καὶ τοῖς δυσὶ δημάρχοις· ἀποστέλλουσι δὲ καὶ μανδάτα τῷ τε δομεστικῷ τῶν νουμέρων καὶ τῷ κόμητι τῶν τειχέων, καί, ἀπλῶς εἰπεῖν, πάσαις ταῖς τάξεσι καὶ πᾶσι τοῖς σεκρέτοις καταμηνύουσι περὶ τῆς τοιαύτης προελεύσεως, ἵνα ἐκάστη τάξις καὶ ἕκαστον σέκρετον κατὰ τὴν ἰδίαν τάξιν καὶ κατὰ τὸν ἴδιον τοῦ σεκρέτου τύπον τὰ αὐτοῖς ἀρμόζοντα προεντρεπίσωσι. Καὶ μὴν καὶ τῷ ὑπάρχῳ τῆς πόλεως γνωρίζουσι τοῦ εὐτρεπίσαι καὶ ἀνακαθᾶραι τὴν 1.4 βασιλικὴν

ἔξοδον, ἐν ἧ̄ μέλλουσιν οἱ δεσπότες προελθεῖν, καὶ πάσας τὰς ἐκεῖσε εἰσφερούσας λεωφόρους ὁδοὺς, ἐν αἷς μέλλουσι διέρχεσθαι οἱ δεσπότες διὰ τοῦ πυξίνου πρίσματος καὶ τῆς ἐκ κισσοῦ καὶ δάφνης μυρρίνης τε καὶ δενδρολιβάνου ταύτην κατακοσμεῖν καὶ ἄλλοις, ὅσα ὁ τότε φέρει καιρός, εὐώδεσίν τε καὶ ποικίλοις ἄνθεσι.

Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἦγουν τῇ ἡμέρᾳ τῆς αὐτῆς ἑορτῆς, ἔωθεν πρωΐας εἰσέρχονται οἱ πραιπόσιτοι μετὰ πάσης τῆς τάξεως τοῦ κουβουκλείου εἰς τὸν Καβαλλάριον, καὶ καθέζονται ἐκεῖσε. Τοῦ δὲ μεγάλου καὶ οἰκειακοῦ παππίου ἀνοίγοντος, εἰσέρχονται, καὶ καθέζονται ἐν τῷ βήλῳ τοῦ Πανθέου, καὶ εἶθ' οὕτως εἰσέρχονται οἱ βεστήτορες, καὶ αἴρουσι τὴν Μωσαϊκὴν ῥάβδον ἀπὸ τοῦ εὐκτηρίου τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου τοῦ ὄντος ἐν τῷ Χρυσοτρικλίῳ, καὶ οἱ τῶν ἀλλαξίμων τοῦ κουβουκλείου, μετὰ καὶ τῶν τῇ τάξει αὐτῶν διαιταρίων, αἴρουσι τὸ ταβλίν, ἐν ᾧ ἀπόκειται ἡ βασιλῆος ἐσθῆς, καὶ τὰ κορνίκια, ἅπερ τὰ βασιλῆα ἔνδοθεν περιφέρουσι στέμματα, καὶ οἱ βασιλικοὶ σπαθάριοι τὰ βασιλικά αἴρουσιν ἄρματα τε καὶ σκουτάρια καὶ τὰ δόρατα, καὶ ἡ μὲν τῶν ἀλλαξίμων τάξις φέρει τὴν βασιλῆον στολήν, καὶ ἀποτίθησιν ἐν τῷ ὀκταγώνῳ κουβουκλείῳ τῷ ὄντι ἐν τῷ παλατίῳ τῆς Δάφνης, ἦγουν πρὸ τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος Στεφάνου· οἱ δὲ τὰ ἄρματα φέροντες σπαθάριοι ἴστανται μετ' αὐτῶν ἐν τῷ Ὀνοποδίῳ· καὶ δὴ τῶν δεσποτῶν ἀπὸ σκαραμαγγίων ἐξιόντων τοῦ ἱεροῦ κοιτῶνος, καὶ τὴν συνήθη εὐχὴν ἐν τῇ κόγχῃ τοῦ Χρυσοτρικλίνου, ἐν ἧ̄ ἱστόρηται ἡ τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Θεοῦ θεοεἰκελος ἀγία εἰκὼν ἐπὶ θρόνου καθεζομένη, τῷ Θεῷ ἀποδιδόντων, εἰσέρχονται οἱ πραιπόσιτοι ἀπὸ τοῦ βήλου τοῦ Πανθέου, καὶ προσκυνοῦσι τοὺς δεσπότες, καὶ εἶθ' οὕτως βάλλουσιν οἱ δεσπότες τὰ ἑαυτῶν χρυσοπερὶ 1.5 κλειστα σαγία, καὶ ἐξίασι διὰ τοῦ Φύλακος. Ἐν δὲ τῷ Σίγματι ἐκδέχεται αὐτοὺς τό τε μαγλάβιον καὶ ἡ ἑταιρεία καὶ ὁ λογοθέτης, μετὰ τοῦ κανικλείου καὶ τοῦ πρωτοασηκρήτις καὶ τοῦ πρωτονοταρίου, καὶ ἐπευχόμενοι τοῖς δεσπότης, τούτοις συμπορεύονται. Καὶ ἀπερχόμενοι οἱ δεσπότες ἐν τῷ πρωτοκτίστῳ ναῷ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, λαμβάνουσι κηροὺς παρὰ τῶν πραιποσίτων, δηλονότι ὑπὸ κουβικουλαρίου διδομένους τοῖς πραιποσίτοις καὶ διὰ τῆς τρισσῆς μετὰ τῶν κηρῶν προσκυνήσεως ἀπευχαριστοῦσιν τῷ Θεῷ. Καὶ εἶθ' οὕτως ἐν τῷ κατεκείνῳ ἤτοι μετεκείνῳ εὐκτηρίῳ τῆς Ἁγίας Τριάδος, κάκεισε διὰ τῆς τρισσῆς μετὰ τῶν κηρῶν προσκυνήσεως ἀπευχαριστοῦσιν τῷ Θεῷ, καὶ εἶθ' οὕτως εἰσέρχονται ἐν τοῖς ἐκεῖσε ἀποκειμένοις ἐν τῷ στενακίῳ λειψάνοις, κάκεισε διὰ τῆς τρισσῆς μετὰ τῶν κηρῶν προσκυνήσεως ἀπευχαριστοῦσιν τῷ Θεῷ. Εἶτα ἐξέρχονται εἰς τὸν βαπτιστήρα, ἐν ᾧ ἴστανται οἱ τρεῖς εὐμεγέθεις καὶ περικαλλεῖς σταυροί, καὶ διὰ νεύματος τοῦ πραιποσίτου πηγνύουσιν ἐκεῖσε οἱ κουβικουλάριοι οὓς κατέχουσι κηροὺς οἱ δεσπότες· ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε διέρχονται καὶ τοῦ τρικλίνου τοῦ Αὐγουστέως, ἐν ᾧ ἐκδέχονται οἱ τε τοῦ Χρυσοτρικλίνου καὶ οἱ βασιλικοὶ ἄνθρωποι· κάκεισε γὰρ ἐπεύχονται σὺν τοῖς μαγλαβίταις καὶ τοῖς ἑταιρειώταις τοὺς δεσπότες. Οἱ δὲ δεσπότες μετὰ τοῦ κουβουκλείου μόνου καὶ τῶν κοιτωνιτῶν εἰσέρχονται ἕως τοῦ ὀκταγώνου κουβουκλείου τοῦ ὄντος πρὸ τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, ἐν ᾧ καὶ ἡ βασιλῆος ἀπόκειται στολή, καὶ ἐκεῖσε ἴστανται οἱ τοῦ κουβουκλείου ἐπευχόμενοι 1.6 τοὺς δεσπότες. Ἀπὸ δὲ τῶν ἐκεῖσε εἰσέρχονται οἱ δεσπότες σὺν τοῖς πραιποσίτοις ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος Στεφάνου, καὶ διὰ τῆς τρισσῆς μετὰ τῶν κηρῶν προσκυνήσεως ἀπευχαριστοῦσιν τῷ Θεῷ, καὶ εἶθ' οὕτως προσκυνοῦσι τὸν μέγαν καὶ περικαλλῆ καὶ πολυτίμητον τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου σταυρόν. Καὶ μετὰ τὸ τελέσαι ταῦτα εἰσέρχονται ἐν τῷ κοιτῶνι τῆς Δάφνης, ἐκδεχόμενοι τὸν καιρόν, ἦγουν τὸν ῥεφερενδάριον φέροντα τὸ μανδάτον ἀπὸ τοῦ πατριάρχου καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως, καὶ δὴ εἰσέρχονται οἱ πραιπόσιτοι, καὶ τὴν εἶδησιν τούτων διδοῦσι τοῖς δεσπότης. Ἐξιόντες δὲ οἱ δεσπότες ἐν τῷ ὀκταγώνῳ κουβουκλείῳ, κράζει φωνῇ μεγάλη ὁ πραιπόσιτος, λέγων· βεστήτορες· καὶ δὴ εἰσέρχονται οἱ βεστήτορες καὶ περιτιθέασιν τοῖς δεσπότης τὰς τούτων λαμπρὰς χλανίδας, καὶ εὐθέως ἐξέρχονται· οἱ δὲ πραιπόσιτοι στέφουσιν τοὺς δεσπότες, δηλονότι τοῦ κουβουκλείου παντὸς παρισταμένου κάκεισε, ὅτε ταῦτα τελοῦνται, καὶ μετὰ τὸ στεφθῆναι τοὺς δεσπότες ἐξέρχονται διὰ τοῦ τρικλίνου τοῦ Αὐγουστέως· ἐκεῖσε γὰρ ἴστανται ὁ λογοθέτης τοῦ δρόμου καὶ ὁ τοῦ κανικλείου καὶ ὁ κατεπάνω τῶν βασιλικῶν καὶ τὸ μαγλάβιον καὶ ἡ ἑταιρεία. Ἐνδοθεν γὰρ τῆς μεγάλης πύλης

τοῦ Αὐγουστέως ἴστανται οἱ νιψησιάριοι, βαστάζοντες τὰ χρυσᾶ καὶ ἐκ λίθων τιμίων κατεσκευασμένα χερνιβόξεστα, καὶ ἴστανται οἱ δεσπόται εἰς τὴν Χρυσὴν Χεῖρα, ἤγουν εἰς τὸν πόρτηκα τοῦ Αὐγουστέως ἔξωθεν τῆς μεγάλης πύλης· κάκεισε γὰρ καὶ οἱ τοῦ Χρυσοτρικλίνου παρίστανται. Καὶ δὴ διὰ νεύματος τοῦ δεσπότου ὁ πραιπόσιτος τὴν κεφαλὴν 1.7 ὑποκλίνας τοῖς δεσπόταις, διὰ τῆς οἰκείας χλανίδος νεύει τῷ ὀστιαρίῳ τῷ τὴν χρυσὴν βέργαν κατέχοντι· τέσσαρες γὰρ ὀστιαριοὶ τὰς χρυσᾶς ἐκ λίθων τιμίων ἠμφιεσμένας βαστάζουσι βέργας. Καὶ ἐξέρχεται, καὶ εἰσάγει τοὺς τε μαγίστρους ἀνθυπάτους τε καὶ πατρικίους στρατηγούς τε καὶ ὀφφικιαλίους καὶ κλεισουράρχας, καὶ τούτων κατὰ τὸ εἰωθὸς προσκυνούντων τοὺς δεσπότας καὶ κατὰ τὰς οἰκείας ἰσταμένων τάξεις, διὰ νεύματος τοῦ βασιλέως λέγει ὁ πραιπόσιτος εὐήχως πως καὶ ἐναρμονίως· Κελεύσατε. Καὶ δὴ τούτων ἐξιόντων, δηλονότι μετὰ καὶ τῶν δεσποτῶν, πάλιν ἐν τῷ Ὀνοποδίῳ, ἔνθα ὁ τῆς βίγλης δρουγγάριος καὶ τοῦ πλωίμου ἴστανται, μετὰ καὶ τῶν βασιλικῶν σπαθαρίων τῶν βασταζόντων τὰ βασιλικά ἄρματα, πίπτουσι κάκεισε οἱ τε μάγιστροι καὶ οἱ λοιποὶ, καὶ ἀπευχαριστοῦσι τοὺς δεσπότας, δηλονότι τοῦ τῆς καταστασέως ἐν τῷ μέσῳ ἐστῶτος, καὶ διὰ νεύματος τοῦ βασιλέως κατὰ τὸ εἰωθὸς νεύει ὁ πραιπόσιτος διὰ τῆς αὐτοῦ χλανίδος τῷ τῆς καταστάσεως, καὶ λέγει· Κελεύσατε. Καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε συνεξίασι τοῖς δεσπόταις οἱ τε μάγιστροι καὶ οἱ λοιποὶ ἕως τοῦ μεγάλου Κονσιστωρίου, ἐν ᾧ ἴστανται ὁ τε τοῦ ἀγίου Κωνσταντίνου σταυρὸς καὶ ἡ τοῦ Μωσέως ράβδος· καὶ μὴν ὁ τε πρωτοασηκρήτης καὶ ὁ πρωτονοτάριος, μετὰ τῶν ἀσηκρήτων καὶ βασιλικῶν νοταρίων καὶ λοιπῶν σεκρετικῶν νοταρίων τε καὶ χαρτουλαρίων καὶ δὴ πάντων ἐκεῖσε ἀθροιζομένων, καὶ τῶν δεσποτῶν ἰσταμένων ἄνωθεν τοῦ πουλπίτου ἔμπροσθεν τοῦ καμελαυκίου, πάλιν διὰ νεύματος τοῦ βασιλέως κατὰ τὸ εἰωθὸς νεύει ὁ πραιπόσιτος τῷ σιλεντιαρίῳ (ἐκεῖσε γὰρ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Κονσιστωρίου ἴστανται οἱ σιλεντιάριοι), καὶ λέγει μεγάλως· Κελεύσατε. Καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε διέρχονται οἱ δεσπόται ἕως τοῦ τρικλίνου τῶν κανδιδάτων (ἐκεῖσε γὰρ ὁ τοῦ Κυρίου ἴσταται κλῆρος), καὶ ἀσπάζονται οἱ δεσπόται τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου, 1.8 δηλονότι ὑπὸ τοῦ σκευοφύλακος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας προσφερομένου τοῖς δεσπόταις. Καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε διέρχονται οἱ δεσπόται ἀπερχόμενοι ἐν τῷ ὀκτακίονῳ θόλῳ, ἤγουν εἰς τὴν πρώτην Σχολήν, ὄνπερ τὴν παλαιὰν καλοῦσι χαραγὴν, ἐν ᾧ ἴδρυται ὁ ἐξ ἀργύρου κατεσκευασμένος περικαλλῆς σταυρὸς, καὶ διὰ τῆς τρισσῆς μετὰ τῶν κηρῶν προσκυνήσεως ἀπευχαριστοῦσι τῷ Θεῷ. Καὶ πάλιν ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε διέρχονται διὰ τοῦ τρικλίνου τῶν Ἐκκουβίτων· ἐκεῖσε γὰρ ἴστανται στιχηδὸν δεξιά καὶ ἀριστερὰ κατὰ τὰς οἰκείας τάξεις, τοὺς δεσπότας ἐκδεχόμενα, τὰ τε ῥωμαϊκὰ σκῆπτρα τὰ λεγόμενα βῆλα, ὁμοίως καὶ τὰ εὐτύχια καὶ τὰ ἔτερα σκῆπτρα, πρὸς τούτοις τὰ σκευὴ τῶν προτικτόρων καὶ σινατόρων, καὶ τὰ σκευὴ τῶν δρακοναρίων, λάβουρά τε καὶ καμπηδηκτόρια, μετὰ καὶ τῶν βάνδων, τοῦ συμπορευέσθαι τοῖς δεσπόταις. Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ τρικλίῳ τῶν Ἐκκουβίτων, ἐν τῷ εὐωνύμῳ μέρει ἴστανται ἐπὶ μακρῷ σκάμνῳ· πρώτη τάξις, οἱ τοῦ κοιαιστωρος καγκελλάριοι μετὰ καὶ τοῦ αὐτῶν δομεστικού, ῥωμαΐζοντες τὰ τῆ ἑορτῆ ἀρμόζοντα· δευτέρα τάξις, ἴστανται καὶ αὐτοὶ ἐπὶ μακρῷ σκάμνῳ οἱ λεγόμενοι διπανῖται, καὶ αὐτοὶ τὰ εἰωθότα εὐφημοῦντες· καὶ τρίτη τάξις, ἴστανται ἐπὶ μακρῷ σκάμνῳ οἱ νομικοὶ, καὶ αὐτοὶ τὰ εἰωθότα ἐπευχόμενοι τοὺς δεσπότας. Καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε ἀπέρχονται εἰς τοὺς Λύχνους, ἐν ᾧ ἴδρυται ὁ ἐξ ἀργύρου ἕτερος κατεσκευασμένος σταυρὸς, καὶ διὰ τῆς τρισσῆς μετὰ τῶν κηρῶν προσκυνήσεως ἀπευχαριστοῦσι τῷ Θεῷ, καὶ γίνεται ἐκεῖσε ἐν τῷ Τριβουναλίῳ, πρώτη δοχή, ἤγουν εἰς τοὺς Λύχνους, δηλονότι εἰς τὴν καμάραν ἰσταμένων τῶν βασιλέων, δέχεται ἐκεῖσε ὁ δημοκράτης τῶν Βενέτων, 1.9 ἤγουν ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν μετὰ καὶ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Βενέτων, καὶ ἐπιδίδωσιν ὁ δημοκράτης, ἤγουν ὁ δομέστικος, τὸ λιβελλάριν τὸν δεσπότην, ἀφικόμενος δηλονότι ὑπὸ τοῦ τῆς καταστάσεως πρὸς τὸν βασιλέα, ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπιδίδωσι τοῦτο τῷ πραιποσίτῳ, καὶ ἀκτολογοῦσιν ἐκεῖ οἱ τοῦ μέρους, ἤγουν ὁ δήμος, κατὰ τὸ εἰωθὸς, τοὺς δεσπότας· ἐν δὲ τῷ ἀκτολογεῖν τὸν δήμον ὁ δομέστικος κατασφραγίζει τοὺς δεσπότας κατὰ τὴν εὐφημίαν τοῦ δήμου· αὐτὸ γὰρ τὸ Τριβουνάλιον κατακοσμοῦσιν οἱ τε βεστιοπράται καὶ ἀργυροπράται διὰ τε βλαττίων καὶ λοιπῶν ἐντίμων ἀπλωμάτων τε καὶ πέπλων, καὶ μὴν διὰ τε χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν παντοίων σκευῶν τοῦτο καταγαλίζουσιν· ἐν γὰρ

τῷ αὐτῷ Τριβουναλίῳ δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ ἴστανται πλησίον τῶν λύχνων ἀπὸ τῶν δήμων· καὶ ἐπέκεινα οἱ κατὰ τὸν τότε καιρὸν ἐντυγχάνοντες ἐνταῦθα ἐθνικοί, καὶ μὴν καὶ τὰ συστήματα τῆς πόλεως καὶ οἱ περὶ τὸν ὑπαρχον ὄφφικιάλιοι, μετὰ καὶ τοῦ συμπόνου καὶ τοῦ λογοθέτου τοῦ πραιτωρίου. Καὶ εἶθ' οὕτως ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε διέρχονται οἱ δεσπότες ἕως τοῦ τρικλίνου τῶν Σχολῶν, καὶ ἐν τῷ προπυλαίῳ τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων διὰ τῆς τρισσῆς μετὰ τῶν κηρῶν προσκυνήσεως ἀπευχαριστοῦσι τῷ Θεῷ· καὶ γίνεται ἐκεῖσε δευτέρα δοχὴ, καὶ δέχεται ὁ δημοκράτης τῶν Πρασίνων, ἤγουν ὁ ἐκσκούβιτος μετὰ καὶ τοῦ περατικοῦ αὐτοῦ δήμου τῶν Πρασίνων, καὶ τὰ ἐξῆς ἐπιτελεῖται, καθὼς προεῖρηται ἐν τῇ πρώτῃ δοχῇ. Καὶ εἶθ' οὕτως γίνεται τρίτη δοχὴ ἔνδοθεν τῆς Χαλκῆς, ἤγουν εἰς τὴν πύλην τῶν Σχολῶν 1.10 τὴν εἰσφέρουσιν εἰς τὸν θόλον τῆς Χαλκῆς, καὶ δέχεται κάκεισε ὁ δημοκράτης τῶν Βενέτων, ἤγουν ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν, μετὰ καὶ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Βενέτων, καὶ τὰ ἐξῆς ἐπιτελεῖται, καθὼς προεῖρηται· καὶ τὰ ἔνδοθεν τῆς χαλκῆς πύλης εἰς τὸν μέγαν θόλον δεξιὰ μὲν ἴσταται τὸ ἱατρεῖον ἐπευχόμενον τοῖς δεσπότης, ἀριστερὰ δὲ οἱ τῆς παλαιστρας, καὶ αὐτοὶ εὐφημοῦντες τοὺς δεσπότες· "Εἰς πολλοὺς χρόνους καὶ ἀγαθοὺς ὁ Θεὸς ἀγάγοι", καὶ τὰ ἐξῆς. Καὶ ἐξιόντων τῶν δεσποτῶν εἰς τὴν χαλκῆν πύλην· ἐκεῖσε γὰρ ἴστανται δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ οἱ ὄργανάριοι· εὐφημοῦντες κατὰ τύπον τοὺς δεσπότες. Καὶ εἶθ' οὕτως γίνεται δοχὴ τετάρτη ἔξω τοῦ καγκέλλου τῆς Χαλκῆς, καὶ δέχεται ἐκεῖσε ὁ δήμαρχος τῶν Βενέτων μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Λευκοῦ, δηλονότι ὄπισθεν τοῦ δημάρχου ἰσταμένου καὶ τοῦ δευτερεύοντος αὐτοῦ, καὶ τὰ ἐξῆς ἐπιτελεῖται, καθὼς προεῖρηται. Καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε γίνεται πέμπτη δοχὴ πρὸς τῆς μεγάλης πύλης τῆς εἰσφερούσης εἰς τὸν Αὐγουστέωνα, καὶ δέχεται κάκεισε ὁ δήμαρχος τῶν Πρασίνων μετὰ καὶ τοῦ δήμου τοῦ Ῥουσίου, δηλονότι ὄπισθεν τοῦ δημάρχου ἰσταμένου καὶ τοῦ δευτερεύοντος αὐτοῦ, καὶ τὰ ἐξῆς ἐπιτελεῖται, καθὼς εἴρηται. Καὶ μετὰ ταύτην γίνεται ἕκτη δοχὴ εἰς τὸ ὠρολόγιον τῆς Ἀγίας Σοφίας, καὶ δέχεται κάκεισε ὁ δήμαρχος τῶν Βενέτων μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Λευκοῦ, καὶ τὰ ἐξῆς ἐπιτελεῖται, καθὼς προεῖρηται. Καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε εἰσέρχονται οἱ δεσπότες διὰ τῆς Ὠραίας Πύλης, καὶ ἀποστέφονται ὑπὸ τῶν πραιποσίτων ἔνδον τοῦ βήλου τοῦ κρεμαμένου εἰς τὴν καμάραν, ἤγουν εἰς τὸ προπύλαιον τοῦ νάρθηκος, ὁ δὲ πατριάρχης ἐκδέχεται εἰς τὴν πύλην τοῦ νάρθηκος μετὰ τῆς συνήθους 1.11 αὐτοῦ ὑπηρεσίας καὶ τάξεως, καὶ μετὰ τὸ ἀποστεφθῆναι τοὺς δεσπότες εἰσέρχονται πρὸς τὸν πατριάρχην, καὶ ἐν πρώτοις μὲν προσκυνοῦσι τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον βασταζόμενον ὑπὸ τοῦ ἀρχιδιακόνου, καὶ εἶθ' οὕτως χαιρετίζουσι τὸν πατριάρχην, καὶ ἀσπάζονται αὐτόν, καὶ ἀπέρχονται ἕως τῶν βασιλικῶν πυλῶν, κάκεισε διὰ τῆς τρισσῆς μετὰ τῶν κηρῶν προσκυνήσεως ἀπευχαριστοῦσιν τῷ Θεῷ, καὶ τῆς εὐχῆς ὑπὸ τοῦ πατριάρχου τελουμένης, γίνεται ἡ εἴσοδος. Τὰ δὲ σκῆπτρα καὶ πάντα τὰ προγεγραμμένα σκευὴ εἰσέρχονται, καὶ ἴστανται εἰς τὴν ἐκκλησίαν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ εἰς τοὺς ἰδίους τόπους· τὰ δὲ ῥωμαῖα βῆλα καὶ τὰ πτυχία ἴστανται ἔνθεν κάκειθεν τῆς σωλέας, ὁ δὲ τοῦ ἀγίου Κωνσταντίνου σταυρὸς εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ βήματος. Οἱ δὲ μάγιστροι καὶ ἀνθύπατοι καὶ οἱ λοιποὶ συγκλητικοί, μετὰ καὶ τῶν βασιλικῶν ἀνθρώπων, ἴστανται καὶ αὐτοὶ εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς ἐκκλησίας εἰς τοὺς ἰδίους τόπους, ἔνθα καὶ οἱ δεσπότες διέρχονται. Καὶ ὅτε φθάσωσιν οἱ δεσπότες εἰς τὰ ἅγια θύρια εἰς τὸ πορφυροῦν ὀμφάλιον, εἰσέρχεται μόνος ὁ πατριάρχης ἔνδοθεν τῶν κιγκλίδων, κρατῶν τὸ εὐώνυμον ἅγιον θυρίον. Καὶ διὰ τῆς τρισσῆς μετὰ τῶν κηρῶν προσκυνήσεως ἀπευχαριστήσαντες τῷ Θεῷ οἱ δεσπότες, εἰσέρχονται προσκυνοῦντες τὴν ὑπὸ τοῦ πατριάρχου κρατουμένην ἁγίαν θύραν, καὶ ἐπὶ τῆς ἁγίας τραπέζης γενόμενοι, ἀσπάζονται τὸ ταβλὶν τῆς ἁγίας ἐνδυτῆς, δηλονότι ὑπὸ τοῦ πατριάρχου τοῦτο σηκούμενον, καὶ τοῖς δεσπότης πρὸς ἀσπασμὸν προσαγόμενον, καὶ εἶθ' οὕτως ἀπλοῦσιν ἐπάνω τῆς ἁγίας τραπέζης τοὺς δύο, κατὰ τὸ εἰωθὸς, λευκοὺς ἀέρας, καὶ προσκυνοῦσι διὰ χειρὸς τοῦ πατριάρχου τὰ ἐπιδιδόμενα αὐτοῖς δύο ἅγια ποτήρια καὶ τοὺς δύο ἁγίους δίσκους καὶ τὰ ἅγια σπάργανα. Καὶ εἶθ' 1.12 οὕτως διὰ τοῦ δεξιοῦ μέρους τοῦ αὐτοῦ ἁγίου βήματος εἰσέρχονται οἱ δεσπότες μετὰ τοῦ πατριάρχου εἰς τὸ κυκλίν, ἐν ᾧ ἴδρυται ἡ διάχρυσος ἁγία σταύρωσις, καὶ πάλιν ἐκεῖσε, κατὰ τὸ εἰωθὸς, διὰ τῆς τρισσῆς μετὰ τῶν κηρῶν προσκυνήσεως ἀπευχαριστοῦσι τῷ Θεῷ, καὶ ἐπιδίδωσιν ὁ πατριάρχης τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ τὸν θυμιατόν, καὶ θυμιᾷ τὴν αὐτὴν ἁγίαν

σταύρωσιν, καὶ ἀσπαζόμενοι τὸν πατριάρχην, ἀποχαιρετίζουσιν αὐτόν, καὶ εἰσέρχονται ἐν τῷ πρὸ τοῦ μηταωρίου ὄντι εὐκτηρίῳ, κάκεισε διὰ τῆς τρισσῆς μετὰ τῶν κηρῶν προσκυνήσεως ἀπευχαριστοῦσιν τῷ Θεῷ, καὶ ἀσπαζόμενοι τὸν τίμιον σταυρόν, ἐν ᾧ πάντα τὰ σύμβολα τοῦ πάθους τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Θεοῦ ἐμφέρονται, εἰσέρχονται ἐν τῷ μηταωρίῳ. Ὅτε δὲ μέλλουσι τὰ ἅγια δῶρα τῇ ἀγίᾳ τραπέζῃ προσαχθῆναι, εἰσέρχονται οἱ πραιπόσιτοι, καὶ ὑπομιμνήσκουσι τοὺς δεσπότης, καὶ περιτιθέασιν αὐτοῦς τὰς ἑαυτῶν χλαμμύδας, καὶ ἐξέρχονται οἱ δεσπότης μετὰ τῶν χλαμμύδων αὐτῶν ἀποσκέπαστοι, καὶ διέρχονται διὰ τοῦ δεξιῦ μέρους τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας μετὰ τοῦ κουβουκλείου καὶ τῆς συγκλήτου, ὀψικεύμενοι ὑπὸ τῶν σκήπτρων καὶ τῶν λοιπῶν σκευῶν, καὶ ἀπέρχονται ὀπισθεν τοῦ ἄμβωνος· ἐκεῖσε γὰρ τὰ ἅγια σκευὴ ἴστανται ἐκδεχόμενα, καὶ αἱ τῶν δεσποτῶν λαμπάδες ἐκεῖσε οὕτως ἴστανται ἄπτουσαι. Καὶ δὴ παραγενομένων ἐκεῖ τῶν δεσποτῶν, αἴρουσιν οἱ πραιπόσιτοι τὰς λαμπάδας, καὶ ἐπιδίδωσιν ἐν ταῖς χερσὶ τῶν δεσποτῶν, καὶ ὀψικεύουσιν οἱ δεσπότης μετὰ τῶν λαμπάδων τὰ ἅγια, μετὰ καὶ τῆς συγκλήτου καὶ τοῦ κουβουκλείου. Καὶ τὰ σκήπτρα καὶ τὰ λοιπὰ σκευὴ ἴστανται ἐν ταῖς οἰκείαις τάξεσι, καὶ οἱ δεσπότης ἀπερχόμενοι διὰ τῆς σωλέας, ἴστανται ἔξω τῶν ἀγίων θυρῶν, ὁ μὲν πρῶτος δεσπότης δεξιᾷ, ὁ δὲ δεύτερος ἀριστερᾷ, τιθέντες τὰς τούτων λαμπάδας ἐν τοῖς στήθεσι τῶν ἀγίων 1.13 θυρῶν. Τὰ δὲ ἅγια εἰσερχόμενα εἰς τὴν σωλέαν ἴστανται, καὶ ἔρχεται ὁ ἀρχιδιάκονος, καὶ θυμιᾷ τοὺς δεσπότης, καὶ εἶθ' οὕτως τὸν πατριάρχην, καὶ μετὰ τοῦτον τὴν ἀγίαν τράπεζαν· καὶ εἶθ' οὕτως εἰσέρχονται πάντα τὰ ἅγια, καὶ μετὰ τὸ εἰσελθεῖν πάντα ἀποχαιρετίζουσι οἱ δεσπότης τὸν πατριάρχην, καὶ διέρχονται διὰ τοῦ δεξιῦ μέρους τοῦ βήματος ἔξωθεν, καὶ εἰσέρχονται ἐν τῷ μηταωρίῳ, καὶ μετὰ τοῦτο ἐξέρχονται πάλιν οἱ δεσπότης ἐν τῷ αὐτῷ σχήματι εἰς τὴν ἀγάπην, καὶ ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τοῦ βήματος πρὸς τὸ μηταωρίον, ἴστανται ὁ πατριάρχης ἔνδον τῶν κιγκλίδων, καὶ ἐν πρῶτοις οἱ δεσπότης ἀσπάζονται τὸν πατριάρχην ἰστάμενοι ἔξω τῶν κιγκλίδων, καὶ μετ' ἐκεῖνον τὸν τε σύγκελλον καὶ τοὺς μητροπολίτας καὶ ἀρχιεπισκόπους καὶ τὸν πρωτοπαππᾶν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ τοὺς ἄρχοντας τοῦ πατριάρχου· εἰσάγονται δὲ οὗτοι πάντες οἱ τοὺς δεσπότης ἀσπαζόμενοι διὰ χειρὸς τοῦ ῥεφερενδαρίου, καὶ εἶθ' οὕτως πάλιν ἀσπάζονται τὸν πατριάρχην, καὶ ἴστανται ὑποκάτω ὀλίγον τῶν κιγκλίδων, καὶ ἀσπάζονται τοὺς τῆς συγκλήτου πάντας· πάντες γὰρ οὗτοι διὰ χειρὸς τοῦ τῆς καταστάσεως εἰσάγονται· καὶ ἀποχαιρετίζοντες οἱ δεσπότης τὸν πατριάρχην, εἰσέρχονται ἐν τῷ μηταωρίῳ. Ὅτε δὲ φθάσῃ ἡ κοινωνία, πάλιν ἐξέρχονται οἱ δεσπότης ἐν τῷ προειρημένῳ σχήματι, καὶ ἀπέρχονται ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τοῦ βήματος, καὶ δέχονται κάκεισε τὴν ἀγίαν κοινωνίαν, καὶ ἀσπαζόμενοι κατὰ τὸ εἰωθὸς τὸν πατριάρχην, εἰσέρχονται ἐν τῷ μηταωρίῳ, καὶ κραματίζουσιν ἐκεῖσε μετὰ τῶν μεγιστάνων καὶ οἰκειοτέρων ἀνθρώπων τῆς συγκλήτου· καὶ μετὰ τὸ κραματίσαι τοὺς δεσπότης εἰσέρχονται οἱ πραιπόσιτοι μετὰ καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἀλλαξίμων, καὶ ἐπιτιθέασιν τοῖς δεσπότης τὰς 1.14 ἑαυτῶν χλανίδας, καὶ εἶθ' οὕτως εἰσάγουσιν οἱ αὐτοὶ πραιπόσιτοι τὸν πατριάρχην, καὶ ἀσπάζεται τοὺς δεσπότης, καὶ συνέξεισιν αὐτοῖς ἕως τῆς μικρᾶς θύρας τῆς εἰσφερούσης πρὸς τὸ Ἅγιον Φρέαρ. Ἐν γὰρ τῇ φλιᾷ τῆς αὐτῆς θύρας ἴστανται οἱ τε δεσπότης καὶ ὁ πατριάρχης, ὁ δὲ πραιπόσιτος καὶ ὁ ἄργυρος ἴστανται ἔξω τῆς αὐτῆς θύρας· καὶ δὴ διὰ χειρὸς τοῦ ἀργύρου λαμβάνει ὁ πραιπόσιτος τὰ χρυσᾶ βαλάντια καὶ ἐπιδίδωσι τῷ βασιλεῖ, καὶ ὁ βασιλεὺς δίδωσι τοῖς μέλλουσι ταῦτα λαμβάνειν, κράζοντος δηλονότι τοῦ ἀργύρου· τῷ ὁ δεῖνα, δεσπότης ἀγαθοί· εἰσὶ δὲ οἱ λαμβάνοντες ταύτην τὴν εὐεργεσίαν διὰ χειρὸς τοῦ δεσπότης ὁ τε ἀρχιδιάκονος καὶ οἱ ὀστιάριοι καὶ οἱ ψάλται καὶ οἱ πένητες καὶ οἱ προσμονάριοι. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξέρχονται οἱ δεσπότης μετὰ τοῦ πατριάρχου καὶ εἰσέρχονται ἐν τῷ βήλῳ τῷ κρεμαμένῳ εἰς τὸ Ἅγιον Φρέαρ, καὶ στέφει αὐτοὺς ὁ πατριάρχης. Καὶ μετὰ τὸ στεφθῆναι αὐτοὺς λαμβάνουσιν ἐκ χειρὸς τοῦ πατριάρχου τὰς εὐλογίας, ἥτοι προσφοράς, καὶ ἀντιδίδουσι ταύτας τοῖς πραιποσίτοις, καὶ μετὰ ταῦτα δίδωσι τοῖς δεσπότης ὁ πατριάρχης τὰ ἀλειπτὰ, καὶ ἀντιλαμβάνει παρὰ τῶν δεσποτῶν τὰ ἀποκόμβια· καὶ ἀσπάζονται οἱ δεσπότης τοῦτον, καὶ ἔξιασι τοῦ Ἁγίου Φρέατος. Καὶ γίνεται πρώτη δοχὴ ἔξω τοῦ Ἁγίου Φρέατος. Καὶ δέχεται κάκεισε τὸ μέρος τῶν Βενέτων μετὰ καὶ τοῦ ἑαυτῶν δημάρχου, καὶ ἀκτολογοῦσι τοὺς δεσπότης κατὰ τὸ εἰωθὸς· λιβελλάρια γὰρ οὐ δίδονται ἐν τῇ ὑποστροφῇ τῶν δεσποτῶν καθὼς καὶ ἐν τῇ ἀφίξει

αὐτῶν· τὰ δὲ λοιπὰ τῆς 1.15 δοχῆς ἐπιτελεῖται καθὼς προεῖρηται. Καὶ πάλιν γίνεται δευτέρα δοχὴ εἰς τὴν ἔξω τοῦ χυτοῦ τῆς Χαλκῆς τοῦ ἐκεῖσε φορνικοῦ καμάραν εἰς τὴν σιδηρᾶν πύλην, καὶ δέχεται κάκεισε ὁ δήμαρχος τῶν Πρασίνων, μετὰ καὶ τοῦ δήμου τοῦ Ῥουσίου· τὰ δὲ λοιπὰ τῆς δοχῆς ἐπιτελεῖται καθὼς προεῖρηται. Καὶ εἶθ' οὕτως γίνεται τρίτη δοχὴ ἔνδοθεν τῆς Χαλκῆς πρὸς τὴν πύλην τὴν εἰσφέρουσαν εἰς τὰς Σχολάς, καὶ δέχεται κάκεισε ὁ δημοκράτης τῶν Βενέτων, ἤγουν ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν, μετὰ καὶ τοῦ περατικοῦ αὐτοῦ δήμου τοῦ Λευκοῦ· τὰ δὲ λοιπὰ τῆς δοχῆς ἐπιτελεῖται καθὼς προεῖρηται. Καὶ μετὰ ταύτην γίνεται τετάρτη δοχὴ εἰς τὸ προπύλαιον τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, ἤγουν εἰς τὰς Σχολάς, καὶ δέχεται κάκεισε ὁ δημοκράτης τῶν Πρασίων, ἤγουν ὁ ἐκσκούβιτος, μετὰ τοῦ περατικοῦ αὐτοῦ δήμου τοῦ Ῥουσίου· τὰ δὲ λοιπὰ τῆς δοχῆς ἐπιτελεῖται καθὼς προεῖρηται. Καὶ τελευταία δοχὴ γίνεται εἰς τὸ Τριβουνάλιον, ἤγουν πρὸ τῶν Λύχνων, καὶ δέχεται κάκει ὁ δημοκράτης τῶν Βενέτων, ἤγουν ὁ δομέστικος, μετὰ καὶ τοῦ περατικοῦ αὐτοῦ δήμου τοῦ Λευκοῦ· τὰ δὲ λοιπὰ τῆς δοχῆς ἐπιτελεῖται καθὼς προεῖρηται. Καὶ δὴ μετὰ ταύτην τὴν δοχὴν διέρχονται οἱ δεσπότες διὰ τε τῶν Λύχνων καὶ τοῦ τρικλίνου τῶν Ἐσκουβίτων, ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς Ἐσκουβίτοις πάλιν εὐφημοῦσι τὰς εὐφημίας οἷ τε νομικοὶ καὶ οἱ διπανῖται καὶ οἱ τοῦ κοιαιστωρος καγκελλάριοι καθὼς καὶ προεῖρηται, δηλονότι ἐν τοῖς οἰκείοις τόποις ἰστάμενοι. Τῶν δὲ δεσποτῶν διερχομένων διὰ τοῦ τρικλίνου τῶν Κανδιδάτων ἐν τῇ θύρᾳ τοῦ αὐτοῦ τρικλίνου τῇ ἐξαγούσῃ ἐπὶ τὸ ἐξάερον τῶν Δεκαεννέα Ἀκκουβίτων, ἴστανται δύο βουκάλιοι, τὰ συνήθη τῆς ἑορτῆς λέγοντες τοῖς δεσπótαις· καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε εἰσέρχονται ἐν τῷ Κονιστωρίῳ, κάκεισε δηλονότι ἐναπομενόντων καὶ ἐπευχομένων τοῖς δεσπótαις ὅ τε πρωτοασκηρήτης καὶ ὁ πρωτονοτάριος μετὰ τῶν ἀσκηρητῶν καὶ λοιπῶν ὄφικίων, τούς τε νοταρίους καὶ 1.16 χαρτουλαρίους καὶ λοιπούς· ἐν δὲ τῷ Ὀνοποδίῳ πάλιν ἴστανται οἱ βασιλικοὶ ἄνθρωποι, μετὰ καὶ τοῦ κατεπάνω αὐτῶν καὶ τοῦ δομεστικοῦ αὐτῶν· οἱ δὲ μάγιστροι καὶ ἀνθύπατοι καὶ ὄφικιάλοι ἅμα τοῦ τῆς καταστάσεως εἰσέρχονται ἐν τῷ στενακίῳ τῆς Χρυσῆς Χειρός, καὶ ἴστανται δεξιά μὲν οὗτοι, ἀριστερὰ δὲ οἱ τοῦ Χρυσοτρικλίνου. Καὶ δὴ τῶν δεσποτῶν διερχομένων μετὰ τε τοῦ μαγλαβίου καὶ τῆς μεγάλης ἑταιρείας, ἐπεύχονται πάντες οἱ κάκεισε ἰστάμενοι καὶ οἱ τοῖς δεσπótαις συνιόντες. Τῶν δὲ δεσποτῶν μόνων εἰσερχομένων ἐν τῷ τρικλίῳ τοῦ Αὐγουστέως, κάκεισε γὰρ οἱ τοῦ κουβουκλείου προπορευόμενοι μετὰ τῶν πραιποσίτων, καὶ αὐτοὶ κάκεισε στιχηδὸν ἐπὶ ἀκκουβίτων ἴστανται, καὶ δὴ τῶν δεσποτῶν μετὰ τῶν κοιτωνιτῶν καὶ μόνων εἰσιόντων, κλείονται μὲν αἱ τοῦ Αὐγουστέως θύραι διὰ τῶν κουβικουλαρίων, ὁ δὲ πραιπόσιτος λέγει ταύτην ῥωμαϊκὴν λέξιν· "Διτ." Καὶ δέχεται ὁ τοῦ κουβουκλείου φωνοβόλος, καὶ λέγει εὐήχως πως καὶ ἑναρμονίως· "Καλῶς". Καὶ ἀποκρίνονται οἱ τοῦ κουβουκλείου πάντες καὶ λέγουσιν· "Καλῶς ἦλθετε, οἱ μουλτούσανοι". Ἐν δὲ τῇ ἀγία καὶ μεγάλῃ Κυριακῇ, ἤγουν τοῦ ἀγίου Πάσχα, καὶ μόνον, προστιθέασι καὶ ταύτην τὴν ῥωμαϊκὴν λέξιν· "'Ανω, φιλλικῆσιμε". Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσέρχονται οἱ δεσπότες μετὰ τοῦ κουβουκλείου ἐν τῷ ὀκταγώνῳ κουβουκλείῳ τῷ πρὸ τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, καὶ ἐκεῖσε ἀποστέφονται, ἐκβάλλοντες καὶ τὰς ἑαυτῶν χλαμύδας, καὶ εἰσέρχονται ἐν τῷ κοιτῶνι τῆς Δάφνης ἀπὸ διβητησίων, κάκεισε σκεπαζόμενοι καὶ τὰ χρυσοπερίκλειστα ἀμφιεννύμενοι σαγία, εἰσέρχονται εἰς τὸ ἱερὸν παλάτιον, δηλονότι προπορευομένων τῶν πραιποσίτων μετὰ τοῦ κουβουκλείου. Καὶ δὴ ἐν τῷ Χρυσοτρικλίῳ 1.17 εἰσιόντος τοῦ κουβουκλείου μετὰ τῶν πραιποσίτων, ἴστανται στιχηδὸν ἐπ' εὖρος τοῦ αὐτοῦ Χρυσοτρικλίνου, καὶ τῶν δεσποτῶν διερχομένων, ἐπεύχονται τό· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους ὁ Θεὸς ἀγάγοι τὴν βασιλείαν ὑμῶν." Τῶν δὲ τοῦ κουβουκλείου μετὰ τῶν πραιποσίτων ἐξιόντων, ὑποστρέφουσιν οἱ δεσπότες, καὶ τῷ Θεῷ ἀπευχαριστοῦσιν, εὐχὴν ἀποδιδόντες ἐν τῇ κόγχῃ τοῦ αὐτοῦ Χρυσοτρικλίνου, ἐν ᾧ ἰστόρηται ἡ τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Θεοῦ θεανδρείκελος ἀγία εἰκὼν ἐπὶ θρόνου καθεζομένη, καὶ εἶθ' οὕτως εἰσέρχονται ἐν τῷ ἱερῷ αὐτῶν κοιτῶνι. Χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι κατὰ τὴν τάξιν ταύτην καὶ τὸν τύπον ἐπιτελεῖται ἢ τε ἀγία καὶ μεγάλη Κυριακὴ τοῦ Πάσχα καὶ ἡ ἀγία Πεντηκοστὴ καὶ ἡ θεολαμπῆς Μεταμόρφωσις ἢ τε ἀγία καὶ γενέθλιος τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Θεοῦ ἑορτὴ καὶ ἡ ἀγία ὑπέρλαμπρος τῶν Φώτων ἡμέρα. Χρὴ γινώσκειν ὅτι τῇ ἀγία καὶ μεγάλῃ Κυριακῇ {2#709}2 ἐξιόντων τῶν δεσποτῶν κατὰ τὸν προεῖρημένον τύπον καὶ

άλλασόντων τὰ ἐαυτῶν διβητήσια ἐν τῷ κοιτῶνι τῆς Δάφνης, ὅτε ἀποσυναχθῶσι πάντες οἱ τῆς συγκλήτου ἐν τῷ πόρτηκι τοῦ μεγάλου τρικλίνου τῶν ἰθ' Ἀκκουβίτων καὶ ἐν τῷ Ὀνοποδίῳ, εἰσέρχονται οἱ πραιπόσιτοι, καὶ ὑπομιμησκουσι τοὺς δεσπότας, καὶ βάλλουσιν οἱ δεσπόται τὰ ἐαυτῶν τζιτζάκια, καὶ ἐξέρχονται διὰ τοῦ μεγάλου ἀκκουβίτου τῶν ἰθ' ἀκκουβίτων, ὀψικευόμενοι ὑπὸ τοῦ κουβουκλείου καὶ τῶν μαγλαβιτῶν καὶ τῆς ἑταιρείας, ἰσταμένων δεξιά καὶ ἀριστερὰ τοῦ τοιούτου τρικλίνου, ἐν δὲ τῷ δεξιῷ μέρει τοῦ αὐτοῦ τρικλίνου, καθέζονται ἐν τοῖς χρυσοῖς καὶ διαλίθοις σελλίοις· καὶ εἶθ' οὕτως εἰσέρχεται ὁ τε ῥαίκτωρ καὶ οἱ πραιπόσιτοι καὶ οἱ τοῦ κουβουκλείου, καὶ ἀσπάζονται τοὺς δεσπότας, καὶ μετὰ τοῦτο διὰ 1.18 νεύματος τοῦ δεσπότου νεύει ὁ πραιπόσιτος διὰ τῆς ἐαυτοῦ χλανίδος τῷ ὀστιαρίῳ, τῷ τὴν χρυσοῦν βέργαν κατέχοντι, καὶ ἐξέρχεται τοῦ εἰσάξει ἀπὸ τοῦ δεξιῦ μέρους στιχηδὸν τὸν τε κατεπάνω τῶν βασιλικῶν, μετὰ καὶ τοῦ δομεστίκου καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ Χρυσοτρικλίνου τοῦ τε τῆς καταστάσεως καὶ τῶν σιλεντιαρίων καὶ τοῦ ἀδμηνσουναλίου. Καὶ εἰσερχόμενος, ὁ ὀστιαριος ἔνδοθεν τοῦ βήλου, ἴσταται, καὶ λαμβάνει νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ δεσπότου, καὶ διὰ τῆς οἰκείας χλανίδος νεύει τῷ ὀστιαρίῳ, καὶ δὴ ὁ ὀστιαριος σχηματοειδῶς πως προσκυνῶν τοὺς δεσπότας, μετὰ τῆς δεξιάς χειρὸς ὀπισθίως κρούει τὸ βῆλον, καὶ διὰ τοῦ βήλου ὑπὸ τῶν σιλεντιαρίων συρομένου εἰσάγονται οἱ προειρημένοι, καὶ ἀσπάζονται καὶ αὐτοί, καὶ πάλιν ἐξίσιν εἰς καθ' εἰς δι' ἧς ἦλθον ὁδοῦ. Καὶ μετὰ ταῦτα ἀνίστανται οἱ δεσπόται, καὶ αἴρουσιν οἱ κουβικουλάριοι τὰ σελλία, καὶ ἰσῶσιν αὐτὰ εἰς τὴν ἐκ κισσοῦ καὶ μυρρίνης καὶ δενδρολιβάνου κατεσκευασμένην ἐν εἶδει τοῦ ταῦ στοιχείου φῖναν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ αὐτοῦ τρικλίνου. Καὶ εἶθ' οὕτως λαμβάνει πάλιν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ δεσπότου, καὶ εἰσέρχεται μέσον τῆς αὐτῆς φίνας, καὶ προσκυνεῖ σχηματοειδῶς πως, καὶ ἐξέρχεται τοῦ εἰσαγαγεῖν τὰ βῆλα. Καὶ συνεξίσιν αὐτῷ καὶ οἱ δύο ὀστιαριοί, καὶ ἴστανται ἔνδοθεν τοῦ βήλου, καὶ ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν, ἦγουν ὁ δεξιός, προσκυνῶν καὶ αὐτὸς σχηματοειδῶς πως τοὺς δεσπότας, καὶ οὕτως μετὰ τῆς δεξιάς χειρὸς ὀπισθίως κρούει τὰ δύο βῆλα· οἱ δὲ σιλεντιάριοι σύρουσι διχῶς τὰ βῆλα, οἷον δεξιά καὶ ἀριστερὰ, καὶ εἰσέρχεται ὁ πραιπόσιτος, προπορευόμενος τῇ τάξει τῶν τε μαγίστρων καὶ ἀνθυπάτων, ἦγουν τῶν φορούντων τοὺς δώδεκα χρυσοῦφάντους λώρους. 1.19 Καὶ ὁ μὲν πραιπόσιτος ἴσταται εἰς τὸν ἴδιον τόπον, ὁμοίως καὶ οἱ ὀστιαριοί ἴστανται εἰς τοὺς ἰδίους τόπους, οἱ δὲ μάγιστροι καὶ οἱ λοιποὶ ἀσπάζονται κατὰ τύπον τοὺς δεσπότας, πρῶτον μὲν τοῖς αὐτῶν γόνασι, ἔπειτα καὶ ταῖς χερσίν, καὶ εἶθ' οὕτως τῷ στόματι, καὶ ἴστανται δεξιά καὶ ἀριστερὰ κατὰ τὰς οἰκείας τάξεις. Καὶ πάλιν ἐξέρχεται ὁ πραιπόσιτος ἐν τῷ αὐτῷ σχήματι μετὰ τῶν αὐτῶν ὀστιαρίων, καὶ εἰσέρχονται πάλιν οἱ δύο ὀστιαριοί, καθὼς προεῖρηται, καὶ ἐνεργεῖ ὁ ἀριστερὰ ἰστάμενος ὀστιαριος καθὼς καὶ ὁ εἰς τὰ δεξιά, ἦγουν ὡς προέγραπται. Καὶ εἰσάγονται κατὰ τὸ πρῶτον σχῆμα δευτέρου βήλου· οἱ τε ἀνθύπατοι καὶ πατρίκιοι μετὰ τῶν ἐαυτῶν καμησίων καὶ τῶν λευκῶν χρυσοτάβλων χλανιδίων, καὶ ἀσπάζονται καὶ αὐτοὶ τοὺς δεσπότας, καὶ ἴστανται δεξιά καὶ ἀριστερὰ ὑποκάτω τῶν φορούντων τοὺς χρυσοῦς λώρους. Καὶ πάλιν ἐξέρχεται ὁ πραιπόσιτος ἐν τῷ αὐτῷ σχήματι, καθὼς καὶ προεῖρηται, καὶ εἰσάγει γ' βῆλον· τοὺς πρωτοσπαθαρίους καὶ ὀφφικιαλίους, καὶ εἰς τύχη καὶ ἐν ἄλλοις ἀξιώμασιν εἶναι ὀφφικιαλίους καὶ ἀσπάζονται καὶ αὐτοὶ τοὺς δεσπότας καὶ ἴστανται καὶ αὐτοὶ δεξιά καὶ ἀριστερὰ ὑποκάτω τοῦ δευτέρου βήλου, καὶ πάλιν μετὰ τοῦτο ἐξέρχεται ἐν τῷ αὐτῷ σχήματι ὁ πραιπόσιτος, καθὼς καὶ προέγραπται, καὶ εἰσάγει δ' βῆλον· τοὺς ἀσηκρήτας καὶ νοταρίους τῶν σεκρέτων, καὶ ἀσπάζονται καὶ αὐτοὶ τοὺς δεσπότας, καὶ ἴστανται καὶ αὐτοὶ δεξιά καὶ ἀριστερὰ ὑποκάτω τῆς τάξεως τοῦ τρίτου βήλου. Καὶ πάντων στάντων εἰς τοὺς ἰδίους τόπους, λέγει διὰ νεύματος τοῦ δεσπότου ὁ πραιπόσιτος εὐχῆως πως καὶ ἐναρμονίως· "Κελεύσατε." Καὶ μετὰ τοῦτο ἐπέυχονται πάντες. "Εἰς πολλοὺς χρόνους καὶ ἀγαθοὺς ὁ Θεὸς ἀγάγοι τὴν δικαίαν ὑμῶν βασιλείαν." Καὶ μετὰ 1.20 τὸ ἐκβῆσαι πάντας ἀνίστανται οἱ δεσπόται, καὶ ἀνέρχονται ἐν τῷ μεγάλῳ ἀκκουβίτῳ μετὰ τῶν πραιποσίτων καὶ τῶν κοιτωνιτῶν καὶ μόνων· ἐν γὰρ τοῖς ἀργυροῖς κίοσι τοῦ αὐτοῦ ἀκκουβίτου κρέμανται βῆλα πρὸς τὸ μὴ ὀραῖσθαι τοὺς δεσπότας, ὅτε ἐνδιδύσκονται τοὺς λώρους· ἐν γὰρ τῷ αὐτῷ ἀκκουβίτῳ ἐνδύουσι τοὺς δεσπότας τοὺς λώρους οἱ τε τῶν ἀλλαξίμων τοῦ κουβουκλείου καὶ οἱ βεστήτορες, μετὰ τῶν πραιποσίτων καὶ τοῦ δευτέρου καὶ τῶν κοιτωνιτῶν. Καὶ μετὰ τὸ

ένδυθῆναι τοὺς λώρους τοὺς δεσπότας καὶ ὑπὸ τῶν πραιποσίτων στεφθῆναι λαμβάνουσιν ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ χειρὶ τὴν ἀκακίαν, ἐν δὲ τῇ εὐωνύμῳ τοὺς ἐκ λίθων καὶ μαργάρων ἡμφιεσμένους χρυσοῦς σταυρούς, καὶ ὅτε κατέλθωσι τὰ βάθρα τοῦ αὐτοῦ ἀκκουβίτου, ἐπεύχονται αὐτοῖς οἱ τε τοῦ μαγλαβίου καὶ οἱ τῆς ἐταιρείας. Οἱ δὲ δεσπότες ἐξέρχονται τὴν μέσην τοῦ αὐτοῦ τρικλίνου, ὀψικευόμενοι ὑπὸ τοῦ κουβουκλείου εἰς τὸν πόρτηκα, καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε ἀπέρχονται ἐν τῷ Ὀνοποδίῳ· καὶ γίνεται ἄ' δοχὴ ἐκεῖ· οἱ τε μάγιστροι καὶ ἀνθύπατοι, οἱ φοροῦντες τοὺς λώρους καὶ οἱ λοιποὶ μετὰ τῶν ἰδίων ἀλλαξίμων, καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε κατέρχονται ἐν τῷ Κονιστωρίῳ, καὶ τὰ ἐξῆς ἐπιτελεῖται καθὼς καὶ ἀνωτέρω εἴρηται καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς προελεύσεσι. Καὶ τοῦτο δεῖ εἰδέναι· ὅτι τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ Κυριακῇ, εἰς τὰ ἅγια καὶ εἰς τὸν ἀσπασμὸν καὶ εἰς τὴν ἀγίαν κοινωνίαν μετὰ τῶν χλανιδίων ἐξέρχονται οἱ δεσπότες καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς προελεύσεσι, καὶ οὐ μετὰ τῶν λώρων, ἀπὸ δὲ τοῦ κράματος ἀμφιέννυνται τοὺς λώρους, καὶ τὰ ἐξῆς ἐπιτελεῖται καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς προελεύσεσι.

Χρὴ γινώσκειν ὅτι τῇ ἑορτῇ τοῦ γενεσίου τῆς ὑπεραγίας 1.21 Θεοτόκου οὐ στέφονται οἱ δεσπότες καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς προελύσεσιν, ἀλλὰ πάντων τελουμένων, καθὼς προεῖρηται, ἐξέρχονται οἱ δεσπότες ἀπὸ διβητησίου ἀπὸ τοῦ κοιτῶνος τῆς Δάφνης, καὶ ἐν τῷ ὀκταγώνῳ κουβουκλείῳ βάλλουσι τὰς ἑαυτῶν χλανίδας κατὰ τὸν τύπον τῶν προλεχθειῶν προελύσεων, καὶ τὰ ἐξῆς ἐπιτελεῖται καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς προελύσεσι, πλην δοχαὶ παρὰ τῶν δῆμων οὐ γίνονται, ἀλλ' ἐν τοῖς τόποις, ἐν οἷς αἱ δοχαὶ γίνονται, οἱ τῶν δύο μερῶν νοτάριοι καὶ μαῖστωρες ῥωμαῖζουσι τοὺς δεσπότας τὰ τῇ ἑορτῇ ἀρμόζοντα· ἀπὸ μὲν τῆς δοχῆς τῶν Λύχνων, ὁ τοῦ μέρους τῶν Βενέτων νοτάριος, καὶ δεῖ αὐτὸν περιπατεῖν ὄπισθεν τῶν δεσποτῶν πλησίον καὶ λέγειν τοὺς κατὰ τύπον ἰάμβους ἕως τῶν πυλῶν τῶν ἀγόντων εἰς τὰς Σχολάς. Ἀπὸ γὰρ τῶν ἐκεῖσε εἰσφερόντων μεγάλων πυλῶν, ἤγουν ἀπὸ τοῦ προπυλαίου τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, ἄρχεται ἰαμβίζειν ὁ τοῦ μέρους τῶν Πρασίνων μαῖστωρ ἕως τῆς μεγάλης πύλης τῶν Σχολῶν τῆς ἐξαγούσης ἐπὶ τὸν τῆς Χαλκῆς θόλον· ἔνδοθεν γὰρ τῆς αὐτῆς πύλης ἴσταται ὁ τοῦ μέρους τῶν Βενέτων μαῖστωρ, καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε ἄρχεται καὶ αὐτὸς ἰαμβίζειν ἕως τοῦ στενακίου τοῦ ἐξάγοντος πρὸς τὸν ἔμβολον τοῦ Ἁγίου Φρέατος· ἔξω γὰρ τῆς σιδηρᾶς πύλης τοῦ αὐτοῦ στενακίου, ἐν ᾧ τὸ εἶλημά ἐστιν, ἴσταται ὁ τοῦ μέρους τῶν Πρασίνων νοτάριος, καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε ἄρχεται καὶ αὐτὸς ἰαμβίζειν ἕως τοῦ Ἁγίου Φρέατος. Καὶ δὴ τῶν δεσποτῶν εἰσερχομένων ἐν τῷ Ἁγίῳ Φρέατι, διὰ τῆς τρισσῆς μετὰ τῶν κηρῶν προσκυνήσεως ἀπευχαριστοῦσι τῷ Θεῷ, καὶ προσκυνήσαντες τὸ Ἅγιον Φρέαρ, εἰσέρχονται διὰ τῆς εἰσαγούσης πύλης ἀπὸ τῶν 1.22 ἐκεῖσε εἰς τὴν ἐκκλησίαν· ἐκεῖσε γὰρ ἴσταται ὁ πατριάρχης μετὰ τῆς συνήθους αὐτῷ ὑπηρεσίας καὶ τάξεως. Καὶ δὴ τοῦ πατριάρχου θυμιῶντος κατὰ τὸν τύπον τοὺς δεσπότας, ἀσπάζονται αὐτὸν οἱ δεσπότες, καὶ εἶθ' οὕτως εἰσέρχονται διὰ τῆς ἐκεῖσε εἰσφερούσης πύλης πρὸς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ βήματος· ἐκεῖσε γὰρ οἱ τῆς συγκλήτου πάντες ἴστανται ἐπευχόμενοι τοὺς δεσπότας. Καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε εἰσέρχονται εἰς τὰ ἅγια θύρια, καὶ διὰ τῆς τρισσῆς μετὰ τῶν κηρῶν προσκυνήσεως ἀπευχαριστοῦσι τῷ Θεῷ, καὶ τὰ ἐξῆς κατὰ τύπον τελοῦσι. Καὶ εἶθ' οὕτως λαμβάνει ἀπὸ χειρῶν τοῦ καστρησίου ὁ πατριάρχης τὸν θυμιὰτὸν καὶ ἐπιδίδωσι τῷ βασιλεῖ, καὶ θυμιᾷ ὁ βασιλεὺς περίξ τῆς ἀγίας τραπέζης, καὶ μετὰ τὸ θυμιᾶσαι ἴσταται καὶ ὁ πατριάρχης καὶ ὁ βασιλεὺς ἔμπροσθεν τῆς ἀγίας τραπέζης, καὶ τῆς ἐκφωνήσεως παρὰ τοῦ ἀρχidiaκόνου γενομένης τῆς τε εὐχῆς παρὰ τοῦ πατριάρχου τελουμένης, καὶ τὰ ἐξῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως γενομένης πάσης, ἐξέρχονται οἱ δεσπότες ἅμα τῷ πατριάρχῃ, προπορευομένων αὐτῶν τοῦ τε σταυροῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου. Καὶ δὴ ἐρχομένων αὐτῶν ὄπισθεν τοῦ ἄμβωνος, ἤγουν πρὸ τῶν μεγάλων πυλῶν, ἴστανται ἐκεῖσε οἱ τε δεσπότες καὶ ὁ πατριάρχης μετὰ τε τοῦ σταυροῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ δὴ ἐρχομένων αὐτῶν, γίνεται κάκεῖσε εὐχή κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀκολουθίαν, καὶ εἶθ' οὕτως συνεξέρχεται ὁ πατριάρχης τοῖς δεσπότης τὰς βασιλικὰς πύλας, καὶ ἀσπάζεται αὐτοὺς κάκεῖσε, καὶ οἱ μὲν δεσπότες εἰσέρχονται ἐν τῷ βήλῳ τῷ κρεμαμένῳ ἐν τῷ νάρθηκι, καὶ ἐκεῖσε σκεπαζόμενοι, πάλιν ἐξέρχονται, καὶ ἀσπάζονται τὸν πατριάρχη, καὶ ἀποκινουσι μετὰ τῆς οἰκειᾶς λιτῆς, καὶ ἀνέρχονται ἕως τοῦ πορφυροῦ μεγάλου

κίονος τοῦ Φόρου, καὶ οἱ μὲν δεσπότες ἴστανται ἐν ταῖς τοῦ πορφυροῦ 1.23 μεγάλου κίονος ἀναβάθραις, οἱ δὲ μάγιστροι καὶ ἀνθύπατοι καὶ πατρίκιοι καὶ λοιποὶ συγκλητικοὶ ἐν τοῖς δεξιοῖς μέρεσι πρὸ τῆς τῶν δεσποτῶν στάσεως ἴστανται, ἤγουν ἔνδοθεν τῆς κιονοστασίας τοῦ Φόρου, οἱ δὲ τοῦ κουβουκλείου ἐν ταῖς δεξιαῖς ἀναβάθραις τοῦ αὐτοῦ κίονος, οἱ δὲ δῆμοι τῶν δύο μερῶν ἴστανται ἐν ταῖς ἐκεῖσε μικραῖς ἀναβάθραις ἀντικρὺ τῶν δεσποτῶν, δηλονότι ἔξω τῆς κιονοστασίας τοῦ δεξιοῦ μέρους, ἐν ᾧ οἱ τῆς συγκλήτου ἴστανται. Καὶ δὴ τοῦ πατριάρχου ἀνερχομένου μετὰ τῆς οἰκείας λιτῆς, προεισέρχονται μὲν ἔνδοθεν τῆς κιονοστασίας οἱ ἔκδικοι μετὰ τῆς ἑαυτῶν βακτηρίας πρὸ τῆς πρώτης ἀναβάσεως τῆς δεσποτικῆς ἀνόδου τοῦ κίονος καὶ εἰσέρχονται οἱ μητροπολίται καὶ ἀρχιεπίσκοποι, καὶ τὴν κατὰ τύπον ἀποτελοῦσι προσκύνησιν, δηλονότι διὰ τοῦ τῆς καταστάσεως καὶ τοῦ ῥεφερενδαρίου προσαγομένους καὶ τοὺς δεσπότες προσκυνοῦντας, καὶ ἴστανται μὲν οὗτοι ἐν τῷ εὐωνύμῳ μέρει τῶν ἀναβάθρων τοῦ κίονος. Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσέρχονται οἱ προπορευόμενοι τῆς ἐκκλησιαστικῆς λιτῆς καὶ ψάλλοντες, καὶ εἶθ' οὕτως εἰσέρχεται ὁ πατριάρχης μετὰ τε τοῦ σταυροῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, παρακρατούμενος ὑπὸ τῶν πρώτων καὶ οἰκείων αὐτοῦ· καὶ ὅτε τῆς πρώτης βαθμίδος τῆς δεσποτικῆς ἀναβάσεως ἔλθῃ, ἐπιδίδουσι τοῖς δεσπότης οἱ πραιπόσιτοι τοὺς συνήθεις κηροὺς κατὰ τὸ εἰωθός, καὶ προσκυνοῦσι τὸν σεβάσιμον τύπον τοῦ ζωοποιοῦ σταυροῦ, ἀσπαζόμενοι τότε τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ αὐτὸν τὸν τίμιον σταυρόν, ἔπειτα τὸν πατριάρχην. Καὶ οἱ μὲν δεσπότες ἴστανται ἐν ᾧ τόπῳ καὶ προΐσταντο, ὁ δὲ σταυρὸς ἴσταται ἐν τῇ ἐφιδρυμένῃ βάσει ταῖς αὐταῖς ἀναβάθραις· ὁ δὲ πατριάρχης μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῶν οἰκείων διακόνων καὶ ψαλτῶν ἀνέρχεται ἐν τῷ 1.24 εὐκτηρίῳ τοῦ αὐτοῦ κίονος, ἤγουν τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, καὶ διὰ νεύματος τοῦ πραιποσίτου ἄρχονται ψάλλειν τὰ δύο μέρη τὴν τῆς ἑορτῆς καταβασίαν. Καὶ τούτου τρισῶς ἀδομένου, γίνεται ἡ συνήθης ἐκτενὴ παρὰ τοῦ διακόνου, δηλονότι προκύπτοντος διὰ τῶν θυρίδων τοῦ εὐωνύμου μέρους τοῦ αὐτοῦ εὐκτηρίου. Καὶ δὴ τῆς ἐκτενῆς τελεσθείσης μετὰ τὴν τοῦ πατριάρχου ἐκφώνησιν, ἀποχαιρετίζουσι τοῦτον οἱ δεσπότες ἐν οἷς ἴστανται τόποις καὶ μετὰ τῆς οἰκείας λιτῆς κατέρχονται ἕως τοῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῶν Χαλκοπρατείων, καὶ καθέζονται ἐν τῷ νάρθηκι ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας, τῆς βασιλικῆς τάξεως ἐκεῖσε παρισταμένης, ἤγουν τοῦ κουβουκλείου καὶ τῶν ἀσηκρητῶν, χρυσοτρικλινιτῶν· τε καὶ βασιλικῶν ἀνθρώπων. Καὶ δὴ τῶν μητροπολιτῶν διερχομένων, ποιοῦσι πάλιν προσκύνησιν κατὰ τὸν εἰρημένον ἄνωθεν τύπον τῆς προσκυνήσεως, καὶ εἶθ' οὕτως εἰσέρχονται καὶ οἱ τῆς λιτῆς τοῦ πατριάρχου προπορευόμενοι καὶ ψάλλοντες, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσέρχεται ὁ πατριάρχης μετὰ τε τοῦ σταυροῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου. Καὶ ἀνίστανται οἱ δεσπότες, καὶ ὑπαντῶσιν αὐτῷ καὶ ἀσπάζονται, καὶ ἴστανται ἀμφοτέρω ἐπὶ τῶν βασιλικῶν πυλῶν, καὶ τῆς συνήθους εὐχῆς τελομένης ὑπὸ τοῦ πατριάρχου, καθὼς ἀνωτέρω εἴρηται, γίνεται ἡ εἴσοδος, καὶ δὴ τῶν δεσποτῶν εἰσερχομένων ἐν τῷ βήματι καὶ τὸ ἀποκόμβιν ἐπὶ τῆς ἁγίας τραπέζης ἀποτιθεμένων, ἐξέρχονται διὰ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τοῦ αὐτοῦ θυσιαστηρίου, καὶ διέρχονται διὰ τοῦ γυναικίτου τῆς αὐτῆς 1.25 ἐκκλησίας. Ἐν δὲ τῷ γυναικίτῳ ἐναπομένει πᾶσα ἡ σύγκλητος, ἐπευχόμενοι τοῖς δεσπότης, καὶ εἰσέρχονται οἱ δεσπότες μετὰ τοῦ πατριάρχου καὶ τοῦ κουβουκλείου διὰ τῆς τροπικῆς εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν τῆς ἁγίας σοροῦ, καὶ πάλιν διὰ τῆς τρισῆς μετὰ τῶν κηρῶν προσκυνήσεως ἀπευχαριστοῦσι τῷ Θεῷ, ἀποτιθέασιν ἕτερον ἀποκόμβιν ἐν τῇ ἁγίᾳ σορῷ, καὶ εἶθ' οὕτως ἐν τῷ εὐωνύμῳ εὐκτηρίῳ τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας μετὰ τῶν κηρῶν εὐχόμενοι, ἀποτιθέασιν ἕτερον ἀποκόμβιον ἐν τῇ ἁγίᾳ σορῷ. Καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε εἰσέρχονται ἐν τῇ τροπικῇ τῆς ἁγίας σοροῦ, καὶ ἀσπαζόμενοι ἀποχαιρετίζουσι τὸν πατριάρχην, καὶ ἀλλάσσουσιν οἱ δεσπότες τὰ χρυσοκέντητα τούτων πορφυρᾶ σκαραμάγγια καὶ μετὰ τὴν τοῦ Εὐαγγελίου ἀπόλυσιν καὶ τῆς ἐκτενῆς πάλιν εἰσέρχεται ὁ πατριάρχης ἐν τῇ αὐτῇ τροπικῇ, καὶ στέφει τοὺς δεσπότες, καὶ τὰς συνήθεις δίδωσιν εὐλογίας, ἥτοι τὰς προσφοράς καὶ τὰ ἀλειπτά, καὶ ἀντιλαμβάνει παρὰ τῶν δεσποτῶν τὰ ἀποκόμβια· ταῦτα δὲ πάντα ἐπιτελεῖται κατὰ τὸν προειρημένον τύπον. Καὶ μετὰ ταῦτα ἀσπαζόμενοι τοῦτον ἀποχαιρετίζουσι, καὶ προέξεισι τῶν δεσποτῶν ὁ πατριάρχης. Καὶ εἶθ' οὕτως ἐξέρχονται οἱ δεσπότες, καὶ γίνεται δοχὴ ἐν αὐτῷ τῷ γυναικίτῳ τῆς ἐκκλησίας παρὰ τε τῶν μαγίστρων ἀνθυπάτων τε καὶ πατρικίων καὶ λοιπῶν ὄφφικιαλίων, καὶ διὰ νεύματος τοῦ

πραιποσίτου λέγει ὁ τῆς καταστάσεως τό· "Κελεύσατε." Καὶ δὴ τῶν συγκλητικῶν ἐξιόντων, συνεξέρχονται καὶ οἱ δεσπότες, καὶ καρβαλικεύουσι ἐν τῷ ἐμβόλω, καὶ γίνεται πρώτη δοχὴ εἰς τὸ Μίλιον, εἰς τὴν καμάραν, καὶ δέχεται κάκεισε ὁ δήμαρχος τῶν Βενέτων μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Λευκοῦ, δηλονότι τῆς συνήθους τάξεως τελουμένης κατὰ τὸν 1.26 τύπον τῆς δοχῆς. Καὶ πάλιν μετὰ μικρόν, δέχεται ὁ δήμαρχος τῶν Πρασίνων μετὰ καὶ τοῦ δήμου τοῦ Ῥουσίου, καὶ τὰ ἐξῆς ἐπιτελεῖται κατὰ τὸν τύπον τῆς δοχῆς. Πάλιν μετὰ μικρόν, δέχεται ὁ δημοκράτης τῶν Πρασίνων, ἦγουν ὁ ἐκσκούβιτος, μετὰ καὶ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Πρασίνων, καὶ τὰ ἐξῆς ἐπιτελεῖται κατὰ τὸν τύπον τῆς δοχῆς. Καὶ πάλιν μετὰ μικρόν, ἦγουν εἰς τὸ κάγκελον τὸ εἰσάγον εἰς τὴν Χαλκίην, δέχεται ὁ δημοκράτης τῶν Βενέτων, ἦγουν ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν, μετὰ καὶ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Βενέτων, καὶ τὰ ἐξῆς ἐπιτελεῖται κατὰ τὸν τύπον τῆς δοχῆς. Καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε διέρχονται οἱ δεσπότες, καὶ ἀποκαταβαίνουν προὐ τῆς μεγάλης πύλης τοῦ τρικλίνου τῶν Κανδιδάτων, καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε διέρχονται ἐν τῷ νάρθηκι τῆς τοῦ Κυρίου ἐκκλησίας, καὶ ἐκεῖσε, ἀσφαλιζομένων ὑπὸ τῶν κουβικουλαρίων τῶν πυλῶν, ἀποστέφονται παρὰ τῶν πραιποσίτων οἱ δεσπότες, καὶ εἰσέρχονται ἐν τῷ ναῶ τοῦ Κυρίου, καὶ διὰ τῆς τρισηῆς μετὰ τῶν κηρῶν προσκυνήσεως ἀπευχαιριστοῦσι τῷ Θεῷ. Καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε εἰσέρχονται εἰς τὸ ἱερὸν παλάτιον, συνεισιόντος αὐτοῖς καὶ τοῦ κουβουκλείου, καὶ ἐπὶ τοῦ Χρυσοτρικλίνου εὐφημοῦνται, καθὰ προεῖρηται.

Εἰδέναι δὲ δεῖ ὅτι, κατὰ τὸν τύπον ταύτης τῆς προελεύσεως, ἐπιτελεῖται καὶ ἡ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ προέλευσις κατὰ πάντα ὁμοίως. Εἰ γὰρ φθάσῃ εἴτε ἐν σαββάτῳ εἴτε ἐν κυριακῇ, καὶ αἱ δοχαὶ παρὰ τῶν δήμων γίνονται, καὶ τὰ ὄργανα ἐν ταῖς τέσσαρσιν αὐλοῦσι δοχαῖς· εἰ δὲ τύχη ἄλλη ἡμέρα, ἴστανται μὲν τὰ μέρη, ἦτοι οἱ δῆμοι, ἐν τοῖς προειρημένοις αὐτῶν τῆς τάξεως τόποις, καὶ δὴ διερχομένων τῶν δεσποτῶν μετὰ τῆς συνήθους τάξεως τῆς προελεύσεως, ἐπεύχονται μὲν ἐν οἷς ἴστανται τόποις, κατασφραγίζοντες αὐτούς, μηδὲν ἀκτολογοῦντες. Χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι κατὰ τὸν τύπον ταύτης τῆς προελεύσεως 1.27 σεως τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἐπιτελεῖται καὶ ἡ προέλευσις τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου Σαββάτου· ἀλλασόντων γὰρ τῶν δεσποτῶν τὰ λεγόμενα παγανὰ ἐν τῷ κοιτῶνι τῆς Δάφνης, καὶ ἐξερχομένων ἐν τῷ ὀκταγώνῳ κουβουκλείῳ, καὶ βαλόντων τὰς παγανὰς χλαμμύδας, ἐξέρχονται διὰ τοῦ Αὐγουστίνου. Ἐνδον γὰρ τῆς μεγάλης πύλης τοῦ αὐτοῦ Αὐγουστίνου ἴσταται κουβικουλάριος, ἐπώμιον φόρτωμα τὸ κεντηνάριον φέρων καὶ περιπατῶν ὀπισθεν πλησίον τῶν δεσποτῶν. Καὶ δὴ τῆς συνήθους τάξεως τελουμένης ἐν ταῖς δοχαῖς κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς προελεύσεως τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἰαμβίζουσι καὶ οἱ τῶν μερῶν νοτάριοι καὶ οἱ μαῖστορες ἐν τοῖς οἰκείοις αὐτῶν, καθὼς προεῖρηται ἐν τῷ Εὐαγγελισμῷ, τόποις. Καὶ δὴ διὰ τοῦ Ἁγίου Φρέατος τῶν δεσποτῶν διερχομένων, καθὼς προεῖρηται, καὶ ἐπὶ τοῦ βήματος εἰσερχομένων, καθὼς εἶπομεν, καὶ τῆς ἐνδυτῆς κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν ὑπαλλαττομένης, λαμβάνει ὁ πραιπόσιτος ἐκ χειρὸς τοῦ κουβικουλαρίου τὸ κεντηνάριον, καὶ ἐπιδίδωσι τῷ βασιλεῖ, καὶ ὁ βασιλεὺς ἀποτίθησι τοῦτο ἐν τῷ πεζουλίῳ τοῦ θαλασσιδίου τῆς αὐτῆς ἁγίας τραπέζης. Καὶ εἶθ' οὕτως θυμιῶντος τοῦ δεσπότου κατὰ τὸν προειρημένον τύπον τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, διέρχονται διὰ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τοῦ αὐτοῦ βήματος, καὶ εἰσέρχονται ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ, κάκεισε θυμιῶντος τοῦ δεσπότου τὰ ἱερά σκεύη, καθέζονται ἐν τοῖς χρυσοῖς τούτων σελλίοις, ὁ δὲ πατριάρχης ἐπὶ τοῦ ἐκεῖσε ἰσταμένου θρόνου. Καὶ δὴ τοῦ πατριάρχου ἐπιδιδόντος τοῖς δεσπότης τό τε νάρδον καὶ τὰ τριψίδια, καὶ μετὰ ταῦτα προσκυνεῖ ὁ τοῦ σκευοφυλακίου χαρτουλάριος, καὶ λαμβάνει εὐχὴν παρὰ τοῦ πατριάρχου, καὶ ἐξερχόμενος ποιεῖ τὴν διανομὴν τοῦ νάρδου εἰς τοὺς τῆς συγκλήτου, καὶ μετὰ τὸ τελειωθῆναι τὴν τοιαύτην διανομὴν, ἐξέρχονται οἱ δεσπότες μετὰ τοῦ πατριάρχου, καὶ διέρχονται διὰ τοῦ 1.28 ἀριστεροῦ μέρους τοῦ βήματος, καὶ τοῦ Ἁγίου Νικολάου διερχόμενοι ἐξέρχονται πρὸς τὴν μεγάλην πύλην τὴν ἐξάγουσαν εἰς τὸ Ἅγιον Φρέαρ. Ἐνδοθεν γὰρ ταύτης τῆς πύλης ἰσταμένου τοῦ πατριάρχου καὶ τῶν δεσποτῶν, ἐπιδίδωσιν ὁ πατριάρχης τὰς εὐλογίας, ἦτοι τὰς προσφοράς, τοῖς δεσπότης, κάκεισε δὲ τοῦτον ἀσπαζόμενοι οἱ δεσπότες ἀποχαιρετίζουσι, καὶ διὰ τοῦ Ἁγίου Φρέατος διέρχονται. Ἐξιόντων δὲ τῶν δεσποτῶν τὴν ἔξω πύλην τοῦ Ἁγίου Φρέατος, ἴσταται κάκεισε ὁ δήμαρχος τῶν Βενέτων μετὰ καὶ τοῦ δήμου τοῦ Λευκοῦ κατασφραγίζοντες,

διερχομένων τῶν δεσποτῶν [καθὼς προεῖρηται, ἀκτολογοῦσι τὰ μέρη] καὶ ἀκτολογοῦντες τὰ τῆ ἑορτῆ προσήκοντα. Οὐ γὰρ ἴστανται οἱ δεσπόται, κατὰ τὸ εἰωθός, ἐν τῷ ἀκτολογεῖν τὰ μέρη, ἀλλὰ διερχομένων τῶν δεσποτῶν, καθὼς προεῖρηται, ἀκτολογοῦσι τὰ μέρη. Ὁ δὲ τῶν Πρασίνων δήμαρχος ἴσταται μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Ῥουσίου εἰς τὴν σιδηρᾶν πύλην, καὶ τῶν δεσποτῶν διερχομένων, καὶ αὐτοὶ ἀκτολογοῦσι τὰ τῆ ἑορτῆ προσήκοντα. Καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε διέρχονται οἱ δεσπόται διὰ τε τῆς Χαλκῆς καὶ τῶν Σχολῶν καὶ τῶν Ἐκσκουβίτων, καὶ εἰσέρχονται διὰ τοῦ Κυρίου ἐν τῷ ἱερῷ παλατίῳ.

1.29 Β΄ Ἄκτα τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων.

Ἐξιόντων τῶν δεσποτῶν ἀπὸ τοῦ παλατίου εἰς τὴν προέλευσιν καὶ τῆς εἰωθυίας πάσης τάξεως ἐπακολουθούσης, γίνεται πρώτη δοχὴ εἰς τὸ Τριβουνάλιον, ἦγουν εἰς τοὺς Λύχνους, καὶ δέχεται κάκεισε ὁ δημοκράτης τῶν Βενέτων, ἦγουν ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν, μετὰ καὶ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Βενέτων, καὶ μήπω τῶν δεσποτῶν φθασάντων ἐκεῖσε, λέγουσιν οἱ κράκται τὴν φωνήν, ἦχ. γ΄. "Ἀστὴρ τὸν ἥλιον προμηνύει ἐν Βηθλεὲμ Χριστὸν ἀνατεῖλαντα ἐκ παρθένου." Δοχὴ α΄. Καὶ δὴ τῶν δεσποτῶν ἐρχομένων καὶ ἰσταμένων εἰς τὸν εἰωθότα τόπον τῆς αὐτῶν στάσεως, ἦγουν εἰς τὴν καμάραν, λέγουσιν οἱ κράκται. "Πολλά, πολλά, πολλά". Ὁ λαός. "Πολλά ἔτη, εἰς πολλά". Καὶ πάλιν οἱ κράκται. "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι ἢ ἔνθεος βασιλεία." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ τρίτου. "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται. "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, οἱ θεράποντες τοῦ Κυρίου." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ τρίτου. "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται. "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα αὐτοκράτορες Ῥωμαίων." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ τρίτου. "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται. "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα αὐγοῦσται τῶν Ῥωμαίων." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς 1.30 ἐκ τρίτου. "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται. "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι σὺν ταῖς αὐγοῦσταις καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἅπαξ. "Πολυχρόνιον ποιήσῃ ὁ Θεὸς τὴν ἀγίαν βασιλείαν σας εἰς πολλὰ ἔτη." Δοχὴ β΄, πρὸ τῶν πυλῶν τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, ἦγουν εἰς τὰς Σχολάς. Δέχεται ἐκεῖσε ὁ δημοκράτης τῶν Πρασίνων, ἦγουν ὁ ἐκσκουβικός, μετὰ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Πρασίνων, καὶ μήπω τῶν δεσποτῶν φθασάντων ἐκεῖσε, λέγουσιν οἱ κράκται τὴν φωνήν, ἦχ. γ΄. "Ὁ ἀμήτωρ ἐν οὐρανοῖς, ἀπάτωρ τίκτεται ἐπὶ τῆς γῆς." Ἄλλο. "Ὁ φυτουργὸς τῶν ἀνθρώπων φιλόανθρωπος καταδέχεται ἄνθρωπος γεννηθῆναι." Καὶ δὴ τῶν δεσποτῶν ἐρχομένων καὶ ἰσταμένων εἰς τὸν εἰωθότα τόπον τῆς αὐτῶν στάσεως, ἦγουν εἰς τὴν καμάραν, λέγουσιν οἱ κράκται. "Πολλά, πολλά, πολλά". Ὁ λαός. "Πολλά ἔτη, εἰς πολλά." Οἱ κράκται. "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ἢ ἐκλογὴ τῆς Τριάδος." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ΄. "Ἄγιε." Οἱ κράκται. "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα αὐτοκράτορες Ῥωμαίων." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ τρίτου. "Ἄγιε". Οἱ κράκται. "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, οἱ θεράποντες τοῦ Κυρίου." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ΄. "Ἄγιε." Οἱ κράκται. "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα αὐγοῦσται τῶν Ῥωμαίων." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ΄. "Ἄγιε." Οἱ κράκται. "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, δεσπόται, σὺν ταῖς αὐγοῦσταις καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαός. "Πολυχρόνιον ποιήσῃ ὁ Θεὸς τὴν ἀγίαν βασιλείαν σας εἰς πολλὰ ἔτη." Δοχὴ γ΄, ἔνδοθεν τῆς Χαλκῆς. Δέχεται ἐκεῖσε ὁ δημοκράτης τῶν Βενέτων, ἦγουν ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν, μετὰ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Βενέτων, καὶ μήπω τῶν δεσποτῶν φθασάντων ἐκεῖσε, λέγουσιν οἱ κράκται τὴν 1.31 φωνήν, ἦχ. γ΄. "Σειρὰς ῥηγνύων τῆς ἀμαρτίας σπαργανοῦται Θεὸς ἐν φάτνῃ." Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται παρά τε τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς δοχαῖς. Δοχὴ δ΄, ἔξωθεν τῆς Χαλκῆς. Δέχεται ἐκεῖσε ὁ δήμαρχος τῶν Βενέτων μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Λευκοῦ, καὶ λέγουσιν οἱ κράκται τὴν φωνήν, ἦχ. γ΄. "Ἀστὴρ προτρέχει καὶ λάμπει ἐν σπηλαίῳ, τὸν Δεσπότην τοῦ ἡλίου τοῖς μάγοις καταμηνῦσαι. βρέφος γὰρ ὤφθη, καὶ σὰρξ ἐκ τῆς Παρθένου, τὴν παλαιὰν παρακοὴν τοῦ Ἀδάμ ἐξαφανίζων. Αὐτὸς τὸ κράτος ὑμῶν, δεσπότης, εἰς μῆκος χρόνων φυλάξῃ εἰς ἀνέγερσιν Ῥωμαίων." Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται παρά τε τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν τῇ α΄ δοχῇ εἴρηται. Δοχὴ ε΄, εἰς τὸν λεγόμενον Ἀχιλλέα, πλησίον τῆς μεγάλης πύλης τῆς Μελέτης. Δέχεται ἐκεῖσε ὁ δήμαρχος τῶν Πρασίνων μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Ῥουσίου, καὶ

λέγουσιν οἱ κράκται τὴν φωνήν, ἦχ. α´. "Ὁ ἀμήτωρ ἐν οὐρανοῖς· ἀπάτωρ τίκτεται ἐπὶ τῆς γῆς." Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται παρά τε τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς δοχαῖς. Δοχὴ Ϛ´, εἰς τὸ ὠρολόγιον τῆς Ἀγίας Σοφίας· δέχονται ἐκεῖσε ὁ δήμαρχος τῶν Βενέτων μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Λευκοῦ, καὶ λέγουσιν οἱ κράκται τὴν φωνήν, ἦχ. γ´. "Τὸν ἐν Ἐδέμ παράδεισον ἠνέωξεν ἐν Βηθλεὲμ ἢ Παρθένος, ἐξ ἧς ὁ Χριστὸς καὶ Θεὸς ἡμῶν εὐδόκησε τεχθῆναι· σαρκωθεὶς γὰρ ἐξ αὐτῆς φιλανθρώπως τῆς πικρᾶς ἠλευθέρωσεν ἡμᾶς γεύσεως τῆς ἀμαρτίας· τὸν γλυκασμὸν τῆς ἀπάτου αὐτοῦ μεγάλης ἐξουσίας καὶ τὴν ἐν κρυφίῳ τρυφὴν ἐξ αὐτῆς Σωτῆρα ἡμῶν εὐρηκότες, σύμφοιτοι γεγόναμεν τῆς θείας αὐτοῦ κληρονομίας." 1.32 Καὶ δὴ τῶν δεσποτῶν ἐρχομένων καὶ ἰσταμένων εἰς τὸν εἰωθότα τόπον τῆς αὐτῶν στάσεως, ἦγουν εἰς τὸ ὠρολόγιον, λέγουσιν οἱ κράκται· "Πολλά, πολλά, πολλά." Ὁ λαός· "Πολλά ἔτη, εἰς πολλά." Οἱ κράκται· "Ὁ τῶν πάντων Ποιητῆς καὶ Δεσπότης." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ τρίτου· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι". Οἱ κράκται· "Ὁ τεχθεὶς ἐκ Παρθένου ἁγίας." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ´. "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Τοὺς χρόνους ὑμῶν πληθύνῃ σὺν ταῖς ἀυγούσταις καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις." Ὁ λαός· "Πολυχρόνιον ποιήσῃ ὁ Θεὸς τὴν ἁγίαν βασιλείαν σας εἰς πολλά ἔτη." Ὑποστροφή τῶν δεσποτῶν ἀπὸ τῆς Ἀγίας Σοφίας πρὸς τὸ παλάτιον. Τῶν δεσποτῶν στεφομένων ὑπὸ τοῦ πατριάρχου ἐν τῷ εἰωθότῳ τόπῳ τοῦ Ἁγίου Φρέατος ἔνδον τοῦ βήλου, λέγουσιν οἱ κράκται τὴν φωνήν, ἦχ. γ´. "Ἀστὴρ τὸν ἥλιον προμηνύει" καὶ τὰ ἐξῆς. Καὶ δὴ τῶν δεσποτῶν ἐξιόντων καὶ ἰσταμένων, λέγουσιν οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθετε, τὸ πρόβλημα τῆς Τριάδος." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ´. "Καλῶς ἦλθετε". Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται παρά τε τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς δοχαῖς προεῖρηται· τὸ δὲ τελευταῖον ἄκτον λέγουσιν οἱ κράκται· "Προσκυνήσαντες τοῦ τεχθέντος Χριστοῦ τὴν δόξαν". Καὶ ὁ λαός· "Πολυχρόνιον ποιήσῃ ὁ Θεὸς τὴν ἁγίαν ..." Δοχὴ δευτέρα, ἕξω τοῦ θόλου τῆς σιδηρᾶς πύλης· δέχεται ὁ τοῦ μέρους τῶν Πρασίνων δήμαρχος μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Λευκοῦ, καὶ λέγουσιν οἱ κράκται τὴν φωνήν, ἦχ. γ´. "Ὁ οὐρανὸς τὸν ἀστέρα πέμπει καθοδηγῶν τοὺς μάγους ἐν τῇ γεννήσει, ἢ γῆ τὸ σπήλαιον εὐτρεπίζει ὑποδέξασθαι τὸν τῶν ὄλων ποιητὴν· ἀλλ' αὐτὸς ὁ τὴν 1.33 ἡμετέραν προσλαβόμενος σάρκα ἐκ τῆς Παρθένου, τὴν ὑμῶν θεόστεπτον βασιλείαν φυλάξῃ ἐν τῇ πορφύρᾳ." Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται παρά τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν τῇ πρώτῃ δοχῇ τῆς ὑποστροφῆς εἴρηται. Δοχὴ τρίτη, ἔνδοθεν τῆς Χαλκῆς· δέχεται ἀκεῖσε ὁ δημοκράτης τῶν Βενέτων, ἦγουν ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν, μετὰ καὶ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Βενέτων, καὶ λέγουσιν οἱ κράκται τὸν ἀπελατικόν, ἦχ. γ´. "Τὸν ἐν Ἐδέμ παράδεισον ἠνέωξεν ἐν Βηθλεὲμ ἢ Παρθένος", καὶ τὰ ἐξῆς. Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται παρά τε τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν τῇ πρώτῃ δοχῇ τῆς ὑποστροφῆς εἴρηται. Δοχὴ τετάρτη, εἰς τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους, ἦγουνεῖς τὰς Σχολάς· δέχεται ἀκεῖσε ὁ δημοκράτης τῶν Πρασίνων, ἦγουν ὁ ἐκκουβίτος μετὰ καὶ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Πρασίνων. Καὶ λέγουσιν οἱ κράκται τοῦ περατικοῦ τὴν φωνήν, ἦχ. γ´. "Ὁ πάσης κτίσεως πληρωτῆς καὶ δεσπότης ἀκενώτῳ κενώσει τῇ πρὸς ἡμᾶς ἐκκενοῦται, ἵνα τὸν ἄνω πληρώσῃ κόσμον ἐκ τοῦ ἡμῶν κατωτάτου γένους ὁ ζωοδότης αὐτὸς τὸ κέρασ ὑμῶν, δεσπότης, ἀνυψώσῃ ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ, τὰ ἔθνη πάντα δουλώσῃ τοῦ προσφέρειν, ὡς οἱ μάγοι, τὰ δῶρα τῇ ὑμῶν βασιλείᾳ". Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται παρά τε τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ δοχῇ εἴρηται. Δοχὴ πέμπτη, εἰς τὸ Τριβουνάλιον, ἦγουν εἰς τοὺς Λύχνους· δέχεται ἐκεῖσε ὁ δημοκράτης τῶν Βενέτων, ἦγουν ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν, μετὰ καὶ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Βενέτων, καὶ λέγουσιν οἱ κράκται τὸ ἀπελατικόν, ἦχ. γ´. "Ἀστὴρ προτρέχει καὶ λάμπει ἐν σπηλαίῳ" καὶ τὰ ἐξῆς. Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται 1.34 παρά τε τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν τῇ πρώτῃ δοχῇ εἴρηται.

Εἰδέναι δὲ δεῖ ὅτι, κατὰ τὸν τύπον καὶ τὴν τάξιν ταύτης τῆς ἐορτῆς, γίνονται αἱ δοχαὶ καὶ εὐφημίαι τῆς τε ἐορτῆς τῶν Φώτων καὶ τῆς ἐορτῆς τοῦ ἁγίου Πάσχα καὶ τῆς ἐορτῆς τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς καὶ τῆς ἐορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως, καὶ ἀπιόντων ἐν τῇ Ἁγίᾳ Σοφίᾳ τῶν δεσποτῶν καὶ πάλιν ἀπ' αὐτῆς ὑποστρεφόντων ἐν τῷ παλατίῳ.

1.35 Γ' Έορτή τῶν Φώτων.

Ἄκτα τῶν δύο μερῶν Δοχή πρώτη, τῶν Βενέτων, φωνή πλαγ. δ' "Σήμερον ὁ συντρίψας ἐν ὕδασι τὰς κεφαλὰς τῶν δρακόντων τὴν κεφαλὴν ὑποκλίνει τῷ Προδρόμῳ φιλανθρώπως." Δοχή β', τῶν Πρασίνων, φωνή πλαγ. δ' "Χριστὸς ἀγνίζει λουτρῷ ἀγίῳ τὴν ἐξ ἔθνων αὐτοῦ Ἐκκλησίαν." Δοχή γ', τῶν Βενέτων, φωνή, ἦχ. πλαγ. α' "Πυρὶ θεότητος Ἰορδάνου ὕδασι? φλόγα σβεννύει τῆς ἀμαρτίας." Δοχή δ', τῶν Βενέτων, φωνή πλαγ. δ' "Ὁ συνάναρχος τῷ Πατρὶ Θεὸς Λόγος ἐν Ἰορδάνῃ σήμερον προῆλθε βαπτισθῆναι, καὶ τὴν κάραν ὑποκλίνει δουλικῶς τῷ Προδρόμῳ, ὃν οὐρανῶν αἱ δυνάμεις τρέμουσι καθορῶσαι· ἀλλ' ὁ τὸν κόσμον φωτίσας τῇ αὐτοῦ ἐπιφανείᾳ ὑψώση καὶ μεγαλύνη τὸ κράτος τῆς ὑμῶν βασιλείας εἰς εὐτυχίαν καὶ δόξαν τῶν Ῥωμαίων." Δοχή ε', τῶν Πρασίνων, ἦχ. πλαγ. δ' "Χριστὸς ἐνδύεται ρεῖθρα φιλανθρώπως τοῦ Ἰορδάνου." Δοχή ς', τῶν Βενέτων, φωνή, ἦχ. πλαγ. α' "Πυρὶ τῆς θεότητος Ἰορδάνου" καὶ τὰ ἐξῆς. Ἀκτολογία τῆς ς' δοχῆς· λέγουσιν οἱ κράκται· "Ὁ βαπτισθεὶς ἐν ὕδασι Ἰορδάνου." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ τρίτου· "Πολλοὶ 1.36 ἡμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Καὶ τὴν κάραν ὑποκλίνας δουλικῶς τῷ προδρόμῳ." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ τρίτου· "Πολλοὶ ἡμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Τοὺς χρόνους ὑμῶν πληθύνῃ σὺν ταῖς ἀγουσταῖς καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις" ὁ λαός· "Πολυχρόνιον ποιήσῃ ὁ Θεὸς τὴν ἀγίαν βασιλείαν σας εἰς πολλὰ ἔτη." Ὑποστροφή τῶν δεσποτῶν τῇ αὐτῇ ἑορτῇ. Δοχή α', τῶν Βενέτων, ἀπελατικόν, ἦχ. πλαγ. α' "Ὁ συνάναρχος τῷ Πατρὶ Θεὸς Λόγος" καὶ τὰ ἐξῆς. Δοχή β', τῶν Πρασίνων, ἀπελατικόν, ἦχ. γ' "Ὁ φωτίζων ἐν Πνεύματι τῷ ἀγίῳ ἐβαπτίσθη ὕδατι ἐπιγείῳ, καὶ τὸ φῶς τοῦ βαπτίσματος ἐδωρήσατο ἀνθρώποις· ἀλλ' ὁ ταῦτα τελέσας Χριστὸς φιλανθρωπία τὸ ὑμέτερον βασίλειον κράτος κατὰ σειρὰν ἀδιάδοχον κελεύει εὐτυχεῖν Ῥωμαίους καὶ βασιλεύειν." Δοχή γ', τῶν Βενέτων, ἀπελατικόν, ἦχ. πλαγ. α' "Ὁ κεφαλὰς τῶν δρακόντων, εὐεργέται, ἐν Ἰορδάνου τοῖς ρεύμασι συντρίψας, πρὸ ποδῶν ὑμῶν συντρίψῃ τὰς κεφαλὰς τῶν βαρβάρων· θεόστεπτοι εὐεργέται, ἡ Τριάς ἡ τρισάγιος τὰς νίκας ὑμῶν πληθύνῃ· ὁ βαπτισθεὶς ὑπὲρ ἡμῶν κατὰ σάρκα καὶ ἀγιάσας τὴν φύσιν τῶν ὑδάτων." Δοχή δ', τῶν Πρασίνων, ἀπελατικόν, ἦχ. δ' "Ὁ τῇ παλάμῃ βαπτισθεὶς σήμερον τοῦ Προδρόμου τῇ φρικτῇ αὐτοῦ παλάμῃ βασιλεὺς ὑμᾶς κηρύττει, θεόστεπτοι εὐεργέται, καὶ χρηστοὺς ὑμᾶς δεικνύει πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ. Τῷ λουτρῷ γὰρ ἀγιάσας, τῆς ἀφθαρσίας τῷ ἐλαίῳ βαπτίζῃ τὴν βασιλείαν, σωτηρίαν δωρούμενος τοῖς Ῥωμαίοις καὶ ἀντίληψιν μεγίστην καὶ δόξαν τῆς βασιλείας." Δοχή ε', τῶν Βενέτων, ἀπελατικόν, ἦχ. πλαγ. δ' Τὸ φῶς ἐπέφανεν ὑλικῶς ἐν σώματι, ἵνα φῶς γενόμενοι Θεοῦ 1.37 φωτὶ μιγῶμεν. Πάρεστιν ὕδατι πλύνων καὶ τελειῶν τῷ πνεύματι, συγκατέλωμεν τούτῳ, ἵνα συναनुψωθῶμεν. Σημειωθῶμεν μυστικῶς τοῦ μυστηρίου τὴν ἰσχὺν ἐγνωκότες, ἀναλάβωμεν οἱ πάντες τὸν δεῦτερον μὴ τὸν πρῶτον Ἀδὰμ ὡς ἀναγεννηθέντες." Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται παρά τε τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς δοχαῖς. Τὸ δὲ τελευταῖον ἄκτον λέγουσιν οἱ κράκται· "Προσκυνήσαντες τοῦ ἐπιφανέντος Χριστοῦ τὴν δόξαν." ὁ λαός· "Πολυχρόνιον ποιήσῃ ὁ Θεὸς τὴν ἀγίαν βασιλείαν."

1.38 Δ' Ἄκτα τῇ ἑορτῇ τοῦ ἀγίου Πάσχα.

Δοχή πρώτη, τῶν Βενέτων, φωνή, ἦχ. α' "Θεϊκῆς ἐγέρσεως δυναστεία ὁ τοῦ θανάτου πόλεμος διελύθη." Δοχή β', τῶν Πρασίνων, φωνή, ἦχ. α' "Φωτὸς ἀπροσίτου λαμπηδόνες νεκροῖς ἐπέλαμψαν τοῖς ἐν σκότει. Χριστὸς γὰρ ὠφθη νεκρὸς ἐν τάφῳ, θανάτῳ θάνατον θανατώσας, συνανέστησε τοὺς δεσμίους τῇ τριημέρῳ αὐτοῦ ἐγέρσει· αὐτὸς τὴν δόξαν ὑμῶν, δεσπότης, εἰς μῆκος χρόνων φυλάξῃ ἐν τῇ πορφύρᾳ." Δοχή γ' τῶν Βενέτων, φωνή, ἦχ. γ' "Πάσχα Κυρίου σήμερον καθορῶντες μελωδικῶς κραυγάζομεν ὁμοφρόνως." Δοχή δ', τῶν Βενέτων, φωνή, ἦχ. α' "Θεϊκῆς ἐγέρσεως δυναστεία," καὶ τὰ ἐξῆς. Δοχή ε', τῶν Πρασίνων, φωνή, ἦχ. α' "Ὁ ἀχρόνως τῷ Πατρὶ συμβασιλεύων ἐπ' ἐσχάτων τοῖς ἀνθρώποις χρονικῶς συνανεστράφη, καὶ ἐν τῷ σταυρῷ τὸν ἄδην καὶ θάνατον αἰχμαλωτίσας, τριημέρῳ αὐτοῦ ἐγέρσει

τοῖς νεκροῖς τὴν ἀνάστασιν ἐγκαινίζων· αὐτὸς τὸ κέρας ὑμῶν, δεσπότης, ἀνυψώσῃ ταῖς νίκαις κατὰ βαρβάρων." Δοχή Ϛ, τῶν Βενέτων, φωνή, ἦχ. γ' "Φωτὸς ἀπροσίτου λαμπρόνης" καὶ τὰ ἐξῆς. Ἀκτολογία τῆς Ϛ' δοχῆς· λέγουσιν οἱ κράκται· "Ὁ τῶν πάντων Ποιητῆς 1.39 καὶ Δεσπότης." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Ὁ ἀναστὰς παραδόξως ἐκ τάφου." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "καὶ τὸ χαῖρε δεδωκῶς μυροφόροις." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ τρίτου· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Τοὺς χρόνους ὑμῶν πληθύνῃ σὺν ταῖς αὐγούσταις καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις." Ὁ λαός· "Πολυχρόνιον ποιήσῃ ὁ Θεὸς τὴν ἀγίαν βασιλείαν σας εἰς πολλὰ ἔτη." Ὑποστροφή τῶν δεσποτῶν τῇ αὐτῇ ἑορτῇ. Δοχή α', τῶν Βενέτων, φωνή, ἦχ. α'· "Τὸ μέγα καὶ σεβάσιμον τῆς ἀναστάσεως μυστήριον λαμπρυνομένη σήμερον ἢ κτίσις ἐορτάζει· ὁ γὰρ τῆς δόξης Κύριος τὸ σκυθρωπὸν ἀφανίσας τοῦ θανάτου καὶ τὰ τοῦ ἄδου σκυλεύσας βασιλεία, συναέστησε τοὺς πάλαι τεθνεῶτας. Χαρὰν ἀνεκλάλητον καὶ θεῖον Πάσχα τελεῖται παραδόξως. Μεγαλύνεται τὸ κράτος ὑμῶν, δεσπότης, εἰς δόξαν, εἰς καύχησιν, εἰς ἀνέγερσιν Ῥωμαίων." Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται παρὰ τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς δοχαῖς. Τὸ δὲ τελευταῖον ἄκτον λέγουσιν οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθον οἱ δεσπότης σὺν ταῖς αὐγούσταις καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις." Ὁ λαός· "Καλῶς ἦλθετε." Οἱ κράκται· "Προσκυνήσαντες τοῦ ἀναστάντος Χριστοῦ τὴν δόξαν." Ὁ λαός· "Πολυχρόνιον ποιήσῃ ὁ Θεός ..." Δοχή β', τῶν Πρασίνων, ἀπελατικόν, ἦχ. α'· "Σήμερον τὸ τοῖς ἀγγέλοις ἀπόρρητον ἐκτελεῖται τῆς ἀναστάσεως μυστήριον. Ὁ γὰρ ἐμπιπλῶν πᾶν ζῶν εὐδοκίας σαρκὶ θανατοῦται ὡς ἄνθρωπος, καὶ τὴν ἄπληστον τοῦ ἄδου τυραννίδα αἰχμαλωτεύει, νεκρώσας τὸν νεκρωτὴν· νῦν ἠφανίσθη τὸ πρὸ αἰώνων αἴσχος, νῦν ἐξήνθησεν ἡ χαρὰ 1.40 τῶν περάτων. Ὁ παντάναξ δὲ Θεὸς καὶ ζωοδότης, τοὺς δεσπότης φύλαττε ἐν τῇ πορφύρᾳ." Δοχή γ', τῶν Βενέτων, φωνή, ἦχ. α'· "Σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείνας Χριστός, κατῆλθεν ἐκὼν ἐν τάφῳ, καὶ τὰς τοῦ ἄδου συντρίψας πύλας τῇ θεϊκῇ αὐτοῦ ἐξουσίᾳ, πᾶσιν ἀνάστασιν ἐγκαινίζει τοῖς ἀπ' αἰῶνος νενεκρωμένοις. Ἡ κτίσις σήμερον ἐορτάζει διπλοῦν τὸ Πάσχα τῆς σωτηρίας, ὁρῶσα τὸ σκῆπτρον ὑμῶν, δεσπότης, τῇ ἀναστάσει Χριστοῦ συνανατέλλον." Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται παρὰ τε τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς δοχαῖς. Τὸ δὲ τελευταῖον λέγουσιν οἱ κράκται· "Προσκυνήσαντες τοῦ ἀναστάντος Χριστοῦ τὴν δόξαν." Ὁ λαός· "Πολυχρόνιον ποιήσῃ ὁ Θεὸς τὴν ..." Δοχή δὲ τετάρτη, τῶν Παρσίνων, φωνή, ἦχ. γ'· "Πάσχα Κυρίου σήμερον καθορῶντες" καὶ τὰ ἐξῆς. Δοχή ε', τῶν Βενέτων, φωνή, ἦχ. α'· "Ἐγκαινίζεται σήμερον τῶν ἀνθρώπων ἢ φύσις, παραδόξως ἐκ φθορᾶς μεταπλαττομένη πρὸς ἀφθαρσίαν, στολίζεται τὴν στολὴν τῆς προτέρας δόξης, μηκέτι τῷ θανάτῳ κατεχομένη. Ὁ γὰρ ἔχων τὸ κράτος τοῦ θανάτου, ὁ τοῦ Πατρὸς συνάναρχος καὶ συναΐδιος Λόγος, σκυλεύσας τὰ βασιλεία τοῦ ἄδου, ἔλυσε τὸν δεσμὸν τῶν αἰχμαλώτων, πᾶσι δωρησάμενος ἐλευθερίαν, ὃς καὶ φυλάξῃ τὸ κράτος τῆς βασιλείας εἰς δόξαν, εἰς καύχημα, εἰς ἀνέγερσιν Ῥωμαίων." Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται παρὰ τε τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς δοχαῖς. Τὸ δὲ τελευταῖον ἄκτον λέγουσιν οἱ κράκται· "Προσκυνήσαντες τοῦ ἀναστάντος Χριστοῦ τὴν δόξαν." Ὁ λαός· "Πολυχρόνιον ..."

1.41 Ε' Ἄκτα τῇ ἑορτῇ τῇ δευτέρᾳ τῆς διακαινησίμου.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς ἐκκλησίας, ὅτε ἀκουμβίσωσιν οἱ δεσπότης ἐπὶ τῆς τραπέζης, αὐλεῖ τὸ ὄργανον τῶν Βενέτων, καὶ λέγει ὁ λαός· "Ἀγιαχάς." Καὶ ὅτε παύσῃ τὸ ὄργανον, λέγουσιν οἱ κράκται· "Τρισάγιε, συμβασίλευσον τοὺς δεσπότης." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαός ἐκ τρίτου· "Τρισάγιε." Οἱ κράκται· "καὶ σὺ αὐτοὺς θεράπευσον ἐπὶ πᾶσιν." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαός ἐκ γ'· "Τρισάγιε." Οἱ κράκται· "Πλεονάζων τῆς ζωῆς αὐτῶν χρόνους." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαός ἐκ γ'. "Τρισάγιε." Οἱ κράκται· "εἰς τελείαν χαρμονὴν τῶν Ῥωμαίων." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαός ἐκ γ'· "Τρισάγιε." Οἱ κράκται· "σὺν αὐγούσταις εὐσεβέσι φιλοθέοις." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαός ἐκ γ'· "Τρισάγιε." Οἱ κράκται· "καὶ τοῖς τιμίσις πορφυρογεννήτοις ἐν τῇ πορφύρᾳ." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαός ἐκ τρίτου· "Τρισάγιε." Οἱ κράκται· "καὶ Βενέτων τῶν γνησίων ὑμῶν δούλων." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαός ἐκ γ'· "Τρισάγιε." Οἱ κράκται· "Ἐς, ὁ ἀναστὰς Θεὸς ἡμῶν, τοὺς δεσπότης φύλαττε." Καὶ ὁ

λαὸς ὁμοίως ἐκ τρίτου· "οἱ ἐς, ὁ ἀναστάς Θεὸς ἡμῶν, τοὺς δεσπότης φύλαττε." Οἱ κράκται· "Πνεῦμα τὸ πανάγιον, τὰς ἀυγούστας σκέπασον." Καὶ ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ 1.42 κράκται· "Μήτηρ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, φύλαττε τὰ πορφυρογέννητα." Καὶ ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Κύριε, ζωὴν αὐτῶν διὰ τὴν ζωὴν ἡμῶν." Φωνή, ἦχ. α'. "Ἐξανοιγέσθωσαν τάφοι, καὶ νεκροὶ ἐξαναστήτωσαν· ὁ γὰρ Κύριος ἐκ τάφου σήμερον ἐξανέστη. Εὐφραινέσθωσαν οἱ ζῶντες καὶ ζωῆς ἐντρυφάτωσαν· τοῦ γὰρ θανάτου τὸ κέντρον σήμερον ἠφανίσθη. Λευχειμονεῖτω ἢ κτίσις τὸν κτίστην ἀνευφημοῦσα· ἢ τυραννὶς γὰρ τῆς ἀμαρτίας σήμερον καθηρέθη. Ἀγαλλιάσθω μεγάλως ἢ πόλις ὑμῶν, δεσπότης, θεότητι τῇ ἐν Τριάδι σήμερον προσκυνούσα, εἰς κατάπτωσιν βαρβάρων καὶ ἀνέγερσιν Ῥωμαίων." Καὶ ἀπὸ φωνῆς, λέγουσιν ἀπελατικόν, ἦχ. α'. "Τὸ μέγα καὶ σεβάσιμον μυστήριον τῆς ἀναστάσεως" καὶ τὰ ἐξῆς. Καὶ μετὰ τὸ τελειῶσαι τὸν δῆμον τῶν Βενέτων ἀκτολογεῖ ὁμοίως καὶ ὁ δῆμος τῶν Πρασίνων, καὶ λέγει ἀπελατικόν, ἦχ. α'. "Σήμερον τὸ τοῖς ἀγγέλοις ἀπόρρητον" καὶ τὰ ἐξῆς. Καὶ μετὰ τὸ τελειῶσαι τὸν δῆμον τῶν Πρασίνων λέγουσιν οἱ κράκται τῶν Βενέτων· "Κύριε, σῶσον τοὺς δεσπότης Ῥωμαίων." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'. "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τοὺς ἐκ σοῦ ἐστεμμένους." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'. "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τοὺς δεσπότης σὺν ταῖς ἀυγούσταις καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'. "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Ἐς, ὁ ἀναστάς Θεὸς ἡμῶν τοὺς δεσπότης φύλαττε." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ τρίτου· "Οἱ ἐς, ὁ ἀναστάς Θεὸς ἡμῶν, τοὺς δεσπότης φύλαττε." Οἱ κράκται· "Πνεῦμα τὸ πανάγιον τὰς ἀυγούστας σκέπασον." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Μήτηρ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, φύλαττε τὰ πορφυρογέννητα." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Κύριε, ζωὴν αὐτῶν διὰ τὴν ζωὴν ἡμῶν." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς 1.43 ὁμοίως ἐκ τρίτου.

Καὶ εὐθέως ρίπτει ἄνωθεν ἀπὸ τῆς θυρίδος ὁ ἀρτοκλίνης τὰ δύο μέρη τὰ ἀποκόμβια, καὶ ἐπεύχονται τοῖς δεσπότης, καὶ ἀναχωροῦσιν. Ὑποστροφή τῶν δεσποτῶν δειλῆς ἀπὸ τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους πρὸς τὸ παλάτιον.

Δοχὴ α', εἰς τοὺς Λέοντας. Δέχεται ἐκεῖσε ὁ δημοκράτης τῶν Βενέτων, ἦγουν ὁ δομῆστικός τῶν Σχολῶν, μετὰ καὶ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Βενέτων, καὶ λέγουσιν οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθεν ἢ ἔνθεος βασιλεία." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ τρίτου· "Καλῶς ἦλθετε." Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται παρά τε τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς δοχαῖς, καὶ μετὰ τὸ ἀποκινήσαι τοὺς δεσπότης, λέγει ὁ δῆμος τὰ δρομικά· "Χαίροις, κραταιότατε αὐτόκρατορ, χαρὰ τῆς οἰκουμένης, τοῦ Θεοῦ ὁ θεράπων, Ῥωμαίων εὐτυχία, ἀγαλλίασις Βενέτων, εὐφροσύνη καὶ κοσμιότης, σὲ ἢ θεότης ἐπὶ χρόνους ἑκατὸν ἀξιώσῃ τὴν ἑαυτοῦ διέπειν πολιτείαν." Ἄλλο· "Χαρὰ ὧδε σήμερον, γαλήνη καὶ πραότης μεγάλη· οἱ γὰρ δεσπότης χαρὰν ἠμφιεσμένοι ὡς ἐωσφόροι ἐκλάμπουσιν ἐν τῷ κράτει, καὶ δεξιοῦται τῷ κόσμῳ εὐτυχία. Αὐτὴ γὰρ χαρὰ ἡμῶν καὶ ἀγαλλίασις κόσμου." Ἄλλο· "Ἐποίησε δύναμιν ἢ δεξιὰ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, δεσπότης, ἀντελάβετο εἰρήνην τῆς ἰδίας πολιτείας, καὶ ἐν αὐτῷ ἐν τῇ πίστει ὑψωσε πρὸς εὐμένειαν. Ἀγάλλεσθε οὐράνια στρατιαὶ τῶν ἀσωμάτων, συναγάλλου στρατόπεδον τῶν Ῥωμαίων, καὶ ἐπαγάλλεσθε πάντες Χριστιανοὶ ἐορτάζειν Κυρίῳ." Ἰστέον ὅτι ταῦτα τὰ δρομικά λέγονται καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς προελεύσεσι.

Δοχὴ β', εἰς τὸν Ἅγιον Πολύευκτον. Δέχεται ἐκεῖσε ὁ δήμαρχος τῶν Βενέτων μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Λευκοῦ, καὶ λέγουσιν οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθεν ἢ ἔνθεος βασιλεία." Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται παρά τε 1.44 τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς δοχαῖς. Δοχὴ γ', εἰς τὴν Ἁγίαν Εὐφημίαν τοῦ Ὀλυβρίου. Δέχεται ἐκεῖσε ὁ δημοκράτης τῶν Πρασίνων, ἦγουν ὁ ἐκσκοῦβίτος, μετὰ καὶ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Πρασίνων καὶ λέγει δρομικά, ἦχ. α'. "Ὁ ἀχρόνως τῷ Πατρὶ" καὶ τὰ ἐξῆς. Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται παρά τε τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς δοχαῖς.

Δοχὴ δ', εἰς τὸ Φιλαδέλφιον. Δέχεται ἐκεῖσε ὁ δημοκράτης τῶν Βενέτων, ἦγουν ὁ δομῆστικός τῶν σχολῶν, μετὰ καὶ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Βενέτων. Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται παρά τε τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς δοχαῖς.

Δοχὴ ε', εἰς τὸν Ταῦρον. Δέχεται ἐκεῖσε ὁ δήμαρχος τῶν Πρασίνων μετὰ τοῦ δήμου τοῦ

Ῥουσίου. Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται παρά τε τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς δοχαῖς.

Δοχὴ ςς', ἐν τῷ φουρνικῷ τῶν Ἀρτοπωλῶν. Ὑποστρεφόμενος αὐτὸς δήμαρχος μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Ῥουσίου, ποιῶσιν ἐκεῖ δοχὴν. Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται παρά τε τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς δοχαῖς.

Δοχὴ ζ', ἐν τῷ Φόρω. Δέχεται ἐκεῖσε ὁ δημοκράτης τῶν Πρασίνων, ἤγουν ὁ ἐκσκουβίτος, μετὰ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Πρασίνων. Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται παρά τε τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς δοχαῖς.

Δοχὴ η', ἐν τῷ Πραιτωρίῳ. Δέχεται ἐκεῖσε ὁ δήμαρχος τῶν Βενέτων, μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Λευκοῦ. Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται παρά τε τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς δοχαῖς. Ἐν δὲ τῷ 1.45 τελευταίῳ ἄκτῳ λέγουσιν οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθεν ἡ ἀναίρεσις τῶν τῆς Ἄγαρ." Ὁ λαός· "Πολυχρόνιον ποιήσῃ ὁ Θεὸς τὴν ἀγίαν βασιλείαν σας εἰς πολλὰ ἔτη."

Δοχὴ θ', ἐν τῷ φουρνικῷ τοῦ Μιλίου. Ὑποστρεφόμενος ὁ αὐτὸς δήμαρχος τῶν Βενέτων μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Λευκοῦ, ποιεῖ ἐκεῖσε δοχὴν. Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται παρά τε τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς δοχαῖς. Καὶ πάλιν μετὰ μικρὸν τῆς τοιαύτης δοχῆς δέχεται ὁ δημοκράτης τῶν Πρασίνων, ἤγουν ὁ δομέστικος τῶν ἐκσκουβίτων. Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται παρά τε τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς δοχαῖς. Καὶ πάλιν μετὰ μικρὸν τῆς τοιαύτης δοχῆς δέχεται ὁ δημοκράτης τῶν Βενέτων, ἤγουν ὁ δομέστικος τῶν Σχολῶν, εἰς τὸ κάγκελλον τῆς Χαλκῆς. Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας ἄκτα ἄδονται παρά τε τῶν κρακτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς δοχαῖς.

1.46 ς' Ἄκτα ἑορτῆ τῆ Κυριακῆ τοῦ Ἀντίπασχα.

Ἰστέον ὅτι τῆ κυριακῆ τοῦ Ἀντίπασχα, ὅτε ἀκουμβίσωσιν οἱ δεσπότες ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἡ αὐτὴ τάξις καὶ ἀκολουθία γίνεται τῆς δευτέρας τῆς διακαινησίμου, δηλονότι καὶ αἱ ἀκτολογίαι τῶν δύο μερῶν, καὶ πάντα, καθὼς προεῖρηται, πλὴν οἱ μὲν Βένετοι λέγουσιν ἀπελατικόν, ἤχ. πλαγ. δ'. "Ανακαινίζου ἡ κτίσις, Χριστὸς ἀνέστη, ἐόρταζε Κυρίῳ τὰς ἐορτάς σου. Ἐσφραγισμένου γὰρ τοῦ τάφου, ὁ τῆς ζωῆς ἥλιος ἀνατείλας καὶ ὀφθεῖς ἀποστόλοις τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον δι' αὐτοῦ ἐγκαινίζει, καὶ εἰρήνην χαρίζεται πάση τῇ οἰκουμένῃ, καὶ τὸ βασίλειον κράτος ἀστέρος ἀνατολῆ τοῦ ἀδύτου νεουργεῖ καὶ μεγαλύνει, ὡς λαμπρὸς ἥλιος, προερχόμενος σήμερον εἰς δόξαν, εἰς καύχημα, εἰς ἀνέγερσιν Ῥωμαίων". Οἱ δὲ Πράσινοι τόνδε· "Αποβαλόντες σύμβολα λυπηρᾶς κατηφείας οἱ ἀπόστολοι, χαίροντες προῆλθον εἰς Γαλιλαίαν καὶ εἶδον ὃν ἐπόθουν ἐκ νεκρῶν ἐγηγεμένον. Ἀπόρητον ἐδέξαντο παρ' αὐτοῦ μυσταγωγίαν, καὶ ὡς ἀκτῖνες διαδραμόντες τὸν κόσμον φαιδρόμορφον ἐκήρυξαν τῆς ἀναστάσεως τὴν ἡμέραν. Αὐτῶν ἡ προστασία τῆ θεϊκῆ παντευχία ὑμᾶς διαφυλάξῃ, δεσπότες, εἰς εὐτυχίαν Ῥωμαίων." Ἰστέον ὅτι ὑποστρεφόντων τῶν δεσποτῶν δείλης ἀπὸ 1.47 τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους εἰς τὸ παλάτιον ταύτῃ τῆ ἑορτῆ, ἡ αὐτὴ τάξις καὶ ἀκολουθία γίνεται τῆς δευτέρας τῆς διακαινησίμου, δηλονότι καὶ αἱ δοχαὶ ἐν τοῖς προεῖρημένοις τόποις καὶ αἱ ἀκτολογίαι, καθὼς προεῖρηται, πλὴν λέγουσιν οἱ Βένετοι τὸ ἀπελατικόν, ἤχ. πλαγ. δ'. "Ανακαινίζου ἡ κτίσις" καὶ τὰ ἐξῆς, οἱ δὲ Πράσινοι. ἤχ. πλαγ. δ'. "Αποβαλόντες τὰ σύμβολα λυπηρᾶς κατηφείας" καὶ τὰ ἐξῆς, ἄλλο, ἤχ. α'. "Ὁ ἀχρόνως τῷ Πατρὶ" καὶ τὰ ἐξῆς.

1.48 Ζ' Τῆ ἑορτῆ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς.

Χρὴ εἶδέναι ὅτι καὶ τῆ προελεύσει ταύτῃ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, καὶ ἀπιόντων τῶν δεσποτῶν καὶ πάλιν ὑποστρεφόντων, καὶ αἱ δοχαὶ καὶ αἱ ἀκτολογίαι ὅμοιαι γίνονται τῆς δευτέρας τῆς διακαινησίμου, πλὴν οἱ μὲν Βένετοι λέγουσιν ἀπὸ φωνῆς ἀπελατικόν, ἤχ. α'.

"Πνεῦμα μέγα καὶ σεβάσιμον, ὁ ἄνω δοξαζόμενος σὺν τῷ Πατρὶ ὡς πάντων Κύριος, ἐν ἱερῷ συνόμιλος ὧν Ἑβραίοις διδάσκει Σοφίας βρῦνιν νάματα, ὑπερφυῶς ἢ Σοφία τοῦ Ὑψίστου ἀναφωνῶν· οἱ διψῶντες προσέρχεσθε, καὶ δροσιζέσθε τοῦ Πνεύματος τὴν πόσιν. Ἐκεῖνο τὸ ἀείζων ποταμὸς τὰ πλήθη ἀγάλλονται πίνοντα, καὶ γεραίρουσι τὸ κράτος ὑμῶν, δεσπότη, εἰς δόξαν, εἰς καύχημα, εἰς ἀνύψωσιν Ῥωμαίων." Οἱ δὲ Πράσινοι λέγουσι τόνδε, ἦχ α΄. "Ὁ μεσίτης ὧν πλάσματος καὶ Πατὴρ τοῦ ἰδίου, θεῖε Λόγε, τοῦ ναοῦ ἑορτῆς ἐν μέσῳ παρρησιάζει· ὁ μέλλων ἐκ τῆς πλευρᾶς τῆς ἀχράντου ρεῖθρα προχέειν ἀφθαρσίας ὄλω τῷ κόσμῳ, νῦν διψῶντας ποτίσεις ἐκ χειλέων διδασκαλίας νάματα, καὶ ὁ ἀσύνητος δῆμος θαυμάζει μὲν, οὐ βούλεται δὲ γνῶναι ὅτι σῆ ἐξείργασται σοφία πάντα καὶ συνέχεται σῆ κυβερνήσει. Σὺ οὖν 1.49 δοξάσας τῷ στέφει, Θεέ, δεσπότης παλάμη σου, φύλαττε εἰς ἀνέργειαν Ῥωμαίων." Χρὴ εἰδέναι ὅτι ταύτη τῆ ἑορτῆ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, ἐπὶ τῆς τραπέζης τῶν δεσποτῶν καθεζομένων, ἢ αὐτὴ τάξις καὶ ἀκολουθία γίνεται, καθὼς καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ τῆς διακαινησίμου.

1.50 Ἡ Τῆ ἑορτῆ τῆς Ἀναληψίμου.

Ἰστέον ὅτι τῆ ἑορτῆ τῆς Ἀναληψίμου, ὅτε ἀκουμβίσωσιν οἱ δεσπότη ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἢ αὐτὴ τάξις καὶ ἀκολουθία γίνεται τῆς δευτέρας τῆς διακαινησίμου, δηλονότι καὶ αἱ ἀκτολογίαι τῶν δύο μερῶν καὶ πάντα, καθὼς προεῖρηται, πλὴν οἱ μὲν Βενέτοι λέγουσι τὴν φωνὴν, ἦχ. πλαγ. α΄. "Ὡς ἀείζων ρεῖθρον, πηγὴν ἀγίαν Χριστιανοὶ εὐρηκότες μόνην σέ, τὴν παναγίαν τοῦ Θεοῦ Μητέρα, δυσωποῦμεν ὡς Θεοτόκον, καὶ ἐξαιτοῦμεν στόματι ἀσιγῆτω· πτέρυξι τῆς σῆς πρεσβείας ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα περιφύλαττε μέχρι τέλους." Ὁ ἀπελατικός, ἦχ. δ΄. "Σέ, τὴν παστάδα τοῦ Χριστοῦ, δι' ἧς ἔλαμψε Χριστὸς κατὰ σάρκα τοῖς βροτοῖς, αἰνοῦμεν λαοὶ ἐπαξίως· Θεοτόκε, τοὺς δεσπότης ὡς φωστῆρας περισώζε εἰς ἀνέγερσιν κόσμου καὶ Βενέτων ἀεί σε κεκτημένων κραταίωμα βοηθείας." Οἱ δὲ Πράσινοι λέγουσι τὴν φωνὴν πλαγ. δ΄. "Ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς Ῥωμαίων, Παρθένε, Μητὴρ Θεοῦ τοῦ Λόγου, συστρατήγησον μόνη τοῖς δεσπότης ἐν τῇ πορφύρᾳ, τοῖς λαβοῦσιν ἐκ σοῦ τὸ στέφος, ὅτι αὐτοὶ σε κέκτηνται κατὰ πάντα θυρεὸν ἀπροσμάχητον ἐν τῇ πορφύρᾳ." Ἄλλο, ἦχ. δ΄. "Καταφυγῆς ἐλπίδα καὶ σωτηρίας καὶ ἀντιλήψεως 1.51 κλέος σέ τὴν πάναγον Χριστιανοὶ κεκτημένοι, ἐξαιτοῦμεν ὡς σκέπην, πρεσβευτικαῖς περιέπε πτέρυξι· σέ γὰρ κέκτηνται ἰσχὺν κατ' ἐχθρῶν τροπαιοφόρον." Ἰστέον ὅτι ταύτη τῆ ἑορτῆ γίνονται αἱ δοχαὶ οὕτως·

Δοχὴ α΄, ἕξωθεν τῆς καμάρας τοῦ ἐμβόλου, ἐν ᾧ καὶ ὁ κίων ἴσταται. Δέχεται ἐκεῖσε ὁ δημοκράτης τῶν Βενέτων, ἦγουν ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν, μετὰ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Βενέτων.

Δοχὴ β΄, εἰς τὸν ἀγωγόν, ἐν ᾧ τὸ ὕδωρ ἐκρεῖ. Δέχεται ἐκεῖσε ὁ δημοκράτης τῶν Πρασίνων, ἦγουν ὁ ἐσκούβιτος.

Δοχὴ γ΄, εἰς τὸν Ἅγιον Μώκιον. Δέχεται ἐκεῖσε ὁ δήμαρχος τῶν Βενέτων μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Λευκοῦ.

Δοχὴ δ΄, ἐν τῷ Ἐξακτινίῳ. Δέχεται ἐκεῖσε ὁ δήμαρχος τῶν Πρασίνων μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Ῥουσίου.

Δοχὴ ε΄, εἰς τὸν Ξηρόλοφον, ἀντικρὺ τοῦ εὐκτηρίου τοῦ Ἁγίου Καλλινίκου. Δέχεται ἐκεῖσε ὁ δήμαρχος τῶν Βενέτων μετὰ καὶ τοῦ δήμου τοῦ Λευκοῦ.

Δοχὴ ς΄, εἰς τὸν Βοῦν. Δέχεται ἐκεῖσε ὁ δημοκράτης τῶν Πρασίνων, ἦγουν ὁ δομέστικος τῶν ἐσκούβιτων.

Δοχὴ ζ΄, εἰς τὰ Ἀμαστριανοῦ. Δέχεται ἐκεῖσε ὁ δημοκράτης τῶν Βενέτων, ἦγουν ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν.

Δοχὴ η΄, εἰς τὸ Φιλαδέλφιον. Ὑποστρεφόμενος ὁ δήμαρχος τῶν Βενέτων μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Λευκοῦ, ποιεῖ ἐκεῖσε δοχὴν.

Δοχὴ θ΄, εἰς τὸν Ταῦρον. Δέχεται ἐκεῖσε ὁ δήμαρχος τῶν Πρασίνων μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Ῥουσίου.

Δοχή ι', ἐν τῷ φουρνικῷ τῶν Ἀρτοπωλῶν. Ὑποστρεφόμενος ὁ δήμαρχος τῶν Πρασίνων μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Ῥουσίου, ποιεῖ ἐκεῖσε δοχήν.

Δοχή ια', ἐν τῷ Φόρω. Ὑποστρεφόμενος ὁ δήμαρχος τῶν Πρασίνων μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Ῥουσίου ποιεῖ ἐκεῖσε δοχήν.

1.52 Δοχή ιβ', ἐν τῷ Πραιτωρίῳ. Δέχεται ἐκεῖσε ὁ δήμαρχος τῶν Βενέτων μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Λευκοῦ.

Δοχή ιγ', ἐν τῷ φουρνικῷ τοῦ Μιλίου. Ὑποστρεφόμενος ὁ δήμαρχος τῶν Βενέτων μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Λευκοῦ, ποιεῖ ἐκεῖσε δοχήν. Καὶ πάλιν μετὰ μικρὸν τῆς τοιαύτης δοχῆς δέχεται ὁ δημοκράτης τῶν Πρασίνων, ἤγουν ὁ ἐσκοῦβιτος, μετὰ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Πρασίνων. Καὶ πάλιν μετὰ μικρὸν ὑποστρεφόμενος ὁ δήμαρχος τῶν Πρασίνων μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Ῥουσίου, ποιοῦσιν ἐκεῖσε δοχήν ἀντικρὺ τοῦ Ἀχιλλέως πρὸς τὴν πύλην τῆς Μελέτης, καὶ πάλιν μετὰ μικρὸν τῆς τοιαύτης δοχῆς δέχεται ὁ δημοκράτης τῶν Βενέτων, ἤγουν ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν, μετὰ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Βενέτων εἰς τὸ κάγκελλον τῆς Χαλκῆς.

Χρῆ εἰδέναι ὅτι αἱ ἀκτολογίαι τῶν δοχῶν γίνονται καθὼς καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ τῆς διακαινησίμου. Αἱ φωναὶ τῶν Βενέτων, ἃς λέγουσι δρομικῶς: "Χαίροις, κραταιότατε αὐτόκρατορ," καὶ τὰ ἐξῆς. Οἱ ἀπελατικοί: "Προστασίαν ἀκαθαίρετον καὶ σκέπην τὴν ἀνύμφευτον λαβόντες, θεόστεπτοι εὐεργέται, καὶ ταῖς αὐτῆς ἐγκαυχόμενοι παναχράντοις πρεσβείαις, ἀκαταμάχητοι ὄντες ἔθνεσιν ὑπεναντίοις. Αὐτὴ γὰρ ἐπισκιάζει ἐν ἡμέρᾳ πολέμου ταῖς κορυφαῖς ὑμῶν, καὶ ταῖς νίκαις ὑμᾶς δεικνύει στεφανίτας εἰς εὐτυχίαν καὶ δόξαν τῶν Ῥωμαίων." Ἄλλο, ἦχ. γ'. "Εὐλογεῖται τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν· ἐν αὐτῷ γὰρ εὐλογεῖται ἡ χορεία τῶν ἀποστόλων, καὶ εἶδον δόξαν Ὑψίστου, ἐκεῖθεν πρὸς οὐρανὸν σαρκὶ ἀναφερόμενον Θεὸν καὶ πύλας αἰωνίους ἀνοιγομένας καὶ τὸν Δεσπότην προσδεχομένας. Στρατιαὶ δὲ τῶν ἀγγέλων ὕμνολογοῦσι καὶ τὸν Πατέρα πρὸς τὸν Υἱὸν εἰπόντα: Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἄν σοι κλίνη πᾶν ποιημάτων γόνυ." Ἄλλο, ἦχ. πλάγ. δ'. "Ἐπέστη Χριστὸς τοῖς ἀποστόλοις καὶ ὤφθη αὐτοῖς 1.53 εἰρήνην λέγων, καὶ τὰς ρήσεις τῶν προφητῶν αὐτοῖς ἐρμηνεύων, πρὸς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν πάντας ἐξήγαγεν ἄρδην, καὶ τὰς χεῖρας εἰς ὕψος ἄρας, εὐλόγησας αὐτούς, εἰς οὐρανοὺς ἀνελήφθη, ἐπαγγειλάμενος αὐτοῖς καὶ τὴν τοῦ ἀγίου Πνεύματος παρουσίαν, χαρᾶς αὐτοὺς ἐμπλήσας. Διὸ αὐτὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, εὐεργέται, εὐλόγησεν ὑμᾶς ἐν πᾶσι καὶ χαρᾶς ἐμπλήσῃ τὴν ὑμῶν βασιλείαν." Αἱ φωναὶ τῶν Πρασίνων, ἃς λέγουσιν, ἦχ. δ'. "Καταφυγῆς ἐλπίδα καὶ σωτηρίας", καὶ τὰ ἐξῆς. Ἄλλο, ἦχ. γ'. "Προσκυνήσαντες πάντες οἱ ἀπόστολοι ὁμοῦ Χριστὸν εἰς οὐρανοὺς ἀναληφθέντα, κατέλαβον τὴν Ἱερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς, ὅτι εὐροσαν Χριστὸν Ἰησοῦν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ὃν ἔγραψε Μωσῆς καὶ οἱ λοιποὶ τῶν προφητῶν, καὶ ἐθεάσαντο τὴν δόξαν αὐτοῦ μετὰ σταυροῦ ἐκ δεξιῶν καθημένου τοῦ Πατρός· αὐτὸς ὑμᾶς φυλάξῃ, εὐεργέται, εἰς εὐτυχίαν Ῥωμαίων." Ἄλλο, ἦχ. βαρ. "Ἐξέον θαῦμα· ὡς γὰρ ὑπέτος ἐπὶ πόκον, λόγος τοῦ Πατρός· καὶ νῦν ὁρᾶτε, εἰς οὐρανοὺς ἀνίων σαρκοφόρος, ὅτι ἐπλήρωσε τὸ θέλημα τοῦ Πατρός, συγκαλέσας τὰ ἔθνη πάντα τῇ ἀληθείᾳ λατρεύειν, ὅθεν καὶ πληρώσας τὴν καθ' ἡμᾶς οἰκονομίαν ἐκ δεξιῶν ἐκάθισε τῆς δυνάμεως Κυρίου· αὐτὸς ὑμᾶς φυλάξῃ, εὐεργέται, εἰς εὐτυχίαν Ῥωμαίων."

1.54 Θ' Τῆ ἑορτῆ τῆς Πεντηκοστῆς.

Τῶν Βενέτων, φωνή, ἦχ. πλαγ. δ'. "Ἡ τοῦ θείου Πνεύματος παρουσία τοῖς ἐν γῆ ἐπέλαμψε θεογονωσίᾳ." Ἄλλο, ἦχος ὁ αὐτός. "Ὁ Παράκλητος σήμερον οὐρανόθεν, ὡς ἐν πυρίναις γλώσσαις ἐπιφοιτήσας τοῖς ἀποστόλοις, ἐδίδασκεν κηρύττειν τὴν ὁμοούσιον πίστιν τῆς Τριάδος, τὰ ἔθνη ἐφώτισεν, τὴν πλανὴν κατέφλεξε, τοὺς εὐεργέτας ταῖς νίκαις ὠραΐζει, καὶ τῷ βραχίονι αὐτῶν βαρβάρους καθυποτάσσει· ἀγαλλιᾶσθω πᾶσα ἡ οἰκουμένη, ὅτι νίκη βασιλεύει καὶ χαρὰ ἐν τοῖς Ῥωμαίοις." Δοχή β', τῶν Πρασίνων, φωνή, ἦχ. δ'. "Τῇ τετραπλῇ τριάδι τῶν ἀποστόλων ἡ τῆς Τριάδος ὤφθη πυρσοφαῖα." Ἄλλο, ἀπελατικὸς πλάγ. δ'. "Ὁ ἐν πυρίναις γλώσσαις Χριστὸς τὰ ἔθνη εἰς ἐπίγνωσιν ἀγαγὼν ἀληθείας, αὐτὸς ὑμᾶς, θεόστεπτοι εὐσεβεῖς

εὐεργέται, ἐν τῇ τοῦ Πνεύματος ἐπιφοιτήσει ἡγιασμένον στέφανον ἐπέθηκεν οὐρανόθεν ταῖς τιμίαις κορυφαῖς ὑμῶν· διὸ αὐτὸν δυσωποῦμεν ἐκ καρδίας ἀπαύστως· Κύριε, ὁ αἰωνίως βασιλεύων, τούτους ἡμῖν χάρισον εἰς χαρὰν καὶ ἀνέγερσιν τῶν Ῥωμαίων." Δοχὴ γ'. τῶν Βενέτων, φωνή, ἦχ. δ'. "Πυρὸς ἐν εἶδει τὸ Πνεῦμα τοῖς ἀποστόλοις ἐπέστη σήμερον οὐρανόθεν." Ἄλλο, ἦχος ὁ αὐτός· "Ὁ γλωττομόρφους Θεὸς πυρσοφαΐαις τὰς τῶν ἐθνῶν ἐκμειῶσας ἀθεΐας, δι' ὑμῶν, 1.55 ἀνδριεῖοτατοι δεσπότης, ἐκπολεμηῖσαι ἐπαγγέλλεται καὶ ἐκμειῶσαι τὰς τῶν ἐθνῶν ἀθεΐας, καὶ ὁμογλώττους ἐν πίστει τοὺς ἀλλογλώσσους ἑλκύσει ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα, ἡ χαρὰ καὶ ἀνέγερσις τῶν Ῥωμαίων." Δοχὴ τετάρτη, τῶν Βενέτων, φωνή πλαγ. δ'. "Ἡ τοῦ θεοῦ Πνεύματος παρουσία," καὶ τὰ ἐξῆς. Ἄλλο, ἦχ. δ'. "Ἡ ὑπεράρχιος Τριάς, ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα θεόστεπτοι, ἀδιαίρετως ἐν τῷ στέφει ὑμῶν δαίκεται εὐδοκοῦσα· ἐν ταύτῃ γὰρ τῇ ἡμέρᾳ Πατὴρ τὰς πλάκας Μωσῆ παρέχει, Υἱὸς τὸ Πνεῦμα τοῖς μαθηταῖς δωρεῖται, αὐτὸ τὸ Πνεῦμα πυρίναις γλώσσαις τυπούμενον φανεροῦται· τριπλασιαζομένης δὲ τῆς ἐορτῆς ὑμῶν, θεολογεῖται σήμερον ἡ ὁμοούσιος Τριάς ἢ στέφουσα ὑμᾶς." Δοχὴ ε', τῶν Πρασίνων, φωνή, ἦχ. γ'. "Λιμὴν τῶν θείων διδαγμάτων, ἡ τοῦ παναγίου Πνεύματος χάρις." Ἀπελατικός· "Τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι ἐστέφθητε, οἱ δεσπότης τῶν Ῥωμαίων, καὶ ἐν αὐτῷ ὁδηγεῖτε τὸν λαὸν ὑμῶν ἐν πάσῃ προσκυνεῖν ἀληθείᾳ τὸν τρισπέρθεον κράτος." Δοχὴ ς', τῶν Βενέτων, φωνή, ἦχ. δ'. "Πυρὸς ἐν εἶδει τὸ Πνεῦμα" καὶ τὰ ἐξῆς. Ἄλλο, πλαγ. δ'. "Θεὸς τὸ Πνεῦμα, σήμερον ἐγνωρίσθη τοῖς ἀποστόλοις ἐν γλώσσαις πυριμόρφους, καὶ ὑμᾶς, θεόστεπτοι εὐεργέται, τῇ ἀλουργίδι καὶ τῷ στέφει δοξάσας, ἐδικαίωσεν βουλήσει θεοκρίτῳ βασιλεύειν ἐπαξίως Ῥωμαίων. Δόξα Θεῷ τῷ στέφανι ὑμᾶς εἰς ἀνέγερσιν Ῥωμαίων." Ἀκτολογία τῆς ἕκτης δοχῆς. Λέγουσιν οἱ κράκται· "Πολλά, πολλά, πολλά." Ὁ λαός· "Εἰς πολλὰ ἔτη, εἰς πολλὰ." Οἱ κράκται· "Ὁ τῶν πάντων Ποιητὴς καὶ Δεσπότης." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ τρίτου· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Ὁ τὸ παράκλητον καὶ ἅγιον Πνεῦμα." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'. "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ 1.56 κράκται· "Καταπέμψας ἐν γλώσσαις τῶν ἀποστόλων." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ τρίτου· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Τοὺς χρόνους ὑμῶν πληθύνῃ σὺν ταῖς αὐγούσταις καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'. "Πολυχρόνιον ποιήσῃ ὁ Θεὸς τὴν ἁγίαν βασιλείαν σας." Τριλέξια εἰς τὴν αὐτὴν ἐορτήν, πλαγ'. δ'. "Δέξαι δούλους, δέσποτα, τοῦ ὑμνεῖν τὸ εὐσεβές σου· ὁ Θεὸς ὁ στέψας αὐτοχείρως τὴν κορυφὴν ὑμῶν ἀξίωση.

Ἐνθεν κάκειθεν τὰ βῆλα οἱ σιλεντιάριοι, καὶ εἰσάγει ὁ πραιπόσιτος βῆλον α'. μαγίστρος, καὶ ὁ μὲν πραιπόσιτος ἀνέρχεται καὶ ἴσταται ἐν τῇ τάξει αὐτοῦ. Οἱ δὲ μάγιστροι καὶ οἱ μέλλοντες καθεξῆς εἰσέρχονται ἐν ἐκάστῳ βῆλῳ, εἰσερχόμενοι οὐ πίπτουσι, καὶ ἀπελθόντες ἴστανται ἀπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου ἔνθεν κάκεισε, κατὰ τὰς αὐτῶν τάξεις καὶ στάσεις. Εἴθ' οὕτως λαβὼν πάλιν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος, ἐξέρχεται μετὰ τῶν δύο ὀστιαρίων καὶ εἰσάγει βῆλον δευτέρον· πατρικίους καὶ ἀνθυπάτους. Βῆλον γ'. πατρικίους καὶ στρατηγούς. Βῆλον τέταρτον· τὸν ὑπαρχὸν τῶν πραιτωρίων, τὸν κυαίστωρα, ἀνθυπάτους τῶν θεμάτων καὶ ἐπάρχους. Βῆλον ε'. τὸν λογοθέτην τοῦ στρατιωτικοῦ, τὸν δομέστικον τῶν Ἰκανάτων, τὸν δομέστικον τῶν Νουμέρων, τὸν δομέστικον τῶν Ὀπτιμάτων, τὸν δομέστικον τῶν τειχῶν, τὸν σακελλάριον, τὸν τοῦ σακελλίου, τὸν τοῦ Εἰδικοῦ, τοὺς δημάρχους τῶν δύο μερῶν, τὸν κουράτορα τὸν μέγαν, τὸν τοποτηρητὴν τῶν σχολῶν καὶ δισπάτους, σπαθαρίου, συγκλητικούς καὶ ὑπάτους. Βῆλον ς'. κόμητας τῶν σχολῶν. Βῆλον ζ'. βασιλικούς κανδιδάτους. Βῆλον η'. δομεστικούς τῶν σχολῶν. Βῆλον θ'. τοὺς ἀπὸ ἐπάρχων. Εἰ τύχῃσι δὲ καὶ πρέσβεις μεγάλου ἔθνους, εἰσέρχονται ἀπὸ κελεύσεως, καὶ προσκυνήσαντες 1.57 τὸν βασιλέα καὶ ἀσπασάμενοι, ἐξέρχονται, μηδὲν ἕτερον πράττοντες. Καὶ εἴθ' οὕτως λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, λέγει μεγάλως τὸ· "Κελεύσατε." Ἄπαντες δὲ ἀνταποκρίνονται· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους ὁ Θεὸς ἀγάγοι τὴν βασιλείαν ὑμῶν." Καὶ ἐξέρχονται ὅθεν εἰσῆλθον, βασταζομένου τοῦ βήλου, τοῦ ὄντος κάτω ἐν τοῖς κίσις, ὑπὸ τῶν προειρημένων δύο σιλεντιαρίων. Καὶ πάντων ἐξεληθόντων, ἀνίσταται ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀπέρχεται ὀπισθεν τῶν ἰθ' Ἀκκουβίτων πρὸς τὸ ὑπαλλάξαι τὸν λῶρον διὰ τῶν βεστητόρων, καὶ ἡνίκα ὑπαλλάξει, ἐξέρχονται οἱ βεστήτορες, καὶ μένει ὁ βασιλεὺς μετὰ τοῦ κουβουκλείου μόνου, καὶ στέφεται ὑπὸ

τοῦ πραιποσίτου, καὶ ἐξέρχεται, κρατῶν ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ, χειρὶ ἀνεξικακίαν, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ σκηπίωνα ἐπικείμενον τῷ ὤμῳ αὐτοῦ, καὶ διέρχεται μέσον διὰ τοῦ μεγάλου τρικλίνου καὶ τῶν δύο κιόνων, ἔνθα τὸ βῆλον κρέματαί. Ἐξερχομένου δὲ τοῦ βασιλέως ἀπὸ τοῦ βήλου, ἴστανται ἐξ ἀριστερᾶς ὁ δρουγγάριος τῆς βίγλας καὶ πρωτοσπαθάριοι, καὶ δηριγεύομενος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, διέρχεται διὰ τοῦ πόρτηκος τοῦ μεγάλου τρικλίνου, ἔνθα ἡ ἔκθεσις τῶν ἰθ' Ἀκκουβίτων τίθεται, καὶ ἀπελθὼν ἴσταται ἐν μέσῳ τῶν δύο κιόνων. Καὶ δέχονται αὐτὸν ἐκεῖσε εἰς τὸν Ὀνόποδα πατρίκιό τε καὶ στρατηγοί, καὶ προσκυνήσαντες τὸν βασιλέα μὴ πεσόντες κάτω νεύει ὁ πραιπόσιτος τῷ τῆς καταστάσεως, κάκεϊνος λέγει· "Κελεύσατε." Αὐτοὶ δὲ τό· "Εἰς πολλοὺς χρόνους καὶ ἀγαθοὺς." Ἐν δὲ ταύτῃ τῇ δοχῇ ἴστανται σπαθαροκανδιδάτοι καὶ σπαθάριοι ἔνθεν κάκεϊσε, καὶ οἱ μὲν σπαθαροκανδιδάτοι καὶ οἱ σπαθάριοι κατέρχονται τὰ γραδήλια τοῦ Κονσιστωρίου, οἱ μὲν ἐκ δεξιῶν, οἱ δὲ ἐξ εὐωνύμων τῶν πυλῶν. Οἱ δὲ πατρίκιοι καὶ οἱ στρατηγοὶ διέρχονται 1.58 τὴν μέσην πύλην καὶ εὐθέως οἱ μὲν ἀπὸ δεξιᾶς πατρίκιοι καὶ στρατηγοὶ κατέρχονται τὰ γραδήλια τῆς ἀριστερᾶς πύλης· ὁ δὲ βασιλεὺς δηριγεύομενος ὑπὸ τοῦ κουβουκλείου, κατέρχεται τὸ πούλιτον, καὶ ἴσταται ὑπὸ τὸ καμελαύκιν ἐν τῷ πορφυρῷ λίθῳ, καὶ δέχονται αὐτὸν ἐκεῖσε πατρίκιοι καὶ στρατηγοὶ μετὰ τῆς συγκλήτου. Καὶ προσκυνησάντων τὸν βασιλέα μὴ πεσόντων κάτω, νεύει ὁ πραιπόσιτος ἀπὸ κελεύσεως τῷ σιλεντιαρίῳ, κάκεϊνος λέγει· "Κελεύσατε." Καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε δηριγεύομενος ὁ βασιλεὺς ὑπ' αὐτῶν πάντων, διέρχεται διὰ τῶν Ἐσκουβίτων καὶ τῶν Σχολῶν, καὶ ἐξέρχεται τὴν μεγάλην πύλην, καὶ διερχόμενος διὰ μέσου τοῦ Μιλίου καὶ τοῦ Αὐγουστέως, εἰσέρχεται ἐν τῇ πύλῃ τοῦ ὠρολογίου τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῇ διόδῳ τοῦ βασιλέως τελοῦνται ἅπαντα τὰ αἴσια ἀκολούθως, ὃν τρόπον ἀνωτέρω ἐν τῇ καθόλου προελεύσει τῆς Χριστοῦ γεννήσεως ἐξεθέμεθα. Καὶ εἰσελθόντος τοῦ βασιλέως ἐν τῇ προειρημένη πύλῃ τοῦ ὠρολογίου, δέχονται αὐτὸν οἱ τοῦ μέρους τῶν Βενέτων ἐκεῖσε, οὐκ ἐπιδίδωσι δὲ ἐκεῖσε ὁ δήμαρχος λιβελλάριον, εἰ μὴ μόνον ἀκτολογεῖ, μὴ πράττων ἕτερόν τι. Καὶ εἴθ' οὕτως εἰσέρχεται ὁ βασιλεὺς ἔνδον τοῦ βήλου τοῦ κρεμαμένου ὀπισθεν τῆς πύλης τοῦ νάρθηκος ἐν τῷ μηταωρίῳ, καὶ λαβὼν ὁ πραιπόσιτος τὸ στέμμα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, εἰσέρχεται ἐν τῷ νάρθηκι καὶ ἀπαντᾷ αὐτὸν ὁ πατριάρχης, ὁ δὲ βασιλεὺς ἀσπάζεται τὸ τε Εὐαγγέλιον καὶ τὸν σταυρὸν. Καὶ εἴθ' οὕτως προσκυνήσαντες ἀλλήλους ὁ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης καὶ ἀσπασάμενοι, ἀπέρχονται μέχρι τῶν βασιλικῶν πυλῶν. Καὶ ὁ μὲν πατριάρχης ἄρχεται τελεῖν τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου τῆς θείας λειτουργίας, ὁ δὲ βασιλεὺς παρὰ 1.59 τοῦ πραιποσίτου λαβὼν κηρία, εὐχεται. Καὶ ἀποδόντων ἀμφοτέρων τὰς εὐχὰς αὐτῶν τῷ Κυρίῳ, ἐπιδίδωσιν ὁ βασιλεὺς τοὺς κηροὺς τῷ πραιποσίτῳ, καὶ αὐτὸς τῷ τῆς καταστάσεως. Ὁ δὲ βασιλεὺς προσκυνεῖ τὸν τίμιον σταυρὸν καὶ τὸ ἄχραντον Εὐαγγέλιον καὶ διέρχεται μετὰ τοῦ πατριάρχου μέσον τοῦ ναοῦ, καὶ διὰ τῆς πλαγίας τοῦ ἄμβωνος εἰσέρχονται ἐν τῇ σωλέα, καὶ πλησιάσαντες ταῖς ἀγίαις θύραις, ὁ μὲν πατριάρχης εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον, ὁ δὲ βασιλεὺς ἄψας κηροὺς καὶ εὐξάμενος ἐπιδίδωσι τοὺς κηροὺς τῷ πραιποσίτῳ, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον· μέλλοντος δὲ εἰσιέναι, ἴστανται μητροπολίται κατέχοντες τὰ ἅγια θύρια, καὶ ἐπινευσάντων αὐτὰ πρὸς τὸν βασιλέα μικρόν, φιλεῖ ὁ βασιλεὺς τοὺς ἐπ' αὐτοῖς πεπαρμένους σταυροὺς, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ εὐξάμενος ἔμπροσθεν τῆς ἀγίας τραπέζης ἐφαπλοῖ ἐν αὐτῇ εἰλητὰ δύο, καὶ ἐπιτίθησι τὰ προσενεχθέντα· δίσκους δύο καὶ ποτήρια δύο, εἶτα ἀσπάζεται τὰ ἅγια σπάργανα, καὶ εἴθ' οὕτως λαβὼν ἀποκόμβιον παρὰ τοῦ πραιποσίτου, τίθησι καὶ αὐτὸ ἐν τῇ ἀγίᾳ τραπέζῃ. Καὶ προσκυνήσαντες ἀλλήλους ὁ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸ μηταώριον, καὶ ἄπτων ἐκεῖσε κηροὺς καὶ εὐξάμενος, ὑπαλλάσσει τὸ λῶρον, καὶ τῆς θείας λειτουργίας τελεσθείσης, ἡνίκα μέλλουσι διέρχεσθαι τὰ Ἅγια, περιβάλλεται ὁ βασιλεὺς χλανίδα, καὶ δηριγεύομενος ὑπὸ τῶν ἐξ ἔθους ἀπέρχεται ἐν τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ ἴσταται τὸ κηρίον, ἡγουν ἢ λαμπάς, ἡνπερ μέλλει βαστάσαι, καὶ στάντων πάντων τῶν πατρικίων ἔνθεν κάκεϊσε, διέρχεται ὁ βασιλεὺς μέσον αὐτῶν. Ὁ δὲ πραιπόσιτος λαβὼν τὸ κηρίον, ἐπιδίδωσιν αὐτὸ τῷ βασιλεῖ, ὁ δὲ βασιλεὺς διέρχεται ὀψικεύων τὰ Ἅγια, καὶ εἰσελθὼν ἔνδον τῆς σωλέας 1.60 καὶ πλησίον τῶν ἀγίων θυρῶν γενόμενος,

ἐπιδίδωσι τὸ κηρίον τῷ πραιποσίτῳ, κάκεϊνος ἐπιτίθησιν αὐτὸ ἐπάνω τῆς σωλέας πλησίον τῶν ἁγίων θυρῶν, ἐν τῷ δεξιῷ μέρει, ὁ δὲ βασιλεὺς ἴσταται πλησίον τοῦ αὐτοῦ κηρίου, ἕως ἂν διέλθωσι τὰ Ἅγια. Καὶ ἡνίκα διέλθωσι τὰ Ἅγια, προσκυνοῦσιν ἀμφοτέροι ἀλλήλους ὁ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, καὶ ἀπέρχεται ὁ βασιλεὺς δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν κατὰ συνήθειαν διὰ τῶν ἕξω τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ μητατωρίῳ. Καὶ τοῦ καιροῦ τῆς θείας ἀγάπης ἐγγίσαντος, δηλοῖ ὁ τῆς καταστάσεως τῷ πραιποσίτῳ, κάκεϊνος τῷ βασιλεῖ, ὁ δὲ βασιλεὺς ἐξέρχεται, καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν προειρημένων τουτέστι τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, πατρικίων τε καὶ στρατηγῶν, μετὰ καὶ τῆς συγκλήτου ἀπέρχεται, καὶ ἴσταται ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τοῦ θυσιαστηρίου ἐπακουμβίζων τῷ καγκέλλῳ ἐν τῷ ἀντιμισίῳ τῆς πλαγίας, καὶ ἐκεῖσε δίδωσιν ὁ βασιλεὺς ἀγάπην τῷ τε πατριάρχει, μητροπολίταις τε καὶ ἐπισκόποις, ἄρχουσιν τε τῆς ἐκκλησίας, καὶ πᾶσι τοῖς ἐξ ἔθους, καὶ εἴθ' οὕτως προσκυνήσαντες ἀλλήλους ὁ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, κατέρχεται ὁ βασιλεὺς καὶ ἴσταται, ἔνθα εἴθισται αὐτὸν διδόναι τὴν ἀγάπην καθ' ἐκάστην προέλευσιν. Καὶ εἰσέρχονται ἐν ἐνὶ βήλῳ μάγιστροί τε καὶ πατρικιοὶ καὶ στρατηγοί, μετὰ καὶ δομεστικῶν, καὶ οἱ τὰ πρῶτα ὀφφίκια κατέχοντες δήμαρχοι τε καὶ ὁ τῆς καταστάσεως ἅπαντες δὲ οἱ προειρημένοι εἰσερχόμενοι πρὸς τὸ ἀπάσασθαι τὸν βασιλέα προσκυνοῦσι, μὴ πίπτοντες διὰ τὴν Ἀνάστασιν, ἀλλ' ἀπερχόμενος ἕκαστος κατὰ τάξιν, δίδωσι τὴν ἀγάπην τῷ βασιλεῖ. Καὶ εἴθ' οὕτως ἅπαντες ἴστανται ἐν ταῖς τάξεσιν αὐτῶν, καὶ προσκυνοῦσιν ἀμφοτέροι ἀλλήλους ὁ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, καὶ ἀπέρχεται ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ μητατωρίῳ.

Καὶ τῆς θείας κοινωνίας ἐγγιζούσης, εἰσέρχεται ὁ τῆς καταστάσεως καὶ δηλοῖ τῷ πραιποσίτῳ, κάκεϊνος τῷ βασιλεῖ, ὁ δὲ βασιλεὺς ἐξέρχεται καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν προειρη 1.61 μένων πάντων, ἀπέρχεται καὶ ἴσταται ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ βασιλικῷ ἀντιμισίῳ, καὶ εὐξάμενος ἐκεῖσε ἀνέρχεται, καὶ κοινωνεῖ ἐκ τῶν τοῦ πατριάρχου χειρῶν ὃν τρόπον ἐν τῇ προλαβούσῃ ἑορτῇ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως εἴρηται, καὶ μετὰ τὸ κοινωνῆσαι τὸν βασιλέα προσκυνοῦσιν ἀμφοτέροι ἀλλήλους ὁ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, καὶ ἀπέρχεται ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ μητατωρίῳ, καὶ ἐξελθὼν ἐν τῷ τρικλίνῳ, κραματίζει μετὰ φίλων, ὧν ἂν κελεύει.

Χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι ἡνίκα ἄρξῃται ἡ θεία λειτουργία, εὐθέως ἀνέρχονται οἱ τοῦ κουβουκλείου ἐν τοῖς κατηγουμένιοις, καὶ ἐξέρχεται ἡ αὐγοῦστα ἐκ τοῦ μητατωρίου, τοῦ ὄντος ἐν τοῖς κατηγουμένιοις, καὶ καθέζεται ἐπὶ σελλίου καὶ ἴστανται οἱ τοῦ κουβουκλείου ἅπαντες ἔνθεν κάκεϊσε, οἱ δὲ εὐνοῦχοι πρωτοσπαθάριοι ἴστανται ὀπισθεν τῆς αὐγούστης, καὶ λαβῶν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τῆς αὐγούστης, ἐξέρχεται μετὰ δύο ὀστιαρίων βασταζόντων βεργία, καὶ εἰσάγει βῆλον α' πατρικίας ζωστάς, βῆλον β' μαγιστρίας, βῆλον γ' πατρικίας καὶ ἀνθυπάτους, βῆλον δ' πατρικίας καὶ στρατηγίας, βῆλον ε' ἐπαρχίας καὶ κυαιστωρίας, βῆλον ς' ἐπαρχίας θεματικῆς ἀνθυπατίας, τὴν δρουγγαρίαν τῆς βίγλης, πρωτοσπαθαρίας, σπαθαροκανδιδατίας, τουρμαρχίας τοποτηρητίας, σπαθαρίας ὑπατίας, καὶ στρατωρίας, βῆλον ζ' κομητίας τῶν σχολῶν, κανδιδατίας, σκριβωνίας, δομεστικῆς τῶν ταγματῶν, βεστητωρίας, σιλεντιαρίας, κομητίας τοῦ Ἀριθμοῦ, κομητίας τῶν Ἰκανάτων. Καὶ μετὰ τὸ δοῦναι πάσαις τὴν ἀγάπην τὴν αὐγοῦσταν, νεύει τῷ πραιποσίτῳ, κάκεϊνος λέγει "Κελεύσατε". Αὐταὶ δὲ τό· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους", καὶ ἐξέρχονται. Ἀναστᾶσα δὲ ἡ αὐγοῦστα, εἰσέρχεται ἐν τῷ μητατωρίῳ μετὰ τῶν οἰκειακῶν αὐτῆς κουβικουλαρίων, οἱ 1.62 δὲ λοιποὶ τοῦ κουβουκλείου κατέρχονται εἰς τὸν βασιλέα. Καὶ ἀναστὰς ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ κράματος, περιβάλλεται τὸν λῶρον διὰ τῶν βεστητόρων, καὶ κελεύσας τῷ πραιποσίτῳ, προσκαλεῖται τὸν πατριάρχη, καὶ τοῦ πατριάρχου ἐλθόντος, προσκυνοῦσιν ἀμφοτέροι ἀλλήλους ὁ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, καὶ διέρχονται διὰ τοῦ τρικλίνου, ἐν ᾧ ἐκραμάτισε, καὶ μελλόντων ἐξέρχεσθαι ἐν τῷ Ἁγίῳ Φρέατι, ἴσταται ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ πύλῃ μετὰ τοῦ πατριάρχου, ὁ δὲ πραιπόσιτος καὶ ὁ ἄργυρος ἴστανται ἕξω τῆς αὐτῆς θύρας, καὶ δὴ διὰ χειρὸς τοῦ ἀργύρου λαμβάνει ὁ πραιπόσιτος τὰ χρυσᾶ βαλαντίδια, καὶ ἐπιδίδωσι τῷ βασιλεῖ, καὶ ὁ βασιλεὺς δίδωσι τοῖς μέλλουσι ταῦτα λαμβάνειν, κράζοντος δηλονότι τοῦ ἀργύρου· "Τῷ ὁ δεῖνα δεσπότηι ἀγαθοί." Εἰσὶν δὲ οἱ λαμβάνοντες ταύτην τὴν εὐεργεσίαν ὁ τε ἀρχιδιάκονος καὶ οἱ ὀστιαριοὶ καὶ

οί ψάλται καὶ οἱ προσμονάριοι, καὶ εἶθ' οὕτως εἰσέρχονται ἔνδον τῆς κορτίνας τῆς κρεμαμένης ἐν τῷ Ἁγίῳ Φρέατι. Ὁ δὲ πραιπόσιτος λαβὼν τὸ στέμμα, ἐπιδίδωσι τῷ πατριάρχῃ, καὶ στέφει ὁ πατριάρχης τὸν βασιλέα, καὶ ἐπιδίδοντος τοῦ πατριάρχου τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ εὐλογίας, ὁμοίως καὶ τῷ μικρῷ, λαβὼν ὁ βασιλεὺς παρὰ τοῦ πραιποσίτου ἀποκόμβιον, ἀντιδίδοι τῷ πατριάρχῃ, ὁ δὲ πατριάρχης τῷ βασιλεῖ ἀλειπτά, ὁμοίως καὶ ὁ ἕτερος βασιλεὺς τὸ αὐτὸ ποιεῖ. Προσκυνοῦντες δὲ ἀμφοτέρω ἀλλήλους καὶ ἀσπασάμενοι οἱ τε βασιλεῖς καὶ ὁ πατριάρχης, ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε, καὶ διέρχεται διὰ τῆς μέσης, καὶ εἰσέρχεται τὴν μεγάλην πύλην τῆς Χαλκῆς, ἀπὸ δὲ τῶν ἐκεῖσε διὰ τε τῶν Σχολῶν καὶ τῶν Ἐκσκουβίτων, ἐκτελούντων τῶν περατικῶν μερῶν ἀκολουθῶς καὶ τῶν πολιτικῶν ἅπαντα τὰ κατὰ συνήθειαν.

Καταλαβούσης δὲ τῆς συγκλήτου ἐν τῷ Κονιστωρίῳ, μένει ἐκεῖσε ὑπερευχο 1.63 μὲνη τὸν βασιλέα· κατελθὼν δὲ τὰ γραδῆλια ὁ βασιλεὺς, μένει ἐκεῖ, καὶ ὁ τῆς καταστάσεως μετὰ σιλεντιαρίων καὶ βεσπητόρων, ὑπερευχόμενοι τὸν βασιλέα τό· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Ὁ δὲ βασιλεὺς δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου καὶ τῶν πατρικίων, διέρχεται μέχρι τοῦ στενοῦ, καὶ μένουσιν οἱ πατρίκιοι, καὶ αὐτοὶ ὑπερευχόμενοι τὸν βασιλέα. Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ τρικλίνῳ τοῦ Αὐγουστέως, παραυτίκα ἀσφαλίζουσι τὰς θύρας κουβικουλάριοι, ὁ δὲ βασιλεὺς νεύει τῷ πραιποσίτῳ καὶ λέγει ῥωμαϊστί· "Διτ." Καὶ ἀποκριθεὶς εἰς τῶν κουβικουλαρίων λέγει· "Καλῶς." Οἱ δὲ λοιποὶ πάντες τοῦ κουβουκλείου, στάντες δίκην τοῦ Π στοιχείου, λέγουσιν καὶ αὐτοὶ ῥωμαϊστί· "Ἦλθες ἡ μούλτος ἄννος, φιλικήσιμε." Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ Ὀκταγώνῳ, λαβόντος τοῦ πραιποσίτου τὸ στέμμα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως, εἰσέρχονται οἱ βεστήτορες καὶ ἀπαλλάσσουσι τὸν λῶρον, καὶ ἐξέρχονται. Ὁ δὲ βασιλεὺς περιβαλλόμενος σαγίον χρυσοῦν, ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε, δηριγευόμενος ὑπὸ τε τοῦ κουβουκλείου πρωτοσπαθαρίων τε καὶ λοιπῶν οἰκειακῶν, διέρχεται διὰ τοῦ Αὐγουστέως καὶ τῆς Ἀψίδος καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ θεοφυλάκτῳ παλατίῳ. Καταλαβούσης δὲ τῆς ὥρας, καθέζεται ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἡ δὲ τράπεζα ἐστὶν ἀποκοπτή, καὶ εἶθ' οὕτως εἰσέρχονται οἱ τοῦ κουβουκλείου, καὶ παρίστανται καθὼς καὶ ἡ τάξις ἔχει ἔνθεν κάκεισε τοῦ κλητωρίου· εἰσέρχονται δὲ καὶ οἱ φίλοι ἐν τῷ κλητωρίῳ, φοροῦντες οἱ μὲν πατρίκιοι τὰ χλανίδια αὐτῶν, καὶ πάλιν, ἡνίκα εἰσέλθῃ τὸ δούλκιν, περιβάλλονται αὐτά. Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου δι' ὅλης 1.64 τῆς διακαινησίμου ἐν τῇ αὐτῇ τραπέζῃ, ἤγουν τῇ χρυσοῦ, τελοῦσι διπλοῦν παραστάσιμον. Χρῆ δὲ εἰδέναι ὅτι εἰ μὲν τύχῳσι πρέσβεις μεγάλων ἐθνῶν, καὶ κελεύσῃ ὁ βασιλεὺς τούτους καλέσαι, ἴσταται ἡ χρυσοῦ μικρὰ τράπεζα ἄνω ἔνθα τὸ πενταπύργιον ἴσταται, καὶ καθέζεται ἐκεῖ ὁ βασιλεὺς, οἱ δὲ πρέσβεις καθέζονται ἐν τῇ μεγάλῃ χρυσοῦ τραπέζῃ. Ἀριστερὰ δὲ τοῦ πενταπυργίου ἴσταται σκάμνον, ἔχον βάθρα, καὶ ἀνέρχεται δι' αὐτοῦ ὁ τῆς τραπέζης, καὶ ἴσταται ἄνω καθυπουργῶν τῷ βασιλεῖ, οἱ δὲ ἐγγιστιάριοι ἴστανται πάντες κάτω, ἴστανται δὲ ὁμοίως καὶ ἐξ ἀριστερῶν τοῦ αὐτοῦ πενταπυργίου, ἔχοντος καὶ αὐτοῦ βάθρα, καὶ ἀνέρχεται δι' αὐτοῦ ὁ ἐπιγκέρνης. Ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ἴστανται ἐν τῇ καμάρᾳ τοῦ Χρυσοτρικλίνου τῇ ἐξαγούσῃ πρὸς τὸν Τριπέτωνα παρατρέπεζα δύο· εἰ δὲ κελεύει ὁ βασιλεὺς γενέσθαι κατὰ προσθήκην ἕτερα δύο παρατρέπεζα, ἴσταται τὸ ἐν ἐν τῇ ἀριστερᾷ καμάρᾳ, τὸ δὲ ἕτερον ἐν τῇ δεξιᾷ.

Γνωστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι εἰ μὲν τύχῃ ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ Πάσχα, τελεῖται οὕτως· ἐξέρχεται μετὰ λιτῆς ἐκ τοῦ θεοφυλάκτου αὐτοῦ παλατίου, ἀπὸ τῆς παναγίας Θεοτόκου τοῦ Φάρου, καὶ διέρχεται διὰ τῶν διαβατικῶν τῶν Ἀγίων μ' καὶ τῆς Ἀψίδος, καὶ ἀπέρχεται ἐν τῷ ναῶ τῆς Παναγίας Θεοτόκου ἐν τῇ Δάφνῃ· ἀπὸ δὲ τῶν ἐκεῖσε ἀπέρχεται εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, καὶ τελέσαντος τὰ συνήθη, οἱ μὲν ἱερεῖς ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε λιτανεύοντες, ὑποστρέφουσιν ἐν τῷ παλατίῳ, ὁ δὲ βασιλεὺς εἰσέρχεται ἐν τῷ ἐκεῖσε ὄντι κοιτῶνι τοῦ Αὐγουστέως, ἐκδεχόμενος τὸν καιρὸν· καταλαβόντος δὲ τοῦ καιροῦ, τελεῖ ἅπαντα ἀκολουθῶς τὰ τοῦ Πάσχα, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται. 1.65 Ἰ' Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἐν τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ τῆς διακαινησίμου. Προέρχονται τάχιον ἅπαντες οἱ ἄρχοντες ἀπὸ λευκῶν χλανιδίων ἐν τῇ Ἀψίδι, ἀλλάσσουσι δὲ οἱ μὲν πατρίκιοι χλανίδια χρυσόταβλα, οἱ δὲ λοιποὶ ἕκαστος κατὰ τὴν αὐτοῦ τάξιν τε καὶ ἀξίαν, τοῦ δὲ κουβουκλείου οἱ μὲν πραιπόσιτοι καὶ ὀστιαροπριμικήριοι

περιβέβληνται χλανίδια χρυσόταβλα, οἱ δὲ σπαθαροκουβικουλάριοι τὰ σπαθία αὐτῶν. Ἀνοίξαντος δὲ τοῦ παλατιοῦ, οἱ μὲν τοῦ κουβουκλείου ἅπαντες εἰσέρχονται διὰ τῶν διαβατικῶν τῶν Ἀγίων μ', ἐκδεχόμενοι ἐκεῖσε τὸν βασιλέα, οἱ δὲ πατρίκιοι καὶ στρατηγοὶ ἅμα τῶν δομειστικῶν ἴστανται ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ τοῦ Τρικόγχου, ὡς εἴθισται αὐτοῖς. Ὁ δὲ βασιλεὺς δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν τοῦ κουβουκλείου, φορῶν σαγίον χρυσοῦν, ἐξέρχεται διὰ τῆς γανωτῆς πύλης τοῦ Τρικόγχου, καὶ δέχονται αὐτὸν ἐκεῖσε πατρίκιόι τε καὶ στρατηγοὶ ἅμα δομειστικοῖς, καὶ δηριγευόμενος ἀπὸ τε τῶν τοῦ κουβουκλείου πρωτοσπαθαρῶν βαρβάτων, μαγλαβιτῶν, καὶ λοιπῶν οἰκειακῶν, διέρχεται διὰ τῆς Δάφνης, ἄπτων, ὡς ἐξ ἔθους, ἐν τοῖς εὐκτηρίοις κηρία, καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ κοιτῶνι τοῦ Αὐγουστέως, ἐκδεχόμενος τὸν καιρόν. Καταλαβόντος δὲ τοῦ καιροῦ, περιβάλλεται χλανίδα διὰ τῶν βεστητόρων λευκὴν χρυσοφεγγή, καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κου 1.66 βουκλείου, διέρχεται διὰ τοῦ Αὐγουστέως, ἴστανται δὲ ἔξω τῆς πύλης, ἔνθα τὸ βῆλον κρέματα, πρωτοσπαθάριοι βαρβάτοι, ἠλλαγμένοι, βαστάζοντες σπαθοβάκλια. Καὶ διελθὼν ὁ βασιλεὺς διὰ τοῦ στενοῦ τῆς Χρυσῆς Χειρός, ἀνέρχεται ἐν τῇ χαλκῇ πύλῃ τοῦ Ὀνόποδος, καὶ δέχονται αὐτὸν πατρίκιοι καὶ στρατηγοὶ· προσκυνησάντων δὲ τῷ βασιλεῖ, νεύει ὁ πραιπόσιτος τῷ τῆς καταστάσεως ἀπὸ κελεύσεως, καὶ λέγει· "Κελεύσατε." Αὐτοὶ δὲ ὑπερέχονται· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Οἱ δὲ σπαθαροκανδιδάτοι καὶ σπαθάριοι ἴστανται ἔνθεν ἀκεῖθεν, βαστάζοντες τὰ διστράλια αὐτῶν. Καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε δηριγευομένου τοῦ βασιλέως, οἱ μὲν σπαθαροκανδιδάτοι καὶ σπαθάριοι κατέρχονται τὰ γραδήλια τοῦ Κονιστωρίου, οἱ μὲν τὴν δεξιὰν πύλην, οἱ δὲ τὴν ἀριστεράν, οἱ δὲ πατρίκιοι ἐξέρχονται τὴν μέσην πύλην, καὶ οἱ μὲν ἐκ δεξιῶν κατέρχονται τὰ γραδήλια τῆς δεξιᾶς πύλης, καὶ οἱ ἐξ ἀριστερῶν κατέρχονται τὰ γραδήλια τῆς ἀριστερᾶς πύλης. Ὁ δὲ βασιλεὺς μετὰ τοῦ κουβουκλείου κατέρχεται τὸ πούλιτον, καὶ ἴσταται ὑπὸ τὸ καμελαύκιον ἐν τῷ πορφυρῷ λίθῳ, καὶ δέχονται αὐτὸν πάλιν ἐν τῷ Κονιστωρίῳ πατρίκιοι καὶ στρατηγοὶ ἅμα συγκλήτῳ· καὶ προσκυνήσαντες, νεύοντος τοῦ πραιποσίτου τῷ σιλεντιαρίῳ ἀπὸ κελεύσεως, λέγει· "Κελεύσατε." Αὐτοὶ δὲ τό· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Ἀπὸ δὲ τῶν ἐκεῖσε δηριγευόμενος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τῶν προειρημένων, λέγοντος τοῦ τῆς καταστάσεως κατὰ βάθρον· "Καπλάτε, δόμηνη," διέρχεται διὰ τῶν Ἐκκουβίτων καὶ τῶν Σχολῶν καὶ τῆς Χαλκῆς, καὶ ἀπέρχεται ἐν τῷ Ἀγίῳ Φρέατι· τὰ δὲ μέρη δέχονται τὸν βασιλέα εἰς τὰς συνήθεις στάσεις σφραγίζοντες, μηδὲν ἕτερον ποιοῦντες, λέγουσιν δὲ οἱ νοτάριοι καὶ οἱ μαῖστορες τοὺς κατὰ τύπον ἰάμβους, ἐν οἷς τόποις εἴθισται 1.67 αὐτοῖς. Ἄσφας δὲ κηροῦς ὁ βασιλεὺς καὶ εὐξάμενος, ἐπιδίδωσιν αὐτοὺς τῷ πραιποσίτῳ, ὁ δὲ πατριάρχης ἐξελθὼν ἀπαντᾷ τὸν βασιλέα ἐν τῷ Ἀγίῳ Φρέατι· προσκυνήσαντες δὲ καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους ὁ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, εἰσέρχονται εἰς τὴν ἐκκλησίαν; ἀπελθόντων δὲ αὐτῶν ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, ὁ μὲν πατριάρχης εἰσέρχεται ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, ὁ δὲ βασιλεὺς ἔμπροσθεν ἐστῶς τῶν ἁγίων θυρῶν εὐχεται κρατῶν κηροῦς, καὶ εὐξάμενος ἐπιδίδωσιν αὐτοὺς τῷ πραιποσίτῳ, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ εὐξάμενος προσκυνεῖ τὴν ἁγίαν τράπεζαν, καὶ διέρχεται διὰ τῆς σωλέας μέλλων δὲ ἐξέρχεσθαι τὴν σωλέαν, λαμβάνει παρὰ τοῦ πραιποσίτου κηριολιτανίκιν, καὶ εὐθὺς ἄρχονται οἱ ψάλται ἐν τῷ ἄμβωνι τό· "Χριστὸς ἀνέστη." Καὶ δηριγευόμενος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ πάντων τῶν κατὰ συνήθειαν, ἐξέρχεται μέσον τοῦ ναοῦ, καὶ ἐξέρχεται διὰ τῶν βασιλικῶν πυλῶν, καὶ διελθὼν τὸν νάρθηκα καὶ τὸν λουτήρα, κατέρχεται τὰ γραδήλια τοῦ Ἀθύρος, καὶ διέρχεται διὰ τοῦ Μιλίου καὶ τὴν Μέσην, καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν Φόρον, καὶ μέχρι τοῦ κίονος ἀπελθὼν, ἔνθα καθίδρυσται ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, ἀνέρχεται ὁ βασιλεὺς τὰ ἔμπροσθεν γραδήλια τοῦ ναοῦ, καὶ ἴσταται ἐκεῖσε, ἐπακουμβίζων τῷ καγκέλλῳ ἐν τῷ δεξιῷ μέρει, καὶ ἡνίκα μέλλει ἀνέρχεσθαι τὰ αὐτὰ γραδήλια ὁ βασιλεὺς, δίδωσι τὸ κηρίον αὐτοῦ τῷ πραιποσίτῳ. Οἱ δὲ πατρίκιοι καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες ἴστανται κάτω, ἕκαστος αὐτῶν κατὰ τὴν αὐτῶν τάξιν τε καὶ στάσιν, ὡς προεῖρηται, καὶ καταλαβόντος τοῦ πατριάρχου μετὰ τῆς λιτῆς, διέρχεται μέσον αὐτῶν, καὶ μέλλοντος τοῦ σταυροῦ ἀνέρχεσθαι τὰ γραδήλια, ἔνθα ὁ βασιλεὺς ἴσταται, ἄπτει κηροῦς ὁ βασιλεὺς, καὶ προσκυνεῖ τὸν τίμιον σταυρόν, καὶ προσκυνήσας ἐπιδίδωσι τοὺς κηροῦς 1.68 τῷ πραιποσίτῳ, ἀκεῖνος τῷ τῆς καταστάσεως, καὶ πῆγνυσιν αὐτοὺς ὁ τῆς καταστάσεως ἐν

τοῖς τῆς λιτῆς μανουαλίοις· ὁ δὲ σταυρὸς ἀνέρχεται καὶ ἴσταται ἐν τῇ βάσει ὀπισθεν τοῦ βασιλέως, ἔμπροσθεν τῆς πύλης τοῦ ναοῦ.

Ὁ δὲ πατριάρχης ἀνέρχεται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μετὰ τῶν κατὰ συνήθειαν ἀνερχομένων μετ' αὐτοῦ καθ' ἑκάστην καὶ ὁ κλῆρος ἴσταται κάτω μετὰ τοῦ κοινοῦ λαοῦ ἐξ ἀριστερᾶς τοῦ βασιλέως, καὶ τῆς ἐκτενοῦς τελουμένης, λαμβάνει ὁ βασιλεὺς παρὰ τοῦ πραιποσίτου κηρία καὶ προσεύχεται, καὶ πάλιν δίδωσιν αὐτὰ τῷ πραιποσίτῳ, ὁ δὲ πραιπόσιτος τῷ τῆς καταστάσεως, αὐτὸς δὲ πῆγνυσιν αὐτὰ ἐν τοῖς τῆς λιτῆς μανουαλίοις. Καὶ παραυτίκα ὁ τῆς καταστάσεως διευθετεῖ τοὺς τε πατρικίους καὶ λοιποὺς ἄρχοντας τοὺς μέλλοντας δηριγεύειν τὸν βασιλέα, καὶ προσκυνήσαντες ἀλλήλους ὃ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, ἄρχονται ψάλλειν τὸ τροπάριν οἱ ψάλλται· "Χριστὸς ἀνέστη." Κάκεῖθεν δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν προειρημένων, διέρχεται τὴν Μέσσην λιτανεύων, τὸ δὲ τροπάριν ἐν τῇ τῆς λιτῆς περιόδῳ ἄρχεται ὁ τῆς καταστάσεως, καὶ ἀνελθὼν τὴν Μέσσην, διέρχεται διὰ τε τῶν Ἀρτοπωλίων καὶ τοῦ Ταύρου. Καταλαβὼν τὸν ναὸν τῆς παναγίας Θεοτόκου τῶν Διακονίσεως, ἐπιδίδωσιν ὁ βασιλεὺς τὸ λιτανίκιον, καὶ μέχρι τοῦ Φιλαδελφίου διελθὼν, ἐκκλίνει τὸ δεξιὸν μέρος, καὶ ἔρχεται διὰ τε τῶν Ὀλυβρίου καὶ τῶν Κωνσταντιανῶν μέχρι τοῦ Ἁγίου Πολυεύκτου. Ὑπαλλάξας δὲ κάκεῖσε κηρίον, καὶ λαβὼν ἕτερον κηρίον παρὰ τοῦ πραιποσίτου, διέρχεται τὴν Μέσσην μέχρι τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν νάρθηκα, καθέζεται ἐπὶ σελλίου προσμένων τὸν πατριάρχην. Καὶ τοῦ πατριάρχου καταλαβόντος μετὰ τῆς λιτῆς, οἱ μὲν κοινοὶ κλη 1.69 ρικοὶ καὶ οἱ πολιτικοὶ εἰσέρχονται εἰς τὸν ναὸν διὰ τῆς πλησίον οὔσης τῶν βασιλικῶν πυλῶν δεξιᾶς πύλης, τὰ δὲ ὀρφανὰ εἰσέρχονται διὰ τῆς μέσης πύλης· ὡσαύτως καὶ οἱ μητροπολίται καὶ οἱ ἐπίσκοποι, εἰσερχόμενοι διὰ τῶν βασιλικῶν πυλῶν, προσκυνοῦσι τῷ βασιλεῖ, μὴ πίπτοντες κάτω. Πλησιάζοντος δὲ τοῦ πατριάρχου, ἀνίσταται ὁ βασιλεὺς καὶ προσκυνήσαντες ἀμφοτέροι ἀλλήλους καὶ ἀσπασάμενοι, ἀπέρχονται μέχρι τῶν βασιλικῶν πυλῶν, καὶ ὁ μὲν πατριάρχης ἄρχεται τελεῖν τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου τῆς θείας λειτουργίας, ὁ δὲ βασιλεὺς ἄψας κηροῦς καὶ εὐξάμενος ἐπιδίδωσιν αὐτοὺς τῷ πραιποσίτῳ, καὶ αὐτὸς τῷ τῆς καταστάσεως· καὶ τοῦ πατριάρχου τελέσαντος τὴν εὐχὴν, προσκυνεῖ ὁ βασιλεὺς τὸ ἄχραντον Εὐαγγέλιον καὶ τὸν τίμιον σταυρόν, καὶ διέρχεται μέσον τοῦ ναοῦ διὰ τῆς πλαγίας τοῦ ἄμβωνος, ἔρχεται εἰς τὴν σωλέαν, καὶ ὁ μὲν πατριάρχης εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον. Ὁ δὲ βασιλεὺς εὐξάμενος, ὡς εἴθισται αὐτῷ, ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ προσκυνήσας τὴν ἁγίαν τράπεζαν, καὶ λαβὼν παρὰ τοῦ πραιποσίτου ἀποκόμβιον, τίθησιν αὐτὸ ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ. Εὐξάμενοι δὲ εἰς τὸν τάφον τοῦ τε πατρὸς ἡμῶν Χρυσοστόμου καὶ τοῦ θεολόγου τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου, καὶ ἄψαντες κηροῦς, ἐξέρχονται ἀμφοτέροι ὃ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης διὰ τῆς ἀριστερᾶς πλαγίας τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἀπέρχονται ἐν τῇ σορῷ τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, κάκεῖσε εὐξάμενοι, καὶ ἄψαντες κηροῦς, ἐξέρχονται, καὶ ἀπέρχονται ἐν τοῖς τάφοις τῶν ἁγιωτάτων πατριαρχῶν Νικηφόρου καὶ Μεθοδίου· ἄψας δὲ κάκεῖσε κηροῦς ὁ βασιλεὺς καὶ εὐξάμενος, εἰσέρχεται ἐν τοῖς τάφοις τῶν βασιλέων, καὶ ἄψας κάκεῖσε κηροῦς, ἐξέρχεται. Καὶ διέρχονται ἀμφοτέροι ὃ τε βασιλεὺς καὶ ὁ 1.70 πατριάρχης διὰ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τοῦ ναοῦ, ἡγουν τοῦ γυναικίτου, ἄντικρυ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ προσκυνήσαντες ἀμφοτέροι ἀλλήλους ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, ὑποστρέφει πρὸς τὸ ἐκτελέσαι τὴν θείαν λειτουργίαν, ὁ δὲ βασιλεὺς διέρχεται διὰ τοῦ γυναικίτου καὶ ἐξέρχεται εἰς τὸν νάρθηκα, καὶ ἐκκλίνει πρὸς τὸ ἐξ ἀριστερᾶς μέρος τοῦ λουτήρος, οἱ μὲν πατρικιοὶ ἴστανται ἕξωθεν τῆς πύλης τοῦ κοχλιοῦ, ὑπερευχόμενοι τὸν βασιλέα, ὁ δὲ βασιλεὺς δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, σπαθαροκανδιδάτων καὶ ἐπὶ τῶν οἰκειακῶν καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ μαγλαβίου καὶ λοιπῶν, ἀνέρχεται διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀριστεροῦ κοχλιοῦ ἐν τοῖς σεπτοῖς κατηχουμενεῖσι, τὰ δὲ βῆλα τὰ κρεμαμένα ἐν τοῖς κατηχουμενεῖσι σιλεντιάριοι ποιοῦσι, καὶ ἀπελθὼν ἴσταται ἐν τοῖς δεξιοῖς μέρεσι, ἔνθα εἴθισται αὐτῷ καθ' ἑκάστην προέλευσιν ἴστασθαι, καὶ τελεῖ τὴν θείαν λειτουργίαν· οἱ δὲ πατρικιοὶ καὶ οἱ στρατηγοὶ ἀνέρχονται ὀπισθεν τοῦ βασιλέως διὰ τοῦ αὐτοῦ κοχλιοῦ, καὶ ἴστανται ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου, ἔνθα καὶ τὸ βασιλικὸν ἀντιμίσιον πρόκειται, ἐν ᾧ καὶ κοινωνεῖ ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς τοιαύταις προελεύσεσιν.

Καταλαβόντος δὲ τοῦ καιροῦ τῆς θείας κοινωνίας, ἀπέρχονται σιλεντιάριοι δύο ἀπὸ κελεύσεως, καὶ προσκαλοῦνται τὸν πατριάρχην, καὶ ὁ πατριάρχης, παρακρατούμενος ὑπ' αὐτῶν, ἀνέρχεται, καὶ ἀπαντῶσιν αὐτὸν ἐν τῷ τοῦ κοχλιοῦ πληρώματι, ἡνίκα μέλλει εἰσερχεσθαι ἐν τοῖς σεπτοῖς κατηχουμενείοις, οἱ τοῦ κουβουκλείου ἄρχοντες. Καὶ εἰσελθὼν ἐν τοῖς κατηχουμενείοις ὁ πατριάρχης, προτίθησιν τὰ δῶρα ἐν τῷ βασιλικῷ ἀντιμισίῳ, ὁ δὲ πραιπόσιτος ἀπελθὼν μετὰ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, προσκαλεῖται τὸν βασιλέα, καὶ ὑπ' αὐτῶν δηριγευόμενος ὁ βασιλεὺς ἀπέρχεται, καὶ κοινωνεῖ ἐκ τῶν τοῦ πατριάρχου χειρῶν, εἶτα εἰσέρχεται ἔνδον τοῦ δεξιοῦ βήλου, 1.71 καὶ καθέζεται ἐκεῖσε ἐπὶ σελλίου, μέχρις ἂν κοινωνήσωσιν ἐκ τῶν τοῦ πατριάρχου χειρῶν πατρίκιόι τε καὶ στρατηγοὶ μετὰ τῶν λοιπῶν τῶν ἐξ ἔθους. Εἶθ' οὕτως ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς, καὶ προσκυνήσαντες ἀμφότεροι ἀλλήλους ὁ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, ὁ μὲν βασιλεὺς ἀπέρχεται ἐν ᾧ τόπῳ ἐκτελεῖ τὴν θείαν λειτουργίαν, ὡς προέφημεν, ὁ δὲ πατριάρχης κατέρχεται πληρῶσαι τὴν θείαν λειτουργίαν, καὶ διασώζουσιν αὐτὸν οἱ τοῦ κουβουκλείου ἄρχοντες μέχρι τοῦ τόπου, ἐν ᾧ καὶ ἀπήνησαν αὐτόν, ἐν τῷ ἀνέρχεσθαι αὐτόν, κάκειθεν διασώζουσιν αὐτόν σιλεντιάριοι δύο μέχρι τοῦ ναοῦ. Καὶ τῆς θείας λειτουργίας τελεσθείσης, διέρχεται ὁ βασιλεὺς διὰ τῶν ἔμπροσθεν κατηχουμενείων καὶ διὰ τῶν ἔνδον ἀπέρχεται ἐν τῷ θεοφυλάκτῳ παλατίῳ, ἡγουν τῷ ὄντι ἐκεῖσε, καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ. Καὶ κατέρχονται δύο σιλεντιάριοι ἀπὸ κελεύσεως καὶ προσκαλοῦνται τὸν πατριάρχην, καὶ τούτου ἀνελθόντος καὶ πλησιάσαντος, δέχονται αὐτόν ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου, καὶ ἐλθὼν καθέζεται μικρόν, καὶ εἰσελθὼν ὁ πραιπόσιτος δηλοῖ τῷ βασιλεῖ. Ὁ δὲ βασιλεὺς κελεύει τῷ πραιποσίτῳ προσκαλέσασθαι τὸν πατριάρχην, καὶ ἐνωθέντες ἀμφότεροι ὁ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης ἐν τῷ τρικλίνῳ, ἐν ᾧ ἴσταται ἡ τράπεζα, προσκαλεῖται τοὺς ἱερεῖς, καὶ ποιῶσι τὸν στίχον, καὶ εὐλογήσας τὴν τράπεζαν ὁ πατριάρχης, ἀπαλλάσσει τὸ ὠμοφόριον αὐτοῦ, καὶ λαβόντες αὐτὸ οἱ ἱερεῖς ἐξέρχονται, καὶ εἶθ' οὕτως καθέζονται ἀμφότεροι ἐν τῇ τραπέζῃ ὁ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης· οἱ δὲ τοῦ κουβουκλείου παρίστανται ἐν τῇ τραπέζῃ ἔνθεν κάκεισε, ὡς εἴρηται. Καὶ πiónτων πρὸς ἅπαξ τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ πατριάρχου, νεύει ὁ πραιπόσιτος ἀπὸ κελεύσεως, καὶ εἰσέρχονται οἱ τῆς ὑπουργίας, ὁ δὲ τῆς τραπέζης εἰσελθὼν ἴσταται ἐν τῇ κάτω πύλῃ ἔμπροσθεν τοῦ βήλου, 1.72 καὶ νεύει αὐτόν ὁ πραιπόσιτος ἀπὸ κελεύσεως, καὶ νύσσει τὸ βῆλον μετὰ τῆς χειρός, καὶ αἴρουσι αὐτὸ ὑπερθεν ἐγγιστιάριοι, καὶ εἰσέρχονται οἱ φίλοι, καὶ τελεῖται ἅπανα ἡ τῆς τραπέζης ἀκολουθία. Καὶ ἀνίστανται ὑπερευξάμενοι τὸν βασιλέα, καὶ ἐξέρχονται, καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς μένει μετὰ μόνου τοῦ πατριάρχου, καὶ τοῦ κουβουκλείου παρισταμένου, καὶ πiónτες πρὸς ἅπαξ ἀνίστανται, καὶ προσκληθέντες οἱ ἱερεῖς ἀπὸ κελεύσεως εἰσέρχονται, καὶ περιβαλλόμενος ὁ πατριάρχης τὸ ὠμοφόριον αὐτοῦ, ποιῶσι τὸν στίχον, καὶ ἐπιδοὺς ὁ πατριάρχης τῷ βασιλεῖ εὐλογίας, ἐξέρχονται οἱ ἱερεῖς. Καὶ εἶθ' οὕτως προσκυνήσαντες ἀλλήλους, καὶ ἀσπασάμενοι ὁ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, ἀπέρχεται μὲν ὁ πατριάρχης καὶ διασώζουσιν αὐτόν οἱ τοῦ κουβουκλείου μέχρι τῶν κατηχουμένων, ὁ δὲ βασιλεὺς ἀναπαύεται μικρόν ἐκεῖσε, καὶ καταλαβούσης τῆς ὥρας περιβάλλεται ὁ βασιλεὺς κολόβιν τριβλάτιν χρυσοσωληνοκέντητον, διὰ λίθων καὶ μαργάρων ἡμφιεσμένον, ὃ καὶ βότρυς καλεῖται, καὶ σπαθίον ὁμοίως χρυσοῦν διὰ λίθων καὶ μαργάρων ἡμφιεσμένον, καὶ εἶθ' οὕτως ἐπιτίθησιν ὁ πραιπόσιτος τὴν τόγα, ἡγουν τὴν τιάραν, ἐπὶ τῆς τοῦ βασιλέως τιμίας κεφαλῆς. Καὶ ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, φορούντων αὐτῶν σαγία ἀληθινά, καὶ διέρχεται διὰ τῶν κατηχουμένων τοῦ νάρθηκος, τὰ δὲ βῆλα τὰ ὄντα ἐκεῖσε κουβικουλάριοι βαστάζουσι, καὶ διέρχεται διὰ τοῦ ἀριστεροῦ κοχλιοῦ, δι' οὗ καὶ ἀνήλθεν, καὶ δέχονται αὐτόν οἱ τε μάγιστροι καὶ πατρίκιόι ἐξωθεν τοῦ αὐτοῦ κοχλιοῦ εἰς τὸν λουτήρα, ἔνθα καὶ τὸ πρῶτ' ἀνερχομένου τοῦ βασιλέως ἔμειναν, ὑπερευχόμενοι τὸν βασιλέα. Καὶ ἐξελθὼν ὁ βασιλεὺς, ἱππεύει ἐν τῇ πύλῃ, ἐν ἧ εἴθισται αὐτῷ καθ' ἑκάστην προέλευσιν τοῦτο ποιεῖν. Ὁ δὲ ἵππος ἔστρωται σελλοχάλινον χρυσοῦν 1.73 διάλιθον, ἡμφιεσμένον ἀπὸ μαργάρων, ἐν δὲ τῇ οὐρᾷ τοῦ αὐτοῦ ἵππου καὶ τοῖς τέσσαρσι ποσὶν ἀποκρέμανται πέτασοι πρᾶνδιοι. Ἰππεύουσιν δὲ εὐθύς ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε οἱ τε ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου, μάγιστροι, πατρίκιόι καὶ πᾶσα ἡ σύγκλητος ἐφ' ἵππων ἐστολισμένων ὑπὸ

καταφράκτων, ἅπαντες δὲ αὐτῶν ἀπὸ σαγίων ἀληθινῶν. Ἰππεύουσι δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ σπαθαροκανδιδάτοι ἅμα τοῖς σπαθαρίοις, ἰππεύουσι δὲ ἐφ' ἵππων ἐστολισμένων, ὡς προεῖρηται, περιβεβλημένοι σπαθία, κρατοῦντες σκουτάρια τε καὶ διστράλια, ἀλλ' οἱ μὲν σπαθαροκανδιδάτοι φοροῦσι καὶ μανιάκια, διέρχονται δὲ ἀμφοτέρωθεν αὐτῶν ἐν τοῖς πλαγίοις τῶν πατρικίων ἔνθεν κάκεισε. Οἱ δὲ σπαθαροκουβικουλάριοι ἀπὸ καμισίου φοροῦντες τὰ σπαθία, κατέχουσιν ἐν ταῖς χερσὶ διστράλια καὶ διέρχονται καὶ αὐτοὶ ἔφιπποι πλησίον τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου ἔνθεν κάκεισε. Ὁ δὲ τῆς καταστάσεως ἀπὸ σαγίου ἀληθινοῦ διέρχεται ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως πεζὸς μετὰ καὶ σιλεντιαρίων πεζῶν, ὁμοίως καὶ αὐτοὶ ἀπὸ σαγίων ἀληθινῶν, βαστάζοντες καὶ βεργία χρυσαῖα διάλιθα, ὁ δὲ πρωτοστράτωρ καὶ ὁ κόμης τοῦ στάβλου ἔνθεν κάκεισε τοῦ βασιλέως, οἱ δὲ στρατοὶ περιξί, ἀμφοτέρωθεν δὲ αὐτῶν πεζοί. Κανδιδάτοι δὲ καὶ σκρίβονες καὶ μανδάτορες βασιλικοὶ δηριγεύουσιν ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως ἠλλαγμένοι πεζοί, κατὰ τὴν αὐτῶν τάξιν, οἱ δὲ κούρσορες καὶ δεκανοὶ δηριγεύουσιν ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως πεζοί, κατὰ τάξιν. Δηριγεύουσι δὲ καὶ στρατοὶ πεζοὶ μετὰ σκουταρίων, κατέχοντες ἐν ταῖς χερσὶ κλάδους δαφνῶν, καὶ οὗτοι μὲν δηριγεύουσιν ἔμπροσθεν, ὀπισθεν δὲ διέρχονται ἔφιπποι πρωτοσπαθάριοι εὐνοῦχοι, περιβεβλημένοι σπέκια ἀληθινὰ χρυσόκλαβα καὶ σπαθία, κατέχουσι δὲ καὶ τὰ σπαθοβάκλια αὐτῶν, ἐπικείμενα τοῖς αὐτῶν ὤμοις· οἱ δὲ ἵπποι αὐτῶν ἐστολισμένοι ἀπὸ καταφράκτων.

1.74 Πλησίον δὲ τῶν αὐτῶν πρωτοσπαθαρίων εὐνοῦχων ὁ λογοθέτης τοῦ δρόμου, περιβεβλημένος σαγίον ἀληθινόν, ἐφ' ἵππου ἐστολισμένου, ἀπὸ δὲ αὐτῶν πρωτοσπαθάριοι βαρβάτοι, περιβεβλημένοι σπέκια, κατέχοντες σπαθοβάκλια ἐπικείμενα τοῖς ὤμοις αὐτῶν, ὁμοίως καὶ αὐτοὶ ἐφ' ἵππων ἐστολισμένων· εἴθ' οὕτως κουβικουλάριοι ἔφιπποι, ὁ δὲ δρουγγάριος τῆς βίγλης καὶ οἱ μαγλαβίται μετὰ τῶν λοιπῶν οἰκειακῶν τῶν μὴ πεζυόντων, τοποτηρητῶν τῶν ταγμάτων καὶ κομήτων, διέρχονται ἀπὸ διαστήματος, κρατοῦντες τῶν ὀπισθεν προέλευσιν κατὰ τὴν αὐτῶν τάξιν, ὀπισθεν δὲ αὐτῶν ὁ τοποτηρητῆς τοῦ Ἀριθμοῦ, κρατῶν τὰ πλήθη τῶν λαῶν πρὸς τὸ μὴ συγχυθῆναι αὐτοὺς ἐν τῇ προελεύσει. Δηριγεύομενος ὑπὸ τῶν προεῖρημένων πάντων, ὁ βασιλεὺς διέρχεται μέχρι τῶν μαρμαρίνων λεόντων, καὶ δέχεται αὐτὸν ὁ δημοκράτης τῶν Βενέτων, ἡγουν ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν, μετὰ καὶ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Βενέτων, αὐτὸς δὲ ὁ δημοκράτης κρατούμενος ὑπὸ τοῦ τῆς καταστάσεως ἀπέρχεται, καὶ προσκυνήσας τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως ἀσπάζεται αὐτοὺς [καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτῷ τὸ λιβελλάριον·] ὁ δὲ βασιλεὺς δεξάμενος αὐτὸν, ἐπιδίδωσιν αὐτὸν τῷ κόμητι τοῦ στάβλου, ὁ δὲ δημοκράτης στάς πάλιν ἐν τῇ αὐτῇ στάσει, τοῦ μέρους ἀκτολογοῦντος, κατασφραγίζει τὸν βασιλέα.

Τελέσαντος δὲ τὰ ἐξ ἔθους τοῦ μέρους, ἀποκινεῖ μὲν ὁ βασιλεὺς, αὐτοὶ δὲ οἱ τοῦ μέρους προπορεύονται ἔμπροσθε τοῦ βασιλέως, λέγοντες δρομικά, εἰ δὲ κελεύει ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀπελατικά, ἀποσώζοντες τὸν βασιλέα μέχρι τοῦ ἁγίου Χριστοφόρου. Χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι οἱ δημοκράται τῶν δύο μερῶν τῶν περατικῶν καὶ οἱ δήμαρχοι τῆς πολιτικῆς, ἕκαστος αὐτῶν κατὰ τὸ μέρος αὐτῶν, ἐν τῇ α' δοχῇ ἐπιδιδόσιν λιβελλά 1.75 ριον, ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς δοχαῖς λιβελλάρια οὐκ ἐπιδιδόσιν· πρὸς ἅπαξ γὰρ τοῦτο καὶ μόνον. Ἡ δὲ πολιτικὴ τοῦ μέρους τῶν Βενέτων μετὰ καὶ τοῦ δημάρχου δέχονται τὸν βασιλέα ἐν τῷ Ἁγίῳ Χριστοφόρῳ, καὶ ἐπιδίδωσιν ὁ δήμαρχος τῷ βασιλεῖ λιβελλάριον. Τελέσαντες δὲ τὰ ἄκτα, ἀποκινεῖ ὁ βασιλεὺς, τὸ δὲ μέρος διασώζει τὸν βασιλέα, λέγοντες ἔμπροσθεν δρομικά, εἰ κελεύει, καὶ ἀπελατικά· τοῦτο δὲ τελεῖ ἐν ἕκαστον μέρος ἐν τῇ αὐτοῦ δοχῇ διασώζοντες τὸν βασιλέα. Δέχονται ἐκεῖσε τῶν περατικῶν μερῶν Πρασίνων ὁ λαὸς τὸν βασιλέα ἐν τοῖς τοῦ Ὀλυβρίου, καὶ ἐπιδίδωσιν ὁ δημοκράτης τῷ βασιλεῖ λιβελλάριον, καὶ διασώζουσι τὸν βασιλέα μέχρι τοῦ Φιλαδελφίου τῶν περατικῶν μερῶν Βενέτων. Καὶ δέχεται ὁ περατικὸς δήμος τῶν Βενέτων τὸν βασιλέα ἐν τῷ Φιλαδελφίῳ, διασώζουσι δὲ ἕως τῶν Πρασίνων τῆς πολιτικῆς τοῦ Μοδίου, καὶ δέχονται τὸν βασιλέα ἐν τῷ Μοδίῳ, καὶ ἐπιδίδωσιν ὁ δήμαρχος λιβελλάριον τῷ βασιλεῖ, καὶ τελέσαντες ἅπαντα, ὡς προεῖρηται, διασώζουσι τὸν βασιλέα μέχρι τοῦ Ταύρου τῆς πολιτικῆς τοῦ μέρους τῶν Βενέτων. Καὶ δέχονται τὸν βασιλέα ἐν τῷ Ταύρῳ καὶ διασώζουσι ἕως τῶν Ἀρτοπωλίων τῆς πολιτικῆς

τοῦ μέρους τῶν Πρασίνων, καὶ δέχονται τὸν βασιλέα ἐν τῷ Φόρῳ τῶν περατικῶν Πρασίνων, δέχονται τὸν βασιλέα ἐν τῷ πλακωτῷ τοῦ Μιλίου τῆς πολιτικῆς τοῦ μέρους τῶν Πρασίνων, δέχονται τὸν βασιλέα ἐν τῷ Ζευξίπῳ τῶν περατικῶν μερῶν Βενέτων, δέχονται τὸν βασιλέα ἐν τῇ Χαλκῇ. Καὶ εὐθέως πεζεύουσιν ἅπαντες, καὶ μένει ἔφιππος μόνος ὁ βασιλεὺς· κάκειθεν δηριγεύομενος ὑπὸ πάντων, ὡς προείρηται, διέρχεται διὰ τῶν κορτίνων μέχρι τῆς ἔνδον μεγάλης πύλης τῶν Ἐκσκουβίτων, ἐν ἧ γίνεται ἡ τῶν σκριβόνων προβολή, καὶ πεζεύει ἐκεῖσε καὶ διέρχεται διὰ τῶν Ἐκσκουβίτων ἔμπροσθεν τῶν τριῶν 1.76 πυλῶν τοῦ Κονσιστωρίου, μένουσι δὲ ἐκεῖ οἱ τῆς συγκλήτου ὑπερευχόμενοι τὸν βασιλέα, καὶ εἰσέρχεται ὁ βασιλεὺς τὴν μέσην πύλην τὴν εἰσάγουσαν πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Κυρίου, μένουσι δὲ ἐκεῖσε οἱ πατρίκιοι καὶ οἱ στρατηγοὶ ὑπερευχόμενοι καὶ αὐτοὶ τὸν βασιλέα. Καὶ εἰσελθόντος τοῦ βασιλέως εἰς τὴν χαλκῆν πύλην τοῦ Κυρίου, κλείουσιν εὐθέως τὰς θύρας οἱ τοῦ κουβουκλείου καὶ ὑπερεύχονται τὸν βασιλέα, καὶ λαβόντος τοῦ πραιποσίτου τὴν τόγα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως, εἰσέρχεται ὁ βασιλεὺς καὶ ἴσταται ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, καὶ ἄψα κηρούς, εὔχεται ἐκεῖσε, καὶ εὐξάμενος διέρχεται διὰ τῶν διαβατικῶν τοῦ Κυρίου καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ τοῦ Τρικόγχου, καὶ διελθὼν διὰ τῶν διαβατικῶν τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα, εἰσέρχεται ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ, καὶ στάντες οἱ τοῦ κουβουκλείου πάντες ἐν τῷ αὐτῷ τρικλίνῳ ὑπερεύχονται τὸν βασιλέα· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους;" καὶ ἐξέρχονται.

Ἰστέον δὲ ὅτι εἰ μὲν τύχη τῇ αὐτῇ προελεύσει, ἤγουν τῇ δευτέρᾳ τῆς διακαινησίμου, ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, τελεῖται οὕτως· Ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς ἠλλαγμένος τὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ στολήν, καὶ ἀνέρχεται ἐν τῷ Φόρῳ, τῇ τάξει καὶ προελεύσει τῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἑορτῆς, καὶ ἀνελθὼν ἐν τῷ Φόρῳ καὶ τελέσας ἅπαντα κατὰ συνήθειαν, ἃ εἴωθεν ἐν τῇ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἑορτῇ τελεῖν, διέρχεται τὴν Μέσην λιτανεύων, ἀρξαμένου τοῦ τῆς καταστάσεως τὸ τῆς ἑορτῆς τροπάριον· "Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον," καὶ ἀπέρχεται μέχρι τῆς παναγίας Θεοτόκου τῶν Διακονίσης. Καταλαβὼν δὲ ἐκεῖσε, εἰσέρχεται ἐν τῷ ναῷ καὶ τελεῖ τὸ προκείμενον, τὸν Ἀπόστολον καὶ τὸ ἄχραντον Εὐαγγέλιον, καὶ μετὰ τὴν ἔκτενῃ, ἀπαλλάσσει ὁ βασιλεὺς τὴν στολήν, ἣν φορεῖ, τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, καὶ περιβάλλεται τὴν τῆς αὐτῆς ἡμέρας στολήν, ἣγουν δευτέρας τῆς διακαινησίμου, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται. Καὶ ἀρξαμένων ἐν τῷ ἄμβωνι τῶν 1.77 ψαλτῶν· "Χριστὸς ἀνέστη," ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε, καὶ ἀπέρχεται λιτανεύων, ἀρχομένου τοῦ τῆς καταστάσεως τὸ τροπάριον, ἐν τῷ ναῷ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ ἐκτελοῦνται τὰ τῆς προελεύσεως δευτέρας τῆς διακαινησίμου, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται. Ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ἐπὶ Λέοντος, τοῦ τῆς θείας λήξεως, ἐγένετο ἡ τάξις αὕτη· Ἰπευθεῖ ὁ βασιλεὺς ἀπὸ σκαραμαγγίου χρυσοῦφάντου ἐστεμμένος, καὶ οὕτως ἀπέρχεται εἰς τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους, καὶ πάλιν ὑποστρέφων ἔφιππος περιβάλλεται κολῶβιον, τὸν λεγόμενον βότρυν, καὶ στέφεται τὸ ἄσπρον στέμμα καὶ οὕτως ὑποστρέφει· καὶ τελεῖται οὕτως ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

1.78 Κ' (ΙΑ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ γ' διακαινησίμου εἰς τὸν Ἅγιον Σέργιον.

Προέρχονται ἅπαντες οἱ ἄρχοντες, ἠλλαγμένοι ἀπὸ λευκῶν χλανιδίων, ἕκαστος κατὰ τὴν αὐτοῦ τάξιν καὶ τὴν αὐτοῦ στολήν, καὶ εἰσέρχεται ἡ προέλευσις ἐν τῷ Ἰουστινιανοῦ τρικλίνῳ. Περί δὲ ὥραν τρίτην γίνεται ἀπὸ κελεύσεως μεταστάσιμον, καὶ περιβαλλόμενος ὁ βασιλεὺς διβητίσιον λευκὸν καὶ τζιτζάκιον, δηριγεύομενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, διέρχεται διὰ τοῦ Χρυσοτρικλίνου καὶ τοῦ Τριπέτωνος καὶ ἴσταται ἐν τῇ ἐξαγούσῃ πύλῃ τοῦ Τριπέτωνος πρὸς τὸν Λαυσιακόν, οἱ δὲ πατρίκιοι καὶ στρατηγοὶ ἴστανται εἰς τὴν αὐτὴν πύλην μέχρι τῆς ἐξαγούσης πύλης εἰς τὸν Ἰουστινιανὸν ἔνθεν κάκεισε. Προσκυνησάντων δὲ πάντων τῷ βασιλεῖ, νεύει ὁ πραιπόσιτος ἀπὸ κελεύσεως τῷ τῆς καταστάσεως καὶ λέγει· "Κελεύσατε," αὐτοὶ δὲ ὑπερεύχονται τὸν βασιλέα· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Καὶ δηριγεύομενος ὑπὸ πάντων αὐτῶν ἐξέρχεται ἐν τῷ τρικλίνῳ τοῦ

Ίουστινιανού καὶ ἴσταται ἐν τῷ πρώτῳ ὀμφαλίῳ τοῦ αὐτοῦ τρικλίνου. Ἐνωθέντες δὲ οἱ πατρίκιοι καὶ στρατηγοὶ ἐκεῖσε καὶ ἡ λοιπὴ σύγκλητος καὶ πεσόντες, νεύοντος τοῦ πραιποσίτου ἀπὸ κελεύσεως σιλεντιαρίου τῷ 1.79 ἐστῶτι ἐν μέσῳ τῆς δοχῆς, κάκεινος λέγει· "Κελεύσατε". Αὐτοὶ δὲ ὑπερεύχονται τῷ βασιλεῖ· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους". Οἱ δὲ σπαθαροκανδιδάτοι καὶ οἱ σπαθάριοι ἴστανται ὀπισθεν τῶν πατρικίων, καὶ ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου ἔνθεν κάκειθεν ὡς εἴθισται αὐτοῖς ἐν ἐκάστη προελεύσει τοῦτο τελεῖν. Δηριγεύμενος δὲ ὑπ' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς διέρχεται ἐπὶ τὰ Σκύλα, ἐν δὲ τῷ Ἱπποδρομίῳ ἴστανται κανδιδάτοι, σκρίβονες καὶ βασιλικοὶ μανδάτορες ὡς μέλλοντες δηριγεῦν τὸν βασιλέα ἠνίκα ἐξέλθῃ ἐν τῷ Ἱπποδρόμῳ. Καὶ ἐξελθὼν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ Ἱπποδρόμῳ, δηριγεύμενος ὑπ' αὐτῶν πάντων καὶ τῶν προειρημένων, διέρχεται διὰ τοῦ Ἱπποδρόμου, τὰ δὲ πλήθη τῶν ὄχλων ἴστανται ἐν τῷ Ἱπποδρόμῳ ὑπερευχόμενοι τὸν βασιλέα. Καὶ διελθὼν ὁ βασιλεὺς δηριγεύμενος ὑπὸ πάντων διὰ τῶν παλαιῶν ἀσηκρητιῶν, ἀπέρχεται ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Σεργίου.

Μέλλοντος δὲ τοῦ βασιλέως εἰσέρχεται ἐν τοῖς κατηκουμένιοις, μένουσιν ἔξω τῆς πύλης πατρίκιοι καὶ στρατηγοί, ὁ δὲ ἡγούμενος τοῦ αὐτοῦ ναοῦ δέχεται ἐκεῖσε τὸν βασιλέα ἀπὸ τῆς πύλης, βασιτάζων θυμιατὸν καὶ θυμιῶν ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως. Ὁ δὲ βασιλεὺς, εἰσελθὼν ἐν τοῖς κατηκουμένιοις, ἄπτει κηρὸς ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου ὑπερθεν τῶν βασιλικῶν πυλῶν καὶ εὐχεται ἐκεῖσε· εὐξάμενος δὲ ἐν τῷ ὄντι τῶν κατηκουμένων εὐκτηρίῳ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἄψας δὲ κάκεισε κηρὸς καὶ εὐξάμενος ἐξέρχεται, καὶ ἴσταται ἐν τῷ παρακουμπτικῷ τοῦ θυσιαστηρίου, ἐν ᾧ εἴθισται αὐτῷ καθ' ἐκάστην προέλευσιν ἴστασθαι καὶ ἐκτελεῖν τὴν θεῖαν λειτουργίαν, ἄπτει δὲ κάκεισε κηρὸς. Τῷ δὲ καιρῷ τῆς θείας κοινωνίας ἀνέρχεται ὁ ἱερεὺς μετὰ καὶ λοιπῶν ἱερέων, προσφέρων τὸ τίμιον δῶρον, καὶ 1.80 εἰσελθόντος τοῦ ἱερέως μετὰ τοῦ τιμίου δώρου, κοινωνεῖ ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ εὐκτηρίῳ καὶ ἐξελθὼν εἰσέρχεται ἐν τῷ μηταωρίῳ. Κοινωνήσαντες δὲ καὶ οἱ τοῦ κουβουκλείου ἅπαντες, ἀπέρχονται οἱ ἱερεῖς καὶ προτιθέασι τὸ τίμιον δῶρον ἐν τῷ ἀντιμισίῳ τῷ ὄντι ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου ὑπερθεν τῶν βασιλικῶν πυλῶν, καὶ προσκληθέντες οἱ πατρίκιοι, στρατηγοὶ τε καὶ ἡ σύγκλητος παρὰ τοῦ τῆς καταστάσεως κοινωνοῦσι, καὶ εἴθ' οὕτως κατέρχονται οἱ ἱερεῖς πρὸς τὸ ἐκτελεῖν τὴν θεῖαν λειτουργίαν. Καὶ τῆς θείας λειτουργίας τελεσθείσης, διέρχεται ὁ βασιλεὺς διὰ τῶν κατηκουμένων, καὶ κατελθὼν ἐν τῷ τρικλίνῳ, καθέζεται ἐπὶ τῆς αὐτοῦ τιμίας τραπέζης μετὰ καὶ φίλων, ὧν ἂν κελεύῃ καλέσαι. Κραματίσας δὲ καὶ ἀναστάς, περιβάλλεται τὸ τζιτζάκιν, καὶ δηριγεύμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, μαγλαβιτῶν τε καὶ λοιπῶν οἰκειακῶν, διέρχεται διὰ τῶν κατηκουμένων. Ὁ δὲ ἡγούμενος θυμιατὸν ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως μέχρι τῆς ἐξαγούσης πύλης τῶν κατηκουμένων. Ἐξελθόντος δὲ τοῦ βασιλέως τὴν αὐτὴν πύλην, δέχονται αὐτὸν πατρίκιοι καὶ στρατηγοὶ ἐν τῇ αὐτῇ πύλῃ, ἐν ἧ καὶ ἔμειναν ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ βασιλέως, καὶ δηριγεύμενος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τῶν προειρημένων κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν, διέρχεται διὰ τῶν παλαιῶν ἀσηκρητιῶν καὶ τοῦ Ἱπποδρόμου, οἱ δὲ πατρίκιοι μένουσιν εἰς τὰ Σκύλα, ὑπερευχόμενοι τὸν βασιλέα. Καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε δηριγεύμενος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου καὶ τοῦ τῆς καταστάσεως, μετὰ τῶν σιλεντιαρίων διέρχεται διὰ τοῦ Ἱουστινιανοῦ τρικλίνου. Ὁ δὲ τῆς καταστάσεως μένει μετὰ τῶν σιλεντιαρίων ἐν τῇ πύλῃ τοῦ Λαυσιακοῦ, ὑπερευχόμενοι καὶ αὐτοὶ τὸν βασιλέα. Κακεῖθεν δηριγεύμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, εἰσέρχεται διὰ τοῦ Τριπέτωνος ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ, καὶ ἀπαλλάξας τὸ τζιτζάκιν, καθέζεται ἐπὶ τῆς αὐτοῦ 1.81 τιμίας καὶ χρυσοῦς τραπέζης μετὰ καὶ φίλων, οὓς ἐκέλευσε τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ καλέσαι. Χρὴ δὲ εἰδέναι καὶ τοῦτο, ὅτι ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀπέρχεται ὁ πατριάρχης ἐν Βλαχέρναις μετὰ λιτῆς, καὶ ἐν τούτῳ οὐχ εὐρίσκεται εἰς τὴν προέλευσιν ταύτην.

1.82 ΚΑ' (ΙΒ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ δ' τῆς διακαινησίμου, καὶ ὅσα ἐν αὐτῇ τελεῖται.

Προέρχονται πάντες, ἡλλαγμένοι ἀπὸ λευκῶν χλανιδίων, ὡς ἀνωτέρω προείρηται, καὶ

εισέρχεται ἡ προέλευσις ἐν τῷ Ἰουστινιανῷ. Ὁ δὲ βασιλεὺς περιβάλλεται διβητήσιον καὶ τζιτζάκιν καὶ ἴσταται ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ ἐν τῇ ἐξαγοῦση καμάρα ἐν τῷ Τριπέτωνι· τὸ δὲ τῶν ἀργυρῶν πυλῶν βῆλον αἴρεται ὑπὸ σιλεντιαρίου, καὶ ἐξελθὼν ἀπὸ κελεύσεως ὀστιάριος, εἰσάγει τὸν ὀρφανοτρόφον ἠλλαγμένον, καὶ σὺν αὐτῷ εἰσέρχονται φωτίσματα ἕξ καὶ ἐκ τῶν ὀρφανῶν ὀρφανὰ ἕξ ἕκαστον παρακρατῶν φώτισμα, καὶ ἐκμάσσουσι τὰ τούτων μέτωπα ὅ τε πρεσβύτερος καὶ ὀρφανοτρόφος, καὶ ἀσπάζεται ὁ βασιλεὺς τὸ αὐτὸ φώτισμα ἐν τῷ μετώπῳ. Τελεσθέντων δὲ τούτων καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς πέντε φωτίσμασι καὶ ἀσπασαμένου αὐτὰ τοῦ βασιλέως, εὐθέως φωνοβολουῖσι τὰ ὀρφανα, ὡς εἴθισται αὐτοῖς, καὶ εἰληφότα ἀποκόμβια παρὰ τοῦ βασιλέως ἐξέρχονται, καὶ στοιχηθέντος τοῦ κλητωρίου, γίνονται μίνσαι, καὶ καθέζεται ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ τιμίᾳ χρυσῇ τραπέζῃ μετὰ καὶ ἀρχόντων, οὓς ἂν κελεύσῃ καλέσαι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

1.83 KB' (IF') Περὶ τῆς τοῦ πατριάρχου προσκλήσεως.

Χρῆ τὸν πραιπόσιτον τῇ ἡμέρᾳ τῆς τετράδος, ὥρα πρώτη, εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ ὑπομῆσαι, εἰ ἄρα κελεύσει προσκληθῆναι τὸν πατριάρχην, ὅπως ἔλθῃ τῇ ἐπαύριον ὁ πατριάρχης μετὰ πάντων τῶν εἰωθότων αὐτῷ ἱερέων πρὸς τὸ δοῦναι ἀγάπην τῷ βασιλεῖ καὶ ἀριστήσαι ἐν τῇ τιμίᾳ χρυσῇ τραπέζῃ μετὰ τοῦ βασιλέως κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς καὶ ἄνωθεν παραδεδομένην ἀκρίβειαν. Τοῦτο δὲ τελεῖται ἐν οἴᾳ δ' ἂν ἡμέρᾳ κελεύσῃ ὁ βασιλεὺς ἀριστήσαι μετ' αὐτοῦ τὸν πατριάρχην. Πρὸ γὰρ μιᾶς ἡμέρας γίνεται ἡ πρόσκλησις ἀπὸ κελεύσεως, καὶ ἀποστέλλει ὁ πραιπόσιτος κουβικουλάριον καὶ σιλεντιάριον, καὶ προσκαλοῦνται τὸν πατριάρχην μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ προειρημένων.

1.84 KG' (ID') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ ε' τῆς διακαινησίμου, τοῦ ἀσπασμοῦ τελουμένου ἐπὶ τοῦ Χρυσοτρικλίνου.

Προέρχονται πάντες, ἠλλαγμένοι ἀπὸ λευκῶν χλανιδίων, ἕκαστος κατὰ τὴν αὐτοῦ τάξιν, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, καὶ εἰσέρχεται ἡ προέλευσις ἐν τῷ Ἰουστινιανῷ τρικλίνῳ. Ἀποστέλλεται δὲ ἀπὸ κελεύσεως διὰ τοῦ πραιποσίτου κουβικουλάριος καὶ σιλεντιάριος, καὶ προσκαλοῦνται τὸν πατριάρχην· καταλαβόντος δὲ τοῦ πατριάρχου, εἰσέρχεται διὰ τῆς Ἀψίδος, καὶ διελθὼν διὰ τῶν διαβατικῶν τοῦ Τρικόγχου, εἰσέρχεται διὰ τοῦ μονοθύρου τοῦ Εἰδικοῦ καὶ κατέρχεται τὰ βαθμίδια, καὶ μέλλοντος αὐτοῦ κατέρχεσθαι τὰ σκαλία τοῦ Λαυσιακοῦ, δέχονται αὐτὸν οἱ τοῦ κουβουκλείου ἅπαντες, καὶ διελθόντες μέσον διὰ τοῦ Λαυσιακοῦ, εἰσάγουσιν αὐτὸν οἱ τοῦ κουβουκλείου ἐν τῷ Τριπέτωνι, καὶ ἴσταται ἔμπροσθεν τοῦ ὥρολογίου. Ἰσταται δὲ σκάμνον ἐκεῖ, καὶ ἠπλωται ἐπ' αὐτὸ σκαμνάλιον, καὶ εἰσελθὼν καθέζεται ἐπ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ πραιπόσιτος εἰσελθὼν δηλοῖ τῷ βασιλεῖ, καὶ εὐθέως ὁ βασιλεὺς φορῶν τὸ διβητήσιον αὐτοῦ, περιβάλλεται τζιτζάκιν, καὶ λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, ἐξέρχεται καὶ προσκαλεῖται τὸν πατριάρχην, ὁ δὲ πατριάρχης ἐπακουμβίζων τῇ τοῦ 1.85 πραιποσίτου χειρὶ, εἰσέρχονται ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ, καὶ δέχεται αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ αὐτοῦ τρικλίνου, καὶ προσκυνήσαντες ἀμφοτέρω ἀλλήλους καὶ ἀσπασάμενοι, ὅ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης καθέζονται ὁμοῦ ἐν τῷ αὐτῷ τρικλίνῳ. Καταλαβούσης δὲ τῆς ὥρας πρὸς τὸ δοῦναι τὴν ἀγάπην, εἰσέρχονται οἱ τοῦ κουβουκλείου ἀπὸ κελεύσεως. Καὶ οἱ μὲν ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου ἴστανται ἔνθεν ἀκαίεσε τῆς χρυσῆς τραπέζης πλησίον τῶν χρυσῶν σκευῶν, οἱ δὲ σπαθαροκουβικουλάριοι καὶ κουβικουλάριοι ἴστανται ὀπισθεν τῶν ἐστῶτων ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ σκευῶν ἔνθεν ἀκαίεσε, διὰ τὸ χωρηθῆναι τοὺς μέλλοντας εἰσιέναι ἐν τῇ ἀγάπῃ ἱερεῖς. Καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς καθέζεται ἐπὶ σελλίου χρυσοῦ ἔμπροσθεν τοῦ πενταπυργίου, ὁ δὲ πατριάρχης ὁμοίως καὶ αὐτὸς καθέζεται ἐπὶ σελλίου ἐξ ἀριστερᾶς τοῦ βασιλέως, οὐ μέντοι ἐπίσης· οἱ δὲ εὐνοῦχοι πρωτοσπαθάριοι ἴστανται ὀπισθεν τοῦ βασιλέως κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν. Λαβὼν δὲ νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, νεύει τῷ ὀστιαρίῳ, ἀκαίετος ἐξέρχεται

κατέχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βεργίον χρυσοῦν διάλιθον, καὶ ἐτοιμάσας βῆλον α΄ μητροπολίτας, εἰσέρχεται καὶ ἴσταται ἐν τῷ οὐδῶ τῶν ἀργυρῶν πυλῶν τοῦ Χρυσοτρικλίνου. Καὶ λαβὼν αὐθὶς νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, νεύει τῷ ὀστιάριῳ, κάκεινος νύσσει τὸ βῆλον μετὰ τῆς χειρός, καὶ αἴρουν αὐτὸ ὑπερθεν σιλεντιάριοι. Καὶ εἰσέρχεται διὰ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τοῦ Χρυσοτρικλίνου βῆλον α΄ μητροπολίται καὶ ἐπίσκοποι, καὶ σάντος τοῦ ὀστιαρίου ὑπὸ τὸ εἰρημένον βῆλον, πίπτουσιν οἱ αὐτοί, καὶ ἀναστάντες διέρχονται μέχρι τῆς μέσης τοῦ τρικλίνου. Ὁ δὲ ὀστιάριος προπορεύεται αὐτῶν, καὶ ἐστὼς ἀπέναντι τοῦ πολυελαίου τοῦ κρεμαμένου ἐν τῷ μέσῳ τῆς χρυσοῦς τραπέζης, πίπτόντων τὸ δεύτερον ἐκείσε καὶ ἀναστάντων, ἀπέρχονται καὶ ἴστανται ἐπὶ τῆς χρυσοῦς τραπέζης, καὶ σάντος τοῦ πρώτου αὐτῶν ἔμπροσθε τῆς χρυσοῦς τραπέζης, πίπτουσι πάντες. Λαβόντες δὲ ὁ τε τῆς 1.86 καταστάσεως καὶ ὁ ῥεφερενδάριος τὸν πρῶτον αὐτῶν, ἀποφέρουσιν αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσκυνήσας τὰ γόνατα καὶ τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως, ἀσπάζεται αὐτόν, καὶ διελθὼν διὰ τοῦ δεξιοῦ μέρους ἴσταται ἀπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου. Ἀσπασάμενοι δὲ καὶ οἱ εἰσελθόντες μετὰ ταῦτα ἅπαντες τῇ τάξει ταύτῃ ἀπέρχονται καὶ ἴστανται ἀπ' αὐτοῦ ἐπ' εὐθείας ἅπαντες ἐν τῷ δεξιῷ μέρει, ὡς προεῖρηται. Καὶ αὐθὶς ἐξελθὼν ὁ ὀστιάριος ἀπὸ κελεύσεως, εἰσάγει διὰ τοῦ δεξιοῦ μέρους βῆλον β΄ τὸν κληρὸν τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας· προσκυνήσαντες δὲ καὶ αὐτοὶ ὁμοίως τῇ προεῖρημένῃ τάξει καὶ ἀσπασάμενοι τὸν βασιλέα, ἀπέρχονται καὶ ἴστανται ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει τοῦ αὐτοῦ τρικλίνου, καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου. Καὶ ἐξελθὼν πάλιν ὁ ὀστιάριος ἀπὸ κελεύσεως διὰ νεύματος τοῦ πραιποσίτου, εἰσάγει διὰ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους βῆλον γ΄ ἡγουμένους· εἰσελθόντες δὲ καὶ αὐτοὶ καὶ προσκυνήσαντες ἐκ γ', ἀσπάζονται τὸν βασιλέα ὃν τρόπον καὶ οἱ πρὸ αὐτῶν, καὶ διελθόντες διὰ τοῦ δεξιοῦ μέρους, ἴστανται ἀπὸ τῶν μητροπολιτῶν καὶ ἐπισκόπων. Καὶ εἴθ' οὕτως λαβὼν ὁ τῆς καταστάσεως τὸν ῥεφερενδάριον, ρίπτει αὐτόν πρὸς τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως· ἀσπασάμενος δὲ τοὺς τε πόδας καὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ, ἀναστὰς ἀσπάζεται τὸν βασιλέα, καὶ ἀπελθὼν, ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει ἴσταται μετὰ τοῦ κληρῶν τῆς ἐκκλησίας ἐν τῷ αὐτοῦ βαθμῷ, καὶ εὐθέως ὁ τῆς καταστάσεως ἐξέρχεται· νεύων δὲ ὁ βασιλεὺς τῷ πραιποσίτῳ, λέγει· "Κελεύσατε." Καὶ ἀπελθόντες πάντες οἱ εἰσελθόντες διὰ τῶν τριῶν βῆλων, ἴστανται ὁμαδὸν ἐν τῷ κατωτέρῳ μέρει τῆς χρυσοῦς τραπέζης. Ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης ἀναστάντες, ἴστανται ἐν τῷ ἀνωτέρῳ μέρει τῆς αὐτῆς χρυσοῦς τραπέζης, βλέποντες πρὸς ἀνατολάς, καὶ ποιεῖ ὁ 1.87 πατριάρχης εὐχὴν συναπτήν, καὶ τελεσθείσης τῆς εὐχῆς, λέγει ὁ πραιπόσιτος· "Κελεύσατε." Καὶ ἐξέρχονται ἅπαντες οἱ ἱερεῖς τε καὶ ἡγούμενοι, καὶ ὑπερεύχονται τὸν βασιλέα. Ὁ δὲ βασιλεὺς μετὰ τοῦ πατριάρχου εἰσέρχονται εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Φάρου, κάκεισε τελοῦσι τὴν θείαν λειτουργίαν, καὶ στοιχηθέντος τοῦ κλητωρίου, γίνονται μίνσαι, καὶ οἱ μὲν κληθέντες ἱερεῖς τε καὶ ἡγούμενοι μένουσιν ἐν τῷ παλατίῳ, οἱ δὲ λοιποὶ εἰληφότες χρήματα ἀναχωροῦσι καὶ αὐτοὶ ὑπερευχόμενοι τὸν βασιλέα. Τελεσθείσης δὲ τῆς θείας λειτουργίας, ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας μετὰ τοῦ πατριάρχου καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ· εἰσέρχονται δὲ καὶ οἱ κατὰ συνήθειαν ἱερεῖς ἀπὸ κελεύσεως καὶ ποιοῦσι τὸν στίχον, καὶ εὐλογήσας ὁ πατριάρχης τὴν τράπεζαν, ἀπέρχεται καὶ ἴσταται ἔνδον τοῦ βήλου ἐν τῇ καμάρᾳ τῇ οὐσῇ ἐκ δεξιῶν τῶν ἀργυρῶν πυλῶν τοῦ Χρυσοτρικλίνου, καὶ ἐκβάλλει τὸ ὠμοφόριον αὐτοῦ, καὶ λαβόντες οἱ ἱερεῖς, ἡγουν οἱ κουβουκλείσιοι, ἐξέρχονται. Ἐκβαλόντος δὲ καὶ τοῦ βασιλέως τὸ σαγίον, ὅπερ φορεῖ, καθέζονται ἀμφότεροι ὁ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης ἐν τῇ ἀποκοπτῇ τραπέζῃ, εἰσενεγκάντων δὲ τῶν κουβικουλαρίων τὰ κουκουμάρια, πίνουσι πρὸς ἅπαξ. Τῇ γὰρ τάξει ταύτῃ εἰσέρχονται τὰ κουκουμάρια διὰ τῶν κουβικουλαρίων, ἡνίκα ὁ βασιλεὺς μετὰ τοῦ πατριάρχου ἀριστᾷ. Καὶ εἴθ' οὕτως, ὡς προεῖρηται, εἰσέρχεται ὁ τῆς τραπέζης καὶ ἴσταται ἐν τῷ οὐδῶ τῶν ἀργυρῶν πυλῶν. Εἶτα νεύει ὁ βασιλεὺς τῷ πραιποσίτῳ, κάκεινος τῷ τῆς τραπέζης. Τοῦ δὲ τῆς τραπέζης νύξαντος τὸ βῆλον μετὰ τῆς χειρός, αἴρουν αὐτὸ σιλεντιάριοι ὑπερθεν, καὶ εἰσέρχονται οἱ φίλοι· διὰ γὰρ τῆς ἐβδομάδος ἐν ἐκάστῃ εἰσόδῳ καὶ ἐξόδῳ τὸ αὐτὸ βῆλον ὑπὸ δύο σιλεντιαρίων βαστάζεται. Εἰσελθὼν 1.88 τες δὲ οἱ φίλοι, καθέζονται ἐν τῇ τιμίᾳ χρυσοῦς τραπέζῃ τοῦ βασιλέως, ὡσαύτως καὶ ἐν τοῖς παρατραπεζίοις, ὡσαύτως καὶ ἐν ταῖς τῶν κλητωρίων εἰσοδιεξόδοις μίνσων τε καὶ λοιπῶν

χρειῶν.

Ἐν δὲ τῇ εἰσόδῳ τοῦ ἐνὸς ἐκάστου μίνσου ἐν τῇ τραπέζῃ ἀξιοὶ ὁ βασιλεὺς τὸν πατριάρχην πρὸς τὸ εὐλογῆσαι. Ὁ δὲ πατριάρχης προτρέπεται κατὰ μίνσον ἐνὶ ἐκάστῳ μητροπολίτῃ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ προκαθεδρίαν καὶ εὐλογεῖ, καὶ πάσης τῆς τοῦ τραπέζιου ἀκολουθίας τελεσθείσης, ἀνίστανται, καὶ ὑπερευξάμενοι τὸν βασιλέα ἐξέρχονται, καὶ μένει ὁ βασιλεὺς μετὰ μόνου τοῦ πατριάρχου ἐν τῇ τραπέζῃ. Πιόντες δὲ πάλιν πρὸς ἅπαξ ἀνίστανται, καὶ εὐθέως ὁ βασιλεὺς περιβάλλεται τὸ σαγίον αὐτοῦ, προσκληθέντες δὲ καὶ οἱ ἱερεῖς εἰσέρχονται, καὶ περιβαλλόμενος ὁ πατριάρχης τὸ ὠμοφόριον αὐτοῦ ἐν τῇ προλεχθείσῃ καμάρᾳ διὰ τῶν ἱερέων, ἐξέρχεται. Καὶ ποιῶσι τὸν στίχον, καὶ μετὰ τὸν στίχον ἐπιδίδωσιν ὁ πατριάρχης τῷ βασιλεὶ εὐλογίας, καὶ ἐξέρχονται οἱ ἱερεῖς, καὶ προσκυνήσαντες ἀμφοτέροι ἀλλήλους ὁ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης καὶ ἀσπασάμενοι, ὁ μὲν βασιλεὺς εἰσέρχεται ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ, τὸν δὲ πατριάρχην λαβόντες οἱ ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου καὶ οἱ κουβικουλάριοι, διασώζουσιν αὐτὸν μέχρι τῆς πύλης τοῦ Σπαθαρικίου.

1.89 ΚΔ' (ΙΕ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ παρασκευῇ τῆς διακαινησίμου.

Προέρχονται ἅπαντες ἐν τῷ παλατίῳ, ἠλλαγμένοι ἀπὸ λευκῶν χλανιδίων, ὡς προεῖρηται· ἀνοίξαντος δὲ τοῦ παλατίου εἰσέρχεται ἡ προέλευσις ἐν τῷ νέῳ τρικλίνῳ τῷ καλουμένῳ Ἰουστινιανῷ. Καταλαβούσης δὲ τῆς ὥρας, στοιχεῖται τὸ κλητώριον, εἶθ' οὕτως γίνονται μίνσαι. Καὶ οἱ μὲν κληθέντες φίλοι μένουσιν, οἱ δὲ λοιποὶ ἅπαντες ἀπέρχονται ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐξελθὼν καθέζεται ἐπὶ τῆς χρυσῆς τραπέζης ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ μετὰ τῶν φίλων, ὧν ἐκέλευσε κληθῆναι, καὶ πάσης τῆς τοῦ τραπέζιου ἀκολουθίας τελεσθείσης, ἀνίστανται καὶ ἀπέρχονται ἕκαστος ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν. Ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ἡ αὐτὴ τάξις παρακολουθεῖ καὶ ἐπὶ τῇ αὔριον, ἦγουν τὸ σάββατον τῆς αὐτῆς ἐβδομάδος.

1.90 ΚΕ' (ΙΣ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ Κυριακῇ τοῦ ἀντίπασχα, ἀπίοντος τοῦ βασιλέως ἐν τῇ Ἁγίᾳ Σοφίᾳ.

Εἰσέρχεται ἡ προέλευσις ἀπὸ ἀλλαξίμων εἰς τὸ Ἰουστινιανόν, καὶ περὶ ὥραν τρίτην δίδονται μίνσαι, καὶ γίνεται μεταστάσιμον ἐν τῷ Κονσιστωρίῳ, καὶ ἀπέρχονται οἱ δεσπῶται εἰς τὸν Αὐγουστέα, καὶ ἀλλάσσουσι τὰ διβητήσια καὶ τὰς χλαμύδας καὶ ἐξέρχονται. Καὶ γίνεται ἡ πρώτη δοχὴ τῶν πατρικίων, ἐν τῷ Ὀνοποδίῳ. Καὶ λέγει ὁ τῆς καταστάσεως· "Κελεύσατε." Καὶ ἐπέυχονται· "Εἰς πολλοὺς χρόνους." Καὶ ἐξέρχονται ἕως τοῦ μεγάλου Κονσιστωρίου, ἔνθα ἴστανται ὑπατοὶ κονσιστωρίῳ καὶ οἱ λοιποὶ συγκλητικοί, καὶ σάντων τῶν δεσποτῶν εἰς τὸ κιβώριον ἐπάνω τῶν προφυρῶν γραδηλίων, πίπτουσιν οἱ συγκλητικοὶ πάντες ἅμα τοῖς πατρικίοις, καὶ ἀναστάντων αὐτῶν, λαμβάνει ὁ σιλεντιάριος νεῦμα διὰ τοῦ πραιποσίτου καὶ λέγει· "Κελεύσατε." Οἱ δὲ· "Εἰς πολλοὺς χρόνους," καὶ ἀπέρχονται διὰ τῶν Σχολῶν. Τὰ δὲ μέρη ἴστανται κατασφραγίζονται καὶ μόνον, οἱ δὲ νοτάριοι καὶ οἱ μαῖστορες λέγουσι τοὺς ἰάμβους. Καὶ διὰ τοῦ χυτοῦ ἀπέρχονται εἰς τὰ κατηχούμενα οἱ δεσπῶται καὶ μόνον ἅμα τοῦ κουβουκλείου καὶ τῶν σιλεντιαρίων καὶ λειτουργῶν 1.91 ἐκεῖσε καὶ ἀριστοῦσι μετὰ τοῦ πατριάρχου, καὶ ὑποστρέφοντες φοροῦσι τὰ διβητήσια οἱ δεσπῶται καὶ τζιτζάκια, καὶ ὑποστρέφουσιν ὀψικευόμενοι ὑπὸ τῶν πατρικίων καὶ σιλεντιαρίων φορούντων σαγία ἀληθινά, καὶ εἰσέρχονται διὰ τοῦ Κυρίου τῆς ἐκκλησίας.

1.92 ΚΣ' (ΙΖ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ τετράδι τῆς Μεσοπεντηκοστῆς καὶ τῆς ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Μωκίου προελεύσεως.

Προέρχονται ἅπαντες οἱ ἄρχοντες ἐννύχιοι ἠλλαγμένοι ἐν τῷ παλατίῳ, ἦγουν ἐν τῷ

ναῶ τοῦ Κυρίου, φοροῦντες σαγία ἀληθινά, πατρίκιοί τε καὶ στρατηγοί, πραιπόσιτοί τε καὶ ὀστιάριοι καὶ πριμικήριοι, οἱ δὲ εὐνοῦχοι πρωτοσπαθάριοι σπέκια ἀληθινά, ὁμοίως δὲ καὶ οἱ βαρβάτοι πρωτοσπαθάριοι, οἱ δὲ σπαθαροκουβικουλάριοι καὶ οἱ κουβικουλάριοι ἀπὸ καμινσίων, βαστάζοντες οἱ σπαθαροκουβικουλάριοι καὶ τὰ διστράλια αὐτῶν, οἱ δὲ κανδιδάτοι καὶ μανδάτορες, ὡσαύτως καὶ οἱ σκριβωνες φοροῦντες τὰς ἑαυτῶν στολάς, ὡς εἴθισται αὐτοῖς· ἀνοίξαντος δὲ τοῦ παλατίου ἐπὶ τοῦ Κυρίου, φορῶν ὁ βασιλεὺς σκαραμάγγιον διάσπρον χρυσόκλαβον καὶ στεφθεῖς ὑπὸ τοῦ πραιποσίτου, ἐξέρχεται ἔξω τῆς πύλης τοῦ Κυρίου, καὶ δέχονται αὐτὸν ἐκεῖσε πατρίκιοι καὶ στρατηγοί. Καὶ δηριγεύομενος ὑπ' αὐτῶν πάντων, ἐξέρχεται μέχρι τῆς μεγάλης πύλης τῶν Ἐκσκουβίτων, ἐν ἧ καὶ οἱ σκριβωνες προβάλλονται· ἰππεύει δὲ ἐκεῖσε ὁ βασιλεὺς ἐφ' ἵππου ἐστρωμένου ἀπὸ σελλοχαλίνου χρυσοῦ διαλίθου χειμευτοῦ, ἡμφιεσμένου ἀπὸ μαργάρων· ἐν δὲ τοῖς τέσσαρσι ποσὶ τοῦ αὐτοῦ ἵππου καὶ τῆ οὐρᾷ πρᾶνδιοι πέτασοι ἀποκρέμανται, καὶ διέρχεται διὰ 1.93 τῶν κορτίνων καὶ τῆς Χαλκῆς. Οἱ δὲ πατρίκιοι καὶ στρατηγοὶ καὶ ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου μετὰ πάσης τῆς συγκλήτου, φοροῦντες σαγία ἀληθινά, ἰππεύουσιν ἔξω τῶν κορτίνων, καὶ οὗτοι μὲν ἐφ' ἵππων δηριγεύοντες τὸν βασιλέα μετὰ σιλεντιαρίων καὶ ἀπὸ ἐπάρχων καὶ τοῦ τῆς καταστάσεως διερχομένου ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἐστῶτος τὴν προέλευσιν. Οἱ δὲ πεζοὶ οἱ δηριγεύοντες τὸν βασιλέα εἰσὶν οὗτοι· σπαθάριοι βαστάζοντες διστράλια, φοροῦντες καὶ τὰ σκουτάρια αὐτῶν, κανδιδάτοι βαστάζοντες ὁμοίως, σκριβωνες καὶ μανδάτορες βαστάζοντες τὰ βεργία αὐτῶν· πάντες δὲ οὗτοι ἔνθεν κάκεισε δηριγεύουσι τὸν βασιλέα, ἐν δὲ τῷ μέσῳ αὐτῶν σιλεντιάριοι τέσσαρες, βαστάζοντες χρυσᾶ διάλιθα βεργία, φοροῦντες σαγία ἀληθινά. Δηριγεύομενος δὲ ὑπ' αὐτῶν πάντων, ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τε πεζῶν καὶ ἐφίππων, διέρχεται διὰ τε τοῦ Φόρου καὶ τοῦ Ταύρου, τοῦ Φιλαδελφίου, τοῦ Βοός, τοῦ Ξηρολόφου καὶ τοῦ Ἑξακιονίου. Καταλαβὼν δὲ ἐν τῇ τριόδῳ, ἔνθα ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ὁνησίμου, ἐκνεύει δεξιᾷ καὶ διέρχεται διὰ τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Πέρσου· ἀπὸ δὲ τῶν ἐκεῖσε εἰσέρχεται ἐν τῷ σεπτῷ ναῶ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μωκίου. Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ λουτήρι καὶ διελθὼν μέχρι τῶν γραδηλίων τῶν ἀνερχομένων ἐν τῷ νάρθηκι, κάκεισε νιψάμενος, διέρχεται διὰ τοῦ νάρθηκος, στάντες δὲ οἱ πατρίκιοι καὶ στρατηγοὶ μετὰ τῆς συγκλήτου πλησίον τῆς εἰσαγωγῆς πύλης εἰς τὸν κοχλίαν, ἐπεύχονται τὸν βασιλέα, ἕκαστος αὐτῶν, ὡς προεῖρηται. Ὁ δὲ βασιλεὺς δηριγεύομενος ὑπὸ τε τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου καὶ βασιλικῶν οἰκειακῶν, τοῦ τῆς καταστάσεως τε καὶ σιλεντιαρίων, ἀνέρχεται διὰ τοῦ κοχλιοῦ, καὶ μικρὸν ἐκκλίνας ἀριστερόν, διέρχεται διὰ τῶν κατηχομενίων τοῦ νάρθηκος καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸν κοιτῶνα αὐτοῦ, καὶ εἰσελθὼν ὑπαλλάσσει διβητήσιον ἄσπρον, οἱ δὲ εὐνοῦχοι πρωτο 1.94 σπαθάριοι ὑπαλλάσσουν διβητήσια ἄσπρα καὶ σαβάνια, βαστάζοντες καὶ τὰ σπαθοβάκλια αὐτῶν, φοροῦντες καὶ τὰ σπαθία αὐτῶν, διέρχονται ὀπισθεν τοῦ βασιλέως, ὡς εἴθισται αὐτοῖς. Ὁ δὲ τῆς καταστάσεως εἰσελθὼν δηλοῖ τῷ πραιποσίτῳ ὡς ὅτι ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῆς λιτῆς μετὰ τοῦ πατριάρχου, ὁ δὲ πραιπόσιτος εἰσελθὼν δηλοῖ τῷ βασιλεῖ. Τοῦ δὲ βασιλέως ἐξεληθόντος ἐκ τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ ἐν τοῖς κατηχομενίοις ὑπερθεν τῶν βασιλικῶν πυλῶν, εἰσέρχονται οἱ βεστήτορες καὶ ὑπαλλάσσουν τὴν χλανίδα τὸν βασιλέα, τὰ δὲ ἐκεῖσε κρεμάμενα βῆλα ἐν τοῖς κατηχομενίοις κουβικουλάριοι ποιοῦσιν. Ἐξεληθόντα δὲ τὸν βασιλέα ἐκ τῶν βήλων καὶ δηριγεύομενον ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, δέχονται αὐτὸν ἐκεῖσε ἔξω τοῦ βήλου πατρίκιοί τε καὶ στρατηγοί, καὶ πεσόντες προσκυνοῦσι, καὶ νεύει ὁ πραιπόσιτος ἀπὸ κελεύσεως τὸν τῆς καταστάσεως, κάκεινος λέγει· "Κελεύσατε." Αὐτοὶ δὲ ὑπερεύχονται τό· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Καὶ δηριγεύομενος ὑπὸ πάντων φορούντων τὰ χρυσόταβλα αὐτῶν χλανίδια, κατέρχεται τὸν κοχλίαν, καὶ δέχονται αὐτὸν πάλιν ἐκεῖσε, ἡγουν ἐν τῷ πληρώματι τοῦ κοχλιοῦ, πατρίκιοί τε καὶ στρατηγοὶ σὺν πάσῃ τῇ συγκλήτῳ, καὶ πάντων πεσόντων, νεύει ὁ πραιπόσιτος ἀπὸ κελεύσεως τῷ σιλεντιαρίῳ, κάκεινος λέγει· "Κελεύσατε." Αὐτοὶ δὲ ὑπερεύχονται ὁμοίως· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Δηριγεύομενος δὲ ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε, διέρχεται διὰ τοῦ νάρθηκος, καὶ ἐξελθὼν τὴν οὐσαν ἄντικρυ τῶν βασιλικῶν πυλῶν τοῦ μεγάλου ναοῦ πύλην, κατέρχεται τὰ γραδήλια, καὶ ἐκκλίνας ἐξ ἀριστερᾶς, ἐξέρχεται τὴν πύλην, δι' ἧς εἴθισται αὐτῷ καθ' ἑκάστην προέλευσιν διέρχεσθαι, καὶ

ἀπαντᾷ τὴν λιτὴν ἐν τῇ μέσῃ, καὶ ἄψας 1.95 κηρούς καὶ εὐξάμενος, προσκυνεῖ τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν καὶ τὸ ἄχραντον Εὐαγγέλιον, εἶτα προσκυνήσαντες ἀμφότεροι, ὃ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, διέρχεται ἔμπροσθεν τῆς λιτῆς, δηριγεύμενος ὑπὸ τῶν κατὰ συνήθειαν, διὰ τοῦ λουτήρος, καὶ ἀνελθὼν τὰ εἰσάγοντα γραδῆλια ἐν τῷ νάρθηκι, εἰσέρχεται εἰς τὸν αὐτὸν νάρθηκα καὶ καθέζεται ἐπὶ σελλίου χρυσοῦ ἐξ ἀριστερᾶς τῆς εἰσαγωγῆς ἀπὸ τῶν βάθρων μέσης πύλης, ἐκδεχόμενος μέχρις ἂν καταλάβῃ ὁ πατριάρχης μετὰ λιτῆς. Καὶ τούτου γινομένου καὶ μέλλοντος τοῦ τιμίου σταυροῦ εἰσέρχεσθαι τὴν εὐώνυμον τῶν γραδηλίων πύλην, ἀνίσταται ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀνελθόντος τοῦ πατριάρχου τὰ γραδῆλια, ἀπέρχεται ὁ βασιλεὺς μετὰ τοῦ πατριάρχου, καὶ ἴστανται ἀμφότεροι ἐν τῷ οὐδῶ τῶν βασιλικῶν πυλῶν, καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς ἄψας κηρούς εὐχεται, ὁ δὲ πατριάρχης τελεῖ τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου τῆς θείας λειτουργίας, καὶ εὐξάμενος ὁ βασιλεὺς ἐπιδίδωσι τὰ κηρία τῷ πραιποσίτῳ· τελεσθείσης δὲ καὶ τῆς εὐχῆς προσκυνεῖ τὸ ἄχραντον Εὐαγγέλιον καὶ τὸν τίμιον σταυρὸν. Καὶ ἐπιλαβομένου τοῦ βασιλέως τῆς χειρὸς τοῦ πατριάρχου, διέρχονται μέσον διὰ τοῦ ναοῦ καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς πλαγίας τοῦ ἄμβωνος εἰσέρχονται ἐν τῇ σωλέᾳ, καὶ ἀπελθόντων μέχρι τῶν ἀγίων θυρῶν, ὁ μὲν πατριάρχης εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον, ὁ δὲ βασιλεὺς εὐξάμενος καὶ ἐπιδούς τῷ πραιποσίτῳ τοὺς κηρούς, εἰσέρχεται.

Ἦνίκα δὲ μέλλει εἰσέρχεσθαι εἰς τὸ θυσιαστήριον, ἐπιρρέπουσιν οἱ μητροπολίται κατὰ τὸ ἔθος τὰ ἅγια θύρια πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσκυνήσας ὁ βασιλεὺς τοὺς ἐπ' αὐτοῖς πεπαρμένους σταυρούς, εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ εὐξάμενος ὑπαλλάξας τὴν ἀγίαν τράπεζαν, ὡς εἴθισται αὐτῷ, τίθησιν ἐπ' αὐτῇ ἀποκόμβιον καὶ διέρχεται μετὰ τοῦ πατριάρχου διὰ τῆς πλαγίας τοῦ θυσιαστηρίου ἐκ δεξιῶν μέχρι τῶν 1.96 ἀγίων θυρῶν τοῦ βήματος. Καὶ ὁ μὲν πατριάρχης μένει ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ πρὸς τὸ ἐκτελέσαι τὴν θείαν λειτουργίαν, ὁ δὲ βασιλεὺς ἐξελθὼν ἐκ θυσιαστηρίου διέρχεται διὰ τῆς πλαγίας τοῦ γυναικίτου, οἱ δὲ πατρίκιοι ἴστανται ἕξωθεν τῆς πύλης τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὸν κοχλίαν μετὰ στρατηγῶν, τῆς καταστάσεώς τε καὶ σιλεντιαρίων, μετὰ τῆς συγκλήτου ὑπερευχόμενοι τὸν βασιλέα. Ὁ δὲ βασιλεὺς, δηριγεύμενος ὑπὸ τε τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου καὶ τῶν βασιλικῶν οἰκειακῶν, ἀνέρχεται διὰ τοῦ μυστικοῦ κοχλιοῦ καὶ εἰσέρχονται εἰς τὸ παρακουπτικόν, ἔνθα καὶ τὴν θείαν λειτουργίαν τελεῖ· καὶ εἰ μὲν κελεύει ὁ βασιλεὺς, ἐκδέχεται ἐκεῖσε τὸν πατριάρχην, μέχρις ἂν καταλάβῃ τοῦ ἀκουμβίαι αὐτὸν ἐν τῇ τραπέζῃ, εἰ δὲ μήγε, διέρχεται διὰ τῶν κατηχουμένων, δηριγεύμενος ὑπὸ τῶν προειρημένων, καὶ ἀπέρχεται ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ. Ἦνίκα δὲ καταλάβῃ ὁ τοῦ κλητωρίου καιρός, ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ, δηριγεύμενος ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἀπέρχεται ἐν τοῖς κατηχουμένοις, ἐν οἷς καὶ ἡ τιμία τράπεζα ἴσταται αὐτοῦ. Καὶ δὴ καταλαβόντος τοῦ πατριάρχου ἀπὸ προσκλήσεως, δέχονται αὐτὸν ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου μετὰ κουβικουλαρίων ἀπὸ κελεύσεως ἐν τῷ κοχλίᾳ, δι' οὗ ἀνήλθεν ὁ βασιλεὺς ἐν πρώτοις πρὸ τοῦ καταλαβεῖν τὴν λιτὴν, καὶ ἀποφέρουσιν αὐτὸν διὰ τῶν κατηχουμένων, καὶ εἰσελθὼν ἐνοῦται τῷ βασιλεῖ. Εἰσέρχονται δὲ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ ποιοῦσι τὸν στίχον, καὶ λαβόντες οἱ αὐτοὶ ἱερεῖς τοῦ πατριάρχου τὸ ὠμοφόριον, ἐξέρχονται, καὶ καθέζονται ἀμφότεροι, ὃ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, ἐν τῇ τραπέζῃ. Πιόντων δὲ ὡς εἴθισται αὐτοῖς πρὸς ἅπαξ, εἰσέρχονται οἱ φίλοι, καὶ πάσης τῆς τοῦ τραπέζιου ἀκολουθίας τελεσθείσης, ἀνίστανται καὶ ἐξέρχονται, καὶ μένει ὁ βασιλεὺς μετὰ τοῦ πατριάρχου ἐν τῷ κλητωρίῳ, πιόντες δὲ 1.97 πάλιν ἀμφότεροι πρὸς ἅπαξ, ἀνίστανται. Εἶτα προσκυνήσαντες ἀλλήλους ὃ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, ὁ μὲν πατριάρχης ἐξέρχεται, διασώζουσι δὲ αὐτὸν ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου μέχρι τοῦ προειρημένου κοχλιοῦ, ὁ δὲ βασιλεὺς δηριγεύμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου καὶ βασιλικῶν οἰκειακῶν, ἀπέρχεται ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ, ἐκδεχόμενος τὸν καιρόν. Καταλαβόντος δὲ τοῦ καιροῦ τῆς προελεύσεως, ἐξέρχεται ἀπὸ τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ ἐν τοῖς κατηχουμένοις ὑπερθεὶς τοῖς τῶν βασιλικῶν πυλῶν καὶ ὑπαλλάσσει τὴν στολὴν, ἣν εἴθισται αὐτῷ ἐν ταύτῃ τῇ ἑορτῇ περιβεβλησθαι. Καὶ λαβὼν ὁ πραιποσίτος τὴν τιάραν, ἐπιτίθησιν αὐτὴν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ βασιλέως, καὶ δηριγεύμενος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τοῦ κουβουκλείου, κατέρχεται ὑπὸ τοῦ προειρημένου δυτικοῦ κοχλιοῦ, ἅπαντες δὲ αὐτῶν ἀπὸ σαγίων ἀληθινῶν, καὶ δέχονται αὐτὸν

ἐν τῷ νάρθηκι ἔξωθεν τῆς πύλης τοῦ αὐτοῦ κοχλιοῦ ὡσαύτως καὶ οἱ τοῦ κουβουκλείου ἄρχοντες. Καὶ λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, νεύει τῷ τῆς καταστάσεως, κάκεινος λέγει· "Κελεύσατε." Καὶ δηριγεύμενος ὑπ' αὐτῶν, ὁ βασιλεὺς ἐξέρχεται τὴν οὔσαν πρὸς τὰ γραδῆλια μέσσην πύλην τοῦ νάρθηκος καὶ ἵππευεῖ ἐκεῖσε ἐφ' ἵππου λευκοῦ ἐστρωμένου ὑπὸ σελλοχαλίνου χρυσοῦ διαλίθου χειμευτοῦ, ἡμφιεσμένου ἀπὸ μαργάρων, οἱ δὲ λοιποὶ ἄρχοντες ἵππεύουσιν ἔξω τῆς πύλης. Ἐν δὲ τῇ περιόδῳ τοῦ βασιλέως τελεῖται ἡ τῆς προελεύσεως τάξις ὑπὸ τε τῶν ἐφιππων καὶ πεζῶν ὡσαύτως καὶ τῶν μερῶν, ὃν τρόπον ἀνωτέρω τῇ δευτέρᾳ τῆς διακαινησίμου τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ἐπὶ λεπτῷ ἐξεθέμεθα. Ἐξελθόντος δὲ τοῦ βασιλέως ἐν τῇ πύλῃ, ἐν ἧῖ διέρχεται ἐν ἐκάστη προελεύσει, ἦγουν τῇ οὔσῃ πρὸς ἄρκτον, δέχονται αὐτὸν ἐκεῖσε ἐν πρώτοις ὁ δομέστικος τῶν 1.98 σχολῶν μετὰ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Βενέτων, ἐπιδίδωσι δὲ λιβελλάριον τῷ βασιλεῖ, φορῶν χλανίδιον βένετον χρυσοῦφαντον, καὶ διασώζει τὸν βασιλέα τὸ αὐτὸ μέρος μέχρι τοῦ Ἐξακιονίου. Ὁ δὲ δομέστικος τῶν ἐκκουβίτων μετὰ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Πρασίνων δέχονται τὸν βασιλέα ἐν τῷ Ἐξακιονίῳ, καὶ ἐπιδίδοντος τοῦ δημοκράτου λιβελλάριον, διασώζουσιν αὐτὸν μέχρι τῆς Μονήτας· φορεῖ δὲ καὶ ὁ δημοκράτης χλανίδα πράσινον χρυσοῦφαντον κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ μέρους αὐτοῦ. Καὶ τῆς πολιτικῆς τὸ μέρος τῶν Πρασίνων δέχονται τὸν βασιλέα ἐν τῇ Μονίτῃ, καὶ ἐπιδίδωσιν ὁ δήμαρχος τῷ βασιλεῖ λιβελλάριον καὶ διασώζει τὸν βασιλέα τὸ αὐτὸ μέρος μέχρι τῆς πρώτης καμάρας τοῦ Ξηρολόφου, φοροῦντος τοῦ δημάρχου χλανίδα πράσινον. Καὶ τῆς πολιτικῆς τὸ μέρος τῶν Βενέτων δέχονται τὸν βασιλέα ἐν τῇ καμάρᾳ τοῦ Ξηρολόφου, φοροῦντος τοῦ δημάρχου χλανίδα βένετον, ἐπιδίδωσι δὲ τῷ βασιλεῖ λιβελλάριον, καὶ διασώζουσιν οἱ τοῦ μέρους τὸν βασιλέα μέχρι τῆς μέσης τοῦ Ξηρολόφου· τῆς πολιτικῆς τὸ μέρος τῶν Πρασίνων δέχονται τὸν βασιλέα ἐν τῇ μέσῃ τοῦ Ξηρολόφου καὶ διασώζουσιν αὐτὸν μέχρι τοῦ Βοός. Τῆς πολιτικῆς τὸ μέρος τῶν Βενέτων δέχονται τὸν βασιλέα ἐν τῷ Βοῖ καὶ διασώζουσι μέχρι τοῦ Ἀμαστριανοῦ, καὶ δέχεται ἐκεῖσε ὁ ἐκκουβίτος μετὰ τοῦ περατικοῦ μέρους τῶν Πρασίνων, καὶ διασώζουσιν αὐτὸν μέχρι τοῦ Φιλαδελφίου· τῶν περατικῶν μερῶν Βενέτων δέχονται τὸν βασιλέα ἐν τῷ Φιλαδελφίῳ καὶ διασώζουσι μέχρι τοῦ Μοδίου· τῆς πολιτικῆς τὸ μέρος τῶν Πρασίνων δέχονται τὸν βασιλέα ἐν τῷ Μοδίῳ καὶ διασώζουσι μέχρι τοῦ Ταύρου, κάκειθεν τὸ μέρος τῆς πολιτικῆς τῶν Βενέτων διασώζει μέχρι τῶν Ἀρτοπωλίων. Εἴθ' οὕτως τὸ 1.99 μέρος τῶν Πρασίνων διασώζει μέχρι τοῦ Φόρου· εἴθ' οὕτως τὸ μέρος τῶν Βενέτων [τῆς πολιτικῆς] μέχρι τοῦ Πραιτωρίου καὶ πάλιν μέχρι τοῦ Μιλίου· μέρος Βενέτων τῆς πολιτικῆς μέχρι τῆς καμάρας τοῦ Μιλίου· τῆς πολιτικῆς τὸ μέρος τῶν Βενέτων δέχονται τὸν βασιλέα ἐν τῷ Μιλίῳ, ἦγουν ἐν τῇ καμάρᾳ, καὶ διασώζουσι μέχρι τοῦ Μαρμαρωτοῦ· τῶν περατικῶν μερῶν Πρασίνων δέχονται τὸν βασιλέα ἐν τῷ Μαρμαρωτῷ καὶ διασώζουσι μέχρι τοῦ Ζευξίππου· τῆς πολιτικῆς τὸ μέρος τῶν Πρασίνων δέχονται τὸν βασιλέα ἐν τῷ Ζευξίππῳ καὶ διασώζουσι μέχρι τῆς Χαλκῆς· τῶν περατικῶν μερῶν Βενέτων δέχονται τὸν βασιλέα ἐν τῇ Χαλκῇ, καὶ εἴθ' οὕτως πεζεύουσιν ἅπαντες, καὶ μένει ἔφιππος μόνος ὁ βασιλεὺς. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν ἕκαστον μέρος ἐν ἐκάστη αὐτῶν δοχῇ λέγει τὰ κατὰ συνήθειαν ἄκτα, ἐν δὲ τῇ προπομπῇ λέγει ἔμπροσθεν δρομικά, εἰ τύχη ἀπὸ κελεύσεως, λέγει καὶ ἀπελατικούς. Κάκειθεν δηριγεύμενος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ πάντων, ὡς προεῖρηται, διέρχεται διὰ τῶν κορτινῶν μέχρι τῆς ἔνδον πύλης τῶν ἐκκουβίτων, ἐν ἧῖ γίνεται ἡ τῶν σκριβῶνων προβολή, ἐν δὲ τῇ αὐτῇ πύλῃ πεζεύει ὁ βασιλεὺς, διελθὼν μέχρι τῶν τριῶν πυλῶν τοῦ Κονσιστωρίου· μένουσι δὲ ἐκεῖσε οἱ τῆς συγκλήτου, ὑπερευχόμενοι τὸν βασιλέα. Ὁ δὲ βασιλεὺς εἰσέρχεται τὴν μέσσην πύλην πρὸς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου, καὶ μένουσιν ἐκεῖ πατρίκιοι καὶ στρατηγοί, ὑπερευχόμενοι καὶ αὐτοὶ ὁμοίως. Τοῦ δὲ βασιλέως εἰσελθόντος τὴν χαλκῆν πύλην τοῦ Κυρίου, εὐθέως κλείουσι τὰς θύρας οἱ τοῦ κουβουκλείου καὶ ὑπερεύχονται τὸν βασιλέα, καὶ λαβόντος τοῦ πραιποσίτου τὴν τιάραν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως, εἰσέρχεται ὁ βασιλεὺς καὶ ἴσταται ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, ἄσπας δὲ κηρὸς καὶ εὐζάμενος, διέρχεται διὰ τῶν διαβατικῶν 1.100 τοῦ Κυρίου καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ τοῦ Τρικόγχου. Διελθὼν δὲ διὰ τῶν διαβατικῶν τῶν ἁγίων μ', εἰσέρχεται ἐν τῷ Χρυσοτρικλίῳ, καὶ στάντες οἱ τοῦ κουβουκλείου ἅπαντες ἐν τῷ Χρυσοτρικλίῳ ὑπερεύχονται τὸν βασιλέα· "Εἰς

πολλούς και αγαθούς χρόνους ὁ Θεὸς ἀγάγοι τὴν βασιλείαν ὑμῶν", καὶ ἐξέρχονται. Δεῖ εἰδέναι καὶ τοῦτο, ἀνά πόσων δοχῶν δέχονται τὰ μέρη ἐν ταύτῃ τῇ προελεύσει. Ὁ δημοκράτης τῶν Βενέτων, ἦγουν ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν, μετὰ τοῦ περατικοῦ αὐτοῦ δήμου τῶν Βενέτων, δέχεται δοχὰς τρεῖς ὁ δημοκράτης τῶν Πρασίνων, ἦγουν ὁ ἐσκούβιτος, μετὰ τοῦ περατικοῦ αὐτοῦ δήμου, δέχεται δοχὰς δύο. Ὁ δήμαρχος τῶν Βενέτων, μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Λευκοῦ, δέχεται δοχὰς ἑπτὰ. Ὁ δήμαρχος τῶν Πρασίνων μετὰ τοῦ δήμου τοῦ Ῥουσίου δέχεται δοχὰς εἴκοσι ὁμοῦ δοχῶν ἰζ'.

1.101 KZ' (IH') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ ἑορτῇ καὶ προελεύσει τῆς ἀγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Ἀναλήψεως.

Προέρχονται ἅπαντες οἱ ἄρχοντες ἐννύχιον ἐν τῷ παλατίῳ ἀπὸ σκαραμαγγίων, καὶ εἰ κελεύει ὁ βασιλεὺς ἀπελθεῖν διὰ τοῦ πλοῦς, κατὰ συνήθειαν, εἰσέρχεται τάχιον εἰς τὸ χελάνδιον μεθ' ὧν ἂν κελεύει, καὶ ἀπέρχεται μέχρι τοῦ βραχιαλίου τῆς Χρυσῆς πόρτης, κάκεισε ἐξεληθῶν ἀπὸ τοῦ χελανδίου αὐτοῦ, δίδεται σιλέντιον διὰ τοῦ πραιποσίτου ἀπὸ κελεύσεως τοῖς ἐκείσε ἄρχουσι, καὶ ὑπεξεληθόντες μικρόν, ἴστανται οἱ ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου, φοροῦντες σαγία ἀληθινά, κυκλικῶ τῷ σχήματι· καὶ εἰσέρχεται ὁ βασιλεὺς μέσον αὐτῶν καὶ στέφεται ὑπὸ τοῦ πραιποσίτου διὰ τὸ ὅλως, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, ἔμπροσθε βαρβάτων μὴ στέφεσθαι· ἔνεκα γὰρ ταύτης τῆς αἰτίας τὴν κυκλικὴν στάσιν ἐκτελοῦσιν οἱ προρρηθέντες ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου. Καὶ εἴθ' οὕτως ἱππεύει ἀπὸ τῶν ἐκείσε ἀπὸ σκαραμαγγίου χρυσοκλάβου καὶ διέρχεται διὰ τοῦ ἐκείσε ὄντος λειμῶνος καὶ τοῦ παρατειχίου, καὶ ἀπέρχεται μέχρι τῆς ἐξαγούσης πόρτης ἀπέναντι τῆς πηγῆς, καὶ δέχεται αὐτὸν ἐκείσε ἔξω τῆς αὐτῆς πόρτης ὁ δομέστικος τῶν Νουμέρων, φορῶν σαγίον ἀληθινόν, 1.102 βαστάζων καὶ θυμιατόν. Καὶ ἀπὸ τῶν ἐκείσε ἀπέρχεται μέχρι τῆς παναγίας Θεοτόκου τῆς Πηγῆς, καὶ πρὸ τοῦ εἰσελθεῖν τὸν βασιλέα τὴν ἔξω πύλην πεζεύουσιν οἱ τε πατρίκιοι καὶ ἡ σύγκλητος ἅπασα, καὶ δηριγευόμενος ὑπ' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς, ἔφιππος αὐτὸς μόνος, εἰσέρχεται μέχρι τοῦ λουτήρος, καὶ κατελθὼν ἐκείσε τοῦ ἵππου, εἰσέρχεται διὰ τῆς εἰσαγούσης πύλης δεξιᾶς τοῦ λουτήρος, καὶ μένουσιν ἐκείσε πατρίκιοι ἔξω τῆς πύλης τοῦ κοχλιοῦ. Ὁ δὲ βασιλεὺς δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, ἀνέρχεται διὰ τοῦ αὐτοῦ κοχλιοῦ, καὶ διελθὼν διὰ τοῦ στενοῦ τρικλίνου, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἄριστον τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τελεῖται, καὶ διὰ τοῦ μητατωρικού, εἰσέρχεται ἐν τῷ κοιτῶνι. Ἀπαλλάξας δὲ τὸ στέμμα διὰ τοῦ πραιποσίτου, μένει ἐκείσε τὸν καιρὸν προσμένων, ἀλλάσσει δὲ λευκὸν διβητήσιον. Καταλαβόντος δὲ τοῦ καιροῦ, καὶ δηλωθεὶς ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ τῆς καταστάσεως, αὐτὸς εἰσελθὼν δηλοῖ τῷ βασιλεῖ, καὶ δοθέντος σιλεντίου ἀπὸ κελεύσεως διὰ τοῦ τῆς καταστάσεως, ἀνέρχονται οἱ πατρίκιοι διὰ τοῦ αὐτοῦ κοχλιοῦ καὶ εἰσέρχονται ἐν τῷ προειρημένῳ στενωπῷ τρικλίνῳ. Ὁ δὲ βασιλεὺς περιβαλλόμενος χλανίδα, ὡς εἴθισται αὐτῷ, ἐξέρχεται ἐκ τοῦ κοιτῶνος, καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, ἀπέρχεται μέχρι τῆς πύλης τοῦ προλεχθέντος στενοῦ τρικλίνου, καὶ δέχονται αὐτὸν ἐκείσε οἱ τε πατρίκιοι καὶ στρατηγοὶ ἀπὸ χρυσοτάβλων χλανιδίων, καὶ πεσόντες, νεύει ὁ πραιπόσιτος ἀπὸ κελεύσεως τῷ τῆς καταστάσεως καὶ λέγει. "Κελεύσατε." Αὐτοὶ δὲ ὑπερεύχονται. "Εἰς πολλοὺς καὶ αγαθοὺς χρόνους." Καὶ δηριγευόμενος ἀπὸ τῶν ἐκείσε ὑπὸ τε τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου καὶ τῆς συγκλήτου, κατέρχεται δι' οὗ καὶ ἀνήλθε κοχλιοῦ, καὶ δέχονται πάλιν ἐν τῷ πληρώματι τοῦ κοχλιοῦ οἱ τε πατρίκιοι καὶ στρατη 1.103 γοὶ ἅμα τῇ συγκλήτῳ, καὶ πάλιν λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, νεύει τῷ σιλεντιαρίῳ, κάκεινος λέγει. "Κελεύσατε." Αὐτοὶ δὲ ὑπερεύχονται τὸν βασιλέα. "Εἰς πολλοὺς καὶ αγαθοὺς χρόνους." Καὶ δηριγευόμενος ὑπ' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς, ἐξέρχεται τὴν πύλην λουτήρος, φωνοῦντος κατὰ τὸ σῆμα τῆς καταστάσεως τό. "Καπλάτε, Δόμνην", καὶ δέχεται εὐθέως ὁ δημοκράτης τῶν Βενέτων, ἦγουν ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν, καὶ ἐπιδίδωσι τῷ βασιλεῖ, κρατούμενος ὑπὸ τοῦ τῆς καταστάσεως, σταυροῦς ῥοδοπλόκου, καὶ μετ' ὀλίγον δέχεται ὁ δήμαρχος τῶν Βενέτων, κρατούμενος δὲ καὶ αὐτὸς ὑπὸ τοῦ τῆς καταστάσεως, ἐπιδίδωσι τῷ βασιλεῖ σταυροῦς καὶ ὀσφράδια, ὡς προείρηται, καὶ εὐθέως

ἄρχεται ὁ νοτάριος τοῦ αὐτοῦ μέρους λέγειν τοὺς ἰάμβους τῆς ἑορτῆς. Ἐν δὲ τῇ ἕξω πύλῃ δέχεται ὁ δημοκράτης τῶν Πρασίνων, ἤγουν ὁ δομῆστικός τῶν ἐσκουβίτων, ἐπιδίδωσι δὲ καὶ αὐτὸς τῷ βασιλεῖ, κρατούμενος ὑπὸ τοῦ τῆς καταστάσεως, σταυροὺς ῥοδοπλόκους καὶ ὀσφράδια. Εἶτα δέχεται ὁ δήμαρχος τῶν Πρασίνων, ἐπιδίδωσι δὲ καὶ αὐτὸς τῷ βασιλεῖ ὡς καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ. Καὶ μικρὸν ὑπεξελθὼν ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τῆς δοχῆς τῶν Πρασίνων, δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων, δέχεται τὴν λιτὴν, καὶ ἄψας κηροῦς, εὐχεται ἐν τῷ τιμίῳ στραυρῷ καὶ προσκυνεῖ τό τε ἄχραντον Εὐαγγέλιον καὶ αὐτὸν τὸν τίμιον σταυρόν. Καὶ εἶθ' οὕτως προσκυνοῦσιν ἀμφοτέροι ἀλλήλους, καὶ ἀσπασάμενοι, ὑποστρέφει ὁ βασιλεὺς, καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, πατρικίων τε καὶ στρατηγῶν καὶ τῆς συγκλήτου, διέρχεται ἔμπροσθεν τῆς λιτῆς, καὶ εἰσελθὼν διὰ τῆς μέσης πύλης τοῦ λουτήρος, εἰσέρχεται ἐν τῷ νάρθηκι καὶ καθέζεται ἐπὶ σελλίου, προσμένων μέχρις ἂν καταλάβῃ ἡ λιτὴ μετὰ τοῦ πατριάρχου. Καὶ καταλαβούσης τῆς 1.104 λιτῆς, ἀνίσταται ὁ βασιλεὺς, καὶ προσκυνήσαντες ἀμφοτέροι καὶ ἀσπασάμενοι ἀπέρχονται καὶ ἴστανται ἐν τῷ οὐδῶ τῶν βασιλικῶν πυλῶν, καὶ λαβὼν κηροῦς παρὰ τοῦ πραιποσίτου ὁ βασιλεὺς, εὐχεται ἐκεῖσε, ὁ δὲ πατριάρχης ἐκτελεῖ τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου τῆς θείας λειτουργίας.

Εὐξάμενος δὲ ὁ βασιλεὺς, ἐπιδίδωσι τοὺς κηροῦς τῷ πραιποσίτῳ, κάκεῖνος τῷ τῆς καταστάσεως, καὶ τελέσαντος τοῦ πατριάρχου τὴν εὐχὴν, προσκυνεῖ ὁ βασιλεὺς τὸ ἄχραντον Εὐαγγέλιον καὶ τὸν τίμιον σταυρόν, καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ πατριάρχου καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν προειρημένων πάντων, διέρχονται ἀμφοτέροι μέσον διὰ τοῦ ναοῦ, καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς πλαγίας τοῦ ἄμβωνος, εἰσέρχονται ἀμφοτέροι, ὅ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, ἐν τῇ σωλέᾳ καὶ οἱ ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου, οἱ δὲ λοιποὶ μένουσιν ἕξωθεν τῆς σωλέας ἐστῶτες ἔνθεν κάκεῖσε. Ἐλθόντες δὲ μέχρι τῶν ἀγίων θυρῶν, ὁ μὲν πατριάρχης εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον, ὁ δὲ βασιλεὺς ἴστανται ἔμπροσθεν τῶν ἀγίων θυρῶν, καὶ ἄψας κηροῦς εὐχεται καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτοὺς τῷ πραιποσίτῳ, καὶ προσκυνήσας τὰς ἀγίας θύρας, εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον καὶ προσκυνεῖ τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ ἐπιτίθησιν ἐπ' αὐτῇ ἀποκόμβιον, καὶ ἐξελθὼν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν ἐξ ἔθους, διέρχεται διὰ τοῦ δεξιοῦ μέρους τοῦ ναοῦ καὶ ἀνέρχεται διὰ τοῦ προειρημένου κοχλιοῦ ἐν τοῖς κατηγουμένιοις, καὶ ἀπελθὼν τελεῖ ἐν τῷ εἰθισμένῳ τόπῳ τὴν θείαν λειτουργίαν. Καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς θείας κοινωνίας ἀποστέλλει ὁ πραιποσίτος ἀπὸ κελεύσεως σιλεντιαρίους, καὶ προσκαλοῦνται τὸν πατριάρχην, καὶ ἀνέρχεται διὰ τοῦ αὐτοῦ κοχλιοῦ, καὶ διελθὼν διὰ τῶν κατηγουμένων, ἀπέρχεται ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, ἔνθα καὶ τὸ ἀντιμίσιον, καὶ κοινωνεῖ ὁ βασιλεὺς ἐκ τῶν τοῦ πατριάρχου χειρῶν, καὶ εἶθ' 1.105 οὕτως ἀπέρχεται ὁ πατριάρχης, καὶ ἴστανται ἐν τῷ ἀντιμίσίῳ τῷ ὄντι ἀπέναντι τῆς πύλης, ἐν ᾧ ἀριστᾶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ βασιλεὺς, καὶ κοινωνοῦσιν ἐκεῖσε οἱ συνήθεις ἄρχοντες, καὶ εἶθ' οὕτως κατέρχεται ὁ πατριάρχης πρὸς τὸ ἐκτελέσαι τὴν θείαν λειτουργίαν. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπέρχεται διὰ τοῦ τρικλίνου, ἐν ᾧ ἀριστᾶ, καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ.

Τελεσθείσης δὲ τῆς θείας λειτουργίας, ἀποστέλλονται σιλεντιάριοι παρὰ τοῦ πραιποσίτου ἀπὸ κελεύσεως, καὶ προσκαλοῦνται τὸν πατριάρχην. Ὁ δὲ πατριάρχης ἀνέρχεται, κρατούμενος ὑπὸ τῶν σιλεντιαρίων, διὰ τοῦ προειρημένου κοχλιοῦ καὶ εἰσέρχεται ἐν τοῖς κατηγουμένιοις, κάκεῖσε μικρὸν προσμείναντος, εἰσέρχεται ὁ πραιποσίτος καὶ δηλοῖ τῷ βασιλεῖ, καὶ λαβὼν νεῦμα παρὰ τοῦ βασιλέως, ἐξέρχεται μετὰ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, καὶ προσκαλοῦνται τὸν πατριάρχην, καὶ ἐνοῦται τῷ βασιλεῖ ἐν τῷ τρικλίῳ, ἐν ᾧ καὶ τὸ κλητώριον ἡτοιμάσται, καὶ εἰπόντων τὸν στίχον, ὑπεξέρχεται μικρὸν ὁ πατριάρχης καὶ ἐκβάλλει τὸ ὠμοφόριον αὐτοῦ, ὡσαύτως καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκβάλλει τὸ σαγίον αὐτοῦ. Καὶ καθέζονται ἀμφοτέροι ἐν τῷ κλητωρίῳ, καὶ πίνοντων πρὸς ἄπαξ, εἰσέρχονται οἱ φίλοι, καὶ εἶθ' οὕτως εἰσέρχονται καὶ οἱ τῶν ἀμφοτέρων μερῶν δημῶται κάτω ἐν τῷ λουτήρι, καὶ ἀριστῶντος τοῦ βασιλέως, αὐτοὶ ἐκτελοῦσι τὰς συνήθεις ἀκτολογίας, καὶ ἡνίκα εἰσέλθῃ τὸ δούλκιν, ἀποστέλλει ὁ βασιλεὺς ἀποκόμβια, καὶ λαβόντες αὐτά, ὑπερεῦχονται καὶ ἀνίστανται, καὶ μένει ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης. Καὶ πίνοντων πρὸς ἄπαξ, ἀνίστανται, καὶ περιβάλλεται ὁ βασιλεὺς τὸ σαγίον αὐτοῦ, ὁ δὲ πατριάρχης τὸ ὠμοφόριον αὐτοῦ, εἶτα λέγουσι τὸν στίχον καὶ προσκυνοῦσιν

ἀλλήλους, καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς ἀπέρχεται ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ, ὁ δὲ πατριάρχης, ὅπου βούλεται. 1.106 ΚΗ' (ΙΘ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ παραμονῇ τοῦ Ἁγίου Ἡλιοῦ, καὶ τῇ αὐτῇ ἑορτῇ. Δείλης, περὶ ὥραν ἑβδόμην, προέρχεται ἢ σύγκλητος ἀπὸ σκαραμαγγίων εἰς τὸν Ἰππόδρομον, καὶ ἀνοίγοντος τοῦ παπία, εἰσέρχεται ἢ σύγκλητος διὰ τῶν Σκύλων καὶ τοῦ Ἰουστινιανοῦ καὶ τοῦ Λαυσιακοῦ εἰς τὸν Χρυσοτρίκλινον, κάκειθεν διέρχεται, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Φάρου. Ὁ δὲ παπίας ἴσταται εἰς τὰς ἀνατολικὰς, εἰς τὸ πορφυροῦν μάρμαρον, μετὰ διαιταρίων βασταζόντων τὰ βασιλικά, καὶ τῆς συγκλήτου διερχομένης ἐκεῖσε, δίδωσιν ὁ παπίας ἐνὶ ἐκάστῳ ἀνά βασιλικῶν. Καὶ δὴ τῆς συγκλήτου εἰσερχομένης ἐν τῷ ναῷ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἀπάρχεται ἢ ἀκολουθία τοῦ λυχνικοῦ, καὶ ταύτης τελομένης, περὶ τὴν ἀπόλυσιν λέγεται ἀπολυτικὴν πρὸς τὸ "Συνταφέντες σοι," ὅπερ ἐποίησε Λέων ὁ σοφώτατος καὶ ἀγαθὸς βασιλεὺς· Ἀντιφώνως δὲ τούτου ψαλλομένου ὑπὸ τε τοῦ κουβουκλείου καὶ τοῦ βασιλικῶν κλήρου, μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς τοιαύτης ψαλμωδίας ἐπιδίδοται τοῖς τε μαγίστροις, πραιποσίτοις, ἀνθυπάτοις, πατρικίοις τε καὶ ὄφφικιαλίοις 1.107 παρὰ τοῦ βασιλέως ἀνά ἐνὸς ἀργυροῦ μικροῦ σταυροῦ, μηνύεται δὲ ὁ πατριάρχης, ἵνα ἐλθὼν ἐπὶ τὴν αὐριον ἐπιτελέσῃ τὴν θεῖαν λειτουργίαν. Τῇ δὲ ἕωθεν ἀλλάσσει πᾶσα ἢ σύγκλητος ἀπὸ λευκῶν χλανιδίων· οἱ δὲ δεσπότες ἀλλάσσουσι τὰ πορφυρᾶ διβητήσια, καὶ περὶ ὥραν δευτέραν κελεύουσιν οἱ δεσπότες εἰσελθεῖν τοὺς πραιποσίτους, καὶ εἰσελθόντων, ἀνίστανται οἱ δεσπότες καὶ εἰσέρχονται ἐν τῇ καμάρᾳ τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου, κάκεισε περιβάλλονται τὰς ἑαυτῶν χλανίδας, καὶ ἐξερχόμενοι καθέζονται, ὁ μὲν μέγας βασιλεὺς ἐπὶ τοῦ θρόνου, οἱ δὲ μικροὶ ἔνθεν κάκειθεν ἐν χρυσοῖς σελλίοις. Τοῦ δὲ κουβουκλείου εἰσελθόντος κατὰ τὸν τύπον τῆς βαϊοφόρου, καὶ εἰς τὴν οἰκίαν τάξιν στάντος, ἤγουν δεξιὰ καὶ ἀριστερά, ὅ τε τοῦ σακελλίου καὶ οἱ ξενοδόχοι καὶ γηροκομικοί, προσάγοντες τῷ βασιλεῖ τοὺς κατὰ τύπον χρυσοστοιβάστους σταυρούς. Καὶ εἶθ' οὕτως εἰσάγεται στοιχηδὸν πᾶσα ἢ τάξις τῶν τε μαγίστρων, ἀνθυπᾶτων, πατρικίων καὶ ὄφφικιαλίων καὶ ἄλλων, ὧν ἂν κελεύσωσιν οἱ δεσπότες, καὶ ἐπιδίδωσιν ὁ βασιλεὺς ἐνὶ ἐκάστῳ τούτων ἀνά ἐνὸς σταυροῦ. Καὶ γίνεται μεταστάσιμον, καὶ κατέρχονται πάντες ἐν τῷ νάρθηκι τῆς Μεγάλης Νέας Ἐκκλησίας, οἱ δὲ δεσπότες ἀνίστάμενοι ἐκδέχονται τὸν πατριάρχην. Οἱ οὖν πραιποσίτοι μετὰ ὀλίγων τοῦ κουβουκλείου ἅμα τοῦ παπίου καὶ τοῦ ἐταιριάρχου ἀπέρχονται καὶ εἰσάγουσι τὸν πατριάρχην μετὰ καὶ τῶν μητροπολιτῶν καὶ τῆς λοιπῆς αὐτοῦ τάξεως. Καὶ τοῦ πατριάρχου εἰσερχομένου διὰ τῶν διαβατικῶν τοῦ Τρικογγου, ἔρχεται καὶ κάθηται ἐν τῇ καμάρᾳ τοῦ Χρυστρικλίνου τῇ οὔσῃ πρὸς τὸ Πάνθεον, οἱ δὲ πραιποσίτοι εἰσερχόμενοι ἀναγγέλλουσι τοῖς δεσπότης τὴν 1.108 τοῦ πατριάρχου ἄφιξιν, καὶ κελεύουσιν οἱ δεσπότες εἰσαχθῆναι τὸν πατριάρχην. Οἱ δὲ πραιποσίτοι ἐξερχόμενοι εἰσάγουσιν αὐτόν, καὶ δὴ τοῦτον οἱ δεσπότες κατὰ τὸ εἰωθὸς ἀσπαζόμενοι, εἰσέρχονται μετ' αὐτοῦ μυστικῶς διὰ τοῦ μάρκωνος τοῦ κοιτῶνος εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Φάρου, κάκειθεν ἀπέρχονται ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ Ἁγίου Ἡλιοῦ, καὶ οἱ μὲν δεσπότες ἴστανται ἐν τῷ νάρθηκι, ὁ δὲ πατριάρχης εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ τῆς εἰωθυίας εὐχῆς τελομένης, ἀπάρχονται οἱ ψάλται τὸ τροπάριον. Ὁ δὲ πατριάρχης ἐξερχόμενος ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, βασταζὼν τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ἔρχεται εἰς τὰς βασιλικὰς πύλας τοῦ αὐτοῦ εὐκτηρίου, δηλονότι καὶ τοῦ ὑποδιακόνου βασταζόντος τὸν λιτανικὸν σταυρόν. Οἱ δὲ δεσπότες λαμβάνουσι παρὰ τοῦ πραιποσίτου κηρούς, καὶ διὰ τῆς τρισσῆς μετὰ τῶν κηρῶν προσκυνήσεως ἀπευχαριστοῦσι τῷ Θεῷ καὶ ἀσπάζονται τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὸν σταυρόν, θυμιώμενοι ὑπὸ τοῦ διακόνου. Καὶ παρακρατούμενος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τοῦ πατριάρχου ἐξέρχεται ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας, καὶ διερχομένου αὐτοῦ μέσον τοῦ ναοῦ τοῦ Φάρου, καὶ ἐξιόντος τὴν πύλην τὴν ἐξάγουσαν ἐπὶ τὸν ἡλιακόν, λαμβάνουσιν οἱ δεσπότες παρὰ τῶν πραιποσίτων κηρία λιτανίγια καὶ διέρχονται λιτανεύοντες διὰ μέσου τοῦ ἡλιακοῦ καὶ τοῦ στενωποῦ τοῦ μονοθύρου, κατέρχονται τὸ καταβάσιον τοῦ Βουκολέοντος, καὶ ἐκνεύοντες δεξιᾶ, κατέρχονται πρὸς τὸν νάρθηκα τῆς Νέας Μεγάλης Ἐκκλησίας (ἐκεῖσε γὰρ ἴστανται ἅπαντες οἱ τῆς συγκλήτου), καὶ γίνεται ἢ εἰωθυῖα ἐκκλησιαστικῆ ἀκολουθία τῆς εἰσόδου. Τῶν δὲ δεσποτῶν, κατὰ τὸ εἰωθὸς, εἰσιόντων μετὰ τοῦ πατριάρχου εἰς τὸ θυσιαστήριον τοῦ εὐκτηρίου τοῦ Ἁγίου Ἡλιοῦ τῆς αὐτῆς Νέας Ἐκκλησίας, ὁ μὲν πατριάρχης προεισέρχεται, οἱ δὲ δεσπότες, ἰστάμενοι

ἔξωθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, λαμβάνουσι κηρούς ἀπὸ τῶν πραιποσίτων, καὶ διὰ τῆς τρισσῆς προσκυνήσεως ἀπευχαριστοῦσι τῷ Θεῷ. Εἶτα εἰσερχόμενοι ἐν τῷ θυσιᾷ 1.109 τηρίῳ, ἐν πρώτοις μὲν ἀσπάζονται τὰ ἅγια θύρια, εἶτα τὴν τῆς ἁγίας τραπέζης ἐνδυτὴν καὶ τὴν ἐκεῖσε ἀποκειμένην τοῦ ἁγίου προφήτου μηλωτὴν, καὶ τιθέντες ἀποκόμβιον ἐπὶ τῆς ἁγίας τραπέζης, διέρχονται διὰ τῶν βημάτων, ἄπτοντες κηρούς καθ' ἐν ἕκαστον βῆμα, ἀσπαζόμενοι κατὰ τὸ εἰωθὸς τὰς ἐνδυτάς. Καὶ διερχόμενοι διὰ τοῦ αὐτοῦ γυναικίτου, ἄπτουσι κηρούς εἰς τὴν εἰκόνα Βασιλείου, τοῦ φιλοχρίστου Δεσπότη, καὶ εὐθέως ἀποχαιρετίζοντες τὸν πατριάρχην, εἰσέρχονται ἐν τῷ ἐκεῖσε προσευχαδίῳ, κάκειθεν ἐκβαίνοντες εἰς τὸν πρὸς τὴν θάλασσαν νάρθηκα, ἐν ᾧ καὶ τὰ σελλία ἴστανται καὶ τὸ βῆλον κρέματα, ἀπαλλάσσουσι τὰς ἑαυτῶν χλανίδας, καὶ ἴστανται ἐκδεχόμενοι τὴν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου ἀνάγνωσιν, εἶθ' οὕτως λαμβάνοντες κηρούς παρὰ τῶν πραιποσίτων, ἀκούουσι τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου. Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν τῆς ἐκτενοῦς καθέζονται, καὶ εἰσάγει ὁ τῆς τραπέζης μετὰ καὶ τῶν ἀρτοκλινῶν τὸ κλητώριον, καὶ στοιχεῖ αὐτὸ ὁ μέγας βασιλεὺς καὶ εἶθ' οὕτως οἱ δεσπότες διέρχονται μυστικῶς διὰ τοῦ αὐτοῦ νάρθηκος καὶ τοῦ ἐκεῖσε μυστικοῦ ἀναβασίου, καὶ διὰ τοῦ ἀνωτάτου ἡλιακοῦ τοῦ αὐτοῦ νάρθηκος εἰσέρχονται οἱ δεσπότες εἰς τὸ παλάτιον. Ἰστέον ὅτι ταύτῃ τῇ ἑορτῇ μετὰ τῶν ἀλλαξιμῶν καθέζονται οἱ δεσπότες ἐπὶ τραπέζης.

1.110 ΚΘ' (Κ') Μηνὶ Μαΐῳ α' τὰ ἐγκαίνια τῆς Νέας, ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ ἑορτῇ τῶν ἐγκαινίων τῆς Νέας Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Πρὸ μιᾶς ἡμέρας, κελεύουσιν οἱ δεσπότες τοῖς πραιποσίτοις προελθεῖν ἐπὶ τῇ αὔριον μετὰ ἀλλαξιμῶν πᾶσαν τὴν σύγκλητον, καὶ τῇ ἕξωθεν περὶ ὥραν δευτέραν κελεύουσιν οἱ δεσπότες εἰσελθεῖν τοὺς πραιποσίτους, καὶ διὰ τούτων εἰσελθόντων μετὰ καὶ ὀλίγων τοῦ κουβουκλείου, ἀπέρχονται ἅμα τοῦ παπία καὶ τοῦ ἐταιρειάρχου, καὶ εἰσάγουσι τὸν πατριάρχην μετὰ καὶ τῶν μητροπολιτῶν καὶ τῆς λοιπῆς αὐτοῦ τάξεως. Καὶ τοῦ πατριάρχου εἰσερχομένου διὰ τῶν διαβατικῶν τοῦ Τρικόγχου, ἔρχεται καὶ κάθηται ἐν τῇ καμάρᾳ τοῦ Χρυσοτρικλίνου τῇ οὔσῃ πρὸς τὸ Πάνθεον· οἱ δὲ πραιπόσιτοι εἰσερχόμενοι ἀναγγέλουσι τοῖς δεσπότης τὴν τοῦ πατριάρχου ἄφιξιν καὶ εὐθέως ἀνίστανται οἱ δεσπότες καὶ εἰσέρχονται ἐν τῇ καμάρᾳ τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου, κάκεισε περιβάλλοντες τὰς ἑαυτῶν χλανίδας, καὶ ἐξερχόμενοι ἔξωθεν τοῦ βήλου τῆς αὐτῆς καμάρᾳ ἴστανται. Οἱ δὲ πραιπόσιτοι ἐξερχόμενοι εἰσάγουσι τὸν πατριάρχην, οἱ δὲ δεσπότες τοῦτον, κατὰ τὸ 1.111 εἰωθός, ἀσπαζόμενοι, καθέζονται μετ' αὐτοῦ ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ μικρὸν τι, καὶ εὐθέως γίνεται μεταστάσιμον, καὶ οἱ μὲν μάγιστροι καὶ ἀνθύπατοι καὶ πατρίκιοι καὶ λοιποὶ συγκλητικοὶ κατέρχονται ἐν τῷ νάρθηκι τῆς Νέας Μεγάλης Ἐκκλησίας, οἱ δὲ τοῦ κουβουκλείου ἅπαντες διέρχονται διὰ τοῦ ὠρολογίου καὶ τοῦ Χρυσοτρικλίνου καὶ τῆς καμάρᾳ τοῦ Πανθέου καὶ τοῦ Φύλακος, καὶ ἐκβαίνοντες τὸ μονόθυρον, ἀπίασιν ἐν τῷ ναῷ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Φάρου, καὶ οἱ μὲν δεσπότες ἀνίστάμενοι εἰσέρχονται μετὰ τοῦ πατριάρχου μυστικῶς διὰ τοῦ μάκρωνος τοῦ κοιτῶνος εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Φάρου, καὶ οἱ δεσπότες ἴστανται ἐν τῷ νάρθηκι, ὁ δὲ πατριάρχης εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ τῆς εἰωθυίας εὐχῆς τελουμένης, ἀπάρχονται οἱ ψάλται τὸ τροπάριν· ὁ δὲ πατριάρχης ἐξερχόμενος ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, βαστάζων τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ἔρχεται εἰς τὰς βασιλικὰς πύλας, δηλονότι τοῦ ὑποδιακόνου βαστάζοντος τὸν λιτανικὸν σταυρόν, οἱ δὲ δεσπότες λαμβάνουσι παρὰ τῶν πραιποσίτων κηρούς, καὶ διὰ τῆς τρισσῆς μετὰ τῶν κηρῶν προσκυνήσεως ἀπευχαριστοῦσι τῷ Θεῷ, καὶ ἀσπάζονται τό τε Εὐαγγέλιον καὶ τὸν σταυρόν, θυμιώμενοι ὑπὸ τοῦ διάκονος. Καὶ παρακρατούμενος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τοῦ πατριάρχου ἐξέρχεται ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐξιόντων τὴν πύλην τὴν ἐξάγουσαν εἰς τὸν ἡλιακόν, λαμβάνουσιν οἱ δεσπότες παρὰ τῶν πραιποσίτων κηρία λιτανίκα, καὶ διέρχονται λιτανεύοντες διὰ μέσου τοῦ ἡλιακοῦ καὶ τοῦ στενωποῦ τοῦ μονοθύρου, καὶ κατέρχονται τὸ καταβάσιον τοῦ Βουκολέοντος, καὶ ἐκνεύοντες δεξιᾶ, κατέρχονται πρὸς τὸν νάρθηκα τῆς Νέας Ἐκκλησίας (ἐκεῖσε γὰρ ἴστανται οἱ τῆς συγκλήτου), καὶ γίνεται ἡ ἀκολουθία τῆς εἰσόδου τῶν ἐγκαινίων.

Τῶν 1.112 δὲ δεσποτῶν, κατὰ τὸ εἰωθός, εἰσιόντων μετὰ τοῦ πατριάρχου εἰς τὸ θυσιαστήριον, ὁ μὲν πατριάρχης προεισέρχεται· οἱ δὲ δεσπότες, ἰστάμενοι ἔξωθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, λαμβάνουσι κηροὺς παρὰ τῶν πραιποσίτων καὶ διὰ τῆς τρισσῆς μετὰ τῶν κηρῶν προσκυνήσεως ἀπευχαριστοῦσι τῷ Θεῷ· εἶτα εἰσερχόμενοι ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, ἐν πρώτοις μὲν ἀσπάζονται τὰ ἅγια θύρια, εἶτα τὴν τῆς ἁγίας τραπέζης ἐνδυτὴν, καὶ τιθέντες ἀποκόμβιον ἐπὶ τῆς ἁγίας τραπέζης, διέρχονται διὰ τῶν βημάτων, ἄπτοντες κηροὺς καθ' ἓνα ἕκαστον βῆμα, ἀσπαζόμενοι, κατὰ τὸ εἰωθός, τὰς ἐνδυτὰς καὶ διερχόμενοι διὰ τοῦ γυναικίτου, ἄπτουσι κηροὺς εἰς τὴν εἰκόνα Βασιλείου, τοῦ φιλοχρίστου δεσπότη, καὶ εὐθέως ἀποχαιρετίζοντες τὸν πατριάρχη, εἰσέρχονται ἐν τῷ ἐκεῖσε προσευχαδίῳ, κάκειθεν ἐκβαίνοντες εἰς τὸν πρὸς τὴν θάλασσαν νάρθηκα, ἐν ᾧ καὶ τὰ σελλία ἴστανται καὶ τὸ βῆλον κρέματα, καὶ ἀπαλλάσσουσι τὰς ἑαυτῶν χλανίδας, καὶ ἴστανται ἐκδεχόμενοι τὴν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου ἀνάγνωσιν· εἶθ' οὕτως λαμβάνοντες κηροὺς παρὰ τῶν πραιποσίτων, ἀκούουσι τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου. Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν τῆς ἐκτενοῦς εὐχῆς καθέζονται, καὶ εἰσάγει ὁ τῆς τραπέζης μετὰ καὶ τῶν ἀρτοκλινῶν τὸ κλητώριον, καὶ στοιχεῖ αὐτὸ ὁ μέγας βασιλεύς. Καὶ εἶθ' οὕτως οἱ δεσπότες διέρχονται μυστικῶς διὰ τοῦ αὐτοῦ νάρθηκος καὶ τοῦ μυστικοῦ ἀναβασίου, καὶ διὰ τοῦ ἀνωτάτου ἡλιακοῦ τοῦ αὐτοῦ νάρθηκος εἰσέρχονται εἰς τὸ παλάτιον.

Χρῆ εἰδέναι ὅτι κατὰ τὴν τάξιν ταύτης τῆς ἑορτῆς καὶ τὸν τύπον ἐπιτελεῖται καὶ ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἀρχιστρατήγου μηνὶ Νοεμβρίῳ ἡ'. Εἰδέναι δὲ δεῖ ὅτι ταύτῃ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀρχιστρατήγου ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ναοῦ, ἡγουν τοῦ Ἀρχιστρατήγου, ἐπιτελεῖται ἡ τοιαύτη ἑορτή.

1.113 Α' (ΚΑ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ ἑορτῇ καὶ προελεύσει τοῦ Ἁγίου Δημητρίου

Πρὸ μιᾶς ἡμέρας, κελεύουσιν οἱ δεσπότες τοῖς πραιποσίτοις τοῦ προελθεῖν ἐπὶ τὴν αὖριον μετὰ ἀλλαξίμων τὴν σύγκλητον πᾶσαν, καὶ τῇ ἑωθεν περὶ ὥραν δευτέραν κελεύουσιν οἱ δεσπότες εἰσελθεῖν τοὺς πραιποσίτους, καὶ δὴ τούτων εἰσελθόντων, μετὰ ὀλίγων τοῦ κουβουκλείου ἀπέρχονται, ἅμα τοῦ παπία καὶ τοῦ ἐταιρειάρχου, καὶ εἰσάγουσι τὸν πατριάρχη μετὰ καὶ τῶν μητροπολιτῶν καὶ τῆς λοιπῆς αὐτοῦ τάξεως. Καὶ τοῦ πατριάρχου εἰσερχομένου, διὰ τῶν διαβατικῶν τοῦ Τρικόγγου εἰσέρχεται, καὶ κάθηται ἐν τῇ καμάρᾳ τοῦ Χρυσοτρικλίνου τῇ οὔσῃ πρὸς τὸ Πάνθεον. Οἱ δὲ πραιπόσιτοι εἰσερχόμενοι ἀναγγέλλουσι τοῖς δεσπότης τὴν τοῦ πατριάρχου ἄφιξιν, καὶ εὐθέως ἀνίστανται οἱ δεσπότες καὶ εἰσέρχονται ἐν τῇ καμάρᾳ τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου, κάκεισε περιβάλλονται τὰς ἑαυτῶν χλανίδας, καὶ ἐξερχόμενοι ἔξωθεν τοῦ βήλου τῆς αὐτῆς καμάρᾳ ἴστανται. Οἱ δὲ πραιπόσιτοι ἐξερχόμενοι εἰσάγουσι τὸν πατριάρχη· οἱ δὲ δεσπότες τοῦτον, κατὰ τὸ εἰωθός, ἀσπαζόμενοι, καθέζονται μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Χρυσοτρικλίνου μικρὸν τι, καὶ ὅτε πάντα καλῶς εὐτρεπισθῶσιν, εἰσέρχονται οἱ πραιπόσιτοι δηλοῦντες τοῖς δεσπότης, καὶ εὐθέως ἀνίστανται οἱ δεσπότες μετὰ τοῦ πατριάρχου, καὶ ἐξερχόμενοι, κατὰ τὸν εἰωθότα τούτοις 1.114 τύπον, διέρχονται διὰ τοῦ Τριπέτωνος καὶ τοῦ Λαυσιακοῦ καὶ τοῦ Ἰουστινιανοῦ καὶ τῶν Σκύλων καὶ τῶν ἔξω διαβατικῶν τοῦ Μαρκιανοῦ, καὶ ἀπέρχονται ἐν τῷ ἐκεῖσε εὐκτηρίῳ τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Πέτρου.

Ἰστέον ὅτι, τῶν δεσποτῶν ἐξερχομένων ἀπὸ τοῦ Χρυσοτρικλίνου μετὰ καὶ τοῦ πατριάρχου, ἴστανται ἀντικρὺ τῶν ἀργυρῶν πυλῶν τοῦ Χρυσοτρικλίνου οἱ εὐνοῦχοι πρωτοσπαθάριοι, ὃ τε λογοθέτης τοῦ δρόμου μετὰ καὶ τοῦ πρωτοασκηκῆτις καὶ τοῦ πρωτονοταρίου, ἐπὶ δὲ τὸ μέρος τοῦ ὠρολογίου οἱ τοῦ Χρυσοτρικλίνου. Ἰστέον ὅτι, ἐξιόντων τῶν δεσποτῶν τὰς χαλκᾶς πύλας πρὸς τὸν Λαυσιακόν, δέχονται οἱ τοῦ μαγλαβίου καὶ οἱ τοῦ κουβουκλείου ἅπαντες, κάκειθεν δηριγεύουσι τοὺς δεσπότες. Ἰστέον ὅτι ἔνδον τῶν Σκύλων, ἡγουν εἰς τὴν ἄκραν τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἴστανται οἱ τε μάγιστροι καὶ ἀνθύπατοι καὶ ὀφφικιάλιοι, καὶ τῶν δεσποτῶν διερχομένων, πίπτουσιν ἐπ' ἐδάφους, τούτους προσκυνοῦντες. Οἱ δὲ δεσπότες, καθὼς προεῖρηται, διέρχονται μέχρι τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Πέτρου, ὁ δὲ πατριάρχης εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ τῆς εἰωθυίας εὐχῆς τελουμένης, ἀπάρχονται οἱ ψάλται τὸ τροπάρην. Ὁ δὲ πατριάρχης ἐξερχόμενος ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, βαστάζων τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον,

ἔρχεται εἰς τὰς βασιλικὰς πύλας τοῦ αὐτοῦ εὐκτηρίου, δηλονότι καὶ τοῦ ὑποδιάκονος βαστάζοντος τὸν λιτανικὸν σταυρόν. Οἱ δὲ δεσπότες λαμβάνουσι παρὰ τῶν πραιποσίτων κηροῦς καὶ διὰ τῆς τρισσῆς προσκυνήσεως ἀπευχαριστοῦσι τῷ Θεῷ, καὶ ἀσπάζονται τὸ τε Εὐαγγέλιον καὶ τὸν σταυρόν, θυμιώμενοι ὑπὸ τοῦ διάκονος, καὶ παρακρατούμενος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τοῦ πατριάρχου, ἐξέρχεται ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. Ἰστέον ὅτι ἀπὸ μὲν τοῦ Ἁγίου Πέτρου ἐξερχομένης τῆς λιτῆς, λέγουσιν οἱ ψάλται τὸ τροπάριν τοῦ μάρτυρος πρὸς τό· "Λαθῶν ἐτέχθης," ὅπερ ἐποίησε Λέων 1.115 ὁ σοφώτατος καὶ ἀγαθὸς βασιλεὺς, εἰσερχομένης δὲ τῆς λιτῆς εἰς τὸ Χρυσοτρίκλινον, ἀπάρχονται τὸ τροπάριν τῶν ἐγκαινίων, ἡγουν τό· "Δόξα σοι, Χριστέ ὁ Θεός, ἀποστόλων καύχημα." Καὶ διερχόμενος, ὅθεν κἀκεῖσε ἀπῆει, διέρχεται διὰ μέσον τοῦ Χρυσοτρίκλινου, καὶ ἐξέρχεται μετὰ τῆς λιτῆς τὰς ἀνατολικὰς πύλας, καὶ οἱ μὲν μάγιστροι καὶ ἀνθύπατοι καὶ πατρίκιοι καὶ ὀφικιάλιοι ἴστανται ἀντικρὺ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, ἡγουν τοῦ ἀριστεροῦ μέρους, οἱ δὲ τοῦ κουβουκλείου κατὰ ἀνατολικὰς τοῦ ἡλιακοῦ, οἱ δὲ δεσπότες μετὰ τοῦ πατριάρχου ἐν τῷ προπυλαίῳ τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς εἰωθυίας ἀκολουθίας τελεσθείσης, ἡγουν τῶν ἐγκαινίων, γίνεται ἡ εἴσοδος. Καὶ ὁ μὲν πατριάρχης εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον, οἱ δὲ δεσπότες, διερχόμενοι μέσον τῆς ἐκκλησίας, ἐξέρχονται καὶ ἴστανται ἐν τῷ ἐκεῖσε Τετρασέρῳ, ἐκδεχόμενοι τὴν τοῦ Εὐαγγελίου ἀνάγνωσιν. Μετὰ δὲ τὴν τοῦ Εὐαγγελίου ἀνάγνωσιν, ἐξερχόμενοι τὰς ἀργυρὰς τοῦ μακρῶνος πύλας, ἀπαλλάσσουσι τὰς τούτων χλαμύδας, καὶ εἰσερχόμενοι καθέζονται ἐπὶ τοῦ Χρυσοτρίκλινου, καθὼς εἴθισται αὐτοῖς, καὶ μετὰ μικρὸν δίδονται μίνσαι.

Τῇ αὐτῇ δὲ ἡμέρᾳ συνεστιῶνται τῷ πατριάρχῃ καὶ τοῖς μητροπολίταις καὶ τῇ συγκλήτῳ, οἷς ἂν κελεύσωσιν.

1.116 ΛΑ΄ (ΚΒ΄) Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ ἑορτῇ καὶ προελεύσει τῆς Ὑψώσεως τῶν τιμίων ξύλων. προέρχονται οἱ τοῦ κουβουκλείου, πατρίκιοί τε καὶ δομέστικοι καὶ οἱ λοιποὶ ἅπαντες ἄρχοντες ἀπὸ σκαραμαγγίων ἐν τῷ Σπαθαρικίῳ ὥραν ἐννάτην ἢ καὶ δεκάτην νυκτός· καὶ μέλλοντος τοῦ βασιλέως ἐξέρχεσθαι, ἀνοίγεται ἡ πύλη τοῦ Σπαθαρικίου, καὶ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου εἰσελθόντων καὶ τὰ σαγία αὐτῶν φορούντων, προσκυνοῦσι τὸν βασιλέα· ὁ δὲ βασιλεὺς, δηριγευόμενος ὑπ' αὐτῶν, ἐξέρχεται.

Οἱ δὲ πατρίκιοι ἅμα τῶν δομεστικῶν ἐκδέχονται τὸν βασιλέα ἔξω τῆς πύλης τοῦ Σπαθαρικίου, ὡσαύτως καὶ οἱ βασιλικοὶ προσκυνήσαντες διέρχονται ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως· ὁ δὲ βασιλεὺς δηριγευόμενος ὑπὸ τε τοῦ κουβουκλείου καὶ τῶν βασιλικῶν, διέρχεται διὰ τῆς Μανναύρας καὶ τῶν ἀνωτέρων αὐτῆς διαβατικῶν, καὶ διὰ τῆς ξυλίνης σκάλας ἀνελθὼν, εἰσέρχεται ἐν τοῖς κατηχουμένιοις τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας, εἴθ' οὕτως ἄψας κηροῦς καὶ εὐξάμενος, παρακύπτει ἐν τοῖς δεξιοῖς μέρεσιν. Ἐπειτα ἀλλάσσουσιν οἱ τοῦ κουβουκλείου ἄρχοντες, οἱ δὲ κουβικουλάριοι τὰ καμίσια αὐτῶν καὶ μόνον, οἱ δὲ πατρίκιοι χλανίδια λιτά. Εἶτα κελεύει ὁ βασιλεὺς τῷ πραιποσίτῳ, καὶ προσκαλεῖται ὁ πατριάρχης, καὶ ὀλίγον μετὰ τοῦ βασιλέως καθεσθεις ἐξέρχεται, καὶ ἅπεισιν ἐν τῷ μικρῷ σεκρέτῳ, ἔνθα πρόκεινται τὰ τίμια 1.117 ξύλα, ἐκδεχόμενος τὸν βασιλέα. Ἀρχομένης δὲ τῆς ἐκκλησίας τό· "Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ", ἀπέρχεται ὁ βασιλεὺς, δηριγευόμενος ὑπὸ τοῦ κουβουκλείου εἰς προσκύνησιν τῶν τιμίων ξύλων, καὶ προσκυνήσας τὰ τίμια ξύλα, ἐξέρχεται ἐν τῷ μεγάλῳ σεκρέτῳ, καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτῷ ὁ πατριάρχης κηρίον λιτανικὸν ἄνευ φιαλίου.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ σεκρέτῳ δέχονται τὸν βασιλέα οἱ πατρίκιοι ἅμα τῇ συγκλήτῳ, βαστάζοντες κηρία ἄνευ φιαλίων, οὐ πίπτουσι δέ· εἶτα ὁ βασιλεὺς μετὰ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου καὶ πατρικίων καὶ πάσης τῆς συγκλήτου, ὀψικεύων τὰ τίμια ξύλα, κατέρχεται διὰ τοῦ μεγάλου κοχλιοῦ, καὶ ἐκκλίνας τὸ εὐώνυμον μέρος, διέρχεται διὰ τοῦ διδασκαλείου, ἔνθα ἐπιγέγραπται τὰ πασχάλια, καὶ τὰ βάθρα κατελθὼν, εἰσέρχεται διὰ τῆς μεγάλης πύλης τοῦ νάρθηκος, καὶ τὰς βασιλικὰς πύλας καταλαβὼν, ἴσταται, ἐπιδούς τῷ πραιποσίτῳ κηρίον, ὅπερ κατέχει, καὶ ἕτερα παρ' αὐτοῦ λαβὼν καὶ εὐξάμενος, ἐπιδίδωσιν αὐτὰ τῷ πραιποσίτῳ, ὁ δὲ πραιπόσιτος τῷ τῆς καταστάσεως. Ἐπειτα λαμβάνει τὸ λιτανικὸν αὐτοῦ πάλιν παρὰ τοῦ

πραιποσίτου, καὶ προσκυνήσας τὸ ἄχραντον Εὐαγγέλιον, διέρχεται μετὰ τοῦ πατριάρχου μέσον τοῦ ναοῦ, καὶ ἐν τοῖς δεξιῶς μέρεσι τοῦ ἄμβωνος εἰσέρχεται διὰ τῆς σωλέας, τῶν πατρικίων ἐστῶτων εἰς τὴν σωλέαν, καὶ βασταζόντων τὰ αὐτῶν κηρία. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν ἐστῶς, ἐπιδίδωσι τῷ πραιποσίτῳ τὸ ἴδιον κηρίον, καὶ ἕτερα παρ' αὐτοῦ λαβὼν καὶ εὐξάμενος, ἐπιδίδωσιν αὐτὰ αὐτῷ, καὶ εἰς τὸ θυσιαστήριον εἰσελθὼν, καὶ τὰ τίμια ξύλα προσκυνήσας, ἐξέρχεται, εἶθ' οὕτως ὑποστρέψας διὰ τῆς σωλέας, ἀνέρχεται τρίτον βᾶθρον τοῦ ἄμβωνος ἢ καὶ τέταρτον, καὶ ἴσταται ἐκεῖσε, κρατῶν τὸ κηρίον· οἱ δὲ τοῦ κουβουκλείου ἄρχοντες ἴστανται ἐν τῇ σωλέᾳ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, οἱ δὲ εὐνοῦχοι πρωτοσπαθάριοι ἐξ εὐωνύμου τοῦ ἄμβωνος 1.118 εἰς τὸ σκάμνον, οἱ δὲ τοῦ μαγλαβίου ὀπίσω τῶν εὐνούχων πρωτοσπαθαρίων, ἴσον τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τοῦ ἄμβωνος, διὰ τὸ μὴ διοδεύειν τινὰ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. Τοῦ δὲ πατριάρχου ἀνελθόντος μετὰ τῶν τιμίων ξύλων εἰς τὸν ἄμβωνα, ἐπιδίδωσιν ὁ βασιλεὺς τὸ λιτανίκιον αὐτοῦ κηρίον τῷ πραιποσίτῳ, καὶ λαβὼν ἕτερα τῆς προσευχῆς, ἴσταται μετ' αὐτῶν, ἕως ἂν ὑψώσῃ ἐν τοῖς τέσσαρσι μέρεσι τοῦ ἄμβωνος. Εἶτα ἐπιδιδούς ὁ βασιλεὺς τοὺς κηροὺς τῷ πραιποσίτῳ, κατέρχονται ἀμφοτέροι διὰ τῆς σωλέας, ὃ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, καὶ εἰσέρχονται εἰς τὸ θυσιαστήριον.

Προτιθεμένων τῶν τιμίων ξύλων, καὶ τοῦ βασιλέως εὐξαμένου καὶ προσκυνήσαντος τὰ τίμια ξύλα, ἐξέρχεται διὰ τοῦ πλαγίου τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ διασώζει αὐτὸν ὁ πατριάρχης μέχρι τοῦ Ἁγίου Φρέατος. Κάκεισε ἀλλήλους ἀσπασάμενοι, ὁ μὲν βασιλεὺς μετὰ τῆς προελεύσεως εἰσέρχεται διὰ τῆς μικρᾶς πύλης τῆς Χαλκῆς, ἐν ἣ ἴσταται μέρος τῶν Πρασίνων καὶ κατασφραγίζει τὸν βασιλέα, ἕως ἂν διέλθῃ, καὶ οὐδὲν ἕτερον ποιεῖ. Τοῦ δὲ βασιλέως εἰσελθόντος εἰς τὴν Χαλκὴν, δέχεται αὐτὸν μέρος τῶν Βενέτων ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τοῦ τρικλίνου, καὶ κατασφραγίζει τὸν βασιλέα, ὃν τρόπον καὶ οἱ Πράσινοι· τὰς δὲ Σχολὰς καὶ τὰ Ἐκσκούβιτα διελθὼν, ἀπέρχεται διὰ τοῦ Κομιστωρίου, καὶ μένει ἢ σύγκλητος ἐκεῖσε, ὑπερευχομένη τὸν βασιλέα· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους·" διελθόντα δὲ τὸν Ὀνόποδα, δέχεται αὐτὸν ὁ τῆς καταστάσεως μετὰ τῶν σιλεντιαρίων, καὶ αὐτοὶ ὑπερευχόμενοι τὸν βασιλέα, οἱ δὲ πατρίκιοι εἰς τὸ στενὸν καὶ αὐτοὶ ὁμοίως ποιοῦσι. Καὶ διελθὼν διὰ τοῦ Αὐγουστέως εἰσέρχεται εἰς τὸ παλάτιον, καὶ εὐθέως ἀπαλλάσσουσιν οἱ ἄρχοντες πάντες, καὶ μένουσιν ἀπὸ σκαραμαγγίων. Χρὴ εἰδέναι ὅτι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ προέλευσις οὐκ εἰσέρχεται.

1.119 ΑΒ' (ΚΓ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ ἑορτῇ καὶ προελεύσει τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν κατὰ σάρκα Γεννήσεως.

Προέρχονται ἅπαντες ἠλλαγμένοι ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ τῆς Ἀψίδος, φοροῦντες οἱ πατρίκιοι καὶ οἱ τοῦ κουβουκλείου καὶ οἱ τὰ πρῶτα ὀφείκια κατέχοντες χλανίδια, οἱ μὲν τύρεα καὶ μηλινοκάθρυπτα, ὁμοίως καὶ οἱ τοῦ κουβουκλείου τύρεα, οἱ δὲ ταῶνας κοχχευτοὺς, ἕτεροι μαρζαύλια· καθυπουργοῦσι δὲ οἱ αὐτοὶ μετὰ τῶν αὐτῶν χλανιδίων μέχρι τῆς πρὸ μιᾶς ἡμερῶν παραμονῆς τῶν Φώτων. Τοῦ δὲ παλατίου ἀνοιξαντος, οἱ τε πατρίκιοι καὶ στρατηγοὶ καὶ οἱ τοῦ κουβουκλείου εἰσέρχονται εἰς τὸ ἡμικύκλιον τῆς Ἀψίδος, ὡσαύτως καὶ οἱ ἐξ ἔθους εἰσερχόμενοι, καὶ πάντων ἐν τῷ παλατίῳ εἰσελθόντων, οἱ μὲν πατρίκιοι ἅμα τῶν στρατηγῶν τε καὶ δομεστικῶν δέχονται τὸν βασιλέα ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ τῆς Ἀψίδος, ἡγουν τοῦ Τρικόγχου· οἱ δὲ τοῦ κουβουκλείου ἅπαντες εἰσερχόμενοι διὰ τῶν διαβατικῶν τῶν Ἁγίων μ'. Κάκειθεν δηριγευόμενος ὑπ' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς διέρχεται διὰ τῆς Δάφνης εἰς τὴν Ἁγίαν Τριάδα, κάκεισε κηροὺς ἄψας, ἐξέρχεται διὰ τῆς πλαγίας τοῦ βήματος καὶ εἰσέρχεται, ἔνθα τὰ λείψανα τῶν ἁγίων ἀπόκεινται, ἄπτων ἐκεῖσε κηροὺς, ὡσαύτως ἄπτει κηροὺς καὶ εἰς τὸν βαπτιστήρα ἔξω εἰς τοὺς σταυροὺς. Διοδεύων δὲ διὰ τοῦ Αὐγουστέως, εἰσέρχεται εἰς τὸν Ἁγιον Στέφανον, 1.120 ἄψας δὲ κάκεισε κηροὺς καὶ εὐξάμενος, ἐξέρχεται, καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ, ἐκδεχόμενος τὸν καιρὸν. Τοῦ δὲ τῆς καταστάσεως εἰσελθόντος καὶ ἐνέγκαντος ἀπόκρισιν τῷ πραιποσίτῳ, ὅτι ἡγγικεν ἡ ὥρα, εἰσέρχεται ὁ πραιποσίτος, καὶ λέγει τῷ βασιλεῖ, καὶ ἐξέρχεται ἀπὸ τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ, καὶ τὴν χλανίδα αὐτοῦ περιβαλλόμενος διὰ τῶν βεστητόρων, καὶ

ἐξελθόντων αὐτῶν, στέφεται ὑπὸ τοῦ πραιποσίτου καὶ ἐξέρχεται διὰ τοῦ Αὐγουστέως εἰς τὸ στενόν, ἐστῶτων πρωτοσπαθαρῶν βαρβάτων ἕξω τῆς πύλης ἐξ εὐωνύμων εἰς τὸ βῆλον, καὶ τοῦ βασιλέως ἐκεῖσε μετὰ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου σάντος, νεύει τῷ πραιποσίτῳ, ὁ δὲ πραιπόσιτος δίδωσι νεῦμα τῷ ὀστιάριῳ εἰς τὸ βῆλον κάτω, καὶ εἰσέρχονται οἱ πατρικιοὶ εἰς τὸ στενὸν μετὰ τῶν στρατηγῶν, καὶ προσκυνοῦσι τὸν βασιλέα, καὶ λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, λέγει· "Κελεύσατε." Εἴθ' οὕτως ὁ βασιλεὺς διέρχεται, δηριγευόμενος ὑπὸ τε τοῦ κουβουκλείου, πατρικίων τε καὶ στρατηγῶν, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ βεστήτορες, βαστάζοντες τὸν σταυρὸν, διέρχονται ἐνώπιον τῶν πατρικίων καὶ τῆς συγκλήτου δι' ὅλης τῆς προελεύσεως· τοῦ δὲ βασιλέως ἐξελθόντος τὴν τοῦ πουλίτου πύλην, ἤγουν εἰς τὸν Ὀνόποδα, καὶ σάντος αὐτοῦ ἐκεῖσε, αὐθις πεσόντες οἱ πατρικιοὶ καὶ οἱ λοιποὶ, ἴσταμένου τοῦ τῆς καταστάσεως ἔμπροσθεν, λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, νεύει τῷ τῆς καταστάσεως, καὶ λέγει· "Κελεύσατε." Καὶ κατέρχονται πάντες εἰς τὸ Κονιστώριον, καὶ σάντος τοῦ βασιλέως ὑποκάτω τοῦ καμελαυκίου εἰς τὸν πορφυροῦν λίθον, προσκυνοῦσι πάντες οἱ προειρημένοι μετὰ πάσης τῆς συγκλήτου, ἐστῶτος καὶ σιλεντιαρίου ἔμπροσθεν τῆς πύλης· εἶτα νεύει ὁ βασιλεὺς τῷ πραιποσίτῳ, ὁ δὲ πραιπόσιτος 1.121 τῷ σιλεντιαρίῳ, κάκεινος λέγει· "Κελεύσατε." Τὸ δὲ βασιλικὸν ἄρμα βαστάζοντες σπαθάριοι βασιλικοὶ διοδεύουσιν ὀπισθεν τῶν βαρβάτων πρωτοσπαθαρῶν ἐν ἐκάστη προελεύσει οὕτως, καὶ διέρχονται ἅπαντες διὰ τῶν Ἐκκουβίτων.

Ἐμπροσθεν δὲ τῶν τριῶν πυλῶν τοῦ Κονιστωρίου ἀντικρὺ ἴσταται ὁ κλῆρος τοῦ Κυρίου, βαστάζων σταυρὸν καὶ θυμιατόν, καὶ προσκυνήσας τὸν σταυρὸν ὁ βασιλεὺς, ὡς εἴθισται αὐτῷ κατὰ προέλευσιν ποιεῖν, διέρχεται διὰ τῶν Ἐκκουβίτων, ὀψικευόμενος ὑπὸ τε τῆς συγκλήτου καὶ τῶν σκευῶν κατὰ τάξιν ἔμπροσθεν τοῦ μεγάλου σταυροῦ ἔνθεν κάκεισε. Τοῦ δὲ βασιλέως μέλλοντος τὴν μεγάλην πύλην τῶν Ἐκκουβίτων διελθεῖν, εἰ μὲν εἰσι σκρίβωνες μέλλοντες προβληθῆναι τῇ τάξει αὐτῇ, σάντος τοῦ βασιλέως μέσον τῆς πύλης, εἰσάγει ὁ δομέστικος τῶν ἐκκουβίτων καὶ ὁ τῆς καταστάσεως, κρατοῦντες τὸν σκρίβωνα. Καὶ λαβὼν ὁ βασιλεὺς παρὰ τοῦ πραιποσίτου τὸ βεργίον, ἐπιδίδωσι τῷ σκρίβωνι· εἶτα λαβὼν τὸ βεργίον, ἀπέρχεται καὶ ἴσταται ἐν τῇ τάξει αὐτοῦ. Καὶ κατελθὼν τὸ μέγα πούλιτον ὁ βασιλεὺς καὶ εἰς τὰς Σχολὰς εἰσελθὼν ἔνδον τῆς πύλης εἰς τὸ στρογγύλον, ἔνθα ὁ σταυρὸς ἴσταται καὶ οἱ τοῦ λογοθεσίου, ἅπτεϊ κάκεισε κηροῦς, καὶ στὰς ἐν τῇ καμάρᾳ τοῦ στρογγύλου, εἰ μὲν εἰσι κόμητες οἱ μέλλοντες προβληθῆναι, προβάλλονται οὕτως· Κρατοῦσιν ὁ τε δομέστικος τῶν σχολῶν καὶ ὁ τῆς καταστάσεως τὸν μέλλοντα προβληθῆναι κόμητα, καὶ ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα· ὁ δὲ βασιλεὺς λαβὼν παρὰ τοῦ πραιποσίτου ὠρατίωνα, ἐπιδίδωσιν αὐτῷ, ἀπέρχεται καὶ ἴσταται ἐν τῇ τάξει αὐτοῦ· ὁμοίως δὲ ἕαν εἰσι καὶ δομέστικοι ἢ καὶ προτήκτωρες μέλλοντες προβληθῆναι, κρατούμενοι ὑπὸ τε τοῦ δομεστικού τῶν σχολῶν καὶ τοῦ τῆς καταστάσεως, ἄγονται πρὸς τὸν βασιλέα, ὁ δὲ βασιλεὺς λαβὼν παρὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ κανικλείου τὰ χαρτία, οἷα 1.122 τῶν ὑπάτων, ἐπιδίδωσι τοῖς προβαλλομένοις, καὶ ἀπελθόντες ἴστανται ἐν τῇ τάξει αὐτῶν. Ὁ δὲ βασιλεὺς διέρχεται διὰ τῶν Σχολῶν, καὶ ἐν τῇ πέμπτῃ Σχολῇ ἐλθὼν, ἅπτεϊ ἐκεῖσε εἰς τὸν σταυρὸν κηροῦς καὶ σάντος αὐτοῦ ἐν τῇ τῆς πέμπτης Σχολῆς πύλῃ, δέχεται αὐτὸν ὁ περατικὸς δῆμος τῶν Βενέτων καὶ ἐπιδίδωσι τῷ βασιλεῖ ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν λιβελλάριον, ὁ δὲ βασιλεὺς δίδωσι τῷ πραιποσίτῳ, ὁ δὲ πραιπόσιτος κουβικουλαρίῳ, καὶ τοῦ δομεστικού καὶ τοῦ τῆς καταστάσεως σάντων ἐν τῷ τόπῳ αὐτῶν, εὐφημοῦντος καὶ τοῦ δήμου τὸν βασιλέα, ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν κατασφραγίζει μετὰ τῆς χροακῆς αὐτοῦ ἥς φορεῖ χλανίδος. Καὶ τοῦ δήμου ἐκτελέσαντος τὰς ἐξ ἔθους εὐφημίας, ὁ βασιλεὺς διέρχεται διὰ τῶν Σχολῶν καὶ ἐξέρχεται τὴν μεγάλην πύλην τῆς Χαλκῆς, εἶτα διοδεύων διὰ τῆς μέσης, εἰσέρχεται διὰ τοῦ Αὐγουστίωνος. Αἱ δὲ λοιπαὶ δοχαὶ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Πρασίνων καὶ δήμου τῶν Βενέτων καὶ αὐτοὶ εὐφημοῦσι, καὶ ἐπιδιδόντες τὰ λιβελλάρια, ποιοῦντες καὶ σταυρία, ὁ δημοκράτης τῶν Πρασίνων καὶ οἱ δύο δήμαρχοι τῶν μερῶν ἐκτελοῦσιν ἅπαντα ἀκολούθως, ὃν τρόπον καὶ ὁ δομέστικος τῶν Σχολῶν ἐξετέλεσεν. Καὶ εἰσελθόντος τοῦ βασιλέως πρὸ τοῦ νάρθηκος ἔνδον τοῦ βήλου, λαμβάνει ὁ πραιπόσιτος τὸ στέμμα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως, εἰσέρχεται ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ νάρθηκι, καὶ δέχεται αὐτὸν ὁ πατριάρχης, εἶτα προσκυνήσαντες ἀλλήλους καὶ ἀσπασάμενοι, κρατήσαντες

ἀλλήλων τὰς χεῖρας, διέρχονται μέχρι τῶν βασιλικῶν πυλῶν, κάκεισε στὰς ὁ βασιλεὺς ἄπτει κηρούς, καὶ τοῦ πατριάρχου ἐκτελέσαντος τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου τῆς θείας λειτουργίας, ἐπιδίδωσι ὁ βασιλεὺς τῷ τῆς καταστάσεως. Καὶ ἀσπασάμενος ὁ βασιλεὺς τὸ ἄρχαντον εὐαγγέλιον, εἰσέρ 1.123 χεται μέσον διὰ τοῦ ναοῦ, καὶ διὰ τῆς πλαγίας τοῦ ἄμβωνος καὶ τῆς σωλαίας διελθὼν, ἴσταται ἐνώπιον τῶν ἁγίων θυρῶν, καὶ λαβῶν κηρία ἀπὸ τοῦ πραιποσίτου καὶ εὐξάμενος, ἐπιδίδωσι αὐτὰ πάλιν τῷ πραιποσίτῳ καὶ εἰσέρχεται ἔνδον εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ὑφαπλοῖ ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ δύο εἰλιτά, ἀσπαζόμενος δύο ἱερά ποτήρια καὶ δύο ἱεροὺς δίσκους καὶ τὰ σπάργανα τοῦ Κυρίου· εἶτα λαβῶν ἀπὸ τοῦ πραιποσίτου ἀποκόμβιον ὁ βασιλεὺς, τίθησιν αὐτὸ ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ καὶ ἐξέρχεται διὰ τῆς πλαγίας τοῦ βήματος, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ μητατώριον, ἄπτων κάκεισε κηρούς.

Τελουμένης δὲ τῆς θείας λειτουργίας, ἡνίκα μέλλουσι τὰ ἅγια διέρχεσθαι, ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς, δηριγευόμενος ὑπὸ τε τῶν πατρικίων καὶ λοιπῶν ἀρχόντων, καὶ κατέρχεται διὰ τῆς πλαγίας τοῦ ναοῦ, καὶ ἀπέρχεται, ἔνθα ἴσταται τὸ κηρίον, ὅπερ μέλλει βασιτάξαι, καὶ πλησιάσαντος τοῦ βασιλέως εἰς τὸν τόπον, ἐν ᾧ ἴσταται τὸ κηρίον αὐτοῦ, ἴσταται ἡ σύγκλητος ἔνθεν κάκειθεν, καὶ διέρχεται μέσον αὐτῶν. Καὶ πλησιάσαντος τῇ λαμπάδι αὐτοῦ, ἡγουν τῷ κηρίῳ, λαμβάνει αὐτὸ ὁ πραιπόσιτος καὶ ἐπιδίδωσι τῷ βασιλεῖ, καὶ λαβῶν αὐτό, αὐτὸς ὑποστρέφει, ὀψικευόμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων, καὶ διέρχεται ὀπισθεν αὐτῶν, ὀψικεῦον τὰ ἅγια, καὶ εἰσέρχεται διὰ τῆς σωλαίας, καὶ τῶν ἁγίων θυρῶν πλησίον γενόμενος, ἐπιδίδωσι τὸ κηρίον τῷ πραιποσίτῳ, ὁ δὲ πραιπόσιτος τίθησιν αὐτὸ ἐπάνω τῆς σωλαίας, πλησίον τῶν ἁγίων θυρῶν, καὶ πλησίον αὐτοῦ ἔστως ὁ βασιλεὺς, ἐκδέχεται ἐκεῖσε, ἕως ἂν διέλθωσι τὰ ἅγια, καὶ προσκυνοῦσιν ἀμφοτέροι ἀλλήλους, ὃ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης. Ἀπέρχεται πάλιν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ μητατώριον· ἡνίκα δὲ ἐγγίση ὁ ἀσπασμός, ἐξέρχεται πάλιν, καὶ ἀπελθὼν ἀσπάζεται τὸν πατριάρχην, μητροπολίτας τε καὶ ἐπίσκο 1.124 πους, ἄρχοντάς τε τῆς Ἐκκλησίας καὶ κληρικοὺς τοὺς ἐξ ἔθους ἀσπαζομένους τὸν βασιλέα, ὁμοίως καὶ τρία φωτίσματα, καὶ στάντος τοῦ βασιλέως ἐν τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ εἴθισται αὐτὸν πάντοτε διδόναι τὴν ἀγάπην τοῖς ἄρχουσιν, εἰσέρχονται οἱ πατρικοί, στρατηγοὶ τε καὶ δομέστικοι, καὶ οἱ τὰ πρῶτα ὀφθίκια κατέχοντες, οἱ δήμαρχοι καὶ ὁ τῆς καταστάσεως, ἅπαντες δὲ οὗτοι κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν τάξεις προσκυνοῦντες, ἀσπάζονται καὶ ἴστανται εἰς τὰς ἰδίας αὐτῶν τάξεις τε καὶ στάσεις ἔνθεν κάκεισε, καὶ μετὰ τὸ ἀσπασθῆναι τὸν βασιλέα πάντας τοὺς προρρηθέντας, προσκυνοῦσιν ἀμφοτέροι ἀλλήλους ὃ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης. Πάλιν ἀπέρχεται ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ μητατώριον, καὶ τῆς θείας κοινωνίας καταλαβούσης, ὁ τῆς καταστάσεως δηλοῖ τῷ πραιποσίτῳ, καὶ ὁ πραιπόσιτος τῷ βασιλεῖ, καὶ ἐξέρχεται δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν προειρημένων, καὶ πλησίον τοῦ πατριάρχου γενόμενος πρὸς τὸ κοινωνῆσαι τοῦ ἀχράντου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, κρατοῦσι δύο ὀστιάριοι δουμνικάλιον ἠπλωμένον, καὶ δεξάμενος τὸ τίμιον δῶρον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, ἀσπάζεται τὸν πατριάρχην, καὶ τὸ πούλιτον κατελθὼν καὶ σφραγίσας ἐκ τρίτου, κοινωνεῖ τὸ ἅγιον δῶρον. Εἴθ' οὕτως ἀνέρχεται τὸ αὐτὸ πούλιτον καὶ ὑφαπλοῦσιν οἱ ὀστιάριοι τὸ δουμνικάλιν ὑποκάτω, καὶ λαβῶν τὸ νᾶμα παρὰ τοῦ πατριάρχου, κατέρχεται, καὶ εὐξάμενος προσκυνοῦσιν ἀμφοτέροι ἀλλήλους, εἶτα ὑποστρέψας εἰσέρχεται εἰς τὸ μητατώριον καὶ κραματίζει μετὰ τῶν πατρικίων καὶ λοιπῶν ἀρχόντων, οὓς ἂν κελεύσῃ. Εἶτα περιβάλλεται διὰ τῶν βεστητόρων τὴν χλανίδα αὐτοῦ, καὶ κελεύει τῷ πραιποσίτῳ προσκαλέσασθαι τὸν πατριάρχην, καὶ διέρχεται μετὰ τοῦ βασιλέως ἕως τοῦ Ἁγίου Φρέατος, κάκεισε στάντος τοῦ βασιλέως, κράζει ὁ ἄργυρος τοὺς εἰωθότας λαμβάνειν τὰ χρυσᾶ βαλαντίδια. Ὁ 1.125 οὖν πραιπόσιτος λαμβάνων ἐκ τοῦ ἀργύρου τὰ βαλαντίδια, ἐπιδίδωσι τῷ βασιλεῖ, ὁ δὲ βασιλεὺς δίδωσιν οὓς κράζει ὁ ἄργυρος, καὶ εἰσελθὼν ἔνδον τοῦ βήλου μετὰ τῶν τοῦ κουβουκλείου ἀρχόντων, ἐπιδίδωσιν ὁ πραιπόσιτος τὸ στέμμα τῷ πατριάρχῃ, κάκεινος στέφει τὸν βασιλέα, καὶ εἴθ' οὕτως ἐπιδίδωσιν ὁ πατριάρχης εὐλογίας τῷ βασιλεῖ, εἶτα λαβῶν ὁ βασιλεὺς παρὰ τοῦ πραιποσίτου ἀποκόμβιον, ἀντιδίδωσι τῷ πατριάρχῃ, ὁ δὲ πατριάρχης ἀντιδίδωσι τῷ βασιλεῖ ἀλειπτὰ. Καὶ ἀλλήλους ἀσπασάμενοι, ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς καὶ ἴσταται ἔξω τῆς πύλης τοῦ Ἁγίου Φρέατος τῆς ἐξαγωγῆς εἰς τὸν ἔμβολον, κάκεισε δέχεται αὐτὸν τὸ

μέρος τῶν Βενέτων, φοροῦντος τοῦ δημάρχου χλανίδα βένετον, καὶ ἀκτολογοῦσιν, ὡς εἶθισται αὐτοῖς, εὐφημοῦντες τὸν βασιλέα, ὁμοίως καὶ οἱ τοῦ περατικοῦ δήμου δημοκράται καὶ ὁ δήμαρχος τῶν Πρασίνων τοῦτο ἐκτελοῦσι κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν. Καὶ αὐθις διέρχεται διὰ τε τῶν Σχολῶν καὶ τῶν Ἐκσκουβίτων, κάκεισε ἴσταται ἢ σύγκλητος ἐν τῷ Κομιστωρίῳ, λέγουσα· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους" καὶ μένουσιν ἐκεῖσε· εἰς δὲ τὸν Ὀνόποδα μένει ὁ τῆς καταστάσεως μετὰ σιλεντιαρίων ὑπερευχόμενοι καὶ αὐτοὶ τὸν βασιλέα. Οἱ δὲ πατρίκιοι καὶ οἱ στρατηγοὶ ἴστανται εἰς τὸ στενόν, ὁμοίως ὑπερευχόμενοι, ὥσπερ ἢ σύγκλητος, καὶ μένουσιν ἐκεῖσε. Τῶν δὲ τοῦ κουβουκλείου εἰσελθόντων εἰς τὸν Αὐγουστέα καὶ σάντων δίκην τοῦ Π στοιχείου, καὶ τοῦ βασιλέως εἰσελθόντος, εὐθέως αἱ μεγάλαι πύλαι τοῦ Αὐγουστέως ἀσφαλίζονται, καὶ λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος, λέγει ῥωμαϊκῇ διαλέκτῳ· "Δίθ"· ἀποκριθεὶς δὲ τῶν τοῦ κουβουκλείου εἰς λέγει· "Καλῶς", καὶ οἱ τοῦ κουβουκλείου ἀποκριθέντες λέγουσι ῥωμαϊστὶ· "Ἦλθετε, μούλους ἄννουσ, φιλληκήσιμε". Εἶθ' οὕτως 1.126 εἰσέρχεται ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ Ὀκτάγωνον, καὶ λαβόντος τοῦ πραιποσίτου τὸ στέμμα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως, εἰσέρχονται οἱ βεστήτορες καὶ ἀπαλλάσσουσι τὴν χλανίδα αὐτοῦ. Εἶθ' οὕτως εἰσέρχεται εἰς τὸν κοιτῶνα αὐτοῦ. Εἶτα ἐξελθὼν ἀκουμβίζει, καὶ ἀναστὰς περιβάλλεται τὸ σαγίον αὐτοῦ, καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ τε τοῦ μαγλαβίου καὶ τῶν τοῦ κουβουκλείου εἰσέρχεται εἰς τὸ παλάτιον· οἱ δὲ τοῦ κουβουκλείου, σάντες ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ, λέγουσι τό· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Καὶ ἀναχωρεῖ ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

1.127 ΛΓ' (ΚΔ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ ἀ' Ἰαννουαρίου μηνός, τοῦ Ἁγίου Βασιλείου.

Τῆς συνήθους καὶ καθημερινῆς προελεύσεως γινομένης ἐν τῷ ἱερῷ παλατίῳ, καὶ πάντων μετὰ ἀλλαξίμων προερχομένων διὰ τὰς τῆς δωδεκαήμερου ἑορτασίμους ἡμέρας, περὶ ὥραν δευτέραν ζητοῦσιν οἱ δεσπότες τὸν πραιπόσιτον, καὶ εἰσερχόμενος μετὰ καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἀλλαξίμων, ἐνδύουσι τοὺς δεσπότες τὰς ἑαυτῶν χλαμύδας, καὶ εἰσέρχονται οἰκειακῶς οἱ δεσπότες διὰ τοῦ μάκρωνος τοῦ κοιτῶνος εἰς τὸν νάρθηκα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Φάρου. Οἱ δὲ μάγιστροι καὶ πατρίκιοι καὶ λοιποὶ συγκλητικοὶ μετὰ καὶ τοῦ κουβουκλείου, εἰ μὲν ἔστιν εὐδία, ἴστανται ἐν τῷ τοῦ Χρυσοτρικλίνου ἡλιακῷ, εἰ δὲ οὐκ ἔστιν εὐδία, ἴστανται ἔνδον τοῦ Χρυσοτρικλίνου. Καὶ εἶθ' οὕτως ἐπαίρουσιν οἱ δεσπότες τὴν λιτὴν ἀπὸ τοῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ ἀπέρχονται λιτανεύοντες εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Βασιλείου, κάκεισε ἀποδιδόντες τὴν λιτὴν, ἴστανται μέχρι τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου, καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς ἐκτενοῦς εἰσέρχονται ἄλλιν οἰκειακῶς ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ, [Συνέβη δὲ καὶ τοῦτο γενέσθαι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἰνδικτιῶνι γ', τῆς λιτῆς τελεσεθείσης, καθὼς προείρηται, μετὰ 1.128 τὴν τῆς λειτουργίας ἀπόλυσιν ἐγένετο μεταστάσιμον καὶ ἀπήλθον πάντες οἱ ἄρχοντες ἐν τῇ Μανναύρᾳ.

Οἱ δὲ φιλόχριστοι βασιλεῖς ἀπήλθουσαν, ἀπὸ διβητησίων περιβεβλημένοι καὶ τὰ χρυσοπερίκλειστα σαγία, καθίσαντες ἐν τῷ κοιτῶνι τῆς Μανναύρας, καὶ διή πάσης τῆς καταστάσεως τῆς δοχῆς τελεσεθείσης, περιεβάλλοντο τὰς ἑαυτῶν χλαμύδας καὶ τὰ τούτων στέμματα, καὶ ἀνελθόντες ἐκάθισαν ἐν τῷ νεοκατασκευάστῳ σένζῳ τῷ ἴσταμένῳ ἐν τῷ τοιούτῳ τῆς Μανναύρας τρικλίνῳ·] ὁ δὲ τῆς καταστάσεως ἔξωθεν δῖιστησι τὰ βῆλα, καθὼς ἢ συνήθεια ἔχει, μαγίστρος, πατρικίους καὶ λοιποὺς συγκλητικούς, καὶ ὅτε πάντα καλῶς εὐτρεπισθῶσιν, ὑπομιμνήσκειται ὁ βασιλεὺς, καὶ οἱ δεσπότες περιβάλλονται τὰς χλαμύδας καὶ τὰ στέμματα καὶ ἀνιόντες καθέζονται ἐπὶ τῶν ἑαυτῶν θρόνων. Καὶ εὐθέως διὰ νεύματος τοῦ πραιποσίτου εἰσέρχεται τὸ κουβούκλειον, καὶ μετὰ τὸ εἰσελθεῖν τὸ κουβούκλειον καὶ σταθῆναι δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ, καθὼς ἢ συνήθεια τῶν δοχῶν ἔχει, νεύει ὁ πραιπόσιτος τῷ ὀστιάριῳ τῷ τὴν χρυσὴν ράβδον κατέχοντι, καὶ ἐξερχόμενος ὁ ὀστιάριος εἰσάγει βῆλον ἀ' τοὺς μαγίστρος, βῆλον β' τοὺς πατρικίους, βῆλον γ' τοὺς συγκλητικούς, καὶ ἀπλῶς ὅσα ἂν βῆλα ἔχει ἢ συνήθεια καὶ ἢ τάξις τῶν δοχῶν. Καὶ μετὰ τὸ σταθῆναι πάντας, νεύει ὁ πραιπόσιτος τῷ ὀστιάριῳ τῷ τὴν χρυσὴν βέργαν κατέχοντι, καὶ εἰσελθὼν εἰσάγει βῆλον ἀ' τὸν μάγιστρον καὶ ἄρχοντα τοῦ Ταρῶ. Καὶ διή

τούτου εισελθόντος, ὑπὸ τοῦ κατεπάνω τῶν βασιλικῶν κρατουμένου καὶ τοῦ λογοθέτου τοῦ δρόμου, καὶ πεσόντος καὶ προσκυνήσαντος τοὺς δεσπότας, φέρουσιν αὐτὸν ὡς ἀπὸ ὀλίγου διαστήματος τοῦ βασιλικοῦ θρόνου. Καὶ ὑπὸ τοῦ λογοθέτου ἐρωτώμενος τὰς συνήθεις ἐρωτήσεις, εἰσάγει ὁ πρωτονοτάριος τοῦ δρόμου τὸ τούτου κανίσκιον, καὶ δὴ μετὰ 1.129 τὴν συμπλήρωσιν τοῦ κανισκίου πάλιν ἐπὶ τῆς γῆς πεσὼν, προσκυνήσας ἐξέρχεται. Καὶ πάλιν διὰ νεύματος τοῦ πραιποσίτου, κατέρχεται ὁ ὀστιάριος ὁ τὴν χρυσοῦν βέργαν κατέχων, καὶ εἰσάγει βῆλον β' τοὺς φίλους Βουλγάρους τοὺς κατὰ τύπον ἐρχομένους, συνεορτάσοντας τοῖς φιλοχρίστοις δεσπόταις, καὶ ἐπὶ τούτων τῆς προρρηθείσης τάξεως ἐπακολουθησάσης, ἐξέρχονται καὶ αὐτοί. Καὶ πάλιν διὰ νεύματος τοῦ πραιποσίτου κατέρχεται ὁ ἕτερος ὀστιάριος ὁ τὴν χρυσοῦν βέργαν κατέχων, καὶ εἰσάγει βῆλον γ' τοὺς προκρίτους ἀνθρώπους τοῦ μαγίστρου καὶ ἄρχοντος τοῦ Ταρῶ, καὶ ἐπ' αὐτῶν τῆς προρρηθείσης τάξεως ἐπακολουθησάσης, ἐξέρχονται καὶ αὐτοί. Καὶ τούτων οὕτως τελεσθέντων, καὶ τοῦ πραιποσίτου εἰπόντος· "Κελεύσατε," πάντων ἐπευξαμένων τὸ· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους," ἐξέρχονται οἱ τε μάγιστροι καὶ πατρίκιοι καὶ συγκλητικοὶ καὶ οἱ λοιποὶ πάντες, καὶ εἶθ' οὕτως πάλιν τοῦ πραιποσίτου εἰπόντος τὸ· "Κελεύσατε," ἐπεύχονται οἱ τοῦ κουβουκλείου, καθὼς προεῖρηται, καὶ ἐξέρχονται καὶ αὐτοί. Καὶ εὐθέως κατίασιν οἱ δεσπῶται ἀπὸ τῶν θρόνων, καὶ τὰ τούτων ἐκβάλλοντες στέμματα καὶ χλανίδια, καὶ περιβαλλόμενοι τὰ χρυσοπερίκλειστα σαγία, εἰσέρχονται ἐν τῷ θεοφυλάκτῳ αὐτῶν παλατίῳ. Ὁ δὲ μάγιστρος ὁ Ταρωνίτης καὶ οἱ φίλοι Βούλγαροι ἐν τοῖς ἰδίῳ ἀπέρχονται ἀπλήκτοις, αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μὴ συνεστιώμενοι τοῖς βασιλεῦσιν.

1.130 ΛΑ' (ΚΕ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ παραμονῇ τῶν Ἁγίων Φώτων .

Εἰσέρχεται ὁ πραιπόσιτος, ὥραν δευτέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἢ καὶ τρίτην ἡγουν τῆς παραμονῆς τῶν Φώτων, εἰς τὸν βασιλέα, ὑπομιμνήσκων αὐτὸν περὶ τοῦ πατριάρχου, ὅπως ἐσπέρας εἰς τὸν ἀγιασμὸν ἔλθῃ, καὶ ὁποῖαν ὥραν κελεύει παραγενέσθαι αὐτόν, ἢ πρῶτον ἀγιάσας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὴν Μεγάλην, εἶθ' οὕτως ἔλθῃ, ἀγιάσων εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, ἢ πρῶτον ἀγιάσῃ εἰς τὸν Ἅγιον Στέφανον καὶ εἶθ' οὕτως ὑποστρέψας ἀγιάσῃ εἰς τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν, καὶ καθὼς κελεύσῃ ὁ βασιλεὺς τῷ πραιποσίτῳ, ἀποστέλλει κουβικουλάριον καὶ σιλεντιάριον προσκαλέσασθαι τὸν πατριάρχην εἰς τὸν ἀγιασμὸν, ἐν ᾧ ὥρᾳ κελεύει ὁ βασιλεὺς. Ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο ὅτι διὰ τῶν αὐτῶν καὶ τῇ ἐξῆς προσκαλεῖται εἰς τὸ κλητώριον ὁ πατριάρχης.

Τὸ δὲ πρῶτῃ τῇ παραμονῇ ἀλλάξιμα οὐ γίνονται, ἕως ὥραν θ' ἀλλάσσει τὸ κουβούκλειον μόνον, καὶ ὅτε λέγει ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία ἀνάγνωσμα τέταρτον ἢ καὶ πέμπτον, ἐλθὼν σιλεντιάριος μηνύει τῷ τῆς καταστάσεως, κάκεϊνος τῷ πραιποσίτῳ, κάκεϊνος τῷ βασιλεῖ. Ὁ δὲ βασιλεὺς διέρχεται διὰ 1.131 τῶν διαβατικῶν τοῦ παλατίου, καὶ διὰ τῆς Δάφνης καὶ τοῦ Αὐγουστέως εἰσέρχεται εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς Δάφνης, πλησίον τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, κάκεϊσε λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος, λέγει τοῖς ἱερεῦσιν, ὅπως ἄρξωνται τῆς θείας λειτουργίας εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, ἐν ᾧ ὁ ἀγιασμὸς τελεῖται. Εἰς δὲ τὸν Αὐγουστέα καὶ εἰς τὸ Κονιστώριον ἀλλάσσουν οἱ πατρίκιοι καὶ μόνον· τῇ γὰρ ἐσπέρᾳ ἐκεῖνη ἄλλο ὄφρῆκιον οὐκ ἀλλάσσει, εἰ μὴ οἱ πατρίκιοι καὶ τὸ κουβούκλειον. Ὁ δὲ βασιλεὺς, φορῶν τὸ διβητήσιον αὐτοῦ καὶ τὸ τζιτζάκιν, ἴσταται εἰς τὸ Ὀκτάγωνον, ἐκτελῶν τὴν θείαν λειτουργίαν· τελεσθείσης δὲ τῆς θείας λειτουργίας, εἰσέρχεται ὁ πατριάρχης εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, καὶ ἀρξαμένου αὐτοῦ ἐκτελεῖν τὴν μεγάλην εὐχὴν τοῦ ἀγιασμοῦ, ἐπιδίδωσιν εὐθέως ὁ πραιπόσιτος τῷ βασιλεῖ κηρία, καὶ ἴσταται ὁ βασιλεὺς ὀπισθεν τῆς κολυμβήθρας, ἕως ἂν ἐκτελέσῃ ὁ πατριάρχης ἅπασαν τὴν εὐχὴν, οἱ δὲ πρωτοσπαθάριοι οἱ εὐνοῦχοι ὀπισθεν τοῦ βασιλέως ἴστανται ἠλλαγμένοι, ὡσαύτως καὶ οἱ πατρίκιοι ἴστανται, κρατοῦντες κηροὺς βασιλικούς. Τελεσθείσης δὲ τῆς εὐχῆς, ἐπιδίδωσιν ὁ βασιλεὺς τῷ πραιποσίτῳ ἅπερ κατέχει κηρία, ὁ δὲ πραιπόσιτος τοῖς ἱερεῦσι, καὶ λαβὼν ὁ πατριάρχης ἀγίασμα, ἐπιχέει ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ βασιλέως, ὁ δὲ βασιλεὺς νιψάμενος τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν ἀλείψας καὶ τὸ πρόσωπον, καὶ εἰ θέλει, πῶν ἐξ αὐτοῦ, προσκυνήσαντες

ἀμφοτέροι ἀλλήλους ὃ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, ἀπέρχεται μὲν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν κοιτῶνα αὐτοῦ, κάκεισε ἔνδον τοῦ βήλου ἐστὼς ἐκδέχεται τὸν πατριάρχην, ἕως ἂν τὴν διακονίαν, ἤγουν τοῦ ἐπιχείειν τὸ ἀγίασμα, ἐκπληρώσῃ, εἰς τε τοὺς πατρικίους, καὶ τοὺς τοῦ κουβουκλείου, στρατηγούς τε καὶ δομεστίκους. Εἴθ' οὕτως μηνύει ὁ πραιπόσιτος τῷ βασιλεῖ, καὶ δίδωσι νεῦμα τῷ πραιποσίτῳ, κάκεινος ἐξεληθὼν προσκαλεῖται τὸν πατριάρχην ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἐνοῦνται ἀμφοτέροι ὃ τε 1.132 βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης ἐν τῷ Ὀκταγώνῳ, καὶ ἐπιδίδωσιν ὁ πατριάρχης τῷ βασιλεῖ εὐλογίας, ὁ δὲ βασιλεὺς, λαβὼν παρὰ τοῦ πραιποσίτου ἀποκόμβιον, ἐπιδίδωσι τῷ πατριάρχῃ. Εἶτα κρατήσαντες ἀλλήλων τὰς χεῖρας ὃ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, ἐξέρχονται μέχρι τοῦ Αὐγουστέως, καὶ προσκυνήσαντες ἀλλήλους καὶ ἀσπασάμενοι, ὁ μὲν πατριάρχης ἀπέρχεται ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, διασώζουσι δὲ αὐτὸν δύο ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου καὶ ὁ τῆς καταστάσεως καὶ σιλεντιάριοι δύο μέχρι τοῦ Ὀνόποδος ἢ καὶ τοῦ Κομιστωρίου. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπέρχεται ἐν τῷ θεοφυλάκτῳ αὐτοῦ παλατίῳ, καὶ ἐκβαλὼν τό τε τζιτζάκιν καὶ τὸ διβητήσιον, περιβάλλεται σκαραμάγγιον δίασπρον χρυσόκλαβον, καὶ εἴθ' οὕτως καθέζεται ἐπὶ τῆς τιμίας αὐτοῦ τραπέζης. Ὡσαύτως ἀπαλλάσσουσι καὶ οἱ πατρικιοὶ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὰ σκαραμάγγια αὐτῶν, εἰσέρχονται οἱ κληθέντες εἰς τὸ κλητώριον· ἀπὸ γὰρ τῆς Ἐκκλησίας ἀλλάξιμα οὐκ εἰσίν, οἱ δὲ τοῦ κουβουκλείου ἅπαντες παραστάσιμον οὐ ποιοῦσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι, τῇ ἐσπέρᾳ ἐκείνῃ, ἤγουν τῇ παραμονῇ τῶν Φώτων, τὰ ἀλλάξιμα διὰ λευκῶν χλανιδίων τελοῦνται, οἱ δὲ πατρικιοὶ, τῇ ἐσπέρᾳ ἐκείνῃ, οὐ φοροῦσι χλανίδια χρυσόταβλα, ἀλλὰ χλανίδια ἔχοντα ταβλία ἀπὸ ὀξέου· διὰ γὰρ τὴν ἐορτὴν τῶν Φώτων ὃ τε βασιλεὺς καὶ ἡ σύγκλητος λευκὰ ἀλλάσσουσιν, οἱ δὲ ὀσιτῆριοι φοροῦσι τὰ παραγάβδια αὐτῶν, βαστάζοντες καὶ τὰ βεργία αὐτῶν. Οἱ δὲ πρωτοσπαθῆριοι οἱ εὐνοῦχοι φοροῦντες τὰ διβητήσια καὶ τὰ σπαθία, ὀψικεύουσιν ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως, ἡνίκα ἐξέρχεται ἐκ τοῦ παλατίου· ὑποστρέφοντος δὲ τοῦ βασιλέως, ἐν τῷ παλατίῳ, ἐπειδὴ ἠλλαγμένος ὑποστρέφει, καὶ αὐτοὶ ἠλλαγμένοι ὑποστρέφουσιν.

1.133 ΛΕ' (ΚΣ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ ἐορτῇ καὶ προελεύσει τῶν Φώτων.

Προέρχονται ἅπαντες ἐννύχοι οἱ ἐξ ἔθους προερχόμενοι ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ τῆς Ἀψίδος, ἠλλαγμένοι ἀπὸ λευκῶν, καὶ ἀνοίξαντος τοῦ παλατίου, εἰσέρχονται καὶ δέχονται τὸν βασιλέα εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν, ὡς εἴθισται αὐτοῖς. Καὶ δηριγευόμενος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τῶν ἐξ ἔθους, διέρχεται διὰ τῆς Δάφνης, καὶ ἄπει κηρὸς εἰς τὰ εὐκτήρια, ὡς εἴθισται αὐτῷ, καὶ ἀπέρχεται μέχρι τοῦ Αὐγουστέως, ἐκδεχόμενος τὸν καιρὸν. Καὶ τοῦ καιροῦ ἐγγίσαντος, δηλοῖ ὁ τῆς καταστάσεως τῷ πραιποσίτῳ, ὁ δὲ πραιπόσιτος τῷ βασιλεῖ, καὶ ἐξεληθὼν ἀπὸ τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ εἰς τὸ Ὀκτάγωνον, περιβάλλεται τὴν χλανίδα αὐτοῦ, καὶ στεφθεὶς διέρχεται διὰ τοῦ Αὐγουστέως καὶ τοῦ στενοῦ καὶ τοῦ Ὀνόποδος, τὴν δὲ δοχὴν καὶ προσκύνησιν ἐκτελοῦσιν οἱ ἐξ ἔθους, ὃν τρόπον ἐδηλώσαμεν ἐν τῇ προελεύσει τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, ἐν τῇ κάτω πύλῃ τῇ οὔσῃ ἔμπροσθεν τοῦ Κομιστωρίου. Καὶ εἰ μὲν κελεύει ὁ βασιλεὺς ποιῆσαι μαγίστρος, νεύει τῷ πραιποσίτῳ, καὶ ἀπελθὼν πρὸς αὐτὸν ὁ πραιπόσιτος, λέγει αὐτῷ τὸ ὄνομα τοῦ μέλλοντος προβληθῆναι, ὁ δὲ πραιπόσιτος λέγει τῷ τῆς καταστάσεως, κάκεινος λαμβάνει 1.134 αὐτὸν ἀπὸ τῆς στάσεως αὐτοῦ μετὰ σιλεντιαρίου, καὶ ἴστησιν αὐτὸν κάτωθεν τοῦ πουλπίτου ἔμπροσθεν τῶν πατρικίων, καὶ εὐθέως ἐπιδίδωσιν ὁ πραιπόσιτος τῷ βασιλεῖ στιχάριν καὶ βαλτίδιον, ὁ δὲ τῆς καταστάσεως, κρατήσας τὸν μέλλοντα προβληθῆναι, ἄγει αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσκυνήσας τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως καὶ ἀσπασάμενος αὐτοῦ, ἀνίσταται. Εἶτα, λαβὼν τὸ στιχάριον μετὰ τοῦ βαλτιδίου ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ βασιλέως, φιλεῖ τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως, λαβὼν δὲ αὐτὸν πάλιν ὁ τῆς καταστάσεως μετὰ σιλεντιαρίου, εἰσφέρει αὐτὸν εἰς τὸ ἔνδον Κομιστωρίου, καὶ ἐνδύσας αὐτὸν τὸ στιχάριον, περιζώσας αὐτὸν καὶ τὸ βαλτίδιον, ἐξάγει αὐτὸν καὶ ἴστησιν ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως κάτωθεν τοῦ πουλπίτου· καὶ πάντες εἰσελθόντες προσκυνοῦσιν, ὃν τρόπον καὶ ἐν τῇ προβολῇ τῶν πατρικίων, καὶ ἄγει αὐτὸν ὁ τῆς καταστάσεως

πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσκυνήσας καὶ ἀσπασάμενος τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἀνίσταται, ὑπερευξάμενος τὸν βασιλέα, κρατήσας δὲ αὐτὸν ὁ τῆς καταστάσεως, εἰσάγει αὐτὸν ὀπισθοραυῶς καὶ ἴστησιν αὐτὸν ἐν τῇ ἐφαρμοζούσῃ τάξει τε καὶ στάσει. Εἴθ' οὕτως λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως νεύει τῷ σιλεντιαρίῳ τῷ ἐστῶτι ἐν τῇ πύλῃ, καὶ λέγει· "Κελεύσατε." Εἴθ' οὕτως διέρχεται διὰ τῶν Ἐκσκουβίτων καὶ τῶν Σχολῶν μέχρι τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ δοχῆ καὶ τάξει, καθ' ὃν τρόπον ἐδηλώθη ἡμῖν ἐν τῇ προελεύσει τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, καὶ εἰς τὸν νάρθηκα εἰσελθὼν, εἰσέρχεται ἔνδον τοῦ βήλου. Καὶ λαβὼν ὁ πραιπόσιτος τὸ στέμμα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως, εἰσέρχεται διὰ τοῦ νάρθηκος, καὶ δέχεται αὐτὸν ἐκεῖσε ὁ πατριάρχης, καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους, εἰσέρχονται καὶ ἴστανται ἔμπροσθεν τῶν μεγάλων πυλῶν. Καὶ ἄψας ἐκεῖσε κηρούς, δίδωσιν αὐτοὺς τῷ πραιποσίτῳ, ὁ δὲ πραιπόσιτος 1.135 τῷ τῆς καταστάσεως, καὶ προσκυνήσας τὸ ἄχραντον Εὐαγγέλιον, εἰσέρχεται εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ διελθὼν διὰ τῆς σωλαίας, ἴσεται ἔμπροσθεν τῶν ἀγίων θυρῶν, καὶ λαβὼν παρὰ τοῦ πραιποσίτου κηρία καὶ εὐξάμενος, ἐπιδίδωσιν αὐτὰ τῷ πραιποσίτῳ. Καὶ εἴθ' οὕτως εἰσελθὼν εἰς τὸ θυσιαστήριον, ὑφαπλοῖ ἐν τῇ ἀγίᾳ τραπέζῃ εἰλιτὰ δύο, ἀσπαζόμενος δύο ἱερά ποτήρια καὶ δύο ἱεροὺς δίσκους καὶ τὰ σπάργανα τοῦ Κυρίου, καὶ λαβὼν ἀποκόμβιον παρὰ τοῦ πραιποσίτου, τίθησιν αὐτὸ ἐν τῇ ἀγίᾳ τραπέζῃ, καὶ ἐξελθὼν διὰ τῆς πλαγίας τοῦ θυσιαστηρίου, εἰσέρχεται εἰς τὸ μητατώριον, εἰς δὲ τὰ ἅγια, καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν κοινωνίαν ἐκτελεῖ, ὡς ἡ συνήθεια ἔχει. Καὶ μετὰ τὸ κραματίσαι καὶ ἐξελθεῖν τοῦ Ἁγίου Φρέατος, εἰσέρχεται ἔνδον τοῦ βήλου μετὰ τοῦ πατριάρχου, καὶ στέφεται παρ' αὐτοῦ, καὶ εἴθ' οὕτως ἐπιδίδωσιν ὁ πατριάρχης εὐλογίας τῷ βασιλεῖ· εἶτα λαβὼν ὁ βασιλεὺς παρὰ τοῦ πραιποσίτου ἀποκόμβιον, ἀντιδίδωσι τῷ πατριάρχει, ὁ δὲ πατριάρχης ἀντιδιδῶσι τῷ βασιλεῖ ἀλειπτὰ. Καὶ ἀλλήλους ἀσπασάμενοι, ὁ μὲν βασιλεὺς, διοδεύων τὴν μέσσην, εἰσέρχεται διὰ τῆς μεγάλης πύλης τῆς Χαλκῆς· αἱ δὲ δοχαὶ τῶν περατικῶν μερῶν καὶ τῶν πολιτικῶν τελοῦνται ἐν τῇ τάξει καὶ στάσει, ὃν τρόπον ἐκτελέσθησαν ἐν τῇ προελεύσει τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.

Καὶ τὰς Σχολὰς καὶ τὰ Ἐκσκουβίτα διελθὼν καὶ διὰ τοῦ Κονσιστωρίου καὶ τοῦ στενοῦ, εἰσέρχεται εἰς τὸν Αὐγουστέα, καὶ οἱ τοῦ κουβουκλείου τελέσαντες τὴν συνήθειαν, εἰσέρχονται εἰς τὸ Ὀκτάγωνον, καὶ λαμβάνει ὁ πραιπόσιτος τὸ στέμμα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως, καὶ εἰσελθόντες οἱ βεστίητορες ἀπαλλάσσουν τὴν χλανίδα αὐτοῦ. Εἶτα εἰσελθὼν ὁ πατριάρχης εἰς τὸν Ἅγιον Στέφανον, καὶ τοῦ βασιλέως μέλλοντος ἀκουμβίσαι εἰς τὰ ἰθ' Ἀκκουβίτα, νεύει τῷ πραιποσίτῳ, καὶ προσκαλεῖται τὸν πατριάρχη, καὶ τούτου γενομένου, προσκυνοῦσιν ἀλλήλους, καὶ εἰσέρχονται οἱ ἱερεῖς, καὶ τὸν στίχον ποιήσαντες, εἰσέρχεται πάλιν ὁ 1.136 πατριάρχης εἰς τὸν Ἅγιον Στέφανον καὶ ἐκβάλλει τὸ ὠμοφόριον αὐτοῦ. Ὁμοίως καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκβάλλει τὸ σαγίον αὐτοῦ καὶ ἐνοῦνται πάλιν, καὶ εἴθ' οὕτως ἐξέρχονται, ὀψικευόμενοι ὑπὸ τοῦ κουβουκλείου, καὶ ἀκουμβίζουσιν οἱ δύο ἐξ ἴσου ἐν τῷ ἀκκουβίτῳ καὶ πίνουσι πρὸς ἄπαξ. Καὶ εἴθ' οὕτως λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, νεύει τὴν ὑπουργίαν καὶ εἰσέρχεται, τοῦτο δὲ ποιεῖ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν φίλων. Μέλλοντος δὲ ἀνίστασθαι τοῦ βασιλέως καὶ τῶν φίλων ἐξελθόντων, μένουσιν οἱ τοῦ ἄνω ἀκκουβίτου φίλοι, οἱ μητροπολίται καὶ ὅσοι εἰσὶν εἰς τοὺς πρώτους ἀκκουβίτους, ἡγουν εἰς τὸν δεξιὸν καὶ εὐώνυμον ἐπίσκοποι· πίνουσι δὲ πάλιν πρὸς ἄπαξ ὃ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης καὶ οἱ ἐναπομείναντες φίλοι, καὶ εἴθ' οὕτως λαβόντες νεῦμα παρὰ τοῦ πραιποσίτου, ἐξέρχονται καὶ αὐτοί, καὶ εἴθ' οὕτως λαβὼν ὁ πρωτοσπαθάρης, ἐξέρχεται καὶ αὐθις ἡ ὑπουργία. Καὶ πάντων ἐξελθόντων, μένει ὁ βασιλεὺς μετὰ μόνου τοῦ πατριάρχου καὶ τοῦ κουβουκλείου. Καὶ πίνοντες πάλιν ἀμφοτέροι πρὸς ἄπαξ, ἀνίστανται, καὶ ἀπέρχεται ὁ πατριάρχης εἰς τὸν Ἅγιον Στέφανον καὶ βάλλει τὸ ὠμοφόριον αὐτοῦ, ὁ δὲ βασιλεὺς τὸ σαγίον αὐτοῦ, καὶ ἐνοῦνται πάλιν εἰς τὸ Ὀκτάγωνον, καὶ ποιοῦσι τὸν στίχον. Εἶτα λαβὼν ὁ βασιλεὺς παρὰ τοῦ πατριάρχου εὐλογίας, ἐξέρχεται μέχρι τοῦ Αὐγουστέως, καὶ προσκυνήσαντες ἀλλήλους καὶ ἀσπασάμενοι, τὸν μὲν πατριάρχη λαμβάνουσι δύο κουβικουλάριοι, καὶ διασώζουσιν αὐτὸν μέχρι τοῦ στενοῦ ἢ καὶ τοῦ Ὀνόποδος. Ὁ δὲ βασιλεὺς, δηριγευόμενος ὑπὸ τε τοῦ κουβουκλείου καὶ τῶν μαγλαβιτῶν, εἰσέρχεται ἐν τῷ παλατίῳ· ἐστῶτων δὲ τῶν τοῦ κουβουκλείου ἀπάντων ἐν τῷ Χρυσοτρικλίῳ, ὑπερεύχονται τὸν βασιλέα τό· "Εἰς πολλοὺς καὶ

ἀγαθούς χρόνους." Γίνεται δὲ ἡ εὐχή αὐτή, ἐπειδὴ πληροῦται τὸ δωδεκαήμερον.

1.137 ΛΣ' (ΚΖ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ ἑορτῇ καὶ προελεύσει τῆς Ὑπαπαντῆς

Εἰ κελεύει ἀπελθεῖν ὁ βασιλεὺς καὶ παννυχεῦσαι ἐν Βλαχέρναις, ἀπέρχεται τῇ πρὸ μιᾶς τῆς ἑορτῆς ἡμέρα, καὶ ἐκτελεῖ τὴν πάννυχον. Τῇ δὲ ἐξῆς ἡμέρα τῆς ἑορτῆς ἀλλάσσουν ἅπαντες ἀπὸ λευκῶν χλανιδίων· οἱ δὲ κουβικουλάριοι ἀλλάσσουν καμίσια καὶ μόνον, ὡσαύτως καὶ οἱ σπαθαροκουβικουλάριοι. Οἱ δὲ εὐνοῦχοι πρωτοσπαθάριοι φοροῦσι τὰ ἀλλάξιμα αὐτῶν πλήρη, βασιτάζοντες καὶ σπαθοβάκλια, οἱ δὲ βαρβάτοι πρωτοσπαθάριοι φοροῦσι τὰ σπέκια αὐτῶν καὶ σπαθία, οὐ βασιτάζουσι δὲ σπαθοβάκλια. Οἱ δὲ σπαθαροκανδιδάτοι καὶ σπαθάριοι καὶ οἱ τοῦ μαγλαβίου καὶ οἱ λοιποὶ οἰκειακοὶ σπαθάριοι περιπατοῦσιν ἔνθεν κάκειθεν, ὄπισθεν τῆς προελεύσεως, εἰς τὰ πλάγια τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου καὶ τῶν πατρικίων, τοῦτο τελοῦντες καθ' ἑκάστην προέλευσιν· ἐν δὲ ταῖς μεγάλας προελεύσεις φοροῦσι τὰ μανιάκια αὐτῶν, βασιτάζοντες καὶ τὰ σπαθοβάκλια αὐτῶν. Οἱ δὲ σπαθαροκανδιδάτοι τὰ μανιάκια αὐτῶν καὶ σκουτάρια καὶ διστράλια μονοπέλυκα· οἱ δὲ σπαθάριοι σκουτάρια καὶ διστράλια, ἀπὸ σκαραμαγγίων δὲ ἀμφότεροι. Τοῦ δὲ τῆς καταστάσεως ἐλθόντος καὶ μηνύσαντος τῷ 1.138 πραιποσίτῳ, ὡς ὅτι ὁ καιρὸς ἤγγικεν, εἰσέρχεται ὁ πραιπόσιτος καὶ μηνύει τὸν βασιλέα, ὁ δὲ βασιλεὺς ἐξελθὼν ἐν τῷ τρικλίνῳ τῷ καλουμένῳ Ἀναστασιακῷ, φορῶν τὸ διβητήσιον αὐτοῦ, ἴσταται ἐκεῖσε, καὶ ἴστανται οἱ ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου ἔνθεν καὶ ἔνθεν, οἱ δὲ σπαθαροκουβικουλάριοι καὶ οἱ κουβικουλάριοι ὄπισθεν αὐτῶν, οἱ δὲ πρωτοσπαθάριοι οἱ εὐνοῦχοι ἴστανται ὄπισθεν τοῦ βασιλέως. Προσκαλεῖται δὲ ὁ πραιπόσιτος τοὺς βεσητήτορας, καὶ ὑπαλλάξας ὁ βασιλεὺς τὴν χλανίδα αὐτοῦ δι' αὐτῶν, εἶτα κατελθὼν ὀστιάριος, ἴσταται ἐν τῷ βήλῳ, καὶ νεύει ὁ βασιλεὺς τῷ πραιποσίτῳ, ὁ δὲ πραιπόσιτος τῷ κουβικουλαρίῳ τῷ αἴροντι τὸ βῆλον, καὶ εἰσάγονται πατρίκιοι καὶ στρατηγοί, καὶ εἰσελθόντες πίπτουσι. Καὶ ἀναστάντων αὐτῶν, λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, λέγει· "Κελεύσατε." Ὁ δὲ βασιλεὺς δηριγευόμενος ὑπὸ τε τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, πατρικίων τε καὶ στρατηγῶν, ἐξέρχεται ἐν τῷ τρικλίνῳ τῷ καλουμένῳ Δανουβίῳ· ἴστανται δὲ οἱ τε βαρβάτοι πρωτοσπαθάριοι καὶ ὁ δρουγγάριος τῆς βίγλης ἔνθεν καὶ ἔνθεν πλησίον τῆς θύρας. Οἱ δὲ πατρίκιοι καὶ στατηγοὶ μετὰ τῆς συγκλήτου πίπτουσι, καὶ λαμβάνει νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ νεύει τῷ τῆς καταστάσεως, κάκεινος λέγει· "Κελεύσατε" καὶ αὐτοὶ ὑπερέυχονται· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Καὶ ὑπ' αὐτῶν δηριγευόμενος, διέρχεται, ὁ δὲ τῆς καταστάσεως ἐν τῷ μέσῳ, καὶ κατὰ βάθρον ἐπιστροφόμενος πρὸς τὸν βασιλέα, ἐφαπλῶν δὲ καὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἔνδοθεν τοῦ χλανιδίου αὐτοῦ, λέγει πρὸς τὸν βασιλέα· "Καπλάτε Δόμηνη" τοῦτο ἐκτελῶν ὅπως ἐν τῇ διόδῳ τοῦ βασιλέως μὴ τύχη βάθρον. Καὶ ἔξω τῆς πύλης ἐξελθὼν τῆς ἐξαγούσης πρὸς τὸν ἔμβολον, διέρχεται ἐν 1.139 τῷ δεξιῷ μέρει τοῦ ἔμβολου, οἱ δὲ πατρίκιοι τῆς αὐτῆς πύλης ἔξω λαμβάνουσι τὰ κηρία αὐτῶν, λεγόντων τῶν δύο μερῶν ἱαμβικά, ἕκαστος αὐτῶν διερχόμενος ἀπὸ τῆς στάσεως αὐτοῦ· πληροῦντος γὰρ τοῦ ἐνός, ἄρχεται ὁ ἕτερος· διελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς πλησίον τοῦ κίονος τοῦ κειμένου ἐγκαρσίως ἐν τῷ πληρώματι τοῦ ἔμβολου, δέχεται ἐκεῖσε τὸν πατριάρχην μετὰ τῆς λιτῆς, λαβὼν δὲ κηρία παρὰ τοῦ πραιποσίτου καὶ εὐξάμενος, ἐπιδίδωσιν αὐτὰ πάλιν τῷ πραιποσίτῳ, καὶ προσκυνήσας τὸ ἄχραντον Εὐαγγέλιον καὶ τὸν τίμιον σταυρόν, καὶ πάλιν προσκυνήσαντες ἀμφότεροι ἀλλήλους, ὃ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, καὶ ἀσπασάμενοι, λαμβάνει ὁ βασιλεὺς παρὰ τοῦ πραιποσίτου κηρίον λιτανίκιον, καὶ ὑποστρέψας, διέρχεται διὰ τοῦ αὐτοῦ ἔμβολου. Ἄρχεται δὲ ὁ τῆς καταστάσεως· "Χαῖρε, κεχαριτωμένη Θεοτόκε Παρθένε" ψάλλοντες δὲ τὸ αὐτὸ τροπάριν οἱ τῆς προελεύσεως ἅπαντες, εἰσέρχονται ἐν τῷ νάρθηκι τοῦ Μεγάλου Ναοῦ, καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς καθέζεται ἐπὶ σελλίου ἐν τῷ νάρθηκι, προσμένων μέχρις ἂν καταλάβῃ ὁ πατριάρχης μετὰ τῆς λιτῆς, οἱ δὲ πατρίκιοι καὶ ἡ σύγκλητος εἰσέρχονται καὶ ἴστανται ἐν τῷ ναῷ, ὡς εἴθισται αὐτοῖς, προσμένοντες τὸν βασιλέα. Καταλαβόντος δὲ τοῦ πατριάρχου μετὰ τῆς λιτῆς, ἀνίσταται ὁ βασιλεὺς, καὶ προσκυνήσαντες ἀμφότεροι ἀλλήλους ὃ

τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, ἀπέρχονται ἀμφοτέρω καὶ ἴστανται ἐν τῇ πύλῃ τοῦ Μεγάλου Ναοῦ· καὶ ἀρξάμενος ὁ πατριάρχης τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου τῆς θείας λειτουργίας, λαβὼν ὁ βασιλεὺς παρὰ τοῦ πραιποσίτου κηρία τῆς προσευχῆς, καὶ εὐξάμενος δίδωσιν αὐτὰ πάλιν τῷ πραιποσίτῳ, καὶ αὐτὸς τῷ τῆς καταστάσεως. Καὶ προσκυνήσας ὁ βασιλεὺς τὸ ἄχραντον Εὐαγγέλιον, διέρχεται μέσον διὰ τοῦ ναοῦ μετὰ τοῦ πατριάρχου, καὶ διὰ τῆς πλαγίας τοῦ ἄμβωνος εἰσέρχεται ἐν 1.140 τῇ σωλαίᾳ, καὶ στὰς ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν καὶ ἄψα κηροῦς καὶ εὐξάμενος, εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον. Ἀσπασάμενος δὲ τὴν ἁγίαν ἐνδυτὴν, λαβὼν ἀποκόμβιον παρὰ τοῦ πραιποσίτου, τίθησιν αὐτὸ ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ καὶ ἐξέρχεται, καὶ διδοῦσιν αὐτῷ εὐλογίας οἱ ἱερεῖς, διὰ μέσης τοῦ ναοῦ.

Μέλλοντος δὲ τοῦ βασιλέως ἐξέρχεσθαι ἐν τῷ νάρθηκι, ἴστανται ὄρφανὰ ἐπάνω τῶν σκάμνων ἀπ' ἀριστερᾶς τῆς μεγάλης πύλης, καὶ φωνοβολοῦντες ὑπερεύχονται τὸν βασιλέα, ὡς ἢ συνήθεια ἔχει. Ἐλθόντες δὲ ἐξ ἴσου ἐν τῷ στυρακίῳ ὃ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, προσκυνήσαντες καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους, ὁ μὲν πατριάρχης ἀπέρχεται ἐν τῷ μεγάλῳ ναῷ τοῦ ἐκτελέσαι τὴν θείαν λειτουργίαν, ὁ δὲ βασιλεὺς διὰ τοῦ στυρακίου ἀνελθὼν ἐν τῷ εὐκτηρίῳ ἄπει ἐκεῖσε κηροῦς, ὡσαύτως δὲ καὶ ἐν τοῖς κατηχομενίοις, εἰς τὸν σταυρόν, καὶ εἰσελθὼν ἐν τῷ εὐκτηρίῳ, ἴσταται ἐκεῖσε, ἐκτελῶν τὴν θείαν λειτουργίαν· οἱ δὲ πατρίκιοι καὶ οἱ λοιποὶ ἄρχοντες ἅπαντες ἴστανται ἔξω ἐν τοῖς κατηχομενίοις. Τῆς δὲ θείας κοινωνίας ἐγγιζούσης, προστάσσει ὁ πραιπόσιτος ἀπὸ κελεύσεως τῷ τῆς καταστάσεως, καὶ ἀποστέλλει σιλεντιαρίους δύο πρὸς τὸ προσκαλέσασθαι τὸν πατριάρχην, καὶ ἀνάγουσιν αὐτὸν διὰ τοῦ στυρακίου ἐν τῷ εὐκτηρίῳ, ἐν ᾧ ἴσταται ὁ βασιλεὺς. Κοινωνήσαντος δὲ τοῦ βασιλέως παρὰ τοῦ πατριάρχου τοῦ ἀχράντου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου, εἰσέρχεται ἐν τῷ κοιτῶνι, καὶ εἶθ' οὕτως εἰσελθόντες πατρίκιοί τε καὶ στρατηγοὶ καὶ δομέστικοι καὶ οἱ τὰ πρῶτα ὀφφίκια κατέχοντες, κοινωνοῦσι καὶ αὐτοὶ ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ πατριάρχου· καὶ πάντων ἐξελθόντων καὶ τοῦ πατριάρχου μέλλοντος κατέρχεσθαι, ἐστῶτος τοῦ βασιλέως ἔμπροσθεν τῆς θύρας τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ, προσκυνοῦσιν ἀμφοτέρω ἀλλήλους, καὶ ἀπελθὼν ὁ πατριάρχης ἐκτελεῖ τὴν θείαν λειτουργίαν 1.141 ἅπασαν.

Τελεσθείσης δὲ τῆς θείας λειτουργίας, διέρχεται ὁ βασιλεὺς ἠλλαγμένος διὰ τοῦ τρικλίνου τῆς ἁγίας σοροῦ, βασταζόντων τῶν κουβικουλαρίων τὰ ἐκεῖσε ὄντα βῆλά τε καὶ κορτίνας, καὶ ἀνέρχεται ὁ βασιλεὺς διὰ τοῦ βισαλωτοῦ καὶ τοῦ κοχλιοῦ, καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ Δανουβίῳ τρικλίνῳ, καὶ ἴσταται ἢ τιμία αὐτοῦ τράπεζα ἐκεῖσε, καὶ μένουσιν ἐκεῖσε πρωτοσπαθάριοι βαρβάτοι, σπαθαροκανδιδάτοι καὶ οἱ ἐπὶ τοῦ μαγλαβίου καὶ λοιποὶ ἅπαντες οἰκιακοὶ, καὶ τότε οἱ μὲν κληθέντες ἐξ αὐτῶν ἐκδέχονται ἐκεῖσε, οἱ δὲ λοιποὶ ἄρχοντες ἕκαστος ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἀνελθὼν ἐν τῷ Ἀναστασιακῷ τρικλίνῳ καὶ ἀπαλλάξας, μένει μετὰ τὸ διβητήσιον αὐτοῦ· οἱ δὲ σιλεντιαριοὶ, προσκαλεσάμενοι τὸν πατριάρχην, ἀναφέρουσιν αὐτὸν μέχρι τοῦ κοχλιοῦ, καὶ καθίσας ἐκεῖσε πλησίον τῆς εἰσαγωγῆς πύλης ἐν τῷ τρικλίνῳ, ἐν ᾧ ἢ τράπεζα ἴσταται, μηνύει τῷ βασιλεῖ ὁ πραιπόσιτος, ὁ δὲ βασιλεὺς κελεύει τῷ πραιποσίτῳ προσκαλέσασθαι τὸν πατριάρχην, καὶ ἴσταται ὁ βασιλεὺς, φορῶν τὸ σαγίον αὐτοῦ, ἐν τῇ τραπέζῃ ἐκδεχόμενος τὸν πατριάρχην, καὶ καταλαβόντος τοῦ πατριάρχου, προσκαλοῦνται παρὰ τοῦ πατριάρχου οἱ ἱερεῖς καὶ ποιοῦσι τὸν στίχον. Καὶ εἶθ' οὕτως ὁ μὲν βασιλεὺς ἐκβάλλει τὸ σαγίον αὐτοῦ, ὁ δὲ πατριάρχης τὸ ὠμοφόριον αὐτοῦ, καὶ λαβόντες αὐτὸ ἱερεῖς ἐξέρχονται. Καὶ καθίσαντες ἐν τῇ τραπέζῃ ὃ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, εἰσφέρουσι τὰ κουκουμάρια κουβικουλάριοι δύο, καὶ πίνουσι πρὸς ἅπαξ, καὶ εἶθ' οὕτως εἰσέρχονται οἱ φίλοι, καὶ ἐπιτελεῖται ἢ συνήθεια πᾶσα τοῦ τραπεζίου· καὶ ἀναστάντων τῶν φίλων καὶ ἐξελθόντων, μένει ὃ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, καὶ εἰσφέρουσι πάλιν οἱ κουβικουλάριοι τὰ κουκουμάρια, καὶ πίνοντες πάλιν πρὸς ἅπαξ ἀνίστανται, καὶ ὁ μὲν πατριάρχης μικρὸν ὑπεξελθὼν, 1.142 βάλλει τὸ ὠμοφόριον αὐτοῦ, ὁ δὲ βασιλεὺς τὸ σαγίον αὐτοῦ, καὶ εἰπόντες τὸν στίχον, ἐπιδίδωσι τῷ βασιλεῖ ὁ πατριάρχης εὐλογίας, καὶ ἐξέρχονται οἱ ἱερεῖς. Καθέζεται δὲ ὃ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης μικρὸν, ὁμιλοῦντες πρὸς ἀλλήλους, εἶτα προσκυνήσαντες ἀλλήλους καὶ ἀσπασάμενοι, ἐξέρχονται, καὶ ὁ μὲν πατριάρχης προπέμπεται ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου μέχρι τοῦ

κοχλιοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε ὑπὸ σιληντιαρίων ἕως κάτω. Ὁ δὲ βασιλεὺς διαγίνεται μετὰ ταῦτα, ὡς δ' ἂν κελεύῃ καὶ βούληται. Ἰστέον ὅτι εἰ μὲν οὐ κελεύει ὁ βασιλεὺς ποιῆσαι τὴν προέλευσιν ἀπὸ τοῦ ἄνω παλατίου, ἤγουν ἀπὸ τὸν Ἀναστασιακὸν τρίκλινον, τελεῖται οὕτως· ἐξελθὼν ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ κοιτῶνος τῆς ἀγίας σοροῦ ἠλλαγμένος, ἴσταται ἐν τῷ τῆς ἀγίας σοροῦ τρικλίνῳ, ἔνθα τὰ βῆλα κρέμανται, ἐστῶτων καὶ ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ ἴστανται σπαθαροκουβικουλάριοι καὶ κουβικουλάριοι καὶ δέχεται ἐκεῖσε τοὺς τε πατρικίους καὶ στρατηγούς, καὶ προσκυνήσαντες τὸν βασιλέα, ἀνίστανται· λαβὼν δὲ νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, λέγει· "Κελεύσατε", αὐτοὶ δὲ τό· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς." Ὁ δὲ βασιλεὺς δηριγευόμενος ὑπ' αὐτῶν, διέρχεται διὰ τῶν βαθμίδων τῶν κατερχομένων ἀπὸ τὸ βανιάριν, καὶ ἐλθὼν εἰς τὰ βάθρα, τῆς κάτω προελεύσεως ἦτοι προκένσου γινομένου ἐν τοῖς ἐκεῖσε, ἴσταται ἢ προέλευσις, ἴσταται ὁ βασιλεὺς, οἱ δὲ πατρίκιοι ἐνωθέντες τῇ συγκλήτῳ ἀπάσῃ, πίπτουσι πάλιν μετ' αὐτῶν, ὁ δὲ πραιπόσιτος δίδωσι νεῦμα τῷ τῆς καταστάσεως, καὶ λέγει· "Κελεύσατε" ἀποκριθέντες δὲ ἅπαντες λέγουσιν· "Εἰς πολλοὺς χρόνους" ὁ δὲ τῆς καταστάσεως κατὰ βάθρον λέγει· "Καπλάτε Δόμνην"· ἐκτελοῦσι δὲ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε τὴν ἅπασαν τάξιν τῆς προελεύσεως, ὡς ἀνωτέρω εἰρήκαμεν.

1.143 Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν, εἰ τύχη ἢ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς τῆ β' τῆς α' ἑβδομάδος.

Δίδοται μεταστάσιμον ὥρα α' τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐν τῷ Λαυσιακῷ τρικλίνῳ, καὶ ἐξελθὼν ὁ βασιλεὺς ἀπὸ σαγίου, ἀνέρχεται ἐν τῇ Μανναύρα, καὶ στὰς ἄνωθεν τῶν γραδηλίων ἐν τῷ πρασίῳ λίθῳ, διαλαλεῖ ἐκεῖσε τὸν λαόν, τὸ ἐν ἀγνείᾳ καὶ φόβῳ Θεοῦ ἐκτελέσαι τὴν πανσέβαστον καὶ ἀγίαν Τεσσαρακοστήν· καὶ εἶθ' οὕτως ἐπιτρέπει ἀσηκρήτη καὶ ἐπαναγινώσκει τὸ ἐπαναγνωστικόν, τελεσθείσης δὲ τῆς ἀναγνώσεως, εὐφημεῖ πᾶς ὁ λαὸς τὸν βασιλέα· μετὰ δὲ τὴν εὐφημίαν τοῦ λαοῦ ἀποκινεῖ ὁ βασιλεὺς καὶ διέρχεται διὰ τοῦ εὐωνύμου μέρους τῆς Μανναύρας, καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ τε τοῦ πραιποσίτου καὶ τῶν λοιπῶν τοῦ κουβουκλείου καὶ πρωτοσπαθαρίων, καὶ διερχόμενος διὰ τῶν Ἐκσκουβίτων καὶ τῶν Σχολῶν, διὰ τῆς μικρᾶς πύλης τῆς Χαλκῆς εἰσέρχεται ἐν τῷ Ἀγίῳ Φρέατι καὶ ἄπει κηρούς· ὁ δὲ πατριάρχης δέχεται αὐτὸν ἐν τῷ Ἀγίῳ Φρέατι, ἐν τῇ πύλῃ τῇ εἰσαγωγῇ ἔνδον τοῦ ναοῦ, καὶ εἰσέρχονται ἀμφότεροι μέχρι τῶν ἀγίων θυρῶν. Ἄψας δὲ κηρούς ὁ βασιλεὺς καὶ εὐξάμενος, ἐπιδίδωσιν αὐτοὺς τῷ πραιποσίτῳ. Καὶ προσκυνήσαντες ἀλλήλους ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, ἀπέρχεται ἐν τῷ μηταωρίῳ· τῇ γὰρ ἡμέρᾳ ἐκεῖνη ὁ βασιλεὺς οὐκ εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ τελέσας τὴν τριτοέκτην, ἐξέρχεται ἐκ τοῦ μηταωρίου. Καὶ προσκυνήσαντες ἀλλήλους καὶ ἀσπασάμενοι, διέρχεται μὲν ὁ βασιλεὺς διὰ τοῦ δεξιῶ μέρους τοῦ ναοῦ, τοῦ νάρθηκος καὶ τοῦ ὠρολογίου, καὶ ἐξέρχεται ἐν τῇ πρὸς δύσιν οὔσῃ μεγάλη πύλῃ τῇ ἕξ 1.144 γούση ἐπὶ τὸν Ἀθύραν. Ἰπεύσας δὲ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε, διέρχεται διὰ τοῦ Μιλίου, Φόρου τε καὶ τοῦ μακροῦ ἐμβόλου τοῦ Μαυριανοῦ καὶ τοῦ Πετρίου, καὶ ἀπέρχεται μέχρι τῆς παναγίας Θεοτόκου ἐν Βλαχέρναις. Κακεῖσε καταλαβὼν, κατέρχεται ἀπὸ τοῦ ἵππου καὶ ἀνέρχεται ἐν τοῖς κατηχουμένιοις. Εὐξάμενος δὲ ἄπει κηρούς ἐν τε τῷ παρακυπτικῷ τῆς ἀγίας σοροῦ, ἐν τῷ εὐκτηρίῳ καὶ ἐν τῷ ἕξω σταυρῷ τῶν κατηχουμένων· ἐξελθὼν ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε, ἀπέρχεται ἐν τῷ Ἀναστασιακῷ τρικλίνῳ, καὶ εἶθ' οὕτως ἐκτελεῖ ἅπαντα, οἷον τὰ τε ἀλλάξιμα καὶ αἱ δοχαί. Ἦ τε τῆς λιτῆς ὑπάντησις καὶ ἡ τῆς θείας λειτουργίας εἴσοδος τε καὶ προσευχή, ὃν τρόπον ἀνωτέρω ἐν τῇ πρώτῃ καταστάσει τῆς αὐτῆς ἑορτῆς ἐξεθέμεθα.

1.145 ΛΖ' (ΚΗ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ ἑορτῇ τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἀπέρχεται ὁ πατριάρχης ὀψὲ τοῦ σαββάτου ἐν τῷ ναῷ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν Βλαχέρναις, συναπέρχονται δὲ αὐτῷ μητροπολίται, ἀρχιεπίσκοποι καὶ ἐπίσκοποι, ὅσοι δ' ἂν

τύχωσιν ὄντες τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐν τῇ πόλει, ὁμοίως καὶ οἱ κληρικοὶ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ οἱ τῶν ἔξω ἐκκλησιῶν, καὶ ὅσοι δ' ἂν ἐν πᾶσι τοῖς μοναστηρίοις τὸν μονήρη βίον ἀσκοῦσιν ἐν ταύτῃ τῇ θεοφυλάκτῳ πόλει, καὶ ἐκτελοῦσιν ἅπαντες παννύχιον ὕμνον ἐν τῷ σεπτῷ ναῷ. Τῇ δὲ ἐξῆς, ἣτις ἐστὶ κυρία τῶν ἡμερῶν, ἐξέρχεται ὁ πατριάρχης μετὰ τῶν προρρηθέντων ἀπάντων ἐκ τοῦ ναοῦ μετὰ τῆς λιτῆς, καὶ διέρχονται διὰ τοῦ δημοσίου ἐμβόλου. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐξελθὼν ἀπὸ τοῦ παλατίου, φορῶν σαγίον, διὰ τῆς πύλης τοῦ Σπαθαρικίου, καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ τε τῶν τοῦ κουβουκλείου φορούντων τὰ σαγία αὐτῶν, διέρχεται διὰ τῆς Μανναύρας καὶ τῶν διαβατικῶν αὐτῆς τῶν ἀνωτέρων, καὶ διὰ τῆς ξυλίνης σκάλας εἰσέρχεται ἐν τοῖς κατηχομενίοις τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ εἰσελθὼν ὁ βασιλεὺς ἐν τοῖς κατηχομενίοις καὶ εὐξάμενος, ἄπτων κηρούς, ὑπαλλάσσει, ὡσαύτως καὶ πάντες κατὰ τὴν ἰδίαν τάξιν, τὰ ἀλλαξίματα αὐτῶν τὰ ἄσπρα.

Τῆς δὲ λιτῆς ἐγγιζούσης, δίδεται σιλέντιον καὶ ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς ἐκ τοῦ μηταωρίου τῶν κατηχομενίων, καὶ δέχονται αὐτὸν 1.146 οἱ πατρίκιοι ἐν τῷ μεγάλῳ τρικλίνῳ τοῦ σεκρέτου μετὰ πάσης τῆς συγκλήτου καὶ πίπτουσιν. Εἶτα λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, δίδωσι τῷ τῆς καταστάσεως καὶ λέγει· "Κελεύσατε", καὶ αὐτοὶ ὑπερέχονται· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Κάκειθεν δηριγευόμενος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ πάντων βασταζόντων κηρία ὑποφίαλα, κατέρχεται διὰ τοῦ μεγάλου κοχλιοῦ καὶ διὰ τοῦ διδασκαλείου, ἔνθα τὰ πασχάλια, καὶ κατελθὼν τὰ γραδήλια, οὐκ εἰσέρχεται ἐν τῷ μεγάλῳ νάρθηκι, ἀλλ' ἐκνεύσας ἀριστερὸν ἐπὶ τὸ μητάτον ἀπὸ τοῦ τριγώνου, λέγων ὁ τῆς καταστάσεως κατὰ βάθρον· "Καπλάτε, Δόμνην!" καὶ κατέρχεται τὰ γραδήλια τοῦ Ἀθύρα, καὶ δέχεται ἐκεῖσε τὴν λιτὴν. Ἄψας δὲ κηρούς καὶ εὐξάμενος, προσκυνεῖ τὸν τίμιον σταυρὸν καὶ τὸ ἄχραντον Εὐαγγέλιον, ὡσαύτως ἀσπάζεται καὶ τὸν πατριάρχην, καὶ διέρχεται ἔμπροσθεν τῆς λιτῆς. Ὁ δὲ τῆς καταστάσεως ἄρχεται τὸ τροπάρην· "Τὴν τῶν ἀληθινῶν δογμάτων," τὸ αὐτὸ ψαλλόντων καὶ πάντων τῆς προελεύσεως. Ὁ δὲ βασιλεὺς, εἰσελθὼν ἐν τῷ νάρθηκι, καθέζεται μέχρις ἂν καταλάβῃ ὁ πατριάρχης μετὰ τῆς λιτῆς. Καὶ τοῦ πατριάρχου καταλαβόντος, ἀνίσταται ὁ βασιλεὺς, καὶ ἴστανται ἀμφότεροι ἔμπροσθεν τῶν βασιλικῶν πυλῶν, καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς ἄψας κηρούς εὔχεται, ὁ δὲ πατριάρχης τελεῖ τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου, καὶ εὐξάμενος ὁ βασιλεὺς ἐπιδίδωσι τὰ κηρία τῷ πραιποσίτῳ, κάκεινος τῷ τῆς καταστάσεως. Τοῦ δὲ πατριάρχου τὴν εὐχὴν τελέσαντος καὶ προσκυνήσαντος τοῦ βασιλέως τὸ ἄχραντον Εὐαγγέλιον, κρατήσαντες ἀλλήλων τὰς χεῖρας, διέρχονται μέσον τοῦ ναοῦ, καὶ διὰ τῆς πλαγίας τοῦ ἄμβωνος ἐκνεύσαντες, εἰσέρχονται ἐν τῇ σωλαίᾳ καὶ ἴστανται ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, κάκεισε λαβὼν κηρούς ὁ βασιλεὺς εὔχεται, εἶτα δίδωσιν αὐτοὺς τῷ πραιποσίτῳ. Καὶ ἀλλήλους προσκυνήσαντες ὁ τε βασιλεὺς καὶ 1.147 ὁ πατριάρχης, εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον πρὸς τὸ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐκτελέσαι, καὶ ὁ βασιλεὺς ἀπέρχεται εἰς τὸ μηταωρίον, ἐκτελὼν ἐκεῖσε τὴν θείαν λειτουργίαν· ἐν ταύτῃ γὰρ τῇ ἡμέρᾳ εἰς τὸ θυσιαστήριον ὁ βασιλεὺς οὐκ εἰσέρχεται. Χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι ἐν μὲν τῇ προόδῳ τῶν ἁγίων καὶ ἐν τῇ ἀγάπῃ, τῶν θυρῶν οὐκ ἐξέρχεται, ἐν δὲ τῇ κοινωνίᾳ ἐξέρχεται καὶ κοινωνεῖ, καὶ τῆς θείας λειτουργίας τελεσθείσης, ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ μηταωρίου καὶ ἐνοῦται τῷ πατριάρχῃ, καὶ διέρχονται ἀμφότεροι μέχρι τοῦ Ἁγίου Φρέατος, προσκυνήσαντες δὲ ἀλλήλους καὶ ἀσπασάμενοι, ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε, καὶ διὰ τοῦ χυτοῦ τῆς μικρᾶς πύλης τῆς Χαλκῆς εἰσελθὼν, διὰ τε τῶν Σχολῶν καὶ τῶν Ἐκσκουβίτων διερχόμενος, λέγοντος τοῦ τῆς καταστάσεως· "Καπλάτε, Δόμνην," καὶ καταλαβόντος ἐν τῷ Κονιστωρίῳ, μένει μὲν ἐκεῖσε ἢ σύγκλητος, ὑπερευχομένη τὸν βασιλέα, ὁ δὲ τῆς καταστάσεως καὶ οἱ σιλεντιάριοι μένουσιν εἰς τὸν Ὀνόποδα, ὑπερευχόμενοι καὶ αὐτοὶ ὁμοίως. Ὁ δὲ βασιλεὺς διέρχεται διὰ τοῦ Αὐγουστέως, καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ παλατίῳ, τοῦ δὲ κλητωρίου στοιχηθέντος, γίνονται μίνσαι, καὶ εὐθέως ἀπαλλάσσουσιν ἅπαντες. Ὁ δὲ βασιλεὺς καθέζεται ἐπὶ τῆς τιμίας αὐτοῦ τραπέζης ἀπὸ σκαραμαγγίου, καὶ οὐς ἐκέλευσε καλέσαι, καὶ αὐτοὶ ἀπὸ σκαραμαγγίων, οἱ δὲ τοῦ κουβουκλείου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ παραστάσιμον οὐ ποιοῦσιν.

Ἰστέον ὅτι τὸ παλαιὸν ὁ τοιοῦτος τύπος ἦν· νῦν δὲ ὁ βασιλεὺς τὰ ἄλλα πάντα ἐκτελεῖ μέχρι τῆς εἰσόδου, καθὼς εἴρηται. Εἰς δὲ τὴν εἴσοδον εἰσέρχεται εἰς τὸ βῆμα ἔνδον, καὶ οἱ

δεσπότηι προσκυνούσι τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ τὴν ἐνδυτὴν, καὶ διὰ πλαγίας τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ κοιλιοῦ τοῦ ὀπισθεν τῆς κόγχης ἀνελθόντες εἰς τὰ κατηχου 1.148 μένια, εἰσέρχονται εἰς τὸ μηταώριον, καὶ ἀπαλλάσσουσι τὰς ἑαυτῶν χλαμύδας καὶ μόνον, καὶ ἀκούουσι τοῦ θείου Εὐαγγελίου καὶ τῆς ἔκτενοῦς, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσέρχεται ὁ τῆς τραπέζης μετὰ τῶν ἄρτοκλίνων, καὶ στοιχεῖ τὸ κλητώριον. Καὶ ἐξέρχονται οἱ δεσπότηι καὶ ἀπέρχονται εἰς τὸ μηταώριον τοῦ πατριάρχου, καὶ εὐθὺς δίδονται μίνσαι, ἐκδυόμενοι τὰ διβητήσια αὐτῶν, καὶ ἐκδέχονται τοῦ τελειωθῆναι τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ ἀνελθεῖν τὸν πατριάρχην. Οἱ δὲ πραιπόσιτοι ἀπέρχονται, καὶ καθέζονται εἰς τὴν ἄνοδον δι' ἧς ὁ πατριάρχης ἀνέρχεται, καὶ τὸ ἀνελθεῖν αὐτὸν κρατοῦσι τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ἀσπαζόμενοι αὐτάς, καὶ ἀπελθόντες εἰσάγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς δεσπότης. Καὶ ἐκβαλὼν ὁ πατριάρχης τὰ ἀλλαξίματα αὐτοῦ, λαβὼν τοὺς δεσπότης, ἐξελθὼν ἀκουμβίζει μετ' αὐτῶν ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ εἰσέρχονται οἱ κληθέντες καὶ ἀριστοῦσι μετ' αὐτῶν, καὶ τὸ ἀναστῆναι αὐτούς, ἀπέρχονται πάλιν οἱ δεσπότηι διὰ τῶν διαβατικῶν εἰς τὸ παλάτιον. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ κηρία ἐκ τοῦ οἰκονομίου λαμβάνουσιν οἱ τε μάγιστροι καὶ πραιπόσιτοι καὶ πατρίκιοι, ἐπὶ δὲ τοῦ κύρου Θεοφυλάκτου καὶ θυμιάματα εὐσομα, ἀλλ' οὐκ καὶ δούλκιν ἐποίει ὁ κύριος Θεοφύλακτος ὁ πατριάρχης ἐπὶ τὸ μέρος τοῦ εὐκτηρίου τοῦ Ἁγίου Θεοφυλάκτου, καὶ οἱ δεσπότηι ἀπήλαυον τοῦ δουλκίου μετὰ τῶν μαγίστρων καὶ τῶν πραιποσίτων καὶ λοιπῶν, ὧν ἐκέλευσαν.

1.149 ΛΗ' (ΚΘ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ Κυριακῇ τῆς μέσης ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, ἡνίκα τὸ τίμιον καὶ ζωοποιὸν ξύλον τοῦ Σταυροῦ προσκυνεῖται.

Προέρχονται ἐννύχιοι ἐν τῷ παλατίῳ οἱ τε πατρίκιοι, πρωτοσπαθάριοι τε καὶ δομῆστικοι καὶ οἱ τοποτηρηταὶ καὶ οἱ οἰκειακοὶ ἅπαντες, καὶ ἀνοίγει τὸ παλάτιον τάχιον, καὶ εἰσέρχονται οἱ πατρίκιοι φοροῦντες τὰ σαγία αὐτῶν ἀπὸ σκαραμαγγίων, οἱ δὲ λοιποὶ ἀπὸ σκαραμαγγίων, καὶ διέρχονται διὰ τοῦ μεγάλου τρικλίνου, καὶ ἀπέρχονται ἐν τῷ ναῶ τῆς παναγίας Θεοτόκου ἐν τῷ Φάρῳ, καὶ προσκυνήσαντες τὰ τίμια ξύλα, ἐξέρχονται πάλιν καὶ καθέζονται ἐν τῷ Ἱπποδρόμῳ· καὶ τῆς ὥρας ἐγγιζούσης πρὸς τὸ εἰσελθεῖν αὐτούς ἐν τῷ παλατίῳ, εἰσέρχονται, ὄν τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν κοινῶν ἡμερῶν, ἐν τῷ μεγάλῳ τρικλίνῳ τῆς προελεύσεως, καὶ ἡνίκα ἐγγίση ἡ ὥρα καὶ στοιχηθῆ τὸ κλητώριον, γίνονται μίνσαι, καὶ ἐξελθὼν ὁ βασιλεὺς ἀκουμβίζει ἐπὶ τῆς τιμίας αὐτοῦ τραπέζης ἐν τῷ αὐτῷ τρικλίνῳ τῆς προελεύσεως. Ἰστέον ὅτι ἐν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις τῇ ἑορτῇ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἤλασσον οἱ ἀξιωματικοὶ εἰς τὸ Κονιστώριον χλανίδια λευκά, καὶ ἡνίκα κατέλαβεν ὁ καιρὸς, ἐξῆρ 1.150 χοντο οἱ δεσπότηι καὶ ἐδέχοντο αὐτούς οἱ πατρίκιοι εἰς τὸν Ὀνόποδα, οὐχὶ δὲ ἔνδον τοῦ πορτικοῦ, εἰς τὸν Αὐγουστέα, καὶ εἰ μὲν οὐκ ἦν Κυριακῇ, ἔπιπτον κάτω, προσκυνοῦντες τοὺς δεσπότης καὶ οὕτως κατήρχοντο εἰς τὸ Κονιστώριον. Εἰ δὲ ἦν Κυριακῇ, οὐκ ἔπιπτον κάτω προσκυνοῦντες, ἀλλὰ μέχρι τῶν γονάτων ἐποίουν τὸ σέβας τῆς προσκυνήσεως.

1.151 ΛΘ' (Λ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν, εἰ τύχη ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῇ Κυριακῇ τῆς μέσης ἑβδομάδος.

Ἰστέον δὴ καὶ τοῦτο, ὅτι, εἰ μὲν τύχη ἡ αὐτὴ ἡμέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῇ Κυριακῇ τῆς μέσης ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, τελεῖται οὕτως. Προέρχονται ἅπαντες ἐννύχιοι ἐν τῷ παλατίῳ, καὶ ἀλλάσσουσιν οἱ μὲν πατρίκιοι χλανίδια λευκά, ἔχοντα ταβλία ἀπὸ ὀξέων (ἐν γὰρ ταύτῃ τῇ ἑορτῇ οὐ φοροῦσι τὰ ὑποχρυσοκλάβων ταβλίων χλανίδια), ὡσαύτως καὶ ἡ σύγκλητος ἅπασα ἀπὸ λευκῶν χλανιδίων, οἱ δὲ πραιπόσιτοι ἀλλάσσουσι μετὰ τοῦ κουβουκλείου, ὡς εἴθισται αὐτοῖς. Ἀνοίξαντος δὲ τοῦ παλατίου, τάχιον ἀπὸ κελεύσεως εἰσέρχονται ἅπαντες, καὶ διελθόντες διὰ τοῦ Χρυσοτρικλίνου, εἰσέρχονται εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ

Φάρου, καὶ προσκυνήσαντες τὰ τίμια ξύλα, ἐξέρχονται, καὶ εὐθέως ἀπὸ κελεύσεως δίδονται μεταστάσιμον. Μεσοῦσης δὲ τῆς δευτέρας ὥρας, ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς καὶ διέρχεται διὰ τῆς Δάφνης, ἄπτων ἐν τοῖς εὐκτηρίοις κηρούς, ὡς εἴθισται αὐτῷ, καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ κοιτῶνι τοῦ Αὐγουστέως, καὶ ὑπαλλάξας τὸ διβητήσιον αὐτοῦ, ἐκδέχεται τὸν καιρόν. Καὶ τοῦ καιροῦ καταλα 1.152 βόντος, δηλωθεὶς ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ τῆς καταστάσεως, εἰσελθὼν δηλοῖ τῷ βασιλεῖ. Καὶ περιβαλλόμενος ὁ βασιλεὺς τὴν χλανίδα αὐτοῦ, καθὼς ἢ συνήθεια ἔχει, ἐξέρχεται καὶ διέρχεται διὰ τοῦ Αὐγουστέως, εἴθ' οὕτως δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, διέρχεται διὰ τοῦ στενοῦ τῆς Χρυσῆς Χειρός, καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν Ὀνόποδα, καὶ στάντος αὐτοῦ ἐν τῇ πύλῃ τῇ χαλκῇ, δέχονται αὐτὸν ἐκεῖσε πατρίκιοι καὶ στρατηγοί, καὶ ἴσταται μέσον αὐτῶν ὁ τῆς καταστάσεως, καὶ πάντων προσκυνησάντων, νεύει ὁ πραιπόσιτος ἀπὸ κελεύσεως τῷ τῆς καταστάσεως, καὶ λέγει· "Κελεύσατε", καὶ εἴθ' οὕτως κατέρχονται οἱ αὐτοὶ ἐν τῷ Κονσιστωρίῳ, ἐνούμενοι τῇ συγκλήτῳ ἀπάσῃ. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἴσταται ὑποκάτω τοῦ καμελαυκίου ἐν τῷ πορφυρῷ λίθῳ, καὶ πεσόντων τῶν πατρικίων μετὰ τῆς συγκλήτου, νεύει ὁ πραιπόσιτος τῷ σιλεντιαρίῳ ἀπὸ κελεύσεως τῷ ἐστῶτι κάτω, κάκεϊνος λέγει· "Κελεύσατε." Καὶ δηριγευόμενος ὑπ' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς, διέρχεται διὰ τῶν Ἐσκουβίτων καὶ τῶν Σχολῶν, καὶ ἐξέρχεται τὴν μεγάλην πύλην τῆς Χαλκῆς, τὰ δὲ μέρη ἴστανται ἐν ταῖς στάσεσιν αὐτῶν, σφραγιζόντα τὸν βασιλέα καὶ μόνον, λέγουσι δὲ καὶ οἱ νοτάριοι τοὺς ἰάμβους. Καὶ εἰσελθὼν ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ πύλῃ τοῦ Ἁγίου Φρέατος, ἄπτει κηρούς καὶ εὐχεται· ὁ δὲ πατριάρχης δέχεται τὸν βασιλέα εἰς τὴν πύλην τὴν εἰσάγουσαν ἀπὸ τοῦ Ἁγίου Φρέατος εἰς τὸν ναόν, καὶ προσκυνήσαντες ἀλλήλους καὶ ἀσπασάμενοι, εἰσέρχονται εἰς τὸν ναόν. Ὁ δὲ βασιλεὺς, ἄπτων κηρούς, εὐχεται ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, καὶ εὐξάμενος εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ προσκυνήσας τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ εὐξάμενος, ἐξέρχεται ἀπὸ τοῦ βήματος καὶ διέρχεται διὰ τῆς σωλαίας. Μέλλοντι δὲ ἐξέρχεσθαι τὴν σωλαίαν, ἐπιδίδωσιν αὐτῷ ὁ πραιπόσιτος κηρίον λιτανίκιν, καὶ εὐθέως ἄρχονται τὸ τροπάριν τῆς ἑορτῆς· "Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον", κρατοῦσι δὲ κηρία ἅπαντες. Καὶ δηριγευὸς 1.153 μενος ὑπὸ πάντων ὁ βασιλεὺς, διέρχεται μέσον τοῦ ναοῦ καὶ ἐξέρχεται διὰ τῶν βασιλικῶν πυλῶν, διερχόμενος διὰ τε τοῦ νάρθηκος, τοῦ λουτήρος καὶ τοῦ Ἀθύρα, ἐξέρχεται ἐν τῷ Μιλίῳ, κάκεϊθεν διέρχεται τὴν Μέσην καὶ ἀνέρχεται ἐν τῷ Φόρῳ, καὶ ἀπελθὼν μέχρι τοῦ κίονος, ἔνθα καθίδρυται ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, ἀνέρχεται τὰ ἔμπροσθεν γραδήλια τοῦ ναοῦ, καὶ ἴσταται ἐκεῖσε, ἐπακουμβίζων τῷ δεξιῷ μέρει τοῦ καγκέλλου. Ἦνίκα δὲ μέλλει ἀνέρχεσθαι τὰ αὐτὰ βάθρα, δίδωσι τῷ πραιποσίτῳ τὸ λιτανίκιν κηρίον. Οἱ δὲ πατρίκιοι καὶ ἡ σύγκλητος ἴστανται κάτω πλησίον τῶν κίωνων, ὁμοίως καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ταγμάτων ἴστανται ἐν τῇ μέσῃ τοῦ Φόρου ἔνθεν κάκεϊσε. Οἱ δὲ πρωτοσπαθάριοι καὶ οἱ λοιποὶ βασιλικοὶ ἴστανται ἐκ δεξιῶν τοῦ βασιλέως ἐν τῇ μέσῃ τοῦ Φόρου, ὡσαύτως καὶ ἐξ ἀριστερᾶς.

Καταλαβὼν δὲ ὁ πατριάρχης μετὰ τῆς λιτῆς, διέρχεται μέσον αὐτῶν, τὸ δὲ πολίτευμα ἴσταται ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει τῆς προελεύσεως πρὸς τὸ Σινάτον, τὰ δὲ ὀρφανὰ ἴστανται ἐν τῇ μέσῃ τῶν ἀξιωματικῶν. Καὶ τοῦ σταυροῦ μέλλοντος ἀνέρχεσθαι τὰ γραδήλια, ἔνθα ὁ βασιλεὺς ἴσταται, ἄπτει κηρούς ὁ βασιλεὺς καὶ προσκυνεῖ τὸν σταυρόν, καὶ αὐθις ἐπιδίδωσιν αὐτοὺς τῷ πραιποσίτῳ, καὶ αὐτὸς τῷ τῆς καταστάσεως, καὶ πῆγνυσιν αὐτὰ ἐν τοῖς μανουαλίοις τῆς λιτῆς. Ὁ δὲ σταυρὸς ἴσταται ἐν τῇ μέσῃ ὀπισθεν τοῦ βασιλέως πλησίον τῆς πύλης τοῦ ναοῦ, ὁ δὲ πατριάρχης ἀνέρχεται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μετὰ τῶν κατὰ συνήθειαν συνανερχομένων αὐτῷ· οἱ δὲ λοιποὶ κληρικοὶ ἴστανται κάτω εἰς τὸ κοινὸν τοῦ λαοῦ ἐξ ἀριστερᾶς τοῦ βασιλέως. Καὶ τελουμένης τῆς ἐκτενοῦς, ἄπτει ὁ βασιλεὺς κηρούς καὶ προσεύχεται, καὶ πάλιν ἐπιδίδωσιν αὐτὰ τῷ πραιποσίτῳ, κάκεϊνος τῷ τῆς καταστάσεως, καὶ πῆγνυσιν αὐτὰ ἐν τοῖς τῆς λιτῆς μανουαλίοις. Ὁ δὲ βασιλεὺς κατέρ 1.154 χεται διὰ τῶν βάθρων, καὶ λαμβάνει παρὰ τοῦ πραιποσίτου κηρίον λιτανίκιν καὶ διέρχεται, δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν προειρημένων ἀπάντων, διὰ τοῦ ἀντιφόρου, καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ ἐμβόλῳ πλησίον τοῦ Λάουσου, καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε ἀπέρχεται εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῶν Χαλκοπρατείων, καὶ εἰσελθὼν ἐν τῷ νάρθηκι, καθέζεται προσμένων τὸν πατριάρχην. Καταλαβόντος δὲ τοῦ πατριάρχου μετὰ τῆς

λιτής, τὸ μὲν πολίτευμα καὶ τὸ κοινὸν τοῦ κλήρου εἰσέρχεται διὰ τῆς δεξιᾶς πύλης τῶν βασιλικῶν πυλῶν, τὰ δὲ ὄρφανὰ καὶ οἱ μητροπολίται καὶ οἱ ἐπίσκοποι διέρχονται ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως, προσκυνοῦντες αὐτόν, καὶ εἰσέρχονται ἐν τῷ ναῷ διὰ τῶν βασιλικῶν πυλῶν. Καταλαβόντος δὲ τοῦ πατριάρχου ἀνίσταται ὁ βασιλεὺς, καὶ προσκυνήσαντες ἀλλήλους καὶ ἀσπασάμενοι ἀπέρχονται καὶ ἴστανται ἔμπροσθεν τῶν βασιλικῶν πυλῶν· καὶ ὁ μὲν πατριάρχης ἐκτελεῖ τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου, ὁ δὲ βασιλεὺς, λαβὼν παρὰ τοῦ πραιποσίτου κηρούς, εὐχεται καὶ πάλιν ἐπιδίδωσιν αὐτοὺς τῷ πραιποσίτῳ, κάκεινος τῷ τῆς καταστάσεως. Τοῦ δὲ πατριάρχου τὴν εὐχὴν τελέσαντος, προσκυνεῖ ὁ βασιλεὺς τὸν τίμιον σταυρὸν καὶ τὸ ἄχραντον Εὐαγγέλιον, καὶ κρατήσαντες ἀλλήλων τὰς χεῖρας, διέρχονται μέσον τοῦ ναοῦ καὶ εἰσέρχονται ἐν τῇ σωλαίᾳ, καὶ ἀπέρχονται μέχρι τῶν ἁγίων θυρῶν. Ἄπτων δὲ κάκεισε κηρούς καὶ εὐξάμενος, ἐπιδίδωσιν αὐτοὺς τῷ πραιποσίτῳ, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ προσκυνήσας τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ λαβὼν ἀποκόμβιον παρὰ τοῦ πραιποσίτου, τίθησιν αὐτὸ ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ, καὶ διὰ τῆς πλαγίας τοῦ ἀριστεροῦ μέρους ἐξελθὼν, εἰσέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν σορόν, καὶ στὰς ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, ἄπτει κηρούς, καὶ εὐξάμενος εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ προσκυνήσας τὴν ἁγίαν τράπεζαν, τίθησιν ἐπ' αὐτῇ 1.155 ἀποκόμβιον, καὶ θυμιάσας αὐτὴν κυκλόθεν, ἐξέρχεται· ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ ἕξ ἀριστερᾶς ὄντι εὐκτηρίῳ εὐξάμενος, τίθησιν ἀποκόμβιον ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ, καὶ ἐξέρχεται καὶ ἀνέρχεται διὰ τῆς ξυλίνης σκάλας ἐν τοῖς κατηχομενίοις, κάκεισε τελεῖ τὴν θεῖαν λειτουργίαν. Καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς θείας κοινωνίας κατέρχονται δύο σιλεντιάριοι, καὶ προσκαλοῦνται τὸν πατριάρχην, καὶ ἀνελθὼν δίδωσι τῷ βασιλεῖ τοῦ ἁγίου σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵματος. Καὶ κοινωνήσας ὁ βασιλεὺς εἰσέρχεται εἰς τὸ μητατώριον, καὶ λαβὼν νεῦμα ὁ τῆς καταστάσεως παρὰ τοῦ πραιποσίτου, προσκαλεῖται πάντας τοὺς τῆς συγκλήτου, καὶ κοινωνοῦσιν ἐκ τῶν τοῦ πατριάρχου χειρῶν. Καὶ εἶθ' οὕτως ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς ἐκ τοῦ μητατωρίου, καὶ προσκυνήσαντες ἀμφοτέροι ἀλλήλους ὁ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, ὁ μὲν πατριάρχης κατέρχεται ἐκτελέσαι τὴν θεῖαν λειτουργίαν, ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπαλλάσσει σκαραμάγγιον χρυσόκλαβον καὶ σπαθίον διάλιθον, ἡμφιεσμένον ἀπὸ μαργάρων, οἱ δὲ πατρίκιοι καὶ οἱ ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου σαγία ἀληθινά. Καὶ τῆς θείας λειτουργίας τελεσθείσης, ἀνέρχεται ὁ πατριάρχης, καὶ προσκυνήσαντες ἀλλήλους ὁ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης, ἐπιδίδωσι τῷ βασιλεῖ εὐλογίας, ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπιδίδωσιν αὐτῷ ἀποκόμβιον, ὁ δὲ πατριάρχης τῷ βασιλεῖ ἀλειπτά. Καὶ στεφθεὶς ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τοῦ πατριάρχου, κατέρχεται διὰ τῆς ξυλίνης σκάλας τοῦ γυναικίτου τοῦ ἀριστεροῦ μέρους, καὶ κατελθὼν τὰ γραδήλια τῆς κόγχης ἐν τῷ διδασκαλείῳ, καὶ πρὸς τὴν ἐξάγουσαν ἐπὶ τὸν ἔμβολον πύλην ἐξελθὼν, ἵππευει ἐκεῖσε, ὡσαύτως καὶ οἱ πραιπόσιτοι καὶ οἱ ὀστιάριοι καὶ οἱ λοιποὶ πάντες. Ὁ δὲ τῆς καταστάσεως, φορῶν σαγίον ἀληθινόν, δηριγεύει ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως πεζός, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ σιλεντιάριοι τέτταρες, φοροῦντες σαγία ἀληθινά, βαστάζοντες βεργία 1.156 χρυσᾶ διάλιθα. Καὶ καταλαβόντος τοῦ βασιλέως ἐν τῷ Μιλίῳ, δέχονται αὐτὸν οἱ τοῦ μέρους τῶν Βενέτων, λέγοντες τὰ κατὰ συνήθειαν αὐτοῖς ἄκτα· ὁ δὲ δήμαρχος, κρατούμενος ὑπὸ τοῦ τῆς καταστάσεως, ἀπέρχεται πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀσπασάμενος τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἐπιδίδωσιν αὐτῷ λιβελλάριν. Καὶ τελέσαντος τοῦ μέρους τὰ κατὰ συνήθειαν, διέρχεται ὁ βασιλεὺς μικρόν, καὶ δέχονται αὐτὸν οἱ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Πρασίνων, καὶ αὐτοὶ τὰ ὅμοια τελέσαντες, ἐπιδιδόντος καὶ τοῦ δημοκράτου λιβελλάριν τῷ βασιλεῖ, διέρχεται, καὶ δέχονται αὐτὸν εἰς τὸν Αὐγουστέα οἱ τοῦ μέρους τῶν Πρασίνων, καὶ αὐτῶν τὰ ὅμοια ποιησάντων, διέρχεται ἀπ' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς, καὶ δέχεται αὐτὸν ἐν τῇ Χαλκῇ ὁ δημοκράτης τῶν Βενέτων, ἧγουν ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν μετὰ τοῦ περατικοῦ αὐτοῦ δήμου.

Τελέσαντες δὲ καὶ αὐτοὶ πάντα, αὐλοῦντος καὶ τοῦ ὄργανου ὡς καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τριῶν δοχῶν, διέρχεται διὰ τῶν κορτινῶν. Χρῆ δὲ εἰδέναι ὅτι, ἡνίκα μέλλει δέξασθαι ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν τὸν βασιλέα, πεζεύουσιν ἅπαντες, καὶ μένει ἔφιππος μόνος ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀπὸ τῆς Χαλκῆς δηριγευόμενος ὑπὸ πάντων αὐτῶν, ἀπέρχεται μέχρι τοῦ Κυρίου, καὶ μένει ἐκεῖσε ἢ σύγκλητος ἔμπροσθεν τῶν τριῶν πυλῶν τοῦ Κομιστωρίου, ὑπερευχομένη τὸν βασιλέα· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους", οἱ δὲ πατρίκιοι καὶ στρατηγοὶ μένουσιν ἔξω τῆς πύλης τοῦ

Κυρίου, ὑπερευχόμενοι καὶ αὐτοὶ τὸν βασιλέα. Τοῦ δὲ βασιλέως εἰσελθόντος ἔνδον τῆς πύλης, ἀσφαλίζουσιν οἱ κουβικουλάριοι τὴν πύλην, ὑπερευχόμενοι καὶ αὐτοί· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Καὶ λαβὼν ὁ πραιπόσιτος τὸ στέμμα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως, εἰσέρχεται ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ ναῷ τοῦ Κυρίου, καὶ λαβὼν κηροὺς καὶ εὐξάμενος, καὶ ἐπιδούς αὐτοὺς τῷ πραιποσίτῳ, διέρχεται διὰ τῶν διαβατικῶν τοῦ 1.157 Κυρίου, καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ Τρικόγχῳ. Εἶθ' οὕτως διέρχεται τὰ διαβατικά τῶν Ἁγίων μ', καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸν Χρυσοτρίκλινον, οἱ δὲ πατρίκιοι καὶ οἱ λοιποὶ εἰσέρχονται διὰ τοῦ ὄντος εἰς τὸ Εἰδικὸν μονοθύρου ἐν τῷ Λαυσιακῷ. Καὶ τοῦ καιροῦ ἐγγίσαντος, ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς καὶ καθέζεται ἐπὶ τῆς τιμίας αὐτοῦ τραπέζης μετὰ τῶν ἀρχόντων, οὓς ἐκέλευσε τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ καλέσαι. Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ μὲν πατρίκιοι καὶ οἱ κληθέντες ἅπαντες ἠλλαγμένοι εἰσέρχονται εἰς τὸ κλητώριον ἄνευ χλανιδίων, οἱ δὲ τοῦ κουβουκλείου ἄρχοντες, φοροῦντες ἀληθινὰ σαγία, τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τελοῦσι διπλοῦν παραστάσιμον.

Χρῆ δὲ εἰδέναι ὅτι, εἰ μὲν τύχη τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἀήρ, διοδεύουσι διὰ τοῦ ἐμβόλου, καὶ ἀνέρχονται ἐν τῷ τοῦ Φόρου Σινάτῳ, καὶ ἴσταται ἀντιμίσιον ἀναμεταξὺ τοῦ Σινάτου, καὶ τελεῖ τὰ ἅπαντα ἐκεῖσε, ὧν ἀκολούθως εἰρήκαμεν, καὶ πάλιν διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐμβόλου κατέρχεται καὶ τοῦ Λαύσου, καὶ ἀριστερὸν ἐκκλίνας, ἀπέρχεται εἰς τὰ Χαλκοπράτεια. Ἰστέον ὅτι ταῦτα πάντα τελεῖται, πλην ὁ βασιλεὺς οὐκ ἀνέρχεται νυνὶ ἐν τοῖς κατηχοιμενίοις, ἀλλ' εἰς τὴν τροπικὴν ἐστὼς τῆς ἀγίας σοροῦ, ἐκεῖσε τελεῖ τὴν θείαν λειτουργίαν, καὶ πάλιν εἰς τὸ παλάτιν εἰσελθὼν, χωρὶς τῶν ἀλλαξιμῶν ἀπὸ ἱματίου καθέζεται ἐπὶ τῆς τραπέζης· ἀλλ' οὔτε δὲ τὸ κουβούκλειον παραστάσιμον ποιεῖ.

1.158 Μ' (ΛΑ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ παραμονῇ τῆς Βαΐοφόρου.

Τῷ σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου, δείλης, ἀνοιγομένου τοῦ παλατίου, εἰσέρχεται πᾶσα ἡ σύγκλητος, μάγιστροι, ἀνθύπατοι, πατρίκιοι καὶ οἱ τοῦ κουβουκλείου ἀπὸ σκαραμαγγίων καὶ μόνον, ὁ δὲ βασιλεὺς ἴσταται ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου πρὸ τῆς χειμευτῆς εἰκόνης τῆς Θεοτόκου πρὸς τὴν ἐξάγουσαν θύραν εἰς τὸ ἡλιακόν. Καὶ τῶν συγκλητικῶν ἐξιόντων τὰς ἀργυρᾶς ἀνατολικὰς πύλας, σημαίνει ἡ Ἐκκλησία καὶ εἰσέρχονται οἱ τῆς συγκλήτου στιχηδόν, εἰς καθ' εἷς, εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, καὶ λαμβάνουσιν ἐκ χειρὸς τοῦ βασιλέως ἀνά βαΐου ἐνόσ, ἔχοντος φοινικόφυλλα καὶ σάμψυχα καὶ ἕτερα εὐώδη ἄνθη, οἷα ὁ τότε παρέχει καιρός. Καὶ οἱ μὲν μάγιστροι καὶ πραιπόσιτοι ἀνά ἐνόσ ἀργυροῦ σταυροῦ μεγάλου, οἱ δὲ ὄφικιάλιοι καὶ οἱ λοιποὶ πάντες ἀνά ἐνόσ ἀργυροῦ σταυροῦ μικροῦ, οἱ δὲ ἀνθύπατοι καὶ πατρίκιοι ἀνά ἐνόσ ἀργυροῦ σταυροῦ μεγάλου· εἰ δὲ εἰσι κατὰ περισσεῖαν σταυρία ἀργυρᾶ μικρά, δίδονται καὶ τοῖς πρωτοσπαθαρίοις εὐνούχοις. Καὶ διὰ τῆς ἐτέρας πύλης τοῦ Ἁγίου Δημητρίου εἰσέρχονται εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Φάρου, καὶ εὐθέως ἄρχεται τὸ λυχνικόν, καὶ εἰς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ λυχνικοῦ ψάλλουσιν ὑπὸ 1.159 ἕρην· "Συνταφέντες σοι" μίαν τὸ κουβούκλειον καὶ μίαν οἱ βασιλικοὶ κληρικοί. Οἱ δὲ πραιπόσιτοι λαμβάνουσι φοίνικας μεγάλας, καὶ ἐξ ἰδίων χειρῶν διανέμουσι τὸ κουβούκλειον, καὶ τῆς Ἐκκλησίας τὸ λυχνικὸν τελεσάσης, ἐξέρχονται ἅπαντες διὰ τῆς Ἐλεφαντίνης.

1.160 ΜΑ' (ΛΒ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ ἑορτῇ καὶ προελεύσει τῶν Βαΐων.

Προέρχονται πάντες ἐν τῷ παλατίῳ διὰ τοῦ Ἱπποδρόμου, καὶ ἀνοίξαντος τοῦ παπίου, εἰσέρχονται οἱ πραιπόσιτοι, ἠλλαγμένοι ἀπὸ λευκῶν χλανιδίων, ὁμοίως καὶ οἱ πατρίκιοι καὶ τὸ κουβούκλειον. Καὶ εἰσελθόντων αὐτῶν γίνεται ἡ προέλευσις ἐν τῷ Ἰουστινιανοῦ τρικλίνῳ, καὶ εἰσελθὼν ὁ ὄρφανοτρόφος ἐν τῇ προελεύσει, ἐπιδίδωσι τὰ σύμβολα τοῖς ἐξ ἔθους λαμβάνουσι καὶ ἐξέρχεται. Εἶθ' οὕτως εἰσέρχονται οἱ δήμαρχοι καὶ ἐπιδίδουσι τοὺς προρρηθέντας πάντας, μάγιστρος, πραιποσίτους καὶ πατρικίους καὶ λοιπούς, τοὺς τιμίους σταυρούς, ὁποίους ἡ τῆς

εορτής τάξης απαιτεί. Καταλαβούσης δὲ τῆς ὥρας, ὑπαλλάσσει ὁ βασιλεὺς διβητήσιον καὶ χλανίδα, καὶ καθέζεται ἐπὶ τοῦ σένζου εἰς τὸν Χρυσοτρικλίνον, οἱ δὲ τοῦ κουβουκλείου ἅπαντες ἴστανται ἔνθεν κάκεισε, ὡς εἴθισται αὐτοῖς. Καὶ λαβὼν νεῦμα ὁ ὀστιάριος ἀπὸ κελεύσεως παρὰ τοῦ πραιποσίτου, ἐξέρχεται, κρατῶν βεργίον χρυσοῦν διάλιθον, καὶ εἰσάγει βῆλον α΄ τὸν ὀρφανοτρόφον, κομίζοντα τῷ βασιλεῖ τὸ τῆς πίστεως σύμβολον, καὶ εἰσελθὼν προσκυνεῖ τὸν βασιλέα, μὴ τελείως πίπτων κάτω, ἀνθ' ὧν βαστάζει τὰ σύμβολα· τοῦ δὲ συρτοῦ βήλου συρομένου καὶ τοῦ ὀρφανο 1.161 τρόφου ἐμφανιζομένου τῷ βασιλεῖ, ἀνίσταται ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ θρόνου, ἐκδεχόμενος δέξασθαι τὸ τῆς πίστεως σύμβολον, καὶ τοῦτο δεξάμενος καὶ ἀσπασάμενος, ἐπιδίδωσι τῷ πραιποσίτῳ· καὶ τελέσας τὰς ἐξ ἔθους τρεῖς προσκυνήσεις, ἐπιδίδωσι τῷ βασιλεῖ τὰ σύμβολα, ἀσπαζόμενος τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἀπελθὼν ὀπισθοφανῶς, ἴσταται ἐν τῷ μέσῳ, καὶ προσκυνήσας τὸν βασιλέα πίπτει κάτω, καὶ ὑπερευξάμενος αὐτόν, ἐξέρχεται. Εἴθ' οὕτως λαμβάνει νεῦμα ὁ ὀστιάριος καὶ εἰσάγει βῆλον β΄ τὸν σακελλάριον τῆς Ἁγίας Σοφίας, προσφέροντα τῷ βασιλεῖ σταυροὺς ἐπικειμένους τῷ ἀριστερῷ αὐτοῦ ὦμῳ, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ χειρὶ κρατοῦντα σταυρὸν ἓνα, καὶ εἰσελθὼν προσκυνεῖ καὶ αὐτὸς τρίτον, ὡς ἡ τάξις ἔχει, καὶ ἐπιδίδωσιν ἐν πρώτοις τῷ βασιλεῖ τὸν σταυρὸν, ὃν κατέχει ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ, ἀσπαζόμενος τὴν χεῖρα αὐτοῦ. Ὁ δὲ βασιλεὺς δεξάμενος τὸν σταυρὸν, ἀσπάζεται αὐτόν, καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτόν τῷ πραιποσίτῳ, καὶ εἴθ' οὕτως ἐπιδίδωσι τῷ βασιλεῖ καὶ τοὺς λοιποὺς σταυροὺς, καὶ δεξάμενος αὐτοὺς ἀσπάζεται, καὶ ἐπιδίδωσι καὶ αὐτοὺς τῷ πραιποσίτῳ. Καὶ ἀπελθὼν ὁ αὐτὸς σακελλάριος ἴσταται ἐν τῷ μέσῳ, καὶ πεσὼν κάτω προσκυνεῖ τὸν βασιλέα, καὶ ὑπερευξάμενος αὐτόν, ἐξέρχεται· τοῦτο δὲ ποιῶσι καὶ οἱ λοιποὶ ἅπαντες, εἰσερχόμενοι μετὰ σταυροῦ καθ' ἓνα ἕκαστον βῆλον. Καὶ ἐξελθὼν πάλιν ὁ ὀστιάριος, εἰσάγει ἀπὸ κελεύσεως βῆλον γ΄ τὸν σκευοφύλακα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῶν Βλαχερνῶν μετὰ τοῦ χαρτουλαρίου τῆς ἁγίας σοροῦ, βῆλον δ΄ τὸν ξενοδόχον τῶν Θεοφίλου, βῆλον ε΄ τοὺς δημοκράτας τῶν περατικῶν δήμων, βῆλον ς΄ τὸν ξενοδόχον τῶν Σαμψῶν, βῆλον ζ΄ τὸν ξενοδόχον τῶν Εὐβούλου, βῆλον η΄ τὸν ξενοδόχον τῶν Εἰρήνης, βῆλον θ΄ τὸν ξενοδόχον τῶν Ναρσοῦ, βῆλον ι΄ τὸν ξενοδόχον τῆς 1.162 Ἁγίας Εἰρήνης, βῆλον ια΄ τοὺς δημάρχους τῆς πολιτικῆς. Ἄπαντες δὲ οὗτοι εἰσερχόμενοι, βαστάζοντες σταυροὺς, τελοῦσιν ἅπαντα, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται. Εἴθ' οὕτως κελεύει ὁ βασιλεὺς τῷ πραιποσίτῳ κάκεινος τῷ τῆς καταστάσεως, ὅπως τοὺς ἐξ ἔθους εἰσερχομένους καὶ λαμβάνοντας σταυροὺς ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ βασιλέως διευθετήσῃ, ὅπως ἕκαστος αὐτῶν κατὰ τὴν αὐτοῦ τάξιν τε καὶ τιμὴν εἰσέλθωσι. Καὶ εἰσέρχονται πατρίκιοι, εἰ τύχῳσι, καὶ στρατηγοὶ καὶ οἱ ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου, δομέστικοί τε καὶ οἱ τὰ πρῶτα ὀφίκια κατέχοντες καὶ τοποτηρηταί, οἱ συνήθως εἰσερχόμενοι, πάντες ἐν ἐνὶ βήλῳ στιχηδόν.

Πεσόντων δὲ καὶ προσκυνησάντων τὸν βασιλέα, ἐπιδίδωσιν ἐνὶ ἐκάστῳ ὁ βασιλεὺς ἀνὰ σταυρὸν ἓνα, καὶ ὑπερευξάμενοι τὸν βασιλέα, ἐξέρχονται, καὶ εἴθ' οὕτως δίδεται ἀπὸ κελεύσεως μεταστάσιμον ἐν τῷ Λαυσιακῷ. Καὶ ἀπέρχονται ἅπαντες διὰ τοῦ μονοθύρου τοῦ ὄντος ἐπὶ τὸν Εἰδικὸν ἐν τῇ μυστικῇ φιάλῃ τοῦ Τρικόγχου, βαστάζοντες ἅπαντες αὐτῶν κηρία τῆς λιτῆς, ὁ δὲ βασιλεὺς ἐξέρχεται ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ, ἐξέρχονται δὲ καὶ οἱ ἱερεῖς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Φάρου, βαστάζοντες τὸν σταυρὸν τῆς ἐκκλησίας, καὶ παρ' αὐτὰ ἄρχονται τὸ τροπάριν τῆς λιτῆς: "Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν." Καὶ δηριγευόμενος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τῶν τοῦ κουβουκλείου ἀπάντων, διέρχεται ὀπισθεν τῆς λιτῆς καὶ ἐξέρχεται ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ φιάλης τοῦ Τρικόγχου, καὶ δέχονται αὐτόν ἐκεῖσε πατρίκιοι καὶ ἡ σύγκλητος καὶ πᾶσα ἡ προέλευσις, κάκειθεν ἀπέρχεται λιτανεύων ἐν τῇ Δάφνῃ, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ ἄψας κηροὺς καὶ εὐξάμενος, τελεῖ ἐκεῖσε τὴν ἔκτενῆ, καὶ ἀπέρχεται εἰς τοὺς σταυροὺς, καὶ εὐξάμενος διέρχεται διὰ τοῦ τρικλίνου τοῦ Αὐγουστέως, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος Στεφάνου, κάκει εὐξάμενος τελεῖ ἐκεῖσε τὴν 1.163 ἔκτενῆ, καὶ δηριγευόμενος δι' αὐτῶν, διέρχεται διὰ τοῦ Αὐγουστέως καὶ τῆς ἀψίδος τοῦ Τρικόγχου, καὶ μένουσιν οἱ βασιλικοὶ ἐν τῇ αὐτῇ ἀψίδι τοῦ Τρικόγχου, ὑπερευξόμενοι τὸν βασιλέα. Ὁ δὲ βασιλεὺς δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, πατρικίων τε καὶ πρωτοσπαθαρίων, καὶ τῆς συγκλήτου, σπαθαροκανδιδάτων τε καὶ ἐπὶ τοῦ μαγλαβίου καὶ λοιπῶν οικειακῶν, διέρχεται διὰ τοῦ

μονοθύρου τοῦ ἐπὶ τὸ Εἰδικόν, καὶ κατέρχεται τὰ βαθμίδια τοῦ Λαυσιακοῦ. Οἱ δὲ τῆς συγκλήτου, σπαθαροκανδιδάτοι καὶ οἱ τοῦ μαγλαβίου καὶ λοιποὶ οἰκειακοὶ μένουσιν ἐν τῷ Λαυσιακῷ ἔνθεν κάκεισε, ὑπερευχόμενοι τὸν βασιλέα καὶ δηριγευόμενος ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε, εἰσέρχεται ἐν τῷ Τριπέτωνι, καὶ μένουσιν ἐκεῖσε οἱ πρωτοσπαθάριοι ὑπερευχόμενοι τὸν βασιλέα. Ὁ δὲ βασιλεὺς εἰσέρχεται μετὰ τοῦ κουβουκλείου καὶ πατρικίων ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ, καὶ ἀπελθὼν ὁ βασιλεὺς ἴσταται ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τοῦ Χρυσοτρικλίνου πλησίον ὡς πρὸς τὴν καμάραν τὴν εἰσάγουσαν πρὸς τὸν κοιτῶνα, οἱ δὲ πατρικιοὶ ἴστανται ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει τοῦ αὐτοῦ Χρυσοτρικλίνου, καὶ ἴστανται ἔμπροσθεν τοῦ σένζου, βαστάζοντες τὰ τε λιτανίκια αὐτῶν κηρία καὶ τοὺς σταυροὺς, οἱ δὲ ἱερεῖς ἀνέρχονται μέσον διὰ τοῦ Χρυσοτρικλίνου, καὶ ἴστανται πλησίον τοῦ σένζου. Ὁ δὲ διάκονος τίθησι τὸ Εὐαγγέλιον ἐν τῷ βασιλικῷ θρόνῳ, καὶ γίνεται ἡ συνήθης ἐκτενή, καὶ ἀπέρχεται ὁ βασιλεὺς μετὰ τοῦ κουβουκλείου καὶ τῶν ἱερέων εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τῷ Φάρῳ, οἱ δὲ πατρικιοὶ ὑπερευζάμενοι τὸν βασιλέα ἐξέρχονται. Καὶ εἶθ' οὕτως, εἰ κελεύει ὁ βασιλεὺς, προσκαλοῦνται τοὺς πατρικίους, καὶ συλλειτουργοῦσι τῷ βασιλεῖ ἐν τῷ ναῷ τῆς παναγίας Θεοτόκου· ἢ καὶ οὐχί, λειτουργοῦσιν ἔξω εἰς Ἅγιον Στέφανον τοῦ 1.164 Ἴπποδρόμου. Στοιχηθέντος δὲ τοῦ κλητωρίου, γίνονται μίνσαι, καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς θείας λειτουργίας ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς καὶ καθέζεται ἐπὶ τῆς τιμίας αὐτοῦ τραπέζης ἐν τῷ Ἰουστινιανοῦ τρικλίνῳ ἀπὸ σκαραμαγγίου, ὡσαύτως καὶ οἱ κληθέντες· ἀπὸ γὰρ τῆς λιτῆς πάντες ἀλλάσσουσιν.

Χρῆ δὲ εἰδέναι ὅτι, εἰ μὲν τύχη ἐν ταύτῃ τῇ ἑορτῇ ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τελεῖται οὕτως· λιτανεύει ὁ βασιλεὺς, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, ἐκτελῶν ἅπαντα ἀκολουθῶς ἐν τοῖς εὐκτηρίοις τῆς Δάφνης· τελέσας δὲ ἅπαντα, ὡς εἴθισται αὐτῷ τῇ τῶν Βαΐων ἡμέρᾳ τελεῖν, οἱ μὲν ἱερεῖς, μετὰ τὸ ἐκτελέσαι πάντα ἀκολουθῶς ἐν τῷ Ἁγίῳ Στεφάνῳ, ἀπέρχονται αὐτοὶ μόνον ἐν τῷ παλατίῳ λιτανεύοντες, ὁ δὲ βασιλεὺς εἰσέρχεται ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ, ἐκδεχόμενος τὸν καιρόν. Καταλαβόντος δὲ τοῦ καιροῦ, μηνύει ὁ τῆς καταστάσεως τῷ πραιποσίτῳ, ὁ δὲ πραιπόσιτος δηλοῖ τῷ βασιλεῖ, καὶ ἐξελθὼν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ Ὀκταγώνῳ, περιβάλλεται τὴν χλανίδα αὐτοῦ διὰ τῶν βεσητόρων, καθὼς εἴθισται, καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν τοῦ κουβουκλείου ἀρχόντων, ἐξέρχεται διὰ τοῦ Αὐγουστέως, καὶ διελθὼν τὸ στενόν, ἤγουν τὴν Χρυσὴν Χεῖρα, ἀνέρχεται εἰς τὸν Ὀνόποδα, καὶ στὰς ἐν τῇ χαλκῇ πύλῃ τοῦ Ὀνόποδος, δέχονται αὐτὸν ἐκεῖσε οἱ πατρικιοὶ καὶ στρατηγοὶ πεσόντων δὲ καὶ προσκυνησάντων, νεύει ὁ πραιπόσιτος τῷ τῆς καταστάσεως ἀπὸ κελεύσεως, κάκεινος λέγει· "Κελεύσατε." Ἀπὸ δὲ τῶν ἐκεῖ διέρχεται, τελῶν ἅπαν ἀκολουθῶς, ὃν τρόπον ἀνωτέρω ἐν τῇ προελεύσει τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἐπὶ λεπτῷ ἐξεθέμεθα. Ἰστέον ὅτι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν Βαΐων καὶ ἡ Αὐγούστα δέχεται τὰ βῆλα ὁμοίως τῷ βασιλεῖ, καὶ τοὺς σταυροὺς λαμβάνει ἐκ τῶν κατὰ τύπον εἰσερχομένων ἐπὶ τοῦ βασιλέως οὕτως καὶ ἐπ' αὐτῆς.

1.165 ΜΒ' (ΛΓ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ ε' καὶ ἐπὶ τῆς τοῦ βασιλέως περιόδου ἐν τοῖς γηροκομίαις.

Ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ παλατίου ὥρα πρώτη ἢ καὶ δευτέρα ἐν τῷ Ἴπποδρομίῳ. Ἴππεύσας δὲ ἐκεῖσε, δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν κατὰ συνήθειαν, ἀπέρχεται ἐν τοῖς γηροκομίαις, ἐκπληρῶν τὴν παρὰ τοῦ Προφήτου, μᾶλλον δὲ τοῦ Κυρίου, εἰρημένην φωνήν· "Ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος," πλουτοποιῶν ἅπαντας καὶ παραμυθούμενος ἐκ τῶν παρὰ Θεῷ δεδωρημένων αὐτῷ ἀνεξαντλήτων θησαυρῶν. Ἐκτελέσας δὲ ἅπαντα τὰ κατὰ συνήθειαν ἐν ἐκάστῳ γηροκομίῳ, ὑποστρέφει ἐν τῷ παλατίῳ, καὶ στοιχηθέντος τοῦ κλητωρίου, γίνονται μίνσαι, καὶ οἱ μὲν κληθέντες φίλοι μένουσιν, οἱ δὲ λοιποὶ ἀπέρχονται ἐν τοῖς ἰδίῳ αὐτῶν τόποις. Καταλαβούσης δὲ τῆς ὥρας τῆς θείας λειτουργίας, εἰσέρχεται ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ ναῷ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Φάρου πρὸς τὸ ἐκτελέσαι τὴν θείαν λειτουργίαν· καὶ εἰ κελεύει ὁ βασιλεὺς, προσκαλοῦνται οἱ πατρικιοὶ, καὶ συλλειτουργοῦνται αὐτῷ, εἰ δὲ μήγε, ἐξέρχονται ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος

Στεφάνου, ἐκεῖσε τελοῦντες τὴν 1.166 θεῖαν λειτουργίαν, [καὶ εἰ κελεύει ὁ βασιλεὺς προσκαλοῦνται οἱ πατρίκιοι]. Τῆς δὲ θείας λειτουργίας τελεσθείσης, καθέζεται ἐν τῷ νάρθηκι τοῦ αὐτοῦ ναοῦ ἐν τῷ σκάμῳ, καὶ εἰσελθόντες οἱ τε μαγίστροι καὶ πατρίκιοι, πραιπόσιτοι καὶ λοιποὶ, λαμβάνουσι διὰ χειρὸς τοῦ βασιλέως ἀνὰ μῆλων δύο καὶ ἐνὸς κινναμώμου. Εἰ δὲ οὐ κελεύει ὁ βασιλεὺς καθεσθῆναι ἐν τοῖς ἐκεῖσε, ἀπέρχεται ἐν τῇ βασιλικῇ καμάρα τοῦ Χρυσοτρικλίνου, καὶ καθέζεται ἐν τῷ ἐκεῖσε ὄντι σκάμῳ ἐπιτελῶν πᾶσαν τὴν προρρηθεῖσαν διανομήν. Αὐτοὶ δὲ ἀσπαζόμενοι τὰς τοῦ βασιλέως χεῖρας, ἐξέρχονται ὑπερευχόμενοι αὐτόν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς καὶ καθέζεται ἐπὶ τῆς τιμίας αὐτοῦ τραπέζης μετὰ φίλων, οὓς ἂν ἐκέλευσε τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ καλέσαι. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀλλάξιμα οὐκ εἰσιν.

1.167 ΜΓ' (ΛΔ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῇ μεγάλῃ Παρασκευῇ, καὶ ὅσα ἐν αὐτῇ τελεῖται.

Περὶ ὥραν δευτέραν ἐξελθὼν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ Ἰπποδρομίῳ, ἰπεύει ἐκεῖσε καὶ ἀπέρχεται ἐν Βλαχέρναις, καὶ εἰσελθὼν ἐν τῷ ναῷ, ἀπέρχεται μέχρι τῶν ἀγίων θυρῶν, καὶ ἄψας κηρὸς καὶ εὐξάμενος, εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ λαβὼν θυμιατόν, θυμιᾷ κυκλόθεν, καὶ ὑπαλλάξας τὴν ἀγίαν τράπεζαν, τίθησιν ἐν αὐτῇ ἀποκόμβιον, καὶ ἐξελθὼν διὰ τῆς πλαγίας, εἰσέρχεται εἰς τὸν ναὸν τῆς ἀγίας σοροῦ, καὶ ἄψας κηρὸς εἰς τὸν αὐτὸν ναὸν ἐν τῇ προσευχῇ αὐτοῦ, ὡς εἴθισται αὐτῷ, ἔμπροσθεν τῶν ἀγίων θυρῶν, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ θυσιαστήριον, λαβὼν θυμιατόν, θυμιᾷ τὴν ἀγίαν τράπεζαν κυκλόθεν, καὶ λαβὼν ἀποκόμβιον, τίθησιν αὐτὸ ἐν τῇ ἀγίᾳ τραπέζῃ, καὶ εἴθ' οὕτως ὑποστρέψας εἰσέρχεται ἐν τῷ παλατίῳ, εἴτε ἔφιππος, εἴτε διὰ τοῦ πλοοῦς. Καὶ περὶ ὥραν τρίτην ἢ καὶ τετάρτην τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἀπέρχονται οἱ πατρίκιοι ἀπὸ κελεύσεως ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀγίας Εἰρήνης, ὅπως, τελοῦντος τοῦ πατριάρχου τὰς θείας κατηχήσεις ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ, τύχωσιν ἐκεῖσε. Ἰστέον δὲ ὅτι, εἰ μὲν πρὸ τῆς τριτοέκτης ὑποστρέφει ὁ βασιλεὺς ἀπὸ Βλαχέρνας, εἰσέρχεται πρῶτον ἐν τῷ βεστιαρίῳ, καὶ ἐκβάλλει τὴν τε χρυσοῦν τράπεζαν μετὰ τῶν λοιπῶν χρυσοῦν σκευῶν τῶν μελλόντων καθυπουργῆσαι τῇ διακαινησίμῳ ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ, καὶ εἴθ' οὕτως τελοῦσι τὴν 1.168 τριτοέκτην, καὶ προσκυνεῖ τὴν τιμίαν λόγχην. Ὁμοίως εἰσέρχονται καὶ οἱ πατρίκιοι ἀπὸ κελεύσεως μετὰ τοῦ κουβουκλείου, πρωτοσπαθάριοι τε καὶ οἱ ἐπὶ τῶν οἰκειακῶν, προσκυνήσαντες καὶ αὐτοὶ τὴν τιμίαν λόγχην, καὶ ὑπερευξάμενοι τὸν βασιλέα, ἐξέρχονται. Εἰ δὲ μετὰ τῆς τριτοέκτης ὑποστρέψῃ ἀπὸ Βλαχέρνας, ὡς τελέσας ἐκεῖσε πρῶτον τὴν τριτοέκτην, προσκυνεῖ τὴν τιμίαν λόγχην μετὰ τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων ἐν τῷ Φάρῳ, καὶ εἴθ' οὕτως εἰσέρχεται ἐν τῷ βεστιαρίῳ, καὶ ἐκβάλλει τὰ σκεύη, ὡς προεῖρηται. Ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο ὅτι καὶ διὰ τοῦ πλοοῦς ἀπέρχεται ὁ βασιλεὺς ἐν Βλαχέρναις, ἀλλ' οὐκ καὶ φιλοκαλεῖ τὸ ἅγιον βῆμα τῆς ἀγίας σοροῦ, καὶ ὑποστρέψας ἀπὸ ἱματίου, εἰσέρχεται εἰς τὰ γηροκομεῖα τῶν Κύφης καὶ ῥογεύει τοὺς γέροντας καὶ λωβοὺς καὶ ὑποστρέφει εἰς τὸ παλάτιον.

1.169 ΜΔ' (ΛΕ' - Ε') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν τῷ ἀγίῳ καὶ μεγάλῳ Σαββάτῳ.

Περὶ ὥραν τρίτην ἀλλάσσει τὸ κουβούκλειον, καὶ δίδεται ἀπὸ κελεύσεως μεταστάσιμον διὰ τοῦ τῆς καταστάσεως ἐν τῷ Λαυσιακῷ, καὶ οἱ μὲν βαρβάτοι ἄρχοντες διέρχονται διὰ τοῦ μονοθύρου τοῦ ὄντος ἐπὶ τὸ Εἰδικόν, καὶ ἐξέρχονται ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ τῆς μυστικῆς φιάλης τοῦ Τρικόγχου. Ὁ δὲ βασιλεὺς δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν τοῦ κουβουκλείου, ἐξέρχεται ἀπὸ τοῦ Χρυσοτρικλίνου, καὶ διέρχεται διὰ τῶν διαβατικῶν τῶν Ἀγίων μ', φορῶν σαγίον, καὶ ἐξέρχεται ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ τῆς μυστικῆς φιάλης τοῦ Τρικόγχου, εἴθ' οὕτως διέρχεται, δηριγευόμενος ὑπὸ πάντων, διὰ τε τῆς Ἀψίδος καὶ τῆς Δάφνης, ἄπτων ἐν τοῖς ἐκεῖσε οὖσιν εὐκτηρίοις κηρία, καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ κοιτῶνι τοῦ Αὐγουστέως. Καὶ ἀλλάσσουσιν οἱ τε πατρίκιοι, δομέστικοί τε καὶ ἡ σύγκλητος ἅπασα ἀτραβατικά χλανίδια, ὁμοίως καὶ οἱ τοῦ κουβουκλείου ἄρχοντες περιβέβληνται χλανίδια τύρεα, οἱ δὲ πραιπόσιτοι λεοντάρια χρυσόταβλα. Καὶ καταλαβόντος τοῦ

καιροῦ, περιβαλλόμενος ὁ βασιλεὺς διβητήσιον τὸ παγανὸν καὶ χλανίδα τὴν ὀψίμαρον, καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ τε τῶν πραιποσίτων καὶ λοιπῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, διέρχεται διὰ τὸ τοῦ Αὐγουστέως καὶ τοῦ 1.170 στενοῦ, ἦγουν τῆς Χρυσῆς Χειρός, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸν Ὀνόποδα, καὶ στάντος αὐτοῦ ἐν τῇ χαλκῇ πύλῃ τοῦ Ὀνόποδος, δέχονται αὐτὸν ἐκεῖσε πατρίκιοι καὶ στρατηγοί, καὶ πεσόντων νεύει ὁ πραιπόσιτος τῷ τῆς καταστάσεως ἀπὸ κελεύσεως, καὶ λέγει· "Κελεύσατε" καὶ αὐτοὶ ὑπερέχονται τὸν βασιλέα· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Καὶ δηριγευόμενος ὑπ' αὐτῶν πάντων, ἐξέρχεται ἐν τῷ Κονσιστωρίῳ, καὶ στάντος ἐν τῷ καμελαυκίῳ ἐπὶ τοῦ πορφυροῦ λίθου, πίπτουσι αὐθις οἱ πατρίκιοι καὶ ἡ σύγκλητος, καὶ λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, νεύει τῷ σιλεντιαρίῳ, κάκεϊνος λέγει· "Κελεύσατε", αὐτοὶ δὲ ὑπερέχονται τὸν βασιλέα· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους". Κάκεϊθεν δηριγευόμενος ὑπὸ πάντων αὐτῶν, διέρχεται διὰ τε τῶν Ἐξκουβίτων καὶ τῶν Σχολῶν, καὶ ἐξέρχεται διὰ τῆς μικρᾶς πύλης τῆς χαλκῆς τοῦ χυτοῦ, καὶ ἀπέρχεται μέχρι τοῦ Ἁγίου Φρέατος. Τὰ δὲ μέρη δέχονται τὸν βασιλέα ἐν ταῖς στάσεσιν αὐτῶν, σφραγίζοντα τὸν βασιλέα καὶ μόνον, λέγουσι δὲ καὶ οἱ νοτάριοι καὶ οἱ μαῖστορες, ὡς εἴθισται αὐτοῖς, τοὺς ἰάμβους. Ὁ δὲ βασιλεὺς εἰσελθὼν ἐν τῷ Ἁγίῳ Φρέατι καὶ ἄψας κηροῦς, δέχεται παρὰ τοῦ πατριάρχου ἐν τῷ Ἁγίῳ Φρέατι, καὶ προσκυνήσαντες ἀμφοτέροι ἀλλήλους καὶ ἀσπασάμενοι, εἰσέρχονται εἰς τὸν ναόν, καὶ ἀπελθόντες μέχρι τῶν ἁγίων θυρῶν, ὁ μὲν πατριάρχης εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον, ὁ δὲ βασιλεὺς, στάς ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, καὶ ἄψας κηροῦς καὶ εὐξάμενος, εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ μετὰ τὸ ὑπαλλάξαι τὴν ἁγίαν τράπεζαν τὰς αὐτῆς ἐνδυτάς, λαμβάνει παρὰ τοῦ πραιποσίτου χρυσίου λίτρας ρ', καὶ τίθησιν αὐτάς εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν ἐν τῷ βαθμιδίῳ, ἐν ᾧ ὁ βασιλεὺς ἴσταται, καὶ ἡνίκα ὑπαλλάξῃ τὴν ἁγίαν τράπεζαν, λαβὼν ἀποκόμβιον ἕτερον, ἔχον καὶ αὐτὸ χρήματα πάμπολλα, παρὰ τοῦ πραιποσίτου, τίθησιν αὐτὸ εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν, εἶτα λαβὼν παρὰ τοῦ πατριάρχου 1.171 θυμιατόν, θυμιᾷ ἐκ τρίτου τὸ θυσιαστήριον κυκλόθεν, καὶ ἐξέρχεται διὰ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τῆς πλαγίας, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸ σκευοφυλάκιον. Εἰσελθὼν δὲ καὶ ἄψας κηροῦς εὐχεται, καὶ εὐξάμενος θυμιᾷ τὰ σκευὴ ἅπαντα, καὶ καθέζεται μικρὸν μετὰ τοῦ πατριάρχου. Εἴθ' οὕτως εἰσέρχονται οἱ τοῦ κουβουκλείου καὶ οἱ λοιποὶ ἄρχοντες οἱ κατὰ συνθήειαν εἰσιόντες, λαμβάνουσι παρὰ τοῦ σκευοφύλακος νάρδον, καὶ εἴθ' οὕτως ἀνίσταται ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐξελθὼν ἀπὸ τοῦ σκευοφυλακίου, διέρχεται διὰ τοῦ γυναικίτου νάρθηκος, ἐν ᾧ καὶ τὴν συνθήειαν στάσιν κέκτηνται αἱ τῆς αὐτῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας διακόνισσαι, καὶ ἐξέρχεται διὰ τῆς ἀριστερᾶς πύλης τοῦ βήματος καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτῷ ὁ πατριάρχης εὐλογίας. Καὶ διελθόντες ἀμφοτέροι διὰ τοῦ ὀπισθεν τοῦ βήματος στενοῦ διαβατικοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ἀπέρχονται μέχρι τοῦ Ἁγίου Φρέατος, καὶ αὐθις ἐπιδοὺς ὁ πατριάρχης τῷ βασιλεῖ εὐλογίας, καὶ ἀμφοτέροι ἀλλήλους ἀσπασάμενοι, ἐξέρχεται μὲν ὁ βασιλεὺς, δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν προειρημένων πάντων, καὶ εἰσέρχεται διὰ τῆς μικρᾶς πύλης τῆς χαλκῆς, καὶ μέχρι τοῦ Κονσιστωρίου ἐλθὼν, μένουσιν ἐκεῖσε οἱ τῆς συγκλήτου, ὑπερευχόμενοι τὸν βασιλέα. Καὶ καταλαβόντος αὐτοῦ τὸ στενόν, μένουσιν ἐκεῖσε οἱ πατρίκιοι, ὑπερευχόμενοι καὶ αὐτοί, καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε εἰσέρχεται ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ παλάτιον, καὶ στοιχηθέντος τοῦ κλητωρίου, γίνονται μίνσαι, καὶ ἀπαλλάσσουσιν ἅπαντες, καὶ οἱ μὲν κληθέντες φίλοι μένουσιν, οἱ δὲ ἀπέρχονται ἕκαστος αὐτῶν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Καὶ περὶ ὥραν θ' ἀλλάσσει τὸ κουβούκλειον, καὶ καταλαβούσης τῆς ὥρας τῆς θείας λειτουργίας, εἰσέρχεται ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸ ἐκτελέσαι τὴν θεῖαν μυσταγωγίαν ἐν τῷ Φάρῳ, καὶ εἰ μὲν κελεύσῃ, εἰσέρχονται καὶ πατρίκιοι καὶ συλλειτουργοῦνται αὐτῷ, εἰ δὲ μήγε, ἐξέρχονται εἰς τὸν Ἰππόδρομον, καὶ λειτουργοῦσιν ἐκεῖσε ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος Στεφάνου.

Καὶ μέλλοντος τοῦ ψάλτου ἄρξασθαι τὸ 1.172 "Ἀνάστα ὁ Θεός," ἴστανται κουβικουλάριοι, κρατοῦντες τὰ ἕξωθεν τῶν χρυσῶν βήλων κρεμάμενα βῆλα, καὶ ἡνίκα ἄρξῃται τὸ "Ἀνάστα ὁ Θεός," παρευθὺ τανύσαντες ἐξ ἴσου, αἴρουσι τὰ ἕξωθεν βῆλα, καὶ μένουσι τὰ χρυσᾶ βῆλα καὶ μόνον. Καὶ τῆς θείας λειτουργίας τελεσεθείσης, καὶ ἀνακράζαντες οἱ ἐν τοῖς ἐκεῖσε· "Στερεώσῃ ὁ Θεὸς τὸν βασιλέα ἡμῶν," εὐθὺς αὐλεῖ τὸ ὄργανον, ὃ ἴσταται ἐν τῷ Τριπέτωνι, καὶ ἐξελθὼν ὁ βασιλεὺς, καθέζεται ἐπὶ τῆς τιμίας αὐτοῦ τραπέζης, φορῶν

σκαραμαγγίον διάσπρον χρυσόκλαβον, καθέζονται δὲ καὶ οἱ κληθέντες φίλοι, οἱ μὲν ἀπὸ σκαραμαγγίων λευκῶν, οἱ δὲ χροακῶν, εὐθέως δὲ οἱ μὲν ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου ἀπαλλάξαντες ἀναχωροῦσι, οἱ δὲ σπαθαροκουβικουλάριοι καὶ κουβικουλάριοι ἀπαλλάξαντες, παρίστανται ἀπὸ σκαραμαγγίων. Χρῆ δὲ εἰδέναι ὅτι, εἰ μὲν τύχη ἢ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆ αὐτῆς ἡμέρας τοῦ ἁγίου Σαββάτου, ἀπέρχεται ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Ἁγίαν Σοφίαν, καὶ ἐκτελεῖ ἅπαντα τὰ τοῦ μεγάλου Σαββάτου, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται· καὶ ἐν τῇ ὑπαλλαγῇ τῆς ἁγίας τραπέζης καὶ ἐν τῇ θυμιάσει τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἐν τῇ εἰσκομιδῇ τοῦ χρυσοῦ, καὶ ἐξελθὼν, ὡς εἴθισται αὐτῷ, ἀπέρχεται ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ. Καὶ τελέσας ἐκεῖσε ἅπαντα, ὡς προείρηται, ἐξέρχεται διὰ τῆς ἀνωτέρω εἰρημένης πύλης· καὶ λαβὼν ἐκεῖσε παρὰ τοῦ πατριάρχου εὐλογίας, διὰ τοῦ στενοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου διαβατικῷ ἀπέρχεται ἐν τῷ Ἁγίῳ Φρέατι, καὶ λαβὼν παρὰ τοῦ πατριάρχου εὐλογίας, οὐκ ἐξέρχεται ἐν τῇ μέσῃ πρὸς τὸ ἀπελθεῖν αὐτὸν ἐν τῷ παλατίῳ διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἀλλ' ὑποστρέψας, εἰσέρχεται ἐν τῇ μικρᾷ πύλῃ τῆ οὔσης ἐν τῷ Φρέατι, ἐν ἣ ἴσονται ἐν ταῖς μεγάλας προελεύσεις, ἐπιδοὺς τοῖς ψάλταις καὶ λοιποῖς τὰς πλουσίας αὐτοῦ δωρεὰς ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ κράζειν τὸν ἄργυρον. Καὶ ἐκεῖθεν διέρχεται διὰ τοῦ τρικλίνου, ἐν ᾧ 1.173 κραματίζει ὁ βασιλεὺς ταῖς μεγάλας προελεύσεις, καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ μητατωρίῳ, καὶ ἀπαλλάξας τὴν στολήν, ἣν φορεῖ τοῦ ἁγίου Σαββάτου, ὑπαλλάσσει τὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ στολήν. Ἐξελθὼν δὲ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε ἠλλαγμένους, ἀπέρχεται ἔμπροσθεν τῶν θυρῶν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ εὐξάμενος, κρατῶν καὶ κηρὸς εἰσέρχεται εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ προσκυνήσας τὴν ἁγίαν τράπεζαν, ἐξέρχεται καὶ διέρχεται διὰ τῆς σωλαίας, καὶ μέλλοντος αὐτοῦ διέρχεσθαι διὰ τῆς σωλαίας, λαμβάνει ἀπὸ τοῦ πραιποσίτου κηρίον λιτανίικιν καὶ παρ' αὐτὰ ἄρχονται τὸ τροπάριν τῆς ἑορτῆς τὸ· "Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον." Καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ τε τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, πατρικίων τε καὶ στρατηγῶν καὶ τῆς συγκλήτου, διέρχεται διὰ τοῦ ναοῦ, καὶ ἐξέρχεται διὰ τε τοῦ νάρθηκος καὶ τοῦ λουτήρος. Κατελθὼν δὲ τὰ γραδῆλια τοῦ Ἀθύρα, ἐξέρχεται ἐπὶ τὸ Μίλιον, καὶ διοδεύων τὴν Μέσην, ἀνέρχεται ἐν τῷ Φόρω καὶ τελέσας ἐκεῖσε ἅπαντα ἀκολούθως, ὃν τρόπον ἀνωτέρω ἐδηλώθη, καὶ κατελθὼν εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις, τελεῖ ἐκεῖσε τὴν θεῖαν λειτουργίαν μέχρι τοῦ Εὐαγγελίου. Καὶ ἀπὸ τοῦ Εὐαγγελίου κατέρχεται διὰ τῆς ξυλίνης σκάλας, καὶ ἐξέρχεται, τελεσθείσης τῆς ἐκτενοῦς· ἐν ταύτῃ γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ἢ θεῖα λειτουργία οὐ τελεῖται ἅπασα, ἀλλ' ἕως τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς ἐκτενοῦς. Καὶ ἐξελθὼν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ ἐμβόλω, ὡς εἴρηται, ἵππευει ἐκεῖσε μετὰ τῶν κατὰ συνήθειαν, καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε δηριγευόμενος ἀπέρχεται ἐν τῷ παλατίῳ, ἐκτελὼν ἅπαντα ἐν τῇ διόδῳ, στάσει τε καὶ δοχῇ, ὃν τρόπον ἀνωτέρω ἐν τῇ καθόλου προελεύσει τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἐπὶ λεπτῷ ἐξεθέμεθα. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ παλάτιον, τελεῖ τὰ τοῦ ἁγίου Σαββάτου ἅπαντα.

1.174 ΜΕ' (Λς) Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἐπὶ προελεύσει Ἐνώσεως Ἐκκλησίας.

Ἰστέον ὅτι καὶ ἡ προέλευσις τῆς Ἐνώσεως τῆς Ἐκκλησίας ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ προελεύσεις ἐπιτελεῖται· καὶ γὰρ ἐμπράττως ὁ βασιλεὺς ἅπεισι, καὶ αἱ δοχαὶ κατὰ τύπον γίνονται, δηλονότι καὶ τῶν δήμων κατὰ τὸ εἰωθὸς ἀκτολογούντων ἐν τοῖς τόποις αὐτῶν. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπερχόμενος ἕως τοῦ Ἁγίου Φρέατος, ἀποστέφεται ἐκεῖσε, εἶτα δεξαμένου αὐτὸν τοῦ πατριάρχου, ἀπέρχονται ἀμφότεροι εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Εἰρήνης. Καὶ δὴ τῆς ἐκκλησιαστικῆς πάσης τάξεως τελευμένης. ἐπαίρουσιν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης τὴν λιτὴν, καὶ ὑποστρέφουσιν εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Σοφίας λιτανεύοντες, καὶ εἰσέρχονται διὰ τοῦ γυναικείου μέρους τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ νάρθηκος, καὶ ἀποδόντες ἐκεῖσε τὴν τῆς λιτῆς ἀκολουθίαν, γίνεται ἡ εἴσοδος, καὶ εἰσοδεύει ὁ τε βασιλεὺς καὶ ὁ πατριάρχης μετὰ καὶ πάντων τῶν ἱερέων. Τὰ δὲ τῆς ὑποστροφῆς ἐπιτελεῖται καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς προελεύσεις.

1.175 ΜΣ΄ (ΛΖ΄) Χρῆ εἰδέναι πῶς ἀλλάσσουσιν οἱ δεσπότες ἐν ταῖς ἑορταῖς καὶ προελεύσεσι.

Τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα ἐξέρχονται οἱ δεσπότες ἀπὸ τοῦ παλατίου μετὰ ὀξέων σκαραμαγγίων καὶ χρυσοπερικλείστων σαγίων, καὶ ἐν τῷ κοιτῶνι τῆς Δάφνης ἀλλάσσουσι τὰ θωράκια, περιβάλλονται δὲ καὶ τὰ τζιτζάκια, καὶ γίνεται ὁ ἀσπασμὸς ἐν τῷ μεγάλῳ τρικλίνῳ τῶν ἰθ' Ἀκκουβίτων, καὶ μετὰ τὸν ἀσπασμὸν ἐκβάλλουσι τὰ τζιτζάκια καὶ περιβάλλονται τοὺς λώρους καὶ στέμματα, εἰ κελεύουσι, λευκὰ εἴτε ρούσια, καὶ ἐν μὲν τῇ εὐωνύμῳ χειρὶ κρατοῦσι σκηπίονας χρυσοῦς ἐκ λίθων καὶ μαργάρων ἡμφιεσμένους, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ χειρὶ τὴν ἀνεξικακίαν· τὰ δὲ τῆς προελεύσεως ἐπιτελεῖται, καθὼς εἰρήκαμεν. Ἰστέον ὅτι τῶν δεσποτῶν εἰσοδευσάντων, κατὰ τὸ εἰωθὸς, καὶ εἰσελθόντων ἐν τῷ μητατωρίῳ, ἐκβάλλουσι τοὺς λώρους, καὶ δὴ ἐκβαίνοντες εἰς τὰ ἅγια καὶ εἰς τὴν ἀγάπην καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν, οὐ περιβάλλονται τοὺς λώρους, ἀλλὰ χλαμύδας· ἐν δὲ τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς ἐν τῷ παλατίῳ, περιβάλλονται τοὺς λώρους καὶ στέμματα, εἰ μὲν ἐν τῷ πρῶτῳ λευκὰ, ἐν τῇ ὑποστροφῇ ρούσια, εἰ δὲ τῷ πρῶτῳ ρούσια, ἐν τῇ ὑποστροφῇ λευκὰ. Ἰστέον ὅτι, τῶν δεσποτῶν τῇ δευτέρᾳ τῆς διακαινησίμου ἀπὸ τοῦ παλατίου ἐξερχομένων, περιβάλλονται τὰ λευκὰ χρυσὰ σκαραμάγγια καὶ τὰ διάλιθα τούτων σπαθία. 1.176 Ἐν δὲ τῇ τοῦ Κυρίου ἐκκλησίᾳ περιβάλλονται στέμματα πράσινα, καὶ ἀπέρχονται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ περιβάλλονται τὰ ἑαυτῶν λευκὰ διβητήσια καὶ τὰ χλανίδια καὶ εἰσοδεύουσι. Δείλης δὲ ἐν τῇ ὑποστροφῇ, περιβάλλονται τὰ κολώβια, ἤγουν τοὺς κριούς, καὶ τὰ διάλιθα ζωστικία σπαθία καὶ στέμματα λευκὰ, εἰ δὲ βουλευθῶσι βάλλειν τὰς τιάρας, ἤγουν τὰς τούφας, περιβάλλονται αὐτάς. Ἰστέον ὅτι ταύτῃ τῇ ἑβδομάδι τῆς διακαινησίμου, φοροῦσιν οἱ δεσπότες τὰ ἄσπρα διβητήσια, εἰ δὲ βουλευθῶσι ποιῆσαι ἢ πρόκενσον ἐν ἐκκλησίᾳ, εἴτε λιτὴν εἴτε δοχὴν ἐν τῷ παλατίῳ, περιβάλλονται τὰ τζιτζάκια. Ἰστέον ὅτι τῇ καινῇ Κυριακῇ, ἤγουν τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, ὁμοίως ἐπιτελεῖται· πολλάκις δέ, εἰ κελεύουσιν οἱ δεσπότες, ταύτῃ τῇ ἑορτῇ, ἀντὶ τῶν λευκῶν χρυσῶν σκαραμαγγίων, περιβάλλονται τὰ πορφυρὰ σκαραμάγγια.

Ἰστέον ὅτι τῇ ἑορτῇ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς ὁμοίως ἀλλάσσουσιν οἱ δεσπότες. Ἰστέον ὅτι τῇ ἑορτῇ τῆς Ἀναλήψεως ἀπὸ μὲν τοῦ παλατίου ἐξέρχονται οἱ δεσπότες μετὰ τριβλατίων σκαραμαγγίων, καὶ εἰσέρχονται εἰς τὸν δρόμωνα καὶ ἀπέρχονται μέχρι τῆς Χρυσῆς Πόρτης, ἐκεῖσε δὲ βάλλοντες τὰ αὐτῶν χρυσὰ διάλιθα σπαθία καὶ καβαλικεύοντες τὰ χιῶματα, ἀπέρχονται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Πηγῆς, κάκεισε ἀλλάσσουσι τὰ ἑαυτῶν λευκὰ διβητήσια, καὶ εἰσοδεύουσιν· ἢ δὲ ὑποστροφή τελεῖται καθὼς καὶ τῇ δευτέρᾳ τῆς διακαινησίμου. Ἰστέον ὅτι τῇ ἑορτῇ τῆς Νέας Μεγάλῃς Ἐκκλησίας ἀλλάσσουσιν οἱ δεσπότες διβητήσια πορφυρὰ καὶ τὰς τούτων χλαμύδας. Ἰστέον ὅτι τῇ ἑορτῇ τῆς Πεντηκοστῆς ἀλλάσσουσιν οἱ δεσπότες ἐν τῷ κοιτῶνι τῆς Δάφνης λευκὰ διβητήσια καὶ τὰς τούτων χλαμύδας καὶ στέμματα ρούσια, ἐν δὲ τῇ ὑποστροφῇ στέμματα λευκὰ.

1.177 Ἰστέον ὅτι τῇ ἑορτῇ τῶν Ἁγίων Πάντων περιβάλλονται οἱ δεσπότες χρυσὰ σκαραμάγγια, οἷα κελεύουσι, καὶ στέμματα ὁμοίως. Ἰστέον ὅτι καὶ ἡ ἑορτῇ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ὁμοίως τελεῖται. Ἰστέον ὅτι τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἁγίου Ἡλιοῦ ἀλλάσσουσιν οἱ δεσπότες διβητήσια πορφυρὰ καὶ τὰς τούτων χλαμύδας. Ἰστέον ὅτι τῇ ἑορτῇ τῆς Μεταμορφώσεως, ἐν τῷ κοιτῶνι τῆς Δάφνης ἀλλάσσουσιν οἱ δεσπότες λευκὰ διβητήσια καὶ τὰς τούτων χλαμύδας καὶ στέμματα πράσινα, ἐν δὲ τῇ ὑποστροφῇ στέμματα λευκὰ. Ἰστέον ὅτι τῇ ἑορτῇ τῆς Κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἀλλάσσουσιν οἱ δεσπότες ἀπὸ τοῦ παλατίου τὰ ὀξέα τούτων σκαραμάγγια, καὶ εἰσερχόμενοι εἰς τὸν δρόμωνα, ἀπέρχονται ἐν τῷ ναῷ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν Βλαχέρναις, ἐν δὲ τῷ ἐκεῖσε κοιτῶνι ἀλλάσσουσιν οἱ δεσπότες τὰ πορφυρὰ διβητήσια καὶ τὰς τούτων χλαμύδας. Ἰστέον ὅτι τῇ ἑορτῇ τοῦ Γενεσίου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἐν τῷ κοιτῶνι τῆς Δάφνης ἀλλάσσουσιν οἱ δεσπότες διβητήσια πορφυρὰ καὶ τὰς τούτων χλαμύδας, καὶ ἀνέρχονται μετὰ τῆς λιτῆς ἕως τοῦ Φόρου, καὶ ἀπὸ τῆς ἐκτενοῦς κατέρχονται μετὰ τῆς λιτῆς ἕως τοῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῶν Χαλκοπρατειῶν, κάκεισε ἀλλάσσουσι τὰ πορφυρὰ χρυσὰ

σκαραμάγγια, περιβαλλόμενοι και τὰ τούτων σπαθία και στέμματα, οἷα κελεύουσι, και ἀπὸ τοῦ Εὐαγγελίου ὑποστρέφουσιν ἔφιπποι μετὰ τῶν χιωμάτων. Ἰστέον ὅτι τῇ ἑορτῇ τῆς Ὑψώσεως, ἀλλάσσουν οἱ δεσπότες τὰ πορφυρᾶ διβητήσια και τὰς τούτων χλαμύδας. Ἰστέον ὅτι τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου ἀλλάσσουν οἱ δεσπότες τὰ πορφυρᾶ διβητήσια και τὰς τούτων χλαμύδας. Ἰστέον ὅτι τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀρχιστρατήγου, ἀλλάσσουν οἱ 1.178 δεσπότες τὰ πορφυρᾶ διβητήσια και τὰς τούτων χλαμύδας. Ἰστέον ὅτι τῇ ἑορτῇ τῶν Χριστουγέννων, ἐν τῷ κοιτῶνι τῆς Δάφνης ἀλλάσσουν οἱ δεσπότες τὰ πορφυρᾶ διβητήσια και τὰς τούτων χλαμύδας και στέμματα πράσινα, ἐν δὲ τῇ ὑποστροφῇ στέμματα λευκά. Ἰστέον ὅτι τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Βότου ἐν τῷ Ἴπποδρομίῳ, ἀλλάσσουν οἱ δεσπότες τὰ παγανά, και οἱ ἄρχοντες τὰ ἀτραβητικά χλανίδια. Ἰστέον ὅτι ἐν τοῖς ἵππικοῖς πᾶσιν ἵπποδρομίαις, ἀλλάσσουν οἱ δεσπότες τὰ πορφυρᾶ διβητήσια και τὰς τούτων χλαμύδας και στέμματα, οἷα κελεύουσιν. Ἰστέον ὅτι τῇ ἑορτῇ τῶν ἁγίων Φώτων, ἐν τῷ κοιτῶνι τῆς Δάφνης ἀλλάσσουν οἱ δεσπότες τὰ πορφυρᾶ διβητήσια και τὰς τούτων χλαμύδας και στέμματα βένετα, ἐν δὲ τῇ ὑποστροφῇ στέμματα λευκά. Ἰστέον ὅτι τῇ ἑορτῇ τῆς Ὑπαπαντῆς, ἀλλάσσουν οἱ δεσπότες ἀπὸ τοῦ παλατίου τὰ ὀξέα αὐτῶν σκαραμάγγια, και εἰσερχόμενοι εἰς τὸν δρόμωνα, ἀπέρχονται ἐν τῷ ναῶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν Βλαχέρναις, ἐν δὲ τῷ ἐκεῖσε κοιτῶνι ἀλλάσσουν τὰ πορφυρᾶ διβητήσια και τὰς τούτων χλαμύδας. Ἰστέον ὅτι τῇ Κυριακῇ τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀλλάσσουν οἱ δεσπότες ἀπὸ τοῦ παλατίου τὰ ὀξέα τούτων σκαραμάγγια και τὰ χρυσοπερίκλειστα σαγία, και ἀνέρχονται ἐν τοῖς κατηχομενίοις τῆς Ἁγίας Σοφίας, κάκεισε ἀλλάσσουν τὰ πορφυρᾶ διβητήσια και τὰς τούτων χλαμύδας, και λιτανεύοντες εἰσοδεύουσιν. Εἶθ' οὕτως ἀνερχόμενοι ἐν τοῖς κατηχομενίοις, ἀκούουσι τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου και ἀπέρχονται ἐν τῷ πατριαρχείῳ. Ἰστέον ὅτι τῇ ἑορτῇ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἐν τῷ κοιτῶνι τῆς Δάφνης ἀλλάσσουν οἱ δεσπότες διβητήσια πορφυρᾶ και τὰς τούτων χλαμύδας, και ἀνέρχονται μετὰ τῆς λιτῆς ἕως τοῦ Φόρου, και ἀπὸ τῆς ἐκτενοῦς κατέρχονται μετὰ τῆς λιτῆς ἕως τοῦ ναοῦ 1.179 τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῶν Χαλκοπρατειῶν, κάκεισε ἀλλάσσουν τὰ πορφυρᾶ χρυσᾶ σκαραμάγγια, περιβαλλόμενοι και τὰ τούτων σπαθία και στέμματα, οἷα κελεύουσι, και ἀπὸ τοῦ Εὐαγγελίου ὑποστρέφουσιν ἔφιπποι μετὰ τῶν χιωμάτων.

2.1 MZ' (ΛΗ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἐπὶ στεψίμῳ βασιλέως.

Προέρχονται πάντες μετὰ ἀλλαξίμων, και ἀλλάσσει πᾶσα ἡ σύγκλητος και τὰ ἀξιώματα τῶν σχολῶν και τῶν λοιπῶν ταγμάτων και προλαμβάνουσι τὰ σκευῆ πρὸς τὸ ὀψικεῦσαι τοὺς δεσπότες, και ὅτε πάντα ἐτοιμασθῶσιν, ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς ἐκ τοῦ Αὐγουστέως, φορῶν τὸ σκαραμάγγιον αὐτοῦ και σαγίον πορφυροῦν, ὀψικευόμενος ὑπὸ τοῦ κουβουκλείου, και ἐξέρχεται μέχρι τοῦ Ὀνόποδος, και γίνεται ἡ πρώτη δοχὴ τῶν πατρικίων ἐν τῷ Ὀνοποδίῳ και λέγει ὁ τῆς καταστάσεως· "Κελεύσατε" και ἐπεύχονται· "Εἰς πολλοὺς και ἀγαθοὺς χρόνους." Καὶ κατέρχονται μέχρι τοῦ μεγάλου Κομιστωρίου, ἔνθα ἴστανται οἱ ὑπατοὶ κομιστωρίων και οἱ λοιποὶ συγκλητικοί, και ἴστανται οἱ δεσπότες εἰς τὸ κιβώριον, και πίπτουσιν οἱ συγκλητικοὶ πάντες ἅμα τοῖς πατρικίοις. Καὶ ἀναστάντων αὐτῶν, νεύουσιν οἱ δεσπότες τῷ πραιποσίτῳ, και λέγει ὁ σιλεντιάριος· "Κελεύσατε" και ἐπεύχονται· "Εἰς πολλοὺς και ἀγαθοὺς χρόνους." Καὶ ἀποκινουῦσιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν διὰ τῶν Σχολῶν, τὰ δὲ μέρη ἴστανται ἐν τοῖς τόποις αὐτῶν ἠλλαγμένα, σφραγίζοντες και μόνον. Καὶ ὅτε εἰσέλθῃ ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ Ὀρολόγιον, σηκοῦται τὸ βῆλον, και εἰσέρχεται ἐν τῷ μηταωρίῳ και ἀλλάσσει τὸ διβητήσιον και τὸ τζιτζάκιν και βάλλει ἐπάνω τὸ 2.2 σαγίον και εἰσοδεύει μετὰ τοῦ πατριάρχου και ἄπει κηροὺς εἰς τὰς ἀργυρᾶς πύλας και εἰσοδεύει ἐν τῷ ναῶ και εἰσέρχεται εἰς τὴν σωλαίαν και εὔχεται εἰς τὰ ἅγια θυρία, ἄψας κηροὺς, και ἀνέρχεται εἰς τὸν ἄμβωνα ἅμα τοῦ πατριάρχου. Καὶ ποιεῖ τὴν εὐχὴν ὁ πατριάρχης ἐπὶ τῆς χλαμύδος, και ὅταν πληρώσῃ τὴν εὐχὴν, ἐπαίρουσιν αὐτὴν οἱ τοῦ κουβουκλείου και ἐνδύουσι τῷ δεσπότη. Καὶ πάλιν ποιεῖ εὐχὴν ἐπὶ τοῦ στέμματος αὐτοῦ, και πληρώσας, λαμβάνει αὐτὸς ὁ πατριάρχης τὸ στέμμα, και τίθησιν αὐτὸ εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ δεσπότη, και εὐθέως

ἀνακράζει ὁ λαός· "Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος. Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη." Τρίτον. Εἶτα· "Ὁ δεῖνα μεγάλου βασιλέως καὶ αὐτοκράτορος πολλὰ τὰ ἔτη" καὶ τὰ ἐξῆς. Καὶ φορῶν τὸ στέμμα, κατέρχεται καὶ ἀπέρχεται ἐν τῷ μητατωρίῳ, καὶ καθέζεται εἰς τὸ σελλίον καὶ εἰσέρχονται τὰ ἀξιώματα, πίπτοντες καὶ φιλοῦντες τὰ δύο γόνατα αὐτοῦ. Βῆλον α΄ οἱ μάγιστροι, βῆλον β΄ οἱ πατρίκιοι καὶ στρατηγοί, τρίτον βῆλον· πρωτοσπαθάριοι, τέταρτον· ὁ τοῦ στρατιωτικοῦ, ὁ τῶν ἐξκουβίτων, τῶν ἱκανάτων καὶ τῶν νομέρων, σπαθάριοι συγκλητικοὶ καὶ ὑπατοὶ, πέμπτον· σπαθάριοι, ἕκτον· στρατῶρες, ἑβδομον· κόμητες τῶν σχολῶν, ἧ΄ κανδιδάτοι καβαλλαρικοῦ, θ΄ σκρίβωνες καὶ δομέστικοι, ι΄ ἀσηκρῆται, βεστήτορες καὶ σιλεντιάριοι, ια΄ μανδάτορες βασιλικοὶ καὶ κανδιδάτοι πεζοί, ιβ΄ κόμητες τοῦ ἀριθμοῦ, τῶν ἱκανάτων, τριβοῦνοι, κόμητες τοῦ πλοῖμου. Καὶ λέγει ὁ πραιπόσιτος· "Κελεύσατε" καὶ ἐπεύχονται τό· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Καὶ ἐξέρχονται. Εἰς δὲ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν κοινωνίαν, ὡς ἔχει ἡ συνήθεια τῶν ἑορτῶν, καὶ τὰ λοιπὰ πάντα πληροῦνται καθὼς ἔστιν ἡ συνήθεια.

2.3 Ἀκτολογία τῶν δήμων ἐπὶ στεψίμῳ βασιλέως.

Συνήθους ἑορτῆς τελουμένης, καὶ τῶν δεσποτῶν ἐν τῇ ἀγίᾳ ἐκκλησίᾳ προέλευσιν ποιουμένων καὶ πάντα τὰ συνήθη ταῖς προελευσεσιν ἐπιτελουμένων, τῶν δεσποτῶν δὲ ἀνιόντων μετὰ τοῦ πατριάρχου εἰς τὸν ἄμβωνα (ἐκεῖσε γὰρ ἴσταται ἀντιμίσιον, ἐν ᾧ ἀπόκειται ἢ τε χλαμὺς καὶ τὰ στέμματα) εἶτα ποιεῖ εὐχὴν ὁ πατριάρχης ἐπὶ τῆς χλαμύδος, καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν ἐπιδίδωσιν ὁ πατριάρχης τὴν χλαμύδα τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ. Καὶ ὁ βασιλεὺς μετὰ τῶν πραιποσίτων ἐνδύουσι τὴν χλανίδα τὸν νεοχειροτόνητον βασιλέα, καὶ πάλιν ποιεῖ εὐχὴν ἐπὶ τῶν στεμμάτων, καὶ πρῶτον μὲν ἰδίαις χερσὶ στέφει ὁ πατριάρχης τὸν μέγαν βασιλέα, εἶτα ἐπιδίδωσι τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ τὸ στέμμα, καὶ στέφει ὁ βασιλεὺς τὸν νεοχειροτόνητον βασιλέα, καὶ εὐθέως ἀνακράζουσιν τὰ δύο μέρη καὶ λέγουσιν· "Ἄξιος." Καὶ προσκυνοῦσι τὰ σκῆπτρα καὶ τὰ λοιπὰ σκευὴ μετὰ τῶν βάνδων, ἐστῶτα δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ ἔνθεν κάκειθεν, οἱ δὲ τῆς συγκλήτου πάντες καὶ τὰ μέρη ἴστανται ἐν τῷ πρὸς ἀνατολὴν δεξιῷ μέρει τοῦ αὐτοῦ ἄμβωνος. Καὶ λέγουσιν οἱ κράκται· "Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη" Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ΄. Οἱ κράκται· "ἐν ἀνθρώποις Χριστιανῶν εὐδοκία" Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ΄. Οἱ κράκται· "ὅτι ἠλέησεν ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ΄. Οἱ κράκται· "Αὕτη ἡ ἡμέρα Κυρίου ἡ μεγάλη." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ΄. Οἱ κράκται· "Αὕτη ἡ ἡμέρα τῆς ζωῆς τῶν Ῥωμαίων." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ΄. Οἱ κράκται· "Αὕτη ἡ χαρὰ καὶ ἡ δόξα τοῦ κόσμου" Ὁ λαὸς ὁμοίως. Οἱ κράκται· "ἐν ἧ τὸ στέφος τῆς βασιλείας" Ὁ λαὸς ὁμοίως. Οἱ κράκται· "τῆς κορυφῆς σου ἀξίως περιε 2.4 τέθη." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ΄. Οἱ κράκται· "Δόξα Θεῶ, τῷ Δεσπότη πάντων." Ὁ λαὸς ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Δόξα Θεῶ τῷ στέψαντι τὴν κορυφὴν σου." Ὁ λαὸς ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Δόξα Θεῶ τῷ ἀναδειξαντί σε βασιλέα." Ὁ λαὸς ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Δόξα Θεῶ τῷ δοξάσαντί σε οὕτως." Ὁ λαὸς ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Δόξα Θεῶ τῷ εὐδοκήσαντι οὕτως." Ὁ λαὸς ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Ἄλλ' ὁ στέψας σε, ὁ δεῖνα βασιλέα, αὐτοχείρως" Ὁ λαὸς ὁμοίως. Οἱ κράκται· "φυλάξῃ σε εἰς πλήθη χρόνων ἐν πορφύρᾳ" Ὁ λαὸς ὁμοίως. Οἱ κράκται· "σὺν ταῖς Αὐγούσταις καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις" Ὁ λαὸς ὁμοίως. Οἱ κράκται· "εἰς δόξαν καὶ ἀνέγερσιν τῶν Ῥωμαίων." Ὁ λαὸς ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Εἰσακούσῃ ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ ὑμῶν." Ὁ λαὸς ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Πολλά, πολλά, πολλά". Ὁ λαός· "Πολλά ἔτη εἰς πολλά." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα αὐτοκράτορες Ῥωμαίων." Ὁ λαός· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ὁ δεῖνα καὶ ὁ θεράποντες τοῦ Κυρίου." Ὁ λαός· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα Αὐγοῦσαι τῶν Ῥωμαίων." Ὁ λαός· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, τῶν σκῆπτρων ἢ εὐτυχία". Ὁ λαός· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ σου χρόνοι, ὁ δεῖνα βασιλεῦ τῶν Ῥωμαίων." Ὁ λαός· "Πολλοὶ σου χρόνοι." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ σου χρόνοι, θεόστεπτε ὁ δεῖνα." Ὁ λαός· "Πολλοὶ σου χρόνοι." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, δεσπότη, σὺν ταῖς Αὐγούσταις καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις." Ὁ λαός· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Ἄλλ' ὁ πάντων Ποιητῆς καὶ Δεσπότης" Ὁ λαὸς ὁμοίως. Οἱ

κράκται· "ὁ στέφας ὑμᾶς τῇ αὐτοῦ παλάμῃ" Ὁ λαὸς ὁμοίως. Οἱ κράκται· "τοὺς χρόνους ὑμῶν πληθύνῃ σὺν ταῖς Αὐγούσταις καὶ τοῖς πορφυ 2.5 ρογγεννήτοις" Ὁ λαὸς ὁμοίως. Οἱ κράκται· "εἰς τελείαν σύστασιν τῶν Ῥωμαίων." Καὶ ἀπὸ τούτων εὐφημοῦσιν τὰ β' μέρη καὶ λέγουσι· "Πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων" καὶ τὰ ἐξῆς τῆς εὐφημίας, καὶ ἐπέυχονται καὶ ἐξίασιν. 2.6 ΜΗ' (ΛΘ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἐπὶ στεφανώματι βασιλέως. Τῆς συνήθους ἐκκλησιαστικῆς τάξεως τελουμένης ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος Στεφάνου τοῦ ἐν τῷ παλατίῳ τῆς Δάφνης, καὶ τῶν νεονύμφων στεφανουμένων, ἐξέρχονται διὰ τοῦ Ὀκταγώνου καὶ τοῦ Αὐγουστέως καὶ τῆς Χρυσῆς Χειρός, καὶ δέχονται αὐτοὺς οἱ τε μάλιστα καὶ πατρικιοὶ ἐν τῷ Ὀνοποδίῳ καὶ μετὰ τὸ στήναι τοὺς νεονύμφους, γίνεται ἡ συνήθης ἀκολουθία. Καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε ὀψικευομένων τῶν νεονύμφων ὑπὸ τε μαγίστρων καὶ πατρικίων καὶ τῆς λοιπῆς πάσης τάξεως, ἔρχονται μέχρι τοῦ σεκρέτου τῶν ὑπάτων καὶ δέχονται ἐκεῖσε πάντες οἱ συγκλητικοὶ ἅμα μαγίστρων καὶ πατρικίων καὶ μετὰ τὸ στήναι τοὺς νεονύμφους, γίνεται ἡ συνήθης ἀκολουθία. Τὰ δὲ μέρη ἴστανται ἐν τῷ τρικλίῳ τῶν κανδιδάτων ἔνθεν κάκειθεν πλησίον τῶν γραδηλίων τῆς Μανναύρας, καὶ δὴ τῶν νεονύμφων ἐξιώντων τὰς πύλας τοῦ Κονιστωρίου, ἀλοῦσι τῶν δύο μερῶν τὰ ὄργανα, δηλονότι ἴσταμένων ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει τῆς ἀναβάσεως τῶν αὐτῶν γραδηλίων. Καὶ εὐθέως λέγουσιν οἱ κράκται τῶν δύο μερῶν ἐνώμενοι ἄμφω· "Πολλὰ, πολλά, πολλά." Ὁ λαός· "Πολλὰ ἔτη 2.7 εἰς πολλά." Οἱ κράκται· "Ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, τοὺς δεσπότης φύλαξον. Πνεῦμα τὸ πανάγιον, τὰς Αὐγούστας σκέπασον. Κύριε, ζωὴν αὐτῶν διὰ τὴν ζωὴν ἡμῶν. Βασιλεῦ νεόνυμφε, Θεὸς διαφυλάξῃ σε. Ἔντιμε, ἐνάρετε, Τριάς κατακοσμήσῃ σε καὶ χαρὰν παρέξῃ σοι Θεὸς ὁ ἐπουράνιος, εὐλογῶν τὸν γάμον σου, ὡς μόνος ὑπεράγαθος. Ὅς ἐν Κανᾶ τὸ πρότερον τῷ γάμῳ παρεγένετο καὶ ἐν αὐτῷ εὐλόγησεν τὸ ὕδωρ ὡς φιλόανθρωπος, καὶ οἶνον ἀπετέλεσεν ἀνθρώποις εἰς ἀπόλαυσιν, οὗτος εὐλόγησῃ σε μετὰ τῆς συζύγου σου, καὶ τέκνα σοι δωρήσῃται Θεὸς πορφυρογέννητα. Αὕτη ἡ ἡμέρα τῆς χαρᾶς τῶν Ῥωμαίων ἐν ἧ' ἐνυμφεύθης ὁ δεῖνα ἄναξ ὁ δεῖνα τῇ εὐτυχεστάτῃ Αὐγούστῃ. Καὶ ἀποκινούντων τῶν νεονύμφων, εἰσέρχονται τὰ μέρη εἰς τὸν παστόν, καὶ ἴσταμένων τῶν νεονύμφων ἐν τῷ παστῷ ἐστεφανωμένων, ἀκτολογοῦσιν τῶν δύο μερῶν οἱ κράκται ἐνώμενοι ἄμφω· "Πολλὰ, πολλά, πολλά." Ὁ λαός· "Πολλὰ ἔτη εἰς πολλά." Οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθες, ὁ δεσπότης τῶν Ῥωμαίων." Ὁ λαός· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθες, ὁ δεσπότης, σὺν τῇ Αὐγούστῃ." Ὁ λαός· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθες, θεοεπίλεκτη Αὐγοῦστα." Ὁ λαός· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθες, θεοσκέπαστε Αὐγοῦστα." Ὁ λαός· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθες, ὁ δεῖνα, χαρὰ Ῥωμαίων." Ὁ λαός· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθες, ἡ εὐγένεια τῆς πορφύρας." Ὁ λαός· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθες, ἡ ποθουμένη παρὰ πάντας" Ὁ λαός· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται· "σὺ ἐκ θείας ψήφου προεχειρίσθης εἰς σύστασιν καὶ ἀνέγερσιν τοῦ κόσμου, σὺ ἐνυμφεύθης ἐκ Θεοῦ τῇ πορφύρᾳ· σὲ εὐλόγησεν ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, στεφανώσας σε τῇ αὐτοῦ παλάμῃ, ἀλλ' ὁ εἰς ταύτην καλέσας σε τὴν ἀξίαν καὶ συζεύξας σε ὁ δεῖνα τῷ δεσπότη, τοὺς χρόνους σου πληθύνῃ ἐν τῇ πορφύρᾳ. Εἰσακούσῃ ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ ὑμῶν."

2.8 Χρὴ γινώσκων ὅτι μετὰ τὴν ἀκτολογίαν τοῦ δήμου, τῶν δεσποτῶν ἀνιόντων πρὸς τὴν κόγχην τοῦ παστοῦ πρὸς τὸ ἀποθέσθαι τὰ στέμματα καὶ τοὺς στεφάνους, λέγουσιν οἱ κράκται τῶν δύο μερῶν ἐνώμενοι ἄμφω· "Ἔς, Πνεῦμα τὸ πανάγιον, τὸν γάμον ἐπευλόγησον." Ὁ λαός ἐκ γ' τὸ αὐτό. Οἱ κράκται· "Ὁ ἐν Κανᾶ Χριστὸς εὐλόγησας τὸν γάμον" Ὁ λαός ἐκ γ' ὁμοίως. Οἱ κράκται· "εὐλόγησῃ τὸ στεφάνωμά σου, ὁ δεῖνα αὐτοκράτωρ." Ὁ λαός ἐκ γ'· "Ἔς, Πνεῦμα τὸ πανάγιον, τὸν γάμον ἐπευλόγησον" Οἱ κράκται· "μετὰ τῆς συζύγου σου τῆς ὁ δεῖνα" Ὁ λαός ἐκ γ'· "Ἔς, Πνεῦμα τὸ πανάγιον," Οἱ κράκται· "εἰς ἡμέρας καὶ καιροὺς καὶ χρόνους" Ὁ λαός ἐκ γ'· "Ἔς, Πνεῦμα τὸ πανάγιον" Οἱ κράκται· "ἕως ἄκρου γήρωσ ὑμῶν ἐν βίῳ," Ὁ λαός ἐκ γ'· "Ἔς, Πνεῦμα τὸ πανάγιον," Οἱ κράκται· "εἰς δόξαν αὐτοῦ καὶ εἰς σύστασιν τῶν Ῥωμαίων." Ὁ λαός· "Ἔς, Πνεῦμα τὸ πανάγιον." Οἱ κράκται· "Εἰσακούσῃ ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ ὑμῶν." Ὁ λαός· "Ἔς, Πνεῦμα τὸ πανάγιον." Οἱ κράκται· "Πολλὰ, πολλά, πολλά." Ὁ λαός· "Πολλὰ ἔτη εἰς πολλά." Οἱ κράκται· "Ἔς, Κύριε, ὁ τούτους συζεύξας, σὺ αὐτοὺς περίσῳζε." Ὁ λαός· "Ἔς, Πνεῦμα τὸ

πανάγιον." Οί κράκται· "Ἐς, ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, δὸς αὐτοῖς ὁμόνοιαν." Ὁ λαός· "Ἐς, Πνεῦμα τὸ πανάγιον." Οί κράκται· "Ἐς, τοῦτο τὸ βασίλειον, Κύριε, στερέωσον." Ὁ λαός· "Ἐς, Πνεῦμα τὸ πανάγιον." Οί κράκται· "Ἐς, Πνεῦμα τὸ πανάγιον, τὸν γάμον ἐπευλόγησον." Ὁ λαός· "Πολυχρόνιον." Καὶ ἐξέρχονται. Καὶ μετὰ ταῦτα ἀπέρχονται οἱ νεόνυμφοι ἔστεφανωμένοι εἰς τὴν κόγχην τοῦ παστοῦ, ἔνθα ἴσταται ὁ βασιλικὸς χρυσοῦς κράβατος, καὶ ἀποτιθοῦσιν τὰ μὲν στέμματα ἐν τῷ αὐτῷ κραβάτῳ, τὰ δὲ στεφάνια κρεμῶσιν οἱ τῆς τάξεως τοῦ κουβουκλείου ἐν τῷ πενταπυργίῳ, ἐν ᾧ ἴσταται 2.9 ὁ βασιλικὸς κράβατος. Καὶ εὐθέως ἀπέρχονται οἱ δεσπότες διὰ τῶν διαβατικῶν ὡς ἐπὶ τὸν Ἑρωτα, εἰς τὰ ἰθ' Ἀκκούβιτα καὶ ἀκουμβίζουσιν ἐπὶ τῆς τραπέζης. Ἀκτολογία εἰς τὴν Αὐγοῦσταν. "Εὐφημῆσωμεν κατὰ χρέως τὴν χαρὰν ἡμῶν τὴν Αὐγοῦσταν." Οί κράκται· "Πολλοὶ σου χρόνοι, θεοπρόβλητε Αὐγοῦστα." Ὁ λαός ἐκ γ'· "Πολλοὶ σου χρόνοι." Οί κράκται· "Πολλοὶ σου χρόνοι, εὐτυχεστάτη Αὐγοῦστα." Ὁ λαός ἐκ γ'· "Πολλοὶ σου χρόνοι." Οί κράκται· "Πολλοὶ σου χρόνοι, ἡ σύζυγος τοῦ δεσπότη," Ὁ λαός ἐκ γ'· "Πολλοὶ σου χρόνοι." Οί κράκται· "Σὺ ἐκ θείας ψήφου προεχειρίσης." Ὁ λαός ἐκ γ' ὁμοίως. Οί κράκται· "Σὲ εὐλόγησεν ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ." Ὁ λαός ἐκ γ' ὁμοίως. Οί κράκται· "Σὺ ἐνυμφεύθης ἐκ Θεοῦ τῆ πορφύρα." Ὁ λαός ἐκ γ' ὁμοίως. Οί κράκται· "Στεφανώσας σε τῆ ἰδίᾳ παλάμῃ, Ὁ λαός ἐκ γ' ὁμοίως. Οί κράκται· "ἀλλ' ὁ εἰς ταύτην καλέσας σε τὴν ἀξίαν" Ὁ λαός ὁμοίως ἐκ γ'. Οί κράκται· "καὶ συζεύξας σε ὁ δεῖνα τῷ δεσπότη," Ὁ λαός ὁμοίως ἐκ γ'. Οί κράκται· "τοὺς χρόνους σου πληθύνῃ σὺν τῷ δεσπότη." Ὁ λαός ἐκ γ' ὁμοίως. Οί κράκται· "Εἰσακούσῃ ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ ὑμῶν." Ὁ λαός ἐκ γ' ὁμοίως, Οί κράκται· "Ὁ δεῖνα τῆς εὐσεβεστάτης Αὐγοῦστης πολλὰ τὰ ἔτη." Ὁ λαός· "Πολυχρόνιον." Εἰδέναι δὲ δεῖ ὅτι λέγεται καὶ τοῦτο γέγονέ ποτε, ὅτι μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰ μέρη τὴν προρρηθεῖσαν ἀκτολογίαν πρὸ τῶν γραδηλίων τῆς ἀναβάσεως τῆς Μανναύρας, προανέρχονται τὰ δύο μέρη, καὶ οἱ μὲν Βένετοι ἀνέρχονται εἰς τὰ σκάμνα τὰ ἰστάμενα ἐν τῷ τῆς Μανναύρας ἀναδενδραδίῳ ἔνθεν ἀκεῖθεν, καὶ ἀπόκρισιν μὴ δεχόμενοι, λέγουσιν οἱ κρά 2.10 κται κατάλεγμα· "Πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων." Καὶ ὁ λαός ἀποκρίνεται τὰ ὀφειλόμενα τοῦ καταλέγματος.

Καὶ μετὰ τὸ στήναι τοὺς νεόνυμφους γίνεται δοχὴ α' καὶ λέγουσιν οἱ κράκται καὶ ὁ λαὸς τὰς προρρηθείσας ἀκτολογίας. Καὶ ἄλιν μετὰ μικρὸν τῆς τοιαύτης δοχῆς, γίνεται δοχὴ β', καὶ δέχονται οἱ Πράσινοι ἀπὸ μικροῦ διαστήματος ἐν τῷ αὐτῷ ἀναδενδραδίῳ, καὶ τῶν νεόνυμφων ἰσταμένων, λέγουσιν οἱ κράκται καὶ ὁ λαὸς τὰς προρρηθείσας ἀκτολογίας καὶ μετὰ ταῦτα ἐπακολουθεῖ ἡ τάξις, καθὼς προεῖρηται. Χρῆ δὲ γινώσκῃν ὅτι ἐν τοῖς ἐσχάτοις καιροῖς ἐκαινουργήθη τοῦ γίνεσθαι τὸ στεφάνωμα τοῦ βασιλέως ἐν τῷ ναῷ τοῦ παλατίου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Φάρου· καὶ δὴ τῶν νεόνυμφων ἐξιόντων διὰ τοῦ Χρυσοτρικλίνου, δηλονότι ὀψικευομένων ὑπὸ τε τοῦ κουβουκλείου καὶ τῶν μαγίστρων καὶ πατρικίων, μελλόντων αὐτῶν ἐξίεναι τὰς ἀργυρᾶς τοῦ Χρυσοτρικλίνου πύλας, αὐλεῖ τὸ χρυσοῦν ὄργανον, καὶ τὰ μέρη ἀκτολογοῦσιν, καθὼς προεῖρηται.

2.11 ΜΘ' (Μ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἐπὶ στεψίμῳ Αὐγοῦστης.

Ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν Αὐγοῦστέα, φορῶν τὴν χλαμύδα ἔστεμμένος, καὶ ποιεῖ προαγωγὰς καὶ περὶ ὥραν τρίτην καθέζεται μέσον τοῦ τρικλίνου. Ὁ δὲ τῆς καταστάσεως εὐτρεπίζει τὰ βῆλα, ὡς ἔχει ἡ συνήθεια, καὶ νεύουσιν οἱ δεσπότες τῷ πραιποσίτῳ, καὶ ἐξέρχεται μετὰ ὀστιαρίων καὶ βεργίων, καὶ προσκαλεῖται βῆλον α' τοὺς μαγίστρους, β' πατρικίους, τρίτον· τοὺς συγκλητικούς, ὑπάτους, κόμητας, κανδιδάτους, ἀπὸ ἐπάρχων καὶ στρατηλάτας, βῆλα βῆλα. Ὁ δὲ πατριάρχης ἔρχεται διὰ τῆς Δάφνης, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸν Ἅγιον Στέφανον καὶ ἐκδέχεται τοὺς δεσπότες, καὶ ὅτε εἰσέλθωσιν τὰ βῆλα πάντα καὶ πληρωθῶσιν, νεύουσιν οἱ δεσπότες τῷ πραιποσίτῳ καὶ ἀπέρχεται καὶ προσκαλεῖται τὸν πατριάρχην, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸν Αὐγοῦστέα.

Καὶ ἐξέρχεται ἡ βουλομένη στεφθῆναι, ὀψικευομένη ὑπὸ τοῦ κουβουκλείου, καὶ ἐγείρονται οἱ δεσπότες καὶ ἀπέρχονται ἔνθα ἴσταται τὸ ἀντιμίσιον ἅμα τοῦ πατριάρχου, καὶ τῆς

Αὐγοῦστης φοροῦσης μαφόριον, ποιεῖ ὁ πατριάρχης τὰς συνήθεις εὐχάς. Καὶ ὅτε πληρώσῃ τὴν εὐχὴν, ἐκδύουσιν τὴν Αὐγοῦσταν τὸ μαφόριον, καὶ ἐνδύουσιν αὐτὴν οἱ δεσπότες τὴν χλαμύδα, καὶ αὐθὶς ποιεῖ εὐχὴν ὁ πατριάρχης ἐπὶ τοῦ στέμματος, καὶ μετὰ τὴν πλήρωσιν τῆς εὐχῆς, λαμβάνει ὁ πατριάρχης τὸ στέμμα καὶ ἐπιδίδωσι τῷ βασιλεῖ, κάκεινος τίθησιν αὐτὸ 2.12 εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς Αὐγοῦστης, καὶ συντάσσεται ὁ πατριάρχης τοῖς δεσπότης, καὶ ἐξέρχεται διὰ τοῦ Ὀκταγώνου κοιτῶνος, καὶ καθέζονται οἱ δεσπότες καὶ ἡ Αὐγοῦστα ἐπὶ σελλίων εἰς τὸ δεξιὸν μέρος, τοῦ Ἁγίου Στεφάνου. Καὶ εἰσέρχονται οἱ πατρίκιοι καὶ οἱ λοιποὶ πάντες, κρατούμενοι ὑπὸ σιλεντιαρίων πίπτοντες καὶ φιλοῦντες τὰ δύο γόνατα αὐτῶν, καὶ ἀπευχαριστοῦντες, καὶ ὅτε πληρωθῇ ἡ εὐχαριστία, νεύουσιν οἱ δεσπότες τῷ πραιποσίτῳ κάκεινος λέγει· "Κελεύσατε" καὶ ἐπεύχονται πάντες· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους" καὶ ἐξέρχονται. Καὶ εὐθέως εἰσέρχεται τὸ σέκρετον τῶν γυναικῶν, βῆλον α΄ αἰ ζωσταί, βῆλον β΄ αἰ πατρικίαι, βῆλον γ΄ αἰ πρωτοσπαθαρίαι καὶ σπαθαρίαι, βῆλον δ΄ ὑπάτισσαι, βῆλον ε΄ στρατώρισαι, βῆλον ς΄ κομήτισσαι, κανδιδάτισσαι, βῆλον ζ΄ σκριβώνισσαι, δομεστίκισσαι, βῆλον η΄ βεστητώρισαι, σιλεντιάρισαι, βῆλον θ΄ μανδατόρισαι βασιλικαί, κομήτισσαι τοῦ ἀριθμοῦ, τῶν ἱκανάτων, βῆλον ι΄ τριβούνισσαι, κομήτισσαι πλοίμων, βῆλον ια΄ πρωτικτόρισαι, κεντάρχισσαι. Εἰσέρχονται κατὰ τάξιν, προσκυνοῦσαι τὰ δύο γόνατα τῶν δεσποτῶν ὁμοίως καὶ τῆς Αὐγοῦστης, καὶ ἴστανται κονισσιώριον, καὶ νεύουσιν οἱ δεσπότες τῷ πραιποσίτῳ, καὶ λέγει· "Κελεύσατε" καὶ ἐξέρχονται. Τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ λαοῦ τῆς πόλεως καὶ τῶν ταγματῶν καὶ τῶν νουμέρων καὶ τὰ σκευὴ πάντα ἐτοιμάζονται εἰς τὸ Τριβουνάλιον τῶν ἰθ' Ἀκκουβίτων. Καὶ ἴστανται οἱ πατρίκιοι ἐν τῷ Ὀνοποδίῳ, οἱ δὲ συγκλητικοὶ εἰς τὸν πόρτικα τῶν ἰθ' Ἀκκουβίτων. Καὶ ἐξέρχεται ἡ Αὐγοῦστα, ὀψικευομένη ὑπὸ τοῦ κουβουκλείου, καὶ συνεξέρχονται δὲ αὐτῇ καὶ οἱ δεσπότες μέχρι τῆς Χρυσῆς Χειρός, καὶ ὑποστρέφουσι. Καὶ ἐξελθούσης αὐτῆς εἰς τὸ Ὀνοπόδιον, πίπτουσι οἱ πατρίκιοι μετὰ τῶν 2.13 λοιπῶν συγκλητικῶν, καὶ ἀναστάντων αὐτῶν, νεύουσιν τῷ τῆς καταστάσεως, καὶ λέγει· "Κελεύσατε" καὶ ἐπεύχονται· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους" καὶ ὀψικεύουσιν αὐτὴν μέχρι τοῦ ἡλιακοῦ τοῦ Τριβουναλίου. Καὶ κατέρχονται οἱ ὑπάτοι καὶ οἱ λοιποὶ συγκλητικοί, οἱ δὲ πατρίκιοι ἴστανται εἰς τὰ βάθρα ἔνθεν κάκειθεν, καὶ δεικνύουσιν αὐτῆς τὴν ὄψιν, ἀνακράζουσιν τὰ μέρη· "Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος. Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη." Καὶ ἀκτολογοῦσι τὰ μέρη τὰ τῷ στεψίμῳ ἀρμόζοντα, καὶ λαμβάνει ἡ Αὐγοῦστα κηρούς, καὶ ἄπτει πρὸς τὸν τίμιον σταυρόν, καὶ εὐφημεῖ ὁ λαὸς τοὺς δεσπότες, εὐφημεῖ καὶ τὴν Αὐγοῦσταν, καὶ ὅτε πληρωθῇ ἡ εὐφημία, προσκυνεῖ ἡ Αὐγοῦστα ἔνθεν κάκειθεν, καὶ ὑποστρέφει διὰ τοῦ Αὐγουστέως ὀψικευομένη· οἱ δὲ ὑπάτοι ἴστανται εἰς τὸν πόρτικα, οἱ δὲ πατρίκιοι μέχρι τῆς Χρυσῆς Χειρός, καὶ δίδονται μίνσαι. Ἀκτολογία τῶν δήμων ἐπὶ στεψίμῳ Αὐγοῦστης Τῆς συνήθους πάσης τάξεως τελουμένης τοῦ στεψίμου ἐν τῷ τρικλίῳ τοῦ Αὐγουστέως, καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε, κατὰ τὸν εἰωθότα τύπον, ὀψικευομένης τῆς Αὐγοῦστης ὑπὸ πάσης τῆς συγκλήτου, οἱ μὲν τῆς συγκλήτου ἐξέρχονται διὰ τοῦ μεγάλου πυλῶνος τοῦ Τριβουναλίου, οἱ δὲ τῶν ταγματῶν ἄρχοντες ἴστανται ἐν τῷ αὐτῷ Τριβουναλίῳ, ἔνθα ἴσταται ὁ σταυρός, τὰ τε σκήπτρα καὶ τὰ λοιπὰ σκευὴ μετὰ καὶ τῶν λαβούρων, τὰ δὲ δύο μέρη ἅμα ἴστανται ἔμπροσθεν τῶν σκήπτρων καὶ σκευῶν καὶ βάνδων. Καὶ δὴ τῆς Αὐγοῦστης ὀψικευομένης ὑπὸ τε τοῦ πραιποσίτου καὶ τῆς λοιπῆς τάξεως τοῦ κουβουκλείου, καὶ τὸ ἐξελ 2.14 θεῖν αὐτὴν καὶ στῆναι ἐπὶ τοῦ ἡλιακοῦ, κράζουσι τὰ δύο μέρη· "Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος" καὶ εὐθέως προσκυνοῦσι τὰ τε σκήπτρα καὶ σκευὴ μετὰ τῶν βάνδων. Καὶ λέγουσιν οἱ κράκται· "Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη" Ὁ λαὸς ἐκ γ΄ ὁμοίως. Οἱ κράκται· "ἐν ἀνθρώποις Χριστιανῶν εὐδοκία," Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ΄. Οἱ κράκται· "ὅτι ἠλέησεν ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ΄. Οἱ κράκται· "Αὕτη ἡ ἡμέρα Κυρίου ἡ μεγάλη." Ὁ λαὸς ἐκ γ΄ ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Αὕτη ἡ ἡμέρα τῆς ζωῆς τῶν Ῥωμαίων." Ὁ λαὸς ἐκ γ΄ ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Αὕτη ἡ χαρὰ καὶ ἡ δόξα τοῦ κόσμου" Ὁ λαὸς ἐκ γ΄ ὁμοίως. Οἱ κράκται· "ἐν ἧ τὸ στέφος τῆς βασιλείας τῆ κορυφῆ σου ἀξίως περιετέθη." Ὁ λαὸς ἐκ γ΄ ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Δόξα Θεῶ τῷ Δεσπότη πάντων." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ΄. Οἱ κράκται· "Δόξα Θεῶ τῷ ἀναδείξαντι σε βασιλίσσαν." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ΄. Οἱ κράκται· "Δόξα Θεῶ τῷ στέψαντι τὴν κορυφὴν σου." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ΄. Οἱ κράκται· "Δόξα Θεῶ τῷ εὐδοκήσαντι οὕτως." Ὁ λαὸς

ὁμοίως ἐκ τρίτου. Οἱ κράκται· "Ἄλλ' ὁ στέψας σε ὁ δεῖνα αὐτοχειρώς" Ὁ λαὸς ἐκ τρίτου ὁμοίως. Οἱ κράκται· "φυλάξῃ σε εἰς πλήθη χρόνων ἐν τῇ πορφύρᾳ" Ὁ λαὸς ἐκ γ' ὁμοίως. Οἱ κράκται· "εἰς δόξαν καὶ ἀνέγερσιν τῶν Ῥωμαίων." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Εἰσακούσῃ ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ ὑμῶν." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Ἀκτολογία εἰς τοὺς βασιλέας. Οἱ κράκται· "Πολλά, πολλά, πολλά." Ὁ λαὸς· "Πολλά ἔτη εἰς πολλά." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ὁ δεῖνα αὐτοκράτορες Ῥωμαίων." Ὁ λαὸς· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, οἱ θεράποντες τοῦ 2.15 Κυρίου." Ὁ λαὸς· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, τῶν σκλήπτρων ἢ εὐτυχία." Ὁ λαὸς· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ σου χρόνοι, ὁ δεῖνα βασιλεὺ τῶν Ῥωμαίων." Ὁ λαὸς· "Πολλοὶ σου χρόνοι." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, δεσπότης, σὺν ταῖς Αὐγούσταις καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις." Ὁ λαὸς· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Ἄλλ' ὁ πάντων Ποιητῆς καὶ Δεσπότης" Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "ὁ στέψας ὑμᾶς τῇ αὐτοῦ παλάμῃ", Ὁ λαὸς ὁμοίως. Οἱ κράκται· "τοὺς χρόνους ὑμῶν πληθύνῃ σὺν ταῖς Αὐγούσταις καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις" Ὁ λαὸς ὁμοίως. Οἱ κράκται· "εἰς τελείαν σύστασιν τῶν Ῥωμαίων." Καὶ ἀπὸ τούτων εὐφημοῦσι τὰ δύο μέρη, καὶ λέγουσιν· "Πολλά τὰ ἔτη τῶν βασιλέων" καὶ τὰ ἐξῆς τοῦ καταλέγματος. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐπεύχονται καὶ ἐξιοῦσιν.

2.16 Ν' (ΜΑ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἐπὶ στεψίμῳ Αὐγούστης καὶ στεφανώματος.

Πρὸ μιᾶς δίδεται ἀπόκρισις ἀλλαξίμων, καὶ τῇ ἐξῆς τάχιον προέρχονται πάντες οἱ συγκλητικοί, καὶ ἀλλάσσουν ἐν τῷ Κονιστωρίῳ, καὶ ὅτε κελεύουσιν οἱ δεσπότης, ἀνέρχονται οἱ πατρίκιοι καὶ οἱ λοιποὶ τοῦ σεκρέτου εἰς τὴν Χρυσὴν Χεῖρα, καὶ τιθέασιν σελλία εἰς τὸν Αὐγουστέα, καὶ καθέζονται οἱ δεσπότης ἐστεμμένοι, καὶ δέχονται τὸ σέκρετον βῆλα βῆλα, καθὼς ἔχει ἢ συνήθεια. Καὶ μετὰ τὸ στήναι τὸ σέκρετον ὄλον, συνεισέρχεται ὁ τῆς καταστάσεως μετὰ καὶ ἄλλων πέντε σιλεντιαρίων ὀπισθεν τοῦ σεκρέτου ἔνθεν κάκειθεν, καὶ νεύει ὁ βασιλεὺς τῷ πραιποσίτῳ, καὶ εἰσέρχονται εἰς τὸν Ἅγιον Στέφανον, καὶ προσκαλεῖται τὸν πατριάρχην, καὶ ἐξέρχεται εἰς τὸν Αὐγουστέα, καὶ μετὰ τὸ ἐξελθεῖν τὸν πατριάρχην, ἐγείρονται οἱ δεσπότης καὶ δέχονται αὐτόν. Καὶ ὀπισθεν τῶν βασιλικῶν σελλίων ἴσταται ἀντιμίσιον, ἔνθα κεῖται ἡ βασιλικὴ χλαμύς, καὶ σάντος τοῦ πατριάρχου εἰς τὸ ἀντιμίσιον, νεύει ὁ βασιλεὺς τῷ πραιποσίτῳ, καὶ εἰσέρχονται οἱ ἐπίσκοποι καὶ ὁ κλῆρος τοῦ σεκρέτου τοῦ πατριάρχου, καὶ ἴστανται ὀπισθεν τοῦ βασιλικοῦ σεκρέτου ἐπὶ τὸ τῆς ἀψίδος μέρος. Καὶ εὐθέως νεύει ὁ βασιλεὺς τῷ πραιποσίτῳ, καὶ εἰσάγει τὴν Αὐγούστην ἀπὸ μαφορίου, φοροῦσαν καὶ στιχάρην βασιλικήν, διὰ 2.17 τοῦ διαβατικοῦ τοῦ Ἁγίου Στεφάνου εἰς τὸν Αὐγουστέα, οὔσης αὐτῆς εἰς τὸν κοιτῶνα ἔνδον τοῦ Ὀκταγώνου, πρὸς τοὺς δεσπότης, καὶ εὐθέως ἄρχεται ὁ πατριάρχης τὴν εὐχὴν εἰς τὴν χλαμύδα. Καὶ ὅτε ἡ εὐχὴ παρὰ τοῦ πατριάρχου τελεῖται, λαμβάνει ἡ Αὐγούστη κηρούς, καὶ πληρωθείσης τῆς εὐχῆς ἐπιδίδωσι τοὺς κηρούς τῷ πριμικηρίῳ εἴτε τῷ ὀστιαρίῳ, καὶ ἀποσκεπάζουσιν οἱ δεσπότης τὸ μαφόριον τῆς Αὐγούστης, καὶ λαμβάνουσιν αὐτὸ οἱ κουβικουλάριοι ἀπλοῦντες αὐτὸ γύροθεν αὐτῆς. Καὶ λαμβάνει ὁ πατριάρχης τὴν χλαμύδα καὶ ἐπιδίδωσι τοῖς δεσπότης, καὶ εὐθέως περιτιθέασιν οἱ δεσπότης τὴν χλαμύδα τῇ Αὐγούστη, καὶ φιβλώνουσιν αὐτὴν οἱ αὐτοί, καὶ πάλιν ποιεῖ εὐχὴν ἐπὶ τοῦ στέμματος καὶ τῶν πρεπενδουλίων, καὶ ὅτε πληρῶσῃ τὴν εὐχὴν ὁ πατριάρχης, ἐπιδίδωσι τὸ στέμμα τοῖς δεσπότης, καὶ οἱ δεσπότης ἐπιτιθέασιν αὐτὸ εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς Αὐγούστης. Ὅμοίως ἐπιδίδωσιν ὁ πατριάρχης καὶ τὰ πρεπενδούλια τοῖς δεσπότης, καὶ κρεμῶσιν αὐτὰ οἱ δεσπότης ἐν τῷ στέμματι τῆς Αὐγούστης, καὶ εὐθέως εἰσέρχεται ὁ πατριάρχης εἰς τὸν Ἅγιον Στέφανον καὶ οἱ ἐπίσκοποι καὶ τὸ σέκρετον τοῦ πατριάρχου, καὶ τίθεται σελλίον ἄλλο λόγῳ τῆς Αὐγούστης, καὶ εὐθέως καθέζονται οἱ δεσπότης καὶ ἡ Αὐγούστη. Καὶ μετὰ τοῦτο εἰσάγονται παρὰ τοῦ τῆς καταστάσεως πάντες, προσκυνοῦντες τὰ γόνατα τῶν δεσποτῶν καὶ τῆς Αὐγούστης, καὶ μετὰ τὸ προσκυνῆσαι πάντας τοῦ σεκρέτου, (ἴστανται καὶ οἱ σιλεντιάριοι, καὶ εἰσάγει αὐτοὺς ὁ τοποτηρητῆς τῷ κόμητι τῶν ἀδμησιόνων, καὶ προσκυνοῦσιν καὶ ἴστανται ὀπισθεν, καὶ προσκυνεῖ καὶ ὁ τῆς καταστάσεως), καὶ εὐθέως λαμβάνει νεῦμα παρὰ

τῶν δεσποτῶν ὁ πραιπόσιτος καὶ λέγει· "Κελεύσατε" καὶ ἐξέρχονται ἐπευχόμενοι, καὶ ἀπέρχονται οἱ πατρίκιοι εἰς τὸ Ὀνοπόδιον, καὶ οἱ ὑπατοὶ εἰς τὸν πόρτηκα τῶν 1ῶ 2.18 Ἀκκουβίτων, καὶ ἴστανται κονιστώριον εἰς τὸ σχιστὸν βῆλον, οἱ δὲ κόμητες καὶ οἱ κανδιδάτοι καὶ οἱ δομέστικοι καὶ οἱ λοιποὶ ἀπέρχονται ἐν τῷ Τριβουναλίῳ, καὶ ἴστανται ἔμπροσθεν τῶν σκευῶν. Καὶ ἐξελθόντος τοῦ σεκρέτου ἀπὸ τοῦ πόρτηκος τοῦ Αὐγουστέως, εὐθέως εἰσάγει ὁ τῆς καταστάσεως μετὰ καὶ ἑτέρου σιλεντιαρίου, κρατοῦντες τὴν πρώτην τῶν συγκλητικῶν, καὶ ὄπισθεν αἱ λοιπαὶ ἀκολουθοῦσαι, ἔμπροσθεν δὲ ὀστιάριος μετὰ βεργίου, καὶ ἔνθα νεύσει, προσκυνοῦσι τρίτον. Καὶ εἰσάγονται αἱ προρρηθεῖσαι ὑπὸ σιλεντιαρίων κρατούμεναι, καὶ προσκυνοῦσι τὰ γόνατα τῶν δεσποτῶν, ὁμοίως καὶ τῆς Αὐγούστης, καὶ ὅτε πληρώσωσιν αἱ συγκλητικαὶ τὴν προσκύνησιν, ἐξέρχονται αὐταὶ εἰς τὴν Χρυσὴν Χεῖρα καὶ ἴστανται ἔνδοθεν τῆς κορτίνας.

Καὶ τῆς Αὐγούστης ἐξελθούσης εἰς τὴν Χρυσὴν Χεῖρα, εἰσέρχονται ὄπισθεν αὐτῆς αἱ πατρικίαι καὶ αἱ λοιπαὶ συγκλητικαί, καὶ ἐξέρχεται ἡ Αὐγοῦστα ἐν τῷ Ὀνοποδίῳ, ὀψικευομένη ὑπὸ τοῦ κουβουκλείου, καὶ ἴστανται οἱ πατρίκιοι κονιστώριον εἰς τὸ αὐτὸ Ὀνοπόδιον, καὶ στάσης αὐτῆς, πίπτουσιν οἱ πατρίκιοι. Καὶ ἀναστάντων αὐτῶν, νεύει ὁ πραιπόσιτος τῷ τῆς καταστάσεως, καὶ λέγει· "Κελεύσατε" καὶ ἐπεύχονται· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Καὶ ἀποκινοῦσιν ὀψικεύοντες, καὶ αἴρεται ἡ κορτίνα ὑπὸ δύο σιλεντιαρίων, καὶ ἴσταται πάλιν ἡ Αὐγοῦστα εἰς τὸ Δικιονίον, καὶ πίπτουσιν οἱ συγκλητικοὶ ἅμα τοῖς πατρικίοις, καὶ ἀναστάντων αὐτῶν, νεύει ὁ πραιπόσιτος τῷ σιλεντιαρίῳ, καὶ λέγει· "Κελεύσατε" καὶ ἐπεύχονται. Καὶ ἀποκινεῖ ἡ σύγκλητος, καὶ ἐξέρχεται διὰ τοῦ μέσου πυλῶνος τοῦ Τριβουναλίου ἔνθεν κάκειθεν εἰς τὴν κεφαλὴν τῶν βάθρων, καθὼς ὀψικεύουσιν· οἱ δὲ λοιποὶ ἄρχοντες τῶν ταγμάτων κατέρχονται ἐν τῷ αὐτῷ Τριβουναλίῳ, ἔνθα ἴσταται ὁ σταυρὸς καὶ τὰ σκῆπτρα, λάβουρά τε ἅμα καὶ 2.19 τῶν λοιπῶν σκευῶν, τὰ δὲ δύο μέρη ἐν τῷ ἅμα, καὶ τὸ λοιπὸν ἅπαν τοῦ λαοῦ καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν ταγμάτων ἴστανται ἔμπροσθεν τῶν σκευῶν εἰς τοὺς τόπους αὐτῶν. Καὶ ὅτε ἐξέλθῃ ἡ σύγκλητος ἅμα τοῖς πατρικίοις καὶ στώσιν, ἀναφαίνει ἡ Αὐγοῦστα, ὀδηγουμένη ὑπὸ τοῦ πραιποσίτου καὶ πριμικηρίου, καὶ στάσης αὐτῆς εἰς τὴν μέσην τοῦ ἡλιακοῦ, ἀνακράζουσι τὰ μέρη καὶ ἅπαν τοῦ λαοῦ· "Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος. Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπιγῆς εἰρήνην." Καὶ ἀκτολογοῦσι τὰ μέρη τὰ τῷ στεψίμῳ ἀρμόζοντα. Καὶ ἀποκινεῖ ἡ Αὐγοῦστα εἰς τὴν μέσην τοῦ ἡλιακοῦ, καὶ ὅτε ἀπέλθῃ εἰς τὸ μέσον κάγκελον, ἴσταται, καὶ ἐπιδίδωσιν ὁ ὀστιάριος ζυγὴν κηρῶν καὶ λαβοῦσα τοὺς κηρῶν ποιεῖ προσκύνησιν ἐπὶ τὸν σταυρὸν, καὶ εὐθέως πίπτουσιν οἱ ἄρχοντες καὶ προσκυνοῦσιν αὐτὴν καὶ τὰ σκεύη πάντα, σκῆπτρα, λάβουρα καὶ τὰ λοιπά. Καὶ ὅτε πληρώσωσιν τὰ μέρη τὰ ἄκτα τῆς ἀναγορεύσεως, καὶ εἴπωσι· "Τοῦτο τὸ βασιλεῖον, Κύριε, στερέωσον", εὐθέως εἰσέρχεται ἡ σύγκλητος εἰς τὸν πόρτηκα τῶν 1ῶ Ἀκκουβίτων, καὶ ἴστανται κονιστώριον μέχρι τοῦ Δικιονίου καὶ Ὀνοποδίου, αἱ δὲ συγκλητικαὶ γυναῖκες ἀκολουθοῦσαι, ὅτε ἀποκινήσῃ ἡ σύγκλητος τὴν ἔσω, μεθίστανται αἱ γυναῖκες καὶ ἀπέρχονται ἐπὶ τοὺς ἔλεφαντίνους πυλῶνας τοῦ Καστρησιάκου, καὶ ἐκδέχονται ἐκεῖσε, μέχρις ἂν εἰσέλθῃ ἡ Αὐγοῦστα εἰς τὸν Αὐγουστέα. Ἡ δὲ σύγκλητος ἴσταται, μέχρις ἂν πληρώσωσι τὰ μέρη· "Πολλὰ τὰ ἔτη," καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ ὅτε πληρώσωσι τὴν εὐφημίαν τὰ μέρη, προσκυνεῖ ἡ Αὐγοῦστα ἔνθεν κάκεισε πρὸς τὰ δύο μέρη, καὶ ἀποκινεῖ τὴν ἔσω, καὶ λέγουσι τὰ δύο μέρη· "Περισώσῃ ὁ Θεὸς τὴν Αὐγοῦσταν", αἱ δὲ πατρικίαι ἴστανται ἔνδοθεν τῆς πύλης τοῦ Τριβουναλίου, καὶ ὅτε εἰσέλθῃ ἡ Αὐγοῦστα ἀπὸ τοῦ ἡλιακοῦ, ἀποκινοῦσιν οἱ πατρίκιοι μέχρι τῆς Χρυσῆς Χειρὸς ὀψικεύοντες· τὸ δὲ 2.20 σέκρετον τῶν ὑπάτων ἴσταται μέχρι τοῦ Δικιονίου, καὶ ὅτε μεσάσῃ ἡ Αὐγοῦστα εἰς τὴν μέσην τῶν ὑπάτων, ἐπεύχονται τὸ· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Ὁμοίως καὶ οἱ πατρίκιοι εἰς τὴν Χρυσὴν Χεῖρα, καὶ διέρχεται ἡ Αὐγοῦστα, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸν Αὐγουστέα, καὶ ἴσταται τὸ πᾶν τοῦ κουβουκλείου εἰς τὸν Αὐγουστέα, καὶ ῥωμαΐζουσιν· "Βαῖνε, βαῖνε, ἡ Αὐγοῦστα· καλῶς ἦλθες, ἡ Αὐγοῦστα." Καὶ εἰσέρχεται ἡ Αὐγοῦστα εἰς τὸ Ὀκτάγωνον τὸ ἔξω τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, καὶ εἰσέρχεται ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ Αὐγοῦστα εἰς τὸν Ἅγιον Στέφανον, καὶ γίνεται τὸ μνηστρον καὶ ἐξέρχονται τῆς ἐκκλησίας. Καὶ λειτουργεῖ ὁ πατριάρχης, καὶ ὅτε ἀπολύσῃ ἡ λειτουργία, εἰσέρχονται οἱ δεσπόται καὶ ἡ Αὐγοῦστα, καὶ γίνεται τὸ στεφάνωμα.

Χρή δὲ εἰδέναι ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐστεμμένος στεφανοῦται, καὶ ἐξέρχονται ἐστεφανωμένοι ἐπὶ τὴν Χρυσὴν Χεῖρα, καὶ δέχονται οἱ πατρίκιοι ἐν τῷ Ὀνοποδίῳ, καὶ στάντων τῶν δεσποτῶν, πίπτουσιν οἱ αὐτοί. Καὶ ἀναστάντων αὐτῶν, νεύει ὁ πραιπόσιτος τῷ τῆς καταστάσεως, καὶ λέγει· "Κελεύσατε" καὶ ἐπεύχονται· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους" καὶ ἀποκινουῖσιν, ὀψικεύοντες μέχρι τοῦ σεκρέτου τῶν ὑπάτων, καὶ στάντων τῶν δεσποτῶν, πίπτουσιν οἱ συγκλητικοὶ πάντες ἅμα τοῖς πατρικίοις, καὶ ἀναστάντων αὐτῶν, νεύει ὁ πραιπόσιτος τῷ σιλεντιαρίῳ, καὶ λέγει· "Κελεύσατε" καὶ ἀποκινουῖσιν ὀψικεύοντες μέχρι τοῦ παστοῦ. Τὰ δὲ μέρη δέχονται εἰς τὸν τρίκλινον τῶν κανδιδάτων ἔνθεν ἀκείθεν πλησίον τῶν γραδηλίων τῆς Μανναύρας, οἱ δὲ κράτται τῶν δύο μερῶν ἠνωμένοι λέγουσιν οἱ ἀμφοτέρω ὁμοῦ τὰς ἀναφωνήσεις, τὰ δὲ ὄργανα αὐλοῦσιν ἐπὶ τὸ μέρος τῶν Πρασίνων. Καὶ ὅτε διέλθη τὸ στεφάνωμα, εἰσέρχονται τὰ μέρη εἰς τὸν παστόν, καὶ ἴστανται οἱ βασιλεῖς ἐστεμμένοι εἰς τὸν παστόν, καὶ ἀκτολογοῦσιν τὰ μέρη τὰ κατὰ συνήθειαν. Καὶ ἀπέρχονται οἱ δεσπότες 2.21 ἐστεφανωμένοι εἰς τὴν κόγχην τοῦ παστοῦ, ἔνθα ἴσταται ὁ βασιλικὸς κράβατος, καὶ τιθέασιν τὰ στέμματα ἐπὶ τὸν κράβατον, καὶ εὐθὺς ἀπέρχονται οἱ δεσπότες διὰ τῶν διαβατικῶν, ὡς ἐπὶ τὸν Ἔρωτα, εἰς τὰ ἰθ' Ἀκκουβίτα, καὶ ἀκουβίζουσιν καὶ ὅτε ἀναστῶσιν, ὀρίζει οὗς κελεύει φίλους, καὶ εἰσέρχονται εἰς τὸν παστόν, ὡς ἔχει ἡ συνήθεια. Χρὴ δὲ γινώσκων ὅτι οὐ καθέζονται οἱ δεσπότες μετὰ χλανίδια εἰς τὸν παστόν μετὰ τῶν φίλων, ὁ μέγας βασιλεὺς φορῶν σαγίον χρυσοῦν, ὁ δὲ μικρὸς βασιλεὺς φορῶν τζιτζάκιν, οἱ δὲ φίλοι, καθὼς ἀκουβίζουσιν. Χρὴ δὲ γινώσκων ὅτι, ἐὰν ἐξέλθῃ ἡ Αὐγοῦστα ἐστεμμένη ἐν τῷ τρικλίνῳ, οἱ σπαθάριοι μετὰ διστράλια ὀψικεύουσιν, τὸ δὲ ἄρμα οὐκ ἀκολουθεῖ· εἰ δὲ ἐπὶ τῶν ἰθ' Ἀκκουβίτων οὐκ ὀψικεύουσιν οἱ σπαθάριοι τὸ σύνολον. Αἱ δὲ συγκλητικαί, ἀφ' οὗ εἰσέλθῃ ἡ Αὐγοῦστα ἀπὸ τοῦ Τριβουναλίου εἰς τὸν Αὐγουστέα, εἰσέρχονται καὶ αἱ γυναῖκες διὰ τοῦ τρικλίνου τῶν ἰθ' Ἀκκουβίτων διὰ τῆς εἰσόδου τοῦ βασιλικοῦ ἀκκουβίτου, καὶ ἀπέρχονται εἰς τὸν πόρτικα τοῦ Αὐγουστέως, ἔνθα κρέματα ἢ κορτίνα. Καὶ ὅτε διέλθη τὸ στεφάνωμα εἰς τὴν Χρυσὴν Χεῖρα, εἰσέρχονται αἱ πατρικίαι καὶ αἱ λοιπαὶ ὀπισθεν τῆς Αὐγούστης μέχρι τῆς γεφύρας, καὶ αἱ κλητωρευθεῖσαι ἀπέρχονται ἐπὶ τὸν κοχλίαν τῆς Ἀγίας Χριστίνης, καὶ αἱ λοιπαὶ ἀναχωροῦσιν. Χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι οὐ φοροῦσιν αἱ πατρικίαι εἰς τὸ στεφάνωμα τῆς Αὐγούστης προπόλωμα. Χρὴ δὲ γινώσκων ὅτι ὀρίζει ὁ βασιλεὺς ἐκ τὰς πατρικίας, οἷας θέλει, ἵνα εἰσέλθωσιν εἰς τὸν Αὐγουστέα διὰ τοῦ Ὀκταγώνου, καὶ ἴδωσι τὸ στέψιμον τῆς Αὐγούστης. Ὁμοίως καὶ εἰς τὸ στεφάνωμα ὀρίζει ὁ βασιλεὺς, ἵνα εἰσέλθῃ ὁ παράνυμφος, καὶ πατρικίους, οὗς κελεύει, καὶ ὅτε πληρωθῇ 2.22 τὸ στεφάνωμα, ἐξέρχονται οἱ αὐτοὶ πατρίκιοι καὶ ἴστανται εἰς τοὺς τόπους αὐτῶν μετὰ καὶ τοὺς λοιποὺς πατρικίους. Χρὴ δὲ γινώσκων ὅτι τῇ τρίτῃ τοῦ λουτροῦ, ὅπως ὀφείλει γενέσθαι ἡ ἀκολουθία, ἴσταται τὸ μέρος τῶν Βενέτων εἰς τὸν δεξιὸν ἔμβολον τῆς Μανναύρας, οὗ ἔστιν ἡ πύλη τοῦ Αὐγουστέως, τὰ ἴσα τοῦ πίνσου, ὁμοίως καὶ οἱ Πράσινοι εἰς τὸ ἀντικρὺ μέρος πλησίον τοῦ στάβλου, τὸ δὲ ὄργανον εἰς τὸ ἀναδενδράδιον, καὶ τὸ ἕτερον εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ στάβλου, ὀλίγον ἀπὸ διαστήματος, καὶ ἄλλο ὄργανον ἐκεῖθεν τοῦ πουλπίτου τοῦ καταβασίου τοῦ λουτροῦ. Καὶ ὅτε ἐξέλθωσιν τὰ σάβανα, ἢ μυροθήκη, τὰ σκρινία καὶ τὰ σικλότρουλλα, ὀψικεύουσιν αὐτὰ οἱ ὑπατοὶ μέχρι τοῦ καταβασίου τοῦ λουτροῦ, τὰ θυμελικά πάντα ὀψικεύουσιν, ὡς ἔχει ἡ συνήθεια, καὶ ἀποσωθέντων τῶν σαβάνων, ἔρχονται οἱ ὑπατοὶ, καὶ ἴστανται εἰς τὴν πόδωσιν τῆς γεφύρας κονιστώριον· οἱ δὲ πατρίκιοι ἴστανται εἰς τὴν τράπεζαν τῆς γεφύρας. Καὶ ὅτε ἐξέλθῃ ἡ Αὐγοῦστα ἀπὸ τοῦ παστοῦ, ἀποκινουῖσιν οἱ πατρίκιοι ὀψικεύοντες ἐπὶ τὸ καταβάσιον τῆς γεφύρας τὸ μέρος τοῦ Ὤατου, καὶ ἀποκινουῖσιν οἱ ὑπατοὶ ὀψικεύοντες μέχρι τοῦ καταβασίου τῆς Ἀγίας Χριστίνης. Καὶ δέχεται πρῶτον τὸ μέρος τῶν Βενέτων, ὅτε ἀναφανῆ ἡ Αὐγοῦστα, καὶ ἀκτολογοῦσιν, ὡς ἔχει ἡ συνήθεια. Αὐλοῦσιν καὶ τὰ ὄργανα, καὶ ὅτε μεσάσῃ ἡ Αὐγοῦστα εἰς τὸ ἀναδενδράδιον, ἄρχονται ἀκτολογεῖν καὶ οἱ Πράσινοι ὁμοίως. Καὶ εἰσέρχεται ἡ Αὐγοῦστα εἰς τὸ λουτρόν, καὶ ὅτε ἐξέλθῃ, ὁμοίως γίνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ὀψικίου τῆς συγκλήτου, καὶ εἰσέρχονται ὀψικεύοντες μέχρι τοῦ παστοῦ, καὶ ἴστανται κονιστώριον ἕως οὗ εἰσέλθῃ ἡ Αὐγοῦστα εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς κόγχης. Τὰ δὲ μέρη ἔρχονται καὶ 2.23 αὐτὰ ὀπισθεν ἀκτολογοῦντα ἕως τοῦ παστοῦ, αἱ δὲ κληθεῖσαι γυναῖκες ἀπέρχονται ὀπισθεν τοῦ Ὤατου. Χρὴ δὲ γινώσκων ὅτι περιπατοῦσιν τρεῖς ῥοδιῶνες

διάλιθοι πορφυροῖ, τὸν μὲν ἕνα βαστάζει ἢ παρακαθίστρια ὄπισθεν τῆς Αὐγούστης, καὶ ἄλλοι δύο ἔνθεν κάκειθεν.

2.24 NA' (MB') Ἀκτολογία τῶν δήμων ὅταν τεχθῆ παιδίον πορφυρογεννητον.

Ἀνιόντων τῶν δύο μερῶν ἐν τῇ φιάλῃ τοῦ Σίγματος, λέγουσιν οἱ κράκται· "Τοῖς δεσπόταις." Ὁ λαός· "Νίκαις καλὴ ἡμέρα. Οἱ κράκται· "Καὶ τί πρὸς αὐτούς;" Ὁ λαός· "Καὶ ἐνίσχυσον αὐτούς, ναὶ Κύριε, σὺ αὐτούς σῶσον, ναὶ Κύριε, νίκαις καλὴ ἡμέρα." Οἱ κράκται· "Ταῖς Αὐγούσταις." Ὁ λαός· "Νίκαις καλὴ ἡμέρα." Οἱ κράκται· "Καὶ τί πρὸς αὐτάς;" Ὁ λαός· "Καὶ ἐνίσχυσον αὐτάς, ναὶ Κύριε, σὺ αὐτάς σῶσον, ναὶ Κύριε, νίκαις καλὴ ἡμέρα." Οἱ κράκται· "Τῇ συγκλήτῳ." Ὁ λαός· "Νίκαις καλὴ ἡμέρα." Οἱ κράκται· "Καὶ τί πρὸς αὐτήν;" Ὁ λαός· "Καὶ ἐνίσχυσον αὐτήν, ναὶ Κύριε, σὺ αὐτήν σῶσον, ναὶ Κύριε, νίκαις καλὴ ἡμέρα." Οἱ κράκται· "Τῶν στρατοπέδων." Ὁ λαός· "Νίκαις καλὴ ἡμέρα." Οἱ κράκται· "Καὶ τί πρὸς αὐτούς;" Ὁ λαός· "Καὶ ἐνίσχυσον αὐτούς, ναὶ Κύριε, σὺ αὐτούς σῶσον, καὶ Κύριε, νίκαις καλὴ ἡμέρα." Οἱ κράκται δὲ λέγουσιν ἀπὸ τούτων ἕτερα ἄκτα· "Καλὰς ἡμέρας καὶ ἀγαθὰς ὁ Θεὸς παράσχη τοῖς ὀρθοδόξοις δεσπόταις." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Ὁ Θεὸς καλαῖς ἡμέραις πλεονάσῃ τὴν βασιλείαν." Ὁ λαὸς 2.25 ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Ὁ Θεὸς καλὰς ἡμέρας καταπέμψῃ τοῖς δεσπόταις." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Ὁ Θεὸς καλὰς ἡμέρας καταπέμψῃ ταῖς Αὐγούσταις σὺν τοῖς πορφυρογεννήτοις." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Τελείας νίκας ὁ Θεὸς χορηγήσῃ ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Ὁ Θεὸς καλὰς ἡμέρας καὶ καλὰ γενέθλια παράσχη τῷ τεχθέντι ὑμῖν ὁ δεῖνα τῷ πορφυρογεννήτῳ." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Πνεῦμα τὸ πανάγιον, τὰς Αὐγούστας σκέπασον." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Μήτηρ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, φύλαττε τὰ πορφυρογεννήτα." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Ἐς, ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, τοὺς δεσπότας φύλαττε." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Κύριε, ζωὴν αὐτῶν διὰ τὴν ζωὴν ἡμῶν." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Καὶ λέγουσι πάντες· "Πολυχρόνιον ποιήσῃ ὁ Θεός."

2.26 NB' (MG') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἐπὶ χειροτονία καίσαρος.

Αἴτησις γίνεται τῆς συγκλήτου καὶ πάντων τῶν στρατευμάτων, καὶ ὅτε κελεύουσιν οἱ δεσπότες, τῆς ὑποσχέσεως γενομένης, τῇ ἀγία κυριακῇ τῆς ἀγίας Ἀναστάσεως γίνεται οὕτως. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ προέρχονται τάχιον πάντες οἱ ἄρχοντες καὶ στρατεύματα εἰς τὸ Τριβουνάλιον τῆς ἀραίας, ἔξωθεν τῶν ἰθ' Ἀκκουβίτων, καὶ εὐφημοῦσι τοὺς βασιλεῖς, κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον. Καὶ αἰτοῦνται διὰ τὸν καίσαρα, καὶ συντόμως λαμβάνουσιν ἀπόκρισιν, εἴτε αὐτοῦ τοῦ βασιλέως ἐξερχομένου, εἴτε δηλοποιοῦντος αὐτοῖς, καὶ σιωπῶσιν. Καθέζονται δὲ οἱ δεσπότες ἐν τῷ μεγάλῳ τρικλίῳ τῶν ἰθ' Ἀκκουβίτων, καὶ εἰσέρχεται ὁ πατριάρχης τάχιον, καὶ ἐκδέχεται εἰς τὸν Ἅγιον Στέφανον, καὶ καθεσθέντων δεσποτῶν, δέχονται τὸ σέκρετον, βῆλον α' τοὺς μαγίστρους, καὶ τὰ λοιπὰ βῆλα κατὰ τάξιν, ὡς ἔχει ἡ συνήθεια, καὶ ὅτε εἰσέλθωσι τὰ βῆλα καὶ πληρωθῶσι, κελεύουσιν οἱ δεσπότες λαλῆσαι αὐτοῖς τὰ περὶ τοῦ καίσαρος, φοροῦντες καὶ τὰ διβητήσια καὶ τὰς χλαμύδας καὶ τὰ στέμματα αὐτῶν, καὶ πάντων συναινούντων ἐπὶ τῇ χειροτονίᾳ τοῦ καίσαρος, νεύουσιν οἱ δεσπότες τῷ πραιποσίτῳ καὶ λέγει· "Κελεύσατε" καὶ ἐπεύχονται. Καὶ ἐξέρχεται τὸ σέκρετον, καὶ ἴστανται οἱ πατρίκιοι κονιστώριον εἰς τὸν πόρτικα τῶν ἰθ' Ἀκκουβίτων, οἱ δὲ λοιποὶ συγκλητικοὶ ἐξέρχονται καὶ ἴστανται εἰς τὰ γραδῆλια τῆς 2.27 ἀραίας ἔνθεν κάκειθεν τοῦ ἡλιακοῦ, τὰ δὲ σκηπτρα καὶ τὰ λάβουρα καὶ πάντα τὰ σκευὴ καὶ ὁ σταυρὸς ἴστανται ἐν τῷ Τριβουναλίῳ καὶ πᾶς ὁ λαός, καὶ τιθέασιν ἀντιμίσιν ἐν τῷ Τριβουναλίῳ, ἐν ᾧ κείνται αἱ χλαμύδες μετὰ τῶν φιβλῶν καὶ τῶν περικεφαλαίων, ἥτοι τὰ λεγόμενα καισαρῖκια. Καὶ ἐξέρχονται οἱ δεσπότες ἅμα τοῦ πατριάρχου, καὶ δέχονται οἱ πατρίκιοι ἐν τῷ πόρτικῳ, καὶ ὀψικεύοντες τοὺς δεσπότας ἐξέρχονται ἐν τῷ Τριβουναλίῳ, καὶ ἴστανται οἱ πατρίκιοι εἰς τὰ γραδῆλια ἔνθεν κάκειθεν, οἱ δὲ δεσπότες ἀνέρχονται ἐν τῷ ἡλιακῷ μετὰ τοῦ

πατριάρχου, καὶ εὐθέως ὁ βασιλεὺς προσομιλεῖ τῷ λαῷ, εἴ τι βούλεται, καὶ εἴ τι ἔχουσιν ἀποκριθῆναι ὁ λαός, ἀποκρίνονται. Καὶ ἐπιτρέπει ὁ βασιλεὺς τῷ πραιποσίτῳ καὶ τῷ μαγίστρῳ, καὶ ἀπέρχονται καὶ φέρουσι τοὺς ὀφείλοντας χειροτονηθῆναι καίσαρας ἀπὸ διβητησίων καὶ καμποτούβων. Τὰ γὰρ χλανίδια καὶ τὰ φιβλία ἐπάνω τῶν χλανιδίων καὶ τὰ καισαρίκια εἰς πλάγια τῶν χλανιδίων καὶ ἐπίκεινται εἰς τὸ ἀντιμίσιον, καὶ ὁ μὲν πατριάρχης ἴσταται ἔμπροσθεν τοῦ ἀντιμίου, οἱ δὲ δεσπότες ἔνθεν κάκειθεν αὐτοῦ, καὶ ὄπισθεν τοῦ πατριάρχου ὁ διάκονος, καὶ οἱ ὀφείλοντες χειροτονηθῆναι καίσαρες ἴστανται ὄπισθεν τοῦ διακόνου. Καὶ λαμβάνουσιν οἱ δεσπότες καὶ οἱ καίσαρες κηρούς καὶ ἄπτουσιν, καὶ λέγει ὁ διάκονος· "Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν." Στρέφεται οὖν ὁ βασιλεὺς κατὰ ἀνατολὰς καὶ τὸ ἀποκρίνεται· "Κύριε, ἐλέησον." Καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι τὸν διάκονον τὴν λιτανεῖαν καὶ ἀποκριθῆναι τὸν λαόν· "Σὺ, Κύριε," ἀπάρχεται ὁ πατριάρχης τῆς εὐχῆς τὸ· "Δέσποτα Κύριε". Καὶ ὅτε πληρῶσῃ τὴν εὐχὴν μέχρι τοῦ· "Νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων", καὶ μετὰ τὸ ἀποκριθῆναι τὸν λαόν· "Ἀμήν", ἐπαίρει ὁ πατριάρχης τὸ χλανίδιον καὶ ἐπικείμενον εἰς αὐτὸ τὸ φιβλίν καὶ ἐπιδίδωσι τοὺς 2.28 βεστήτορας, εὐθέως ἀπλοῦσιν αὐτὸ οἱ βεστήτορες, κρατοῦντες αὐτὸ ἔμπροσθεν τῶν δεσποτῶν. Καὶ φέρει ὁ πραιπόσιτος καὶ ὁ μάγιστρος τοὺς προβληθέντας, καὶ παριστῶσιν αὐτοὺς τοῖς δεσπότης, καὶ ἐφαπλοῦσιν οἱ δεσπότες τὰς χεῖρας, καὶ κρατοῦσι τὴν χλαμύδα, καὶ περιβάλλουσι τοὺς καίσαρας καὶ φιλοῦσιν αὐτούς, καὶ ἀποκρίνεται ὁ λαός, ἤτοι οἱ κράκται, λέγοντες· "Εὐτυχῶς, εὐτυχῶς" καὶ ὁ λαός ἐκ τρίτου τὸ αὐτό. Καὶ εὐθέως ὁ πατριάρχης κατασφραγίζει πρὸς τὸν λαόν τρίτον τὰ κατὰ συνήθειαν τρία σταυρία καὶ λέγει· "Εἰρήνη πᾶσιν" καὶ ἀποκρίνεται ὁ λαός· "Καὶ τῷ πνεύματί σου." Καὶ λέγει ὁ διάκονος· "Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν" καὶ ὁ λαός· "Σὺ, Κύριε." Καὶ κύπτοντος τοῦ λαοῦ μικρὸν μέρος, καὶ ὁ πατριάρχης κύψας καὶ οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ καίσαρες, λέγει ὁ πατριάρχης τὴν δευτέραν εὐχὴν. Καὶ ὅτε πληρῶσῃ τὴν εὐχὴν, καὶ ἀποκριθῆ ὁ λαός τὸ· "Ἀμήν," ἐπαίρει ὁ πατριάρχης τὰ καισαρίκια, φιλῶν αὐτά, καὶ ἐπιδίδωσι τοῖς δεσπότης, καὶ λαμβάνοντες οἱ δεσπότες, φιλοῦσιν αὐτὰ καὶ ποιοῦσιν φιλῆσαι καὶ τοὺς καίσαρας. Καὶ εὐθέως κατασφραγίζουσιν οἱ δεσπότες μετ' αὐτῶν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτῶν, κατονομάζοντες τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος, βάλλουσιν αὐτὰ εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ χειροτονουμένου καίσαρος, καὶ εὐθέως ἀνακράζουσι τὰ μέρη καὶ πᾶς ὁ λαός, οἱ κράκται· "Φιλικήσιμε, φιλικήσιμε, φιλικήσιμε" καὶ ὁ λαός ἐκ τρίτου· "Φιλικήσιμε." Οἱ κράκται· "Πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων, ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα μεγάλων βασιλέων πολλὰ τὰ ἔτη, θεοπροβλήτων βασιλέων," καὶ τὰ ἐξῆς. Καὶ ὅτε πληρωθῆ ἡ εὐφημία καὶ ἀναγόρευσις τῶν καισάρων, εἰσέρχονται οἱ δεσπότες μετὰ τοῦ πατριάρχου καὶ τῶν καισάρων εἰς τὸν τρίκλινον τῶν ἰθ' Ἀκκουβίτων, καὶ καθέζονται ἐν σελλίοις, καὶ οἱ καίσαρες ἔνθεν κάκειθεν. 2.29 Καὶ εὐθέως τὰ σκευὴ καὶ τὰ μέρη καὶ πᾶς ὁ λαός ἀπέρχονται καὶ ἴστανται εἰς τοὺς τόπους αὐτῶν, καὶ καθεσθέντων τῶν δεσποτῶν, εἰσέρχονται οἱ διδόντες τὴν ἀγάπην ἀπὸ πλαγίου, καὶ προσκυνοῦσι τὰ δύο γόνατα τοῦ μεγάλου βασιλέως, ὁμοίως καὶ τοῦ μικροῦ, καὶ προσκυνοῦσιν ἐν γόνατον τοῦ καίσαρος τοῦ ἐκ δεξιῶν καὶ ἐν τοῦ ἐξ εὐωνύμων, καὶ προσκυνοῦντες δίδωσι καὶ τὴν ἀγάπην. Καὶ ὅτε πληρῶσωσιν τὰ προσκυνήματα ἀπὸ πλαγίου, εἰσέρχεται τὸ σέκρετον ὄλον, βῆλον ἄ· οἱ μάγιστροι, καὶ τὰ λοιπὰ βῆλα κατὰ τάξιν, ὡς ἔχει ἡ συνήθεια, καὶ προσκυνοῦσα ἡ σύγκλητος δίδωσι τὴν ἀγάπην, καὶ πληρωσάσης, λέγει ὁ πραιπόσιτος ἀπὸ κελεύσεως τὸ· "Κελεύσατε." Καὶ ἐξέρχονται καὶ ἀλλάσσουν οἱ δεσπότες τοὺς λώρους καὶ τὰ στέμματα, ὁμοίως καὶ οἱ καίσαρες τοὺς λώρους καὶ τὰ καισαρίκια, καὶ ἐξέρχονται, καὶ πληροῦται πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς, ὡς ἦν τυπικόν. Εἰς δὲ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν κοινωνίαν πρῶτον οἱ δεσπότες, καὶ μετ' αὐτῶν οἱ καίσαρες ἐξέρχονται καὶ εἰσέρχονται ὁμοῦ ἐν τῷ μητατωρίῳ, καὶ πληροῦνται πάντα κατὰ τάξιν τῆς ἑορτῆς ὡς ἦν τυπικόν. Ἀκτολογία τῶν δήμων ἐπὶ χειροτονία καίσαρος. Τῶν δεσποτῶν διερχομένων μετὰ καὶ τοῦ πατριάρχου διὰ τοῦ μεγάλου τρικλίνου τῶν ἰθ' Ἀκκουβίτων, μήπω φθασάντων ἐν τῷ ἡλιακῷ τοῦ Τριβουναλίου, ἐν ᾧ προαποτίθεται ἀντιμίσιον, εἰς ὃ πρόκεινται ἢ τε χλαμὺς καὶ ὁ στέφανος ἤγουν τὰ καισαρίκια, λέγουσιν οἱ κράκται· "Ἀνάτειλον, ἢ 2.30 ἔνθεος βασιλεία." Ὁ λαός ἐκ γ· "Ἀνάτειλον." Οἱ κράκται· "Ἀνάτειλον ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα αὐτοκράτορες Ῥωμαίων." Ὁ λαός ἐκ γ· "Ἀνάτειλον." Οἱ

κράκται· "Ανάτειλον οί θεράποντες τοῦ Κυρίου." Ὁ λαὸς ἐκ γ· "Ανάτειλον." Οἱ κράκται· "Ανάτειλον ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα Αὐγοῦσαι τῶν Ῥωμαίων." Ὁ λαὸς ἐκ τρίτου· "Ανάτειλον." Οἱ κράκται· "Ανάτειλον οἱ δεσπῶται σὺν ταῖς Αὐγοῦσαις." Ὁ λαὸς ἐκ γ· "Ανάτειλον." Καὶ δὴ ἐξερχομένων τῶν δεσποτῶν καὶ ἰσταμένων ἐπὶ τοῦ ἡλιακοῦ τοῦ αὐτοῦ Τριβουναλίου, τοῦ πατριάρχου ἰσταμένου ἐν τῷ ἀντιμισίῳ καὶ τοῦ διακόνου ὄπισθεν αὐτοῦ, κατασφραγίζουσιν οἱ δεσπῶται τὸν λαὸν ἐκ τρίτου καὶ εἶθ' οὕτως λέγουσιν τὰ δύο μέρη· "Ἄγιος, Ἄγιος, Ἄγιος." Καὶ αἰτοῦνται ἀπὸ φθογγῆς, λέγοντες· "Δεσπῶται τῆς οἰκουμένης δέξασθε τοὺς δούλους ὑμῶν παρακαλοῦντας· ὡς δούλοι τολμῶμεν παρακαλέσαι· μετὰ φόβου δυσωποῦμεν τοὺς δεσπῶτας, καὶ ἀνεξικάκως παρακλήθητε, ὡς εὐεργέται, εἰς τὴν δέησιν τοῦ λαοῦ ὑμῶν· δεσπῶται, χαροποιήσατε τοὺς δούλους ὑμῶν· δεσπῶται, ὑπὲρ εὐφροσύνης τῆς πόλεως ὑμῶν δυσωποῦμεν· ἐπιφανήτω τοῖς δούλοις ὑμῶν ὁ καῖσαρ· παρακαλοῦμεν οἱ δούλοι ὑμῶν, δεσπῶται, εἰς δόξαν μεγίστην τῆς συγκλήτου, εἰς εὐτυχίαν μεγίστην τῶν στρατοπέδων, εἰς χαρμοσύνην τῶν δούλων ὑμῶν, εὐεργέται." Καὶ ὅτε γένηται τὸ νεῦμα παρὰ τοῦ πραιποσίτου τοῦ σιγῆσαι τὰ μέρη εἰς τὸ λαλῆσαι τὸν βασιλέα πρὸς τὸν λαὸν καὶ εἰς τὸ τέλος δῶσαι εὐχὴν, ἀνακράζουσιν οἱ κράκται καὶ λέγουσι· "Τῆς δεήσεως ἡμῶν εἰσήκουσαν οἱ στεφοδοῦται, εὐφράναντες τὸν λαὸν αὐτῶν μεγάλως, χαροποιήσαντες τὴν πολιτείαν οἱ δεσπῶται, εἰς πλάτος καὶ αὔξησιν τῶν Ῥωμαίων, εὐδοκίᾳ τοῦ στέφαντος ὑμᾶς, εὐεργέται· 2.31 ἀλλ' ὁ πάντων Ποιητῆς καὶ Δεσπότης τοὺς χρόνους ὑμῶν πληθύνῃ σὺν ταῖς Αὐγοῦσαις καὶ σὺν τῷ καίσαρι, τὸ κράτος ὑμῶν φυλάξῃ εἰς πλήθη χρόνων ἐν τῇ πορφύρᾳ. Εἰσακούσῃ ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ ὑμῶν, ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα φιλόχριστοι, ἐν Θεῷ νικάτε." Καὶ δὴ τοῦ μέλλοντος γενέσθαι καίσαρος ἰσταμένου ὄπισθεν τοῦ διακόνου, λαμβάνουσι τοὺς κηρὸς παρὰ τοῦ πραιποσίτου οἱ τε δεσπῶται καὶ αὐτὸς ὁ μέλλων γενέσθαι καίσαρ, καὶ διὰ τῆς τρισσῆς προσκυνήσεως ἀπευχαριστοῦσιν τῷ Θεῷ, καὶ στρέφεται ἅπας ὁ λαὸς κατὰ ἀνατολάς, εἰσαγομένου τοῦ μέλλοντος γίνεσθαι καίσαρος παρὰ τε τοῦ πραιποσίτου καὶ τοῦ πρώτου μαγίστρου, καὶ λέγει ὁ διάκονος· "Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν" καὶ ὁ λαός· "Κύριε ἐλέησον." Καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι τὸν διάκονον ἀπάρχεται ὁ πατριάρχης τὴν εὐχὴν, καὶ δὴ τοῦ πατριάρχου τὴν εἰωθυῖαν πληροῦντος εὐχὴν, καὶ τοῦ λαοῦ ἀποκρινομένου τό· "Ἀμήν," αἶρει ὁ πατριάρχης τὴν χλαμύδα καὶ ἐπιδίδωσι τοῖς βεστήτορσι, οἱ δὲ βεστήτορες ἀπλοῦσιν αὐτὴν ἔμπροσθεν τῶν δεσποτῶν, καὶ φέρει ὁ πραιπόσιτος καὶ ὁ πρῶτος μάγιστρος τὸν χειροτονούμενον καίσαρα, καὶ εὐθέως ἀπλοῦσιν οἱ δεσπῶται τὰς χεῖρας καὶ κρατοῦσι τὴν χλαμύδα, καὶ περιτιθέασιν τῷ καίσαρι· καὶ φιλοῦσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν οἱ κράκται· "Εὐτυχῶς, εὐτυχῶς, εὐτυχῶς." Καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ· τὸ αὐτό. Καὶ εὐθέως ὁ πατριάρχης κατασφραγίζει πρὸς τὸν λαὸν τρίτον, καὶ λέγει· "Εἰρήνη πᾶσι·" ὁ λαός· "καὶ τῷ πνεύματί σου." Εἶτα λέγει ὁ διάκονος· "Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν." Καὶ τῆς συνήθους τάξεως τῆς κεφαλοκλισίας τελουμένης, δηλονότι κεφαλοκλινούντων καὶ τῶν βασιλέων καὶ τοῦ καίσαρος, καὶ μετὰ τὴν τελείωσιν τῆς εὐχῆς, αἶρει ὁ πατριάρχης τὸν στέφανον, ἥτοι τὸ καισαρῖκιν, φιλῶν αὐτό, καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτὸ τῷ βασιλεῖ. Ὁ δὲ 2.32 βασιλεὺς ἀσπάζεται αὐτό, καὶ ποιεῖ φιλησαι αὐτό καὶ τὸν καίσαρα, καὶ εὐθέως κατασφραγίζει ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, λέγων· "Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος." Καὶ εἶθ' οὕτως περιτίθησιν τὸν στέφανον εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ χειροτονούμενου καίσαρος, καὶ λέγουσιν οἱ κράκται· "Φιλικήσιμε, φιλικήσιμε, φιλικήσιμε." Καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ· "Φιλικήσιμε" καὶ εἶθ' οὕτως γίνεται ἡ εὐφημία· "Πολλὰ τὰ ἔτη." καὶ τὰ ἐξῆς, ἐν δὲ τῷ τελευτᾶν· "Πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ εὐτυχεστάτου καίσαρος." Εἶτα· "Ἡμεῖς δούλοι τῶν βασιλέων, ἡμεῖς δούλοι τοῦ καίσαρος, Υἱὲ Θεοῦ, ζῶν αὐτοῖς, Υἱὲ Θεοῦ, νίκην αὐτοῖς." Καὶ ὅτε πληρωθῇ ἡ εὐφημία, εἰσέρχονται οἱ δεσπῶται μετὰ τοῦ πατριάρχου καὶ τοῦ καίσαρος εἰς τὸν τρίκλινον τῶν ἰθ' Ἀκκουβίτων, καὶ καθέζονται, καὶ ἐπιτελεῖται ἡ προσκύνησις.

2.33 ΝΓ' (ΜΑ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἐπὶ χειροτονίᾳ νωβελησίμου.

Πρὸ μιᾶς δίδεται ἀπόκρισις εἰς ἑορτὴν τοῖς δημάρχοις καὶ τῷ ῥεφερενδαρίῳ, καὶ

μηνύεται πᾶσα ἡ σύγκλητος, ἵνα πρῶτ' ἔλθῃ μετὰ ἀλλαξίμων, καὶ τὸ πρῶτ' ἀλλάσσει πᾶσα ἡ σύγκλητος καὶ τὰ ἀξιώματα τῶν σχολῶν καὶ τῶν λοιπῶν ταγμάτων, καὶ παραλαμβάνουσι τὰ σκευὴ πρὸς τὸ ὄψικεῦσαι τοὺς δεσπότες. Καὶ πάντων εὐτρεπισθέντων, ἔρχεται ὁ πατριάρχης καὶ εἰσέρχεται διὰ τῆς Δάφνης εἰς τὸν Ἅγιον Στέφανον, καὶ ἐκδέχεται τοὺς δεσπότες, καὶ ἐξέρχονται τὰ σκευὴ πάντα καὶ ὁ σταυρὸς ἐν τῷ Τριβουναλίῳ τῶν ἰθ' Ἀκκουβίτων, ὁμοίως καὶ τὰ μέρη καὶ οἱ τῆς πόλεως καὶ τὰ στρατεύματα· ὁ δὲ τῆς καταστάσεως εὐτρεπίζει τὰ βῆλα εἰς τὸν πόρτικα τῶν ἰθ' Ἀκκουβίτων, ὡς ἔχει ἡ συνήθεια, καὶ καθέζονται οἱ δεσπότες εἰς τὸν αὐτὸν τρίκλινον ἐν σελλίοις, φοροῦντες τὰ διβητήσια καὶ τὰς χλαμύς ἐστὶν πράσινος ἔχουσα ῥόδα χρυσᾶ καὶ ταβλία χλαμύδας καὶ τὰ στέμματα, καὶ εἷς καῖσαρ καθέζεται ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων, καὶ νεύουσιν οἱ δεσπότες τῷ πραιποσίτῳ, καὶ ἐξέρχεται μετὰ ὀστιαρίων καὶ προσκαλεῖται βῆλον α' τὸν κουροπαλάτην, δεύτερον· μαγίστρους, γ' τοὺς πατρικίους, καὶ τὰ λοιπὰ βῆλα κατὰ τάξιν, ὡς ἔχει ἡ συνήθεια. Καὶ ὅτε πληρωθῇ πάντα τὰ βῆλα καὶ σταθῇ τὸ σέκρετον ὄλον, κελεύουσιν οἱ δεσπότες λαλῆσαι 2.34 αὐτοῖς τὰ περὶ τοῦ νωβελήσιμου, καὶ εἴ τι βούλονται, ἀνταποκρίνονται. Καὶ νεύουσιν οἱ δεσπότες τῷ πραιποσίτῳ, καὶ λέγει· "Κελεύσατε" καὶ ἐπευχόμενοι ἐξέρχονται, καὶ ἐξέρχεται ἡ σύγκλητος καὶ ἴσταται εἰς τὰ γραδῆλια τοῦ Τριβουναλίου ἔνθεν κάκειθεν τοῦ ἡλιακοῦ. Οἱ δὲ πατρίκιοι ἴστανται εἰς τὸν πόρτικα τῶν ἰθ' Ἀκκουβίτων κονιστώριον, καὶ εὐθέως ἐξέρχονται οἱ δεσπότες ἅμα τῶν καισάρων καὶ τοῦ πατριάρχου, καὶ δέχονται αὐτοὺς οἱ πατρίκιοι ἐν τῷ πορτίκῳ, καὶ εὐθέως πίπτουσιν, καὶ λέγει ὁ τῆς καταστάσεως· "Κελεύσατε" καὶ ἐξέρχονται καὶ ἴστανται εἰς τὰ γραδῆλια τοῦ Τριβουναλίου ἔνθεν κάκειθεν· οἱ δὲ δεσπότες ἐξέρχονται διὰ τῶν μέσων πυλῶν ἐν τῷ ἡλιακῷ, καὶ εὐθέως κελεύουσι λαλῆσαι τοῖς λαοῖς τὰ περὶ τοῦ νωβελήσιμου, καὶ εἴ τι ἂν θέλωσιν, ἀποκρίνονται, καὶ τίθεται ἀντιμίσιον, ἔνθα κεῖται ἡ τε χλαμύς καὶ ἡ φίβλα. Ἡ μὲν χλαμύς ἐστὶν πράσινος ἔχουσα ῥόδα χρυσᾶ καὶ ταβλία χρυσᾶ. Καὶ νεύουσιν οἱ δεσπότες τῷ πραιποσίτῳ καὶ τῷ μαγίστρῳ, καὶ ἀπέρχονται καὶ φέρουσιν τὸν ὀφείλοντα προχειρίζεσθαι νωβελήσιμον, φοροῦντα διβητήσιον ῥούσιον καὶ καμπότουβα καὶ καμπάγια· καὶ ἴσταται ὁ πατριάρχης ἔμπροσθεν τοῦ ἀντιμισίου, οἱ δὲ δεσπότες εἰς τὸ πλάγιον τοῦ πατριάρχου ἔνθεν κάκειθεν, καὶ ὀπισθεν τῶν δεσποτῶν οἱ καισαρες, καὶ οὕτως ὁ νωβελήσιμος. Καὶ λαμβάνουσιν οἱ δεσπότες καὶ οἱ καισαρες καὶ ὁ νωβελήσιμος κηρούς, καὶ ἄπτουσιν, καὶ ὅτε λέξη ὁ διάκονος τὴν λιτανίαν, κύπτει ὁ πατριάρχης καὶ ποιεῖ τὴν εὐχήν, καὶ ὅτε πληρώσῃ τὴν εὐχήν, λαμβάνει τὴν χλαμύδα καὶ ἐπιδίδωσι τοῖς βεστήτοσι, καὶ οἱ βεστήτορες ἐφαπλοῦσιν αὐτήν, καὶ εὐθέως προσφέρει ὁ πραιποσίτος καὶ ὁ μάγιστρος τὸν ὀφείλοντα προχειρίζεσθαι νωβελήσιμον ἔμπροσθεν τῶν δεσπο 2.35 τῶν, καὶ λαμβάνουσιν οἱ δεσπότες τὴν χλαμύδα καὶ περιβάλλουσιν αὐτῷ, καὶ φιλοῦσιν αὐτόν, καὶ εὐθέως ἀνακράζουσι τὰ μέρη καὶ πᾶς ὁ λαός· "Πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων· ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα μεγάλων βασιλέων καὶ αὐτοκρατόρων, πολλὰ τὰ ἔτη· ὁ δεῖνα τῆς εὐσεβεστάτης Αὐγούστης πολλὰ τὰ ἔτη· ὁ δεῖνα εὐτυχεστάτου καισαρος πολλὰ τὰ ἔτη· ὁ δεῖνα ἐπιφανεστάτου νωβελήσιμου πολλὰ τὰ ἔτη.". Καὶ ἐν τῇ συμπληρώσει τῆς εὐφημίας εἰσέρχονται οἱ δεσπότες καὶ οἱ καισαρες καὶ ὁ νωβελήσιμος, καὶ καθέζονται ἐν τῷ τρικλίνῳ τῶν ἰθ' Ἀκκουβίτων, καὶ εἷς καῖσαρ καθέζεται ἐν τῷ δεξιῷ μέρει καὶ εἷς ἐξ ἀριστερᾶς, καὶ ἴσταται ὁ νωβελήσιμος εἰς τὸ δεξιὸν μέρος, καὶ εἰσέρχεται τὸ σέκρετον, βῆλα, βῆλα, ὡς ἐστὶν ἡ συνήθεια. Εἰ μὲν ἐστὶν ἡ ἀγία καὶ μεγάλη Κυριακή, προσκυνοῦσα ἡ σύγκλητος δίδωσι τὴν ἀγάπην, εἰ δὲ ἄλλη ἑορτή, τὴν προσκύνησιν καὶ μόνον, καὶ προσκυνοῦσι τοὺς πόδας καὶ τὰ δύο γόνατα τοῦ μεγάλου δεσπότη, ὁμοίως καὶ τοῦ μικροῦ, καὶ προσκυνοῦσιν ἐν γόνατον τοῦ ἐκ δεξιῶν καισαρος, καὶ ἐν τοῦ ἐξ εὐωνύμου, τοῦ δὲ ἐστῶτος νωβελήσιμου φιλοῦσι τὴν χεῖρα, καὶ προσκυνοῦντες ἴστανται κονιστώριον. Καὶ ὅτε πληρώσῃ ἡ σύγκλητος τὴν εὐχαριστίαν, νεύουσιν οἱ δεσπότες τῷ πραιποσίτῳ, καὶ λέγει· "Κελεύσατε" καὶ ἐπεύχονται, καὶ ἐξέρχεται τὸ σέκρετον, καὶ πληροῦται πᾶσα ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς, ὡς ἦν τυπικόν.

Χρῆ δὲ γινώσκῃν ὅτι εἰς τὴν ἀγάπην καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν οἱ καισαρες καὶ ὁ νωβελήσιμος μετὰ τῶν δεσποτῶν κοινωνοῦσιν ὁμοίως καὶ εἰς τὴν ἀγάπην. 2.36 Ἀκτολογία τῶν δήμων ἐπὶ χειροτονία νωβελήσιμου. Χρῆ γινώσκῃν ὅτι ἐὰν ὁ βασιλεὺς θελήσῃ ποιῆσαι

νωβελήσιμον, ἡ πᾶσα τάξις καὶ ἀκολουθία τελεῖται, ὡς ἐπὶ τοῦ καίσαρος, ὁμοίως καὶ αἱ ἀκτολογίαὶ τῶν δήμων, ἡ δὲ χλαμὺς ἡ τούτῳ περιτιθεμένη οὐκ ἔστιν πορφυρᾶ, οἷα τοῦ καίσαρος, ἀλλὰ κόκκινος· στέφανον δὲ οὐ περιτίθεται, οὔτε μὴν προσκυνεῖται, ὡς ὁ καίσαρ, ὑπὸ τῶν ἀρχόντων. 2.37 ΝΔ' (ΜΕ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἐπὶ προαγωγῇ κουροπαλάτου. Ἀλλάσσουσιν οἱ δεσπότες τὰ διβητήσια καὶ τὰς τούτων χλαμύδας καὶ τὰ στέμματα αὐτῶν, καὶ καθέζονται εἰς τὸ σένζον· ὁ δὲ τῆς καταστάσεως ἔξω ἔστῳς εὐτρεπίζει τὰ βῆλα, ὡς ἔχει ἡ συνήθεια, καὶ νεύουσιν οἱ δεσπότες τῷ πραιποσίτῳ, καὶ ἐξέρχεται μετὰ ὀστιαρίων καὶ βεργίων, καὶ προσκαλεῖται βῆλα ἀ' τῶν μαγίστρων, β' τοὺς πατρικίους, συνεισέρχεται δὲ καὶ ὁ βουλόμενος γενέσθαι κουροπαλάτης, βῆλον γ' τοὺς συγκλητικούς, ὑπάτους, κόμητας, κανδιδάτους, ἀπὸ ἐπάρχων καὶ στρατηλάτας βῆλα βῆλα· συνεισέρχονται καὶ σιλεντιάριοι εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν βῆλων, καὶ ἴστανται, καὶ ὅτε εἰσέλθωσιν τὰ βῆλα πάντα καὶ πληρωθῶσιν, νεύουσιν οἱ δεσπότες τῷ πραιποσίτῳ, καὶ ἐπαίρει τὸν ὀφείλοντα προβληθῆναι, καὶ ἴσθησιν αὐτὸν μέσον τοῦ σεκρέτου, καὶ πίπτει, καὶ πάλιν προσφέρει αὐτόν, καὶ πίπτει καὶ φιλεῖ τοὺς πόδας καὶ τὰ γόνατα τοῦ μεγάλου βασιλέως, ὁμοίως καὶ τοῦ μικροῦ, καὶ ἀναστὰς ἀπλοῖ τὰς χεῖρας, καὶ λαμβάνει παρὰ τῶν δεσποτῶν διβητήσιον ἀληθινόν, καὶ φιλεῖ τὰς χεῖρας αὐτῶν. Καὶ ἐπαίρει αὐτόν ὁ πραιπόσιτος, καὶ ἐξέρχεται εἰς ἐπισκοπὴν τῶν πατρικίων, καὶ ἐκβάλλει τὸ ἴδιον αὐτοῦ χλανίδιον καὶ ἐνδύει αὐτόν τὸ διβητήσιον καὶ προσφέρει αὐτόν πάλιν ὁ 2.38 πραιπόσιτος, καὶ πίπτει ἔμπροσθεν τῶν δεσποτῶν, καὶ λαμβάνουσιν οἱ πριμικήριοι καὶ οἱ ὀστιαριοὶ τὴν χλαμύδα, καὶ βάλλουσιν αὐτὴν αὐτῷ οἱ δεσπότες καὶ ἴστανται αὐτοὶ ὀρθοί, καὶ φιλοῦσιν αὐτὴν ἰδίαις χερσὶ, καὶ ὀπισθοποδεῖ αὐτόν ὁ πραιπόσιτος, καὶ ἴσταται εἰς τὸ μέσον, καὶ εἰσέρχονται πάντες, κρατούμενοι ὑπὸ σιλεντιαρίων, πίπτοντες καὶ ἀπευχαριστοῦντες. Καὶ ὅτε πληρώσῃ ἡ σύγκλητος τὴν εὐχαριστίαν, νεύουσιν οἱ δεσπότες τῷ πραιποσίτῳ, καὶ προσφέρει αὐτόν καὶ λέγει· "Κελεύσατε" καὶ ἐπεύχονται τὸ· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Καὶ ἐξέρχεται τὸ σέκρετον, συνεξέρχεται καὶ ὁ προβληθείς, καὶ ἴστανται πατρίκιοι, ὑπάτοι, σιλεντιάριοι, κονιστώριον καὶ δύο σιλεντιάριοι βαστάζοντες βεργία. Οἱ πατρίκιοι ὀψικεύουσιν αὐτόν, ὀλίγον τόπον, οἱ δὲ ὑπάτοι καὶ σιλεντιάριοι συνεισέρχονται μετ' αὐτοῦ μέχρι τῆς ἐκκλησίας τοῦ Κυρίου, καὶ ἄπτει κηρὸς καὶ ἐξέρχεται ὀψικευόμενος ὑπὸ τῶν ὑπάτων καὶ σιλεντιαρίων μέχρι τῆς Ῥηγίας, καὶ ἀναχωροῦσιν. Οἱ δὲ ἀξιωματικοὶ καὶ κόμητες τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τὰ σκουτάρια τοῦ ἀριθμοῦ καὶ κούρσωρες καὶ οἱ διαιτάριοι τῶν ὄλων διαιτῶν καὶ οἱ δεκανοὶ ὀψικεύουσιν αὐτόν διὰ τῶν Σχολῶν. Δέχονται τὰ μέρη εἰς τοὺς τόπους αὐτῶν, λαμβάνει καὶ λιβελλάρια παρὰ τῶν δημάρχων, καὶ ἀκτολογοῦσιν, ὡς ἔχει ἡ συνήθεια καὶ ἐπὶ τῶν πατρικίων. Καὶ εἰσέρχεται διὰ τοῦ χυτοῦ τῆς Χαλκῆς εἰς τὸ Ἅγιον Φρέαρ καὶ ἄπτει κηρὸς, καὶ ἐξέρχεται ὁ πατριάρχης καὶ ποιεῖ εὐχὴν, καὶ κοινωνεῖ, καὶ ὑποστρέφει εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὀψικευόμενος ὑπὸ τῶν αὐτῶν, καὶ δύο σιλεντιάριοι βαστάζοντες τὰ βεργία αὐτῶν μέχρι τριῶν ἡμερῶν, φοροῦντος αὐτοῦ σαγίον ἀληθινόν· οὕτως προέρχεται ὀψικευόμενος ὁμοίως καὶ εἰς τὴν ἀναχώρησιν αὐτοῦ. 2.39 Περὶ προαγωγῆς κουροπαλάτου. Χρὴ εἰδέναι ὅτι, γινομένου κουροπαλάτου, οὐ γίνεται σιλέντιον, ἀλλ' ὁ βασιλεὺς λαμβάνων ἐν τῷ ἰδίῳ τὸν μέλλοντα γενέσθαι κουροπαλάτην, ἐπαίρει βεργίον ἐξ ἐνὸς τῶν βασιλικῶν ὀστιαρίων, καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτῷ, καὶ γίνεται ἡ προαγωγὴ αὐτοῦ.

2.40 ΝΕ' (ΜΖ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἐπὶ προαγωγῇ μαγίστρου, εἰ κελεύει αὐτόν ποιῆσαι ἐν προκένσῳ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ὁ βασιλεὺς.

Ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ Αὐγουστέως ἐστεμμένος, φορῶν τὴν χλαμύδα, καὶ ἴσταται εἰς τὴν Χρυσὴν Χεῖρα ἀπέναντι τοῦ βῆλου τοῦ ταγηνναρίου, καὶ νεύει ὁ πραιπόσιτος τῷ ὀστιαρίῳ τὸ βῆλον τοῦ μαρμαρινοῦ πουλπίτου τοῦ ἐξερχομένου εἰς τὸ Ὀνοπόδιον. Καὶ ὅταν λάβῃ τὸ νεῦμα, εἰσάγει τοὺς πατρικίους, καθὼς ἔχει ἡ συνήθεια τῶν ἐορτῶν· συνεισέρχεται δὲ καὶ ὁ βουλόμενος γενέσθαι μάγιστρος καὶ πίπτουσιν εἰς τὸ στενάκιον τῆς Χρυσῆς Χειρὸς, ἔνθα ἴστανται οἱ δεσπότες. Καὶ ἀναστάντων αὐτῶν, νεύουσιν οἱ δεσπότες τῷ πραιποσίτῳ, καὶ λέγει· "Κελεύσατε" καὶ ἐξέρχονται ὀψικεύοντες τοὺς δεσπότες μέχρι τοῦ Ὀνόποδος, ἔνθα ἴσταται ὁ

τῆς καταστάσεως καὶ τὰ ἄρματα καὶ οἱ σπαθάριοι βαστάζοντες τὰ ὄπλα αὐτῶν, καὶ πίπτουσιν οἱ αὐτοὶ πατρίκιοι κατὰ συνήθειαν, καὶ νεύει ὁ πραιπόσιτος τῷ τῆς καταστάσεως, καὶ λέγει· "Κελεύσατε" καὶ ἐπεύχονται οἱ πατρίκιοι, ὀψικεύοντες τοὺς δεσπότας μέχρι τοῦ μεγάλου Κονιστωρίου, ἔνθα ἴστανται οἱ ὑπατοὶ κονιστωρίων καὶ οἱ λοιποὶ συγκλητικοί, καὶ σάντων τῶν δεσποτῶν εἰς τὸ κιβώριον ἐπάνω τῶν πορφυρῶν γραδηλίων, πίπτουσιν οἱ συγκλητικοὶ πάντες.

2.41 Καὶ εἶθ' οὕτως νεύουσιν οἱ δεσπότες τῷ πραιποσίτῳ, καὶ εἰσάγει τὸν ὀφείλοντα προβληθῆναι μάγιστρον εἰς τοὺς πόδας τῶν δεσποτῶν, καὶ πίπτει εἰς τὸ πρῶτον γραδήλιον ὁ προβαλλόμενος, καὶ ἀναφέρει αὐτὸν εἰς τὸ τρίτον γραδήλιον, καὶ προσκυνῶν φιλεῖ τοὺς πόδας τῶν δεσποτῶν, ἐστῶτων αὐτῶν καὶ οὐ καθεζομένων διότι εἰς ἑορτὴν προβάλλεται ἐν προκένσῳ τῆς ἐκκλησίας. Καὶ ἀσπασάμενος τοὺς πόδας ὁ προβληθείς, ἀνίσταται, καὶ ὁ ἕτερος πραιπόσιτος παρέχει τοῖς δεσπότης τὸ στιχάριν καὶ τὸ βαλτίδιον, καὶ οἱ δεσπότες ἐπιδιδούσιν τῷ προβαλλομένῳ μαγίστρῳ, καὶ φιλεῖ τὰς χεῖρας τῶν δεσποτῶν ὁ προβληθείς, λαμβάνων τὸ στιχάριν καὶ τὸ βαλτίδιον, καὶ λαμβάνει αὐτὰ ὁ αὐτὸς πραιπόσιτος, εἰσάγων αὐτὸν ἐν τῷ χειμερινῷ Κονιστωρίῳ, καὶ ἐνδύει αὐτὸν τὸ στιχάριν καὶ ζώννυσιν αὐτὸν τὸ βαλτίδιον, καὶ φορεῖ τὸ χλανίδιον αὐτοῦ τὸ ἴδιον ἐπάνω τοῦ στιχαρίου. Καὶ ἐπαίρει αὐτὸν ὁ αὐτὸς πραιπόσιτος, καὶ εἰσάγει αὐτὸν εἰς τὸ κιβώριον, ἔνθα ἴστανται οἱ δεσπότες, καὶ πίπτει εἰς τὸ πρῶτον γραδήλιον καὶ φιλεῖ τοὺς πόδας τῶν δεσποτῶν, καὶ ἀναστὰς ἀπευχαριστεῖ, καὶ ἴστησιν αὐτὸν ὁ πραιπόσιτος εἰς κεφαλὴν τοῦ σεκρέτου ἐπάνω πάντων τῶν πατρικίων, καὶ εὐθέως οἱ σιλεντιάριοι ὀπισθεν τοῦ σεκρέτου ἔνθεν κάκειθεν εἰσάγουσιν, κατὰ τιμὴν, ἕκαστον, καὶ πίπτουσιν ἔμπροσθεν τῶν δεσποτῶν ἀπευχαριστοῦντες, ὡς λαβόντες κεφαλὴν σεκρέτου, ὁμοίως καὶ ὑπάτους μέχρι τοῦ ἐσχάτου τῶν συγκλητικῶν. Εἶθ' οὕτως νεύουσιν οἱ δεσπότες τῷ πραιποσίτῳ, κάκεινος νεύει διὰ τῆς χλανίδος αὐτοῦ τὸν σιλεντιάριον τὸν ἐστῶτα μέσον τοῦ σεκρέτου, καὶ λέγει· "Κελεύσατε" καὶ ἐπεύχεται πᾶσα ἡ σύγκλητος· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους," καὶ ἀποκινεῖ ἐν τῷ προκένσῳ τῆς ἐκκλησίας ἅμα τοῖς δεσπότης.

2.42 Οσα δεῖ παραφυλάττειν ἐπὶ προαγωγῇ μαγίστρου, εἰ κελεύει αὐτὸν ποιῆσαι εἰς κυριακὴν παγανήν.

Πρὸ μιᾶς τῆς αὐτῆς ἑσπέρας ἀσφαλίζονται οἱ τρεῖς πυλώνες οἱ ἐλεφάντινοι τοῦ Κονιστωρίου, καὶ οἱ ἐξερχόμενοι εἰς τὸν μάκρωνα τῶν κανδιδάτων καὶ κρεμῶσιν βῆλα εἰς τοὺς τρεῖς πυλώνας, ἀσφαλίζεται καὶ τὸ τρίθυρον τοῦ Ὀνοποδίου, ὁμοίως καὶ αἱ θύραι τοῦ Δέλφακος, καὶ ἴσταται τὸ σένζον εἰς τὸ κιβώριον τοῦ Κονιστωρίου, καὶ τῆς ἑσπέρας φυλάττεται ὑπὸ σιλεντιαρίων καὶ χοσβαϊτῶν, καὶ οὐδεὶς διέρχεται τῆς ἑσπέρας ἐκείνῃ ἐν τῷ Κονιστωρίῳ, ἴσταμένου τοῦ σένζου. Καὶ μηνύεται ἀφ' ἑσπέρας πᾶσα ἡ σύγκλητος, ἵνα προέλθωσιν ἐπὶ προελεύσει, καὶ τὸ πρῶτ' ἀλλάσσει ἡ σύγκλητος ἐν τῷ μάκρῳ τῶν κανδιδάτων, καὶ οἱ πατρίκιοι ἀλλάσσουσιν εἰς τοὺς Ἰνδούς, μὴ ἔχοντες ἄδειαν εἰσιέναι ἐν τῷ Κονιστωρίῳ, ἴσταμένου τοῦ σένζου. Καὶ ὅτε κελεύουσιν οἱ δεσπότες καθίσει εἰς τὸ σένζον, ἐξερχονται ἐκ τοῦ Αὐγουστέως ἐστεμμένοι, φοροῦντες καὶ τὰς χλαμύδας, καὶ μυστικῶς ὀψικεύομενοι ὑπὸ τοῦ κουβουκλείου, καθέζονται εἰς τὸ σένζον, ὁ δὲ τῆς καταστάσεως, ἔξωθεν τῶν ἐλεφαντίνων πυλῶν εἰς τὸν μάκρωνα τῶν κανδιδάτων, ἔνθα καὶ ἡ προέλευσις, εὐτρεπίζει τὰ βῆλα ἀπὸ τε μαγίστρων, πατρικίων καὶ λοιπῶν συγκλητικῶν. Λαμβάνει νεῦμα παρὰ τῶν δεσποτῶν ὁ πραιπόσιτος καὶ ἐξερχεται ἔξω διὰ τοῦ μέσου πυλῶνος τοῦ Κονιστωρίου, ὀψικεύομενος ὑπὸ δύο ὀστιαρίων, καὶ εἰσάγει βῆλον α' μαγίστρους, βῆλον β' πατρικίους, βῆλον γ' τοὺς ὑπάτους, βῆλον δ' τοὺς κόμητας σεκόρων, βῆλον ε' τοὺς ἀπὸ ἐπάρχων καὶ στρατηλάτας. Καὶ ἀφ' οὗ πληρωθῶσι τὰ βῆλα καὶ 2.43 εἰσέλθωσιν ἔνδον τοῦ Κονιστωρίου, νεύουσιν οἱ δεσπότες τῷ πραιποσίτῳ, καὶ εἰσάγει τὸν ὀφείλοντα προβληθῆναι μάγιστρον ἐκ τῆς τάξεως τῶν πατρικίων, καὶ φέρει αὐτὸν μέσον τῶν πορφυρῶν γραδηλίων ἔμπροσθεν τοῦ κιβωρίου, καὶ ἀναφέρει αὐτὸν εἰς τὸ τρίτον γραδήλιον, καὶ πίπτει ἔμπροσθεν τοῦ ὑποποδίου τοῦ σένζου, καὶ φιλεῖ τοὺς πόδας τοῦ μεγάλου

δεσπότης καὶ τὰ δύο γόνατα, ὁμοίως καὶ τοῦ μικροῦ, καὶ ἀναστὰς ἀπλοῖ τὰς χεῖρας καὶ λαμβάνει παρὰ τῶν δεσποτῶν τὸ στιχάριν καὶ τὸ βαλτίδιον. Καὶ εἰσάγει αὐτὸν ὁ πραιπόσιτος ἐν τῷ χειμερινῷ Κονιστωρίῳ, καὶ ἐνδύει αὐτὸν τὸ στιχάριν καὶ ζώννυσιν αὐτὸν τὸ βαλτίδιον, καὶ εἶθ' οὕτως προσφέρει αὐτὸν πρὸς τοὺς πόδας τῶν δεσποτῶν, καὶ φιλεῖ τοὺς πόδας, ὡς τὸ πρότερον, ἀπευχαριστῶν τοὺς δεσπότης. Καὶ λαβὼν αὐτὸν ὁ πραιπόσιτος ἴστησιν αὐτὸν εἰς κεφαλὴν τοῦ σεκρέτου ἐπάνω τῶν πατρικίων, καὶ εἰσάγονται ἀπὸ τε πατρικίων μέχρι τῶν ἐσχάτων, κρατούμενοι ὑπὸ σιλεντιαρίων, καὶ ἀπευχαριστοῦσιν, ὡς λαβόντες κεφαλὴν σεκρέτου. Ὁ δὲ σιλεντιάριος, ἐστὼς μέσον τοῦ σεκρέτου, λαμβάνει νεῦμα παρὰ τοῦ πραιποσίτου καὶ λέγει· "Κελεύσατε" καὶ ἐπεύχεται ἡ σύγκλητος· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους" καὶ ἐξέρχονται ἐν τῷ μάκρῳ τῶν κανδιδάτων, καὶ δίδονται μίνσαι παρὰ τοῦ σιλεντιαρίου. Ὁ δὲ προβληθεὶς μάγιστρος ἐξέρχεται εἰς τοὺς Ἰνδούς, καὶ ἀλλάσσει σαγίον ἀληθινὸν ἐπάνω τοῦ στιχαρίου αὐτοῦ, καὶ ἀναχωρεῖ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ εἰ μὲν ἐστὶν πλησιάζων τῷ παλατίῳ ὁ οἶκος αὐτοῦ, ὀφικεῖται ὑπὸ ἀξιωματικῶν καὶ δομεστικῶν πεδίτου καὶ σχολαρίων πεδίτου καὶ σκουταρίων τοῦ ἀριθμοῦ καὶ διαιταρίων καὶ δεκανῶν· εἰ δὲ ἐστὶν μακρόθεν, οἱ αὐτοὶ ἄνευ τῶν ἀξιωματικῶν. Χρὴ δὲ γινώσκῃν ὅτι καὶ ἐν ἑορτῇ, ἐὰν προβληθῇ, οὕτως ἀναχωρεῖ.

2.44 Νς' (ΜΖ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἐπὶ προαγωγῇ πατρικίου συγκλητικοῦ καὶ στρατηγοῦντος.

Πρὸ μιᾶς δίδεται ἀπόκρισις, καὶ μηνύεται πᾶσα ἡ σύγκλητος, ἵνα προέλθῃ μετὰ ἀλλαξίμων, καὶ τὸ πρῶτ' ἀλλάσσει ἐν τῷ Ἱπποδρόμῳ, καὶ εἰσέρχεται ἡ προέλευσις εἰς τὸν τρίκλινον τοῦ Ἰουστινιανοῦ καὶ πᾶς ὁ λαός, καθὼς ἔχει ἡ συνήθεια τῆς κυριακῆς. Καὶ ὅτε κελεύουσιν οἱ δεσπότης δεξασθαι τὸ σέκρετον, λέγουσιν τῷ πραιποσίτῳ, καὶ ἐξέρχεται ὁ πραιπόσιτος καὶ λέγει τῷ τῆς καταστάσεως, καὶ προσκαλεῖται ὁ τῆς καταστάσεως τοὺς πατρικίους καὶ τὴν σύγκλητον. Καὶ εἰσέρχονται εἰς τὸν Τριπέτωνα, καὶ ὁ τῆς καταστάσεως εὐτρεπίζει τὰ βῆλα εἰς τὸν αὐτὸν Τριπέτωνα, καὶ ἀλλάσσουν οἱ δεσπότης τὰ διβητήσια καὶ τὰς χλαμύδας καὶ τὰ στέμματα αὐτῶν, καὶ καθέζονται ἐν τῷ σένζῳ. Καὶ εὐθέως εἰσέρχονται οἱ κουβικουλάριοι μυστικῶς ἀπὸ πλαγίου ἔνθεν κάκειθεν, καὶ ἴστανται κονιστωρίον, καὶ νεύουσιν οἱ δεσπότης τῷ πραιποσίτῳ, καὶ ἐξέρχεται μετὰ ὀστιαρίων, ὡς ἔχει ἡ συνήθεια, καὶ προσκαλεῖται βῆλον α' τῶν μαγίστρων, βῆλον β' τοὺς πατρικίους, βῆλον γ' τοὺς ὑπάτους, βῆλον δ' τοὺς κόμητας τῶν σεκόρων, βῆλον ε' τοὺς κανδιδάτους τῶν σεκόρων, βῆλον ς' τοὺς δομεστικούς τῶν σεκόρων, βῆλον ζ' τοὺς ἀπὸ ἐπάρχων, τοὺς στρατηλάτας. Ὁ δὲ ῥεφερενδάριος εἰσέρχεται ἀπὸ πλαγίου, ὅτε εἰσῆλθε τὸ βῆλον τῶν πατρικίων, καὶ ἴσταται ὀπισθεν 2.45 αὐτῶν· οἱ δὲ ἀσηκρηταὶ οἱ μὴ ὄντες ὑπάτοι, εἰσέρχονται ἀμηνυτὶ ὅτε εἰσέλθῃ τὸ βῆλον τῶν ὑπάτων, καὶ ἴστανται ὀπισθεν τῶν ὑπάτων· ὁμοίως εἰσέρχονται οἱ σιλεντιάριοι εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν ζ' βῆλων, καὶ ἴστανται ὀπισθεν ἔνθεν κάκειθεν.

Τῷ δὲ τῆς καταστάσεως κελεύουσιν οἱ δεσπότης λαλῆσαι πρὸς τοῦ ἐλθεῖν τὰ βῆλα τῷ ὀφείλοντι προβληθῆναι, καὶ ὅτε θέλει εἰσάξαι τὰ βῆλα, λέγει πρὸς τὰ μέρη τὸ ὄνομα μυστικῶς, καὶ ἀπέρχονται τὰ μέρη, καὶ ποιοῦσι τὰ ποιήματα τοῦ προβαλλομένου κατὰ τὸ ὄνομα. Καὶ ἄφ' οὗ σταθῇ τὸ σέκρετον κονιστωρίον, καὶ σταθῶσιν οἱ σιλεντιάριοι ἔνθεν κάκειθεν, νεύουσιν οἱ δεσπότης τῷ πραιποσίτῳ, καὶ ὁ πραιπόσιτος τῷ τῆς καταστάσεως, καὶ ἐπαίρει ὁ τῆς καταστάσεως μετὰ τοῦ σεκουνδικηρίου τὸν προβαλλόμενον πατρικίον, καὶ ἴσταται μέσον τοῦ σεκρέτου, κρατούμενος ὑπὸ τοῦ τῆς καταστάσεως καὶ τοῦ ἑτέρου σιλεντιαρίου· κἄν τε εἷς ἐστὶν, κἄν τε δύο, κἄν τε τρεῖς, καὶ αὐτοὶ συνεισέρχονται ὑπὸ σιλεντιαρίου κρατούμενοι, καὶ πίπτουσιν οἱ προβαλλόμενοι καὶ μόνον, καὶ εἰσάγουσι τὸν πρῶτον αὐτῶν ἔμπροσθεν τοῦ ὑποποδίου τῶν δεσποτῶν, καὶ πίπτει καὶ φιλεῖ τοὺς πόδας καὶ τὰ δύο γόνατα τοῦ μεγάλου βασιλέως, ὁμοίως καὶ τοῦ μικροῦ, καὶ ἐγερθεὶς ἀπλοῖ τὰς χεῖρας, καὶ λαμβάνει τὰ κωδικέλλια παρὰ τῶν δεσποτῶν καὶ φιλεῖ τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ ἴστησιν αὐτόν, ὅπου ἴστανται οἱ λοιποὶ, καὶ εἰσάγει τὸν δεύτερον, καὶ προσφέρει κάκεινον ἐν τῷ ὑποποδίῳ, καὶ πίπτει καὶ φιλεῖ τοὺς πόδας ὁμοίως καὶ τὰ γόνατα

τῶν δύο δεσποτῶν, καὶ λαβὼν τὰ κωδικέλλια φιλεῖ τὰς χεῖρας, καὶ ὀπισθοποδεῖ κάκεῖνος, ὁμοίως καὶ οἱ λοιποί, ὅσοι ἑάν εἰσιν, ποιοῦσιν οὕτως, κᾶν τε τρεῖς, κᾶν τε τέσσαρες. Καὶ ὅτε λάβωσιν οἱ ἀμφοτέροι τὰ κωδικέλλια καὶ σταθῶσιν, εἰσάγονται ἀπὸ τε τοῦ μαγίστρου μέχρι τῶν ἐσχάτων συγκλητικῶν ἔμπροσθεν τῶν δεσποτῶν, κρατούμενοι ὑπὸ σιλεν 2.46 τιαρίων, ἀπευχαριστοῦντες. Καὶ ὅτε πληρώσῃ ἡ σύγκλητος τὴν εὐχαριστίαν, προσφέρει πάλιν ὁ τῆς καταστάσεως τὸν προβληθέντα πρῶτον, καὶ πίπτει ἐν τῷ ὑποποδίῳ καὶ φιλεῖ τοὺς πόδας καὶ τὰ γόνατα τοῦ μεγάλου δεσπότη, ὁμοίως καὶ τοῦ μικροῦ, καὶ εὐχεται τοὺς δεσπότης, ὡς τιμηθεῖς. Καὶ ἴστησιν αὐτὸν ὁ τῆς καταστάσεως ἕνθα ἐστὶν ἡ τιμὴ αὐτοῦ, κᾶν στρατηγὸς κᾶν ἔμπραττος, κᾶν τε ἄπραττος, ὁμοίως καὶ τοῖς λοιποῖς ποιεῖ οὕτως, πίπτουσιν κάκεῖνοι καὶ φιλοῦσιν τοὺς πόδας καὶ τὰ γόνατα, καὶ ἴστησιν αὐτούς, ἕκαστον κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ ὅτε συμπληρώσωσιν ἀμφοτέροι οἱ προβληθέντες, νεύουσιν οἱ δεσπότηται τῷ πραιποσίτῳ, καὶ λέγει· "Κελεύσατε" καὶ εὐχονται τὸ· "Εἰς πολλοὺς χρόνους." Καὶ ἐξέρχεται ἡ σύγκλητος μετὰ τῶν προρρηθέντων, καὶ λαμβάνουσιν οἱ σιλεντιάριοι τὰ κωδικέλλια αὐτῶν, καὶ ἕκαστος σιλεντιάριος ὀψικεῦει τὸν ἴδιον αὐτοῦ, βαστάζοντες τὰ κωδικέλλια αὐτῶν. Καὶ ἐξέρχονται διὰ τῆς προελεύσεως, καὶ ἀπέρχονται εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἱπποδρόμου, καὶ ἄπτουσι κηρούς, ὀψικευόμενοι ὑπὸ ἀξιωματικῶν, καὶ ἀπέρχονται ἐν τῷ Κομισιστωρίῳ καὶ ἄπτουσι κάκεῖσε κηρούς, ὁμοίως καὶ εἰς τοῦ Κυρίου. Καὶ ἴστανται οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ τὰ σκουτάρια τοῦ ἀριθμοῦ καὶ οἱ διαιτάριοι τῶν ὄλων διαιτῶν καὶ οἱ δεκανοὶ εἰς τὸν μάκρωνα τῶν κανδιδάτων, καὶ ἀπέρχονται οἱ αὐτοὶ πατρίκιοι ὀψικευόμενοι μέχρι τῶν χαλκῶν πυλῶν τῶν κορτινῶν, καὶ λέγει ὁ ἀδμηνσουνάλιος, ἄπερ φωνοβολεῖ ὁ νομεράριος καὶ λέγει· "Στήτω" καὶ κρατεῖ ὁ νομεράριος τὸ βῆλον, καὶ πάλιν λέγει ὁ ἀδμηνσουνάλιος, ἄπερ φωνοβολεῖ ὁ νομεράριος· "Λεβά, πατρίκιε στρατηγέ, λώκ," καὶ ἐξέρχεται ὁ πρῶτος πατρίκιος, καὶ πάλιν λέγει· "Στήτω" εἰς τὸν δεύτερον, καὶ λέγει, ἄπερ φωνο 2.47 βολεῖ ὁ νομεράριος, εἰ μὲν ἐστὶν ἔπαρχος, εἴτε λογοθέτης, εἴτε κυαίστωρ, λέγει· "Λεβά, πατρίκιε ἔπαρχε, λώκ" εἰ δέ ἐστὶν πατρίκιος μόνον· "Λεβά, πατρίκιε." Καὶ ἐξέρχεται κάκεῖνος εἰς τὴν πύλην, καὶ ἀπέρχονται οἱ αὐτοὶ πατρίκιοι ὀψικευόμενοι διὰ τῶν Σχολῶν, καὶ δέχονται τὰ μέρη ἕκαστον εἰς τοὺς ἰδίους τόπους, καὶ ἀκτολογοῦσιν ἕνα ἕνα πατρίκιον, ἕκαστον κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπιδίδωσιν τὸ λιβελλάριν ὁ δήμαρχος τῷ πρῶτῳ ὡς πρῶτῳ, τῷ δευτέρῳ ὡς δευτέρῳ, ὁμοίως καὶ τοῖς λοιποῖς, λέγων καὶ τὰ ποιήματα αὐτῶν. Ὅτε δὲ λέγει τὸ ὄνομα καὶ τὴν ἀξίαν, προσκυνεῖ πρὸς τὸν δήμαρχον καὶ τὸν δῆμον, καὶ ὁ δήμαρχος πρὸς αὐτὸν ποιῶν τὸ σέβας· ὁμοίως ἀκτολογοῦσιν καὶ τοὺς λοιπούς, ὁμοίως καὶ ὁ δῆμος τοῦ Βενέτου. Καὶ ἀπέρχονται οἱ προβληθέντες διὰ τοῦ χυτοῦ τῆς Χαλκῆς εἰς τὸ Ἅγιον Φρέαρ, καὶ ἄπτουσι κηρούς καὶ εἰσέρχονται ἐν τῷ ναῶ, καὶ ἴστανται εἰς τὸ σκάμνον τῶν πατρικίων, καὶ ὅτε ἐστὶν ὁ καιρὸς γενέσθαι τὴν εὐχὴν τῶν πατρικίων παρὰ τοῦ πατριάρχου, ἔρχεται ὁ ῥεφερενδάριος καὶ προσκαλεῖται αὐτούς, καὶ εἰσέρχονται εἰς τὸν ναόν, εἰς τὴν σωλαίαν, ἕνθα ἴσταται τὸ ἀντιμίσιον. Καὶ ἐξέρχεται ὁ πατριάρχης ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ λαμβάνει τὰ κωδικέλλια ἐξ αὐτῶν, καὶ τίθησιν αὐτὰ ἐν τῷ ἀντιμίσίῳ, καὶ ποιεῖ τὴν εὐχὴν, καὶ εἶθ' οὕτως ἐπιδίδωσιν ἐνὶ ἐκάστῳ πατρικίῳ τὰ κωδικέλλια αὐτῶν, καὶ ἕκαστος πατρίκιος τίθησιν τὸ ἀποκόμβιον αὐτοῦ ἐν τῷ ἀντιμίσίῳ, ὁ στρατηγὸς νομίσματα οβ', ὁ ἔμπραττος νομίσματα ν', ὁ ἄπραττος νομίσματα λς'. Καὶ ἀπέρχεται ὁ πατριάρχης ἐν τῷ ἀντιμίσίῳ, ἕνθα μεταδίδει, καὶ εἰσέρχονται οἱ πατρίκιοι καὶ κοινωνοῦσιν, εἶθ' οὕτως ἀπέρχονται εἰς τὸ σκάμνον τῶν πατρικίων, καὶ φοροῦσιν σαγία ἀληθινὰ ἀμφοτέροι καὶ διαμερίζεται τὸ ὀψίκιν εἰς τοὺς προβληθέντας, καὶ ἀναχωροῦσιν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν ὀψικευόμενοι. Καὶ οἱ σιλεντιάριοι φοροῦντες 2.48 σαγία ῥοῆς καβαλλάριοι, βαστάζοντες τὰ κωδικέλλια αὐτῶν, καὶ ἀπέρχονται μέχρι τῶν οἴκων αὐτῶν ὀψικεύοντες. Εἰ μὲν ἔχει γυναῖκα ὁ προβληθεὶς πατρίκιος, ἐπιδίδωσιν ὁ σιλεντιάριος τὰ κωδικέλλια τῇ πατρικίᾳ, καὶ λαμβάνει ἐξ αὐτῆς νομίσματα ιβ'· εἰ δὲ οὐκ ἔχει γυναῖκα, τίθησιν αὐτὰ εἰς τὸν κράβαττον αὐτοῦ, καὶ λαμβάνει τὰ ιβ' νομίσματα ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἀριστᾶ μετ' αὐτοῦ, καὶ οὕτως ἀναχωρεῖ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

Χρῆ δὲ γινώσκειν ὅτι ἐν ἑορτῇ προβολῆ πατρικίου οὐ γίνεται τὴν δωδεκαήμερον τῶν ἑορτῶν γίνεται καὶ τὴν ἐξαήμερον τῆς διακαινησίμου, καὶ τὴν ἡμέραν τῶν Βαΐων καὶ ἐν παγανῆ

κυριακῆ· καὶ τὸ ἅγιον Σάββατον μνηύεται ἡ σύγκλητος ἵνα βαστάζωσιν τὰ ἄσπρα χλανίδια μετὰ τῶν ἀτραβατικῶν, καὶ πρὸ τοῦ ἀπελθεῖν τοὺς δεσπότας εἰς τὴν ἐκκλησίαν, δέχεται σέκρετον μετὰ λευκῶν χλανιδίων εἰς τὸν Χρυσοτρικλινον, καὶ γίνεται ἡ προβολὴ τῆς πατρικιότητος, καὶ δίδοται μεταστάσιμον ἐν τῷ Κομιστωρίῳ, καὶ ἀλλάσσει πᾶσα ἡ σύγκλητος ἀτραβατικά χλανίδια κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς ἡμέρας τοῦ ἁγίου Σαββάτου, ὁμοίως καὶ οἱ προβληθέντες πατρίκιοι τὰ ἀτραβατικά, εἰ μὲν ἔστιν στρατηγὸς φορεῖ σαγίον ἀληθινόν, βαστάζων καὶ τὰ κωδικέλλια αὐτοῦ ἔμπροσθεν τῶν δεσποτῶν. Καὶ ἀπέρχονται μέχρι τῆς ἐκκλησίας, καὶ ὅτε ἀλλάξωσιν οἱ δεσπότες τὰς ἐνδυτὰς τῆς ἐκκλησίας, ὑποστρέφουσιν ἐν τῷ παλατίῳ καὶ ἀλλάσσουν οἱ προβληθέντες πατρίκιοι τὰ ἄσπρα χλανίδια, καὶ ἐπαίρουσιν οἱ σιλεντιάριοι τὰ κωδικέλλια αὐτῶν. Οἱ μὲν στρατηγοὶ μετὰ σαγίων ἀληθινῶν ἀπέρχονται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καθὼς τὰ προρρηθέντα, διὰ τῶν Σχολῶν καὶ τὰς δοχὰς τῶν μερῶν, καὶ ἐξέρχεται ὁ πατριάρχης ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ποιεῖ τὴν εὐχήν, ὡς ἔχει ἡ συνή 2.49 θεια, καὶ ἀναχωροῦσιν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, καθὼς ἀνωτέρω εἴρηται. Ἐν ἧ ἡμέρᾳ παρακυπτικὸν φιάλης γίνεται καὶ παρακύπτει μετὰ τὸ κωδικέλλιον, καὶ ἐν τῇ συμπληρώσει τοῦ παρακυπτικοῦ τῆς φιάλης τῶν Βενέτων ἀπέρχονται τὰ μέρη εἰς τοὺς τόπους αὐτῶν εἰς τὰς Σχολάς, ὁμοίως καὶ οἱ προβληθέντες πατρίκιοι ὀψικευόμενοι ἀπέρχονται εἰς τὰς Σχολάς, καὶ δέχονται αὐτοὺς τὰ μέρη, καὶ ἀπέρχονται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ πληροῦται πᾶσα ἡ ἀκολουθία, ὡς ἔχει ἡ συνήθεια, καθὼς ἀνωτέρω εἴρηται. Εἰ δὲ οὐκ ἔστιν συγκλητικὸς ὁ προβληθεὶς πατρίκιος, ἀλλ' ἔστιν ἀπὸ σπαθίου, οὐκ εἰσέρχεται ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ, ἀλλ' ἐνδύει αὐτὸν ὁ τῆς καταστάσεως σαγίον ροῆς. Καὶ ὅτε εἰσέλθωσιν τὰ βῆλα ὅλα κατὰ τὴν συνήθειαν ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ καὶ σταθῶσι κονιστωρίον, κρατεῖ ὁ τῆς καταστάσεως τὸν ὀφείλοντα προβληθῆναι εἰς τὸ πούλιτον τῶν ἀργυρῶν πυλῶν μετὰ ἄλλου σιλεντιαρίου, καὶ ἔρχεται ὁ ὀστιάριος μόνος, καὶ ἴσταται εἰς τὸ βῆλον ἔσωθεν, καὶ ὅτε λάβῃ τὸ νεῦμα παρὰ τοῦ πραιποσίτου, κρούει τὸ βῆλον, καὶ ἐπαίρει αὐτὸ ὁ σιλεντιάριος, καὶ εἰσέρχεται ὁ προβληθεὶς πατρίκιος ἀπὸ σαγίου ροῆς, κρατούμενος ὑπὸ τοῦ τῆς καταστάσεως καὶ ἐτέρου σιλεντιαρίου, καὶ πίπτει μετὰ τῶν σιλεντιαρίων ὁ προβληθεὶς τὸ πρῶτον, τὸ δεύτερον πίπτει εἰς τὴν μέσην τοῦ τρικλίνου, τὸ τρίτον πίπτει ἀπὸ διαστήματος τοῦ σένζου. Καὶ φέρουσιν αὐτόν, καὶ πίπτει ἔμπροσθεν τοῦ ὑποποδίου, καὶ φιλεῖ τοὺς πόδας τοῦ μεγάλου βασιλέως καὶ τὰ δύο αὐτοῦ γόνατα, ὁμοίως καὶ τοῦ μικροῦ, καὶ ἀπλοῖ τὰς χεῖρας καὶ λαμβάνει παρὰ τῶν δεσποτῶν τὰ κωδικέλλια, καὶ φιλεῖ τὰς χεῖρας τῶν δεσποτῶν, καὶ ὀπισθοποδεῖ αὐτὸν ὁ τῆς καταστάσεως, ἔνθα τὸ τρίτον προσεκύνησε, καὶ εἰσέρχονται οἱ πατρίκιοι 2.50 ἀπὸ τε μαγίστρων καὶ τῶν λοιπῶν πατρικίων, κρατούμενοι ὑπὸ σιλεντιαρίων, ἀευχαριστοῦντες τοῖς δεσπότης πατρίκιοι καὶ μόνον· οἱ δὲ λοιποὶ συγκλητικοὶ οὐ πίπτουσιν, ὡς μὴ γενομένου συγκλητικοῦ. Καὶ ἀπέρχεται ὀψικευόμενος ἐν τῷ Κομιστωρίῳ, καὶ οὕτως ἀπέρχονται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ τὰ λοιπὰ πάντα πληροῦται, ὡς ἔχει ἡ συνήθεια, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν πατρικίων καὶ ὅτε ἀναχωρεῖ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας, φορεῖ καὶ αὐτὸς σαγίον ἀληθινόν, καὶ οὕτως ἀναχωρεῖ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

2.51 ΝΖ' (ΜΗ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἐπὶ προβολῇ πατρικίων.

Εἰσελθὼν ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν καμάραν τὴν οὖσαν πρὸς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου ἔνδον τοῦ βήλου, προσκαλεῖται ὁ πραιπόσιτος τοὺς βεστήτορας, καὶ περιβάλλουσι τὴν χλανίδα τὸν βασιλέα, καὶ τούτων ἐξεληθόντων, στέφεται ὑπὸ τοῦ πραιποσίτου, ἔπειτα ἐξέρχεται ἐκ τῆς καμάρας, ἐν ἧ ἔστέφθη, καὶ ἀνελθὼν καθέζεται ἐπὶ τοῦ σένζου αὐτοῦ, τοῦ ἰσταμένου εἰς τὸν Χρυσοτρικλινον. Στάντων δὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου ἔνθεν κάκειθεν, οἱ κουβικουλάριοι καὶ οἱ σπαθαροκουβικουλάριοι ἴστανται ὀπίσω κύκλῳ τοῦ σένζου, καθὼς ἔστιν τὸ ἡμικύκλιον, διὰ τὸ χωρηθῆναι τοὺς μέλλοντας εἰσελθεῖν διὰ τῶν ὀκτῶ βῆλων· οἱ δὲ πρωτοσπαθάριοι εὐνοῦχοι ἴστανται πλησίον τοῦ σένζου. Εἶτα λαβὼν τὸν θυμιατὸν ὁ μινσουράτωρ ἢ καὶ ὁ παπίας τοῦ παλατίου τοῦ μεγάλου, θυμιᾷ ἀπὸ τοῦ αἰρομένου βήλου τοῦ Χρυσοτρικλίνου, καὶ ἀνέρχεται θυμίων τὸν βασιλέα, καὶ τοῦτο ποιῶν ἐκ γ' ὑποχωρεῖ. Καὶ λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, ἀπέρχεται καὶ ἴσταται ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως

μέσον τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, καὶ ἐφαπλώσας τὰς χεῖρας αὐτοῦ μετὰ τοῦ χλανιδίου αὐτοῦ, προσκυνεῖ τὸν βασιλέα, μὴ κλίνας τὰ γόνατα, εἰ μὴ μόνον τὸ σχῆμα τῆς προσκυνήσεως, ὃν τρό 2.52 πον ἢ τῆς ἡμέρας τάξις ἀπαιτεῖ. Καὶ εἶθ' οὕτως ἐξέρχεται μετὰ δύο ὄστιαρίων, ἔμπροσθεν αὐτοῦ βασταζόντων καὶ τὰ βεργία αὐτῶν ἐν τῷ Τριπέτωνι, καὶ εὐρίσκει τοὺς μαγίστρους ἐτοιμασθέντας παρὰ τοῦ τῆς καταστάσεως, καὶ προσκαλεῖται αὐτοὺς ὁ πραιπόσιτος· καὶ ἴστανται ἔξω τοῦ βήλου τῆς πύλης τοῦ Χρυσοτρικλίνου δύο σιλεντιάριοι, καὶ ἡνίκα προσκληθῶσιν οἱ μάγιστροι παρὰ τοῦ πραιποσίτου, αἴρεται ὑπερθεῖν τὸ βῆλον ὑπὸ σιλεντιαρίων, καὶ εἰσέρχονται οἱ μάγιστροι μετὰ τοῦ πραιποσίτου, τὸ πρῶτον βῆλον, καὶ στάς ὁ πραιπόσιτος πλησίον τοῦ αὐτοῦ βήλου, οἱ δὲ μάγιστροι ὀπίσω αὐτοῦ, νεύει ὁ πραιπόσιτος τοὺς ὄστιαρίους, καὶ ἴστανται ἔνδον τοῦ βήλου. Λαβὼν δὲ νεῦμα ὁ ἔνδον πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, δίδωσι νεῦμα τῷ μινσουράτωρι ἢ τῷ κουβικουλαρίῳ τῷ αἴροντι τὸ βῆλον, καὶ εἰσέρχεται ὁ πραιπόσιτος καὶ ἀνέρχεται ἐν τῇ στάσει αὐτοῦ· οἱ δὲ μάγιστροι εἰσελθόντες ἔνδον τοῦ βήλου, πίπτουσι, καὶ ἀναστάντες ἴστανται ἐν τῇ τάξει αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου ἔνθεν κάκειθεν. Καὶ αὐθις λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, εἰσέρχεται εἰς τὸ μέσον, καὶ προσκυνήσας, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, ἐξέρχεται μετὰ δύο ὄστιαρίων ἐν τῷ Τριπέτωνι, καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς ἀνθυπάτους, εἰσάγει αὐτούς, βῆλον β' προσκυνήσαντες δὲ καὶ αὐτοί, ἴστανται ἀπὸ τῶν μαγίστρων ἔνθεν κάκειθεν, ὁ δὲ πραιπόσιτος ἀνέρχεται ἐν τῇ στάσει αὐτοῦ, τοῦτο δὲ ποιεῖ κατὰ εἴσοδον ἐκάστου βήλου. Καὶ αὐθις λαβὼν νεῦμα, ἐξέρχεται, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, ἐν τῷ Τριπέτωνι, καὶ προσκαλεῖται τοὺς πατρικίους καὶ στρατηγούς, καὶ εἰσάγει αὐτούς, βῆλον γ'.

Ἐκτελούντων καὶ αὐτῶν προσκύνησιν καὶ στάσιν, ὡς καὶ οἱ πρόωρον. 2.53 Ἰστέον δὲ ὅτι, εἰ μὲν οὐκ ἔστιν ὁ ὕπαρχος πατρικίος, ἐν τῷ τρίτῳ βήλῳ τῶν πατρικίων εἰσέρχεται ἐν τῇ δοχῇ, ἐὰν δὲ κυαίστωρ ἢ λογοθέτης ἢ γενικὸς ἢ ἐκ τῶν τὰ πρῶτα ὀφφίικια κατεχόντων οὐκ εἰσι πατρικιοί, οὐδεὶς εἰσέρχεται μετὰ τῶν πατρικίων, ἀλλ' εἰσέρχονται μετὰ τῆς συγκλήτου. Καὶ λαβὼν πάλιν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, εἰσέρχεται εἰς τὸ μέσον, καὶ προσκυνήσας καὶ ἐκτελέσας πάντα ἃ ἐν τῷ πρώτῳ βήλῳ ἐξετέλεσεν, ἐξέρχεται μετὰ δύο ὄστιαρίων ἐν τῷ Τριπέτωνι, καὶ εἰσάγει τὴν σύγκλητον, δ' βῆλον· ἐκτελοῦσιν δὲ καὶ αὐτοὶ ὁμοίως. Συνεισέρχονται αὐτοῖς διὰ τῆς πλαγίας αὐτῶν ἐν μὲν τῷ δεξιῷ μέρει οἱ βεστήτορες, ἐν δὲ τῷ εὐωνύμῳ ὁ λογοθέτης μετὰ τῶν ἀσηκρητῶν καὶ ὁ ῥεφερενδάριος μετ' αὐτῶν φορῶν φελώνην ἄσπρον. Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ μὲν ἀσηκρητῆται καὶ οἱ βεστήτορες καὶ ὁ λογοθέτης καὶ ὁ δεκανὸς εἰσιόντες οὐ πίπτουσι, ἀλλ' ἴστανται ὀπισθεν τοῦ σεκρέτου ἔνθεν κάκειθεν, ἢ δὲ σύγκλητος, ὡς προεῖρηται, ἐπελθοῦσα ἐκτελεῖ ἅπαντα, ὡς καὶ οἱ πρότερον. Εἶτα ἀνελθὼν πάλιν ὁ πραιπόσιτος, ἴσταται ἐν τῇ τάξει αὐτοῦ, καὶ λαβὼν παρὰ τοῦ βασιλέως νεῦμα, εἰσέρχεται μέσον, καὶ προσκυνήσας ἐξέρχεται μετὰ ὄστιαρίων καὶ βεργίων ἐν τῷ Τριπέτωνι, καὶ εἰσάγει τοὺς κόμητας τῶν σχολῶν εἰς τὸ ε' βῆλον· ἐκτελοῦσιν δὲ καὶ αὐτοὶ ὁμοίως. Ὁ δὲ πραιπόσιτος ἀνέρχεται καὶ ἴσταται ἐν τῇ τάξει αὐτοῦ, καὶ αὐθις λαβὼν νεῦμα εἰσέρχεται εἰς τὸ μέσον καὶ προσκυνεῖ, καὶ ἐξελθὼν εἰσάγει κανδιδάτους, βῆλον ς', καὶ αὐτοί, ὡς προεῖρηται, τὰ συνήθη ἐκτελέσαντες, ἴστανται ἐν τῇ τάξει αὐτῶν. Καὶ ὁ πραιπόσιτος εἰσελθὼν πάλιν καὶ προσκυνήσας, εἰσάγει δομεστίκους, βῆλον ζ'· καὶ αὐτοὶ ἐκτελοῦσιν ὁμοίως. Εἶτα εἰσάγει τοὺς ἀπὸ ἐπάρχων, βῆλον η'. 2.54 Καὶ τελεσθέντων τῶν ἡ' βήλων, συνεισέρχονται μετὰ τοῦ ὀγδόου βήλου ὁ τῆς καταστάσεως καὶ οἱ σιλεντιάριοι ἔνθεν κάκειθεν ὀπισθεν τοῦ σεκρέτου, καὶ εἰ μὲν εἰσηλθὼν ὁ μέλλων γίνεσθαι πατρικίος ἐν ἐνὶ τῶν βήλων, καὶ ἴσταται ἐν τῇ δοχῇ τοῦ σεκρέτου, προσκαλεῖται ὁ βασιλεὺς τὸν πραιπόσιτον, καὶ ὃν ἂν κελεύῃ προβαλέσθαι πατρικίον, λέγει τὸ ὄνομα αὐτοῦ τῷ πραιποσίτῳ, κάκεινος λέγει τῷ τῆς καταστάσεως, κάκεινος λαβὼν μετ' αὐτοῦ σιλεντιάριον καὶ τὸν μέλλοντα προβληθῆναι, ἐξαίφνης ἄγουσιν καὶ ἰστᾶσιν μέσον ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως· εἰ δὲ ἔξω ἔμεινεν, ὡς μὴ ἀξίας οὔσης τῆς τάξεως αὐτοῦ εἰσελθεῖν μετὰ τῶν ἡ' βήλων, μένει μετ' αὐτοῦ ὁ τῆς καταστάσεως μετὰ σιλεντιαρίου ἑνός, ὁ δὲ βασιλεὺς προσκαλεῖται τὸν πραιπόσιτον καὶ γνωρίζει τὸ ὄνομα τοῦ μέλλοντος προβληθῆναι, ὁ δὲ πραιπόσιτος ἴσταται μέσον τοῦ σεκρέτου, καὶ προσκυνήσας, ἐξελθὼν μετὰ δύο ὄστιαρίων,

προσκαλεῖται αὐτόν, καὶ εἰσάγει, φοροῦντα σαγίον ῥοῆς. Κρατοῦσι δὲ αὐτόν ὃ τε τῆς καταστάσεως καὶ σιλεντιάριος, καὶ ἰστᾶσιν αὐτόν μέσον τοῦ σεκρέτου ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως, ὁ δὲ πραιπόσιτος εἰσελθὼν ἐν τῇ καμάρᾳ καὶ τὰς πλάκας παρὰ τοῦ δευτέρου λαβὼν, ἐπιδίδωσιν αὐτὰς τῷ βασιλεῖ. Ἄγουσι δὲ τὸν μέλλοντα προβληθῆναι ὁ τῆς καταστάσεως καὶ ὁ σιλεντιάριος, καὶ ῥίπτουσιν αὐτόν εἰς τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως, καὶ προσκυνήσας ἀσπάζεται αὐτούς, εἶτα τὰ γόνατα αὐτοῦ, εἶτα λαβὼν τὰς πλάκας ἀπὸ τοῦ βασιλέως, φιλεῖ καὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ. Καὶ λαβόντες αὐτόν, ἀποφέρουσιν ὀπισθοφανῶς, καὶ ἰστώσιν αὐτόν μέσον τοῦ σεκρέτου ἀναμεταξὺ τῶν τοῦ κουβουκλείου ἀρχόντων, διαμερίζονται δὲ οἱ σιλεντιάριοι, οἱ μὲν ἐκ δεξιῶν, οἱ δὲ ἐξ εὐωνύμων, καὶ λαβὼν ὁ δεξιὸς τὸν πρῶτον μάγιστρον, ἄγει αὐτόν καὶ ἴστησιν ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τοῦ προβληθέντος πατρικίου, κάκεῖνος προσκυνήσας, ὑπερεύχεται τὸν βασιλέα, καὶ εἶθ' οὕτως 2.55 ἀπέρχεται ἐν τῇ αὐτοῦ στάσει τε καὶ τάξει. Καὶ ἡνίκα τελέσῃ τὴν εὐχὴν καὶ εὐχαριστίαν ὁ πρῶτος μάγιστρος, εὐθέως καταλαμβάνει ὁ εὐώνυμος σιλεντιάριος, εἰσάγων μάγιστρον ἐκ τοῦ ἐτέρου μέρους, καὶ ἴστησιν αὐτόν ἐξ εὐωνύμων τοῦ προβληθέντος πατρικίου, καὶ αὐτὸς ὑπερεύχεται τὸν βασιλέα ἀπευχαριστῶν· ἡνίκα δὲ μέλλει ἐξελθεῖν ὁ αὐτὸς μάγιστρος, καταλαμβάνει ὁ ἐκ δεξιῶν τὰ αὐτὰ ποιῶν. Ἰστέον δὲ ὅτι πάντες οἱ εἰσελθόντες διὰ τῶν ὀκτῶ βήλων χωρὶς τῶν ἀσηκρητῶν καὶ τῶν βεστητόρων καὶ τοῦ ῥεφερενδαρίου, ἕκαστος αὐτῶν κατὰ τὴν ἰδίαν τάξιν εἰσέρχεται, κρατούμενος ὑπὸ σιλεντιαρίου, πλησίον τοῦ προβληθέντος πατρικίου, οἱ μὲν ἐκ δεξιῶν, οἱ δὲ ἐξ ἀριστερῶν, ἐκτελοῦσιν δὲ καὶ αὐτοὶ πάντα ἀκολουθῶς, ὄν τρόπον ὁ ἐκ δεξιῶν μάγιστρος καὶ ὁ ἐξ ἀριστερῶν ἐξετέλεσαν. Καὶ πάντων προσκυνησάντων καὶ ἀπευχαριστησάντων τὸν βασιλέα, λαβόντες τὸν προβληθέντα πατρίκιον ὃ τε τῆς καταστάσεως καὶ ὁ σιλεντιάριος, ἄγουσιν αὐτόν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ πεσὼν φιλεῖ τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως, εἶτα τὰ γόνατα αὐτοῦ, καὶ εὐξάμενος καὶ ἀπευχαριστήσας τὸν βασιλέα, ἀπελθὼν ἵσταται ἐν τῇ τάξει αὐτοῦ, εἶτα λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως λέγει· "Κελεύσατε." Καὶ πάντες ὑπερευξάμενοι ἐξέρχονται, ὁ δὲ βασιλεὺς ἀναστὰς ἀπὸ τοῦ σένζου αὐτοῦ, εἰσέρχεται ἐν τῇ καμάρᾳ τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου, καὶ λαβὼν ὁ πραιπόσιτος τὸ στέμμα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως, προσκαλεῖται τοὺς βεστήτορας, καὶ ἀπαλλάσσουσιν αὐτοὶ τὴν χλανίδα αὐτοῦ. Ὁ δὲ προβληθεὶς πατρίκιος ἐξέρχεται διὰ τῶν Σκύλων ἐν τῷ Ἴπποδρόμῳ, καὶ περιπατεῖ ἔμπροσθεν αὐτοῦ σιλεντιάριος βαστάζων τὰς πλάκας, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, ἄπτει κηροῦς, καὶ εὐξάμενος ἐξέρχεται 2.56 ἐκεῖθεν, καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ τε ἀξιωματικῶν, σκευοφόρων, στρατιωτῶν ταγματῶν, δεκανῶν καὶ διαιταρίων, διέρχεται διὰ τοῦ Ἴπποδρόμου καὶ τῆς Θερμάστρας καὶ ἀπέρχεται ἐν τῷ Κομισιστωρίῳ, καὶ ἄψας κηροῦς ἐξέρχεται, καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν δηριγευόμενος, ἐξέρχεται διὰ τε τῶν Ἐξκουβίτων καὶ τῶν Σχολῶν. Δέχονται αὐτόν οἱ τοῦ μέρους τῶν Βενέτων, ἐν ᾧ ἄπτει κηροῦς ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ τρίτῃ τάξει ὅτε προέρχεται ἔξωθεν τῶν μεγάλων πυλῶν, ἀκτολογοῦσι δὲ αὐτόν, καθὼς τελοῦσιν ἐν ταῖς προβολαῖς τῶν πατρικίων, λέγοντες καὶ τό· "Ὁ δεῖνα" καὶ· "Εἶσε πατρίκιος" καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτῷ ὁ δήμαρχος λιβελλάριν. Καὶ ἀνελθὼν ἐν τῇ πύλῃ πλησίον τῆς Χαλκῆς, δέχεται αὐτόν τὸ μέρος τῶν Πρασίνων, καὶ ἐπιδίδωσιν ὁ δήμαρχος τὸ λιβελλάριν, καὶ ἵσταται μέσον, ὡς εἴθισται αὐτῷ πάντοτε ἐν ταῖς δοχαῖς γίνεσθαι. Εἶτα τελεσάντων τῶν δύο μερῶν, ἐξέρχεται διὰ τῆς Χαλκῆς, καὶ διελθὼν μέχρι τοῦ Ἁγίου Φρέατος, ἄπτει ἐκεῖσε κηροῦς, καὶ εἶθ' οὕτως εἰσέρχεται εἰς τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν, καὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀγίων θυρῶν ἐστῶς, εὐχεται, καὶ προσκαλεσάμενος αὐτόν ὁ πατριάρχης, κλίνει τὴν αὐτοῦ κεφαλὴν, λέγων εὐχὴν, εἶθ' οὕτως κοινωνεῖ τοῦ ἀχράντου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ παρὰ τοῦ πατριάρχου, καὶ ἀσπασάμενος αὐτόν ὁ πατριάρχης, ἀποπέμπει αὐτόν. Ὁ δὲ πατρίκιος τὴν ἐξ ἔθους τῇ ἐκκλησίᾳ διδομένην συνθήειαν δεδωκώς, ἐξέρχεται διὰ μέσου τοῦ ναοῦ εἰς τὸν νάρθηκα, κάκεῖσε ἀπαλλάξας βάλλει τὸ σκαραμάγγιον αὐτοῦ καὶ σαγίον ἀληθινόν, καὶ εἶθ' οὕτως ἐξελθὼν ἀπέρχεται ἔφιππος αὐτός, καὶ ὁ σιλεντιάριος ἔμπροσθεν αὐτοῦ, βαστάζων τὰς πλάκας, φορῶν σαγίον ἀληθινόν, οἱ δὲ λοιποὶ, οὓς ἀνωτέρω εἰρήκαμεν, δηριγεύουσιν αὐτόν μέχρι τοῦ οἴκου αὐτοῦ. Ἰστέον δὲ ὅτι οὓς ἀνωτέρω εἶπομεν, πεζοὶ δηριγεύουσιν, 2.57 καταλαβὼν δὲ ὁ πατρίκιος τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὑποδέχεται πάντας, ἡ δὲ ἐν τῇ τραπέζῃ καθέδρα τοῦ σιλεντιαρίου πλησίον τοῦ πατρικίου εἰς τὸ

ἀριστερὸν μέρος ἰσοτίμως καθέζεται, ἢ γὰρ τάξις οὕτως παρέχει· λαμβάνουσι δὲ καὶ αὐτοὶ παρὰ τοῦ πατρικίου οἱ τε σιλεντιάριοι καὶ οἱ στρατιῶται τὰς ἐξ ἔθους διδομένας αὐτοῖς συνηθείας καὶ ἀπέρχεται ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, εὐχαριστοῦντες τὸν Θεὸν καὶ ὑπερευχόμενοι τὸν πλουτοποιὸν ἡμῶν βασιλέα. Ἀκτολογία τῶν δήμων ἐπὶ προαγωγῇ πατρικίου.

Τῆς συνήθους τάξεως τελομένης ἐν τῷ παλατίῳ ἐπὶ τῇ τοῦ πατρικίου προαγωγῇ, ἐξέρχεται διὰ τῆς προελεύσεως, ὀψικευόμενος ὑπὸ σιλεντιαρίου, δηλονότι τοῦ σιλεντιαρίου βασιτάζοντος τὸν τούτου κωδίκηλλον καὶ ἀπέρχεται εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἱπποδρόμου, εἰς τὸν Ἅγιον Στέφανον, καὶ ἄπτει ἐκεῖσε κηρούς. Καὶ ὀψικευόμενος ὑπὸ ἀξιωματικῶν, ἀπέρχεται ἐν τῷ Κονιστωρίῳ, καὶ ἄπτει ἐκεῖσε κηρούς, ὁμοίως καὶ εἰς τὴν τοῦ Κυρίου ἐκκλησίαν, καὶ ἴστανται οἱ τε ἀξιωματικοὶ καὶ τὰ σκουτάρια τοῦ ἀριθμοῦ καὶ οἱ διαιτάριοι τῶν ὄλων διαιτῶν καὶ οἱ δεκανοὶ εἰς τὸν μάκρωνα τῶν κανδιδάτων. Καὶ ἀπέρχεται ὁ αὐτὸς πατρίκιος, ὀψικευόμενος ὑπ' αὐτῶν, ἕως τῶν χαλκῶν πυλῶν τῶν κορτινῶν, καὶ λέγει ὁ ἀδμηνσουνάλιος· "Στήτω," καὶ κρατεῖ ὁ νομεράριος τὸ βῆλον καὶ λέγει· "Λεβά, πατρίκιε, ἐ λώκ." Καὶ πάλιν λέγει ὁ ἀδμηνσουνάλιος, ἄπερ φωνοβολεῖ ὁ νομεράριος, καὶ ἐξέρχεται ὁ πατρίκιος, καὶ διέρχεται διὰ τῶν Σχολῶν, ὀψικευόμενος δηλονότι ὑπὸ τῶν προειρημένων. Τὸ δὲ μέρος τῶν Πρασίνων ἴσταται εἰς τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους εἰς τὰς Σχολάς, ἐκδεχόμενον τὸν πατρίκιον, καὶ 2.58 μετὰ τὸ στήναι τὸν πατρίκιον εἰς τὸν εἰωθότα τρόπον, λέγει ὁ δήμος· "Πρὸ πάντων εὐφημήσωμεν τοὺς δεσπότης τῆς οἰκουμένης." Οἱ κράκται· "'Ο δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα μεγάλων βασιλέων καὶ αὐτοκρατόρων πολλὰ τὰ ἔτη." Ὁ λαὸς ἐκ γ' ὁμοίως. Οἱ κράκται· "'Ο δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα εὐσεβεστάτων Αὐγουστῶν πολλὰ τὰ ἔτη." Ὁ λαὸς ἐκ γ' ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Τῶν πορφυρογεννήτων πολλὰ τὰ ἔτη." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται καὶ εἶθ' οὕτως λέγουσιν ἄκτα ἀπὸ φθογγῆς· "Τίς οὐκ ἔχει ἐπὶ πλεῖον δοξάσαι τὸν μόνον ἀθάνατον βασιλέα" ἐκ γ'. "καὶ προβιάζοντα ἀξίαν τοῖς ἀξίοις" ἐκ γ'. "καὶ σὲ ὁ δεῖνα ἐτίμησαν παραδόξως" ἐκ γ'. "τὴν τοῦ πατρικίου περιδοξον ἀξίαν," ἐκ γ'. "ἀλλ' ὁ πάντων Ποιητῆς καὶ Δεσπότης τοὺς χρόνους αὐτῶν πληθύνη σὺν ταῖς Αὐγούσταις καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις." Καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιδίδωσι τὸ λιβελλάριον ὁ δήμαρχος τῷ πατρικίῳ, καὶ λέγουσιν οἱ κράκται· "Εἶσε ὁ δεῖνα, εἶσε ὁ δεῖνα, εἶσε ὁ δεῖνα." Καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Εἶσε πατρίκιος, εἶσε." Οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθες, προβολὴ τῶν εὐεργετῶν." Ὁ λαὸς· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθες, ποθητὲ τῶν ἀνάκτων." Ὁ λαὸς· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθες ὁ εὐγενῆς ἐκ προγόνων." Ὁ λαὸς· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθες, ὁ δεῖνα πατρίκιε τῶν Ῥωμαίων." Ὁ λαὸς· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθες εἰς φιλοῦντά σε δῆμον." Ὁ λαὸς· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται· "Ἀξίως σε ἠγάπησαν οἱ δεσπότης, ὡς ὄντα καθαρὸν καὶ ἐπάξιον," Ὁ λαὸς· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται· "ἀλλ' ὁ πάντων Ποιητῆς 2.59 καὶ Δεσπότης," Ὁ λαὸς· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται· "φυλάξη σε, πατρίκιε, εἰς πλήθη χρόνων." Καὶ ἀποκινουῦντος τοῦ πατρικίου, ὀψικεύει ἔμπροσθεν αὐτοῦ ὁ δήμος, λέγων ἀπελατικὸν ἦχ' δ'· "Οἱ ἐκ τῆς ἄνω Προνοίας ἐστεμμένοι ἀξιοδότως πάνσοφοι εὐεργεταὶ σε, ὡς προσφιλέστατον δοῦλον, ὁ δεῖνα, ἐτίμησαν ἐν ὑπερτέραις, ἀξίαις, πρωτοσπαθάριον ἔντιμον καὶ εὐγενῆ ἐκ προγόνων, καὶ εἰς ὑπέριμον δόξαν, τὴν πατρικίου ἀνύψωσαν ἀξίαν." Καὶ ἀπάγουσιν αὐτὸν ὀψικεύοντες ἕως τῆς δοχῆς τῶν Βενέτων (μέχρι γὰρ ἐκεῖσε πληροῦται τὸ ποίημα), καὶ μετὰ τὸ πληρωθῆναι λέγουσιν οἱ κράκται· "'Ες ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, σῶσον τὸν πατρίκιον." Καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'· "'Ες ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος." Καὶ δέχεται αὐτὸν τὸ μέρος τῶν Βενέτων εἰς τὴν Χαλκῆν, καὶ γίνεται ἡ ἀκολουθία καὶ ἡ τάξις τῆς δοχῆς, καθὼς καὶ πρόην ἐπὶ τῆς δοχῆς τῶν Πρασίνων· πλὴν λέγει ἀπελατικὸν ἦχ' δ'· "Οἱ ἐκ Θεοῦ κρατούμενοι," ὡς προεγράφη. Καὶ διέρχεται διὰ τοῦ χύτου τῆς Χαλκῆς, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἅγιον Φρέαρ καὶ ἄπτει κηρούς, καὶ μετὰ τοῦτο εἰσέρχεται εἰς τὴν σωλέαν, ἔνθα ἴσταται τὸ ἀντιμίσιον. Ὁ δὲ πατριάρχης ἐξέρχεται ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ λαμβάνει τὸν κωδίκηλλον αὐτοῦ, καὶ τίθεισιν αὐτὸν ἐν τῷ ἀντιμίσίῳ, εἶτα ποιεῖ τὴν εὐχήν, καὶ μετὰ τὴν εὐχήν ἐπιδίδωσι τὸν κωδίκηλλον τῷ πατρικίῳ, καὶ μετὰ τὸ λαβεῖν τὸν κωδίκηλλον, τιθεῖ ὁ πατρίκιος τὸ ἀποκόμβιον ἐν τῷ ἀντιμίσίῳ. Ὁ δὲ πατριάρχης εἰσέρχεται ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, καὶ ἀπέρχεται ἐν τῷ ἀντιμίσίῳ, ἔνθα καὶ τοῖς δεσπότης ταῖς ἑορταῖς μεταδίδωσι, καὶ μεταδίδωσι τῷ πατρικίῳ· μετὰ δὲ τὴν μετάληψιν

ἀπέρχεται ὁ πατρίκιος εἰς τὸ σκάμνον τῶν πατρικίων, καὶ περιβάλλεται ἀληθινὸν σαγίον, καὶ ἐξέρχεται ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε, καὶ καββαλικεύει, καὶ ἀπέρχεται ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ὀψικευόμενος 2.60 ὑπὸ τῶν προειρημένων καὶ ὑπὸ τῶν δύο δήμων, καὶ λέγει ἕκαστος αὐτῶν τὸ ἴδιον ἀπελατικόν· ὁ δὲ σιλεντιάριος φορῶν σαγίον ῥοῆς, καὶ αὐτὸς καβαλλάριος, ὀψικεύει τὸν πατρίκιον, βαστάζων τὸν τούτου κωδῖκελλον. Καὶ μετὰ τὸ σωθῆναι τὸν πατρίκιον εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ὑποστρέφουσιν οἱ ὀψικεύοντες πάντες καὶ οἱ τῶν δύο μερῶν δήμοι, συνεστιῶνται δὲ τῷ πατρικίῳ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οἱ πραιπόσιτοι καὶ ἕτεροι πατρίκιοι καὶ ὀφφικιάλιοι καὶ οἱ δύο δήμαρχοι καὶ ὁ σιλεντιάριος, οἱ δὲ πραιπόσιτοι λαμβάνουσιν ἀνὰ ἱματίων ἐρραμμένων ἀπὸ τριβλαττίων ὀρνεμένων β', καὶ οἱ δήμαρχοι ἀβδία.

2.61 NH' (MΘ) Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἐπὶ προβολῇ ἀνθυπάτων.

Καθέζεται ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τοῦ σένζου ἐστεμμένος, φορῶν τὴν χλανίδα αὐτοῦ, καὶ ἴστανται οἱ τοῦ κουβουκλείου ἄρχοντες ἐν τῇ τάξει αὐτῶν· οἱ δὲ σπαθαροκουβικουλάριοι καὶ οἱ κουβικουλάριοι ἴστανται ὀπισθεν τοῦ βασιλέως κύκλοθεν τοῦ ἡμικυκλίου· οἱ δὲ πρωτοσπαθάριοι οἱ εὐνοῦχοι ἴστανται πλησίον τοῦ σένζου, φοροῦντες τὰ σαβάνια αὐτῶν, βαστάζοντες καὶ τὰ σπαθοβάκλια αὐτῶν. Καὶ λαβῶν θυμιατὸν ὁ παπίας, θυμιαῖ ὁμοίως, ὡς ἐπὶ προβολῇ πατρικίων, καὶ ὑποχωρεῖ. Εἶτα λαβῶν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, εἰσέρχεται καὶ ἴσταται μέσον ἀναμεταξὺ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, καὶ προσκυνήσας, ἐξέρχεται ἐν τῷ Τριπέτωνι μετὰ δύο ὀστιαρίων, καὶ ἐκτελεῖ πάντα, ὄν τρόπον ἀνωτέρω εἰρήκαμεν ἐν τῇ προβολῇ τῶν πατρικίων. Καὶ εἰσάγει βῆλον α' μαγίστρος, καὶ ἐκτελοῦσιν πάντα, ὡς ἡ συνήθεια ἔχει. Ὁμοίως πάλιν ἐξελθὼν εἰσάγει βῆλον β' πατρικίους καὶ στρατηγούς, καὶ ἀπλῶς τὰ λοιπὰ βῆλα, τοὺς τε δημάρχους καὶ τὸν τοποτηρητὴν τῶν σχολῶν. Καὶ εἰ μὴ εἰσηλθεν ἐν τῇ δοχῇ ὁ μέλλων γενέσθαι ἀνθύπατος, προσκαλεσάμενος ὁ βασιλεὺς τὸν πραιπόσιτον, λέγει τὸ ὄνομα τοῦ μέλλοντος προβληθῆναι, κάκεῖνος λέγει τῷ τῆς καταστάσεως, κάκεῖνος λαβῶν αὐτόν, ὡς ἐπὶ πατρικίου, ἴστησιν αὐτόν ἔμπροσθεν τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, 2.62 καὶ λαβῶν ὁ πραιπόσιτος πορφυροῦν τετράδιον ἐπιδίδωσι τῷ βασιλεῖ. Ὁ δὲ τῆς καταστάσεως μετὰ σιλεντιαρίου, ἐνέγκαντες αὐτόν πλησίον τοῦ βασιλέως, ποιοῦσι προσκυνῆσαι καὶ φιλῆσαι τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως, εἶθ' οὕτως τὰ γόνατα αὐτοῦ. Εἶτα λαβῶν τὸ πορφυροῦν τετράδιον παρὰ τοῦ βασιλέως, ἤγουν τὸ ἀνθυπατικὸν, φιλεῖ καὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ εἶθ' οὕτως ἀπαγαγόντες αὐτόν ὀπισθοφανῶς, ἴστασιν αὐτόν μέσον· ἅπαντες δὲ οἱ ἐν τῇ δοχῇ εἰσελθόντες ἐκτελοῦσι τὴν προσκύνησιν, ὄν τρόπον ἀνωτέρω εἴρηται ἐν τῇ προβολῇ τῶν πατρικίων. Εἰ δὲ οὐκ εἰσηλθεν ἐν τῇ δοχῇ ὁ μέλλων προβληθῆναι, ἀλλ' ἐναπέμεινεν ἔξω, ὡς μὴ ἐνδέχεσθαι τὴν ἀξίαν αὐτοῦ εἰσέρχεσθαι ἐν ταῖς δοχαῖς, ἢ κατὰ ὑστέρησιν ἐναπέμεινεν ἔξω, ἐξέρχεται ὁ πραιπόσιτος καὶ εἰσάγει αὐτόν, τελεῖται δὲ μέχρις ἂν καταλάβῃ τὸ ἀνθυπατικὸν παρὰ τοῦ βασιλέως, ὡς ἀνωτέρω ἐν τῇ καταστάσει τῶν πατρικίων ἐδηλώσαμεν. Τελέσαντες δὲ πάντες ἐν τῇ δοχῇ τὴν συνήθη προσκύνησιν καὶ εὐχαριστήσαντες, λαμβάνουσι τὸν προβληθέντα ἀνθύπατον ὁ τῆς καταστάσεως μετὰ σιλεντιαρίου, καὶ ἀπάγουσιν αὐτόν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσκυνήσας τὸν βασιλέα ὑποστρέφει, καὶ ἴσταται ἐν τῇ τάξει αὐτοῦ, καὶ λαβῶν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, λέγει· "Κελεύσατε."

2.63 NΘ' (N') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἐπὶ προαγωγῇ ζωστῆς πατρικίας.

Ἀλλάσσουσιν οἱ δεσπότες τὰ διβητήσια καὶ τὰς χλαμύδας, καὶ ἴστανται εἰς τὰς πύλας τοῦ Φάρου, βλέποντες ἐπὶ τὸν μέσον πυλῶνα, τὰ νῶτα ἔχοντες πρὸς ἀνατολὴν, στέμματα δὲ οὐ φοροῦσιν οἱ δεσπότες. Καὶ ὅτε λάβῃ ὁ πραιπόσιτος τὸ νεῦμα παρὰ τῶν δεσποτῶν, εἰσάγει τοὺς πατρικίους καὶ μέρος τῶν ὑπάτων καὶ μέρος τῶν σιλεντιαρίων πρὸς τὴν χώρασιν τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἴστανται κονιστώριον εἰς τὴν ἐκκλησίαν οἱ εἰσελθόντες ἐνθεν κάκεῖθεν. Καὶ λαβῶν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τῶν δεσποτῶν, ἐξέρχεται εἰς τὸν παρανάρθηκα, καὶ ἐπαίρει

την βουλομένην ἀπὸ τοῦ Φύλακος, ἔνθα εἰσὶν οἱ γανωτοὶ πυλῶνες οἱ ἀντίπεπτοι, καὶ εἰσάγει αὐτήν ὁ πραιπόσιτος ἔνδον τῶν μέσων πυλῶν, καὶ πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτῆ καὶ μόνον, καὶ ἀναστάσης αὐτῆς, ἀποφέρει αὐτήν πρὸς τοὺς δεσπότας, καὶ πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἀναστᾶσα ἀπλοῖ τὰς χεῖρας καὶ λαμβάνει παρὰ τῶν δεσποτῶν τὸ δελματικὸν καὶ τὸ θωράκιν καὶ μαφόριν ἄσπρον, καὶ φιλεῖ τὰς χεῖρας τῶν δεσποτῶν. Καὶ ἀποφέρει αὐτήν εἰς τὸν Φύλακα, ὅθεν ἐξήλθεν, καὶ ἐνδύει αὐτήν τὸ δελματικὸν, καὶ φορεῖ τὸ μαφόριον τὸ ἄσπρον, καὶ πάλιν εἰσάγει αὐτήν εἰς τὸν Φάρον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἔνθα ἴστανται οἱ δεσπότες καὶ οἱ συγκλητικοί.

Εἶθ' οὕτως φιλεῖ τοὺς πόδας τῶν δεσποτῶν, καὶ ἐξέρχεται ἀπευχαριστοῦσα, καὶ ἀπέρχεται 2.64 εἰς τὸ Πάνθεον, καὶ μετὰ μικρὸν λαμβάνει νεῦμα ὁ πραιπόσιτος, καὶ λέγει· "Κελεύσατε." Καὶ ἐξέρχεται ἡ σύγκλητος ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἀπέρχονται ἐν τῷ Τριπέτωνι. καὶ ὁ τῆς καταστάσεως εὐτρεπίζει τὰ βῆλα ἀπὸ τε τῶν πατρικίων καὶ τῶν λοιπῶν συγκλητικῶν εἰς τὸν αὐτὸν Τριπέτωνα, καὶ ὅτε ἀπέλθῃ ἡ ζωστὴ πατρικία εἰς τὸ Πάνθεον, ἐνδύεται τὸ θωράκιν ἐπάνω τοῦ δελματικοῦ, καὶ φορεῖ καὶ λῶρον καὶ τὸ προπόλωμα. Καὶ εἶθ' οὕτως φοροῦσιν οἱ δεσπότες τὰ στέμματα, καὶ καθέζονται ἐν τῷ σένζω, καὶ νεύουσιν τῷ πραιποσίτῳ, καὶ ἐξέρχεται μετὰ ὀστιάριων καὶ βεργίων, καὶ προσκαλεῖται βῆλον α'· μαγίστρους, βῆλον β'· πατρικίους βῆλον γ'· συγκλητικούς, ὑπάτους, κόμητας, κاندιδάτους, δομεστικούς, ἀπὸ ἐπάρχων καὶ στρατηλάτας· συνεισέρχονται δὲ καὶ οἱ σιλεντιάριοι ὀπισθεν τῆς συγκλήτου ἔνθεν ἀκείθεν. Καὶ ὅτε πληρωθῇ τὰ βῆλα καὶ σταθῇ τὸ σέκρετον ὅλον, νεύουσιν οἱ δεσπότες τῷ πραιποσίτῳ, καὶ ἐξέρχεται διὰ τῆς πληρώσεως τῆς τάξεως τῶν πατρικίων τὸ μέρος τοῦ Πανθέου, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸ Πάνθεον, ἔνθα ἐστὶν ἡ προβληθεῖσα ζωστὴ πατρικία, καὶ εἰσάγει αὐτήν, κρατῶν αὐτήν ἀπὸ τῶν ὤμων. καὶ διέρχεται εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς τάξεως τῶν πατρικίων, καὶ ἴστησιν αὐτήν μέσον τοῦ σεκρέτου τῶν πατρικίων, φοροῦσαν τὸν λῶρον καὶ τὸ προπόλωμα. Καὶ προσκυνεῖ μικρὸν, ὡς μὴ δυναμένης αὐτῆς πεσεῖν διὰ τὸν λῶρον καὶ τὸ προπόλωμα, καὶ πάλιν ἀποφέρει αὐτήν ὀλίγα βήματα, καὶ προσκυνεῖ ὁμοίως, καὶ εἰς τὸ τρίτον προσφέρει αὐτήν εἰς τὰ γόνατα τῶν δεσποτῶν, καὶ φιλεῖ τὰ δύο γόνατα τοῦ μεγάλου δεσπότη, ὁμοίως καὶ τοῦ μικροῦ, πόδας δὲ οὐ φιλεῖ, ὡς μὴ δυναμένης αὐτῆς πεσεῖν. Εἶθ' οὕτως ἀπλοῖ τὰς χεῖρας, καὶ λαμβάνει τὰς πλάκας μετὰ τῶν κωδικέλλων, καὶ φιλεῖ τὰς χεῖρας τῶν δεσποτῶν, καὶ ὑποχωρεῖ ὀλίγον κρατούμενη παρὰ τοῦ πραιποσίτου. Καὶ εἰσάγονται ὑπὸ σιλεντιαρίων κρατούμενοι ἀπὸ τε μαγίστρου μέχρι τῶν στρατηλατῶν ἀπευχαριστοῦντες διὰ τὴν 2.65 τιμηθεῖσαν. Καὶ ὅταν συμπληρώσῃ ἡ σύγκλητος τὴν εὐχαριστίαν, εἰσάγει αὐτήν πάλιν ὁ πραιπόσιτος εἰς τὰ γόνατα τῶν δεσποτῶν, καὶ ἀπευχαριστεῖ τοῖς δεσπότης. Καὶ νεύει ὁ βασιλεὺς τῷ πραιποσίτῳ τῷ ἔστῳτι εἰς τὸ πλαγὶν τοῦ σένζου, κᾶν τε πριμικήριος τύχη, ἄνευ του κρατοῦντος τὴν ζωστήν, καὶ λέγει· "Κελεύσατε." Καὶ ἐπεύχεται ἡ σύγκλητος καὶ ἐξέρχεται, συνεξέρχεται δὲ καὶ ἡ ζωσθεῖσα, καὶ λαμβάνει τὰς πλάκας αὐτῆς σιλεντιάριος, καὶ ἐξέρχεται εἰς τὸ Λαυσιακόν, ὀψικευομένη ὑπὸ σιλεντιαρίων καὶ κουβικουλαρίων φορούντων χλανίδια λευκά, καὶ ἀπέρχεται ἐπὶ τὴν τροπικὴν τοῦ Λαυσιακοῦ, καὶ οὐκ ἐξέρχεται, ἔνθα ἐστὶν ἡ προέλευσις, ἀλλ' ἐπὶ τὸν Ἔρωτα, καὶ ἐκβαίνει ἐπὶ τὸ πλαγὶν τῆς Μανναύρας, καὶ ἐπὶ τὸν μάκρωνα τῶν κاندιδάτων εἰς τὰ Ἐξκούβιτα καὶ διὰ τῶν Σχολῶν, καὶ δέχονται τὰ μέρη, ὡς ἐπὶ τῶν πατρικίων, λαμβάνει καὶ λιβελλάριν παρὰ τῶν δημάρχων, καὶ ἀκτολογοῦσιν τὰ μέρη, ὡς ἡ συνήθεια ἔχει. Καὶ ἀπέρχεται διὰ τοῦ χυτοῦ τῆς Χαλκῆς εἰς τὸ Ἅγιον Φρέαρ, καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ ναῶ, εἰς τὰ ἅγια θύρια, ἔνθα πρόκειται τὸ ἀντιμίσιον, καὶ ἐκβαίνει ὁ πατριάρχης ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ λαμβάνει τὰς πλάκας αὐτῆς, καὶ τίθησιν αὐτὰς εἰς τὸ ἀντιμίσιον, καὶ ποιεῖ εὐχὴν, ὡς ἐπὶ τῶν πατρικίων. Συνοψικεύουσι δὲ αὐτήν μέχρι τῆς ἐκκλησίας καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀξιωματῶν, καὶ ὅταν συμπληρώσῃ τὴν εὐχὴν ὁ πατριάρχης, ἐπαίρουσιν αὐτήν οἱ κουβικουλάριοι καὶ οἱ σιλεντιάριοι, καὶ ἀναφέρουσιν αὐτήν εἰς τὸ μηταῶριον ἐπὶ τὸν Θωμαΐτην, καὶ τὰ διαβατικὰ ἀναχωροῦντες ἔσω ἴστανται. Οἱ δὲ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ λοιποὶ ἀναχωροῦσιν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας, αἱ δὲ πατρικίαι καὶ αἱ στρατήγισσαι ἴστανται κονιστώριον εἰς τὸν τρίκλινον τῆς Μανναύρας, ἐκδεχόμεναι τὴν ζωσθεῖσαν. Καὶ ὅτε φθάσῃ, ἴσταται 2.66 κατὰ κεφαλῆς ἀνάμεσον τῶν πατρικίων, καὶ ἀπέρχεται μία μία προσκυνοῦσα καὶ λαμβάνουσα σπόρτυλον παρ' αὐτῆς, ἔχοντα ἀνὰ νομίσματα Ϛ'. Ὀμοίως καὶ αἱ

στρατήγισσαι προσκυνοῦσιν αὐτήν, καὶ ἐπεύχονται τοῖς δεσπόταις διὰ τὴν προβληθεῖσαν. Καὶ ἀναχωροῦσιν αἱ πατρικίαι, καὶ ἐπαίρουσιν αὐτήν οἱ κουβικουλάριοι καὶ οἱ σιλεντιάριοι, καὶ εἰσφέρουσιν αὐτήν ἐν τῷ παλατίῳ διὰ τοῦ Ἑρωτος καὶ τῶν διαβατικῶν τῶν Ἀγίων Μ', καὶ ἐπικόπτει τὸ ἡλιακὸν τοῦ Χρυσοτρικλίνου, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸν Φάρον, εὐχομένη τοῖς δεσπόταις καὶ τιθεῖ σπόρτυλον νομίσματα ἰβ' εἰς τὸ ἀντιμίσιν, καὶ ἄπτει κηρούς καὶ ἐξέρχεται εἰς τὸ κελλίον αὐτῆς. Χρῆ δὲ γινώσκειν ὅτι ἐν ἑορτῇ οὐ γίνεται, εἰ μὴ ἐν κυριακῇ παγανῆ.

2.67 Ε' (ΝΑ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἐπὶ προαγωγῇ πραιποσίτου.

Ἐν ἡμέρᾳ ἀλλαξίμων, ὅτε κελεύουσιν οἱ δεσπότες δέξασθαι σέκρετον ἐπὶ προελεύσει, ἀλλάσσουν οἱ δεσπότες τὰ διβητήσια αὐτῶν καὶ τὰς χλαμύδας καὶ τὰ στέμματα, καὶ καθέζονται ἐν τῷ σένζῳ εἰς τὸν Χρυσοτρικλίνον, καὶ εἰσέρχονται οἱ τοῦ κουβουκλείου ἀπὸ πλαγίου, ὡς ἔστιν ἡ συνήθεια, καὶ ἴστανται κονιστωρίων. Καὶ νεύουσιν οἱ δεσπότες, κἄν τε πραιπόσιτος ἕτερός ἐστι, κἄν πριμικήριος, καὶ ἐπαίρει τὸν ὀφείλοντα προβληθῆναι πραιπόσιτον, καὶ εἰσάγει αὐτὸν κατὰ παντὸς μέσον τοῦ σεκρέτου τοῦ κονιστωρίου τοῦ κουβουκλείου. Καὶ πίπτει, καὶ εἰσάγει αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ ὑποποδίου τῶν δεσποτῶν, καὶ πίπτει καὶ φιλεῖ τοὺς πόδας καὶ τὰ γόνατα τοῦ μεγάλου δεσπότη, ὁμοίως καὶ τοῦ μικροῦ, οἱ δὲ τοῦ κουβουκλείου ἴστανται ὡσπερ Π. Καὶ ἀναστὰς ἐφαπτοῖ τὰς χεῖρας, καὶ λαμβάνει παρὰ τῶν δεσποτῶν πλάκας ἄνευ κωδικελλίων, καὶ φιλεῖ τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ ὀπισθοποδεῖ μικρὸν ἀπὸ τοῦ σένζου, καὶ εὐθέως ἀπευχαριστοῦσι πάντες οἱ τοῦ κουβουκλείου. Καὶ πάλιν προσφέρει αὐτὸν ἔμπροσθεν τῶν δεσποτῶν, καὶ πίπτει καὶ φιλεῖ τοὺς πόδας καὶ τὰ γόνατα τῶν δεσποτῶν, καὶ ἀπευχαριστεῖ, καὶ ἐπαίρουσιν αὐτὸν οἱ κουβικουλάριοι καὶ οἱ ὀστιαριοί, καὶ ἐξέρχονται ὀψικεύοντες αὐτὸν μέχρι τοῦ Τριπέτωνος, ἔνθα ἴστανται οἱ πατρικιοὶ καὶ οἱ λοιποὶ συγκλητικοί, καὶ προσκυνεῖ τοὺς πατρικίους καὶ οὖς βού 2.68 λεται, βαστάζων καὶ τὰς πλάκας αὐτοῦ, καὶ πάλιν εἰσέρχεται ὁ αὐτὸς πραιπόσιτος μετὰ τοῦ κουβουκλείου, καὶ ἴσταται εἰς τὴν καθέδραν τῶν δεσποτῶν, βαστάζων καὶ τὰς πλάκας. Ὁ δὲ τῆς καταστάσεως εὐτρεπίζει τὰ βῆλα εἰς τὸν Τριπέτωνα, ὡς ἔχει ἡ συνήθεια, καὶ ὅτε κελεύσωσιν οἱ δεσπότες εἰσελθεῖν τὰ βῆλα τοῦ σεκρέτου, νεύουσιν τῷ προβληθέντι πραιποσίτῳ, καὶ ἐξέρχεται μετὰ δύο ὀστιαρίων καὶ βεργίων, βαστάζων καὶ τὰς πλάκας. Καὶ εἰσάγει βῆλον α' τοὺς μαγίστρος καὶ τὰ λοιπὰ βῆλα, ὡς ἔχει ἡ συνήθεια. Καὶ ὅταν ἔλθωσιν ὅλα τὰ βῆλα, νεύουσιν οἱ δεσπότες τῷ προβληθέντι πραιποσίτῳ, καὶ λέγει· "Κελεύσατε" καὶ ἐπεύχονται· "Εἰς πολλοὺς χρόνους καὶ ἀγαθοῦς," καὶ ἐξέρχονται, καὶ πληροῖ πάντα τὰ νούμερα ὁ προβληθεὶς πραιπόσιτος.

Χρῆ δὲ γινώσκειν ὅτι καὶ πατρικίον εἰ κελεύωσιν αὐτὸν ποιῆσαι, ἄλλας πλάκας λαμβάνει μετὰ τῶν κωδικέλλων, καὶ πληροῦται τότε ἡ ἀκολουθία, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν πατρικίων.

2.69 ΕΑ' (ΝΒ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἐπὶ προαγωγῇ ὑπάρχου.

Προσκαλεῖται ὁ βασιλεὺς ὃν ἂν βούλεται προβαλέσθαι ὑπαρχον, προσκαλεῖται καὶ τὸν πραιπόσιτον, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· "Ἀπελθε, καὶ παράδος αὐτὸν ὑπαρχον πόλεως." Παραλαβὼν δὲ αὐτὸν ὁ πραιπόσιτος, περιβάλλει αὐτὸν σαγίον ῥοῆς, καὶ εὐθέως ἀποστέλλει σιλεντιάριον, προσκαλέσασθαι τὴν πολιτικὴν κατάστασιν ἅπασαν ἐν τῷ Κονιστωρίῳ, καὶ ἐξέρχεται ὁ πραιπόσιτος μετὰ τοῦ ὑπάρχου διὰ τοῦ Λαυσαϊκοῦ καὶ τῶν σκαλίων, καὶ ἐξέρχεται διὰ τοῦ Μονοθύρου τοῦ ὄντος εἰς τὸ Εἰδικόν, καὶ ἐκεῖθεν δηριγευόμενος, διοδεύων διὰ τῶν διαβατικῶν καὶ τῆς Ἀψίδος, καὶ εἰσέρχεται μέχρι τοῦ Αὐγουστέως, καὶ καθέζονται ἀμφοτέροι ἐκεῖσε, ἐκδεχόμενοι μέχρις ἂν καταλάβῃ τὸ πολίτευμα.

Τῶν δὲ σιλεντιαρίων ἐλθόντων καὶ ἀπαγγελάντων, ὡς ὅτι πάρεστιν τὸ πολίτευμα ἐν τῷ Κονιστωρίῳ, λαμβάνουσιν πάλιν οἱ αὐτοὶ σιλεντιάριοι πρόσταξιν παρὰ τοῦ πραιποσίτου πρὸς τὸ ἀπαγαγεῖν τὸ πολίτευμα εἰς τὸν Ὀνόποδα. Τότε λαβὼν ὁ πραιπόσιτος τὸν ὑπαρχον καὶ

ἐξελθὼν ἀπὸ τοῦ Αὐγουστέως, διέρχεται διὰ τοῦ στενοῦ καὶ μένει ὁ ὑπαρχος ἔνδον τῆς πύλης τῆς ἐξαγούσης πρὸς τὸν Ὀνόποδα, ὁ δὲ πραιπόσιτος ἐξέρχεται μόνος, ἔνθα ἴσταται τὸ πολίτευμα, καὶ λέγει αὐτοῖς ἃ ἐδιδάχθη 2.70 παρὰ τοῦ βασιλέως νουθεσίας ἔνεκα καὶ νομίμων διακράτησιν. Μετὰ δὲ τὴν διαλαλίαν κελεύει ὁ πραιπόσιτος τῷ τῆς καταστάσεως ἀνοιγῆναι τὸ βῆλον, καὶ προσκαλεῖται τὸν ὑπαρχον, κάκεινον ἐξελθόντος, παραδίδωσιν αὐτὸν ὁ πραιπόσιτος τῇ πολιτείᾳ ὑπαρχον καὶ πατέρα πόλεως, καὶ εἶθ' οὕτως ἀπὸ τοῦ Ὀνόποδος ὑποστρέφει ὁ πραιπόσιτος ἐν τῷ παλατίῳ, ὁ δὲ τῆς καταστάσεως μετὰ τῶν σιλεντιαρίων λαμβάνει τὸν ὑπαρχον, καὶ εἰσάγει αὐτὸν ἐν τῷ Κονσιστωρίῳ, καὶ ὑπαλλάσσει αὐτὸν τὴν τοῦ ὑάρχου στολὴν, ἤγουν τὸ καμήσιον καὶ τὸ πελώνιον καὶ τὸν λῶρον καὶ ὑποδύει αὐτὸν καὶ τὸ καλίγιν. Καὶ εἶθ' οὕτως ὁ τῆς καταστάσεως μετὰ τοῦ πολιτεύματος καὶ τῶν δημοτῶν τῶν δύο μερῶν, ὀλίγον ὀψικεύοντες αὐτόν, διέρχονται διὰ τε τῶν Ἐξκουβίτων καὶ τῶν Σχολῶν, ἀκτολογουμένου ὑπ' αὐτῶν, λεγόντων αὐτῶν· "Ὁ δεῖνα εἶσε ὑπαρχος, εἶσε ὑπαρχος." Ἐὰν δὲ ἔστιν πατρίκιος, ἀκτολογεῖ οὕτως· "Ὁ δεῖνα εἶσε ὑπαρχος, εἶσε καὶ πατρίκιος" καὶ τὰ ἐξῆς. Καὶ εἶθ' οὕτως εἰσέρχεται ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ διὰ τοῦ Ἁγίου Φρέατος, καὶ ἄψας κηροῦς καὶ εὐξάμενος, ὑποστρέφει εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. (ΝΓ') Ἀκτολογία τῶν δήμων ἐπὶ τῆς ὑάρχου προαγωγῆς. Τῆς συνήθους τάξεως τελουμένης ἐν τῷ παλατίῳ ἐπὶ τῇ τοῦ ὑάρχου προαγωγῇ, καὶ τοῦ πραιποσίτου τοῦτον ἐξάγοντος διὰ τοῦ Τρικόγχου καὶ τῆς Ἀψίδος εἰς τὸν Αὐγουστέα, ἀπέρχονται ἐν τῷ Ὀνοποδίῳ, καὶ δὴ πάσης τῆς τάξεως τοῦ πραιποσίτου ἐν τῷ Ὀνοποδίῳ ἀνερχομένης, 2.71 παραδίδωσιν ὁ πραιπόσιτος πατέρα πόλεως τὸν προβληθέντα ὑπαρχον. Εἶτα ἐπαίρει αὐτὸν ὁ τῆς καταστάσεως, καὶ εἰσφέρει αὐτὸν ἐν τῷ Κονσιστωρίῳ τῷ χειμερινῷ, καὶ ἐνδύει αὐτὸν τὸ καμήσιον καὶ τὸν λῶρον, καὶ ὑποδύεται καλίγιν, καὶ ἔρχεται ἐπὶ τὸν μάκρωνα τῶν κاندιδάτων ὀψικευόμενος ὑπὸ πάσης τῆς τάξεως τοῦ Πραιτωρίου ἕως τῶν χαλκῶν πυλῶν τῶν κορτινῶν. Καὶ λέγει ὁ ἀδμηνσουνάλιος· "Στήτω·" καὶ κρατεῖ ὁ νουμεράριος τὸ βῆλον, καὶ λέγει· "Λεβά, ὑπαρχε προφέκτωρ, λῶκ," καὶ πάλιν λέγει ὁ ἀδμηνσουνάλιος, ἄπερ φωνοβολεῖ ὁ νουμεράριος. Καὶ ἐξέρχεται ὁ ὑπαρχος, καὶ διέρχεται διὰ τῶν Σχολῶν, ὀψικευόμενος ὑπὸ τῶν προειρημένων. Τὸ δὲ μέρος τῶν Βενέτων ἴσταται εἰς τοὺς Λύχνους, ἐκδεχόμενον τὸν ὑπαρχον, καὶ πρὸ τοῦ φθάσαι αὐτὸν εἰς τὸν τοῦ Βενέτου δῆμον λέγει ὁ δῆμος ποίημα δρομικὸν ἦχ. δ'· "Οἱ ἐκ Θεοῦ κραταιοῦμενοι ταῖς νίκαις, κοσμοπόθητοι δεσπότες τῶν Ῥωμαίων, σέ, ὡς γνησιοπόθητον καὶ πιστότατον δοῦλον προεβίβασαν ἀξίως ἐν ὑπερτέραις ἀξίαις, πρωτοσπαθάριον ἔντιμον καὶ εὐγενῆ ἐκ προγόνων, καὶ εἰς ὑπέριμον δόξαν τῇ τοῦ ὑάρχου ἀνύψωσαν ἀξία." Καὶ μετὰ τὸ στήναι τὸν ὑπαρχον εἰς τὸν εἰωθότα τὸν τῆς αὐτοῦ στάσεως λέγει ὁ δῆμος· "Πρὸ πάντων εὐφημήσωμεν τοὺς δεσπότες τῆς οἰκουμένης." Οἱ κράκται· "Ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα μεγάλων βασιλέων καὶ αὐτοκρατόρων πολλὰ τὰ ἔτη." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα τῶν εὐσεβεστάτων Αὐγουστῶν πολλὰ τὰ ἔτη." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Καὶ εἶθ' οὕτως λέγει ἄκτα ἀπὸ φθογῆς· "Τίς οὐκ ἔχει ἐπὶ πλεῖον δοξάσαι" ἐκ γ'· "τὸν μόνον ἀθάνατον βασιλέα" ἐκ γ'· "τὸν τοιούτους δεδωκότα ἡμῖν δεσπότης," ἐκ γ'· "προνοούμενος ἐκάστῳ τὴν σωτηρίαν," ἐκ γ'· "καὶ προβιβάζων ἀξίαν τοῖς ἀξίοις," ἐκ γ'· "καὶ σὲ ὁ δεῖνα ἐτίμησαν παραδόξως" ἐκ γ'· "τῇ τοῦ ὑάρχου περιδόξῳ 2.72 ἀξία," ἐκ γ'· "ἀλλ' ὁ πάντων Ποιητῆς καὶ Δεσπότης τοὺς 2.72 χρόνους αὐτῶν πληθύνῃ σὺν ταῖς Αὐγούσταις καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις." Εἶτα λέγουσιν οἱ κράκται· "Εὐφημήσωμεν κατὰ χρέως τὸν ὑπαρχον Ῥωμαίων. Εἶσε ὁ δεῖνα, εἶσε ὁ δεῖνα, εἶσε ὁ δεῖνα, εἶσε ὑπαρχος, εἶσε." Καὶ εἶθ' οὕτως λέγουσιν οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθες, θεοστέπτων ὁ δοῦλος." Ὁ λαός· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθες, προβολὴ εὐεργετῶν." Ὁ λαός· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθες, ὁ εὐγενὴς ἐκ προγόνων." Ὁ λαός· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθες, ὁ δεῖνα ὑπαρχε τῶν Ῥωμαίων." Ὁ λαός· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται· "Ἄλλ' ὁ πάντων Ποιητῆς καὶ Δεσπότης φυλάξῃ σε, ὑπαρχε, εἰς πλήθη χρόνων." Καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιδίδωσι λιβελλάριν ὁ δῆμαρχος τῷ ὑπάρχῳ, καὶ λέγουσιν οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθες, ποθητὲ τῶν ἀνάκτων." Ὁ λαός· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθες, ὁ δεῖνα ὑπαρχε τῶν Ῥωμαίων." Ὁ λαός· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται· "Καλῶς ἦλθες εἰς φιλοῦντά σε δῆμον." Ὁ λαός· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται· "Ἀξίως σε ἠγάπησαν οἱ δεσπότες" Ὁ λαός· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ

κράκται· "ὡς ὄντα καθαρὸν καὶ ἐπάξιον." Ὁ λαός· "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται· "Ἄλλ' ὁ πάντων Ποιητῆς καὶ Δεσπότης φυλάξῃ σε, ὕπαρχε, εἰς πλήθη χρόνων." Καὶ ἀποκινουῦντος τοῦ ὑπάρχου, ὀψικεύει ἔμπροσθεν αὐτοῦ ὁ δῆμος, λέγων τὸ δρομικὸν ποίημα ἤχ. δ'· "Οἱ ἐκ Θεοῦ κραταιοῦμενοι ταῖς νίκαις," καθὼς προεγράφη. Καὶ ἀπάγουσιν αὐτὸν ἕως τῆς δοχῆς τῶν Πρασίνων (μέχρι γὰρ τῶν ἐκεῖσε πληροῦται τὸ ποίημα), καὶ 2.73 πληρωθέντος λέγουσιν οἱ κράκται· "Ἐς, ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, σῶσον τὸν ὕπαρχον." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Καὶ δέχεται τοῦτον τὸ μέρος τῶν Πρασίνων εἰς τὰς Σχολάς, καὶ γίνεται ἡ ἀκολουθία καὶ ἡ τάξις τῆς δοχῆς, καθὼς καὶ ἐπὶ τῶν Βενέτων, καὶ διέρχεται διὰ τοῦ χυτοῦ τῆς Χαλκῆς, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἅγιον Φρέαρ, καὶ ἄπτει κηρούς. Ἰστέον ὅτι ὁ πατριάρχης εὐχὴν τοῦ ὑπάρχου ποιεῖ κατὰ τὸν εἰωθότα τύπον τῶν πατρικίων. Καὶ μετὰ τοῦτο εἰσέρχεται εἰς τὸ σκάμνον τῶν πατρικίων, καὶ ἐκεῖ ἐνδύει αὐτὸν ὁ τῆς καταστάσεως τὸν τε λῶρον καὶ τὸ πελώνιον, καὶ ἐξέρχεται διὰ τῆς πλαγίας τοῦ ναοῦ, ὡς ἐπὶ τὸ τοῦ μητατωρίου μέρος, εἰς τὸ Ὁρολόγιον, ἔνθα ἴσταται ὁ λευκὸς ἵππος μετὰ τοῦ χιώματος καὶ τὸ καλαμάριον καὶ οἱ ταξιαῖοι μετὰ τῶν πελωνίων αὐτῶν, καὶ καβαλικεύει ὁ ὕπαρχος καὶ ἀπέρχεται ἐν τῷ Πραιτωρίῳ, καὶ αὐτοῦ ἀνελθόντος καὶ καθεσθέντος ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ θρόνου, λέγουσιν οἱ τῆς τάξεως καὶ τῆς πόλεως· "Ἄξιος, ἄξιος, ἄξιος, πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων" καὶ τὰ ἐξῆς τῆς εὐφημίας· ἐν δὲ τῇ τελευταίᾳ λέγουσιν· "Καὶ τοῦ προβληθέντος." Καὶ εἶθ' οὕτως πάλιν καβαλικεύει τὸ χίωμα, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὀψικευόμενος ὑπὸ τῶν προρρηθέντων.

2.74 ΖΒ' (ΝΔ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἐπὶ προαγωγῇ κοιαιστῶρος.

Κελεύουσιν οἱ δεσπότες ζητῆσαι τὸν ὀφείλοντα προβληθῆναι κοιαιστῶρα, καὶ ἐὰν εὐρεθῆ, ζητοῦσι τὸν πραιπόσιτον μετὰ τοῦ προβαλλομένου, καὶ παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ πραιπόσιτος παρὰ τῶν δεσποτῶν, ἵνα ἀπελθὼν προβάλληται αὐτὸν κοιαιστῶρα. Καὶ ἐξέρχεται ὁ πραιπόσιτος, ὀψικευόμενος ὑπὸ κουβικουλαρίων καὶ σιλεντιαρίων, ἢ ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ, ἢ ἐν τῇ Θερμάστρᾳ, καὶ ζητεῖ τοὺς ἀντιγραφείας καὶ καγκελλαρίους, καὶ παραδίδωσιν αὐτοῖς τὸν κοιαιστῶρα καὶ ἐπεύχονται τοὺς δεσπότες καὶ ἀναχωροῦσιν. Καὶ εὐθέως ὁ προβληθεὶς ἀποστέλλει ἄνθρωπον αὐτοῦ μετὰ τοῦ χωσβαίτου τοῦ βεστιαρίου, καὶ ἐπαίρει τὴν στολὴν τοῦ κοιαιστῶρος τοῦ διαδεχθέντος, καὶ ὅτε εἰσὶν ἀλλάξιμα ἐν τῇ προελεύσει, ἀλλάσσει κάκεϊνος.

2.75 ΖΓ' (ΝΕ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἐπὶ προαγωγῇ δημάρχου.

Πρὸ μιᾶς ἡμέρας λαμβάνει ἀπόκρισιν ὁ πραιπόσιτος παρὰ τῶν δεσποτῶν περὶ τοῦ βουλομένου προβληθῆναι δημάρχου, καὶ λέγει τῷ τῆς καταστάσεως, κάκεϊνος ἀποστέλλει ἀδημισουνάλιον, ἵνα μηνύσῃ τοῖς τοῦ μέρους, τουτέστιν τῷ δευτερεύοντι, τῷ γειτονιάρχῃ καὶ τοῖς λοιποῖς ἄρχουσι τοῦ μέρους, καὶ τὰ πρωτεῖα αὐτῶν, ὅπως τῇ ἐξῆς ἔλθωσιν ἐν τῷ Κονιστωρίῳ μετὰ σαγίων. Καὶ τὸ πρῶτ', ὅτε συμφθάσωσιν καὶ ἔλθωσιν οἱ τῶν μερῶν ἐν τῷ Κονιστωρίῳ μετὰ σαγία αὐτῶν, μηνύεται ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ τῆς καταστάσεως, καὶ ἀναγάγει τοῖς δεσπότης, καὶ παραλαμβάνει ὁ πραιπόσιτος παρὰ τῶν δεσποτῶν, ὃν βούλεται προβάλλεσθαι δήμαρχον. Καὶ εὐθέως ἐξέρχεται ὀψικευόμενος ὑπὸ κουβικουλαρίου, καὶ αὐτὸς ὁ προβληθεὶς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀνέρχεται διὰ τοῦ Λαυσιακοῦ καὶ τοῦ Ἑρωτος καὶ τῆς Δάφνης εἰς τὸν Αὐγουστέα, καὶ καθέζεται ἐκεῖσε. Καὶ ἀπέρχεται σιλεντιάριος, καὶ προσκαλεῖται τὸ μέρος, καὶ ἀπέρχονται πάντες ἐν τῷ Ὀνοποδίῳ, φοροῦντες τὰ σαγία, καὶ ἴστανται ἐκεῖσε. Καὶ ἐξέρχεται ὁ πραιπόσιτος καὶ ὁ τῆς καταστάσεως μετὰ σιλεντιαρίων τῶν ὄντων ἐβδομαρίων, φοροῦντες ἀμφοτέροι σαγία ῥοῆς, ὁμοίως καὶ κουβικουλάριος ὀψικεύων τὸν πραιπόσιτον, 2.76 ὁμοίως καὶ ὁ προβληθεὶς φορῶν σαγίων ῥοῆς, ἀκολουθεῖ ὀπίσω τοῦ πραιποσίτου, τὸ δὲ σαγίον φορεῖ, εἰς τὸν Αὐγουστέα. Καὶ ἀνέρχεται ὁ πραιπόσιτος ἐν τῷ Ὀνοποδίῳ, καὶ καθὼς ἔχει ἡ συνήθεια, παραδίδωσι τὸν προβληθέντα δήμαρχον, λέγων τῷ μέρει· "Κελεύουσιν οἱ δεσπότες, παραλάβετε αὐτὸν δήμαρχον." Καὶ ἐπεύχονται οἱ τῶν μερῶν τοὺς δεσπότες, καὶ λαμβάνουσι τὸν

προβληθέντα δήμαρχον, ὀψικεύοντες αὐτὸν μέχρι τοῦ Κομιστωρίου. Καὶ εἰσέρχεται ὁ προβληθεὶς, καὶ ἄπτει κηρούς ἐν τῷ σταυρῷ, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὴν τοῦ Κυρίου ἐκκλησίαν, καὶ ἄπτει κάκεισε κηρούς, καὶ ἀπέρχεται ὀψικεύομενος διὰ τῶν κορτινῶν, καὶ εὐφημοῦσιν αὐτὸν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ ἀπὸ τῆς Χαλκῆς μέχρι τοῦ Μιλίου. Καὶ καβαλικεύει ὁ προβληθεὶς ἀπὸ σαγίου, καὶ ὀψικεύεται ὑπὸ τοῦ μέρους, φορούντων κάκεινων σαγία ῥοῆς καὶ σκαραμάγγια. Καὶ ἀπέρχεται οὕτως μέχρι τοῦ στάβλου τοῦ μέρους, καὶ θεωρεῖ τοὺς ἵππους αὐτοῦ, καὶ καβαλικεύει, καὶ ἀπέρχεται ὀψικεύομενος μέχρι τοῦ οἴκου αὐτοῦ, ἀκολουθούντων καβαλαρίων τοῦ δευτερεύοντος καὶ τοῦ γειτονιάρχου καὶ τοῦ νοταρίου, φορούντων σκαραμάγγια.

Χρῆ δὲ γινώσκειν ὅτι προλαμβάνουσιν εἰς τὸν οἶκον τοῦ προβληθέντος ὁ αὐτὸς γειτονιάρχης καὶ ὁ νοτάριος καὶ οἱ λοιποὶ, καὶ ἴστανται μετὰ τοῦ μέρους, εὐφημοῦντες τὸν προβληθέντα εἰς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ, καθὼς ἔχει ἡ συνήθεια, καὶ καλεῖ τὸν δευτερεύοντα καὶ τὸν γειτονιάρχην καὶ τὸν νοτάριον καὶ τοὺς λοιποὺς ἄρχοντας καὶ τὰ πρωτεῖα. Χρῆ δὲ γινώσκειν ὅτι ἡ αὐτὴ ἀκολουθία γίνεται καὶ ἐπὶ τοῦ ἐτέρου μέρους.

2.77 Ἀκτολογία τῶν δήμων ἐπὶ προαγωγῇ δημάρχων.

Πρὸ μιᾶς ἡμέρας δέχεται ἀπόκρισιν ὁ πραιπόσιτος παρὰ τῶν δεσποτῶν περὶ προβολῆς δημάρχου, οἴου μέρους τύχοι· ὁ δὲ πραιπόσιτος λέγει τῷ τῆς καταστάσεως μηνυθῆναι διὰ τοῦ ἀδμηνσουναλίου τὸ μέρος ἵνα ἐπὶ τῇ αὖριον ἔλθωσι πάντες ἐν τῷ Κομιστωρίῳ μετὰ τῶν σκαραμαγγίων καὶ σαγίων αὐτῶν· καὶ πρωΐας ὅτε πάντες συνέλθωσιν ἐν τῷ Κομιστωρίῳ μηνύεται ὁ τῆς καταστάσεως παρὰ τοῦ ἀδμηνσουναλίου ὁμοίως καὶ ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ τῆς καταστάσεως καὶ ἀναφέρει ὁ πραιπόσιτος τοῖς δεσπótαις περὶ τῆς προβολῆς τοῦ δημάρχου· καὶ κελεύοντων τῶν δεσποτῶν, εἰσάγει ὁ πραιπόσιτος τὸν μέλλοντα προβληθῆναι δήμαρχον· καὶ τῶν δεσποτῶν προβαλλομένων αὐτόν, εὐθέως ἐξέρχεται ὁ πραιπόσιτος μετὰ τοῦ προβληθέντος, ὀψικεύομενος ὑπὸ κουβικουλαρίου καὶ διέρχεται διὰ τοῦ Λαυσιακοῦ καὶ τοῦ Ἔρωτος καὶ τῆς Δάφνης εἰς τὸν Αὐγουστέα καὶ καθέζεται ἐκεῖσε. Καὶ εἶθ' οὕτως ἀπέρχεται ὁ σιλεντιάριος καὶ προσκαλεῖται τὸ μέρος (ἐν γὰρ τῷ Κομιστωρίῳ ἐκδέχεται τὸ μέρος) καὶ ἀνέρχονται πάντες ἐν τῷ Ὀνοποδίῳ, ὃ τε δευτερεύων καὶ ὁ γειτονιάρχης καὶ οἱ λοιποὶ ἄρχοντες τοῦ μέρους, πάντες μετὰ τῶν σκαραμαγγίων καὶ σαγίων αὐτῶν καὶ ἴστανται ἐκεῖ, καὶ εἶθ' οὕτως ἐξέρχεται ὁ πραιπόσιτος καὶ ὁ τῆς καταστάσεως μετὰ καὶ σιλεντιαρίων, τῶν ὄντων ἐβδομαρίων, φοροῦντες ἀμφοτέρω ἄμφοτεροι σαγία ῥοῆς, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ προβληθεὶς δήμαρχος καὶ αὐτὸς φορῶν σαγίον ῥοῆς ἀκολουθεῖ ὀπίσω τοῦ πραιποσίτου καὶ ἀπέρχεται ὁ πραιπόσιτος ἐν τῷ Ὀνοποδίῳ καὶ καθὼς ἡ συνήθεια ἔχει, παραδίδωσι τὸν 2.78 προβληθέντα δήμαρχον τῷ μέρει λέγων· "Κελεύουσιν οἱ δεσπótαι ἡμῶν, παραλάβετε αὐτὸν δήμαρχον." Καὶ ἐπεύχεται τὸ μέρος τοὺς δεσπótας καὶ ἐπαίρουσι τὸν προβληθέντα δήμαρχον, ὀψικεύοντες αὐτὸν ἕως τοῦ Κομιστωρίου· καὶ εἰσέρχεται ὁ προβληθεὶς καὶ ἄπτει κηρούς ἐν τῷ σταυρῷ· ὁμοίως καὶ ἀπέρχεται ἐν τῇ τοῦ Κυρίου ἐκκλησίᾳ καὶ ἄπτει ἐκεῖσε κηρούς καὶ εἶθ' οὕτως ἀπέρχεται ὀψικεύομενος διὰ τῶν κορτινῶν καὶ εὐφημοῦσιν αὐτὸν εἰς τοὺς τόπους αὐτοῦ, τοὺς ὄντας ἀπὸ τὴν Χαλκὴν ἕως τοῦ Μιλίου. Εἶτα καβαλικεύει ὁ δήμαρχος ἀπὸ σαγίου καὶ ὀψικεύεται ὑπὸ τοῦ μέρους φορούντων κάκεινων σαγία ῥοῆς, ὄντων ἀπὸ σκαραμαγγίων ἀπάντων. Καὶ ἀπέρχεται ἕως τοῦ στάβλου τοῦ μέρους καὶ θεωρεῖ τοὺς ἵππους καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε δηριγευόμενος κατὰ τὸν προρρηθέντα τύπον ἀπέρχεται ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. Ὁ δὲ δευτερεύων καὶ ὁ γειτονιάρχης καὶ ὁ νοτάριος καὶ οἱ λοιποὶ ἄρχοντες ἀκολουθοῦσιν αὐτὸν καβαλάριοι ἀπὸ σκαραμαγγίων· πρὸ τοῦ δὲ φθάσαι τὸν δήμαρχον, προλαμβάνουσιν ὃ τε γειτονιάρχης καὶ ὁ νοτάριος μετὰ καὶ τοῦ μέρους καὶ ἴστανται καὶ εὐφημοῦσι τὸν δήμαρχον εἰς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ, καθὼς ἡ συνήθεια ἔχει· ὁ δὲ δήμαρχος καλεῖ ἐπὶ τῆς τραπέζης αὐτοῦ τὸν τε δευτερεύοντα καὶ τὸν γειτονιάρχην καὶ τὸν νοτάριον καὶ τοὺς λοιποὺς ἄρχοντας καὶ τὰ πρωτεῖα τοῦ μέρους καὶ συνεστιῶνται αὐτῷ.

2.79 ΖΔ´ Όσα δεῖ παραφυλάττειν, εἰ κελεύει ὁ βασιλεὺς προβαλέσθαι δύο δημάρχους ἐν τῷ ἄμα.

Μηνύονται καὶ ἀνέρχονται τὰ δύο μέρη ἐν τῷ Ὀνοποδίῳ, καὶ παραδίδωσιν ὁ πραιπόσιτος τὸν πρῶτον δήμαρχον εἰς τὸ μέρος αὐτοῦ, ὁμοίως καὶ τὸν ἕτερον εἰς τὸ μέρος αὐτοῦ· τὰ δὲ λοιπὰ πάντα τελεῖται, καθὼς ἀνωτέρω εἴρηται. Τὰ μὲν χλανίδια ἐπαίρουσιν οἱ δήμαρχοι ἀπὸ τῶν διαδεδεγμένων δημάρχων, ὁ Βένετος βένετον καὶ τύρεον, καὶ ὁ Πράσινος ὁμοίως, ἐπειδὴ βασιλικά εἰσιν.

2.80 ΖΕ´ (ΝΖ´.) Όσα δεῖ παραφυλάττειν ἐπὶ προαγωγῇ δευτερεύοντος.

Κελεύουσιν οἱ δεσπότες τῷ πραιποσίτῳ περὶ προβολῆς δευτερεύοντος, καὶ ἀποστέλλει ὁ πραιπόσιτος σιλεντιάριον, καὶ ζητεῖ τὸν δήμαρχον, καὶ ἐὰν εὐρεθῆ, δίδωσιν ἀπόκρισιν τοῖς δεσπότης, καὶ οἱ δεσπότες παραδιδούσιν τῷ πραιποσίτῳ ὃν βούλονται προβαλέσθαι δευτερεύοντα. Καὶ ἐξέρχεται ὀψικευόμενος ὑπὸ κουβικουλαρίων καὶ σιλεντιαρίων τῶν ὄντων ἐβδομαρίων, καὶ παραδίδωσι τὸν δευτερεύοντα τῷ δημάρχῳ, καὶ ἐπεύχονται τοῖς δεσπότης. Προβάλλεται δὲ ἢ ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ, ἢ ἐν τῇ Θερμάστρῳ· εἰ δὲ ἀσθενεῖ ὁ δήμαρχος, ἐπαίρει αὐτὸν ὁ ἐβδομάριος σιλεντιάριος παρὰ τοῦ πραιποσίτου, καὶ ἀπέρχεται ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ δημάρχου, καὶ παραδίδωσι τῷ δημάρχῳ τὸν δευτερεύοντα. Χρῆ δὲ εἰδέναι ὅτι, ὅτε ὁ πραιπόσιτος παραδίδωσι τῷ σιλεντιαρίῳ τὸν δευτερεύοντα, εὐρίσκονται καὶ οἱ τοῦ μέρους, ὁ γειτονιάρχης, ὁ νοτάριος, ὁ χαρτουλάριος, ὁ ποιητής, ὁ μελιστής καὶ ὁ μαῖστωρ, ἵνα καὶ αὐτοὶ παραλάβωσιν αὐτὸν παρὰ τοῦ πραιποσίτου. Χρῆ δὲ εἰδέναι ὅτι οἱ δύο δευτερεύοντες τὴν αὐτὴν ἀκολουθίαν ἔχουσι, τοῦ Βενέτου καὶ Πρασίνου.

2.81 ΕΖ´ (ΝΖ´) Όσα δεῖ παραφυλάττειν ἐπὶ προαγωγῇ συμπόνων καὶ λογοθετῶν.

Κελεύουσιν οἱ δεσπότες προβάλλεσθαι αὐτοὺς τῷ πραιποσίτῳ, καὶ ὁ πραιπόσιτος οὐκ ἐξέρχεται, ἀλλ' ἀποστέλλει σιλεντιάριον τὸν ἔχοντα ἐβδομάδα ἐν τῇ προελεύσει τοῦ Ἴπποδρόμου, ἵνα ἴδῃ, ἐὰν ἔστιν ὁ ὕπαρχος ἐκεῖσε. Καὶ εἰ μὲν ἔστιν, εἰσέρχεται ὁ σιλεντιάριος, καὶ δίδωσιν ἀπόκρισιν τῷ πραιποσίτῳ, καὶ ὁ πραιπόσιτος ἀναγάγει τοῖς δεσπότης, καὶ παραλαμβάνει παρὰ τῶν δεσποτῶν τὸν ὀφείλοντα προβληθῆναι σύμπονον. Καὶ ἐξέρχεται ὁ πραιπόσιτος ὀψικευόμενος ὑπὸ κουβικουλαρίων καὶ σιλεντιαρίων, καὶ ζητοῦσιν τὸν ὕπαρχον ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ τῶν Σκύλων, καὶ παραδιδούσιν αὐτῷ σύμπονον, καὶ ἐπεύχονται τοῖς δεσπότης, καὶ ἐξέρχονται. Ἐὰν δὲ οὐκ εὐρεθῆ ὁ ὕπαρχος ἐν τῇ προελεύσει, ζητεῖται παρὰ τοῦ διατρέχοντος καὶ εἰ μὲν ἔλθῃ πρὸ τοῦ ἀκουμβίσαι τοὺς δεσπότης, ἀναγγέλλει ὁ πραιπόσιτος τοῖς δεσπότης, καὶ γίνεται ἡ ἀκολουθία, καθὼς ἀνωτέρω εἴρηται, παραδιδούς αὐτὸν ἐν τῇ Θερμάστρῳ. Εἰ δὲ συμβῆ ἀσθενεῖν τὸν ὕπαρχον, παραδιδούσιν οἱ δεσπότες τὸν σύμπονον τῷ πραιποσίτῳ, καὶ ἐξελθὼν ὁ πραιπόσιτος ζητεῖ, ἐὰν ἔστιν λογοθέτης ἢ καὶ ἕτερος σύμπονος, καὶ παραδιδούσιν αὐτὸν ἐνώπιον αὐτῶν τῷ σιλεντιαρίῳ τῷ ὄντι ἐβδομαρίῳ, ὅπως ἀπελθὼν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ὕπαρχου, παραδῶ αὐτῷ σύμπονον· ὁμοίως καὶ ὁ λογοθέτης τοῦ πραιτωρίου οὕτως προβάλλεται, μὴ ἔχων ἀκολουθίαν ἢ τάξιν πλείω ἢ ἐλάσσω.

2.82 ΕΖ' (ΝΗ') Ἐπὶ προαγωγῇ ἀντιγραφῶν.

Κελεύουσιν οἱ δεσπότες τῷ πραιποσίτῳ, καὶ ἐξέρχεται καὶ ζητεῖ σιλεντιάριον, καὶ ἀποστέλλει, ἵνα ἴδῃ, ἐὰν προῆλθεν ὁ κοιαιστῶρ, καὶ ἐὰν εὐρεθῆ, λαμβάνει ἀπόκρισιν ὁ πραιπόσιτος, καὶ ἀναγγέλλει τοῖς δεσπότης, καὶ παραλαμβάνει παρὰ τῶν δεσποτῶν τὸν ὀφείλοντα προβληθῆναι ἀντιγραφέα, καὶ ἐξέρχεται ὀψικευόμενος, καθὼς ἀνωτέρω εἴρηται, καὶ ζητεῖ τὸν κοιαιστῶρα ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ, καὶ παραδίδωσι τὸν ἀντιγραφέα, κἄν τε εἷς ἔστιν, κἄν τε δύο, καὶ ἐπεύχονται τοῖς δεσπότης, καὶ ἐξέρχονται ἐν τῇ προελεύσει. Εἰ δὲ συμβῆ μὴ εὐρεθῆναι τὸν κοιαιστῶρα ἐν ταύτῃ τῇ προελεύσει, ζητεῖται παρὰ τοῦ διατρέχοντος, πεμπομένου αὐτοῦ παρὰ τοῦ πραιποσίτου, καὶ εἰ μὲν ἔλθῃ πρὸ τοῦ ἀκουμβίσαι, ἀναγγέλλει ὁ πραιπόσιτος τοῖς δεσπότης, καὶ λαμβάνει τὸν ὀφείλοντα προβληθῆναι, καὶ ζητεῖ τὸν κοιαιστῶρα ἐν τῇ Θερμάστρα, καὶ παραδίδωσιν αὐτῷ τὸν ἀντιγραφέα, καὶ ἐπεύχονται τοῖς δεσπότης καὶ ἀναχωροῦσιν. Εἰ δὲ συμβῆ ἐν ἀσθενείᾳ εἶναι τὸν κοιαιστῶρα, καὶ θελήσωσιν οἱ δεσπότες προβαλέσθαι ἀντιγραφέα, γίνεται πᾶσα ἡ ἀκολουθία, καθὼς ἀνωτέρω εἴρηται ἐπὶ συμπόνῳ.

2.83 ΕΗ' (ΝΘ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν, σπαθαροκανδιδάτου μέλλοντος γίνεσθαι πρωτοσπαθαρίου.

Κελεύουσιν οἱ δεσπότες τῷ πραιποσίτῳ, καὶ εἰσέρχεται ὁ μέλλων γίνεσθαι πρωτοσπαθάριος ἀπὸ σκαραμαγγίου καὶ σπαθίου, εἰσαγόμενος ὑπὸ ὀστιαρίου, κρατούμενος ὑπὸ πρωτοσπαθαρίου εὐνούχου. Καὶ πίπτων φιλεῖ τοὺς πόδας καὶ τὰ γόνατα τῶν δεσποτῶν, καὶ βάλλουσιν οἱ δεσπότες τὸ μανιάκιν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἐξέρχεται.

2.84 ΕΘ' (Ξ') Ἐπιτάφιος βασιλέων.

Ἐξέρχεται τὸ λείψανον διὰ τοῦ Καβαλλαρίου, καὶ τίθεται εἰς τὰ ἰθ' Ἀκκούβιτα ἢ χρυσοῦ κλίνη ἢ ἐπονομαζομένη λύπης, καὶ πρόκειται ἐκεῖσε τὸ αὐτὸ λείψανον, ἐστεμμένον μετὰ διβητησίου καὶ χρυσοῦ χλαμύδος καὶ καμπαγίων, καὶ εἰσέρχονται οἱ τῆς Ἁγίας Σοφίας γήλωνες καὶ ὁ κληρικός, ὡσαύτως καὶ πᾶσα ἡ σύγκλητος ἀπὸ σκαραμαγγίων, καὶ ψάλλουσιν κατὰ ἀκολουθίαν. Εἶθ' οὕτως νεύει ὁ πραιπόσιτος τῷ τῆς καταστάσεως, καὶ λέγει ἐκεῖσε· "Ἐξελθε, βασιλεῦ, καλεῖ σε ὁ Βασιλεὺς τῶν Βασιλευόντων καὶ Κύριος τῶν Κυριεόντων."

Τοῦτο λέγει τρίτον, καὶ παραυτίκα αἴρεται τὸ λείψανον παρὰ τῶν βασιλικῶν, καὶ πάλιν εἰσφέρουσιν αὐτὸ ἔνδον τῆς Χαλκῆς, καὶ τιθέασιν αὐτὸ ἐκεῖσε, καὶ ποιῶσι τὰ ἐξ ἔθους. Καὶ ὅτε ὀφείλει ἀρθῆναι τὸ λείψανον, νεύει ὁ πραιπόσιτος τῷ τῆς καταστάσεως, καὶ ἄρχεται λέγειν ἐκ τρίτου τό· "Ἐξελθε, βασιλεῦ" καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ εἶθ' οὕτως ἐξέρχεται τὸ λείψανον ἀπὸ τῆς Χαλκῆς, βασταζόμενον ὑπὸ βασιλικῶν πρωτοσπαθαρίων, καὶ διέρχεται διὰ τῆς Μέσης, καὶ τὸν τόπον καταλαβόντων, ἐν ᾧ μέλλει κηδευθῆναι, γίνεται ἡ ἀκολουθία τῆς ψαλμωδίας καὶ τὰ συνήθη. Εἶτα νεύει πάλιν ὁ πραιπόσιτος τῷ τῆς καταστάσεως, καὶ ποιεῖται τὴν ἀναφώνησιν οὕτως· "Ἐἴσελθε, βασιλεῦ, καλεῖ σε ὁ Βασιλεὺς τῶν Βασιλευόντων καὶ Κύριος τῶν Κυριεόντων." Ἐκ τρίτου. Εἶθ' οὕτως· "Ἀπόθου τὸ στέμμα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς σου" καὶ εὐθέως 2.85 αἴρεται παρὰ τοῦ πραιποσίτου, καὶ τίθεται σημεντέϊνον μετὰ πορφυρᾶς λιτῆς, καὶ τίθεται ἐν τῷ μνημείῳ. Ἰστέον ὅτι ὁ αὐτὸς τύπος καὶ ἡ αὐτὴ τάξις καὶ ἀκολουθία γίνεται καὶ εἰς τὴν τῆς Αὐγούστης κηδείαν. Χρῆ δὲ τὸν τῆς καταστάσεως ἐπὶ τῇ ἐξόδῳ τῆς Αὐγούστης λέγειν· "Ἐξελθε, βασίλισσα, καλεῖ σε ὁ Βασιλεὺς τῶν Βασιλευόντων καὶ Κύριος τῶν Κυριεόντων."

2.86 Ο' (ΞΑ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν, τῇ ἐτησίως τελουμένη γενεθλίῳ ἡμέρᾳ τοῦ βασιλέως.

Προέρχονται ἅπαντες οἱ ἄρχοντες ἡλλαγμένοι, καὶ ἴσταται ἡ προέλευσις ἐν τῷ Ἰουστινιανῷ, καὶ τρίτης ὥρας καταλαβούσης, στοιχεῖται τὸ κλητώριον, ἡ δὲ τράπεζα ἴσταται ἐν τῷ Ἰουστινιανῷ τρικλίνῳ. Καὶ ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς περιβεβλημένος διβητήσιον πορφυροῦν, καὶ καθέζεται ἐπὶ τῆς τιμίας αὐτοῦ τραπέζης, καὶ εἰσέρχονται οἱ κληθέντες ἀπὸ τε μαγίστρων, πατρικίων καὶ λοιπῶν συγκλητικῶν. Ἄπαντες δὲ αὐτῶν εἰσέρχονται ἡλλαγμένοι, καθὼς εἴθισται, οἱ μὲν πατρίκιοι τὰ χρυσόταβλα αὐτῶν χλανίδια, οἱ δὲ στρατηγοὶ τὰ σαγία αὐτῶν, οἱ δὲ πρωτοσπαθάριοι καὶ οἱ λοιποὶ ἄρχοντες, ἕκαστος κατὰ τὸ ἴδιον ἀξίωμα, φοροῦσιν καὶ τὰς στολὰς, καὶ καθέζονται ἐν τῷ κλητωρίῳ ἡλλαγμένοι. Καὶ πάντων καθεσθέντων τῶν προειρημένων ἀρχόντων ἐν τῷ κλητωρίῳ, δηλοποιεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς πατρικίοις διὰ τοῦ τῆς τραπέζης, ὡς ὅτι: "Ἐκβάλλετε τὰ χλανίδια ὑμῶν." Καὶ ἀναστάντες οἱ πατρίκιοι καὶ οἱ στρατηγοὶ ὑπερεύχονται τὸν βασιλέα, καὶ ἀπαλλάσσουν οἱ μὲν πατρίκιοι τὰ χλανίδια αὐτῶν, οἱ δὲ στρατηγοὶ τὰ σαγία αὐτῶν, ἀπολαμβάνουσι δὲ τὰς αὐτῶν στολὰς ἐγγιστιάριοι 2.87 βασιλικοὶ οἱ παριστάμενοι ἐν τῇ κάτω τραπέζῃ, καὶ ἐπιδιδούσιν αὐτὰ τοῖς ὑπουργοῖς αὐτῶν, εἰς τὰ Σκύλα. Οἱ δὲ ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου ἡλλαγμένοι ὄντες ἐκτελοῦσι διπλοῦν παραστάσιμον, εἰ τύχῃ ἐν κυριακῇ· οὐ γὰρ ἐνδέχεται τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ γενέσθαι δέξιμον, καὶ διὰ τοῦτο ἀλλάσσει πᾶσα ἡ σύγκλητος.

2.88 ΟΑ' (ΞΒ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἐν παραμονῇ δεξίμου.

Εἰσέρχονται τὰ δύο μέρη εἰς τὸ Σίγμα, καὶ αἰτοῦνται, λέγοντες οἱ κράκται: "Πολλά, πολλά, πολλά." Ὁ λαὸς: "Πολλὰ ἔτη εἰς πολλά." Οἱ κράκται: "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, τὸ πρόβλημα τῆς Τριάδος." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ' "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται: "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα αὐτοκράτορες Ῥωμαίων." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ' "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται: "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, οἱ θεράποντες τοῦ Κυρίου." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ' "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται: "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα Αὐγοῦσται τῶν Ῥωμαίων." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ τρίτου: "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται: "Ὡς δοῦλοι τολμῶμεν παρακαλέσαι." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ' ὁμοίως. Οἱ κράκται: "Μετὰ φόβου δυσωποῦμεν τοὺς δεσπότης," Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ' ὁμοίως. Οἱ κράκται: "ἀνεξικάκως παρακλήθητε, ὦ εὐεργέται," Ὁ λαὸς ἐκ γ' ὁμοίως. Οἱ κράκται: "εἰς τὴν δέησιν τῶν δούλων ὑμῶν Βενέτων." Ὁ λαὸς ἐκ γ' ὁμοίως. Οἱ κράκται: "τὴν αὐτοκρατορίαν σου αἰτούμεθα ἐορτάσαι." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ' ὁμοίως. Οἱ κράκται: "Κύριε, σῶσον τοὺς δεσπότης Ῥωμαίων." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ' "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται: "Κύριε, σῶσον τοὺς δεσπότης σὺν ταῖς Αὐγοῦσταις καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις." 2.89 Καὶ δειλῆς εἰσέρχονται τὰ μέρη τὰ δύο εἰς τὸ Σίγμα μετὰ φατλία, καὶ γίνεται ἡ λεγομένη φακλαρέα, καὶ λέγουσιν τὸν ἀπελατικόν, χορευόντες, ἦχ. βαρὺς: "Χαίρετε, δεσπότης τῶν Ῥωμαίων· χαίρετε, ὁ πόθος τῆς ὅλης οἰκουμένης· χαίρετε, ἄνακτες ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα, οὗς ἡ Τριάς ἀνηγόρευσεν νικητὰς καὶ κόσμου εὐεργέτας." Καὶ μετὰ ταῦτα ἀνέρχονται εἰς τὰ βάρη, καὶ λέγουσιν ἀπελατικόν ἦχ. πλ. δ': "Χαίρει ὁ κόσμος ὀρῶν σε, αὐτοκράτορα δεσπότην, καὶ ἡ πόλις σου τέρπεται, θεόστεπε ὁ δεῖνα· ὠραίζεται ἡ τάξις σε βλέπουσα ταξίαρχην, καὶ εὐτυχοῦσι τὰ σκῆπτρα σκηπτοῦχόν σε κεκτημένα. Κατακοσμεῖς γὰρ τὸν θρόνον τῆς πατρῴας βασιλείας, σὺν τῇ Αὐγοῦστῃ, προπέμπων μαρμαρυγὰς εὐταξίας ὅθεν εὐημεροῦσα διὰ σοῦ ἡ πολιτεία, τῆς σῆς αὐτοκρατορίας ἐορτάζει τὴν ἡμέραν." Καὶ λέγουσιν οἱ κράκται τὰ ἄκτα: "Κύριε, σῶσον τοὺς δεσπότης Ῥωμαίων." Καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ' "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται: "Κύριε, σῶσον τοὺς ἐκ σοῦ ἔστεμμένους." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ' "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται: "Κύριε, σῶσον τοὺς δεσπότης σὺν ταῖς Αὐγοῦσταις καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις." 2.90 ΟΒ' (ΞΓ') Ὅσα δεῖ φυλάττειν τῇ ἐπαύριον εἰς τὸ δέξιμον. Πρὸ τοῦ ἀνιέναι τοὺς δεσπότης ἐπὶ τοῦ σένζου

λέγουσιν οἱ κράκται· "Ἀνάτειλον ἡ ἔνθεος βασιλεία." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Ἀνάτειλον" καὶ τὰ ἐξῆς τῶν ἄκτων. Καὶ ὅτε ἀνέλθωσιν οἱ δεσπότες ἐπὶ τοῦ σένζου, κατασφραγίζουσι πρῶτον, καὶ λέγει ὁ λαὸς "Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος." Οἱ κράκται· "Πολλά, πολλά, πολλά." Ὁ λαὸς· "Πολλά ἔτη εἰς πολλά." Καὶ εἶθ' οὕτως λέγουσι τὰ ἄκτα οἱ κράκται· "Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνην" Ὁ λαὸς ἐκ γ' ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Ἐν ἀνθρώποις Χριστιανῶν εὐδοκία," Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ' ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Ὅτι ἠλέησεν ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Δόξα Θεῶ τῷ Δεσπότη πάντων." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ' ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Πολλά, πολλά, πολλά." Ὁ λαὸς· "Πολλά ἔτη εἰς πολλά." Τριλέξιν α' ἤχ. δ'· "Ὁ Θεὸς ὁ δεσπότης ἀοράτων καὶ ὁρωμένων ἀξιώσῃ ὑμᾶς, δεσπότης, ἑκατὸν ἐν εἰρήνῃ χρόνου βασιλεύειν Ῥωμαίων, καὶ τὴν παροῦσαν ἡμέραν τῆς αὐτοκρατορίας ἐορτάζειν." Ἄκτον α'· Λέγουσιν οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ἡ ἔνθεος βασιλεία." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι" καὶ τὰ ἐξῆς τῶν ἄκτων. 2.91 Τριλέξιν β'· "Ἀσύγκριτοι στρατιῶται, οἰκουμένης οἱ πρόμαχοι, στεφηφόροι, οἱ ἐκ Θεοῦ ὑψωθέντες ἐπὶ θρόνου τῆς βασιλείας, διεσκορπίσατε ἔθνη ὅπλοις ἐνθέοις τῆς εὐσεβείας· ἀλλ' ὁ Θεὸς ὁ στέψας ὑμᾶς καὶ πάντων κτίστης ἐπὶ πλεῖον πλεονάσῃ ὑμῶν τὰς ἡμέρας." Ἄκτον β'· Λέγουσιν οἱ κράκται· "Ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα μεγάλων βασιλέων καὶ αὐτοκρατόρων πολλά τὰ ἔτη" ὡς τὰ αἴσια ἅπαντα εἰς τὰ πέρατα ἐκφωνεῖσθαι· "Εὐφημήσωμεν Βένετοι κατὰ χρέως· εὐσεβεῖς, πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι· νικηταί, πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι· ἐκλογὴ τῆς Τριάδος, πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Τριλέξιν γ'· "Παρὰ Θεοῦ φιλανθρώπου ὑμεῖς ἐστεφθητε, Αὐγοῦσαι, νοητῶ δὲ ἐλαίῳ ἐπευλογήθητε οὐρανόθεν εἰς χαρμοσύνην τοῦ λαοῦ ὑμῶν, θεοπρόβλητοι Αὐγοῦσαι, καὶ εἰς κατάπτωσιν πάντων ἐναντίων." Ἄκτον γ'· Λέγουσιν οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα Αὐγοῦσαι τῶν Ῥωμαίων." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Πολλά, πολλά, πολλά." Ὁ λαὸς· "Πολλά ἔτη εἰς πολλά." Καὶ αὐλεῖ τὸ ὄργανον. Καὶ λέγουσιν οἱ κράκται· "Ἄγιαχας." Καὶ ὅτε πληρώσῃ, λέγουσιν οἱ κράκται φωνὴν ἤχ. π. δ' τὸ ἰχάδιν· "Ἄγια." Καὶ ὁ λαὸς· "Ἀνδρίζεται ἡ πόλις ἡ τῶν Ῥωμαίων, δεξαμένη ἐκ τοῦ ἰδίου θρέμματος τὴν σωτηρίαν καὶ δοξάζεται τὸ σκῆπτρον τῆς ἐξουσίας," "Ἀνανάγια" "ὅτι ἐπεσκέφατο αὐτῷ ἀνατολὴ ἐξ ὑψους διὰ σοῦ, ὁ δεῖνα ἄναξ, τοῦ ἀγαπήσαντος δικαιοσύνην καὶ χρισθέντος ἐν ἐλαίῳ ἀγίῳ παρὰ Κυρίου, ἐβραβεύθη εἰρήνην τῇ πολιτείᾳ τῷ ῥυσαμένῳ ἐξ ἐχθρῶν τοὺς αἰχμαλώτους." Ἀπελατικὸν ἀπὸ φωνῆς ἤχ. π. δ'· "Χαίρει ὁ κόσμος ὄρων σε αὐτοκράτορα δεσπότην, καὶ ἡ πόλις σου τέρπεται, θεόστεπτε ὁ δεῖνα· ὠραΐζεται ἡ τάξις σε βλέπουσα ταξιδάρχη, καὶ εὐτυχοῦσι τὰ σκῆπτρα, σκηπτοῦχόν σε κεκτημένα.

2.92 Κατακοσμεῖς γὰρ τὸν θρόνον τῆς πατρῶας βασιλείας σὺν τῇ Αὐγοῦστῃ, προπέμπων μαρμαρυγὰς εὐταξίας, ὅθεν εὐημεροῦσα διὰ σοῦ ἡ πολιτεία τῆς σῆς αὐτοκρατορίας ἐορτάζει τὴν ἡμέραν." Καὶ ἀπὸ τούτου λέγουσιν οἱ κράκται· "Κύριε σῶσον τοὺς δεσπότες Ῥωμαίων." Ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τοὺς ἐκ σοῦ ἐστεμμένους." Ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τοὺς δεσπότες σὺν ταῖς Αὐγοῦστῃς καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις." Ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Κύριε, σῶσον." Καὶ ἀπὸ τούτων δέχονται οἱ Πράσινοι, καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι τοὺς Πρασίνοους, λέγουσιν οἱ κράκται τῶν δύο μερῶν· "Ἐς, τοῦτο τὸ βασιλεῖον, Κύριε, στερέωσον." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Πνεῦμα τὸ πανάγιον, τὰς Αὐγοῦστας σκέπασον." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Μήτηρ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, φύλαττε τὰ πορφυρογέννητα." Ὁ λαὸς ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Κύριε, ζῶν αὐτῶν διὰ τὴν ζῶν ἡμῶν." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Καὶ ἀνισταμένων τῶν βασιλέων ἀπὸ τοῦ σένζου, λέγει ὁ κράκτης φθογγήν· "Νανά." Καὶ ἄρχονται λέγειν τὰ δύο μέρη· "Περὶ σὴν ὁ Θεὸς τοὺς δεσπότες." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Πολλά, πολλά, πολλά." Ὁ λαὸς· "Πολλά ἔτη εἰς πολλά." Καὶ σιωπῶσι τὰ δύο μέρη, καὶ προκύπτει διὰ χαλκῶν καγκέλλων ἔμπροσθεν τοῦ σένζου ὁ τοῦ κουβουκλείου φωνοβόλος, κατέχων τὸν τόμον καὶ λέγει τὰ ἐκεῖ ἐγγεγραμμένα, ἅπερ εἰσὶ ταῦτα· "Ὁ παντοδύναμος καὶ πολυέλεος ἡμῶν Θεὸς ὁ στέψας τὴν ὑμετέραν γαλήνην διὰ πρεσβειῶν τῆς παναχράντου αὐτοῦ Μητρὸς ἀξιώσῃ ἡμᾶς ἅμα τοῖς φιλοχρίστοις ὑμῖν, ἐπὶ πολλοὺς χρόνους εἰρηνικῶς τὰς αἰσίας ταύτας ἡμέρας ἐπιτελεῖν." Καὶ εἶθ' οὕτως ἐκτείνει ὁ αὐτὸς φωνοβόλος τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα, τοῖς ἑαυτοῦ δακτύλοις ἀκτινοειδῶς διαστέλλ 2.93 λων, καὶ πάλιν βοτρυδὸν

έπισυπέλλων. Καί λέγουσι τὰ δύο μέρη· "Ἐς." Οἱ κράκται· "Νανά." Καί ὁ λαός· "Εἰσακούση ὁ Θεός τῆς φωνῆς ἡμῶν." Οἱ κράκται· "Πολλά, πολλά, πολλά." Ὁ λαός· "Πολλά ἔτη εἰς πολλά." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, τὸ πρόβλημα τῆς Τριάδος." Καί ὁ λαός· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι" καί τὰ ἐξῆς τῶν ἄκτων. Εἰδέναι δὲ δεῖ ὅτι κατὰ τὸν τύπον καὶ τὴν τάξιν τῆς ἐπιτελουμένης ἀκολουθίας τῆ παραμονῆ τοῦ δεξίμου, ὁμοίως καὶ δειλῆς ἐν τῇ φακλαρέα, καὶ πάλιν ἐπὶ τῇ αὔριον εἰς αὐτὸ τὸ δέξιμον ἐπιτελοῦνται πάντα τὰ δέξιμα, πλὴν οἱ ἀπελατικοὶ καὶ τὰ τριλέξια καὶ τὰ τετράλεκτα ὀφείλουσιν λέγεσθαι περὶ οἴας ὑποθέσεως ἐστὶ τὸ δέξιμον, ἐν μὲν τῇ αὐτοκρατορία τὰ τῆς αὐτοκρατορίας, ἐν δὲ τῷ χρυσῷ ἵπποδρομίῳ τὰ τοῦ Πάσχα, ἐν δὲ τῷ λαχανικῷ τὰ τοῦ γενεθλίου, ἐν δὲ τῇ Πεντηκοστῇ τὰ τῆς Πεντηκοστῆς, καὶ ἀπλῶς περὶ οἴας ὑποθέσεως ἐστὶν τὸ δέξιμον, ὀφείλουσιν λέγεσθαι οἱ τε ἀπελατικοὶ καὶ τὰ τριλέξια καὶ τὰ τετράλεκτα.

12.94 ΟΓ' (ΞΔ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν εἰς τὸ δέξιμον τοῦ χρυσοῦ ἵπποδρομίου δευτέρα ἡμέρα μετὰ τὸ Ἀντίπασχα.

Δίδεται τὸ πέρατον ἀπὸ κελεύσεως διὰ τοῦ πραιποσίτου τῇ κυριακῇ ἑσπέρας, ἡνίκα ὑποστρέψῃ ὁ βασιλεὺς τῆς τοῦ ἁγίου Μωκίου προελεύσεως, καὶ ἐκτελοῦσι τῇ αὐτῇ ἡμέρα τὰ δύο μέρη, ἕκαστον ἐν τῇ ἰδίᾳ φιάλῃ, τὴν αὐτοῦ φακλαρέαν, ὡς εἴθισται αὐτοῖς ἐν ἐκάστη τοῦτο τελεῖν. Τῇ δὲ ἐπιούσῃ, ἡγουν τῇ δευτέρᾳ, προέρχονται ἅπαντες ἡλλαγμένοι ἀπὸ λευκῶν χλανιδίων, οἱ μὲν πατρίκιοι διὰ χρυσοτάβλων χλανιδίων, οἱ δὲ λοιποὶ, ἕκαστος κατὰ τὴν αὐτοῦ τάξιν. Ὁ δὲ τῆς καταστάσεως ἐλθὼν δηλοῖ τῷ πραιποσίτῳ, ὡς ὅτι οἱ δήμαρχοι ἤνεγκαν τὰ λιβελλάρια αὐτῶν καὶ ἴστανται ἐν τῷ Ἰουστινιανῷ τρικλίνῳ ἅπαντες αὐτῶν, οἱ δὲ πραιπόσιτοι εἰσελθόντες ἐν τῷ Τριπέτωνι, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, μετὰ τῶν τοῦ κουβουκλείου ἀπάντων, βασταζόντων τῶν ὀστιαρίων τὰ αὐτῶν βεργία. Καὶ δηριγεύομενοι ὑπ' αὐτῶν πάντων ἐξέρχονται ἐκ τοῦ Τριπέτωνος καὶ διελθόντες διὰ τοῦ Λαυσιακοῦ, εἰσέρχονται ἐν τῷ Ἰουστινιανῷ τρικλίνῳ. Καὶ οἱ μὲν τοῦ κουβουκλείου ἅπαντες καὶ ὁ τῆς καταστάσεως καὶ σιλεντιάριοι ἴστανται ἐν τῷ αὐτῷ τρικλίνῳ ἔνθεν κάκεισε κατὰ τὰς αὐτῶν τάξεις· οἱ δὲ 2.95 πραιπόσιτοι ἴστανται ἐν τῇ μέσῃ αὐτῶν πρὸς τῇ κεφαλῇ. Καὶ ἐλθόντες οἱ δήμαρχοι πλησίον τῶν σιλεντιαρίων, προσκυνοῦσι τοῖς πραιποσίτοις, εἶτα διελθόντες μέσον τῶν τοῦ κουβουκλείου, ἐπιδιδοῦσι τὰ λιβελλάρια τοῖς πραιποσίτοις, αὐτοὶ δὲ δεξάμενοι αὐτά, ἀντιτιδοῦσιν ἀπὸ κελεύσεως τὸ πέρατον, καὶ εἶθ' οὕτως ὑποστρέψαντες ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε οἱ πραιπόσιτοι, δηριγεύομενοι ὑπὸ τῶν προειρημένων, εἰσέρχονται διὰ τοῦ Λαυσιακοῦ ἐν τῷ Τριπέτωνι· ὁμοίως καὶ οἱ δήμαρχοι κατέρχονται, ἕκαστος αὐτῶν ἐν τῇ ἰδίᾳ φιάλῃ, προευτρεπίζοντες τὰ τοῦ δεξίμου· ἡνίκα δὲ εὐτρεπισθῶσι τὰ μέρη, ἐξέλθωσι δὲ καὶ τὰ σκεύη, καὶ ἀπλῶς ἅπαντες οἱ καθυπουργοῦντες ἐν τῷ δεξίμῳ, εἰ τύχῳσι δὲ καὶ ἀποκρισιάριοι, καὶ ἴστανται κάτω ἐν τῇ φιάλῃ, καὶ τότε εἰσέρχεται ὁ τῆς καταστάσεως, καὶ δηλοῖ τῷ πραιποσίτῳ, ὡς ὅτι ἅπαντα ἔτοιμά ἐστιν. Ὁ δὲ βασιλεὺς εἰσελθὼν ἐν τῇ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου καμάρᾳ καὶ στεφθεῖς, διέρχεται διὰ τοῦ Χρυσοτρικλίνου, δηριγεύομενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, ὀπισθεν δὲ τοῦ βασιλέως εὐνοῦχοι πρωτοσπαθάριοι, φοροῦντες τὰ τε στιχάρια αὐτῶν καὶ σαβάνια, βασταζόντες καὶ τὰ σπαθοβάκλια αὐτῶν, καὶ ἐξελθόντες ἐν τῷ Τριπέτωνι, ἴστανται ἐν τῇ ὁδῷ τῆς ἐξαγωγῆς πύλης ἀπὸ τοῦ Τριπέτωνος ἐν τῷ Λαυσιακῷ, οἱ δὲ πατρίκιοι καὶ στρατηγοὶ ἴστανται ἔνθεν κάκεισε ἐν τῷ Λαυσιακῷ μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς πύλης ἐν τῷ Ἰουστινιανῷ· ἔμπροσθεν δὲ τῆς αὐτῆς πύλης τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἴσταται ὁ τῆς καταστάσεως, καὶ πεσόντων τῶν προειρημένων πατρικίων τε καὶ στρατηγῶν, νεύει ὁ πραιπόσιτος τῷ τῆς καταστάσεως ἀπὸ κελεύσεως, καὶ δηριγεύομενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, πατρικίων τε καὶ στρατηγῶν, ἐξέρχεται ἐν τῷ Ἰουστινιανῷ τρικλίνῳ τῆς προελεύσεως.

Καὶ σάντων 2.96 ἀπάντων ἐν τῷ αὐτῷ τρικλίνῳ ἔνθεν κάκεισε τῶν προειρημένων πατρικίων τε καὶ στρατηγῶν μετὰ πάσης τῆς συγκλήτου, ἴσταται ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ πρώτῳ ὀμφαλίῳ. Ἐλθόντες δὲ ἅπαντες οἱ προελεγμένοι προσκυνοῦσιν, καὶ ἀναστάντες, νεύει ὁ

πραιπόσιτος τῷ σιλεντιαρίῳ τῷ ἐστῶτι ἐν τῷ κατωτέρῳ μέρει τῆς αὐτῆς δοχῆς ἀπὸ κελεύσεως, κάκεϊνος λέγει· "Κελεύσατε·" αὐτοὶ δὲ ὑπερέχονται τὸν βασιλέα, "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Καὶ δηριγεύομενος ὁ βασιλεὺς ὑπ' αὐτῶν πάντων ἅμα σπαθαροκανδιδάτων φορούντων μανιάκια καὶ σπαθία, βασταζόντων καὶ σκουτάρια καὶ διστράλια, διέρχεται, καὶ μελλόντων αὐτῶν ἐξέρχεσθαι τὴν ἐξάγουσαν ἀπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ πρὸς τὸ ἠλιακὸν πύλην, εὐθέως ἐφαπλοῖ τὸ παρακυπτικὸν ἔμπροσθεν τοῦ σένζου ἐπάνω τοῦ στήθεος τοῦ καγκέλλου κουβικουλάριος ὁ φωνοβόλος· ὁ δὲ τῆς καταστάσεως λαβὼν τὸ ἄκρον τῆς τοῦ βασιλέως χλανίδος, ποιεῖ τὸ ῥωσθέλιον, καὶ ἐπιδίδωσι τῷ βασιλεῖ· ὁ δὲ βασιλεὺς ἀνελθὼν ἵσταται ἔμπροσθεν τοῦ σένζου, καὶ σφραγίζει τὸν λαὸν ἐκ τρίτου καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ ἀναφωνήσαντος "Ἅγιος", καθέζεται ἐπὶ τοῦ σένζου. Οἱ δὲ ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου ἴστανται ἔνθεν κάκεϊσε, εἶθ' οὕτως ἴστανται πατρίκιοι ὁμοίως ἔνθεν κάκεϊσε ἅμα τοῖς δομεστίκοις καὶ τῆς συγκλήτου πλησίον τῶν παρακυπτικῶν τοῦ καγκέλλου, μὴ ἐπερειδόμενοι ἐπ' αὐτοῖς, ἀλλ' ἴστανται ὄρθιοι, καὶ μετὰ τὸ ἀνακράξαι τὸν δῆμον τό, "Ἅγιος," αὐλοῦντος καὶ τοῦ ὄργανου ἐν τῇ φιάλῃ, λαμβάνει νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ νεύει διὰ τῆς χειρὸς ἐκ τρίτου, καὶ λήγει τὸ ὄργανον, καὶ εἶθ' οὕτως ἄρχονται οἱ τοῦ μέρους ἐκτελεῖν τὰ συνήθη ἅπαντα· εὐφημήσαντος δὲ τοῦ δήμου καὶ ἐκφωνήσαντος, αὐλεῖ τὸ ὄργανον, καὶ παύσαντος αὐτοῦ, ἄρχεται ὁ δῆμος τὸν ἀπελατικόν. Καὶ ἠνίκα ἄρξεται ὁ δῆμος τὸν ἀπελατικόν, νεύει ὁ πραιπόσιτος ἀπὸ κελεύσεως τῷ τῆς καταστάσεως, ὁ δὲ τῆς καταστάσεως 2.97 ἀπελθὼν νεύει τοῖς μεγάλοις δομεστίκοις τῶν ταγμάτων κατὰ συνήθειαν, καὶ κατέρχονται κάτω ἐν τῇ φιάλῃ, καὶ ἴστανται ἐν τῇ αὐτῶν τάξει. Καὶ πληρουμένου τοῦ ἀπελατικοῦ, αὐλεῖ τὸ ὄργανον, καὶ παύσαντος αὐτοῦ, λέγουσιν οἱ τοῦ μέρους, ὡς εἴθισται αὐτοῖς, τὰ τετράλεκτα, καὶ ἀκτολογοῦσιν· λέγουσιν δὲ καὶ αὐγουστιακά, καὶ τελεσθέντων τούτων, ἄρχονται τὴν φωνήν. Ἦνίκα δὲ ἄρξονται τὴν φωνήν, λαμβάνει νεῦμα ὁ τῆς καταστάσεως παρὰ τοῦ πραιποσίτου ἀπὸ κελεύσεως, καὶ νεύει τοῖς ὑπατικοῖς· οἱ δὲ ἀπέρχονται καὶ εἰσέρχονται ἐν τῷ Ἰουστινιανῷ, καὶ ἴστανται ἐν τῇ αὐτῶν τάξει ἔνθεν κάκεϊθεν, καὶ τῆς φωνῆς τελεσθείσης, ἀνίσταται ὁ βασιλεὺς, καὶ εὐθέως πάλιν αὐλεῖ τὸ ὄργανον. Καὶ ἵσταται ὁ βασιλεὺς ὀπισθεν τοῦ σένζου, καὶ ὀπίσω αὐτοῦ ἴστανται εὐνοῦχοι πρωτοσπαθάριοι ἠλλαγμένοι· οἱ δὲ ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου, πατρίκιοι τε καὶ στρατηγοὶ ἴστανται ἔνθεν κάκεϊθεν ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς πύλης ἀπὸ πλαγίας ἐν τῷ Ἰουστινιανῷ. Καὶ λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, νεύει κουβικουλαρίῳ τῷ φωνοβόλῳ, κάκεϊνος παρακύψας νεύει ἐκ γ' τῷ λαῷ, καὶ παύει τὸ ὄργανον καὶ σὺν αὐτῷ οἱ τοῦ μέρους, καὶ εὐθέως ἄρχεται ὁ φωνοβόλος λέγειν· "Ὁ παντοδύναμος καὶ πολυέλεος Θεός" καὶ τὰ ἐξῆς. Καὶ τελέσαντος αὐτοῦ, ἄρχονται τὰς συνήθεις αἰτήσεις αἰτεῖσθαι, καὶ ἐκάστης αἰτήσεως τελεσθείσης, νεύει ὁ πραιπόσιτος τῷ φωνοβόλῳ, κάκεϊνος συντίθεται διὰ τῆς χειρὸς ἐκ γ' καθ' ἐκάστην, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται.

Καὶ πάντων τελεσθέντων, διέρχεται ὁ βασιλεὺς, δηριγεύομενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, πατρίκίων τε καὶ στρατηγῶν, διὰ τοῦ Ἰουστινιανοῦ τρικλίνου, ἡ δὲ σύγκλητος ἅμα σπαθαροκανδιδάτων καὶ σπαθαρίων ἴστανται ἔνθεν κάκεϊσε, 2.98 ὡσαύτως καὶ τὸ ἄρμα ἵσταται ἐξ ἀριστερᾶς τῆς ἐξαγωγῆς πύλης ἀπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐν τῷ Λαυσιακῷ, ἐν ἧ καὶ τὸ σκάμνον ἵσταται τοῦ κουροπαλάτου. Διερχόμενος δὲ ὁ βασιλεὺς, ὡς προείρηται, μέσον τῆς συγκλήτου, οὗτοι ἅπαντες ὑπερέχονται· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους" καὶ δηριγεύομενος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, διέρχεται διὰ τοῦ Τριπέτωνος, καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ, καὶ εἰσελθὼν ἔνδον τοῦ βήλου ἐν τῇ καμάρᾳ τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου, λαμβάνει ὁ πραιπόσιτος τὸ στέμμα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως, καὶ εἶθ' οὕτως εἰσελθόντες οἱ βεστήτορες ἀπὸ κελεύσεως, λαμβάνουσι τὴν χλανίδα τοῦ βασιλέως καὶ ἐξέρχονται. Ὁ δὲ βασιλεὺς καθέζεται, μέχρις ἂν ἡ παρασκευὴ ἅπασα τοῦ δεξίμου ὁμοιοτρόπως τῆς φιάλης τῶν Πρασίνων μετέλθῃ ἐν τῇ φιάλῃ τῶν Βενέτων, τουτέστι τὰ τε σκευὴ καὶ τὸ πολίτευμα-εἰ τύχωσιν, ὡς προείρηται, καὶ πρέσβεις ἐθνῶν-καὶ εἶθ' οὕτως μετὰ τὸ πάντας εὐτρεπισθῆναι τοὺς μέλλοντας καθυπουργεῖν ἐν τῷ δεξίμῳ φιάλης τῶν Βενέτων, εἰσέρχεται ὁ τῆς καταστάσεως, καὶ δηλοῖ τῷ πραιποσίτῳ, ὡς ἕτοιμά ἐστιν πάντα, καὶ ὁ πραιπόσιτος δηλοῖ τῷ

βασιλεῖ, ἃ παρὰ τοῦ τῆς καταστάσεως ἐδιδάχθη, καὶ λαβὼν νεῦμα ὁ τῆς καταστάσεως παρὰ τοῦ πραιποσίτου ἀπὸ κελεύσεως, δίδωσιν μεταστάσιμον ἐν τῷ Λαυσιακῷ. Καὶ διέρχονται οἱ τε πατρίκιοι καὶ στρατηγοὶ μετὰ τῶν συγκλητικῶν καὶ ὑπατικῶν διὰ τῆς Θερμάστρας, καὶ ἀνελθόντες τὰ γραδήλια, εἰσέρχονται διὰ τῆς Διαιταρικίου πύλης, ἐλθόντες δὲ διὰ τῆς καμάρας ἔμπροσθεν τοῦ Πανθέου, ἐξέρχονται διὰ τοῦ μονοθύρου ἐν τῷ ἡλιακῷ, καὶ πάντες οἱ προειρημένοι ἐν τῷ ἡλιακῷ ἴστανται ἔνθεν κάκεισε ἀπὸ τῆς ἐξαγούσης πύλης τοῦ Χρυσοτρικλίνου, ἐν 2.99 τῷ προειρημένῳ ἡλιακῷ μέχρι τοῦ καμελαυκίου, ἐν ᾧ καὶ τὸ σένζον ἴσταται. Ὁ δὲ βασιλεὺς εἰσελθὼν ἔμπροσθεν τοῦ εἰρημένου βήλου, περιβάλλεται τὴν χλανίδα αὐτοῦ διὰ τῶν βεστητόρων, καὶ τῶν βεστητόρων ἐξελθόντων, στέφει ὁ πραιπόσιτος τὸν βασιλέα, καὶ δηριγευόμενος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, ἀπέρχεται μέχρι τῆς καμάρας τῆς οὔσης πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Χρυσοτρικλίνου, ἐστῶτων ἔνθεν κάκεισε ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου· αἱ δὲ λοιπαὶ πύλαι τοῦ Χρυσοτρικλίνου αἱ ἐξάγουσαι πρὸς τὸ ἡλιακόν εἰσι κεκλεισμένα. Καὶ ἴστανται δύο κουβικουλάριοι, εἷς ἐκ δεξιῶν, ὁ δὲ ἕτερος ἐξ ἀριστερᾶς, κατέχοντες ἀνά μίαν πύλην, λαβόντες δὲ νεῦμα οἱ αὐτοὶ κουβικουλάριοι ἐξανοίγουσιν αὐτὰς ἄφνω, καὶ δηριγευόμενος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τῶν προρρηθέντων ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, ἐξέρχεται ἐν τῷ ἡλιακῷ καὶ ἴσταται ἐν τῷ πορφυρῷ λίθῳ, καὶ παραυτίκα οἱ τε πατρίκιοι καὶ στρατηγοὶ καὶ ἡ σύγκλητος πᾶσα πίπτουσιν, καὶ ὄπισθεν αὐτῶν ἴστανται πρωτοσπαθάριοι, σπαθαροκανδιδάτοι καὶ σπαθάριοι, οἱ μὲν πρωτοσπαθάριοι φοροῦντες τὰ μανιάκια αὐτῶν, βαστάζοντες καὶ τὰ σπαθοβάκλια αὐτῶν, οἱ δὲ σπαθαροκανδιδάτοι τὰ μανιάκια αὐτῶν, βαστάζουσι δὲ καὶ σκουτάρια, ὡσαύτως καὶ οἱ σπαθάριοι σκουτάρια καὶ διστράλια. Ἰσταται δὲ ὁ τῆς καταστάσεως εἰς τὴν μέσην τῆς δοχῆς, καὶ δὴ, ὡς προεῖρηται, προσκυνησάντων πάντων καὶ ἀναστάντων, νεύει ὁ πραιπόσιτος ἀπὸ κελεύσεως τῷ τῆς καταστάσεως, κάκεινος λέγει· "Κελεύσατε." Καὶ οἱ μὲν πατρίκιοι καὶ στρατηγοὶ μετὰ τῆς συγκλήτου καὶ τῶν ὑπατικῶν ἀπέρχονται, καὶ ἴστανται, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, ἐν τῇ αὐτῶν στάσει· ὁ δὲ τῆς καταστάσεως ποιήσας τὸ ῥωσθέλιον, ὡς εἴθισται αὐτῷ, ἐπιδίδωσι τῷ βασιλεῖ, καὶ παραυτίκα ὁ φωνοβόλος κουβικουλάριος ἐφαπτοῖ τὸ παρακυπτικὸν ὑπερθεν τοῦ ὄντος ὑπὸ τοῦ καμελαυκίου στηθέου ἔμπροσθεν τοῦ σένζου, καὶ κατασφραγίζει ὁ βασιλεὺς τὸν λαὸν ἐκ τρίτου, ὡς εἴθισται αὐτῷ, 2.100 καὶ καθέζεται ἐπὶ τοῦ σένζου, καὶ εὐθέως ὁ δήμαρχος, αὐλοῦντος καὶ τοῦ ὄργανου, ἀνακράζει μεγάλως τό· "Ἄγιος." Λαβὼν δὲ νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ παρακύψας, νεύει διὰ τῆς χειρὸς ἐκ τρίτου, καὶ παύει τὸ ὄργανον.

Παύσαντος δὲ τοῦ ὄργανου, ἄρχονται οἱ τοῦ μέρους ἐκτελεῖν τὰ συνήθη ἅπαντα. Εὐφημήσαντος δὲ τοῦ μέρους καὶ ἐκφωνήσαντος, αὐλεῖ τὸ ὄργανον, καὶ παύσαντος αὐτοῦ, ἄρχεται ὁ δήμος τὸν ἀπελατικόν. Καὶ εὐθέως λαμβάνει νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ νεύει τῷ τῆς καταστάσεως, κάκεινος τοῖς τέσσαρσι δομεστικοῖς τῶν ταγμάτων, ὡς κατὰ συνήθειαν, καὶ κατελθόντες ἴστανται κάτω ἐν τῇ φιάλῃ ἐν τῇ τάξει αὐτῶν. Τελεσθέντων δὲ τῶν ἀπελατικῶν, αὐλεῖ τὸ ὄργανον, καὶ παύσαντος αὐτοῦ, λέγουσιν οἱ τοῦ μέρους τὰ τετράλεκτα ἀκτολογοῦντες, λέγουσι δὲ καὶ ἀγγουστιακά, καὶ τούτων τελεσθέντων, ἄρχονται οἱ αὐτοὶ τὴν φωνήν. Ἦνίκα δὲ ἄρξῃται, λαμβάνει νεῦμα ὁ τῆς καταστάσεως παρὰ τοῦ πραιποσίτου, καὶ νεύει τοῖς ὑπατικοῖς, αὐτοὶ δὲ ἀπελθόντες, εἰσέρχονται ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ, καὶ ἴστανται ἐκεῖσε ἐν ταῖς αὐτῶν τάξεσιν, τελεσθείσης δὲ τῆς φωνῆς, ἀνίσταται ὁ βασιλεὺς, καὶ αὐλεῖ τὸ ὄργανον, καὶ ἴσταται ὁ βασιλεὺς ὄπισθεν τοῦ σένζου, καὶ ὀπίσω αὐτοῦ ἴστανται εὐνοῦχοι πρωτοσπαθάριοι ἠλλαγμένοι, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἴστανται ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου ἔνθεν κάκεισε μετὰ πατρικίων τε καὶ στρατηγῶν μέχρι τῆς εἰσαγούσης πύλης ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ. Καὶ λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, δίδωσι νεῦμα κουβικουλαρίῳ τῷ φωνοβόλῳ, κάκεινος παρακύψας, νεύει ἐκ τρίτου τῷ λαῷ διὰ τῆς χειρὸς, καὶ παύει τὸ ὄργανον, σὺν αὐτῷ καὶ οἱ τοῦ μέρους, καὶ ὁ φωνοβόλος λέγει· "Ὁ παντοδύναμος καὶ πολυέλεος Θεός" καὶ τὰ ἐξῆς. Καὶ τελέσαντος αὐτοῦ, ἄρχονται οἱ τοῦ μέρους αἰτεῖσθαι τὰς συνήθεις τέσσαρας αἰτήσεις, καὶ τούτων πέρας εἰληφόντων, νεύει ὁ βασιλεὺς τῷ πραιποσίτῳ, κάκεινος τῷ φωνοβόλῳ, κάκει 2.101 νος συντίθεται διὰ τῆς χειρὸς, ἐκ τρίτου τοῦτο τελῶν καθ' ἐκάστην αἴτησιν, ὡς ἀνωτέρω

εἴρηται. Εἴθ' οὕτως διέρχεται ὁ βασιλεὺς διὰ τοῦ αὐτοῦ ἡλιακοῦ, δηριγευόμενος ὑπὸ τε τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, πατρικίων τε καὶ στρατηγῶν, καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ, καὶ ἴσταται ἔμπροσθεν τοῦ σένζου, οἱ δὲ προειρημένοι πάντες ἴστανται ἔνθεν κάκεισε. Καὶ λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, λέγει· "Κελεύσατε" οἱ δὲ ὑπερέχονται τὸν βασιλέα· "Εἰς πολλοὺς χρόνους" καὶ ἐξέρχονται. Τοῦ δὲ βασιλέως εἰσελθόντος, λαμβάνει ὁ πραιπόσιτος τὸ στέμμα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ εἰσελθόντες οἱ βεστήτορες λαμβάνουσιν καὶ αὐτοὶ τὴν χλαμύδα, καὶ ἐξέρχονται· ὁ δὲ βασιλεὺς, εἰ κελεύει, προβάλλεται προβολὰς ἀξιωμαίων, ἀπὸ τε ἀπὸ ἐπάρχων προαναβιβάζων μέχρι πατρικίων, καὶ εἴθ' οὕτως, στοιχηθέντος τοῦ κλητωρίου, γίνονται μίνσαι. Ἰστέον ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ σάξιμα ἐν τῷ κλητωρίῳ οὐκ εἰσέρχονται, ἀριστῶσιν δὲ οἱ δήμαρχοι κατὰ τὸ σῆμα ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, ἕκαστος ἐν τῇ ἰδίᾳ φιάλῃ μετὰ καὶ τοὺς τῶν μερῶν προῦχοντας.

2.102 ΟΔ' (ΞΕ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν εἰς τὸ σάξιμον, ἦγουν εἰς τὸ κλητώριον.

Μετὰ τὴν τοῦ δεξίμου ἀπόλυσιν δίδονται μίνσαι, καὶ γίνεται κλητώριον ἀποκοπτόν ἐν τῷ εὐπρεπεστάτῳ τρικλίνῳ τοῦ Ἰουστινιανοῦ, καὶ τῶν δεσποτῶν ἀκουμβιζόντων ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἐπιτελεῖται ἡ συνήθης τάξις τοῦ κλητωρίου, καὶ ἀπὸ τοῦ ὀπτομίνσου ἐξέρχονται οἱ ἀρτοκλῖναι, καὶ εἰσάγουσι τοὺς ὀφείλοντας χορεῦσαι ἐν τῷ σαξίμῳ, ἦγουν τὸν δομέστικον τῶν σχολῶν καὶ τὸν τῶν νομῆρων καὶ τὸν δήμαρχον τῶν Βενέτων μετὰ καὶ τοῦ ἰδίου μέρους, τοὺς τε τριβούνους καὶ βικαρίους. Καὶ δὴ τούτων εἰσερχομένων ἔνδοθεν τοῦ βήλου, ἐπεύχονται τοὺς δεσπότας πολυχρόνιον, καὶ εὐθέως κρατεῖ τὸ λιβελλάριον τῇ δεξιᾷ χειρὶ ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν. Εἶτα κατέρχεται ὁ τῆς τραπέζης, καὶ αἶρει αὐτό, καὶ ἀναφέρει, καὶ ἐπιδίδωσι τῷ νιψιστιαρίῳ, καὶ λέγουσιν οἱ τοῦ μέρους ἀπελατικὸν ἦχ. α'· "Ἐν ταῖς χερσὶ σου σήμερον παραθέμενος τὸ κράτος, Θεὸς σε ἐπεκύρωσεν αὐτοκράτορα δεσπότην, καὶ προελθὼν οὐρανόθεν ἀρχιστράτηγος ὁ μέγας, πρὸ προσώπου σου ἠνοιξεν τὰς πύλας τῆς βασιλείας· ὅθεν ὁ κόσμος προσπίπτει τῷ σκῆπτρῳ τῆς δεξιᾶς σου, εὐχαριστῶν τῷ Κυρίῳ τῷ εὐδοκῆσαντι οὕτως. Σὲ γὰρ ἔχειν ἐπεπόθει τὸν εὐσεβῆ βασιλέα, δεσπότην τε καὶ ποιμένα, ὁ δεῖνα αὐτοκράτωρ." 2.103 Καὶ εἴθ' οὕτως στρέφεται ὁ τῆς τραπέζης, καὶ ἐκτείνει τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα καὶ τοὺς δακτύλους ἀκτινοειδῶς διαστέλλων καὶ πάλιν βοτρυδὸν ἐπισυπέλλων, ἄρχεται χορεῦειν ὃ τε δομέστικος τῶν σχολῶν μετὰ καὶ τοῦ νομέρου καὶ τοῦ δημάρχου καὶ τῶν τριβούνων καὶ βικαρίων καὶ τῶν δημοτῶν, περιερχόμενοι γυρόθεν τῆς τραπέζης τρίτον. Χρὴ δὲ γινώσκειν ὅτι οἱ τριβούνοι καὶ οἱ βικαρίοι περιβέβληνται τὰ χρυσοσήμεντα διακοπτὰ κοντομάνικα βένετὰ τε καὶ λευκὰ καὶ ἐν τοῖς ποσὶ τὰ ποδόψελλα, βαστάζοντες ἐν ταῖς χερσὶ τὰ λεγόμενα φεγγία. Καὶ μετὰ τὸ χορεῦσαι τρίτον κατέρχονται πάντες, καὶ ἴστανται κάτωθεν τῆς τραπέζης ἀντικρὺ τῶν δεσποτῶν. Καὶ λέγουσιν οἱ κράκται, "Ἐς· τοῦτο τὸ βασιλεῖον, Κύριε, στερέωσον." καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Οἱ ἔς· τοῦτο τὸ βασιλεῖον, Κύριε, στερέωσον." Οἱ κράκται· "Κύριε, ζῶν αὐτῶν διὰ τὴν ζῶν ἡμῶν" καὶ ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Καὶ εἴθ' οὕτως κατέρχεται ὁ τῆς τραπέζης μετὰ τοῦ ἀποκομβίου, δηλονότι ὑπὸ ἀρτοκλίνου βασταζομένου, καὶ ἐπιδίδει τῷ δομεστικῷ, καὶ τούτων προσκυνούντων, λέγουσιν οἱ κράκται· "Πολλά, πολλά, πολλά." Ὁ λαός· "Πολλά ἔτη εἰς πολλά." Καὶ λέγουσιν τὸν χορευτικόν· "Λάμπουσιν οἱ δεσπῶται, χαίρεται ὁ κόσμος· λάμπουσιν αἱ Αὐγοῦσαι· χαίρεται ὁ κόσμος· καὶ τὰ πορφυρογέννητα· χαίρεται ὁ κόσμος· ἀγάλλεται ἡ σύγκλητος καὶ ὄλον τὸ παλάτιν· χαίρεται ὁ κόσμος, ἀγάλλεται ἡ πόλις καὶ ὁ πλοῦτος ἡμῶν, ναί, Κύριε, πολλά Αὐγοῦσαι, χαρὰ καὶ ὁ πλοῦτος ἡμῶν, ναί, Κύριε, πολλά των τὰ ἔτη." Οἱ κράκται· "Τῶν βασιλέων" ὁ λαός· 2.104 Πολλά τὰ ἔτη." Οἱ κράκται· "Καλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων." Ὁ λαός· "Ναὶ Κύριε, πολλά καὶ καλὰ των τὰ ἔτη." Οἱ κράκται· "Καὶ τῶν Αὐγουστῶν." Ὁ λαός· "Πολλά τὰ ἔτη." Οἱ κράκται· "Καλὰ των τὰ ἔτη." Ὁ λαός· "Ναὶ Κύριε, πολλά καὶ καλὰ των τὰ ἔτη." Οἱ κράκται· "Τῶν πορφυρογεννήτων." Ὁ λαός· "Πολλά τὰ ἔτη." Οἱ κράκται· "Καλὰ των τὰ ἔτη." Ὁ λαός· "Ναὶ Κύριε, πολλά καὶ καλὰ των τὰ ἔτη." Καὶ εἴθ' οὕτως ἐπεύχονται πάντες πολυχρόνιον.

Σάξιμον β'. Εισέρχεται τὸ μέρος τῶν Πρασίνων κατὰ τὸν προρρηθέντα τύπον μετὰ καὶ τοῦ δομειοῦ τῶν ἐξκουβιτῶν καὶ τοῦ τειχεώτου καὶ τοῦ δημάρχου καὶ τῶν τριβούνων καὶ βικαρίων καὶ τῶν δημοτῶν τοῦ μέρους. Χρὴ εἰδέναι ὅτι κατὰ τὸν προειρημένον τύπον, ἐπιτελεῖται καὶ τοῦτο τὸ σάξιμον ἀπαραλλάκτως, πλὴν οἱ τριβῦνοι καὶ οἱ βικάριοι περιβέβληνται τὰ χρυσοσήμενα διακοπτὰ κοντομάνικα πράσινά τε καὶ ρούσια. Ἰστέον ὅτι αὕτη ἡ τάξις ἅπασα ἐπιτελεῖται καὶ ἐπὶ τοῦ αὐγουστιακοῦ κλητωρίου.

2.105 ΟΕ' (ΞΖ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν, δεξίμου γινομένου ἐν τῇ μυστικῇ φιάλῃ τοῦ Τρικόγχου, χειμῶνος ὄντος καὶ βιαίων ἀνέμων, καὶ μὴ συγχωρούντων γενέσθαι ἐν ταῖς ἐξ ἔθους φιάλεσι.

Προέρχονται τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐννύχιοι πατρίκιοι καὶ στρατηγοὶ καὶ πᾶσα ἡ σύγκλητος, καὶ ἕκαστος αὐτῶν ἀλλάσσει τὴν ἰδίαν στολὴν, ὁ δὲ τῆς καταστάσεως λέγει τῷ πραιποσίτῳ, ὡς ὅτι τὰ μέρη ἔτοιμά εἰσιν, οἱ δῆμαρχοι ἤνεγκαν τὰ λιβελλάρια αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ Ἰουστινιανῷ τρικλίνῳ εἰς τὰ τῶν ὑπᾶτων σκάμνα ἐκδέχονται. Καὶ ὁ πραιπόσιτος εἰσελθὼν ἐν τῷ Τριπέτῳ μετὰ πάντων τῶν τοῦ κουβουκλείου, προστάσσει τοὺς ὀστιαρίους λαβεῖν τὰ βεργία αὐτῶν, καὶ δηριγευόμενος ὑπ' αὐτῶν, ἐξέρχεται εἰς τὸν Λαυσιακόν, κάκεισε δέχεται αὐτὸν ὁ τῆς καταστάσεως μετὰ τῶν σιλεντιαρίων, εἶτα ἐκεῖθεν δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν τοῦ κουβουκλείου καὶ τοῦ τῆς καταστάσεως, ἀλλὰ μὴν καὶ τῶν σιλεντιαρίων καὶ τῶν ὀστιαρίων βασταζόντων τὰ βεργία αὐτῶν, ἐξέρχεται ἐν τῷ Ἰουστινιανῷ τρικλίνῳ. Χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι, τοῦ πραιποσίτου δηριγευομένου διὰ τοῦ Λαυσιακοῦ, ἀνίστανται πάντες· τῇ γὰρ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὡς ἐκ προσώπου τοῦ βασιλέως διέρχεται, καὶ διὰ τοῦτο φυλάττεται ἡ τάξις καὶ ἡ τιμὴ οὕτως. Οἱ δὲ τοῦ κουβου 2.106 κλείου ἄρχοντες ἴστανται ἐν τῷ αὐτῷ τρικλίνῳ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ ὁ πραιπόσιτος μέσον αὐτῶν. Εἶτα ἔρχονται οἱ δῆμαρχοι βαστάζοντες λιβελλάρια, καὶ διερχόμενοι μέσον τοῦ κουβουκλείου, πλησιάζουσι τῷ πραιποσίτῳ, καὶ προσκυνοῦσιν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς μικρὸν τι προσκυνήσας αὐτοῖς, δέχεται τὰ λιβελλάρια αὐτῶν, κρατοῦσι δὲ οἱ δύο δῆμαρχοὶ ἀνὰ δύο λιβελλαρίων, ἐν μὲν λόγῳ τοῦ βασιλέως, τὸ δὲ ἕτερον λόγῳ τοῦ πραιποσίτου. Καὶ ὑποστρέψας ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε ὁ αὐτὸς πραιπόσιτος καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν προειρημένων, εἰσέρχεται ἐν τῷ Τριπέτῳ, κάκεισε μικρὸν ἐστῶς, ἐξέρχεται καὶ καθέζονται εἰς τὰς τάξεις αὐτῶν ἅπαντες. Τῶν δὲ μερῶν ἐτοιμασθέντων καὶ τῶν σκευῶν ἐξεληθόντων, καὶ ἀπλῶς πάντων τῶν καθυπουργεῖν βουλομένων ἐν τῷ δεξίμῳ, εἰ τύχῳσι δὲ καὶ ἀποκρισιάριοι, ἴστανται καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν φιάλην. Εἶτα εἰσέρχεται ὁ τῆς καταστάσεως, καὶ λέγει τῷ πραιποσίτῳ ὅτι πάντα ἡτοίμασαι, καὶ ὁ πραιπόσιτος εἰσελθὼν μηνύει τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶθ' οὕτως δίδοται μεταστάσιμον. Οἱ δὲ πατρίκιοι καὶ πάντες οἱ βαρβάτοι ἄρχοντες διέρχονται διὰ τοῦ Λαυσιακοῦ καὶ τῶν ἐκεῖσε βαθμίδων, καὶ διὰ τοῦ μονοθύρου τοῦ ὄντος εἰς τὸ Εἰδικὸν εἰσέρχονται ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ τῆς μυστικῆς φιάλης τοῦ Τρικόγχου. Κάκεισε πάντων τῶν προειρημένων σάντων ἐνώπιον τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου καὶ ἐκδεχομένων τὸν βασιλέα, ὁ βασιλεὺς δηριγευόμενος ὑπὸ τοῦ κουβουκλείου, διέρχεται διὰ τῶν διαβατικῶν τῶν Ἁγίων Μ', καὶ ἐξέρχεται διὰ τοῦ γανωτοῦ μονοθύρου τοῦ ἡμικυκλίου, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ Τρίκογχον. Εἶθ' οὕτως προσκαλεῖται ὁ πραιπόσιτος τοὺς βεστήτορας, καὶ περιβάλλουσιν αὐτὸν τὴν χλανίδα αὐτοῦ, καὶ παραυτίκα ἐξέρχονται πάντες· ὁ δὲ βασιλεὺς στέφεται παρὰ τοῦ πραιποσίτου, τοῦ κουβουκλείου ἐκεῖσε παρισταμένου.

2.107 Χρὴ εἰδέναι ὅτι ἐνώπιον βαρβάτων ὁ βασιλεὺς οὐδέποτε στέφεται, ἐξ αὐτῆς τῆς ἀρχῆς ταύτης τῆς παραδόσεως φυλαττομένης· ἐστῶτων δὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου ἔνθεν κάκεισε, οἱ σπαθαροκουβικουλάριοι, καὶ οἱ κουβικουλάριοι ἴστανται ὅπισθεν τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, οἱ μὲν ἐν τῇ κόγχῃ ἄνωθεν εἰς τὸ βαθμίδιον, οἱ δὲ ἐξ εὐωνύμων, καὶ αὐτοὶ ὁμοίως εἰς τὸ βαθμίδιον. Καὶ λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, νεύει τῷ ὀστιαρίῳ τῷ ἐστῶτι εἰς τὸ βῆλον, καὶ εἰσάγει πατρικίους καὶ στρατηγούς, καὶ εἰσελθόντων

αὐτῶν ἐν τῷ τρικλίνῳ καὶ στάντων, προσκυνεῖται ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, καὶ λαμβάνει νεῦμα ὁ πραιπόσιτος εἰπεῖν μειζόνως τό· "Κελεύσατε" οἱ δὲ ὑπερέχονται τό· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Τοῦτο γίνεται καθ' ἑκάστην δοχὴν τοῦ βασιλέως. Εἶτα ἐξέρχονται ἕξω τῶν ἀργυρῶν πυλῶν ἔνθα ἴσταται τὸ σένζον, κάκεισε ἴστανται, καὶ ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν ἀργυρᾶν πύλην, καὶ προσκυνοῦσιν αὐτὸν πάντες οἱ προειρημένοι. Εἶτα λαβῶν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, νεύει τῷ τῆς καταστάσεως, κάκεινος λέγει· "Κελεύσατε," καὶ ἀπέρχεται ἕκαστος ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ τάξει τε καὶ στάσει. Ὁ δὲ τῆς καταστάσεως ποιήσας τὸ ῥωσθέλιον, ὡς εἴθισται αὐτῷ, ἐπιδίδωσι τῷ βασιλεῖ, ὁ δὲ βασιλεὺς ἀνελθὼν ἐν τῷ σένζῳ, κατασφραγίζει τὸν λαὸν ἐκ τρίτου καὶ καθέζεται. Καὶ ὁ πραιπόσιτος λαβῶν νεῦμα παρὰ τοῦ βασιλέως, παρακύψας νεύει τῷ λαῷ ἐκ γ' διὰ τῆς χειρὸς, καὶ ἡσυχάζουσι τὰ ὄργανα, τὰ δὲ δύο μέρη τὰς συνήθεις φωνὰς καὶ εὐφημίας ἐκτελοῦσιν, καὶ τούτων παυσασμένων, αὐλεῖ τὸ ὄργανον μέρους τῶν Βενέτων, καὶ τούτου αὐλήσαντος καὶ παυσασμένου, ἄρχεται ὁ δῆμος τῶν Βενέτων τὸν ἀπελατικόν, καὶ τούτου τελεσθέντος, ἄρχεται τὴν φωνήν.

Εἶθ' οὕτως λαμβάνει νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, κάκεινος ἀπελθὼν, λαμβάνει τοὺς δομεστικούς τοὺς μεγάλους, ὡς ἡ συνήθεια ἔχει, καὶ 2.108 κατελθόντες, ἴστανται εἰς τὰς τάξεις αὐτῶν· τὸ αὐτὸ δὲ ποιοῦσιν καὶ οἱ Πράσινοι, λέγουσιν τὰ ἄκτα αὐτῶν, καὶ τοῦ ὄργανου αὐλήσαντος, λέγουσιν τὸν ἀπελατικόν, εἶθ' οὕτως τὴν φωνήν. Καὶ ἀνίσταται ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ σένζου αὐτοῦ, καὶ αὐλοῦσι τὰ ὄργανα, ὁ δὲ βασιλεὺς ἴσταται εἰς τὸ σένζον, οἱ δὲ πατρίκιοι καὶ οἱ στρατηγοὶ ἴστανται εἰς τὸ Τρίκογον ἔνθεν κάκεισε, εἶτα λαμβάνει νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ νεύει τῷ φωνοβόλῳ κουβικουλαρίῳ τῷ λέγοντι· "Ὁ παντοδύναμος καὶ πολυέλεος Θεός" καὶ τὰ ἐξῆς· ὁ δὲ κουβικουλάριος νεύει ἀπὸ τοῦ παρακουπτικοῦ, καὶ παύουσι τὰ ὄργανα, καὶ ἄρχονται τὰ μέρη αἰτεῖσθαι τὰς τέσσαρας αἰτήσεις, καὶ ἑκάστης πέρας εἰληφείας, λαμβάνει νεῦμα ὁ πραιπόσιτος, καὶ νεύει τῷ φωνοβόλῳ, κάκεινος συντίθεται τῷ λαῷ ἐκ τρίτου διὰ τῆς χειρὸς κατὰ τὰς αἰτήσεις αὐτῶν. Καὶ συνταξάμενος αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, εἰσέρχεται εἰς τὸ Τρίκογον, εἶτα στάς ἔμπροσθεν τῆς βαθμίδος τῆς κόγχης τοῦ τρικλίνου, ὁ βασιλεὺς νεύει τῷ πραιποσίτῳ, ὁ δὲ πραιπόσιτος λέγει· "Κελεύσατε." Καὶ πάντων τῶν ἀρχόντων ἐξεληθόντων, μένει ὁ βασιλεὺς μετὰ τοῦ κουβουκλείου μόνου, ὁ δὲ πραιπόσιτος, λαβῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὸ στέμμα, προσκαλεῖται τοὺς βεστήτορας, καὶ ἀπαλλάσσουν τὴν χλανίδα τοῦ βασιλέως. Εἶθ' οὕτως ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ Τρίκογου, καὶ διέρχεται πάλιν διὰ τῶν αὐτῶν διαβατικῶν, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸν Χρυσοτρίκλινον, καὶ ὁ πραιπόσιτος λαβῶν ἀποκόμβιον τῶν δύο μερῶν, δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, διέρχεται διὰ τῶν διαβατικῶν, καὶ ἀπέρχεται ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ φιάλης τοῦ Τρίκογου, καὶ παρακύπτει κάτωθεν, οἱ δὲ τοῦ μέρους τῶν Βενέτων κρατοῦσιν ἠπλωμένην τὴν χλανίδα τοῦ δημάρχου αὐτῶν, εἰς ἣν δέχονται τὸ ἀποκόμβιον τὸ διὰ τοῦ πραιποσίτου παρὰ τοῦ βασιλέως πεμφθὲν αὐτοῖς. Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ Πράσινοι τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. Εἶτα ὑποστρέφει ὁ πραιπόσιτος μετὰ τοῦ κου 2.109 βουκλείου, καὶ τοῦ βασιλέως καθεσθέντος ἐπὶ τοῦ σένζου, φοροῦντος καὶ τὸ σαγίον αὐτοῦ, καὶ τοῦ κουβουκλείου εἰς τὸν Χρυσοτρίκλινον ἐστῶτος, κελεύει εἰσαχθῆναι προβολὰς ἀξιωματῶν πολλῶν, ἀπὸ τε μανδατῶρων προαναβιβάζων καθ' ἑκάστην τάξιν ἕως πρωτοσπαθαρίων, εἰ κελεύει δέ, προβάλλεται καὶ πατρικίους. Καὶ τούτων τελεσθέντων, καθέζεται ἐπὶ τῆς τιμίας αὐτοῦ τραπέζης εἰς τὸν Ἰουστινιανοῦ τρίκλινον, καὶ κελεύει εἰσελθεῖν σάξιμα· καὶ εἰσάγεται πρῶτον σάξιμον, τὸ κουβούκλειον· καὶ τῇ δευτέρᾳ τάξει εἰσέρχονται οἱ πατρίκιοι ἅμα τῶν πρωτοσπαθαρίων καὶ λοιπῶν βασιλικῶν· τῇ τρίτῃ δὲ καταστάσει εἰσέρχεται ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν μετὰ τοῦ περατικοῦ δήμου τῶν Βενέτων· τῇ δὲ τετάρτῃ καταστάσει εἰσέρχεται ὁ ἐξκούβιτος μετὰ τοῦ περατικοῦ τῶν Πρασίνων δήμου· τῇ δὲ πέμπτῃ καταστάσει εἰσέρχονται οἱ τοῦ μέρους τῶν Βενέτων· τῇ δὲ ἕκτῃ καταστάσει οἱ τοῦ μέρους τῶν Πρασίνων. Καὶ ἑκάστη αὐτῶν τάξις λαβοῦσα ἀποκόμβιον, ἔχον χρήματα ἰκανά, ἐξέρχεται, εὐχαριστοῦσα τὸν Θεὸν καὶ εὐφημοῦσα καὶ ὑπερευχομένη αὐτῷ.

2.110 ΟΣ' (ΕΖ') Περὶ τῆς τῶν ἀπάντων ἀρχόντων τάξεώς τε καὶ

παραστάσεως ἐν ἑκάστῳ δεξίμῳ ἐπιτελουμένων ἐν ταῖς μεγάλαις φιάλαις.

Ἰστέον ὅτι μετὰ τὸ καθεσθῆναι τὸν βασιλέα ἐν τῷ σένζῳ τῇ τάξει ἢ ἀνωτέρῳ εἰρήκαμεν, ἴστανται εὐνοῦχοι πρωτοσπαθάριοι ὅπισθεν τοῦ βασιλέως πλησίον τοῦ σένζου, ἠλλαγμένοι τὰ τε στιχάρια αὐτῶν καὶ τὰ σαβάνια, φοροῦσι δὲ καὶ τὰ μανιάκια, καὶ ἐπὶ ὤμων βαστάζουσι τὰ σπαθοβάκλια αὐτῶν, ὅπισθεν δὲ τῶν αὐτῶν πρωτοσπαθαρίων ἴστανται μέσον τοῦ ἠλιακοῦ πρωτοσπαθάριοι βαρβάτοι ἠλλαγμένοι τὰ τε σπέκια αὐτῶν καὶ τὰ μανιάκια. Τὸ δὲ ἄρμα, ἤγουν τὸ σκουτάρην βαστάζουσι σπαθάριοι δύο καθ' ἓνα ἕκαστος αὐτῶν, καὶ ἴστανται μετὰ τῶν αὐτῶν βαρβάτων πρωτοσπαθαρίων, οἱ δὲ σπαθαροκουβικουλάριοι καὶ οἱ κουβικουλάριοι ἴστανται ἐπ' εὐθείας ἅπαντες ἔνθεν κάκεισε τῶν αὐτῶν βαρβάτων πρωτοσπαθαρίων. Ὁ δὲ τῆς καταστάσεως ἴσταται ἔμπροσθεν τῶν κουβικουλαρίων μικρὸν πρὸς τὸ λαμβάνειν αὐτὸν ἀπὸ κελεύσεως ἐκ τοῦ πραιποσίτου τὰ νεύματα. Οἱ δὲ σπαθαροκανδιδάτοι ἴστανται ὅπισθεν τῶν προειρημένων βαρβάτων πρωτοσπαθαρίων, σπαθαροκουβικουλαρίων τε καὶ κουβικουλαρίων βαστάζοντες τὰ σκουτάρια αὐτῶν, φοροῦντες καὶ τὰ μανιάκια καὶ τὰ σπαθία αὐτῶν, ὡσαύτως καὶ οἱ σπαθάριοι φοροῦντες τὰ τε σπαθία 2.111 αὐτῶν καὶ σκουτάρια, βαστάζοντες τὰ διστράλια αὐτῶν, ἴστανται ἔνθεν κάκεισε τῶν σπαθαροκανδιδάτων, ὁμοίως εἰ τύχῃσι καὶ σπαθάριοι διὰ πόλεως. Οἱ δὲ σιλεντιάριοι ἴστανται ἐν τῷ κρεμαμένῳ βήλῳ πύλης τοῦ ἠλιακοῦ ἐν τῷ μαρμαρίνῳ πουλπίτῳ· ἄρχοντες δὲ τοῦ κουβουκλείου καὶ πατρίκιοι ἴστανται ἔνθεν κάκεισε ἐν τοῖς παρακυπτικοῖς καγκέλλοις ὄρθιοι, μὴ ἐπεριδόμενοι ἐπ' αὐτοῖς.

Ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι, εἰ τύχοι γενέσθαι τὸ δεξιμόν ἐν τῇ μυστικῇ φιάλῃ τοῦ Τρικόγχου, τελεῖται ἢ τῆς παραστάσεως τάξις οὕτως· Καθέζεται ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τοῦ σένζου, ὡς εἴθισται αὐτῷ, καὶ ἴστανται ἐνώπιον αὐτοῦ ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου, οἱ δὲ πατρίκιοι καὶ στρατηγοὶ ἴστανται ἅπαντες ἔνθεν κάκεισε ἀπὸ τοῦ πουλπίτου ἐν ταῖς θυρίσι· οἱ δὲ συγκλητικοὶ ὑπατικοὶ ἴστανται ἀπ' αὐτῶν ὁμοίως καὶ αὐτοὶ ἐν ταῖς θυρίσιν. Ὡσαύτως καὶ οἱ εὐνοῦχοι πρωτοσπαθάριοι ἴστανται ὅπισθεν τοῦ βασιλέως πλησίον τοῦ σένζου ἠλλαγμένοι· οἱ δὲ βαρβάτοι πρωτοσπαθάριοι καὶ οἱ τὸ ἄρμα κατέχοντες, ὡς προεῖρηται, ἴστανται ἔμπροσθεν τῶν πυλῶν τοῦ Τρικόγχου. Ὅπισθεν τῶν προρρηθέντων εὐνούχων πρωτοσπαθαρίων σπαθαροκουβικουλάριοι τε καὶ κουβικουλάριοι ἴστανται ἐν τῇ τρίτῃ πύλῃ τοῦ Τρικόγχου, οἱ δὲ σπαθαροκανδιδάτοι καὶ οἱ σπαθάριοι ἴστανται ἔνθεν κάκεισε τοῦ βασιλέως ἐν τοῖς μαρμαρίνοις πουλπίτοις· ὁ δὲ τῆς καταστάσεως ἴσταται ἔμπροσθεν τῶν προειρημένων σπαθαροκανδιδάτων τε καὶ σπαθαρίων, ὅπισθεν δὲ τοῦ τῆς καταστάσεως ἴστανται σιλεντιάριοι.

2.112 ΟΖ' (ΞΗ') Περὶ τοῦ χρυσοῦ ἵπποδρομίου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ τελουμένων.

Προέρχονται ἅπαντες ἐννύχιον, ἠλλαγμένοι ἀπὸ λευκῶν χλανιδίων, οἱ μὲν ἐν τῇ Θερμάστρῃ, οἱ δὲ ἐν τῇ Ἀψίδι· καὶ λαβὼν κομβίαν ὁ πραιπόσιτος παρὰ σιλεντιαρίου, εἰσέρχεται καὶ ἐπιδίδωσιν αὐτὴν τῷ βασιλεῖ, ὁ δὲ βασιλεὺς κελεύει τῷ πραιποσίτῳ δοθῆναι τὸ πέρατον, καὶ ἐξελθὼν μετὰ τῶν τοῦ κουβουκλείου ἀπάντων, διέρχεται διὰ τῶν διαβατικῶν τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα. Εἶτα ἐλθόντα ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ τοῦ Τρικόγχου δέχεται αὐτὸν ἐκεῖσε ὁ τῆς καταστάσεως μετὰ σιλεντιαρίων ἀπάντων, καὶ διέρχεται μετ' αὐτῶν ὁ πραιπόσιτος διὰ τε τῆς Ἀψίδος καὶ τῆς Δάφνης. Ἀπελθὼν δὲ μέχρι τοῦ Αὐγουστέως, ἐξέρχεται εἰς τὸ στενὸν ἐν τῇ Χρυσῇ Χειρὶ, καὶ εὐρίσκει ἐκεῖσε ἐστῶτας τοὺς κούρσωρας μετὰ τῶν δεκανῶν ἔνθεν κάκεισε. Διελθόντες δὲ μέσον αὐτῶν οἱ τε δήμαρχοι καὶ ὁ ἀκτουάριος καὶ πλησιάσαντες τῷ πραιποσίτῳ, προσκυνοῦσιν αὐτῷ, καὶ εἶθ' οὕτως δίδωσιν αὐτοῖς ὁ πραιπόσιτος τὸ πέρατον, εἶτα ὑποστρέψας ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε, δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν προειρημένων, εἰσέρχεται ἐν τῷ παλατίῳ.

Ὁ δὲ βασιλεὺς περιβαλλόμενος τὸ χρυσοπερίκλειστον αὐτοῦ σαγίον καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ 2.113 κουβουκλείου, διέρχεται διὰ τῶν διαβατικῶν τοῦ Τρικόγχου,

Ἀψίδος τε καὶ τῆς Δάφνης, ἄπτων κηρὸς ἐν τοῖς εὐκτηρίοις, ὡς εἴθισται αὐτῷ. Καὶ διελθὼν διὰ τοῦ Αὐγουστέως, εἰσέρχεται εἰς τὸν ἅγιον Στέφανον, καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε ἀνέρχεται διὰ τοῦ μυστικοῦ κοχλιοῦ ἐν τῷ κοιτῶνι τοῦ Καθίσματος, καὶ ἐκεῖσε παρακύπτει, μέχρις ἂν ἅπαντα εὐτρεπισθῶσιν. Τοῦ δὲ τῆς καταστάσεως ἐλθόντος καὶ δηλώσαντος τῷ πραιποσίτῳ, ὡς ὅτι πάντα ἔτοιμά ἐστιν τὰ σκεύη, ἐξελθόντες οἱ ἠνίοχοι ἐποίησαν τὰ ἀποδιαλύσιμα αὐτῶν, καὶ ἴστανται ἐν τοῖς ἰδίοις τόποις μετὰ τῶν ἀρμάτων αὐτῶν, οἱ δὲ δημοκράται καὶ οἱ δήμαρχοι ἀνήλθον ἐν ταῖς ἐξ ἔθους καθέδραις ὀπισθεν τῶν δήμων, ἐκδεχόμενοι τὴν ἀνατολὴν τοῦ δεσπότη, ὅπως ἀνέλθωσιν ἕκαστος ἐν τῷ αὐτοῦ δήμῳ, ἅπαντες οἱ ἵπποι τῶν ἀρμάτων ἀνήλθον, ὁ στρατὸς μετὰ τῶν φλαμούλων ἴσταται ἐν ταῖς τάξεσιν αὐτῶν, ὁ κοινὸς λαὸς ἀνήλθον καὶ ἐπληρώθησαν τὰ βάρη· τότε εἰσελθὼν ὁ πραιπόσιτος δηλοῖ τῷ βασιλεῖ, ὡς ὅτι ἅπαντα ἔτοιμά ἐστιν· ὁ δὲ βασιλεὺς κατέρχεται διὰ τῆς λιθίνης σκάλας, κατερχόμενος δὲ λέγει τῷ πραιποσίτῳ· "Δὸς μεταστάσιμον" κάκεῖνος λέγει μεγάλως· "Μεταστάσιμον" εἰσέρχεται δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ, καὶ προσκαλεσάμενος ὁ πραιπόσιτος τοὺς βεστήτορας, εἰσέρχονται καὶ περιβάλλουσιν τὴν χλανίδα τῷ βασιλεῖ, εἰπόντος δὲ τοῦ πραιποσίτου· "Κελεύσατε" ἐξέρχονται οἱ βεστήτορες ἀπὸ τοῦ κοιτῶνος, καὶ στεφθεῖς ὑπὸ τοῦ πραιποσίτου ὁ βασιλεὺς ἐξέρχεται ἀπὸ τοῦ κοιτῶνος, δηριγεύομενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, στὰς δὲ εἰς τὸ στενόν, νεύει τῷ πραιποσίτῳ, ὁ δὲ πραιπόσιτος τῷ ὀστιαρίῳ, καὶ ὁ ὀστιάριος εἰσάγει τοὺς πατρικίους, τὸ δὲ βῆλον τῆς πύλης ἐκείνης σιλεντιάριος ποιεῖ. Εἰσελθόντες δὲ ἔσω οἱ πατρίκιοι μετὰ καὶ τῶν στρατη 2.114 γῶν, πίπτουσιν, καὶ ἀναστάντων αὐτῶν, νεύει ὁ βασιλεὺς τῷ πραιποσίτῳ, καὶ λέγει μεγάλως· "Κελεύσατε." Ἀπὸ δὲ τῶν ἐκεῖσε δηριγεύομενος ὁ βασιλεὺς, ἐλθὼν ἴσταται ἐν τῷ τρικλίνῳ, ἐν ᾧ ἀριστᾶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, καὶ εἰσελθόντες σιλεντιάριοι τρεῖς ἢ καὶ τέσσαρες, οἱ μὲν τρεῖς διέρχονται ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τῆς δοχῆς ὀπισθεν, ὁ δὲ ἕτερος ἴσταται ἐν τῷ μέσῳ. Λαβὼν δὲ νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, δίδωσιν νεῦμα τῷ σιλεντιαρίῳ, ὁ δὲ σιλεντιάριος ἀπέρχεται ἐν τῷ βῆλῳ, καὶ λέγει μεγάλως· "Λεβά" καὶ εἰσάγει τὸν τῆς καταστάσεως, καὶ ἴσταται μέσον τῆς δοχῆς. Λαβὼν δὲ πάλιν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, νεύει τῷ μαγίστρῳ, μὴ ὄντος δὲ μαγίστρου, νεύει τῷ κοιαιίστρω. Ἰστέον δὲ ὅτι, εἰ μὲν ὁ ὕπαρχος τοῦ πραιτωρίου καὶ ὁ κοιαιίστρω οὐκ εἰσὶν πατρίκιοι, πρὸ τῆς συγκλήτου ἴδιον βῆλον εἰσέρχονται· λαβὼν γὰρ νεῦμα ὁ μάγιστρος, νεύει λέγων τῷ τῆς καταστάσεως· "Κόμητες" κάκεῖνος ἀπελθὼν λέγει· "Λεβά." Καὶ εἰσέρχονται οἱ τῆς συγκλήτου, προσκυνήσαντες δὲ ἴστανται ἕκαστος αὐτῶν ἐν τῇ τάξει αὐτῶν· εἶτα νεύει πάλιν ὁ βασιλεὺς τῷ πραιποσίτῳ, ὁ δὲ πραιπόσιτος τῷ μαγίστρῳ, ὁ δὲ μάγιστρος νεύει τὸ δεύτερον τῷ τῆς καταστάσεως, λέγων· "Προφέκτωρ" κάκεῖνος εἰς τὸ βῆλον ἀπελθὼν λέγει· "Λεβά" καὶ εἰσέρχεται ὁ ἀπὸ ἐπάρχων· προσκυνήσας δὲ καὶ αὐτός, ἴσταται ἐν τῇ τάξει αὐτοῦ. Εἶτα νεύει ὁ βασιλεὺς τῷ πραιποσίτῳ, κάκεῖνος τῷ τῆς καταστάσεως, καὶ λέγει· "Κελεύσατε" αὐτοὶ δὲ ὑπερέχονται· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Καὶ εὐθέως κατασχὼν ὁ τῆς καταστάσεως τὸ ἄκρον τῆς χλανίδος τοῦ βασιλέως καὶ ποιήσας ῥωσθέλιον, ἐπιδίδωσι τῷ βασιλεῖ, ὅπως ἀνέλθῳ ἐν τῷ σένζῳ, σφραγίσῃ μετ' αὐτοῦ τὸν λαὸν κατὰ συνήθειαν. Δηριγεύομενος δέ, ὡς προεῖρηται, ὑπ' αὐτῶν πάντων ὁ βασιλεὺς, ἐξέρχεται καὶ 2.115 ἀνέρχεται ἐν τῷ Καθίσματι, καὶ στὰς ἔμπροσθεν τοῦ σένζου, σφραγίζει τὸν λαὸν ἐκ γ', πρῶτον μὲν μέσον, δεύτερον τὸν τοῦ Βενέτου δῆμον, τρίτον τὸν τοῦ Πρασίνου, καὶ καθέζεται ἐπὶ τοῦ σένζου. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τῆς εὐφημίας τοῦ δήμου καὶ τῶν στρατευμάτων νεύει ὁ βασιλεὺς τῷ πραιποσίτῳ· ὁ δὲ πραιπόσιτος ἐξελθὼν ἔξω τοῦ Καθίσματος, ἴσταται ἐπάνω τῶν βάρων, καὶ προσκαλεῖται τοὺς πατρικίους τοὺς τε στρατηγούς τοὺς κατὰ συνήθειαν ἐκτελοῦντας προσκύνησιν, καὶ εἰσελθόντες, κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν ἐν τῷ Καθίσματι, προσκυνοῦσι τῷ βασιλεῖ, καὶ ἐξέρχονται ὑπερευχόμενοι, καὶ ἴστανται ὑποκάτω τῶν βάρων ἔμπροσθεν τῆς μεγάλης πύλης. Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν πάντων, λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, ἐξελθὼν ἴσταται πάλιν ἐπάνω τῶν βάρων, καὶ νεύει τοῖς τὴν προσκύνησιν τελέσασιν, ὅπως ἀπέλθωσιν ἐν ταῖς αὐτῶν τάξεσιν ἐν τοῖς σκαμνίοις.

Τελεσθέντων δὲ τῶν δ' βαίων, ἀνίσταται ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ σένζου, οἱ δὲ πατρίκιοι καὶ οἱ στρατηγοὶ ἴστανται ἐν τῷ τρικλίνῳ, ἐν ᾧ ἀριστᾶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ βασιλεὺς, ἔνθεν κάκεῖσε,

καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, διέρχεται, αὐτοὶ δὲ ὑπερεύχονται· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Καὶ εἰσελθόντος τοῦ βασιλέως εἰς τὸν κοιτῶνα αὐτοῦ, λαμβάνει ὁ πραιπόσιτος τὸ στέμμα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ εἰσελθόντες οἱ βεστήτορες ἀπὸ κελεύσεως, λαμβάνουσι τὴν χλανίδα, καὶ ἐξέρχονται· εἶθ' οὕτως ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς, καὶ καθέζεται ἐπὶ τῆς τιμίας αὐτοῦ τραπέζης μετὰ καὶ φίλων, ὧν κελεύει, καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τοῦ κλητωρίου ὁ βασιλεὺς καὶ μικρὸν ἀναπαύσας ἐκδέχεται, μέχρις ἂν τὰ πάντα ἐτοιμασθῶσιν ἐν τῷ Ἴπικῳ. 2.116 Περὶ τοῦ δειλινοῦ ἵπποδρομίου. Εἶτα εἰσελθὼν ὁ τῆς καταστάσεως δηλοῖ τῷ πραιποσίτῳ ὡς ὅτι ἅπαντα ἔτοιμά ἐστιν, καὶ ὁ πραιπόσιτος δηλοῖ τῷ βασιλεῖ· ὁ δὲ βασιλεὺς διέρχεται διὰ τῆς λιθίνης σκάλας, καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ, καὶ περιβάλλεται τὴν χλανίδα αὐτοῦ καὶ τὸ στέμμα κατὰ τὸ εἰωθός, καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ τε τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, διέρχεται διὰ τοῦ στενοῦ τρικλίνου. Καὶ ἐξέρχεται ἐν τῷ μεγάλῳ τρικλίνῳ, ἐν ᾧ ἀριστᾶ, καὶ στὰς ἐκεῖσε ἅμα τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, νεύει τῷ πραιποσίτῳ, κάκεϊνος τῷ ὀστιαρίῳ, καὶ εἰσάγει πατρικίους καὶ στρατηγούς, καὶ προσκνησάντων τὸν βασιλέα, λαμβάνει νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ λέγει· "Κελεύσατε" καὶ εὐθέως ἐξεληθόντες ἕξω τῆς πύλης οἱ τε πατρικιοὶ καὶ στρατηγοὶ μετὰ τῆς συγκλήτου, ἴστανται ἔνθεν κάκεϊσε. Καὶ τοῦ βασιλέως ἐστῶτος ἐν τῇ πύλῃ, πίπτουσιν οἱ προειρημένοι ἅπαντες, καὶ ἀναστάντων, λαμβάνει νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ νεύει τῷ τῆς καταστάσεως, κάκεϊνος λέγει· "Κελεύσατε" αὐτοὶ δὲ ὑπερεύχονται τὸν βασιλέα. Ἀπὸ δὲ τῶν ἐκεῖσε δηριγευόμενος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τε τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, πατρικίων τε καὶ στρατηγῶν, ἀνέρχεται ἐν τῷ καθίσματι μετὰ τῶν τοῦ κουβουκλείου ἀρχόντων καὶ δύο μαγλαβιτῶν σπαθαρίων βασταζόντων τὰ διστράλια φορούντων καὶ τὰ σπαθία αὐτῶν, ὡς ἐν ἐκάστῳ ἵπποδρομίῳ εἰώθασιν ποιεῖν. Καὶ ἀνελθὼν ἐν τῷ σένζῳ ὁ βασιλεὺς καὶ σφραγίσας τὸν λαὸν ἐκ τρίτου, καθέζεται, καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς εὐφημίας τοῦ λαοῦ ἐξέρχεται ὁ πραιπόσιτος ἀπὸ κελεύσεως, καὶ νεύει τοῖς πατρικίοις καὶ στρατηγοῖς, καὶ ἀπέρχεται ἕκαστος ἐν τῇ αὐτοῦ τάξει τε καὶ καθέδρᾳ, δείλης γὰρ ἐν τῇ τοιαύτῃ τάξει ἐξέρχεται 2.117 ὁ βασιλεὺς, καὶ οὐχὶ ὡς τὸ πρῶτ'.

Τελεσθέντων δὲ τῶν τεσσάρων βαΐων, ἀνίσταται ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ σένζου, τῶν πατρικίων καὶ στρατηγῶν ἐστῶτων ἐν τῷ τρικλίνῳ, ἐν ᾧ ἀριστᾶ, ἔνθεν κάκεϊσε, καὶ δηριγευόμενος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τε τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, διέρχεται μέσον αὐτῶν· αὐτοὶ δὲ ὑπερεύχονται· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Καὶ διελθὼν διὰ τοῦ στενοῦ τρικλίνου, εἰσέρχεται ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ, καὶ ἀπαλλάξας τὴν τε χλανίδα καὶ τὸ στέμμα κατὰ τὸ σῆθηδες, περιβάλλεται σαγίον, καὶ κατέρχεται διὰ τοῦ μυστικοῦ κοχλιοῦ, καὶ διέρχεται διὰ τοῦ Αὐγουστέως καὶ τῆς Ἀψίδος καὶ τοῦ Τρικόγχου. Δηριγεύεται δὲ ὑπὸ πάντων τοῦ κουβουκλείου, ἐστῶτων τῶν τε πρωτοσπαθαρίων καὶ τῶν μαγλαβιτῶν ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ τοῦ Τρικόγχου ἔμπροσθεν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου. Καὶ διέρχεται ὁ βασιλεὺς, δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν προειρημένων, διὰ τοῦ αὐτοῦ ἡμικυκλίου, αὐτοὶ δὲ ὑπερεύχονται τὸν βασιλέα, καὶ διελθὼν διὰ τῆς γανωτῆς πύλης τοῦ μονοθύρου καὶ διὰ τῶν διαβατικῶν τῶν Ἁγίων Μ', εἰσέρχεται ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ, καὶ ὑπερευξάμενοι μεγάλως οἱ τοῦ κουβουκλείου ἅπαντες τό, "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους" ἐξέρχονται, καὶ ἀπέρχονται ἕκαστος αὐτῶν ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ οἴκῳ. 2.118 ΟΗ (ΞΘ) Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν, ἵππικῶ ἀγομένου τοῦ καταλόγου. Προσκαλοῦνται οἱ δεσπότης τοῖς πραιποσίτοις, κελεύοντες δοθῆναι τὸ βηλάριν, ἧτοι κρεμάσαι τὸ πάνιν. Ὁ δὲ πραιπόσιτος ἐξεληθὼν, λέγει τῷ θεσσαρίῳ· "Ἀπελθε, βάλε ἄνω." Ὁ δὲ ἐξερχόμενος ἔρχεται εἰς τὸ στάμα, ἧγουν εἰς τὸ Π, καὶ κατασφραγίζων, ποιεῖ τρεῖς σταυρούς, καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε ἀπέρχεται εἰς τὸ δευτέρου κριτάριν, κάκεϊσε ὁμοίως κατασφραγίζει τρίτον ἐπὶ τὰς θύρας, καὶ λέγει τρίτον μεγάλη φωνῇ· "Ἀπελθε, βάλε ἄνω" καὶ εὐθέως ὁ κουστωδιάρης κρεμᾷ τὸ βῆλον ἄνω, καὶ ὁ μαγγανάρης ἰστᾶ τὰ κάγκελλα. Ὁ δὲ θεσσαρίος ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε κατερχόμενος ἀπέρχεται εἰς τὸν στάβλον, καὶ ἴσταται εἰς τὴν φλάν τοῦ μεγάλου πυλῶνος καὶ λέγει μικρᾷ τῇ φωνῇ· "Δεῦτε ἔμπροσθεν, παιδία, χαίρετε, ἄγετε" καὶ ἀνταποκρίνονται λέγοντες μεγάλη φωνῇ πάντες οἱ σταβλησιανοί. "Χαίρετε." Εἶτα λέγει ὁ θεωρητής· "Θεοῦ τὴν νίκην ἔχη." Εἶτα οἱ σταβλησιανοί· "Τὸ πρόσωπόν σου, Οὐράνιε!" (οἱ Πράσινοι· Ὀλύμπιε.) Ὁμοίως εὐφημοῦσιν τὸν τοῦ Λευκοῦ, οἱ δὲ Πράσινοι τὸν

τοῦ Ῥουσίου. Καὶ πάλιν λέγει ὁ θεωρητὴς φωνῇ μεγάλη· "Ἄγιε, Τρισάγιε" καὶ ἀποκρίνονται πάντες καὶ λέγουσιν· "Νίκη εἰς τὸ 2.119 Βένετον" (οἱ Πράσινοι· εἰς τὸ Πράσινον.) Ὁ θεωρητὴς· "Δέσποινα Θεοτόκε" ὁ λαὸς· "Νίκη εἰς τὸ Βένετον" (οἱ Πράσινοι· εἰς τὸ Πράσινον.) Ὁ θεωρητὴς· "Τοῦ σταυροῦ ἡ δύναμις" ὁ λαὸς· "Νίκη εἰς τὸ Βένετον" (οἱ Πράσινοι· εἰς τὸ Πράσινον.) Ὁ θεωρητὴς· "Θεοῦ τὴν νίκην ἔχη τὸ πρόσωπόν σου, Οὐράνιε" (οἱ Πράσινοι· Ὀλύμπιε.) Ὁμοίως τὸν φακτιονάριον εὐφημοῦσι καὶ τὸν μικροπανίτην. Μετὰ δὲ τὸ πληρωθῆναι τὰς εὐφημίας εἰσερχόμενος ὁ θεσσαρίος λαμβάνει λόγῳ συνηθείας αὐτοῦ κριθῆς ταγάρια γ' κουμολάτα καὶ χορταρίου δέματα γ', καὶ εὐθέως ἀναχωρεῖ, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸν τοῦ Πρασίνου στάβλον, κάκεϊσε τὰ ὅμοια ἐκτελῶν, εὐθέως δὲ λέγουσιν οἱ ἡνίοχοι· "Νικήσατε τὰς θύρας"· τουτέστιν, "Ἀσφαλίσατε".

Καὶ τούτου γενομένου, ἴστανται οἱ δύο ἡνίοχοι καὶ οἱ δύο μαῖστορες καὶ οἱ δύο θεωρηταί, καὶ ἐπιτρέπουσι τοὺς σταβλησιανούς, καὶ ἐκβάλλουσιν ἓνα ἕκαστον ἵππον εἰς τὸ μέσον τοῦ στάβλου ἀπὸ τοῦ πρώτου ἕως τοῦ ἐσχάτου, καὶ θεωροῦσιν ἀμφοτέροι τὸ σῶσιππον. Δείλης δὲ προέρχονται οἱ θεωρηταί μετὰ τῶν βηγαρίων εἰς τοὺς οἴκους τῶν κρατούντων ἡνιόχων, καὶ ἀμφοτέροι, οἳ τε ἡνίοχοι καὶ οἱ βηγάριοι καὶ οἱ θεωρηταί, ἔρχονται εἰς τὸ ὄρνατόριον. Μετὰ δὲ τὸ προελθεῖν τοὺς ἡνιόχους ἀνέρχεται ὁ δήμαρχος μετὰ ὀλίγων δημοτῶν καὶ τῶν λοιπῶν φυλητῶν, καὶ συναθροιζόμενοι πάντες ἀντιβάλλουσι πρὸς ἀλλήλους τὰ κάγκελλα καὶ τοὺς ἵππους. Οἱ δὲ ὀφφικιάλιοι κράζουσι τοὺς θεωρητάς, ἵνα πειράσωσιν τὰ κάγκελλα καὶ τοὺς ἵππους· μετὰ δὲ τὸ πειράσαι τούτους τὰ κάγκελλα ὁ μαγγανάριος ἀνοίγει πάντα, ἐπείγοντος δὲ τοῦ τριβούνου, κατέρχονται οἳ τε ἡνίοχοι καὶ οἱ βηγάριοι καὶ οἱ θεωρηταί καὶ ὁ ἐπιστάτης, καὶ εἰσερχονται ἀμφοτέροι εἰς τὸ τριβουνάλιον.

2.120 Περὶ τῆς ὄρνας, πῶς δεῖ κυλίειν.

Ἰστέον ὅτι ἡ ὄρνα ἴσταται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ τριβουναλίου, καὶ ὁ φακτιονάρις τιθεῖ εἰς τὸ φατνίον τῆς ὄρνας τὰ δύο σφαιρία τοῦ μέρους αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τόπον τὸν ἴδιον, ἔνθα καὶ κάθηται, ὁμοίως τοῦτο ποιεῖ καὶ ὁ τοῦ ἑτέρου μέρους φακτιονάρις· εἰς δὲ τὸ μέσον καθέζεται ἐκ προσώπου τοῦ πραιποσίτου σιλεντιάριος, δεύτερος μετ' ἐκείνων ὁ τριβούνος, τρίτος ὁ κούρσωρ, ὡς ἐκ προσώπου τοῦ ἀκτουαρίου, τέταρτος ὁ βασιλικὸς κομβινογράφος, καὶ ὀπισθεν τῆς ὄρνας δύο κομβινογράφοι, εἷς Βενέτου καὶ εἷς Πρασίνου, ὀπισθεν δὲ τῶν τοιούτων κομβινογράφων παρίστανται οἱ ὀφφικιάλιοι. Οἱ δὲ ἡνίοχοι ἐκ πλαγίων καθέζονται, δύο ἔνθεν καὶ δύο ἐκεῖθεν, καὶ μετ' αὐτῶν οἱ ἐπιστάται. Εἶτα φέρουσιν ἀμφοτέροι θεωρητὴν ἓνα, οἷον μέρος ἔχει προτίμησιν, ἵνα κυλίση, τοῦ δὲ ἴσταμένου ἐν τῷ μέσῳ, λαμβάνει γνώμην τῶν δ', καὶ λέγει· "Πῶς κελεύετε; ἵππάρια τὰ προζεύξαντα καὶ γνωριζόμενα ἕως ὅτου ἔχετε, καὶ ἔχομεν." Καὶ συνταξάμενος ὁ θεωρητὴς, λέγει πρὸς τοὺς ἡνιόχους· "Πῶς κελεύετε;" καὶ εὐθέως αἶρει τὰ σφαιρία ἀπὸ τοῦ φατνίου, καὶ βάλλει αὐτὰ εἰς τὴν ὄρναν καὶ κυλίει τρίτον, καὶ οἷον ἂν χαλάση σφαιρὶν ἐξέρχεται, καὶ εὐθέως ὀρίζουσιν, καὶ ὀνομάζουσιν ἀμφοτέροι τοὺς ἀριστεροὺς τῶν δ' βαίων, καὶ στοιχοῦντες ἐκβαίνουσιν, καὶ ἀνέρχονται εἰς τὸ ἀρματούριν, καὶ ἀντιβάλλοντες πρὸς ἀλλήλους στοιχοῦσι τὰς τρίγας, τῶν θεωρητῶν ἀμφοτέρων ἀπερχομένων καὶ ἐρχομένων, μετὰ τοῦ βασιλικοῦ κομβινογράφου ἀποστοιχοῦσιν τὰ βαῖα ὅλα. Καὶ τῇ ἔωθεν ἀνέρχονται οἱ δήμαρχοι ἐν τῷ μεγάλῳ τρικλίνῳ τοῦ Κυαιστωρίου, καὶ δίδοται ἐκεῖσε τὸ πέρατον, καὶ εἰ 2.121 ἔχουσιν τι πρὸς ἀλλήλους οἱ δήμαρχοι, λαμβάνουσιν ἐκεῖσε δίκην κατενώπιον τῶν πραιποσίτων, καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε κατέρχονται οἱ δύο δήμαρχοι, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν διασφαγὴν, καὶ σφραγίζει ἕκαστος τὸν ἴδιον δῆμον ἀνά τριῶν σταυρῶν. Καὶ λέγει ὁ λαὸς ἀπὸ τοῦ δήμου· "Ἐς ἃ οἱ ἔς, Κύρι, χαῖρε ὅλη ἡμέρα σήμερον, καλὴ σου ἡμέρα γίνεται." Καὶ εὐθέως λέγουσιν οἱ κράκται ἐκάστου δήμου ἀπὸ φθογγῆς· "Καλῶς ἦλθεν θεοστέπτων ὁ δοῦλος· καλῶς ἦλθεν προβολὴ εὐεργετῶν· καλῶς ἦλθεν ὁ πρωτοσπαθάριος, τῶν δεσποτῶν ὁ ὑπήκοος." Τῶν δὲ δημάρχων ἀνερχομένων πρὸς τοὺς ἰδίους δήμους, ἀπάρχεται ὁ λαὸς ἐκάστου δήμου ἀπελατικὸν ἦχ. π. δ'. "Οἱ τὴν ἀξίαν θεόθεν ἀξιοδότως λαβόντες, θεοστεφεῖς εὐεργέται. ὡς προσφιλέστατον

καὶ οἰκειοπόθητον δοῦλόν σε ἐδόξασαν σήμερον ἐν ὑπερτέραις ἀξίαις πρωτοσπαθάριον ἔντιμον καὶ δήμαρχον ἐπαξίως, ὅπως σὺ εὐτυχήσης νικητικῶς, ὁ δεῖνα ἠγαπημένε, τὸν χρυσοβένετον δῆμον," (οἱ Πράσινοι· χρυσοπράσινον.) Καὶ ὅτε ἀνέλθη ἕκαστος τῶν δημάρχων εἰς τὸν ἴδιον δῆμον, λέγουσιν οἱ κράκται ἕκαστου δήμου· "Καλὴν ἡμέραν ποιήσωμεν οἱ Βένετοι μετὰ τοῦ δημάρχου." οἱ Πράσινοι ὁμοίως· καὶ εὐθέως λέγουσιν τριαδικόν· "Τριάδα ὑμνήσωμεν οἱ Βένετοι, (οἱ Πράσινοι) τὸν Δεσπότην τοῦ παντὸς καὶ Θεὸν ἡμῶν, μίαν ἀδιαίρετον Θεότητα, τὴν τρισυπόστατον ἐξουσίαν, καὶ δύναμιν πρὸ πάντων τῶν αἰώνων ὑπάρχουσαν, καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας διαμένουσαν, φῶς ὑπάρχει τρισήλιον, δι' οὗ καὶ ὁ κόσμος φωτίζεται· Θεὸν ἐπουράνιον δοξάζωμεν τὸν ἐκ τῆς Παρθένου ἡμῖν ἀνατείλαντα· φύσει γὰρ ὑπάρχων φιλάνθρωπος, ἄνθρωπος γενέσθαι κατηξίωσεν, τὸν προπάτορα ῥυσάμενος τοῦ ἀρχαίου παραπτώματος, καὶ κόσμον ὅλον ἠλέησεν. Δόξα τῇ αὐτοῦ ἀγαθότητι." 2.122 Καὶ λέγουσιν οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα τοὺς βασιλεῖς τῶν Ῥωμαίων." Ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Τὰς Αὐγούστας βοήθησον, ὁ ἐν Τριάδι ὑμνούμενος." Ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Τοὺς πορφυρογεννήτους φύλαξον, ὁ ἐν οὐρανοῖς δοξαζόμενος." Ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Αὔξη τὸ βασιλεῖον, αὔξη καὶ τὸ Βένετον." Ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Κύριε, σῶσον." Καὶ τρισαγιάζοντος τοῦ ὀργάνου, λέγουσιν οἱ κράκται· "Τρισάγιε, βοήθησον τοὺς δεσπότης." Ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Τρισάγιε." Οἱ κράκται· "Καὶ σὺ αὐτοὺς θεράπευσον ἐπὶ πᾶσι," καὶ ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "πλεονάζων τῆς ζωῆς αὐτῶν χρόνους," Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "σὺν Αὐγούσταις εὐσεβέσι φιλοθέοις." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Καὶ Βενέτων τῶν γνησίων ὑμῶν δούλων." Καὶ ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Ἐς, ἄγιε, τρισάγιε, τοὺς δεσπότης φύλαξον." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Πνεῦμα τὸ πανάγιον, τὰς Αὐγούστας σκέπασον." Ὁ λαὸς· "Οἱ ἔς, πνεῦμα τὸ πανάγιον." Οἱ κράκται· "Μήτηρ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, τοὺς πορφυρογεννήτους φύλαξον." Ὁ λαὸς· "Οἱ ἔς, Μήτηρ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν." Οἱ κράκται· "Κύριε, ζωὴν αὐτῶν διὰ τὴν ζωὴν ἡμῶν." Ὁ λαὸς· "Οἱ ἔς, Κύριε, ζωὴν αὐτῶν διὰ τὴν ζωὴν ἡμῶν." Τῶν δὲ δεσποτῶν τὰ εἰωθότα τῆς τάξεως πραττόντων καὶ μελλόντων ἀνιέναι ἐπὶ τοῦ Καθίσματος, ποιεῖ ὁ ἄκτουάριος τὸ αἴσιον, καὶ εἰ μὲν ἔχει ὁ Βένετος προτίμησιν, λέγουσιν οἱ τούτων κράκται· "Ἀνάτειλον, ἡ ἐκλογὴ λεία." εἰ δὲ οἱ Πράσινοι, λέγουσιν· "Ἀνάτειλον, ἡ ἐκλογὴ τῆς Τριάδος." Ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Ἀνάτειλον." Οἱ κράκται· "Ἀνάτειλον ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα Αὐγούσταις τῶν Ῥωμαίων." Ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Ἀνάτειλον." Οἱ κράκται· "Ἀνάτειλον οἱ 2.123 θεράποντες τοῦ Κυρίου." Ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Ἀνάτειλον." Οἱ κράκται· "Ἀνάτειλον οἱ θεόστεπτοι δεσπότης σὺν ταῖς Αὐγούσταις." Ὁ λαὸς ἐκ τρίτου· "Ἀνάτειλον." Καὶ εἴθ' οὕτως λέγουσιν ἀπελατικὸν δρομικὸν ἦχ. π. α'. "Τὸ θεοπρόβλητον κράτος τῆς ὑμετέρας δυάδος, ὁ δεῖνα αὐτοκράτωρ καὶ ὁ δεῖνα ἡ δόξα τῆς πορφύρας, ἐκλάμψατε ἐπὶ δούλους γνησίους, εὐφραίνοντες, δεσπότης, τὸν λαὸν ὑμῶν." Καὶ πάλιν λέγουσιν οἱ κράκται "Ἀνάτειλον, τὸ ὀρθόδοξον κράτος." Ὁ λαὸς ἐκ γ'. "Ἀνάτειλον." Οἱ κράκται· "Ἀνάτειλον, τῶν Ῥωμαίων ὁ πόθος." Ὁ λαὸς ἐκ τρίτου· "Ἀνάτειλον." Οἱ κράκται· "Ἀνάτειλον ἡ χαρὰ ἡμῶν καὶ δόξα." Ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Ἀνάτειλον." Οἱ κράκται· "Ἀνάτειλον ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα αὐτοκράτορες Ῥωμαίων." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Ἀνάτειλον. Τῶν δὲ δεσποτῶν ἀνιόντων ἐπὶ τοῦ Καθίσματος καὶ ἰσταμένων ἔμπροσθεν τοῦ σένζου, κατασφραγίζουσιν μετὰ τὸ ἄκρον τῶν χλανιδίων αὐτῶν, πρῶτον μὲν μέσον, ἤγουν τὸ μεσοδήμιον, ἔπειτα τὸν τοῦ Βενέτου δῆμον, εἴθ' οὕτως τὸν τοῦ Πρασίνου, καὶ διὰ τῶν δεσποτῶν σφραγίζόντων, λέγουσιν οἱ δῆμοι· "Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος." Οἱ κράκται· "Πολλά, πολλά, πολλά." Ὁ λαός· "Πολλά ἔτη εἰς πολλά." Οἱ κράκται· "Ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα φιλόχριστοι, ἐν Θεῷ νικᾶτε." Καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ' ὁμοίως. Καὶ οἶον μέρος ἔχει προτίμησιν οἱ τούτου κράκται λέγουσιν· "Οὐράνιε" καὶ ὁ ἀντίς· "Στέψον νίκαις τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν." Καὶ ὁ ἀντίς· "Τούτους συμβασίλευσον." Καὶ ὁ ἀντίς· "Ἡ ἐξουσία ἡ ἄνω." Καὶ ὁ ἀντίς· "Κοσμοπόθητοι." Καὶ ὁ ἀντίς· "Μιμήσασθε Θεοῦ φιλάνθρωπίαν." Οἱ Πράσινοι· "Τὴν ἄνωθεν ἐξουσίαν." Καὶ ὁ ἀντίς· "Ἡμεῖς δέ, ὦ στρατοπέδα, πῶς τροπώσωμεν πολεμίους;" Οἱ Πράσινοι· "Τοῦ στέψαντος τοὺς δεσπότης Ῥωμαίων Θεοῦ φυλάττοντος τὴν πίστιν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην δεσποτῶν." Καὶ λέγουσιν οἱ 2.124 κράκται· "Πολλά, πολλά, πολλά." Ὁ λαός· "Πολλά ἔτη εἰς πολλά." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, τὸ πρόβλημα τῆς Τριάδος." Οἱ

Πράσινοι: "Ἡ ἐκλογὴ τῆς Τριάδος." Ὁ λαὸς ἐκ γ'. "Πολλοὶ ὑμῖν χρόι." Οἱ Πράσινοι "Ἄγιε." Οἱ κράκται: "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα αὐτοκράτορες Ῥωμαίων." Ὁ λαὸς ἐκ γ'. "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται: "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, οἱ θεράποντες τοῦ Κυρίου." Ὁ λαὸς ἐκ γ'. "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Καὶ πάλιν λέγουσιν οἱ κράκται: "Πόσῃν χαρὰν ἔχει ἡ πολιτεία ὅτι βλέπει τοὺς ἰδίους δεσπότης." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'. "Πολλὴν χαρὰν ἔχει ἡ πολιτεία." Οἱ κράκται: "Ἦμεῖς ὑπάρχετε ἡ χαρὰ τῶν Ῥωμαίων." Ὁ λαὸς ἐκ γ'. "Ἄγιε." Οἱ κράκται: "Ἦμεῖς ὑπάρχετε ὁ πόθος τῶν Ῥωμαίων." Ὁ λαὸς ἐκ γ'. "Ἄγιε." Καὶ οἷονμέρος ἔχει προτίμησιν, λέγουσιν οἱ τούτου κράκται: "Ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα φιλόχριστοι, ἐν Θεῷ νικάτε." Καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'. τὸ αὐτὸ λέγει καὶ ὁ ἀντὶς δῆμος, ὁμοίως καὶ ὁ τοῦ Λευκοῦ καὶ ὁ τοῦ Ῥουσίου καὶ ἀποκρίνονται ἀμφοτέρω οἱ δῆμοι καὶ λέγουσιν: "Ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα Αὐγουστοὶ τούμβικας." Καὶ εἰ μὲν ἔχει ὁ Βένετος προτίμησιν, λέγουσιν οἱ τούτου κράκται: "Οἱ τῆς συγκλήτου, ἐγείρεσθε τοὺς δεσπότης εὐζώμεθα." Καὶ ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Εἰ δὲ ἔχει ὁ Πράσινος τὴν προτίμησιν, λέγουσιν οἱ κράκται: "Οἱ τῶν πεδατουρῶν, ἐγείρεσθε τοὺς δεσπότης εὐζώμεθα." Καὶ ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται: "Ἔς, τῶν φιλοῦντων ἡμᾶς πολλὰ τὰ ἔτη" καὶ πάλιν: "τῶν δὲ μισούντων ἡμᾶς κακὰ τὰ ἔτη." Καὶ ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Ταῦτα δὲ λέγουσιν καὶ οἱ λοιποὶ δῆμοι καὶ ἀποκρίνονται πάντες καὶ λέγουσιν: "Ἀπάγξεται ὡς ὁ Ἰούδας ὁ μὴ φιλῶν τοὺς ἰδίους δεσπότης." Καὶ ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ' καὶ εὐθέως αὐλεῖ τὸ ὄργανον καὶ οἷον μέρος ἔχει ἐναντίον 2.125 μηνσιν, λέγει φωνὴν ἀπὸ κρακτῶν ἦχ. πλ. δ'. "Εὐχαριστοῦμέν σοι, Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, τῷ διασκεδάζοντι βουλάς ἐθνῶν καὶ συντρίβοντι πολεμίους, ὅτι ἐμεγάλυνας τὰ θαυμάσιά σου ἐπὶ τὸν λαόν σου, δυνατέ. Τοὺς γὰρ ἐχθροὺς ἡμῶν ὑποτάξας ἐν τῇ δυνάμει σου, ὑψώσας τὸ κέρας τῶν πιστῶν βασιλέων ἡμῶν πρεσβείαις τῆς τεκούσης σε, ὡς μόνος πολυέλεος." Καὶ εἶθ' οὕτως λέγουσιν οἱ κράκται τὸ ἰχάδιον: "Ναναία." Ὁ λαός: "Δοξάζομέν σε, Χριστέ," Οἱ κράκται: "Νανά." Ὁ λαός: "Βασιλεῦ τῶν αἰώνων," Οἱ κράκται: "Νανά." Ὁ λαός: "Μονογενὴ Λόγε τοῦ Πατρός" Οἱ κράκται: "Ἀναναία." Ὁ λαός: "ὅτι ἐπεσκέψω καὶ ἐφώτισας" Οἱ κράκται: "Νανά." Ὁ λαός: "τὸν λαόν σου" Οἱ κράκται: "Ἄγια." Ὁ λαός: "καὶ ἐν τῇ δυνάμει σου ἀπήλλαξας ἡμᾶς" Οἱ κράκται: "Ναναία." Ὁ λαός: "καὶ προσήγαγες ἡμᾶς" Οἱ κράκται: "Ναναία." Ὁ λαός: "τῷ Θεῷ καὶ Πατρί" Οἱ κράκται: "Ἀναναία." Ὁ λαός: "μεσιτεία" Οἱ κράκται: "Ἀναναία." Ὁ λαός: "τῶν πιστῶν βασιλέων ἡμῶν" Οἱ κράκται: "Ἀναναία." Ὁ λαός: "ὡς μόνος παντοδύναμος." Καὶ εἶθ' οὕτως, λέγει ὁ λαὸς ἅπας: "Πολυχρόνιον ποιήσῃ ὁ Θεὸς τὴν ἁγίαν βασιλείαν." Ἰστέον ὅτι τὰ αὐτὰ λέγει καὶ ὁ ἀντὶς δῆμος. Καὶ πάλιν ὁ ἔχων προτίμησιν λέγει: "Υἱέ" καὶ ὁ ἀντὶς: "Θεοῦ." Καὶ ὁ ἀντὶς: "Νίκη," γ'. Καὶ εἶθ' οὕτως λέγουσιν οἱ κράκται: "Ἄγιε, τρισάγιε, ζῶν καὶ δόξαν δὸς αὐτοῖς." Καὶ πάλιν ὁ ἔχων προτίμησιν λέγει: "Ὁ βοηθῶν τοὺς δεσπότης" καὶ ὁ ἀντὶς: "Εἷς ὁ Θεός." Καὶ ὁ ἀντὶς: "Σὺ αὐτοὺς σῶσον" καὶ ἄλλος: "Ναί, Κύριε." Ὁμοίως καὶ οἱ μικροὶ δῆμοι τὰ αὐτὰ λέγουσιν καὶ ἀποκρίνονται οἱ τῶν μεγάλων δῆμων, καὶ λέγουσιν ἐκ γ'. "Τοὺς χρόνους αὐτῶν πλήθυνον." Εἶθ' οὕτως λέγονται τὰ τριλέξια καὶ τὰ 2.126 τετράλεκτα τὰ τῇ ἑορτῇ ἀρμόζοντα, δι' ἣν καὶ τὸ ἵπποδρόμιον ἐγεγόνει. Ἄκτα ἐπὶ νίκῃ τῶν ἡνίοχων. Λέγουσιν οἱ κράκται: "Πολλά, πολλά, πολλά." Ὁ λαός: "Πολλά ἔτη εἰς πολλά." Οἱ κράκται: "Καλῶς ἦλθετε, θεοστέπτων οἱ δοῦλοι." Καὶ ὁ λαὸς γ'. "Καλῶς ἦλθετε." Οἱ κράκται: "Καλῶς ἦλθετε, προβολὴ εὐεργετῶν." Καὶ ὁ λαὸς γ'. "Καλῶς ἦλθετε." Οἱ κράκται: "Καλῶς ἦλθες, Οὐράνιε, μετὰ νίκης." (Οἱ Πράσινοι: Ὀλύμπιε.) Καὶ ὁ λαὸς γ'. "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται: "Καλῶς ἦλθες, Ἰκάσιε νικήσας." (Οἱ Πράσινοι: Ἀνατέλλων.) Ὁ λαός γ'. "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται: "Τὰ ἴσα αἰτούμεθα τῆς ἐκ Θεοῦ νίκης ὑμῶν." Οἱ Πράσινοι: "Τοῦτό ἐστιν ἐκ Θεοῦ νικήσαι." Ὁ λαὸς γ'. "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται: "Πολλά, πολλά, πολλά." Ὁ λαός: "Πολλά ἔτη εἰς πολλά." Καὶ ὅτε λαμβάνουσιν οἱ ἡνίοχοι τὰ ἔπαθλα λέγουσιν οἱ κράκται: "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ἡ ἔνθεος βασιλεία." Οἱ Πράσινοι: "Ἡ ἐκλογὴ τῆς Τριάδος." Ὁ λαὸς ἐκ γ'. "Ἄγιε." Οἱ κράκται: "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, οἱ θεράποντες τοῦ Κυρίου." Ὁ λαὸς γ'. "Ἄγιε." Οἱ Πράσινοι: "Ἄγιε." Οἱ κράκται: "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα Αὐγουσται τῶν Ῥωμαίων." Καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'. "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ Πράσινοι: "Ἄγιε." Οἱ κράκται: "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, οἱ δεσπότης σὺν ταῖς Αὐγουσταῖς καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις." Ὁ λαὸς ἐκ γ'. "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ Πράσινοι: "Ἄγιε." Οἱ κράκται: "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ Βένετοι: Τὰ

τρία τῷ Οὐρανίῳ." (Οἱ Πράσινοι· Τῷ Ὀλυμπίῳ.) Καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ΄ "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τοὺς δεσπότης 2.127 Ῥωμαίων." Ὁ λαὸς ἐκ γ΄ "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Τὰ ἴσα, δεσπότης, τῆς νίκης ὑμῶν." Ὁ λαὸς ἐκ γ΄ "Κύριε σῶσον." Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τὸ πλοῦτος τῶν ὑπηκόων." Ὁ λαὸς ἐκ γ΄ "Κύριε σῶσον." Οἱ κράκται· "Τὰ ἴσα, δεσπότης, τὰ τῆς συγκλήτου." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ΄. Οἱ κράκται· "Τὰς νίκας ὑμῶν πληθύνει ὁ θεῖος Λόγος." Ὁ λαὸς ἐκ γ΄ ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Ἡ σύγκλητος φιλεῖ ὑμᾶς ἐν ὁμονοίᾳ." Ὁ λαὸς ἐκ γ΄ "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Τὰ ἴσα, δεσπότης, τῆς νίκης ὑμῶν κατὰ βαρβάρων." Ὁ λαὸς ἐκ γ΄ "Ἄγιε." Οἱ Πράσινοι· "Ἄγιε." Οἱ ἐχθροὶ ὑμῶν ἀπολοῦνται θεοκρίτως. Ὁ λαὸς ἐκ γ΄ "Ἄγιε." Οἱ Πράσινοι· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Τὰ ἴσα, δεσπότης, τῶν στρατοπέδων." Ὁ λαὸς ἐκ γ΄ "Ἄγιε." Οἱ Πράσινοι· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Καὶ σὺν αὐτοῖς ὁ Θεὸς ὑμᾶς συνεργήσῃ." Ὁ λαὸς ἐκ τρίτου· "Ἄγιε." Οἱ Πράσινοι· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Τὰ ἴσα, δεσπότης, τοῦ λαοῦ ὑμῶν." Ὁ λαὸς ἐκ γ΄ "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Ἀπέλθατε καὶ εὐξασθε τοὺς ἰδίους δεσπότης." Ὁ λαὸς ἐκ γ΄ "Ἄγιε." Καὶ μετὰ τὸ ἀπευχαριστήσαι τοὺς δεσπότης ἀναβαίνουν οἱ ἡνίοχοι εἰς τὸ ὄχημα καὶ λέγουσιν οἱ κράκται ἀπὸ φθογγῆς "Πολλά, πολλά, πολλά." Ὁ λαός· "Πολλά ἔτη εἰς πολλά." Καὶ εἶθ' οὕτως λέγουσιν τὸν χορευτικὸν ἦχ. δ΄ "Δόξα τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅτι δεδόξασται μόνῳ τῷ ποιητῇ τῶν ἀπάντων καὶ χορηγῷ τοῦ ἐλέους ἀγιάζωμεν τὰ χεῖλη, ὑμᾶς ἀνευφημοῦντες, μέγιστοι εὐεργέται, αὐτοκράτορες Ῥωμαίων. Ἀληθῶς γὰρ ἐν ὑμῖν οἱ πιστεύοντες τὰ ἀγαθὰ καθορῶσιν." Ἄλλος· "Τίς ἔσχεν εὐεργέτας ἀγαθοποιούς τοιούτους, φυλάττοντας πᾶσι τὸ δίκαιον ἀνθρώποις καὶ ἀνεγείραντας Βενέτων εὐτυχίαν; Δαβὶδ σὲ ἔχομεν, 2.128 ἡγαπημένε, οὗ οὐχ εὐρήσει τὸν ὁμοίόν σου μετὰ σὲ ἡ πολιτεία." Ἄλλος· "Ἡ χαρὰ εἰς τὸ Βένετον ἐπιλάμπει, ὅτε ἀνατέλλει τὸ θεοπρόβλητον ἄνθος, ὡς οἰκείους περιθάλλον τοὺς Βενέτους· τοῦτο γὰρ κέκτηται ἡ πολιτεία εἰς εὐτυχίαν καὶ δόξαν τῆς βασιλείας." Ἄλλος· "Ὅτε νικᾷ ὁ δῆμος οὗτος, ὁ βασιλεὺς ἐν πολέμοις σὺν τῷ στρατῷ εὐτυχεῖ ταῖς νίκαις, καὶ ἐν τῇ πόλει Ῥωμαίων ὑπεραύξει ἡ εὐθηνία. Διὸ αἰτοῦμεν τὸ Θεῖον, εἰς τοὺς αἰῶνας ἔχειν τοῖς Βενέτοις νίκας καὶ δόξαν." Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ δευτέρου βαΐου λέγουσιν οἱ κράκται· "Νικᾷ ἡ πίστις τῶν βασιλέων." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ΄. Οἱ κράκται· "Τῶν Αὐγουστῶν." Ὁ λαός· "Νικᾷ ἡ πίστις τῶν Αὐγουστῶν." Οἱ κράκται· "Τῆς πόλεως." Ὁ λαός· "Νικᾷ ἡ πίστις τῆς πόλεως." Οἱ κράκται· "Τῶν Βενέτων." (οἱ Πράσινοι· τῶν Πρασίνων.) Ὁ λαός· "Νικᾷ ἡ πίστις τῶν Βενέτων." (Οἱ Πράσινοι· Τῶν Πρασίνων.)

Καὶ μετὰ ταῦτα λέγεται ἀπελατικὸν ἦχ. "Ἡ τοῦ στέφους ὑμῶν ἑορτὴ ἐλευθερίαν μηνύει ἀπὸ οὐρανῶν τοῖς ἀνθρώποις" καὶ τὰ ἐξῆς. Ἄλλος ἦχ. δ΄ "Κἂν θέλω σιγῆσαι, τῶν τρόπων σου ἡ χρηστότης οὐκ ἔξ με· ὁ γὰρ πόθος τὸν φόβον ἐκνικήσας, βιάζεται με εἰς τὴν σὴν εὐφημίαν· αἶ γὰρ κατ' ἐναντίων σου εὐτυχία ὡς βροντὴν ἐξηχοῦνται εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης." Καὶ μετὰ ταῦτα λέγουσιν οἱ κράκται ἰχάδιον· "Ανανά." Ὁ λαός· "Ὁλοσὸ πόθος ὁ τῶν Ῥωμαίων." Οἱ κράκται· "Νανά." Ὁ λαός· "Εἰς ὑμᾶς ὀραῖται, τοὺς εὐεργέτας." Οἱ κράκται· "Νανά." Ὁ λαός· "Τοῦ κόσμου γὰρ εὐσεβείᾳ δεσπόζετε ὅλως." Οἱ κράκται· "Νανά." Ὁ λαός· "Εἰς δικαίωμα πρῶτον τὸ φιλάγαθον κράτος ὑμῶν, δεσπότης." Καὶ μετὰ ταῦτα λέγουσιν οἱ κράκται· "Δοῦλοι." Ὁ λαός· "Ἡμεῖς δοῦλοι τῶν βασιλέων," ἐκ γ΄. Οἱ κράκται· "Ἰδὲ δοῦλοι ἀγαθῶν βασιλέων." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ΄. Οἱ κράκται· "Ἰδὲ δοῦλοι ἡμεῖς 2.129 φιλοῦντες ἀξίως." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ΄. Οἱ κράκται· "Δοῦλοι." Ὁ λαός· "Ἡμεῖς δοῦλοι τῶν βασιλέων." Ἐκ γ΄. Οἱ κράκται· "Ἡμεῖς δοῦλοι Ὁ λαός· "Τῶν βασιλέων." Ἰστέον ὅτι οἱ σταυροφόροι ἀπὸ τῶν δ΄ δήμων κατέρχονται, καὶ οἱ μὲν τοῦ Βενέτου καὶ τοῦ Λευκοῦ διὰ τοῦ καμπτοῦ τοῦ Βενέτου κάμπτοντες, εἰσέρχονται εἰς τὸ στάμα, οἱ δὲ τοῦ Πρασίνου καὶ τοῦ Ῥουσίου διὰ τοῦ καμπτοῦ τοῦ Πρασίνου κάμπτοντες, εἰσέρχονται εἰς τὸ στάμα.

Χρῆ εἰδέναι ὅτι τῇ ἡμέρᾳ τῶν βοτῶν ἀπὸ τοῦ δευτέρου βαΐου κατέρχονται ἀπὸ τῶν δ΄ δήμων οἱ σταυροφόροι, βαστάζοντες τοὺς ἐξ ἀνθέων πεπλεγμένους σταυρούς, καὶ ἴστανται εἰς τὸ στάμα. Οἱ δὲ κούρσωρες αἶροντες τοὺς σταυρούς, ἀναφέρουσιν πρὸς τοὺς δεσπότης, καὶ εὐθὲς λέγουσιν τὰ ἄκτα. Οἱ κράκται· "Ὁ ζωοποιὸς σταυρός, βοήθησον τοὺς δεσπότης," Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ΄ "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Ἐν τούτῳ ἐστέφθητε, εὐεργέται," Ὁ λαὸς ἐκ γ΄ "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Ἐν τούτῳ βασιλεύετε καὶ νικᾶτε," Ὁ λαὸς ἐκ γ΄ "Ἄγιε." Οἱ

κράκται· "ἐν τούτῳ βασιλεύσετε τὰ ἔθνη πάντα." Ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Ἄγιε." Τοῦ δὲ ὄργανου τρισαγιάζοντος, λέγουσιν οἱ κράκται· "Τρισάγιε, βοήθησον τοὺς δεσπότης." Καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ' ὁμοίως. Ἰστέον ὅτι, εἰ μὲν οὐκ ἔστι δειλῆς, δίδονται τὸ πρῶτ', εἰ δὲ ἔστι δειλῆς, δίδονται δειλῆς. Ὅσα δεῖ τελεῖν εἰς τὸ δειλινὸν ἵπποδρόμιον. Ἀνιόντων τῶν δεσποτῶν κατὰ τὸν τύπον καὶ τὴν ἀκολουθίαν τὴν πρῶτὴν ἐπὶ τοῦ Καθίσματος καὶ ἰσταμένων ἔμπροσθεν τοῦ σένζου, κατασφραγίζουσι μετὰ τὸ ἄκρον τῶν χλανιδίων αὐτῶν τρίτον, καθὼς ἐν τῷ πρῶτῳ προειρή 2.130 καμιν. Καὶ δὴ τῶν δεσποτῶν σφραγιζόντων, λέγουσιν οἱ δῆμοι· "Ἄγιος, Ἄγιος, Ἄγιος." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Ἄγιος." Οἱ κράκται· "Πολλά, πολλά, πολλά." Ὁ λαὸς· "Πολλὰ ἔτη εἰς πολλά." Καὶ τὰ λοιπὰ, καθὼς καὶ ἐν τῷ πρῶτῳ εἴρηται. Καὶ εἰ μὲν ἔχουσιν οἱ Βένετοι προτίμησιν, λέγουσιν οἱ κράκται φωνὴν ἦχ. δ' ἰχάδιν· "Ἀνανά." Ὁ λαὸς· "Δοξάζομέν σε, Χριστέ," Οἱ κράκται "Νανά." Ὁ λαὸς· "Βασιλεῦ τῶν αἰώνων," Οἱ κράκται· "Νανά." Ὁ λαὸς· "Μονογενῆ Λόγε τοῦ Πατρός" Οἱ κράκται "Ἀνανάγια." Ὁ λαὸς· "ὅτι ἐπεσκέψω καὶ ἐφώτισας" Οἱ κράκται· "Νανά." Ὁ λαὸς· "τὸν λαόν σου" Οἱ κράκται· "Ἄγια." Καὶ ὁ λαὸς· "καὶ ἐν τῇ δυνάμει σου ἀπήλλαξας ἡμᾶς" Οἱ κράκται· "Ἀνάγια." Ὁ λαὸς· "καὶ προσήγαγες ἡμᾶς" Οἱ κράκται· "Ἀνανάγια." Ὁ λαὸς· "τῷ Θεῷ καὶ Πατρί," Οἱ κράκται· "Ἀνανάγια." Ὁ λαὸς· "μεσιτεία" Οἱ κράκται· "Ἀνανάγια." Ὁ λαὸς· "τῶν πιστῶν βασιλέων ἡμῶν" Οἱ κράκται· "Ἀνανάγια." Ὁ λαὸς· "ὡς μόνος παντοδύναμος." Καὶ πάλιν λέγουσιν οἱ κράκται ἰχάδιν ἦχ. π. δ'· "Νανά." Ὁ λαὸς· "Ὁλος ὁ πόθος τῶν Ῥωμαίων" Οἱ κράκται "Ἄγια." Ὁ λαὸς· "εἰς ὑμᾶς ὀράται, τοὺς εὐεργέτας," Οἱ κράκται· "Νανά." Ὁ λαὸς· "τοῦ κόσμου γὰρ εὐσεβεία δεσπόζετε ὅλως, εἰς φιλάγαθον κράτος ὑμῶν, δεσπότης." Ἄλλος, ἦχ. δ'· "Κἂν θέλω σιγήσαι, τῶν τρόπων σου ἢ χρηστότης οὐκ ἔῃ με" καὶ τὰ ἐξῆς. Εἰ δὲ ἔχει ὁ Πράσινος προτίμησιν, λέγει φωνὴν ἦχ. π. δ'· "Εὐχαριστοῦμέν σοι, Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, τῷ διασκεδάζοντι βουλάς ἐθνῶν" καὶ τὰ ἐξῆς. Καὶ πάλιν λέγουσιν τροπάριν, ἦχ. ὁ αὐτός· "Πληροφορῶ τὸ θεῖον ἐν πᾶσιν ὄντως καὶ τὸ εὐσεβὲς ὑμῶν, εὐεργέται· οὐκ ἔχει ἄλλην ἢ ψυχὴ ἡμῶν θεραπείαν, εἰ μὴ τὸ βλέπειν ὑμᾶς, τοὺς δεσπότης τῆς οἰκουμένης." Ἄλλος, ἦχ. δ'· "Τὸ ὑμέτερον κράτος, φιλόχριστοι, θεοπρόβλητοι εὐεργέται, ἐκ Θεοῦ καταλάμπεται ἀληθῶς 2.131 καὶ οὐκ ἐξ ἀνθρώπων, ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα ἀγαλλίαμα τῶν Πρασίνων." Εἴθ' οὕτως λέγουσιν οἱ κράκται· "Ἡμεῖς δοῦλοι τῶν βασιλέων." Ὁ λαὸς ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Ἰδὲ δοῦλοι εὐσεβῶν βασιλέων." Ὁ λαὸς ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Δοῦλοι" Ὁ λαὸς· "τῶν βασιλέων." Οἱ κράκται· "Δοῦλοι" Ὁ λαὸς· "τῶν βασιλέων." Ἰστέον ὅτι ἀπὸ νίκης λέγονται τὰ προρρηθέντα ἄκτα τῆς νίκης τῶν ἠνιόχων πρῶτ'. Χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι ἀπὸ τοῦ δευτέρου βαΐου κατέρχονται ἀπὸ τῶν δ' δήμων οἱ σταυροφόροι, βαστάζοντες τοὺς ἐξ ἀνθέων πεπλεγμένους σταυρούς, καὶ ἴστανται εἰς τὸ στάμα οἱ κούρσωρες, αἶροντες τοὺς τοιοῦτους σταυρούς ἀναφέρουσι πρὸς τοὺς δεσπότης, καὶ εὐθέως λέγουσιν τὰ ἄκτα. Οἱ κράκται· "Ὁ θεῖος τύπος, βοήθησον τοὺς δεσπότης." Ὁ λαὸς ἐκ γ' ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Ἐν τούτῳ ἐστέφθητε, οἱ εὐεργέται." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Ἐν τούτῳ βασιλεύετε καὶ νικᾶτε." Καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ' ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Ἐν τούτῳ ὀλέσετε τὰ ἔθνη πάντα." Καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ' ὁμοίως. Τοῦ δὲ ὄργανου τρισαγιάζοντος, λέγουσιν οἱ κράκται· "Τρισάγιε, βοήθησον τοὺς δεσπότης." Καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ' ὁμοίως. Ἰστέον ὅτι πάντα τὰ ἵπποδρόμια, τὰ τε πρῶτ' καὶ δειλῆς, τοῦτον τὸν τύπον καὶ ταύτην ἔχουσιν τὴν τάξιν. Τὰ γὰρ αὐτὰ ἄκτα καὶ αἱ εὐφημῖαι καὶ αἱ ἄλλαι ἅπασαι ἀκολουθίαι αἱ προρρηθεῖσαι φυλάττονται. Ὅσα δεῖ τελεῖσθαι, μικροπανίτου μέλλοντος γίνεσθαι φακτιοναρίου. Ἰππικοῦ ἀγομένου, καὶ ἀνδραγαθοῦντος τὸ πρῶτον βαῖν μικροπανίτου ἠνιόχου, δηλοῖ ὁ βασιλεὺς τῷ δήμῳ, ὡς ὅτι 2.132 "Αἰτήσασθε τὸν ὁ δεῖνα εἰς φακτιονάριν," καὶ εὐθέως λέγουσιν οἱ κράκται· "Δεσπότης τῆς οἰκουμένης, δέξασθε Βενέτους παρακαλοῦντας." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ τρίτου· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Ὡς δοῦλοι τολμῶμεν παρακαλέσαι." Καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Μετὰ φόβου δυσωποῦμεν τοὺς δεσπότης." Καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Ἀνεξικάκως παρακλήθητε, οἱ εὐεργέται." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Εἰς τὴν δέησιν τῶν δούλων ὑμῶν Βενέτων" Ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "τὸν δεῦτερον αἰτούμεθα εἰς φακτιονάριν." Καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τοὺς δεσπότης Ῥωμαίων." Ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τοὺς ἐκ σοῦ ἐστεμμένους." Ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τοὺς δεσπότης σὺν ταῖς

Αυγούσταις καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις." Καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Κύριε, σῶσον." Καὶ εἶθ' οὕτως λέγουσιν οἱ κράκται· "Ἄλλην μίαν αἴτησιν ἔχομεν οἱ δοῦλοι ὑμῶν." Ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Κύριε σῶσον." Οἱ κράκται· "Φακτίονα, δεσπότηι, τῷ ὁ δεῖνα." Ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Κύριε, σῶσον." Τοῦ δὲ βασιλέως παρασχόντος τὴν χρυσοῦν βούλλαν, ἤγουν τὸν φακτίονα, νεύει ὁ ἀκτουάριος μετὰ τῆς χειρὸς τῷ δήμῳ· οἱ δὲ νοοῦσιν ὅτι παρέσχε τὸν φακτίονα ὁ βασιλεὺς. Ὁ δὲ ἀκτουάριος ὀψικευόμενος ὑπὸ τῶν κουρσῶρων, δηλονότι ἐνὸς κούρσωρος ἔμπροσθεν τοῦ ἀκτουαρίου περιπατοῦντος καὶ ἐπηρμένην χειρὶ τὴν βούλλαν βαστάζοντος. Ὁ δὲ ἀκτουάριος ταύτην αἴρων ἀπὸ τοῦ κούρσωρος, ἐπιδίδει αὐτὴν τῷ μέλλοντι γίνεσθαι φακτιοναρίῳ. Ὁ δὲ ταύτην ἀσπαζόμενος καὶ τοῖς ὄμμασιν ἐπιθείς, ἐπιδίδει πάλιν τῷ ἀκτουαρίῳ. Ὁ δὲ ἀκτουάριος ταύτην ἐπὶ τῆς ψύας αὐτοῦ ἐπιδέει, καὶ εὐθέως ἀπὸ τοῦ δήμου λέγουσιν οἱ κράκται· "Τὰ τρία, δεσπότηι, τοῦ φακτίονος." Ὁ λαὸς ἐκ γ'· 2.133 "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τὴν ἀντίληψιν τῶν Βενέτων." Καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τὴν ἀνακαίνησιν τῶν ἐτησίων." Ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται ... Καὶ ὅτε λάβῃ ὁ βουλλωθεὶς φακτιοναρίος τὰ ἔπαθλα, λέγει ὁ δήμος· "Ἀπέλθατε καὶ εὐξασθε τοὺς ἰδίους δεσπότης." Καὶ εὐθέως ἀνέρχεται εἰς τὸ ἴδιον ἄρμα, καὶ σάσσει κατὰ τὸν τύπον, ἦτοι χορεύει καθὼς εἴθισται ἀπὸ νίκης. Ἄκτα, μέλλοντος γίνεσθαι δευτέρου ἡνιόχου.

Λέγουσιν οἱ κράκται· "Δεσπότηι τῆς οἰκουμένης δέξασθε Βενέτους παρακαλοῦντας." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ'· "Ἄγιε" καὶ τὰ ἐξῆς, καθὼς καὶ ἐν τῷ φακτιοναρίῳ προεῖρηται· πλὴν ἀντὶ τοῦ· "Τὰ τρία, δεσπότηι, τοῦ φακτίονος", λέγουσιν· "Τὰ τρία, δεσπότηι, τὰ τοῦ δευτέρου." Χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι, ἐὰν μὴ ἔστιν ὁ ἡνιόχος βουλλωμένος, εἰς σκεῦος οὐκ ἀνέρχεται, ἵνα σάξῃ ἀπὸ τοῦ βαΐου. Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν, βηγαρίου ζωννυμένου. Ἀγομένου τοῦ ἵππικοῦ καὶ ἐπιτυχάνοντος τοῦ ἡνιόχου οἰουδήποτε μέρους τῷ πρώτῳ βαΐῳ, ὡς εἰσέρχεται λαβεῖν τὰ ἔπαθλα, μηνύει διὰ τοῦ κούρσωρος τὸν ἀκτουάριον, λέγων· "Ἠνιόχον θέλω ζῶσαι." Ὁ δὲ ἀκτουάριος ἀναφέρει τῷ βασιλεῖ, καὶ κελεύοντος τοῦ δεσπότης ζωσθῆναι τὸν 2.134 βηγάριον, εἰσέρχεται ὁ μέλλων γίνεσθαι βηγάριος, καὶ πίπτων ἐπὶ τῆς γῆς, κρατεῖ τοὺς πόδας τοῦ πρώτου ἡνιόχου· οἱ δὲ ἡνιόχοι λαμβάνοντες τὰ ἔπαθλα, ἐξέρχονται καὶ ἴστανται κατέναντι τοῦ δήμου, κατασφραγίζοντες τοὺς δεσπότης. Κράζοντος δὲ τοῦ δήμου πρὸς τὸν βασιλέα τὰ ἄκτα τῶν ἐπάθλων τῆς νίκης, ἀποστέλλουσιν οἱ δεσπότηι τὰ ἔπαθλα τοῖς ἡνιόχοις, δηλονότι ἔξωθεν αὐτῶν ἰσταμένων ἀντικρὺ τῶν δήμων. Καὶ εἶθ' οὕτως λέγει ὁ δήμος πρὸς τοὺς ἡνιόχους· "Ἀπέλθατε καὶ εὐξασθε τοὺς δεσπότης." Καὶ ἀπερχομένων αὐτῶν πάλιν εἰς τὸ στάμα, εἰσέρχεται μετ' αὐτῶν ὁ βηγάριος, καὶ πιπτόντων τῶν ἡνιόχων, πίπτει καὶ ὁ βηγάριος, καὶ κρατῶν τὸν πόδα τοῦ φακτιοναρίου μετὰ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, μετὰ τῆς δεξιᾶς κατασφραγίζει, ὁ δὲ ἐπιστάτης ἴσταται εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ φακτιοναρίου. Ἀπολύει δὲ ὁ βασιλεὺς τοὺς ἡνιόχους, καὶ ἀναβαίνουσιν εἰς τὸ ἄρμα, καὶ σάσσοντες ἦτοι χορεύοντες κάμπτουσιν, καὶ ἀπερχόμενοι πρὸς τὸν ἴδιον δῆμον, κατασφραγίζουσιν καὶ ἀναχωροῦσιν, ἀπιόντες πρὸς τὰ κάγκελλα. Μένει δὲ ὁ ἐπιστάτης μετὰ τοῦ βηγαρίου εἰς τὸ στάμα, ἰστάμενοι ὀρθοὶ καὶ κατασφραγίζοντες. Ὁ δὲ βασιλεὺς κελεύει δοθῆναι αὐριγάριον τὸ λεγόμενον δημόσιον καὶ κασσίδιν ἀργυροῦν σεμνὸν καὶ τὸ ζωστόν. Κατερχομένου δὲ τοῦ ἀκτουαρίου καὶ ὀψικευομένου ὑπὸ πάντων τῶν κουρσῶρων, δηλονότι τριῶν κουρσῶρων, βασταζόντων, τοῦ μὲν τὸ αὐριγάριον, ὅπερ ἐστὶ τὸ δημόσιον, τοῦ δὲ κασσίδιν, τοῦ δὲ τὸ ζωστόν. Εἶτα ἐπιδίδει ὁ ἀκτουάριος τὸ μὲν αὐριγάριον εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ· τὸ δὲ κασσίδιν ἐπιτίθησιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ τὸ ζωστόν ζωννύει εἰς τὰ μέσα αὐτοῦ, καὶ εἶθ' οὕτως λέγει ὁ δήμος τὰ ἄκτα· "Πολλά, πολλά, πολλά." Ὁ λαός· "πολλά ἔτη εἰς πολλά." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ἡ ἐκλογὴ τῆς Τριάδος." Φθογγεῖ καὶ ὁ λαός ἐκ γ'· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ 2.135 ὑμῖν χρόνοι, οἱ θεράποντες τοῦ Κυρίου." Ὁ λαός ἐκ γ'· "Ἄγιε." Οἱ Βένετοι· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα αὐτοκράτορες Ῥωμαίων." Ὁ λαός ἐκ γ'· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, δεσπότηι, σὺν ταῖς Αὐγούσταις καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις." Ὁ λαός ἐκ γ'· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Ὁ δεῖνα σὺ εὐτυχῆς εἰς τὸν δῆμον τοῦτον." Ὁ λαός ἐκ γ'· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Στεφάνιν, δεσπότηι, τῷ βηγαρίῳ." Καὶ εἶθ' οὕτως ἀποστέλλουσιν αὐτῷ στεφάνιν καὶ ἱμάτιν,

καὶ πάλιν λέγουσιν οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τοὺς δεσπότης Ῥωμαίων." Ὁ λαὸς ἐκ γ· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τοὺς δεσπότης σὺν ταῖς Αὐγουσταῖς καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις." Ὁ λαὸς ἐκ γ· "Κύριε, σῶσον." Εἶτα λέγουσιν πάντες ὁμοῦ πολυχρόνιον. Ὁ δὲ βηγάρις κατασφραγίζει τρίτον τοὺς δεσπότης καὶ προσκυνῶν, ἀπευχαριστεῖ καὶ ἐξέρχεται μετὰ τοῦ ἐπιστάτου ἕως τῆς Δάφνης, εἶτα ὁ βηγάριος ἀπέρχεται ἐπὶ τὸν δῆμον, καὶ κατασφραγίζων τρίτον εἰς τὸν δῆμον, ἀνέρχεται εἰς τὰ κάγκελλα, καὶ προσκυνεῖ τὸν φακτιονάριν καὶ ὄλους τοὺς ἡνιόχους τῶν δύο μερῶν καὶ τὸν τριβούνον. Ἄκτα ἐπινικίων θριαμβευομένων ἐπὶ τοῦ ἵπποδρομίου. "Δόξα Θεῷ τῷ Δεσπότῃ πάντων. Δόξα τῷ κτίστῃ καὶ δημιουργῷ τῶν ὄλων. Δόξα Θεῷ θριαμβεύσαντι τοὺς τῆς Ἄγαρ. Δόξα Θεῷ τῷ παμβασιλεῖ τῶν αἰώνων. Δόξα Θεῷ τῷ ἐνισχύσαντι βασιλεῖς τοὺς ὀρθοδόξους. Δόξα Θεῷ τῷ ἐπιβλέψαντι ἐφ' ἡμῖν φιλανθρώπως. Δόξα Θεῷ τῷ πατάξαντι Ἰσμαηλίτας τοὺς Χριστομάχους. Δόξα Θεῷ τῷ 2.136 ῥυσαμένῳ ἐξ ἐχθρῶν τοὺς αἰχμαλώτους. Δόξα Θεῷ τῷ πορθήσαντι τὰς πόλεις τῶν Ἀράβων. Δόξα Θεῷ τῷ καταβάλλοντι τοὺς ἀρνητὰς τῆς Τριάδος. Δόξα Θεῷ τῷ ἀπολέσαντι τοὺς ἀρνητὰς τῆς Θεοτόκου. Δόξα Θεῷ τῷ καταισχύναντι τὸ φρύγαμα ὁ δεῖνα τοῦ Χριστομάχου. Δόξα Θεῷ τῷ εὐδοκῆσαντι οὕτως. Κύριε, τίς οὐ δοξάσει τὴν βουλήν σου; Κύριε, τίς οὐχ ὑμνήσει τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου; Κύριε, εὐχαριστοῦμέν σοι περὶ πάντων, ὅτι ἠλέησας τὸν λαόν σου μέγਾਲως ἐκ τοιοῦτου βασιλεύεσθαι κράτους." Καὶ ὅτε πέσωσιν οἱ δέσμιοι πρηνεῖς ἐπὶ τῆς γῆς, νεύει ὁ ἀκτουάριος, καὶ λέγουσιν οἱ κράκται· "Ἐπεσον οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν θεοκρίτως." Καὶ ὁ λαὸς ὁμοίως γ· Ἄκτα ἐπὶ μεγιστάνῳ ἀμηρᾷ ἐν πολέμῳ ἠττηθέντι καὶ ἀναιρεθέντι. "Δόξα Θεῷ τῷ συντρίβοντι πολεμίους. Δόξα Θεῷ τῷ καθελόντι τοὺς ἀθέους. Δόξα Θεῷ τῷ αἰτίῳ τῆς νίκης. Δόξα Θεῷ τῷ στέφαντί σε, γεοῦχε· χαίροις ἄναξ, Ῥωμαίων ἢ εὐτυχία· χαίροις, ἄναξ, τοῦ στρατοῦ σου ἢ ἀνδρία· χαίροις, ἄναξ, δι' οὗ ὁ δεῖνα κατεπτῶθη· χαίροις ἄναξ ὁ δεῖνα καθαιρέτα. Ὁ Θεὸς σε φυλάξῃ ἐν τῇ πορφύρᾳ εἰς τιμὴν καὶ ἀνέγερσιν τῶν Ῥωμαίων σὺν ταῖς τιμίαις Αὐγουσταῖς ἐν τῇ πορφύρᾳ· εἰσακούσῃ ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ ὑμῶν·"

Περὶ ἵππου παραγωνιζομένου τοῦ ἀ' βαΐου, καὶ πῶς δεῖ αὐτὸν ὑπαλλάσσεσθαι.

Ἰστέον ὅτι, ἐὰν συμβῇ διὰ τῆς νυκτὸς ἐκ τοῦ πρώτου βαΐου ἵππον παραγωνίσασθαι, ἔστιν ὁ τύπος τοῦτον ὑπὸ 2.137 λάσσεσθαι οὕτως· Εὐρίσκονται οἱ δύο μαῖστωρες τοῦ μέρους τοῦ ἀντίς καὶ οἱ δύο θεωρηταὶ καὶ ὁ ἐπιστάτης, καὶ ἀπέρχονται ὅπου ἴσταται ὁ ἵππος, καὶ ἐκβάλλουσιν αὐτὸν εἰς τὸ μέσον, καὶ τοῦτον θεωροῦσιν μετὰ ἀκριβείας, καὶ εἰ ἔστιν ἐν ἀληθείᾳ ἄβλητος, ἐπαίρουσιν ἐκ τοῦ τρίτου βαΐου ἀντίσηκον ἵππον, καὶ τρέχει εἰς τὸν τόπον τοῦ κακωθέντος, εἰς οἶον ἂν χαλινάριν λάχη. Καὶ πάλιν τὸν αὐτὸν ἵππον δεῖ ἀγωνίζεσθαι εἰς τὸ ἴδιον βαῖν, ἤγουν εἰς τὸ τρίτον. Εἰ δὲ λάχη, καὶ εἰς δεύτερον καὶ εἰς τέταρτον ὁμοίως γίνονται, καθὼς προεῖρηται· Ὁμοίως καὶ δείλης ἢ ἀκολουθία πᾶσα ὁμοία τῆς πρωίνης γίνεται δίχα τοῦ σφαιρίου τοῦ παραβατοῦ καὶ τῆς συμφορᾶς τοῦ ἵππου τοῦ κακῶς ἔχοντος. Οἱ δὲ ἡνιόχοι στοιχήσαντες πάντα, τὰς τε κομβίνας καὶ τὰ κάγκελλα, μένουσιν ἐν τῷ ἀρματουρίῳ. Τοῦ δὲ ξύλου σημαίνοντος τῆς ἀγίας ἐκκλησίας, ἐγείρονται καὶ ἀπέρχονται εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἄπτουσιν τὰ κηρία αὐτῶν, καὶ μεταλαμβάνοντες ὑποστρέφουσιν, καὶ ἐμβαίνοντες εἰς τὸ Ἴππικόν, ἀπέρχονται καὶ εὗχονται εἰς τὸ εὐκτήριον τῆς Ἁγίας Θεοτόκου τὸ ὄν ἐν τῷ πρωτοθύρῳ, καὶ οὕτως ἀπέρχονται εἰς τὸ ἀρματοῦριν, καὶ βάλλουσι κηρία φορεῖν.

Περὶ τοποτηρητοῦ.

Ἰστέον ὅτι, ἐὰν λάχη ἀσθενῆσαι φακτιονάριν ἢ μικροπανίτην, ἐὰν ἔχει ὁ τοποτηρούμενος ἐκ τοῦ ἴδιου μέρους ἡνιόχον εἰς τὸ τοποτηρῆσαι αὐτόν, καὶ εἰ ἔστιν τὸ ἵππικόν παγανόν, καὶ εἰ δι' ὄλου ἵππικοῦ τοποτηρήσει αὐτόν, καθ' ἕκαστον στεφάνιν παρέχει αὐτῷ

νόμισμα δωδέκατον· εἰ δὲ ἐν μέρει νικήσῃ, ἢ διάκρισις ἐνέγκῃ τοῦ τοποτηρουμένου. 2.138 εἰ δὲ καὶ ἀστοχήσῃ, μηδὲν κερδαίνων κοπιᾷ· καὶ ἔάν, μηδὲν ποιῶντος τοῦ τοποτηρουμένου, ἕτερος εἰσέλθῃ καὶ ἐπιτύχῃ τῶν ἐκ τῆς δειλῆς διδομένων ἐπάθλων, ὡς προεῖρηται, λαμβάνει· ἔάν δὲ δείξῃ ὁ τοποτηρῶν ἄθλον τί ποτε, καὶ κελεύσῃ ὁ βασιλεὺς φιλοτιμησασθαι αὐτὸν τῇ τύχῃ τοῦ τοποτηροῦντος, οὐκ ἔχει ἄδειαν ὁ τοποτηρούμενος λαμβάνειν τί ποτε· εἰς ἀπολύσιμον δὲ ἵππικῶν ἔάν τοποτηρήσῃ, καὶ τὰ κατατρέχοντα τοῦ ἀπολυσίμου ἔπαθλα κατέλθωσιν, καὶ ἐπιτύχῃ ὁ τοποτηρῶν, λαμβάνει τρία δι' ὅλης τῆς ἡμέρας. Εἰ δὲ, ὡς προεῖρηται, ἄθλον δείξῃ, τὸ κατερχόμενον περισσὸν ἔπαθλον τοῦ τοποτηροῦντος τυγχάνει. Καὶ ἐπὶ χρόνον, ἔάν συμβῇ τοποτηρεῖσθαι ὁ ἔχων τὴν βούλλαν ἠνίοχος, οὕτως ἢ συνήθεια κρατεῖ, καὶ τὰ ἔπαθλα καὶ τὰ φαῦστα τῷ τοποτηρουμένῳ ἀρμόζουσιν. Εἰ δὲ ἴδιον σκεῦος ἔχει ὁ τοποτηρῶν καὶ οὐ πατεῖ τὸ τοῦ τοποτηρουμένου, κομίζεται ὑπὲρ τοῦ σκεύους αὐτοῦ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας νομίσματα τρία ἡμισυ ἐκ τῶν φαύστων, καὶ τὰ κατατρέχοντα αὐτῷ ἐκ τῶν συμβηγαρίων αὐτοῦ πρὸς συνήθειαν, ἐξ οἴου μέρους ἐστίν. Τοῦ δὲ Θεοῦ παρέχοντος τὴν νίκην, ὁ τοποτηρῶν εἰς τὸ σκεῦος οὐκ ἀναβαίνει χορεῦσαι, εἰ μὴ ὁ ἔχων τὴν βούλλαν καὶ φακτιοναρίος ἐστίν καὶ μικροπανίτης· καὶ ἔάν τοποτηρῇ φακτιοναρίον, εἰς τόπον αὐτοῦ περιπατεῖ ἐκ δεξιῶν τοῦ μικροπανίτου, ὁμοίως καὶ ἔάν τοποτηρῇ τὸν μικροπανίτην, εἰς τὰ ἀριστερὰ τοῦ φακτιοναρίου. Εἰ δὲ συμβῇ ἀστοχήσῃ ἐκ τῶν ἐχόντων τὴν βούλλαν ἠνιόχων, ἢ ἀπολείψῃ παντελῶς διὰ οἰασθήποτε προφάσεως, ἐπαίρεται ὁ πέμπτος ἠνίοχος ἢ καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν βηγαρίων οἷος χρησιμώτερός ἐστιν· ἔάν δὲ καὶ ἐξ ἑτέρου μέρους ἐστὶν ὁ ἐπιλεχθεὶς βηγάριος, καὶ θέλουσιν αὐτὸν οἱ ἴδιοι 2.139 αὐτοῦ κρατῆσαι εἰς τὸ μέρος αὐτῶν, ἀποδώσουσι τὸν μικροπανίτην, καὶ προβιβάζουσι τὸν βηγάριον εἰς τὸν τόπον τοῦ ἀναχωροῦντος. Ὁ δὲ τοποτηρῶν ἔάν ἐστὶν ἐκ τοῦ ἐναντίου μέρους, ὡς φορεῖ, οὕτως ἐπαίρεται καὶ ἠνιοχεῖ, καὶ βάλλει πανὶν σημεῖον τὸ λεγόμενον ἀλλιπανίσιν πρὸς ἕνα ἵππικόν. Ἐάν δὲ μετασταθῇ εἰς τὸ μέρος, ἔνθα τοποτηρεῖ, φορεῖ καὶ γυμναστικὴν κατὰ τὸ μέρος.

Περὶ διβερσίου.

Δειλῆς, κελεύοντος τοῦ βασιλέως γενέσθαι τὸ διβέρσιον, κατέρχεται ὁ ἀκτουάριος, καὶ φέρει τοὺς δ' ἠνιόχους καὶ τῶν δύο μερῶν τοὺς ἐπιστάτας καὶ τοὺς θεωρητὰς εἰς τὸ πρῶτον σημεῖον, καὶ ἐπιτρέπει αὐτοῖς ποιῆσαι τὸ διβέρσιον καὶ ἀνταλλάξαι τοὺς ἵππους. Καὶ φέρουσι οἱ ἠνιόχοι τοὺς ἀφέτας, τὰ ἱπάρια, τοὺς θυρανοίκτας καὶ τοὺς θεωρητὰς, καὶ παραδιδούσιν ἀλλήλοις τὰ ἄρματα, μὴ ἀναλύοντες τὴν κομβίαν τῆς πρωϊνῆς τοῦ ἀ' βαΐου μηδὲ τὰ κάγκελλα, ἀλλ', ὡς εἴρηται, ἀντιπαραδιδούσιν τοὺς ἵππους καὶ τοὺς ὑπουργοῦντας, ὡς γνωρίζοντας τὰς τε ἕξεις καὶ τὰ κατάθηκα αὐτῶν. Τὰ δὲ σκεῦη οὐκ ἀντικαταλλάσσονται, ἀλλ' ἕκαστος εἰς τὸ ἴδιον σκεῦος πατεῖ, καὶ πληροφοροῦσιν ἀλλήλους, μὴ προδοῦναι ἄρμα ἀτάκτως προφάσει δόλου, φοροῦσιν δὲ πανία σημεῖα, μηνύοντα ὁ τοῦ Βενέτου Πράσινον, ὁ τοῦ Πρασίνου Βένετον, ὁ τοῦ Λευκοῦ Ῥούσιον, ὁ τοῦ Ῥουσίου Λευκόν. Καὶ οἱ νικῶντες ἀπέρχονται εἰς τὸν δῆμον ὅθεν εἰσὶν οἱ ἵπποι, καὶ μετὰ τὸ λαβεῖν τὰ ἔπαθλα, στεφομένων αὐτῶν ἐκ τοῦ βασιλέως, ἀπέρχονται εἰς τὸν αὐτῶν δῆμον. Λέγουσιν αὐτοὶ ἄκτα. Ἐάν δὲ ἀντιπαραδιδόντες οἱ τέσσαρες ἠνιόχοι τὰ ἄρματα 2.140 μὴ ἀντιπαραδώσουσιν τοὺς ἀφετοθυρανοίκτας, μηδὲ τοὺς θεωρητὰς εἰς τὰ κάθηκα, καὶ οἱ νικῶντες ἠνιόχοι εἰς τὸν ἴδιον δῆμον ἀπέρχονται μετὰ τῶν ἀντικαταλλαγέντων ἵππων, καὶ ἐκεῖ κράζοντος τοῦ δήμου τὰ ἴδια ἄκτα, λαμβάνουσι τὰ ἔπαθλα, ἐπειδὴ οἱ θεωρηταὶ πρὸς συνήθειαν κατὰ Ἴπποδρομίαν παρίστανται, καὶ τὰ κάθηκα ἀλλήλων τηροῦσι διὰ καιρὸν διβερσίου. Ἐάν δὲ νικήσωσιν οἱ λειπόμενοι ἵπποι δι' ἐπιμελείας καὶ μόχθου τῶν μετελθόντων ἠνιόχων, εἰς τὸν δῆμον τὸν ἴδιον ἔρχονται, ἡγουν, ὧν τὰ ἱπάρια ὑπάρχουσιν, καὶ ἐκεῖ λαμβάνουσι τὰ ἔπαθλα.

Περὶ μερίδων.

Κατέρχονται εἰς τὸν Ἴππόδρομον τοῦ Ἁγίου Σεργίου οἱ δύο δήμαρχοι καὶ οἱ δύο

φακτιονάριοι καὶ οἱ δύο μικροπανίται, καὶ οἱ ἐπιστάται καὶ οἱ θεωρηταὶ καὶ οἱ βηγάριοι καὶ τὰ πρωτεῖα. Αὐτῶν δὲ τῶν πρωτείων μὴ τολμώντων λαλῆσαι ῥῆμα ἓν, ὀρίζουσιν ἓνα ἐκ τῶν δ' ἡνίοχων, καὶ ὁμνύει ἐπὶ πάντων ὅτι οὐχ ἑτερομερήσει. Καὶ ἐξ οἴου μέρους ὀρισθῆ ὁ ἡνίοχος, ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους ὁ θεωρητῆς καὶ οἱ δύο ἐπιστάται ἐκβάλλουσιν τοὺς ἵππους ἐκ τοῦ στάβλου, καὶ ὡς δοκεῖ τῷ ὁμόσαντι, στοιβάζει, ἀπὸ Βενέτου ἵππον ἓνα, ἀπὸ Πρασίνου ἵππον ἓνα, ἀπὸ Λευκοῦ ἵππον ἄ', ἀπὸ Ῥουσίου ἵππον ἄ', καὶ ἀποτελοῦσιν ἄρμα πρωτοβαΐτας δ', δευτεροβαΐτας δ', τριτοβαΐτας δ', εἰς τὸ τετράδρομον δ'. Καὶ ὅτε κατασταθῶσιν τὰ ἰς ἄρματα, λαγχάνουσιν οἱ τρεῖς οἱ μὴ ὁμόσαντες, καὶ κατὰ τὸν ὄρδινον τοῦ λαχμοῦ ἐπαίρει ὁ πρῶτος οἶον θέλει, καὶ τὴν περισσεῖαν ἐπαίρει ὁ μερίσας. Εἰ δὲ καὶ οὐ θέλουσιν τὰ ἰς ἄρματα 2.141 μερίσαι, εἰ μὴ μόνον τὰ δ' μερίζει λόγῳ πρῶτου βαΐου, καὶ μερίζονται, ὡς γέγραπται, καὶ τὰ λοιπὰ ἐκβαίνουσιν εἰς τοὺς ἰδίους τόπους. Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἡνίοχον, ἀγομένου τοῦ βαΐου. Ἠνίοχος φακτιονάριος ἢ μικροπανίτης, τοῦ βαΐου ἀγομένου, ἐὰν ἐμπέση εἰς τὰς τάβλας, οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ἐκβάλλαι τὸ κασσιδίον αὐτοῦ, ἀλλὰ μετὰ τοῦ κασσιδίου πεζεύει, καὶ κατέρχεται ἕως τῶν θυρῶν. Ἐὰν δὲ λάχη ἐπὶ τὴν βασιλικὴν τάβλαν πεσεῖν αὐτόν, οὐκ ἔχει ἐξουσίαν εἰς τὸ Π, ὅπου οἱ παλαιστρίται παλαίουσιν, ἔμπροσθεν τοῦ Καθίσματος, ἐπικόψαι, ἀλλὰ ἢ ἔσωθεν ἐπὶ τὸν τοῖχον ἢ ἔξωθεν ἐπὶ τὸν Εὐριπον μετὰ τοῦ αὐτοῦ κασσιδίου καταβαίνει εἰς τὰς θύρας· ἐὰν δὲ πέση βηγάριος καὶ λάχη αὐτόν πεζεύσαι, τὸ κασσιδίον ἐκβάλλει, καὶ οὕτως ἀκασσιδῶτος καταβαίνει ἕως τῶν θυρῶν. Ἠνίοχος ἐὰν λάβῃ ῥάξιν εἰς τὸν καμπτόν τοῦ Βενέτου, καὶ ἀπέλθῃ ἕως τοῦ σχοινίου, ἤγουν τῆς δευτέρας λευκῆς, καὶ πατήσῃ ὁ ἀριστερὸς αὐτοῦ τὴν αὐτὴν δευτέραν λευκὴν, ἔπαυσεν. Ἠνίοχος, ἀγομένου τοῦ βαΐου, ἐὰν ζυγώσῃ μετὰ τοῦ ἐναντίου αὐτοῦ, καὶ δυνηθῆ ἀπλῶσαι τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἀποκασσιδῶσαι αὐτόν, κἂν ὀπισθότερός ἐστιν, ἐνίκησεν, καὶ ὁ ἀποκασσιδῶθεις ἐλείφθη. Ἠνίοχος, ἀγομένου τοῦ βαΐου, ἐὰν ἐκπέσῃ τὸ κασσιδίον αὐτοῦ, κἂν ἔμπροσθεν ἐστιν, καὶ τρέχουσιν οἱ ἵπποι αὐτοῦ πλείω τῶν ἀρμάτων ὄλων, ἂς ποιήσῃ περισσὴν καὶ παύσει.

2.142 Περὶ τοῦ κρεμάσαι καὶ ἀποκρεμάσαι.

Εἰδέναι δεῖ ὅτι, ἐὰν κρεμάσῃ, καὶ τὴν ἡμέραν τοῦ ἵππικοῦ συμβῆ γενέσθαι ἀέρα, καὶ οὐκ ἀχθῆ τὸ ἵππικόν, κἂν τὰ ὄργανα κατέλθωσιν ἀπὸ τῆς ἰδίας αὐτῶν στάσεως, τὸ δὲ βηλάριν κρέματα, ἢ κομβίνα τῶν ἵππαρίων καὶ τὰ κάγκελλα αἴρονται κατὰ τὴν κυλίστραν, ὅσασδήποτε ἡμέρας μένει τὸ βηλάριν κρεμάμενον, εἰ δὲ ἐπαρθῆ τὸ βηλάριν, κἂν τάχα τὰ ὄργανα ἴστανται, ἢ κομβίνα καὶ τὰ κάγκελλα ἀναλύονται. Περὶ ἵππου ἀπολύοντος. Ἴππος ἐὰν ἀπολύσῃ, χρὴ ἀπελθεῖν τῶν δύο μερῶν τοὺς μαῖστωρας, καὶ ἐὰν ἔχει σωτηρίαν, κατέρχεται ἐπὶ τὸ Δίιππιν εἰς τὸν στάβλον, δεδεμένης τῆς οὐρᾶς αὐτοῦ. Εἰ δὲ καὶ πληροφορηθῶσιν ὅτι τελείαν ἀπέλυσεν, λύνοντες τὴν οὐρὰν αὐτοῦ καὶ τὰ καλάβρικα ἐκ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ἐκβάλλουσιν αὐτόν τὴν Νεκράν.

Περὶ πρόβας.

Ἠνίοχος φακτιονάρις ἢ μικροπανίτης εἰς τὴν πρόβαν αὐτοῦ ἐὰν ἐκβάλλει τὸ κασσιδίον αὐτοῦ, οὐκ ἔτι ἔχει ἐξουσίαν ἄλλο ζευῆσαι, ἐὰν δὲ ἐστιν βηγάριος, καθὼς κατέλθῃ ἐκ τοῦ σκεύους, τὸ κασσιδίον ἐκβάλλει, καὶ ὅσα ἐπιτραπῆ παρὰ τοῖς πρῶτοις ἡνίοχοις ζευγνύει.

2.143 ΟΘ (Ο') Μηνὶ Μαΐῳ ἰα' τελεῖται τὸ ἵππικόν τοῦ γενεθλίου ταύτης τῆς θεοφυλάκτου καὶ βασιλίδος πόλεως οὕτως·

Εἰσέρχεται τῇ πρὸ μιᾶς τοῦ αὐτοῦ ἵππικοῦ ὁ πραιπόσιτος πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ δηλοῖ αὐτόν, εἰ κελεύει ἀχθῆναι τὸ ἵππικόν. Ὁ δὲ τῆς καταστάσεως εἰσάγει τὸν θεσσαρίον, καὶ ἴστησιν αὐτόν ἔνδον τῆς εἰσαγωγῆς πύλης ἀπὸ τῆς Θερμάστρας εἰς τὸν Λαυσιακόν. Ὁ δὲ πραιπόσιτος,

λαβών την συγκατάθεσιν παρὰ τοῦ βασιλέως πρὸς τὸ ἄγεσθαι τὸ ἵππικόν, ἐξέρχεται καὶ ἀπέρχεται πρὸς τὸν θεσσαρίον, καὶ δίδωσιν αὐτῷ τὸ πέρατον, καὶ παραυτίκα ἐξελθὼν ὁ θεσσαρίος τελεῖ ἅπαντα, ὡς εἴθισται αὐτῷ ἐν ἐκάστῳ ἵππικῷ τελεῖν. Δείλης δὲ ἀνοίγουσιν τοὺς ἵππους οἱ τῶν δύο μερῶν, φοροῦντας χρυσοσήμεντα σαγίσματα, μανιάκιά τε καὶ καπιστράκια, ὁμοίως ἕκαστον μέρος ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ φιάλῃ, καὶ δημεύουσιν αὐτούς, εὐφημήσαντες τὸν βασιλέα. Ἀποφέρουσι δὲ τοὺς ἵππους ἀμφοτέρω τὰ μέρη ἐν τῷ ἵππικῷ, καὶ εἰσάγουσιν αὐτοὺς διὰ τε τοῦ Διῖππίου καὶ τοῦ πρωτοθύρου, καὶ δημεύουσιν αὐτούς, λέγοντες τὰς συνήθεις φωνὰς μέχρι τῆς σφενδόνης, καὶ ἐν τῇ στάσει αὐτῶν ἐλθόντες, εὐφημοῦσι τὸν βασιλέα ἐκεῖσε, πρῶτον μὲν οἱ τῶν Πρασίνων, καὶ εἴθ' οὕτως οἱ τῶν Βενέτων. Ὁ δὲ ὕπαρχος καθέζεται ἐπὶ σελλίου ἐν τῷ Καθίσματι, ἔνθα ὁ ἀκτουάριος ἴσταται. Μετὰ δὲ τῆς εὐφημίας τῶν δύο μερῶν εὐφημοῦσιν οἱ τοῦ λογίου, καὶ ἀπαναχωροῦσιν οἱ ἵπποι, 2.144 εἴτα κατέρχεται ὁ ὕπαρχος, καὶ ἴσταται ἢ τέντα αὐτοῦ εἰς τὰ κριτάρια ἀπέναντι τοῦ τεταρτοθύρου, καὶ προσκαλεσάμενος ἐκεῖσε τὰ ἀμφοτέρω μέρη, εἰσφέρει ἀναμεταξὺ αὐτῶν τὴν ὄρναν, καὶ βλέπονται παρὰ τῶν ἀμφοτέρων μερῶν τὰ ἐν αὐτῇ βόλια ἀκριβῶς, καὶ ἀσφαλισάμενος αὐτὰ ἐπὶ πάντων ὁ ὕπαρχος, παραδίδωσι σιλεντιαρίῳ τῷ μέλλοντι τῇ ἐξῆς κυλίσει. Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἤγουν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἵππικοῦ, ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς ἐκ τοῦ θεοφυλάκτου κοιτῶνος, καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν ἐξ ἔθους, διέρχεται διὰ τῶν διαβατικῶν τοῦ Τρικόγχου, Ἀψίδος τε καὶ τῆς Δάφνης, καὶ ἀνέρχεται διὰ τοῦ μυστικοῦ κοχλιοῦ ἄνω ἐν τοῖς παρακυπτικοῖς τοῦ Καθίσματος.

Ἦνίκα δὲ γένηται ἡ ἅπασα παρετοιμασία ἐν τῷ Ἰππικῷ, δηλοῖ ὁ τῆς καταστάσεως τῷ πραιποσίτῳ, κάκεῖνος τῷ βασιλεῖ. Ὁ δὲ βασιλεὺς κατέρχεται διὰ τῆς λιθίνης σκάλας καὶ λέγει τῷ πραιποσίτῳ· "Δὸς μεταστάσιμον." κάκεῖνος λέγει μεγάλως· "Μεταστάσιμον." Καὶ εἰσελθόντος τοῦ βασιλέως ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ, προσκαλεῖται ὁ πραιπόσιτος τοὺς βεστήτορας, καὶ εἰσελθόντες περιβάλλουσι τὴν χλανίδα τὸν βασιλέα, εἴθ' οὕτως στέφεται ὑπὸ τοῦ πραιποσίτου, καὶ ἐξέρχεται ἀπὸ τοῦ κοιτῶνος, δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, καὶ ἐστὼς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ στενοῦ, νεύει τῷ πραιποσίτῳ, κάκεῖνος τῷ ὄστιαρίῳ, κάκεῖνος εἰσάγει τοὺς πατρικίους· τὸ δὲ βῆλον τῆς πύλης, δι' ἧς εἰσέρχονται, σιλεντιάριος αἶρει. Εἰσελθόντες δὲ οἱ πατρικιοὶ μετὰ τῶν στρατηγῶν πίπτουσι, καὶ ἀναστάντων, νεύει ὁ βασιλεὺς τῷ πραιποσίτῳ, καὶ λέγει· "Κελεύσατε" αὐτοὶ δὲ ὑπερέχονται τό· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Καὶ ἐκεῖθεν δηριγευόμενος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τε τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, πατρικίων τε καὶ στρατηγῶν, διέρχεται μέχρι τοῦ τρικλίνου, ἐν ᾧ ἀριστᾶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἴσταται ἐκεῖσε· εἰσελθόντες δὲ σιλεντιάριοι τρεῖς ἢ τέσσαρες, οἱ μὲν τρεῖς διέρχονται ὀπισθεν τῆς δοχῆς ἐν τῷ δεξιῷ μέρει, ὁ δὲ ἔτε 2.145 ρος ἴσταται μέσον, καὶ λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, νεύει τῷ ἐστῶτι μέσον τῆς δοχῆς σιλεντιαρίῳ, κάκεῖνος, ἀπελθὼν ἐν τῷ βήλῳ, λέγει μεγάλως· "Λεβά" καὶ εἰσάγει τὸν τῆς καταστάσεως, καὶ ἴσταται μέσον τῆς δοχῆς. Καὶ λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, νεύει τῷ μαγίστρῳ, μὴ παρόντος δὲ μαγίστρου, νεύει τῷ κοιαιστώρι, καὶ νεύει μάγιστρος τῷ τῆς καταστάσεως λέγων· "Κόμητες." Κάκεῖνος λέγει εἰς τὸ βῆλον· "Λεβά" καὶ εἰσέρχονται οἱ τῆς συγκλήτου, καὶ προσκυνήσαντες, ἴστανται ἐν τῇ τάξει αὐτῶν. Εἴτα νεύει πάλιν ὁ βασιλεὺς τῷ πραιποσίτῳ, ὁ δὲ πραιπόσιτος τῷ μαγίστρῳ, κάκεῖνος τῷ τῆς καταστάσεως λέγων· "Πρεμφέκτωρ" ἀπελθὼν δὲ ὁ τῆς καταστάσεως εἰς τὸ βῆλον, λέγει· "Λεβά" καὶ εἰσέρχεται ὁ ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ προσκυνήσας καὶ αὐτός, ἴσταται ἐν τῇ τάξει αὐτοῦ. Εἴτα νεύει ὁ βασιλεὺς τῷ πραιποσίτῳ, κάκεῖνος τῷ τῆς καταστάσεως, καὶ λέγει· "Κελεύσατε" αὐτοὶ δὲ ὑπερέχονται· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Καὶ εἴθ' οὕτως κατασχὼν τὸ ἄκρον τῆς χλανίδος τοῦ βασιλέως ὁ τῆς καταστάσεως καὶ ποιήσας ῥωσθέλιον, ἐπιδιδῶσι τῷ βασιλεῖ, ὁ δὲ βασιλεὺς ἀνέρχεται ἐν τῷ Καθίσματι· ἀνέρχεται δὲ καὶ ὁ προρρηθεὶς σιλεντιάριος ἐν τῷ τοῦ Πρασίνου καμπῷ, συναναφέρων ἑαυτῷ καὶ τὴν ὄρναν, συνανέρχονται δὲ αὐτῷ καὶ οἱ κατὰ συνήθειαν ἀνερχόμενοι σὺν αὐτῷ τῶν μερῶν· ὑποδείξας δὲ τοῖς συνανελθοῦσιν αὐτῷ ἅπασιν τὴν τοῦ ὑπάρχου βούλλαν, κυλίει, καὶ εἴθ' οὕτως κατέρχονται ἅμα τῷ σιλεντιαρίῳ οἱ συνανελθόντες αὐτῷ πάντες, καὶ στοιβάζουσιν ἐν τῷ αὐτῷ καμπῷ λάχανα, καὶ ὑπερθεν αὐτῶν πλακοῦντας. Ἐν δὲ τῷ ἐτέρῳ καμπῷ καὶ ἐν διαφόροις τόποις τοῦ Εὐρίπου

προστοιβάζουσιν ὁμοίως λάχανά τε καὶ πλακοῦντας, ἤγουν τῇ πρὸ μιᾶς τοῦ ἵππικοῦ· οὗτος δὲ ὁ καμπτὸς τῶν Πρασίνων ἔνεκα τοῦ κυλίσει παραφυλάττεται. Ἰστανται δὲ καὶ αἱ βῆγαι ἐν τοῖς κριταρίοις, μετὰ δὲ τὸ ἐξελθεῖν τὸν βασιλέα ἐν τῷ Καθίσματι καὶ σφραγίσαι τὸν λαὸν καὶ καθίσει αὐτὸν ἐν τῷ σένζω, τελεσθείσης τῆς προσκυνήσεως τῶν πατρικίων, ἀποκρισαρίων? εἰ τύχῳσι, καὶ στρατηγῶν, ἔρχονται τὰ πρωτεῖα τῶν μερῶν μετὰ καὶ σταυρῶν ῥοδοπλόκων, καὶ ἴστανται ἐν ταῖς διασφαγαῖς, καὶ εἴθ' οὕτως δίδωσιν νεῦμα ὁ ἀκτουάριος ἀπὸ κελεύσεως, καὶ ἀπολύονται αἱ βῆγες.

Ἦνικά δὲ καταλάβωσιν ἐν τῇ βασιλικῇ τάβλα ἐν τῷ Καθίσματι, ἐπεύχονται τὸν βασιλέα· εἴθ' οὕτως νεύει ὁ ἀκτουάριος ἀπὸ κελεύσεως, καὶ αὐλεῖ τὸ βασιλικὸν ὄργανον, αὐτοὶ δὲ κατέρχονται τῶν βηγῶν αὐτῶν ἐπὶ τὰ μέρη καὶ εἰσέρχονται ἐν τῷ στάματι, καὶ λαβόντες τοὺς στεφάνους ἀμφοτέρωθεν αὐτῶν, ἀπαναχωροῦσιν. Καὶ εἴθ' οὕτως ἐξέρχονται οἱ προειρημένοι τῶν μερῶν, καὶ ἐπιδιδόσιν τοὺς σταυροὺς, ἐπευξάμενοι δὲ τῷ βασιλεῖ, καὶ αὐτοὶ ἀναχωροῦσιν. Καὶ εἴθ' οὕτως τελεῖται τὸ πρῶτον βαῖον, καὶ λαμβάνουσιν οἱ νικηταὶ ἡνίοχοι τὰ ἔπαθλα αὐτῶν διπλασίως, καὶ ἐξ αἰτίσεως τοῦ μέρους δίδονται τὰ δημόσια, καὶ λαβόντες αὐτὰ χοσβαῖται, ἀνάγουσιν αὐτὰ μέσον τοῦ Ἰππικοῦ ἐν τῷ ἄρματουρίῳ τῶν νικητῶν ἡνιόχων. Καὶ τελεσθέντων τῶν δ' βαίων, πράττουσιν οἱ τοῦ λογίου τὰ κατὰ συνήθειαν ἅπαντα, ἀλλάξαντες δὲ οἱ ἡνίοχοι τῆς νίκης τὰ δημόσια, κατέρχονται ἐπ' ὀχήμασιν ἐκ τῶν θυρῶν, καὶ κατελθόντες οἱ τοῦ νικήσαντος μέρους δημόται, αἴρουσι δάφνας ἐκ τοῦ λογίου, καὶ δέχονται τοὺς ἡνιόχους ἐπιδιφρίους ἔμπροσθεν τοῦ αὐτοῦ δήμου, καὶ σάξαντες μέχρι τοῦ ἀντικάμπτου, ἀνέρχονται ἐν τῷ στάματι. Ἀνερχομένων δὲ αὐτῶν, δίδονται νεῦμα τοῖς ἄρχουσι τῶν ταγματῶν, καὶ κατελθόντες ἴστανται ἐν τοῖς καμπτήρσι καὶ ἐν τοῖς προειρημένοις λοιποῖς τόποις τοῦ Εὐρίπου, ἔνθα αἱ στοιβαὶ τῶν λαχάνων καὶ τῶν πλακοῦντων εἰσίν. Ἐλθόντες δὲ οἱ ἡνίοχοι μετὰ τῶν δημο 2.147 τῶν τοῦ μέρους ἐν τῷ στάματι, ἴστανται ἐκεῖσε ἐπιδίφριοι, καὶ ἀκτολογοῦσιν μετ' εὐφημίας οἱ τοῦ μέρους τῷ βασιλεῖ, καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς εὐφημίας ἀποστέλλει αὐτοῖς τοῖς νικηταῖς ἡνιόχοις ὁ βασιλεὺς στεφάνους διὰ τοῦ ἀκτουαρίου καὶ τοῦ δευτέρου, καὶ κατελθόντες στέφουσι τοὺς ἡνιόχους, καὶ ἀνέρχονται πάλιν ἐν τῷ Καθίσματι. Καὶ εὐθέως ἄρχεται τὸ μέρος αἰτεῖσθαι τοῦ ἐξελθεῖν καὶ χορεῦσαι εἰς τὴν πλατεῖαν, καὶ λαβόντες τὴν αἴτησιν παρὰ τοῦ βασιλέως, ἐξέρχονται ἐν τῇ Μέσῃ. Καὶ εἴθ' οὕτως ἀνίσταται ὁ βασιλεὺς, καὶ μετὰ τὸ ἀναστῆναι τὸν βασιλέα, κατέρχεται τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, καὶ αἴρουσιν ἐκ τῶν στοιβῶν τὰ τε λάχανα καὶ τὰς πλακοῦντας, ἐν δὲ τῷ αὐτῷ εἰσφέρουσι χέλανδον φερόμενον ἐπὶ ἀμάξης πλῆθος ἰχθύων, καὶ ῥίπτουσιν αὐτὰ ἐπὶ ἐδάφους ἐν τῷ Ἰππικῷ· αἴρουσιν δὲ καὶ ταῦτα τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ. Ὁ δὲ βασιλεὺς, ὡς προείρηται, ἀναστὰς ἀπὸ τοῦ σένζου καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, διέρχεται μέσον τῶν τε πατρικίων καὶ στρατηγῶν, ἐστώτων αὐτῶν ἐν τῷ τρικλίνῳ, ἐν ᾧ ἀριστᾶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, αὐτοὶ δὲ ὑπερεύχονται τό· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους." Καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ κοιτῶνι, λαβόντος δὲ τοῦ πραιποσίτου τὸ στέμμα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, εἰσέρχονται οἱ βεστήτορες, καὶ ἀπαλλάξαντες τὴν χλανίδα, ἐξέρχονται. Καὶ ἐξελθὼν ὁ βασιλεὺς, καθέζεται ἐπὶ τῆς τιμίας αὐτοῦ τραπέζης μετὰ καὶ φίλων, ὧν ἂν κελεύει, καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τοῦ κλητωρίου καὶ μικρὸν ἀναπαυσάμενος, ἐκδέχεται, μέχρις ἂν τὰ πάντα ἐτοιμασθῶσιν ἐν τῷ Ἰππικῷ. Ἐλθόντος δὲ τοῦ τῆς καταστάσεως καὶ γνωρίσαντος τῷ πραιποσίτῳ, ὡς ὅτι ἔτοιμά ἐστιν πάντα, ὁ πραιπόσιτος δηλοῖ τῷ βασιλεῖ· ὁ δὲ βασιλεὺς κατέρχεται διὰ τῆς λιθίνης σκάλας, καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ κοιτῶνι, καὶ περιβάλλεται τὴν χλανίδα καὶ τὸ στέμμα κατὰ συνήθειαν. Καὶ 2.148 δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου διέρχεται διὰ τοῦ στενοῦ τρικλίνου, καὶ ἐξέρχεται ἐν τῷ μεγάλῳ τρικλίνῳ, ἐν ᾧ ἀριστᾶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, κάκεισε ἐστὼς ἅμα τοῖς ἄρχουσι τοῦ κουβουκλείου, νεύει τῷ πραιποσίτῳ, κάκεινος τῷ ὀστιαρίῳ, καὶ εἰσάγει πατρικίους καὶ στρατηγούς, καὶ προσκυνησάντων τῷ βασιλεῖ, λέγει ὁ πραιπόσιτος· "Κελεύσατε" καὶ ἐξελθόντες ἔξω τῆς πύλης οἱ τε πατρικιοὶ καὶ στρατηγοὶ ἅμα τῇ συγκλήτῳ, ἴστανται ἔνθεν κάκεισε· στάντος δὲ καὶ τοῦ βασιλέως ἐν τῇ πύλῃ, πίπτουσιν οἱ προειρημένοι ἅπαντες, καὶ ἀναστάντων, νεύει ὁ πραιπόσιτος ἀπὸ κελεύσεως τῷ τῆς καταστάσεως, καὶ λέγει· "Κελεύσατε", αὐτοὶ δὲ ὑπερεύχονται· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς

χρόνους." Καὶ εἶθ' οὕτως κατασχὼν τὸ ἄκρον τῆς χλανίδος τοῦ βασιλέως ὁ τῆς καταστάσεως καὶ ποιήσας ῥωσθέλιον, ἐπιδιδοῖ τῷ βασιλεῖ. Εἶτα ἐκεῖθεν δηριγευόμενος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, πατρικίων τε καὶ στρατηγῶν, ἀνέρχεται ἐν τῷ Καθίσματι μετὰ μόνων τῶν τοῦ κουβουκλείου ἀρχόντων καὶ δύο μαγλαβιτῶν καὶ σπαθαρίων βασταζόντων διστράλια, φορούντων καὶ τὰ σπαθία αὐτῶν, ὡς ἐν ἐκάστῳ ἰππικῷ. Ἀνελθὼν δὲ ἐν τῷ σένζῳ ὁ βασιλεὺς καὶ σφραγίσας τὸν λαὸν ἐκ τρίτου, καθέζεται, καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς εὐφημίας ἐξέρχεται ὁ πραιπόσιτος ἀπὸ κελεύσεως, καὶ νεύει τοῖς τε πατρικίοις καὶ στρατηγοῖς, ἀπελθεῖν ἕκαστον ἐν τῇ τάξει αὐτοῦ καὶ καθέδρα. Τελεσθέντων δὲ τῶν δ' βαίῳν, ἀνίσταται ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ Καθίσματος, καὶ ἰσταμένων τῶν πατρικίων ἐν ᾧ ἀριστᾷ ὁ βασιλεὺς τρικλίνῳ, καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, διέρχεται μέσον αὐτῶν, αὐτοὶ δὲ ὑπερεύχονται· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους."

Καὶ διελθὼν διὰ τοῦ στενοῦ τρικλίνου, εἰσέρχεται ἐν τῷ κοιτῶνι, καὶ ἀπαλλάξας τὸ τε στέμμα καὶ τὴν χλανίδα αὐτοῦ, περιβάλλεται σαγίον, καὶ κατέρχεται διὰ τοῦ μυστικοῦ κοχλιοῦ, καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ πάντων τῶν τοῦ κουβουκ 2.149 λείου, διέρχεται διὰ τοῦ Αὐγουστέως, Ἀψίδος τε καὶ τοῦ Τρικόγχου, διὰ τοῦ μονοθύρου καὶ τῶν διαβατικῶν τῶν Ἀγίων Μ', καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ· στάντες δὲ οἱ τοῦ κουβουκλείου καὶ ὑπερευξάμενοι τὸν βασιλέα· "Εἰς πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς χρόνους" ἐξέρχονται καὶ ἀπέρχονται οἴκαδε. Ὅσα δεῖ τελεῖσθαι τῇ παραμονῇ τοῦ λαχανικοῦ ἵπποδρομίου, ἤγουν τοῦ γενεθλίου ταύτης τῆς θεοφυλάκτου καὶ βασιλίδος πόλεως. Ἰστέον ὅτι οἱ τῶν δύο μερῶν δήμαρχοι μετὰ τε τῶν δευτερευόντων καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχόντων τῶν μερῶν καὶ τῶν δημοτῶν ἀπίασι τὸ δειλινόν, ἕκαστος εἰς τὸν ἴδιον στάβλον, καὶ εὐθέως ὁ θεωρητῆς ἐκάστου μέρους ταβρίζει τὸ τρίπλοκον καὶ λέγει ὁ λαὸς ἐκ γ'. "Νίκα Βένετε" ὁμοίως καὶ οἱ Πράσινοι· "Πράσινε." Καὶ δέχεται ὁ φωνοβόλος λέγων μεγάλη τῇ φωνῇ. "Ἐχεται ὁ βοηθῶν ἡμῖν Ἰησοῦς." Ὁ λαός· "Ἀεὶ νικᾷς." Οἱ κράκται· "Εἰς ὁ Θεός, σὺ αὐτοὺς σῶσον." Ὁ λαός· "Ναί, Κύριε." Καὶ ὅτε ἐξέλθωσιν ἐπὶ τὸ ἐξάερον, κρούει ὁ θεωρητῆς τὴν ταβραϊάν γ', καὶ λέγει ὁ λαός· "Νικᾷ ἡ πίστις τῶν βασιλέων, νικᾷ ἡ πίστις τῶν Αὐγουστῶν, νικᾷ ἡ πίστις τῆς Πόλεως καὶ τῶν Βενέτων." (Οἱ Πράσινοι· "Πρασίνων.") Καὶ λέγει ὁ κράκτης· "Ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα, μεγάλων βασιλέων, ναὶ εἰπέ ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα μεγάλων βασιλέων." Ὁ λαός· "Ναί, Κύριε, βοήθει." Οἱ κράκται· "Εἰς Θεός, σὺ αὐτοὺς σῶσον." Ὁ λαός· "Ναί, Κύριε." Καὶ εἶθ' οὕτως λέγεται τὸ δρομικὸν ποίημα ἔμπροσθεν τοῦ Ἰπποδρομίου· "Οἱ τῶν ἀγῶνων σὲ δυσωποῦμεν τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ 2.150 Σωτήρα· νίκας τοῖς Βενέτοις βοήθει." (οἱ Πράσινοι· Πρασίνους) καὶ χορήγησον τῷ Οὐρανίῳ (οἱ Πράσινοι· τῷ Ὀλυμπίῳ), "ἵνα καὶ πάλιν χορεύσωμεν μετὰ νίκης." Ἄλλος, εἰς τὸ Λευκόν· "Ὡς κραταῖα σκέπη ἡ Θεοτόκος, καὶ ἀντίληψις βεβαία τῶν εἰς σὲ προστρεχόντων, ἐξαιτοῦμεν οἱ Βένετοι," (Οἱ Πράσινοι· Πράσινοι) "δωρηθῆναι ἡμῖν τοῦτο, τῷ Εἰκασίῳ, διαπρέπον ταῖς νίκαις σὺν αὐτῷ εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ ἡμᾶς εὐφρανθῆναι."

2.151 Π' (ΟΑ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν, τῆς φακλαρέας τελουμένης.

Δείλης εἰσέρχονται τὰ δύο μέρη ἐν τῇ μυστικῇ φιάλῃ τοῦ Τρικόγχου μετὰ φατλίων, καὶ γίνεται ἡ λεγομένη φακλαρέα, καὶ λέγουσιν τὸν ἀπελατικὸν χορεύοντες ἦχ. π. δ'· "Κραταιωθήτω ἡ χεὶρ σου, ὑψωθήτω ἡ δεξιὰ σου, ὁ δεῖνα, αὐτοκράτωρ. Ἴδου γάρ· ἡ πόλις σου φιλόπολιν βλέπει σε βασιλέα, καὶ ταῖς σαῖς ἐγκαινίζεται κατ' ἐχθρῶν ἀνδραγαθίαις, καὶ πολιτεύεται χάρις ἐν μέσῳ τῆς βασιλείας, ὅτι ὥφθη τὸ πολίτευμά σου, πόλις τοῦ μεγάλου βασιλέως, ὅθεν καθοπλίζονται τὰ ὄπλα σου δυναστεία, καὶ περιβάλλονται ἐχθροὶ τὴν ἐχθραν τοῦ στέφαντός σε τῇ γενεθλίῳ δόξῃ τῆς πόλεώς σου." Καὶ μετὰ ταῦτα ἀνέρχονται εἰς τὰ βάθρα, καὶ ἰσταμένου ἐκάστου εἰς τὸ ἴδιον μέρος, λέγει ὁ κράκτης τὴν ἀνευφημίαν· "Ὁ βοηθῶν τοὺς δεσπότης." Ὁ λαός· "Εἰς ὁ Θεός." Οἱ κράκται· "Σὺ, αὐτοὺς σῶσον." Ὁ λαός· "Ναί, Κύριε." Οἱ κράκται· "Ὁ βοηθῶν ταῖς Αὐγούσταις." Ὁ λαός· "Εἰς ὁ Θεός." Οἱ κράκται· "Σὺ, αὐτὰς σῶσον." Ὁ λαός· "Ναί, Κύριε." Οἱ κράκται· "Ὁ βοηθῶν τοῖς πορφυρογεννήτοις." Ὁ λαός· "Εἰς ὁ Θεός." Οἱ κράκται· "Σὺ, αὐτοὺς σῶσον." Ὁ λαός· "Ναί, Κύριε." Οἱ κράκται· "Ὁ βοηθῶν τῇ πόλει." Ὁ λαός·

2.152 "Εἷς ὁ Θεός." Οἱ κράκται· "Σύ, αὐτὴν σῶσον." Ὁ λαός· "Ναί, Κύριε." Οἱ κράκται· "Ὁ βοηθῶν τῷ ἐπάρχῳ." Ὁ λαός· "Εἷς ὁ Θεός." Οἱ κράκται· "Σύ, αὐτὸν σῶσον." Ὁ λαός· "Ναί, Κύριε." Οἱ κράκται· "Ὁ βοηθῶν τῷ Οὐρανίῳ." Ὁ λαός· "Εἷς ὁ Θεός." Οἱ κράκται· "Σύ, αὐτὸν σῶσον." Ὁ λαός· "Ναί, Κύριε." (Οἱ Πράσινοι· τῷ Ὀλυμπίῳ.) Οἱ κράκται· "Ὁ βοηθῶν τῷ Εἰκασίῳ." (Οἱ Πράσινοι· τῷ Ἀνατέλλοντι.) Ὁ λαός· "Εἷς ὁ Θεός." Οἱ κράκται· "Σύ, αὐτὸν σῶσον." Ὁ λαός· "Ναί, Κύριε." Εἶτα εἰσέρχεται ἕτερος κράκτης καὶ λέγει τὴν συνάφειαν· "Ὁ βοηθῶν τοῖς δεσπόταις, ταῖς Αὐγούσταις, τοῖς πορφυρογεννήτοις, τῇ πόλει, τῷ ἐπάρχῳ, τῷ Οὐρανίῳ." (Οἱ Πράσινοι· τῷ Ὀλυμπίῳ,) τῷ Εἰκασίῳ· (Οἱ Πράσινοι· τῷ Ἀνατέλλοντι.) Ὁ λαός· "Εἷς ὁ Θεός." Οἱ κράκται· "Σύ, αὐτοὺς σῶσον." Ὁ λαός· "Ναί, Κύριε." Οἱ κράκται· "Ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα, μεγάλων βασιλέων καὶ αὐτοκρατόρων." Ὁ λαός· "Κύριε, βοήθει." Εἶτα εἰσέρχεται ἕτερος κράκτης καὶ λέγει· "Ἰοὺς ἀεὶ, ἀεὶ." Οἱ κράκται· "Προτόνου καὶ νικᾶς." Ὁ λαός· "Εἷς ἀεὶ, εὐδόκιμε." Οἱ κράκται· "Ἄγιε, τρισάγιε, νίκη εἰς τὸ Βένετον." (Οἱ Πράσινοι· εἰς τὸ Πράσινον.) Οἱ κράκται· "Δέσποινα Θεοτόκε." Ὁ λαός· "Ναί, Δέσποινα Θεοτόκε, νίκη εἰς τὸ Βένετον." (Οἱ Πράσινοι· εἰς τὸ Πράσινον,) Οἱ κράκται· "Τοῦ σταυροῦ ἡ δύναμις." Ὁ λαός· "Ναί, τοῦ σταυροῦ ἡ δύναμις, νίκη ἔχει τὸ Βένετον." (Οἱ Πράσινοι· ἔχει τὸ Πράσινον.) Οἱ κράκται· "Θεοῦ τὴν νίκην ἔχει τὸ πρόσωπόν σου, Οὐράνιε." (Οἱ Πράσινοι· Ὀλύμπιε.) Οἱ κράκται· "Ὅλη δεῖλῃς σήμερον." Ὁ λαός· "Ἔς, ὅλη δεῖλῃς σήμερον· καλὴ σου δεῖλῃς γίνεται." Οἱ κράκται· "Κύριοι, πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Ὁ λαός· "Πολ 2.153 λοι ὑμῖν χρόνοι." Οἱ Πράσινοι· "Ἄγιε." Καὶ εἰσέρχεται ἕτερος κράκτης καὶ λέγει· "Ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα, μεγάλων βασιλέων καὶ αὐτοκρατόρων." Ὁ λαός· "Θεοτόκε, βοήθει." Οἱ κράκται "Εἷς ὁ Θεός, σὺ αὐτοὺς σῶσον." Ὁ λαός· "Ναί, Κύριε." Εἶτα λέγει ὁ κράκτης· "Ναί, εἶπέ καὶ ποιεὶ τὴν ἀγωγὴν τῷ Οὐρανίῳ." (Οἱ Πράσινοι· τῷ Ὀλυμπίῳ.) "Ναί, εἶπέ καὶ ποιεὶ τὴν ἀγωγὴν τῷ Εἰκασίῳ." (Οἱ Πράσινοι· τῷ Ἀνατέλλοντι.) Ὁ λαός· "Καλὸν ἀγῶνα". Οἱ κράκται· "Εἷς ὁ Θεός, σὺ αὐτοὺς σῶσον." Ὁ λαός· "Ναί, Κύριε." Ἰστέον ὅτι τὰ αὐτὰ ἄκτα καὶ ἡ αὐτὴ εὐφημία λέγονται καὶ ἐπὶ τοῦ Ἴπποδρομίου εἰς τὸ στάμα, ἤγουν εἰς τὸ Π, δηλονότι τοῦ ὑπάρχου καθεζομένου εἰς τὸ Κάθισμα, ἔνθα ὁ ἄκτουάριος ἴσταται. Περὶ τοῦ αὐτοῦ Ἴπποδρομίου, πῶς δεῖ κυλίειν. Πρὸ τοῦ ἵππικοῦ γίνεται ἡ πομπὴ τῶν ἵππων, καὶ τῷ πρῶτῳ τίθεται ἡ ὄρνα εἰς τὸν καμπτὸν τοῦ Βενέτου, καὶ κατέρχονται οἱ τῶν δύο μερῶν ἡνίοχοι ἅμα τῶν κομβινογράφων, φορούντων αὐτῶν τῶν κομβινογράφων ἀρμελαύσια βένετον καὶ λευκὸν καὶ τὰ μασσία, ὄντων αὐτῶν καὶ ἀνυποδῆτων, βαστάζοντες καὶ χαρτοκαλαμάρια, καὶ κυλιούσης τῆς ὄρνας, οἷον ἐκβάλλει σφαιρίν, ὀνομάζει τὸν μεσαρίστερον. Καὶ ὅτε πληρώσωσιν τὰ δ' βαῖα, ἀπέρχονται εἰς τὰ ὀρνατούρια, καὶ ποιοῦσιν τὸ πέρας τῆς κομβίνας, καὶ ἀνερχομένου τοῦ βασιλέως, ἀπολύουσιν τὰ Δίππια, καὶ ἴσταται ὁ μαξιλλάριος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ καὶ οἱ δύο θεωρηταί, εἷς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων, βαστάζοντες τὰ καλαμάρια, ἕως οὗ πετάσῃ. Καὶ τοῦ Θεοῦ 2.154 παρασχόντος τὴν νίκην, μετὰ τὸ λαβεῖν τὰ ἔπαθλα ἀπέρχονται εἰς τὰς θύρας, καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν δ' βαῖων ἐκβαίνουσιν τὰ ἄρματα τῶν νικησάντων, φορούντων τῶν ἡνιόχων τὰ δημόσια, καὶ κάμπτουσιν καμπτὸν Πρασίνου καὶ Βενέτου, καὶ ἔρχονται εἰς τὸν ἴδιον δῆμον, καὶ ἐπαίρουσιν τοὺς δημότας, καὶ σάσσοντες κάμπτουσιν, ὡς προείρηται, καμπτὸν Πρασίνου. Καὶ ἔρχονται εἰς τὸ στάμα, καὶ κατέρχεται ὁ ἄκτουάριος, καὶ ἀπολύει αὐτούς, καὶ ἀπέρχονται χορεύοντες εἰς τὸ δημόσιον. Περὶ τῶν βηγῶν, πῶς δεῖ αὐτὰς τελεῖσθαι. Ἴππικοῦ ἀγομένου μὴ προσκυνησίμου, αἱ βῆγες ἴστανται εἰς τὸ πρῶτον κριτάριν, καὶ οἱ βηγάριοι ἐπάνω τῶν ἀρμάτων, καὶ ἀνερχομένου τοῦ βασιλέως, ἐμβαίνουσιν οἱ δ' ἡνίοχοι καὶ λαμβάνουσι τὰ χρυσᾶ πισσία· καὶ στρέφονται, καὶ ἴστανται εἰς τὰς ἰδίας διασφαγὰς. Καὶ εἴθ' οὕτως νεύει ὁ ἄκτουάριος, καὶ πάλιν εἰσέρχονται καὶ λαμβάνουσιν ἀνὰ ψελλίου χρυσοῦ, καὶ ὑποστρέφοντες ἐκφωτίζουσιν ἐπὶ τοὺς δήμους, καὶ ἐκβαίνουσιν αἱ βῆγες. Φοροῦσιν δὲ οἱ βηγάριοι ἱμάτια, ὁ μὲν εἷς βένετον, ὁ δὲ ἕτερος πρᾶσινον, ἔχοντα ὡσπερ πτερά, ἀπὸ κεντούκλων ἐρραμμένα, ὅπισθεν εἰς τὰς ψύας αὐτῶν, ἀντὶ δὲ κασιδίῳν, φοροῦσιν καμελαύκια κεντουκλείνα. Ἄκτα ἀπὸ νίκης εἰς τὸ αὐτὸ Ἴπποδρόμιον. Ἀπὸ τοῦ δευτέρου βαῖου λέγουσιν οἱ κράκται· "Πολλά, πολλά, πολλά." Ὁ λαός· "Πολλά ἔτη εἰς πολλά." Οἱ 2.155 κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ἡ ἔνθεος βασιλεία." Οἱ Πράσινοι· "Τὸ πρόβλημα τῆς Τριάδος", καὶ ὁ λαός ἐκ γ'· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι". Οἱ Πράσινοι· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ

ὑμῖν χρόνοι ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα, αὐτοκράτορες Ῥωμαίων" καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ Πράσινοι· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, οἱ θεράποντες τοῦ Κυρίου." Ὁ λαὸς ἐκ γ· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ Πράσινοι· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα Αὐγοῦσται τῶν Ῥωμαίων" καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ Πράσινοι· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Δεσπότης τῆς οἰκουμένης, δέξασθε Βενέτους παρακαλοῦντας." (Οἱ Πράσινοι· Πρασίνοϋς), καὶ ὁ λαὸς ἐκ γ· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Ὡς δοῦλοι τολμῶμεν παρακαλέσαι." Ὁ λαὸς ἐκ γ· "Ἄγιε." Οἱ Πράσινοι ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Μετὰ φόβου δυσωποῦμεν τοὺς δεσπότης." Ὁ λαὸς ἐκ γ· "Ἄγιε." Οἱ Πράσινοι ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Ἀνεξικάκως παρακλήθητε, εὐεργέται," Ὁ λαὸς ἐκ γ· "Ἄγιε." Οἱ Πράσινοι ὁμοίως. Οἱ κράκται· "εἰς τὴν δέησιν τῶν δούλων ὑμῶν Βενέτων." Ὁ λαὸς ἐκ γ· "Ἄγιε." Οἱ Πράσινοι ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Δημόσια τοῖς δούλοις ὑμῶν, εἰ κελεύετε." Ὁ λαὸς ἐκ γ· "Ἄγιε." Οἱ Πράσινοι ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τοὺς δεσπότης τῶν Ῥωμαίων." Ὁ λαὸς ἐκ γ· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τοὺς ἐκ σοῦ ἔστεμμένους." Ὁ λαὸς ἐκ γ· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τοὺς δεσπότης τῆς οἰκουμένης." Ὁ λαὸς ἐκ γ· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Καὶ σὺν αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἡμᾶς συνεργήσῃ." Ὁ λαὸς ἐκ γ· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τοὺς δεσπότης σὺν ταῖς Αὐγοῦσταις καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις." Ὁ λαὸς ἐκ γ· "Κύριε, σῶσον." Καὶ ἀπὸ τοῦ τετάρτου βαΐου κατέρχεται ὁ μαῖστωρ μετὰ τοῦ λαοῦ, καὶ ἴσταται ἔμπροσθεν τοῦ δήμου. Ὁ δὲ δήμαρχος ἀπομένει μετὰ τῶν πρωτείων ἄνω εἰς τὸν δῆμον. Εἶτα 2.156 λέγουσιν οἱ κάτω ἰστάμενοι κράκται· "Εἶ τι ὁ Θεὸς ὠνόμασεν." Καὶ ἀποκρίνονται ἄνω εἰς τὸν δῆμον· "Τίμιον τὸ Βένετον." (Οἱ Πράσινοι· τὸ Πράσινον.) Οἱ κράκται· "Ὁ βοηθῶν τοὺς δεσπότης." Ὁ λαὸς· "Εἷς ὁ Θεός", καὶ τὰ λοιπὰ. Εἶτα ἀνέρχονται οἱ ἡνίοχοι ἐν τοῖς ἄρμασι, φοροῦντες τὰ δημόσια, καὶ σάσσουσιν, καὶ ὁ δῆμος ἔμπροσθεν αὐτῶν λέγει τὸ δρομικόν· "Ἀγάλλου Βένετε, οἱ δεσπότης ἐνίκησαν." (Οἱ Πράσινοι· Πράσινε.) Καὶ ὅτε ἔλθωσιν εἰς τὸ Π, ἔμπροσθεν τῶν βασιλέων ἴστανται καὶ λέγουσιν οἱ κράκται· "Πολλά, πολλά, πολλά." Ὁ λαὸς· "Πολλά ἔτη εἰς πολλά." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ἡ ἔνθεος βασιλεία." Οἱ Πράσινοι· "Ἡ ἐκλογὴ τῆς Τριάδος." Ὁ λαὸς ἐκ τρίτου· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ Πράσινοι· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα αὐτοκράτορες Ῥωμαίων." Ὁ λαὸς ἐκ γ· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ Πράσινοι· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, οἱ θεράποντες τοῦ Κυρίου." Ὁ λαὸς γ· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα, Αὐγοῦσται τῶν Ῥωμαίων." Ὁ λαὸς γ· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ Πράσινοι· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, δεσπότης, σὺν ταῖς Αὐγοῦσταις καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις." Ὁ λαὸς γ· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ Πράσινοι· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Πολλά, πολλά, πολλά." Ὁ λαὸς· "Πολλά ἔτη εἰς πολλά." Οἱ κράκται· "Δεσπότης τῆς οἰκουμένης, δέξασθε Βενέτους παρακαλοῦντας." (Οἱ Πράσινοι· Πρασίνοϋς.) Ὁ λαὸς ἐκ γ· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Ὡς δοῦλιτολμῶμεν παρακαλέσαι." Ὁ λαὸς γ· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Μετὰ φόβου δυσωποῦμεν τοὺς δεσπότης." Ὁ λαὸς γ· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Ἀνεξικάκως παρακλήθητε, εὐεργέται." Ὁ λαὸς γ· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Εἰς 2.157 τὴν δέησιν τῶν δούλων ὑμῶν Βενέτων." (Οἱ Πράσινοι· Πρασίνοϋς.) Ὁ λαὸς γ· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Στεφανώσατε τοὺς δούλους ὑμῶν, εἰ κελεύετε." Ὁ λαὸς ἐκ γ· "Ἄγιε." Οἱ Πράσινοι ὁμοίως. Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τοὺς δεσπότης Ῥωμαίων." Ὁ λαὸς ἐκ γ· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τοὺς ἐκ σοῦ ἔστεμμένους." Ὁ λαὸς ἐκ γ· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τοὺς δεσπότης σὺν ταῖς Αὐγοῦσταις καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις." Ὁ λαὸς γ· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Ἐτι μίαν αἴτησιν ἔχομεν οἱ δοῦλοι ὑμῶν," Ὁ λαὸς γ· "Ἄγιε." Οἱ Πράσινοι ὁμοίως. Οἱ κράκται· "ἀπέλθωμεν χορευσαί, δεσπότης, εἰ κελεύετε." Ὁ λαὸς γ· "Ἄγιε." Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τοὺς δεσπότης Ῥωμαίων." Ὁ λαὸς ἐκ γ· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τοὺς ἐκ σοῦ ἔστεμμένους." Ὁ λαὸς γ· "Κύριε, σῶσον." Εἶτα κατέρχεται ὁ ἀκτουάριος καὶ στέφει τοὺς ἡνιόχους καὶ λέγει αὐτοῖς· "Εὐτάκτως χορεύσατε." Οἱ κράκται· "Εὐτάκτως χορευόμεν ἐν τῇ ζωῇ ὑμῶν, δεσπότης." Καὶ μετὰ τὸ γενέσθαι μεταστάσιμον καὶ ἀναστῆναι τοὺς δεσπότης ἀπὸ τοῦ σένζου, ὀψικεύει ἅπας ὁ δῆμος τοὺς ἡνιόχους, λεγόντων τὸ ποίημα· "Ἀγάλλου, Βένετε, οἱ δεσπότης ἐνίκησαν." (Οἱ Πράσινοι· Πράσινε) Καὶ ὅτε ἔλθωσιν εἰς τὰ κάγκελλα, λέγουσιν οἱ κράκται· "Ἐς, αὔξη τὸ

βασιλείον, αὔξη καὶ τὸ Βένετον." Καὶ εἶθ' οὕτως ὀψικεύουσιν τοὺς ἡνιόχους ἕως τῆς ἐκκλησίας, ἤγουν οἱ μὲν Βένετοι εἰς τὸν Δαγιστέα, οἱ δὲ Πράσινοι εἰς τὰ Διακονίσσης, λέγοντες τὸ δρομικὸν ποίημα· "Αγάλλου, Βένετε, (Οἱ Πράσινοι: Πράσινε), οἱ δεσπότες ἐνίκησαν." 2.158 Ἄκτα, ὅτε τρέχουσιν οἱ δρομεῖς τοῦ ἐνὸς μέρους ἀπὸ δρόμου ἀπεκεῖ. Λέγει ὁ φωνοβόλος· "Ἐχετε βοηθοῦντα ὑμῖν Ἰησοῦν." Ὁ λαὸς ἐκ γ· "Ἀεὶ νικᾷ." Ὁ φωνοβόλος· "Νίκαςδεῖξῃ." Ὁ λαός· "Ἐσαίουτα." Ὁ φωνοβόλος· "Αὔξηνίκην" Ὁ λαός· "τῶν βαΐων." Ὁ φωνοβόλος· "Σωτήρ τοῦ κόσμου," Ὁ λαός· "βοήθησον ἡμᾶς." Ἄκτα εἰς τὸν ἀπολακτισμὸν τῶν δρομέων. Ἀπολακτίζουσιν οἱ δρομεῖς, καὶ ἔρχονται ἔμπροσθεν τοῦ ἰδίου δήμου, καὶ λέγουσιν οἱ κράκται· "Ὀλους τούτους, Κύριε, βοήθησον, τοὺς πρώτους βοήθησον, ὁ ἐν Τριάδι, νικήσουσιν πρεσβείαις σου, Θεοτόκε, νικήσουσιν χαροποιοῦντες τὴν βασιλείαν, τὴν πολιτείαν, νικήσουσιν χαροποιοῦντες τοὺς Βενέτους Ἔς, ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, νίκην αὐτοῖς παράσχου." Ἰστέον ὅτι, ἐπὶ Μιχαὴλ τοῦ φιλοχρίστου δεσπότη, ὁ Βαμβαλούδης ὁ τῶν Πρασίνων δρομεὺς εἰς τὸ ζυγισμὰ καὶ τὰς πρόβας οὐκ ἦν· ἐκρατεῖτο γὰρ ὑπὸ τοῦ πατρικίου Πετρωνᾶ, τῇ δὲ τοῦ βοτοῦ ἡμέρᾳ, τελεσθείσης τῆς κυλίστρας καὶ παραβάντων Βενέτων, μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Βαμβαλούδης, καὶ ἐξ αἰτήσεως τοῦ δήμου τῶν Πρασίνων ἔδραμεν ἀπὸ κελεύσεως εἰς τὸ τέταρτον βαΐον, καὶ ἐνίκησεν. 2.159 Ἄκτα εἰς τὴν κυλίστραν τῶν πεζῶν. "Εἰς ἐκείνας τὰς θύρας ἀπέλθωμεν, Θεὲ καὶ Κύριε τῶν ἀπάντων, ὅπου ἔσται ἐκ Θεοῦ νικήσαι. Τοῦτό ἐστιν ἐκ Θεοῦ νικήσαι. Καὶ δυσωποῦμέν σε, Θεοτόκε· νίκας λάβῃ ὁ δῆμος οὗτος." Ἄκτα κάμνοντος τοῦ μαπαρίου εἰς τὸ πεζόν. Οἱ κράκται. "Νανά α΄," "Ανανάϊα." Ὁ λαός· "Ἐπέστη ἡμέρα." Οἱ κράκται. "Νανά." Ὁ λαός· "Ἁγία Θεοτόκε." Οἱ κράκται. "Νανά." Ὁ λαός· "Ἡ νίκη τῶν Βενέτων. (Οἱ Πράσινοι: τῶν Πρασίνων.)" Οἱ κράκται. "Νανά." Ὁ λαός· "Χαρεῖ ἢ πολιτεία." Οἱ κράκται. "Νανά." Ὁ λαός· "Ἁγία Θεοτόκε." Καὶ ὅταν ὑψώσῃ τὰς χεῖρας ὁ μαπαρίας, λέγουσιν· "Ἄρτι καὶ ἄρτι, Κύριε, βοήθησον." Ἄκτα, μέλλοντος λαμβάνειν τὰ ἔπαθλα τοῦ συμπερέστου καὶ τοῦ δευτέρου. "Στεφάνιν, δεσπότη, τῷ συμπερέστῃ· Κύριε, σῶσον τοὺς δεσπότης Ῥωμαίων. Κύριε, σῶσον τοὺς ἐκ σοῦ ἐστεμμένους· Κύριε, σῶσον τοὺς δεσπότης σὺν τοῖς Βενέτοις". Οἱ Πράσινοι, "σὺν τοῖς Πράσινοις. Τὰ δύο, δεσπότες, τῷ συμπερέστῃ· τὸ ἕν, δεσπότης, τῷ δευτέρῳ. Κύριε, σῶσον τὸ ὀρθόδοξον κράτος· Κύριε, σῶσον τοὺς δεσπότης σὺν ταῖς Αὐγούσταις Ῥωμαίων."

2.160 ΠΑ΄ (ΟΒ΄) Περὶ τοῦ Βοτοῦ, ὅπως δεῖ τελεῖσθαι.

Ἰστέον ὅτι τὸ πέρατον οὐ δίδεται τὸ πρῶτῷ, ὥσπερ τὸ ἵππικόν, ἀλλὰ λαμβάνει τῇ πρὸ μιᾶς ἡμέρας τοῦ Βοτοῦ ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως ἀπόκρισιν, καὶ δίδωσι διάταξιν τῷ τῆς καταστάσεως, ὥστε τῇ ἐξῆς ἄγεσθαι. Καὶ ἐσπέρας ὥραν θ' ἢ ι' τὰ μέρη Βενέτων καὶ Πρασίνων ἀνέρχονται εἰς τοὺς δήμους αὐτῶν· οἱ δὲ δήμαρχοι ἴστανται κάτω, λέγοντες σκωπτικὰ πρὸς ἀλλήλους, καὶ ὅσα δεῖ ἐκτελεῖν τῇ ἐσπέρᾳ ἐκείνη, ἀπολακτίζουσιν δὲ οἱ δρομεῖς, καὶ καθέζεται ὁ ὕπαρχος εἰς τὰ σημεῖα, ἐκτελῶν πάντα, ἃ δεῖ αὐτὸν ἐκτελεῖν. Τῇ δὲ ἐξῆς προέρχονται ἅπαντες ἐννύχιοι ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ τῆς Ἀψίδος, φοροῦντες οἱ ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου χλανίδια τύρεα, οἱ δὲ πατρικιοὶ καὶ ὁ τῆς καταστάσεως καὶ ἡ σύγκλητος φοροῦσιν χλανίδια ἀτραβατικά, καὶ ἀνοίξαντος τοῦ παλατίου, εἰσέρχονται, καὶ ἴστανται ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν τάξιν, ὡς ἐν ἡμέρᾳ ἵππικου, καθὼς προεῖρηται. Καὶ δηριγευόμενος ὁ βασιλεὺς ὑπ' αὐτῶν, διέρχεται διὰ τῆς Ἀψίδος καὶ τοῦ Αὐγουστέως καὶ τοῦ μυστικοῦ κοχλιοῦ, καὶ ἀνέρχεται ἐν τῷ Καθίσματι εἰς τὸ κλούβιν, καὶ ὁ σιλεντιάριος κατέρχεται μετὰ τῆς κυλίστρας εἰς τὸ στάμα, καὶ τῶν δύο μερῶν ἐκεῖσε ἐστώτων, κυλίει ὁ σιλεντιάριος ἐκ γ', καὶ οἶον ἂν μέρος παραβῆ, εἶθ' οὕτως ἕκαστος αὐτῶν τὸ ἴδιον μέρος εὐτρεπίζει, οἱ μὲν πρωτόθυρον, οἱ δὲ τὸ δέκατον. Ὁ δὲ βασιλεὺς προσκαλεῖται εἰς τὸ κλούβιν πατρικίους καὶ στρατηγούς 2.161 καὶ τοὺς τοῦ κουβουκλείου ἄρχοντας καὶ τοὺς τὰ πρῶτα ὀφθίκια κατέχοντας, καὶ δίδωσιν αὐτοῖς σφραγίδας διανεῖμαι τοῖς πτωχοῖς ὅπως ἀνακλιθῶσι μετ' αὐτοῦ εἰς τὰ ἰθ' Ἀκκούβιτα κατὰ τὴν ἀρχαίαν συνθήειαν. Τοῦ δὲ τῆς καταστάσεως δηλοποιήσαντος τῷ πραιποσίτῳ, ὡς ὅτι ἡτοιμάσθησαν ἅπαντα, ὁ πραιπόσιτος δηλοῖ τῷ βασιλεῖ. Ὁ δὲ βασιλεὺς κατέρχεται διὰ τῆς λιθίνης σκάλας, καὶ λέγει τῷ πραιποσίτῳ·

"Δὸς μεταστάσιμον" κάκεϊνος λέγει μεγάλως· "Μεταστάσιμον."

Καὶ εἰσέρχεται ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν κοιτῶνα, καὶ περιβάλλεται τὴν χλανίδα αὐτοῦ διὰ τῶν βεσητόρων, καὶ στεφθεὶς ὑπὸ τοῦ πραιποσίτου, ἐξέρχεται διὰ τοῦ στενοῦ, καὶ λαβόντος κουβικουλαρίου τὸ βῆλον, εἰσέρχεται ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ μεγάλῳ τρικλίνῳ, ἐν ᾧ ἀριστᾶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, κάκεϊσε ἴστανται οἱ ἄρχοντες τοῦ κουβουκλείου. Ὁ δὲ ὀστιάριος ἴσταται εἰς τὸ βῆλον κάτω, καὶ λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, δίδωσι νεῦμα τῷ ὀστιαρίῳ τῷ κρατοῦντι τὸ βῆλον, καὶ εἰσάγει τοὺς πατρικίους, καθάπερ καὶ ἐπὶ τοῦ ἵππικοῦ, καὶ πίπτουσιν οἱ πατρίκιοι, καὶ στάντων αὐτῶν εἰς τοὺς τόπους αὐτῶν, λαμβάνει νεῦμα ὁ πραιπόσιτος, καὶ λέγει κατ' ἰδίαν· "Κελεύσατε." Καὶ ἐξέρχονται ὀψικεύοντες, καὶ πάλιν ἔξω τοῦ βήλου πίπτουσιν οἱ πατρίκιοι, καὶ λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος, νεύει τῷ τῆς καταστάσεως κάκεϊνος λέγει· "Κελεύσατε" καὶ ἐξέρχονται ὀψικεύοντες τὸν βασιλέα μέχρι τῆς πύλης εἰς τὰ βάθρα, καὶ ἀνέρχεται ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τοῦ σένζου αὐτοῦ, καὶ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου ἐστῶτων καὶ δύο σπαθαρίων ἔνθεν κάκεϊσε, βασταζόντων τὰ διστράλια αὐτῶν· οἱ δὲ εὐνοῦχοι πρωτοσπαθάριοι ἴστανται ἐπάνω τοῦ σκάμνου ὀπισθεν τοῦ σένζου, καὶ τὸν λαὸν ἐκ τρίτου κατασφραγίσας καθέζεται. Καὶ πληρωθείσης τῆς εὐφημίας, λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπό 2.162 σιτος καὶ ἐξελθὼν, εὐρίσκει ἐν τῇ μεγάλῃ πύλῃ ἐστῶτας τοὺς πατρικίους καὶ στρατηγούς, καὶ δίδωσιν αὐτοῖς νεῦμα, καὶ ἀπέρχονται ἕκαστος εἰς τὰς τάξεις αὐτῶν. Χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι, ἐν ἡμέρᾳ τοῦ Βοτοῦ, οὐκ εἰσέρχονται ἐν τῷ Καθίσματι εἰς προσκύνησιν τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ τελεῖται, ὡς προεῖρηται· καὶ τῶν δ' βαΐων τελεσθέντων, ἀναστὰς ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ σένζου, διέρχεται διὰ τοῦ τρικλίνου, οὗ εἴθισται ἀριστᾶν, τῶν πατρικίων ἐστῶτων ἔνθεν κάκεϊσε, καὶ δηριγευόμενος ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, εἰσέρχεται διὰ τοῦ μέσου αὐτῶν, αὐτοὶ δὲ ὑπερέχονται τὸν βασιλέα. Καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς τὸν κοιτῶνα, λαμβάνει ὁ πραιπόσιτος τὸ στέμμα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ εἰσέρχονται οἱ βεστήτορες, καὶ ἀπαλλάσσοι τὴν χλανίδα αὐτοῦ, καὶ περιβαλλόμενος τὸ σαγίον αὐτοῦ, κατέρχεται διὰ τοῦ μυστικοῦ κοχλιοῦ, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ Ὀκταγώνου πλησίον τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, καὶ ἐξελθὼν εἰς τὰ ἰθ' Ἀκκούβιτα, ἀκουμβίζει ἐπὶ τῆς τιμίας αὐτοῦ τραπέζης μετὰ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, τὸν τοῦ Σακελλίου, τὸν τῆς καταστάσεως καὶ τὸν ἀκτουάριον, εἰς δὲ τοὺς κάτω ἀκουβίτους καθέζονται οἱ διὰ Χριστὸν ἡμῶν ἀδελφοί.

Καὶ ἀναστὰς ὁ βασιλεὺς καὶ ἐξελθὼν ἔμπροσθεν τοῦ κοιτῶνος τῆς Δάφνης, περιβάλλεται τὸ τούτου σαγίον, καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ τοῦ κουβουκλείου καὶ λοιπῶν τῶν ἐξ ἔθους ὀψικεύοντων αὐτόν, ἔρχεται ἐν τῷ θεοφυλάκτῳ αὐτοῦ παλατίῳ. Χρὴ δὲ τὸν πραιπόσιτον παραγγελίαν καὶ ἀσφάλειαν ποιῆσαι πρὸς πάντας τοὺς τὰς συνήθεις ἐν τῷ Ἴπποδροπίῳ ἐκτελοῦντας δουλείας, τοὺς μὲν μαγγαναρίους μὴ τολμῆσαι ἐξ ἑκατέρου μέρους δῶρα λαβεῖν καὶ ποιῆσαι δόλον, τοὺς δὲ κούρσωρας τοὺς μέλλοντας ἐστάναι καὶ κρατῆσαι τοὺς συμπερέστας πρὸς τὸ κατέχειν αὐτοὺς ἐν 2.163 ἀσφαλείᾳ, ὅπως μὴ γένηται τι σφάλμα δι' αὐτῶν· ὁμοίως καὶ τοὺς λοιποὺς κούρσωρας τοὺς τὸν Εὐρίπον κατέχοντας πρὸς τὸ μὴ ἑᾶσαι τινα κατελθεῖν καὶ ποιῆσαι ἄτακτόν τι· ὡσαύτως δὲ καὶ τοὺς δεκανοὺς τοῦ ἔχειν πᾶσαν ἀσφάλειαν εἰς τε τὰς διασφαγὰς καὶ τὰς θύρας τὰς ἐξαγούσας ἀπὸ τῆς κύφης, ὅπως μὴ, ἀγομένου τοῦ πράγματος, ἐξελθὼν τις παρεμποδίσῃ τινὰ τῶν δρομέων· τοὺς δὲ τὰ ὄργανα φουσῶντας Σκλάβους μὴ ἔαν ἴστασθαι ἐκεῖσε, ἀλλ' ἀνάγειν αὐτοὺς εἰς τὰ σκαλία, εἰς δὲ τὰς παρασκευάς, ἵνα ἴστανται κούρσωρες δύο, ὅπως μὴ ἐξελθὼν τις ποιῆσῃ ἐμπόδιόν τι· τοὺς δὲ δημότας καὶ τοὺς βαστάζοντας τὰ ἱμάτια τῶν δρομέων, μὴ ἔαν αὐτοὺς κατέρχεσθαι εἰς τὰς παρασκευάς, ἀλλὰ μένειν αὐτοὺς ἄνω· τῶν τεσσάρων ταγμάτων τοὺς ἄρχοντας τοὺς κατερχομένους εἰς τὰς διασφαγὰς τοῦ Εὐρίπου πρὸς τὸ μὴ ποιῆσαι ἄτακτόν τι εἰς τοὺς δρομεῖς ἕνεκα προσπαθείας, ἀλλὰ μάλλον μετὰ πολλοῦ φόβου ἴστασθαι καὶ ἐκτελεῖν τὰ αὐτοῖς προστεταγμένα. Χρὴ εἰδέναι ὅτι ἡ αἴτησις τοῦ δήμου πρὸς τὸ κρεμασθῆναι τὸ βῆλον ἀπὸ τοῦ τρίτου βαΐου γίνεται. Χρὴ δὲ τὸν πραιπόσιτον πρὸ τριῶν καὶ τεσσάρων ἡμερῶν προστάξαι τὸν σιλεντιάριον τὸν μέλλοντα κυλίειν, ἄραι τὴν κυλίστραν ἀπὸ τὸ βεσητῆριον καὶ προμελετῆσαι αὐτήν, ὅπως μὴ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ γένηται δι' ἀπειρίαν σφάλμα τι.

2.164 ΠΒ΄ (ΟΓ΄) Περί τοῦ μακελλαρικοῦ ἵπποδρομίου τοῦ λεγομένου Λουπερκαλίου.

Εἰσέρχεται πρὸ μιᾶς ἡμέρας τοῦ αὐτοῦ ἵπποδρομίου ὁ πραιπόσιτος πρὸς τὸν βασιλέα, ὑπομιμνήσκων αὐτόν, εἰ κελεύει ἀχθῆναι τὸ αὐτὸ ἵπποδρόμιον, καὶ λαβὼν παρὰ τοῦ βασιλέως συγκατάθεσιν πρὸς τὸ ἄγεσθαι αὐτό, ἐξέρχεται, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν τῆς καταστάσεως, ἀποστέλλει αὐτὸν πρὸς τοὺς δημάρχους καὶ τὸ πολίτευμα, εἰπεῖν πρὸς αὐτούς, ὡς ὅτι ἄγεται ἵπποδρόμιον. Εἰσέρχεται δὲ καὶ ὁ θεσσαῖος, καὶ προστάσσεται παρὰ τοῦ πραιποσίτου ἀπὸ κελεύσεως, ὅπως κρεμάσῃ. Καὶ τῇ ἐξῆς ἐξέρχεται ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ παλατίου, δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν ἐξ ἔθους, καὶ διέρχεται διὰ τε τοῦ Αὐγουστέως καὶ τοῦ μυστικοῦ κοχλιοῦ, καὶ ἀνέρχεται ἐν τῷ παλατίῳ τοῦ Καθίσματος, ἦγουν εἰς τὰ παρακυπτικά, ἐκδεχόμενος, μέχρις ἂν συμφθάσωσιν ἅπαντες. Ὁ δὲ τῆς καταστάσεως δηλοῖ τῷ πραιποσίτῳ, ὡς ὅτι πάντα ἔτοιμά ἐστιν, κάκεῖνος εἰσέρχεται πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εὐθέως κατέρχεται διὰ τῆς λιθίνης σκάλας πρὸς τὸ ὑπαλλάξαι ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ, εἶθ' οὕτως ἐξερχόμενος λέγει τῷ πραιποσίτῳ· "Δὸς μεταστάσιμον" κάκεῖνος λέγει· "Μεταστάσιμον."

Ὁ δὲ βασιλεὺς εἰσελθὼν ἐν τῷ ἐκεῖσε μηταωρίῳ καὶ περιβαλλόμενος τὴν χλανίδα αὐτοῦ καὶ στεφθεῖς, ὡς ἡ συνήθεια ἔχει, 2.165 ἐξέρχεται, καὶ δηριγευόμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τοῦ κουβουκλείου, ἐξέρχεται καὶ ἴσταται ἐν τῷ τρικλίνῳ, ἐν ᾧ ἀριστᾶ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Καὶ δέχονται αὐτὸν ἐκεῖσε οἱ τε πατρίκιοι καὶ στρατηγοί, καὶ τούτων προσκνησάντων, λαμβάνει νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ λέγει· "Κελεύσατε" καὶ ἐξελθόντες πάντες οἱ τε πατρίκιοι καὶ στρατηγοί, ἕξω τῆς πύλης ἴστανται μετὰ τῆς συγκλήτου· ὁ δὲ βασιλεὺς ἴσταται ἐν τῇ οὐδῶ τῆς πύλης καὶ πάντων προσκνησάντων, δίδωσιν ὁ πραιπόσιτος ἀπὸ κελεύσεως νεῦμα τῷ τῆς καταστάσεως καὶ λέγει· "Κελεύσατε." Κάκεῖθεν δηριγευόμενος ὑπ' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς ἀνέρχεται ἐν τῷ Καθίσματι μετὰ μόνων τῶν τοῦ κουβουκλείου ἀρχόντων, καὶ ἡνίκα ἀποκινήσῃ, λαβὼν ὁ τῆς καταστάσεως τὸ ἄκρον τῆς χλανίδος αὐτοῦ, ποιεῖ ῥωσθέλιον καὶ ἐπιδίδωσι τῷ βασιλεῖ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ πρὸς τὸ σφραγίσαι τὸν λαόν. Καὶ ἀνελθόντος τοῦ βασιλέως ἐν τῷ Καθίσματι, φωνοῦσιν οἱ δῆμοι, ὡς εἴθισται αὐτοῖς, καὶ λαβὼν νεῦμα ὁ πραιπόσιτος παρὰ τοῦ βασιλέως, ἐξέρχεται, καὶ νεύει τοὺς πατρίκιους, καὶ ἀνέρχεται ἕκαστος ἐν τῇ αὐτοῦ καθέδρᾳ. Ἰστέον δέ, ὅτι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ οὐκ εἰσὶν οἱ πατρίκιοι ἐν τῷ Καθίσματι εἰς προσκύνησιν διὰ τὸ εἶναι τὸ ἵππικὸν παγανόν, καὶ τελεῖται πάντα τὰ κατὰ συνήθειαν. Καὶ ἀχθέντων τῶν τριῶν βαίῳ, ἀπὸ τοῦ τρίτου βαΐου νεύει ὁ ἀκτουάριος ἀπὸ κελεύσεως μετὰ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, κρατῶν ἐγχείριον, τὸ πολίτευμα, καὶ ἀποκινεῖ ἐκ τοῦ Διίππιου διὰ δύο. Ἐλθόντος δὲ ἕως τὰ κριτάρια, ἄρχονται λέγειν ἀντιφωνικῶς, τὸ μὲν ἐν μέρος· "Ἴδε τὸ ἔαρ τὸ καλὸν ἄλιν ἐπανατέλλει" τὸ δὲ ἕτερον μέρος· "φέρων ὑγίειαν καὶ χαρὰν καὶ τὴν εὐημερίαν," καὶ τὰ λοιπά, καθὼς ἡ συνήθεια ἔχει. Καὶ κατελθόντες μέχρι τῶν Πρασίνων καμπτοῦ, ἐνοῦνται ἀμφοτέροι, καὶ λέγουσιν ἀπελατικούς τρεῖς μέχρι 2.166 τοῦ Καθίσματος· κατέρχεται δὲ καὶ ὁ ὑπαρχος πόλεως ἀπὸ κελεύσεως, καὶ ἐνοῦται τῷ πολιτεύματι εἰς τὸν Χαλκόν, συνεισερχόμενος αὐτοῖς μέχρι τοῦ στάματος, καὶ ποιοῦσι προσκύνησιν ἅπαντες ἐν τῷ στάματι. Καὶ εἶθ' οὕτως ἴσταται ὁ νεανίσκος ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τοῦ ὑπάρχου, εὐφημῶν καὶ λέγων οὕτως· "Ὁ βοηθῶν τοὺς δεσπότας." Ὁ λαός· "Εἰς ὁ Θεός," καὶ τὰ ἐξῆς, καθὼς ἡ συνήθεια ἔχει. Καὶ ἀνέρχονται ἐπὶ τὰς θύρας εὐφημοῦντες τὸν βασιλέα, λέγοντες καὶ τοῦτο· "Ναί, Κύριε, πολλὰ αὐτῶν τὰ ἔτη." Καὶ ἐξέρχονται. Ὁ δὲ ὑπαρχος λαβὼν νεῦμα ἀπὸ κελεύσεως παρὰ τοῦ ἀκτουαρίου, εὐθέως ἀπὸ τοῦ στάματος ἀνέρχεται, ὅθεν κατῆλθεν καὶ μετὰ ταῦτα τελεῖται τὸ τέταρτον βαΐον. Καὶ ἀναστὰς ὁ βασιλεὺς καθέζεται ἐπὶ τῆς τιμίας αὐτοῦ τραπέζης, καὶ ἄλιν ἐξέρχεται ἐν τῷ Καθίσματι, ὡς ἡ συνήθεια ἔχει. Καὶ ἀχθέντων τῶν τριῶν βαίῳ, ἐν τῷ τετάρτῳ βαΐῳ ἀπὸ πέμπτης τάβλας κατέρχονται οἱ δ' ἡνίοχοι ἐν τῷ τοῦ Πρασίνου καμπτῷ, καὶ τρέχουσιν ἡνιοχοῦντες ἀλλήλους μέχρι τοῦ στάματος, καὶ λαμβάνουσιν τὰ ἔπαθλα, ὡς ἐπὶ πρώτου βαΐου τῆς δειλινῆς. Τοῦτο δὲ τὸ ἐτήσιον γίνεται, ἦγουν τοῦ τρέχειν αὐτοὺς πεζούς, διὰ τὸ συγκλεῖσαι τὰ ἵπποδρόμια τοῦ χρόνου.

Ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι διὰ τὸ εἶναι τὸ ἵπποδρόμιον παγανόν, οὐκ ἀνέρχονται οἱ μεγάλοι δομῆστικοι εἰς τοὺς δήμους, ὁ δὲ βασιλεὺς μετὰ τὸ δοῦναι τὰ ἔπαθλα ἀνίσταται, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸ παλάτιον. Ἀκτολογία τῶν δήμων εἰς τὸ Μακελλαρικὸν ἵπποδρόμιον. Ἀπὸ τοῦ τετάρτου βαΐου κατέρχονται οἱ τῶν δύο μερῶν δημόται ἀπὸ τῶν οἰκείων δήμων, καὶ ἴστανται ἔμπροσθεν 2.167 τοῦ συμπόνου, καὶ τῆς πολιτικῆς ἰσταμένης εἰς τὰ σημεῖα, ὀψικεύοντες οἱ δημόται τὴν πολιτικὴν, λέγουσιν τὸν χορευτικὸν ἤχ. α'. Λέγουσιν οἱ κράκται καὶ ἀποκρίνεται ὁ λαός· "Ἴδε τὸ ἔαρ τὸ γλυκὺ πάλιν ἐπανατέλλει, χαρὰν, ὑγίειαν καὶ ζωὴν καὶ τὴν εὐημερίαν, ἀνδραγαθίαν ἐκ Θεοῦ τοῖς βασιλεῦσι Ῥωμαίων, καὶ νίκην θεοδωρήτον κατὰ τῶν πολεμίων." Καὶ ὅτε ἔλθωσιν εἰς τὸν καμπτὸν τοῦ Πρασίνου καὶ κάμψωσιν, λέγουσιν τὸν ἀπελατικὸν ἤχ. βαρύς· "Ἀναθάλλουσα ἡ πόλις σου, ὁ δεῖνα, αὐτοκράτωρ, ἐπεύχεται κατὰ χρέως· τὴν γὰρ πραότητά σου ὀρώσα, ἄλλον Δαβίδ σε ὀνομάζει. Τὸν τῆς πίστεως κήρυκα σοφώτατον, Παῦλον ἀπόστολον τὸν ἐνθωρακισάμενον Χριστόν, βλέπει ἀποστρέφοντα τῶν ἄλλοφύλων τὰ βέλη, διὰ τοῦτο ἰσχύεις καὶ βασιλεύεις, ὡς χρισθεὶς παρὰ Κυρίου." Καὶ ὅτε ἔλθωσιν εἰς τὸ Π, ἔμπροσθεν τῶν βασιλέων ἴστανται, καὶ λέγουσιν οἱ κράκται· "Πολλά, πολλά, πολλά." Ὁ λαός· "Πολλά ἔτη εἰς πολλά." Οἱ κράκται· Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ἡ ἔνθεος βασιλεία." Ὁ λαός· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα αὐτοκράτορες Ῥωμαίων." Ὁ λαός· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, οἱ θεράποντες τοῦ Κυρίου." Ὁ λαός ἐκ τρίτου· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι, ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα, Αὐγοῦσται τῶν Ῥωμαίων." Ὁ λαός· "Πολλοὶ ὑμῖν χρόνοι." Οἱ κράκται· "Πολλοὶ σου χρόνοι. Τὰ τρία τῶ ὑπάρχω." Ὁ λαός· "Πολλοὶ σου χρόνοι." Οἱ κράκται· "Κύριε σῶσον τοὺς δεσπότης Ῥωμαίων." Ὁ λαός ἐκ γ'· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τοὺς ἐκ σοῦ ἐστεμμένους." Ὁ λαός ἐκ γ'· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον ὀρθόδοξον κράτος." Ὁ λαός ἐκ γ'· "Κύριε, σῶσον." Οἱ 2.168 κράκται· "Κύριε, σῶσον τὴν ἀνακαίνησιν τῶν ἐτησίων." Ὁ λαός ἐκ γ'· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Κύριε, σῶσον τὸ πλοῦτος τῶν ὑπηκόων." Ὁ λαός ἐκ γ'· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Ἄλλ' ὁ πάντων Ποιητῆς καὶ Δεσπότης τοὺς χρόνους ὑμῶν πληθύνῃ σὺν ταῖς Αὐγοῦσταῖς καὶ τοῖς πορφυρογεννήτοις." Ὁ λαός ἐκ γ'· "Κύριε, σῶσον." Οἱ κράκται· "Εἰσακούσῃ ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ ὑμῶν." Ὁ λαός ἐκ γ'· "Κύριε, σῶσον" καὶ ἐπεύχονται πάντες καὶ λέγουσιν πολυχρόνιον ποίημα.

2.169 ΠΓ' (ΟΔ') Τὰ ὑπὸ τῶν καγκελλαρίων τοῦ κοιαιστῶρος ἐν ταῖς προελεύσεσι τῶν δεσποτῶν ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ Ῥωμαῖστί ἀδόξενα. Τὰ Χριστοῦγεννα.

"Δὲ Μαρίε Βέργηνε νάτους ἐτ Μάγια δ' ωριεντε κοῦμ μούνερα ἀδοράντες." Ἐρμηνεύεται· "Ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου ἐγεννήθη, καὶ Μάγοι ἐξ ἀνατολῶν μετὰ δώρων προσκυνοῦσιν." Ἀπόκριμα· "Κρίστους, Δέους νόστερ, κουμσέρβετ ἡμπερίουμ βέστρουμ περ μουλτουσάννος ἐτ βόνος." Ἐρμηνεύεται· "Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, φυλάξῃ τὴν βασιλείαν ὑμῶν ἐπὶ πολλοῖς ἔτεσι καὶ καλοῖς." Εἰς τὰ Φῶτα· (σιξ) "Ἰωάννης ἐν Ἰορδάνε βαπτίζατ Δόμηνουμ· σεκούνδουμ ἴλλουμ βόκατ δὲ τὲ βόλο." Ἐρμηνεύεται· "Ἰωάννης ἐν Ἰορδάνῃ βαπτίζει τὸν Κύριον, ἀκολούθως αὐτὸν φωνεῖ· ὑπὸ σου θέλω βαπτισθῆναι." Ἄλλως· "Ἰωάννης ἐν Ἰορδάνῃ βαπτίζει τὸν Κύριον, ἐκ δευτέρου αὐτὸν ἐφώνησεν· ὑπὸ σου θέλω βαπτισθῆναι." Ἀπόκριμα· "Κρίστους, Δέους νόστερ, κούμσερβετ ἡμπερίουμ βέστρουμ περ μουλτουσάννος ἐτ βόνος." Τῇ ἀγία καὶ μεγάλη κυριακῇ τῆς Ἀναστάσεως· "Κοῦμ κρουκηφίζους ἐστ ἐτ σεπούλτους ἐτ τέρξια διέρρε σουρρέξι." Ἐρμηνεύεται· "Ἐν τῶ σταυρωθῆναι καὶ ταφῆναι 2.170 τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀνέστη." Ἄλλως· "Ὁ σταυρωθεὶς καὶ ταφεὶς καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστάς." Ἀπόκριμα· "Κρίστους, Δέους νόστερ, κουμ..." καὶ τὰ ἐξῆς. Εἰς τὴν ἀγίαν Πεντηκοστήν· "Κουμ μανδαβιθ Σπηρίτουμ Σάκτουμ σοῦπερ τοῦος ἀποστόλους." Ἐρμηνεύεται· "Ὁ καταπέμψας τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς σοὺς ἀποστόλους." Ἀπόκριμα· "Κρίστους, Δέους νόστερ, κούμσερβετ ἡμπερίουμ βέστρουμ περ μουλτουσάννος ἐτ βόνος." Εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν· "Κοῦν τρανσφιγγουράτους ἐστὶν μώντεμ." Ἐρμηνεύεται· "Ὁ μεταμορφωθεὶς ἐν τῶ ὄρει." Ἀπόκριμα· "Κρίστους, Δέους νόστερ, κουμσέρβετ"

καὶ τὰ ἐξῆς.

2.171 ΠΔ' (ΟΕ') Ἐκθεσις τῶν λεγομένων ὑπὸ τῶν βουκαλίων ἐπὶ τῆς τραπέζης τῶν ἰθ' Ἀκκουβίτων.

Τοῦ βασιλέως ἀκουμβίζοντος ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ τῆς συνήθους τάξεως πάσης τελουμένης, ἐπειδὴν διὰ νεύματος τοῦ πραιποσίτου ὀφείλωσιν καθεσθῆναι οἱ κεκλημένοι φίλοι, λέγουσιν οἱ πέντε βουκάλιοι· "Κωνσερβεθ Δέους, ἡμπέρηουμ βέστρουμ." Ὁ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον· "Φυλάξῃ ὁ Θεὸς τὴν βασιλείαν ὑμῶν." Εἶτα δέχεται ὁ ε' καὶ λέγει· "Βόνα τοῦα σέμπερ." Ὁ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον· "Τὰ ἀγαθὰ σου διηνεκῶς." Καὶ ἀπάλιν λέγει ὁ τέταρτος· "Βίκτωρ σῆς σέμπερ." Ὁ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον· "Τροπαιοῦχος ἔση ἀεὶ." Καὶ εἶθ' οὕτως λέγει ὁ γ'· "Μουλτουσάννους φικίδιαθ Δέους." Ὁ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον· "Νικοποῖόν σε ποιήσῃ πάντοτε." Καὶ εἶθ' οὕτως λέγει ὁ β'· "Βίκτωρ φατζία σέμπερ." Ὁ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον· "Νικοποῖος ἔση πάντοτε." Καὶ τελευταῖον λέγει ὁ α'· "Δέους πρένστεθ." Ὁ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον· "Ὁ Θεὸς παρέξοι." Κατὰ δὲ κερασίαν πίνοντος τοῦ βασιλέως, λέγουσιν οἱ βουκάλιοι· "Βήβητε, δόμηνη ἡνπεράτορες· ἡν μουλτοσάννος Δέους ὀμνήποτενς πρέστεθ." Ὁ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον· "Πίετε, κύριοι βασιλεῖς, ἐν πολλοῖς ἔτεσιν, ὁ Θεὸς ὁ παντοδύναμος παράσχοι." Εἶτα δέχεται ὁ β', καὶ λέγει· "Ζήσατε καλὴν ζωὴν, 2.172 δεσπόται. Καὶ μετὰ τοῦτο λέγει ὁ α'· "Δέους πρένστεθ." Ὁ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον· "Ὁ Θεὸς παράσχοι." Εἰς τὸ κράμμα λέγει ὁ α'· "Ἦν γαυδίω πρανδεῖτε, δόμηνη." Ὁ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον· "Ἐν χαρμοσύνη ἀριστήσατε, Κύριοι." Καὶ εἶθ' οὕτως λέγει ὁ β'· "Ἐν χαρᾷ ἀριστήσατε, δεσπόται." Εἰς τὸ ὀπτόμισον λέγει ὁ α'· "Ἐὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ ἀπολαύετε, δεσπόται." Κατὰ μίσσον δὲ λέγει ὁ α'· "Τῶν δωρεῶν τοῦ Θεοῦ ἀπολαύετε." Τοῦ δὲ βασιλέως ἀποτιθεμένου τὸ μανδήλιον αὐτοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ τῶν φίλων ἀνισταμένων, λέγουσιν οἱ ε'· "Βόνω δόμνω σέμπερ." Ὁ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον· "Τῷ καλῷ Κυρῷ ἡ τιμὴ πάντοτε."

2.173 ΠΕ' (Ος') Εὐφημία ἄμα πρῶτ' ὑπὸ τοῦ στρατοπέδου ἐκβωμένη.

"Ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα, Αὐγουστοι, τούμβηκας." Ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Οἱ κράκται· "Βασιλεῦ οὐράνιε." Ὁ λαός· "Στέψον νίκαις τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν." γ'. "Υἱὲ Θεοῦ, τούτοις συμβασίλευσον." Ὁ λαός· ὁμοίως γ'. Οἱ κράκται· "Θεοπρόβλητοι" Ὁ λαός· "μιμήσασθε Θεοῦ φιλανθρωπίαν." Οἱ κράκται· "Ἡμεῖς, ὦ στρατόπεδα, πῶς τροπώσομεν πολεμίους;" Ὁ λαός· "Θεοῦ φυλάσσοντες τὴν πίστιν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην δεσποτῶν." γ'. Καὶ ἀπάλιν ὁ λαὸς ἅπας· "Στερεώσῃ ὁ Θεὸς τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν, ναί, Κύριε, εἰς πολλὰ ἔτη." 2.174 Πς' (ΟΖ') Εὐφημία λεγομένη ὑπὸ τοῦ στρατοπέδου, ἡνίκα κατὰ πολεμίων ἐπινίκια ἄγει ὁ αὐτοκράτωρ, ἢ σιτηρέσιον δοθεῖν τῷ στρατοπέδῳ, εἴτε τις ἄλλη βασιλείος διανομή· τὰ αὐτὰ δὲ λέγεται καὶ σιλεντίου ἀγομένου. "Πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων". γ'. "Ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα, μεγάλων βασιλέων καὶ αὐτοκρατόρων πολλὰ τὰ ἔτη." γ'. "Ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα, τῶν εὐσεβεστάτων Αὐγούστων πολλὰ τὰ ἔτη." γ'. "Τῶν πορφυρογεννήτων πολλὰ τὰ ἔτη." γ'. "Θεοπροβλήτων βασιλέων πολλὰ τὰ ἔτη." γ'. "Θεοκυβερνήτων βασιλέων πολλὰ τὰ ἔτη." γ'. "Κοσμοσυστάτων βασιλέων πολλὰ τὰ ἔτη." γ'. "Κοσμοποθητῶν βασιλέων πολλὰ τὰ ἔτη." γ'. "Ἀνδρειοτάτων βασιλέων πολλὰ τὰ ἔτη." γ'. "Νικητῶν βασιλέων πολλὰ τὰ ἔτη." γ'. "Ἐχθρολετῶν βασιλέων πολλὰ τὰ ἔτη." γ'. "Τροπαιοῦχων βασιλέων πολλὰ τὰ ἔτη." γ'. "Εἰρηνοποιῶν βασιλέων πολλὰ τὰ ἔτη." γ'. "Πλουτοποιῶν βασιλέων πολλὰ τὰ ἔτη." γ'. "Ὄρθοδόξων βασιλέων πολλὰ τὰ ἔτη." γ'. "Υἱὲ Θεοῦ, ζωὴν αὐτῶν." γ'. "Υἱὲ Θεοῦ, συμβασίλευσον αὐτοῖς." γ'. "Υἱὲ Θεοῦ, χάρισαι ἡμῖν αὐτούς." γ'. "Υἱὲ Θεοῦ, τοὺς χρόνους αὐτῶν πλήθυνε." γ'. "Υἱὲ Θεοῦ, ἐπάκουσον ἡμῶν." γ'. "Ἀὔξη ἡ πίστις τῶν Χριστιανῶν." γ'. "Ἡμεῖς δοῦλοι τῶν βασιλέων." γ'. "Ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα, μεγάλων βασιλέων καὶ αὐτοκρατόρων πολλὰ τὰ ἔτη."

2.175 ΠΖ' (ΟΗ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ τρυγητοῦ ἐν προκένσῳ τῆς Ἱερείας.

Δέον εἶδέναι ὅτι ἔξωθεν τοῦ παλατίου τῆς Ἱερείας εἰς τὸ πεδίον, ἤγουν εἰς τὸ λιβάδιον, γίνεται φρινζάτον, περικαλλές τε καὶ ὠραῖον, καὶ ἴστανται οἱ τε μάγιστροι καὶ πραιπόσιτοι, ἀνθύπατοί τε καὶ πατρίκιοι καὶ ὄφφικιάλιοι καὶ λοιποὶ συγκλητικοὶ ἀντικρὺ τοῦ τοιοῦτου φρινζάτου καὶ τῆς ἀμπέλου, καὶ μετὰ τούτους οἱ τῶν δύο μερῶν δήμοι μετὰ καὶ τῶν δημάρχων. Ὁ δὲ βασιλεὺς κάτεισι μετὰ τοῦ πατριάρχου, ἀπὸ κολοβίου, φορῶν καὶ τὸ χρυσοπερικλειστον σαγίον, ὃ δὲ πατριάρχης ἀπὸ φελωνίου καὶ ὠμοφορίου, καὶ δὴ τούτων εἰσερχομένων ἐν τῷ πρὸ τῆς ἀμπέλου ἀναδενδραδίῳ (ἐκεῖσε γὰρ ἴσταται τράπεζα μαρμάρινος, ἐν ἧ' ἀπόκεινται αἱ σταφυλαὶ μετὰ κανισκίων), καὶ εἶθ' οὕτως πλησιάζουσιν οἱ τε μάγιστροι καὶ πατρίκιοι καὶ συγκλητικοὶ καὶ οἱ τῶν δύο μερῶν δήμαρχοι μετὰ καὶ τῶν δημοτῶν· καὶ δὴ τοῦ κουράτωρος προσφέροντος τὴν βούτην μετὰ τῶν σταφυλῶν, ποιεῖ ἐκεῖσε εὐχὴν ὁ πατριάρχης κατὰ τὴν τῆς Ἐκκλησίας ἀκολουθίαν.

Καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν λαμβάνει ἐν βοτρυδίῳ ὁ πατριάρχης, καὶ ἐπιδίδωσι τῷ βασιλεῖ· ὁμοίως καὶ ὁ βασιλεὺς πάλιν δίδωσι τῷ πατριάρχει, καὶ εἶθ' οὕτως εἰσέρχονται κατὰ τάξιν οἱ τῆς συγκλήτου ἄρχοντες, οἱ τε μάγιστροὶ καὶ ἀνθύπατοι καὶ πατρίκιοι καὶ ὄφφικιάλιοι καὶ οἱ δήμαρχοι καὶ ὁ τῆς καταστάσεως, καὶ δίδωσιν ἐνὶ ἐκάστῳ αὐτῶν ὁ βασιλεὺς ἀνὰ μιᾶς σταφυλῆς. Ὅτε δὲ τῷ πρώτῳ μαγίστρῳ ἐπιδοθῆ παρὰ τοῦ βασιλέως ἡ σταφυλὴ, λέγουσιν τὰ δύο μέρη ἠνωμένοι ἀπελατικὸν ἦχος α'. "Ἐκ τοῦ λειμῶνος τῆς γνώσεως τοῦ Δεσπότη τῆς σοφίας τρυγήσαντες ἄνθη, ἱερά τάξις τῶν ἐντίμων πατρικίων, ἐν τῷ προσφέρειν τῶν ἀσμάτων τὰ πλήθη, κεφαλὴν καταστέψωμεν, ὡς οἶκον τῆς εὐωδίας τῶν νοημάτων, ἀντιλαμβάνοντες τῶν ἐκείνου τερπνῶν χαρίτων. Ἀλλά, ἀθάνατε Βασιλεῦ τῶν ἀπάντων, σὺ δίδου ἐπὶ πολὺ ταύτην τὴν ἑορτὴν τῷ κόσμῳ τῆς αὐτοκράτορος ἐξουσίας, ὃ δεῖνα, τοῦ θεοστέπτου χρισθέντος βασιλέως." Ἄλλος, ἦχος π. δ'. "Ἡ ἀρετὴ σου, ὡς ἄμπελος εὐκληματοῦσα, βότρυας εὐφροσύνης βλαστάνει, ἐξ ἧς τρυγῶσα ἡ ὑφήλιος ἅπασα καὶ τὸ ποτήριον πλήρες κεράσματος πιοῦσα, ἐν εὐφροσύνῃ ἄδουσα, σὺν τῇ μυστικῇ σου καὶ δουλικῇ τάξει τῶν πατρικίων ἑορτάζει τὴν σὴν ἀνέσπερον ἀνάληψιν τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐξουσίας, ὃ δεῖνα, τὸ ἀκένωτον φρέαρ τῆς οἰκουμένης." ἦχος γ'. "Εὐκληματοῦσα ἄμπελος οἱ κραταιοὶ ἀνδειχθήσαν δεσπότες, εὐφρασίας βότρυας διανέμοντες πᾶσι. Διὸ καὶ κατευφραίνονται αἱ σχολαὶ καὶ ἡ σύγκλητος, τρυγητικὴν ἀπόλαυσιν ἐκτελοῦντες ἐν τοῖς Ἱερείας δώμασιν. Διὸ πάντες κραυγάζομεν· "Χαρὰ ἀνεκκλήθητος ἐπεδήμησεν τῷ κόσμῳ." Καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι τοὺς δεσπότες τὴν διανομὴν τῶν βοτρυῶν ἐν τοῖς ἄρχουσι, καὶ λαμβάνουσι τὰ δύο μέρη ἀνὰ νομισμάτων ἐξ εὐεργεσίαν διὰ ἀποκομβίων καὶ ἐπεύχονται τοὺς δεσπότες, καὶ ἐξιοῦσιν. Οἱ δὲ δεσπότες ἀνέρχονται μετὰ τοῦ πατριάρχου ἐν τῷ παλατίῳ, καὶ συνεστιῶμενοι εὐφραίνονται ἅμα καὶ ἡ σύγκλητος.

2.177 ΠΗ' (ΟΘ') Ἄκτα ἀδόμενα τῷ ὑπάρχω τῇ κυριακῇ τῆς Βαῖοφόρου ἀπιόντι ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ῥωμανοῦ.

Δέχονται οἱ τοῦ μέρους τῶν Βενέτων ἐν τῇ καμάρᾳ τοῦ Μιλίου, καὶ τοῦ ὑπάρχου διερχομένου, ἀκτολογοῦσι ταῦτα, δηλονότι ἔμπροσθεν αὐτοῦ προπορευόμενοι· "Ἐγείρας πρωτοσπαθάριε, καλὴ σου ἡμέρα, καὶ καλὴ σου ἡμέρα, καὶ καλὴ ἑορτὴ σου. Ὁ ἐγείρας Λάζαρον ἐκ τάφου τετραήμερον σώση καὶ κατευοδώση καὶ ἐνδυναμώση σε, καὶ εἰς τοὺς δεσπότες πλειονά σοι παράθηται τὴν αὐτῶν εὐμένειαν. Θεὸς ἐπισφραγίσθη σοι, τοῦ δεσπότη γνήσιε. Τὸ Θεῖον περισώση σε, ὅτι παντοφίλητος ὑπάρχεις καὶ ἐνάρετος, καὶ εὐχὰς κομίζεσαι ἐκ τῶν ἀγαπώντων σε. Μείνης ἀδιάδοχος ἐν ζωῇ τῶν δεσποτῶν ἡμῶν· Βένετοι ἀξίως σοι εὐχόμεθα, ὅτι τὸν Θεὸν ἡμῶν ἔχεις ἐν καρδίᾳ σου· καὶ ὡς ἀγαπῶντά σοι πάντοτε τὸ δίκαιον· ὅπου γὰρ τὸ

δίκαιον ὁ ὕπαρχος φυλάττει, ἐκεῖ καὶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ὑμνεῖται καὶ δοξάζεται. Ἔς, ὁ Θεὸς ὁ ἐγεῖρας Λάζαρον, φύλαττε τὸν ὕπαρχον." Καὶ εἶθ' οὕτως δέχεται τὸ μέρος τῶν Πρασίνων εἰς τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τὸν θεολόγον, καὶ ἀκτολογοῦσι τὰ ὅμοια, δηλονότι ἔμπροσθεν αὐτοῦ καὶ αὐτοὶ προπορευόμενοι. Καὶ πάλιν δέχεται τὸ μέρος τῶν Βενέτων ἐν τῷ Πραιτωρίῳ, καὶ ἀκτολογοῦσι τὰ ὅμοια, δηλονότι καὶ αὐτοὶ προπορευόμενοι ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἕως ἂν πληρωθῇ ἡ αὐτὴ ἀκτολογία, καὶ εἶθ' οὕτως ὑποστρέφουσιν.

2.178 ΠΘ' (Π') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν εἰς τὴν τοῦ δημάρχου καλημέριν τῆ τρίτῃ τῆς Γαλιλαίας.

Ἀπιόντος τοῦ δήμου μετὰ καὶ τοῦ ὄργανου εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ δημάρχου, καὶ αὐτοῦ κατιόντος ἐμπράττως, ἦτοι μετὰ τοῦ χλανιδίου, καὶ καβαλικεύοντος καὶ ἱσταμένου, ἄρχονται οἱ τοῦ μέρους ἀκτολογεῖν αὐτῷ ταῦτα: "Τὴν καλὴν ἡμέραν ποιήσωμεν μετὰ τοῦ δημάρχου τῶν Βενέτων. Τρισάγιε, βοήθησον τοὺς δεσπότης καὶ σὺ αὐτοὺς θεράπευσον ἐπὶ πᾶσιν, πλεονάζων τῆς ζωῆς αὐτῶν χρόνους σὺν ταῖς τιμίαις Αὐγουσταῖς ἐν τῇ πορφύρᾳ εἰς τελείαν χαρμονὴν τῶν Ῥωμαίων καὶ Βενέτων τῶν γνησίων ὑμῶν δούλων. Ἔς, ἅγιε, τρισάγιε, τοὺς δεσπότης φύλαττε· Πνεῦμα τὸ πανάγιον, τὰς Αὐγουστας σκέπασον. Κύριε, ζώην αὐτῶν διὰ τὴν ζωὴν ἡμῶν. Ἔς, ὁ οἷ ἔς, Κύριε, χαῖρε, καλὴ σου ἡμέρα. Ὅλη ἡμέρα σήμερον καλὴ σου ἡμέρα γίνεται. Ὁ δεῖνα πρωτοσπαθάριε καὶ δήμαρχε, πολλοὶ σου χρόνοι. Ὁ ἀναστάς Θεὸς ἡμῶν ζώην, ὑγείαν δώση σοι. Τοῦ δεσπότη γνήσιε, τὸ θεῖον περισώση σε καὶ πλείονα δωρήσεται Θεὸς ὁ ἐπουράνιος ἵνα εὐτυχοῦντός σου ὀρώμεν καὶ χαιρώμεθα.

Τοῦτο πάντως γίνηται προνοία τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Ἀξίως σοι εὐχόμεθα Βένετοι, παγκόσμιε, ὅτι υπερβάλλουσιν ἔχεις καλοθέλειαν, καὶ εὐχὰς κομίζεσαι ἐκ τῶν ἀγαπώντων σε· 2.179 ὡς γὰρ ἀγαπῶμέν σε, ἀξίως σοι εὐχόμεθα ἵνα ἀδιάδοχος μείνης διοικῶν ἡμᾶς. Ἔς, ὁ ἀναστάς Θεὸς ἡμῶν φύλαττε τὸν δήμαρχον." Ἰστέον ὅτι καὶ οἱ τοῦ μέρους τῶν Πρασίνων τὴν ὁμοίαν τάξιν καὶ ἀκολουθίαν ποιοῦσιν τῷ ἰδίῳ δημάρχῳ καὶ τὰ αὐτὰ ἄκτα ἀκτολογοῦσιν αὐτῷ. Χρὴ γινώσκουν ὅτι, τῆς προρρηθείσης τάξεως καὶ ἀκολουθίας τελεσθείσης ἐν τῷ τοῦ δημάρχου οἴκῳ, ὀψικεύει ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε αὐτὸν ὁ δῆμος ἕως τοῦ Ἱπποδρομίου, δηλονότι αὐτοῦ ἱσταμένου ἐν τῷ δεκάτῳ καγκέλλῳ. Καὶ τούτου ἐκεῖσε ἱσταμένου, πάλιν ἵσταται ὁ δῆμος ἀκτολογῶν αὐτῷ ταῦτα: Οἱ κράκται: "Καλῶς ἦλθες, θεοστέπτων ὁ δοῦλος." Ὁ λαός: "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται: "Καλῶς ἦλθες, προβολὴ εὐεργετῶν." Ὁ λαός: "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται: "Καλῶς ἦλθες, ὁ εὐγενὴς ἐκ προγόνων." Ὁ λαός: "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται: "Καλῶς ἦλθες, ὁ δεῖνα πρωτοσπαθάριε καὶ δήμαρχε τῶν Βενέτων." Ὁ λαός: "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται: "Ἄλλ' ὁ πάντων Ποιητῆς καὶ Δεσπότης" Ὁ λαός: "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται: "Ὁ ἀναστάς παραδόξως ἐκ τάφου" Ὁ λαός: "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται: "καὶ τὸ χαῖρε δεδωκῶς μυροφόροις," Ὁ λαός: "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται: "τοὺς χρόνους σου πληθύνῃ εἰς μῆκα χρόνων." Ὁ λαός: "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται: "Ἔς, ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, φύλαττε τὸν δήμαρχον." Καὶ ὁ λαὸς ὁμοίως ἐκ γ'. Ἰστέον ὅτι καὶ οἱ τοῦ μέρους τῶν Πρασίνων τὴν ὁμοίαν τάξιν καὶ ἀκολουθίαν ποιοῦσιν τῷ ἰδίῳ δημάρχῳ καὶ τὰ αὐτὰ ἄκτα ἀκτολογοῦσιν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ.

2.180 Ϛ' (ΠΑ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἐπὶ νυμφαγωγίῳ.

Τῆ ἑσπέρα ἀπέρχονται τὰ δύο μέρη μετὰ καὶ τῶν ἰδίων ὀργάνων, καὶ τῆς νύμφης κατιούσης καὶ ὀψικευομένης ὑπὸ πληθίων καὶ χειροκυμβάλων, μετὰ τὸ καβαλικεῦσαι αὐτὴν ἵσταται, καὶ ἀκτολογοῦσι τὰ δύο μέρη ταῦτα: "Καλῶς ἦλθες, θεοστέπτων ἡ δούλη." Ὁ λαὸς ἐκ γ': "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται: "Καλῶς ἦλθες, προβολὴ εὐεργετῶν." Ὁ λαὸς ἐκ γ': "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται: "Καλῶς ἦλθες, ἡ εὐγενὴς ἐκ προγόνων." Ὁ λαὸς ἐκ γ': "Καλῶς ἦλθες." Οἱ κράκται: "Ἔς, ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, τοὺς νεονύμφους φύλαξον. Πνεῦμα τὸ πανάγιον, τοὺς συμπενθέρους φύλαξον. Ἄγιε, τρισάγιε, τοὺς παρανύμφους φύλαξον." Καὶ λέγουσι τὴν φωνὴν ἦχ' α': "Ἄνθη

ἐσώρευσα τοῦ ἀγροῦ, καὶ εἰς τὴν παστάδα εἰσήκα σπουδῆ· ζευγόνυμφον ἥλιον εἶδον εἰς χρυσέντιμον κλίνην· ἀλλήλα ἠγκαλίζοντο ποθητὴν ἐπιθυμίαν· χαρὰ εἰς τὰ κάλλη αὐτῶν τὰ ἐγγλυκοθέατα, καὶ ῥόδα εἰς τὰ ῥοδοεύμορφα· χαρὰ εἰς τὸ ζεῦγος τὸ χρυσόν."

2.181 Ϛ'Α' (ΠΒ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν εἰς στεφάνωμα.

Τῶν νεονύμφων ἐξιόντων ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας μετὰ καὶ τῶν παρανύμφων, δέχονται τούτους τὰ τε πληθία καὶ τὰ χειροκύμβαλα, καὶ ἀκτολογοῦσι τὰ δύο μέρη ταῦτα· "Ὁ Σωτὴρ Θεὸς ἡμῶν, τοὺς δεσπότας φύλαττε. Ἄγιε, τρισάγιε, ζώην, ὑγείαν δὸς αὐτοῖς. Πνεῦμα τὸ πανάγιον, τὰς Αὐγούστας σκέπασον. Κύριε, ζώην αὐτῶν διὰ τὴν ζωὴν ἡμῶν. Ἔς, τοῦτο τὸ βασίλειον, Κύριε, στερέωσον." Καὶ ὅτε πλησιάσωσιν τῇ παστάδι, λέγουσιν ἀπὸ κρακτῶν ἀπελατικὸν ἦχ. α'· "Δι' ἡμᾶς ἐμετρίασας ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας τὴν ἔννομον συνάφειαν, ὡς Θεὸς ἐπισφραγίζων· ἐκ μητρικῆς γὰρ παστάδος ὡς ἄνθρωπος προεκλίθης, καὶ ὡς ἠλόγησας τοὺς ἐκεῖ νυμφευομένους, οὕτως καὶ νῦν εὐλόγησον δυάδα στεφανουμένην, κατακοσμῶν εὐτεκνία βιώσει." Καὶ λέγουσιν ἀπὸ κρακτῶν· "Εὐγενεῖς, νεόνυμφοι, Θεὸς διαφυλάξῃ σας· ἔντιμοι, ἐνάρετοι, Τριάς κατευοδώσῃ σας, εὐλογῶν τὸν γάμον σας. Ὡς μόνος ὑπεράγαθος, ὃς ἐν Κανᾶ τὸ πρότερον τῷ γάμῳ παρεγένετο, καὶ ἐν αὐτῷ ἠλόγησεν τὸ ὕδωρ, ὡς φιλόανθρωπος, καὶ οἶνον μετεσκεύασεν ἀνθρώπων εἰς ἀπόλαυσιν, οὕτως εὐλογήσῃ σε μετὰ καὶ τῆς συζύγου σου. Ἔς, ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, τοὺς νεονύμφους φύλαττε."

2.182 Ϛ'Β' (ΠΓ') Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ἐν τῷ δείπνῳ τῶν ἰθ' Ἀκκουβίτων εἰς τὸ λεγόμενον Γοτθικόν.

Τῇ ἐνάτῃ ἡμέρᾳ τῆς δωδεκαήμερου, τῶν δεσποτῶν ἐπὶ τοῦ δείπνου καθεζομένων, ὃ καὶ τρυγητικὸν προσαγορεύεται, ἐν ταῖς δυσὶν εἰσόδοις τοῦ μεγάλου τρικλίνου τῶν ἰθ' Ἀκκουβίτων ἴστανται οἱ μέλλοντες παιζαὶ τὸ Γοτθικόν οὕτως. Ἐν μὲν τῷ ἀριστερῷ μέρει, ἐν ᾧ καὶ ὁ δρουγγάριος τοῦ πλοῖμου παρίσταται, ἴσταται ὁ τοῦ μέρους τῶν Βενέτων μαῖστωρ μετὰ καὶ ὀλίγων δημοτῶν καὶ τῶν πανδουριστῶν μετὰ τῶν πανδούρων, καὶ ὀπισθεν αὐτοῦ οἱ δύο Γότθοι φοροῦντες γούνας ἐξ ἀντιστρόφου καὶ πρόσωπα διαφόρων εἰδέων, βαστάζοντες ἐν μὲν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ σκουτάρια, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ βεργία. Ὁμοίως καὶ ἐν τῷ δεξιῷ μέρει, ἐν ᾧ καὶ ὁ δρουγγάριος τῆς βίγλης παρίσταται, ἴσταται ὁ τοῦ μέρους τῶν Πρασίνων μαῖστωρ μετὰ καὶ ὀλίγων δημοτῶν μετὰ καὶ τῶν πανδουριστῶν μετὰ τῶν πανδούρων, καὶ ὀπισθεν αὐτοῦ οἱ δύο Γότθοι φοροῦντες γούνας ἐξ ἀντιστρόφου καὶ πρόσωπα διαφόρων εἰδέων, βαστάζοντες ἐν μὲν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ σκουτάρια, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ βεργία. Καὶ δὴ μετὰ τὴν τοῦ σφαιροδρομίου ἔξοδον, τοῦ δεσπότητος κελεύοντος τὸν τῆς τραπέζης τούτους εἰσάγεσθαι, εὐθύς 2.183 ὀρίζει ὁ τῆς τραπέζης τῷ ἄρχοντι τῆς θυμέλης, καὶ αὐτὸς ἐξερχόμενος προτρέπεται τούτους εἰσελθεῖν. Οἱ δὲ τρέχοντες καὶ τὰ σκουτάρια ὑπὸ τῶν ὑπ' αὐτῶν βασταζομένων βεργίων τύπτοντες καὶ κτύπον ἀποτελοῦντες, λέγουσιν· "τοῦλ τοῦλ." Καὶ τοῦτο συνεχῶς λέγοντες ἀνέρχονται πλησίον τῆς βασιλικῆς τραπέζης, ὡς ἀπὸ ὀλίγου διαστήματος, κάκεισε μιγνύμενοι ἀμφοτέρω ποιοῦσι κυκλοφερῆ παραταγὴν, οἱ μὲν ἔσω τοῦ κύκλου ἀποκλειόμενοι, οἱ δὲ ἔξωθεν περικυκλοῦντες. Καὶ τοῦτο τρισῶς ποιοῦντες διαχωρίζονται, καὶ ἴστανται εἰς τοὺς ἰδίους τόπους, οἱ μὲν τῶν Βενέτων εἰς τὰ ἀριστερά, οἱ δὲ τῶν Πρασίνων εἰς τὰ δεξιά μετὰ καὶ τῶν ἐτέρων δημοτῶν, καὶ λέγουσιν ἄμφω τὰ γοτθικά, ἅτινά εἰσι ταῦτα, δηλονότι καὶ τῶν πανδούρων τὸ οἰκεῖον μέλος ἀποπληρῶντων· "γαύζας· βονας· βηκηδίας·" "Ἄγια·" γαυδέντες· ἐλκηβόνιδες· ἐνκέρτυς· "Ἄγια·" βόνα· ὦρα· τούτουβάντες· βόνα ἀμόρε· ἐπισκύαντες· ἰδεσαλβάτους· "Νανά·" δέους· δέους· σεβακιβά· "Νανά·" δευμονογγυβέλε· γυβίλους· γυβέλαρες· "Νανά·" γυβίλους· γυβέλαρες· "Νανά·" τοῦ γεγδεμα· δὲ τούλβελε· νικάτω τουλδο· "Νανά·" ὁ Ἐζεκίας ἐν τοῖς πολέμοις καθοπλισάμενος Ἀσσυρίοις· "Ἀνανά·" τὴν ἐλπίδα καὶ μόνην ἔχων Θεοῦ τοῦ φιλοανθρώπου·

"Νανά" πάντα υπέταξεν ἔθνη καὶ ἀθέων τὴν τυραννίδα· "Ἄγια" ὁ Σωτήρ, ἀγαθοὶ δεσπότηαι· "Νανά" πάντα ἐχθρόν σας δουλώση πρὸ τῶν ποδῶν σας. Ἴβερ· ἰβερίεμ· τοῦ ἰγγερουα· γεργερεθρῶ· "Νανά" σικαδιασε περέτουρες." Καὶ εἶθ' οὕτως λέγουσιν οἱ μαῖστωρες μετὰ καὶ τῶν δημοτῶν τὸ ἀλφαβητάριν· "Ανανά·" "Ἀητήτω Θεοῦ παλάμη ἐστέφθητε, δεσπότηαι, οὐρανόθεν. "Βραβεῖον νίκης ὤφθητε, κοσμοπόθητοι εὐεργέται. "Γενναῖοι ὤφθητε τοῖς ἐναντίοις, "δωρούμενοι τοῖς Ῥωμαίοις ζωηφόρους εὐεργεσίας." Καὶ εἶθ' οὕτως πάλιν λέγουσιν οἱ μαῖστωρες. "Ἄγίας τὰ ἀνα τε ἀνετανε. 2.184 "Ἐντολαί σας ὑπὲρ τὰ ὄπλα ἰσχύουσι κατ' ἐχθρῶν ἀπάντων. "Ζωὴ Ῥωμαίων καὶ πλοῦτος, ἀλλοφύλων κατάπτωσις ὄντως. "Ἡύρέθητε τείχος τῆς πολιτείας. "Θεός σοι ἔδωκεν κλάδους συνομόθρονας, εὐεργέτα." Καὶ μετὰ ταῦτα λέγοντες οἱ μαῖστωρες πρὸς τοὺς Γότθους "Ἀμπαατῶ," διὰ νεύματος τῶν αὐτῶν μαῖστώρων κυκλεύουσιν οἱ Γότθοι, καὶ ταῖς βέργαις τὰ σκουτάρια τύπτοντες καὶ λέγοντες· "Τούλ, τούλ," περικλείουσιν ἔνδοθεν τοὺς τῶν δύο μερῶν μαῖστωρας, καὶ πάλιν ἀποχωριζόμενοι ἴστανται εἰς τοὺς οἰκίους τόπους, καὶ ἄρχονται πάλιν λέγειν οἱ μαῖστωρες. I. K. Λ. M. Καὶ πάλιν τελεῖται, καθὼς προεῖρηται, καὶ χωριζομένων τῶν Γότθων καὶ εἰς τοὺς ἰδίους τόπους ἰσταμένων, λέγουσιν οἱ μαῖστωρες· N. Ξ. O. Π. Καὶ πάλιν τελεῖται, καθὼς προεῖρηται, καὶ χωριζομένων τῶν Γότθων καὶ εἰς τοὺς ἰδίους τόπους ἰσταμένων, λέγουσιν οἱ μαῖστωρες. P. Σ. T. Y. 2.185 Καὶ πάλιν τελεῖται, καθὼς προεῖρηται, καὶ χωριζομένων τῶν Γότθων καὶ ἰσταμένων εἰς τοὺς ἰδίους τόπους, λέγουσιν οἱ μαῖστωρες· Φῶς ἀνέτειλεν ἐν τῷ κράτει ἡλίου δίκην αἰ ἀρεταί σας. Χριστὸς συνέστω ἐκάστῳ περιέπων τὰς κορυφάς σας. Ψηφίσματι αὐτοῦ κυριεύοντες. Ὡς κύριοι καὶ δεσπότηαι τῶν περάτων τῆς ἐξουσίας. Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἀλφαβηταρίου, λέγουσιν "Πολυχρόνιον ποιήση ὁ Θεὸς τὴν ἀγίαν βασιλείαν σας." Οἱ δὲ Γότθοι τύπτοντες μετὰ τῶν βεργίων τὰ σκουτάρια καὶ λέγοντες συνεχῶς· "Τούλ, τούλ" τρέχοντες ἐξέρχονται, οἱ μὲν τῶν Βενέτων ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους, οἱ δὲ τῶν Πρασίνων ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ. 2.186συπρα Λεξικὸν τῶν ἐν τῷ Γοτθικῷ ἄδομένων. 70γαύζας χαίρεσθε. βονας καλαί βικηδας γειτονεῖαι. ἄγια γαυδέντες χαίρεσθε. ἔλκηβόνιδες προσκαλούμενοι. ἐνκέρτυς ἀγωνιζόμενοι. βόνα ὦρα καλὴ ὦρα. νανά. γυβίλους κραυγὴ καὶ κράκτης. γυβέλαρες κραυγάζοντες. γυβίλους κράκτης. γυβέλαρες φωνοβολοῦντες. νανά Θεέ, Θεέ, ἢ Θεοῦ Θεοῦ. τοῦ γεγδεμα ἐξ ἀνατολῆς ἢ ἀρχῆθεν. δὲ τουλβελε ἀγαθὸς ὁ Θεός. νικάτω τούλδο νικάτω ὁ Θεός. τουτόβαντες σαλπίζοντες. βόνα αμορε καλὴν ἀγάπην. ἐπισκύναντες ἐπιγνῶντες. ἰδεσαλβάτους σωζόμενοι. δέους δέους Θεός, Θεός. Νανά. σεβακίβα ἑαυτοὺς εὐσχολοῦντες. δεμονογγυβελε ἀποσυνεκτικῆς κραυγῆς. ὁ Θεός, ὁ Θεός πανευκλεῆς κραυγὴ. ἴβερ Θεέ, Θεέ. τοῦ ἰγγερουα. γεργερεθῶ νανά. σικαδιασε περετούρες. Ἐτέρα ἐρμηνεῖα τῶν προειρημένων λέξεων. 70γαύζας ὁ εὐπρεπὴς Ῥωμαίων. βίκη τεχνίτης Ἑβραίων. ἄγια φύλαττε Ῥωμαίων. Ἐλ. Θεέ Ἑβραίων. δέσ. γνῶθι Ἑβραίων. ἄγια φύλαττε Ῥωμαίων. ὦρα φῶς Ἑβραίων. βάντες ἐλθέ Ῥωμαίων. ἐπισκύ ἔανπερ ἀνέλθ. Ἑβραίων. ἰδέ θεωρουμένην Ῥωμαίων. νανα σῶσον δὴ σῶσον Ἑβραίων. σεβά. κάθισον Ἑβραίων. νανά σῶσον δὴ σῶσον Ἑβραίων. ὀγύν εἰς τὸ βάραθρον Ἑβραίων. βελέ σατανά Ἑβραίων. βήλους τοῦ διαβόλου Ἑβραίων. αἰλάρες τῶν πνευμάτων Ῥωμαίων. τοῦ σύ Ῥωμαίων. δετούλ. ἐξάλειψον Ἑβραίων. νικάτω νικάτω Ἑλληνικόν. νανά σῶσον δὴ σῶσον Ἑβραίων. βόνας καὶ καλὸς Ῥωμαίων. δίας τὰς ἡμέρας Ῥωμαίων. γαυζεντες τὰ εὐπρεπῆ Ῥωμαίων. νικονί κτίστα μου Ἑβραίων. ἐν κέρκυς καὶ ἀσφαλῆως Ῥωμαίων. βόνα τὸ καλόν Ῥωμαίων. τοῦ τοῦ σύ σύ Ῥωμαίων. ἀμόρε σὲ ἀγαπῶ Ῥωμαίων. ἄντες εἰς τὴν πρώτην Ἑβραίων. σαλβατους εὐπάθειαν Ἑβραίων. δεοὺς δεοὺς Θεέ Θεέ Ῥωμαίων. κιβά ὡς παρεγένου Ἑβραίων. δαιμόν σιώπα Ἑβραίων. γύ εἰς τὸ βάραθρον Ἑβραίων. γύ εἰς τὸ βάραθρον Ἑβραίων. γύν εἰς τὸ βάραθρον Ἑβραίων. νανά σῶσον δὴ σῶσον Ἑβραίων. γέγδεμα ὁ μαργαρίτης Ῥωμαίων. βελέ τὸν σατανάν Ἑβραίων. τουλδο. ἢ τροφή τῶν στρατευμάτων Ῥωμαίων.